MIRON ŞURU

1935 LITERAR

SINTEZĂ BIBLIO-CRITICĂ

EDITURA LIBRARIEI PAVEL ŞURU

1935 LITERAR

DE ACELAŞI AUTOR:

LIBRARUL, conferinţă.

DIVERSE, cronici.

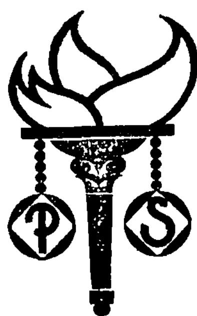
IN LUCRU :

1936 LITERAR, sinteză biblio-critică.

MIRON SURU

1935 LITERAR

SINTEZĂ BIBLIO-CRITICĂ

BUCUREŞTI, 1937.

EDITURA LIBRĂRIEI PAVEL SURU.

CUVÂNT INAINTE

La începutul unei astfel de publicații, — al cărei titlu, pentru multă lume, nu este destul de clar din cauza unei prea concentrate sau pretențioase formulări — sunt dator să lămuresc unele lucruri. Afară de aceasta, chiar lucrarea în sine, are nevoie de câteva rânduri introductive.

Volumul de față vrea să fie începutul unei publicații periodice de bibliografie a literaturii și studiilor despre și în legătură cu literatura română contemporană. Că am început cu anul 1935 să adunăm materialul publicat în volumele și revistele apărute în această perioadă, nu am făcut-o decât din

motive foarte îndreptăţite. Mai întâi, pentrucă până aici există unele bibliografii, care aduc oarecare material; şi al doilea—principal lucru—este foarte greu să urmăreşti—după metoda propusă—literatura din volumele şi revistele mai vechi, mai depărtate de actualitate. Totuşi, aşa cum este, cred că va fi de folos şi cercetătorul se va mulţumi să aibă, începând măcar din anul 1935, o bibliografie care să urmărească şi să înregistreze actualitatea literară fără să se mai întoarcă în trecut, domeniu greu de cercetat pentru redactarea unei publicaţii bibliografice în proporţiile celei de faţă.

In materialul adunat se găsesc trecute şi volume a căror apariţie aparţine anului 1934, dar a căror actualitate face parte din sezonul, fenomenul literar al anului 1935, deci îndreptăţit motiv pentru a fi înregistrate în paginele ce urmează.

Afară de acestea, în legătură cu partea de bibliografie a volumului, mai sunt şi altele de adaos. In prim rând sunt înregistrate aici cărţi şi broşuri pe care nu le-am văzut, dar ale căror date le-am cules după fişele din biroul de primire al Academiei române şi după „Buletinul cărţii româneşti". Aceste date se găsesc trecute în „1935 literar" între paranteze drepte. Apoi am omis, privind printr'o scrutare critică unele volume, bucăţi de literatură şi articole cu o mai accentuată notă de senzaţional. Dintre acestea fac parte unele traduceri, cum sunt acelea din colec-

ția „Romanele captivante“, „Celor 15 lei“, „Lectura“, „Femei celebre“, etc..., etc....

Tot aici trebuie să subliniem că înregistrarea a fost mai atent și complet făcută pentru literatură și poate, cu unele lipsuri, pentru studiile despre literatură împrăștiate atât de capricios prin volume și broșuri, reviste străine și de provincie, cu o circulație revoltător de redusă, tipărite în edituri, tipografii, deadreptul necunoscute.

In urmărirea periodicelor am ales tot ce reprezenta mișcare culturală și idee sănătoasă, garantate prin seriozitatea colaboratorilor. Dealtfel la indicele revistelor consultate dăm și alte lămuriri în legătură cu metoda noastră de lucru.

Clasificarea fișelor este o combinație pe care am crezut-o cea mai nemerită pentru situația noastră, după ce mai înainte am consultat: Tabelele de clasificare ale Institutului internațional de bibliografie din Bruxelles, bibliografiile publicate sub conducerea prof. I. Breazu în „Daco-Romania“ și cele de sub conducerea prof. N. Georgescu-Tistu în „Cercetări literare“.

Intregul material al anului bibliografiat este împărțit în cinci grupe: I. Literatura; II. Despre literatură; III. Filosofie. Eseuri. Idei; IV. Artă; V. Scriitori. Personalități, fiecare cu subîmpărțirile respective lămurite în scurte introduceri.

Mulțumesc aici domnilor profesori D. Caracostea, N. Georgescu-Tistu și Dan Simonescu, pentru bunăvoința cu care au știut să mă lămurească și să mă îndrumeze în dificila muncă a clasificării.

Deasemeni, mulțumesc domnului profesor A. P. Todor pentru bunăvoința cu care mi-a pus la dispoziție materialul și fișele biroului de primire al Academiei române, domnului Mișu Bandrevschi, dela „Cartea românească“ pentru felul amabil cu care mi-a arătat unele cărți și broșuri.

La fel mulțumesc domnilor Mircea Șeptilici și Corneliu Bărbulescu, cari m'au ajutat la transcrierea mai multor serii de fișe, precum și domnișoarei Elena Teodorescu, care m'a ajutat la facerea corecturilor.

* * *

Lucrul însă nu l-am oprit aici. Din dragostea pentru carte, pentru viața ei mai fericită în lume, am mers mai departe.

Este prea mare această dragoste ca să nu ajuți cartea atunci când o vezi suferindă, sau mai corect spus, chinuită, plictisită, speculată, înăbușită de vreme, de uitare.

Bibliografia servește, ajută la o viețuire a cărții, a tuturor cărților. Bibliografia le șterge de praful uitării care amenință să se așeze atât de gros, că nici cercetătorul, nu va răzbi mai târziu să-l steargă peste tot. Se va spune că niciodată nu se va simți nevoia unui asemenea scuturat general. Este ade-

vărat. Dar dacă aceste bunuri încă sunt curate, proaspete, tinere, iubitorul de carte, nu va putea, să le lase pradă colbului amenințător.

Şi noi prin bibliografierea lor nu le-am lăsat, dar cum am spus, am mai făcut — pentru unele — încă ceva. Da, pentru unele, pentru favoritele marelui îndrăgostit, am trecut dincolo de fișa simplă a înregistrării bibliografice, și am scris rânduri de critică, căutând să le ridicăm, să le dăm titluri de noblețã, ca să se știe cine sunt.

Pe altele însă, din nevoia unei stricte obiectivități am găsit cu cale nu numai să nu le înobilăm ci să le excomunicăm, să le punem la zid, pentru lipsă de respect, în fața iubitorului de frumos și bună creștere în adevărata artă.

De aceea publicația, aceasta este și va fi pe lângă o sinteză bibliografică și una critică.

Multă vreme ne-am gândit însă cum să alcătuim această parte critică a publicației. Ştiam că autorul acestei părți trebuie să fie o autoritate critică obiectivă și nediscutabilă. L-am căutat dar nu s'a lăsat descoperit în nici o persoană. Atunci ne-am întrebat ce este de făcut: să renunțăm la această parte a volumului, să tăcem așa la infinit în așteptare continuă, în atitudine lașă? Răspunsul a fost: NU; vom căuta autoritatea critică, negăsită de-a gata într'un singur individ, să o combinăm noi din micile autorități răspândite peste tot. De vom fi reușit, în combinația noa-

stră, nu știm, dar am căpătat o liniște de care aveam nevoie ca publicația aceasta să poată apărea.

Pentru redactarea materialului critic ne-am folosit de recensiile și notele publicate prin reviste, pe care le-am ales și reprodus *), de unele lucruri scrise special pentru publicația de față **), și de unele note scrise de însuși autorul.

In aceeași linie de lămuriri și mărturisiri, cer iertare pentru întârzierea apariției, cartea aceasta fiind promisă încă de acum opt luni. Imi place să cred că o voi obține, dacă se va ști că, în tot acest timp, m'am ocupat numai cu îmbunătățirea și punerea publicației pe baze mai solide, pentru câștigarea unei de-

---

*) Mărturisim aici că la redactarea reproducerilor a survenit în ultimul moment un proces de tehnică tipografică combinat cu unul de conștiință redactorială, foarte dificil pentru situația noastră. Așa cum era la un moment dat aranjat materialul urma să avem un volum de peste 600 de pagine, ceeace ar fi fost imposibil să apară în condițiunile inițiale. Atunci am procedat la o fragmentare a criticelor, singurul lucru posibil pentru reducerea materialului. Avem însă credința că recensenții fragmentați, din necesități tipografice, vor înțelege părerea noastră de rău acordându-ne îngăduință.

**) O parte din recensiile semnate de domnul profesor Dan Simonescu și altele de Mircea Mateescu.

pline garanții în vederea unei cât mai îndelungate continuări, a lucrării apărute.

Ca încheiere, rog pe toți acei cari se vor convinge de necesitatea acestei publicații, să-mi dea concursul, ajutându-mă cu sfatul, propunerile, sugestiile și colaborarea, întru deplina reușită a lucrului început azi.

Autorul.

București 1937, Ianuarie 24.

Conducătorii de reviste și autorii de volume sau broșuri îi rog, pe această cale, să expedieze câte un exemplar din cele publicate de dânșii, începând din anul 1936, pe adresa: Miron Suru, București I, Calea Victoriei 108, pentru ca în volumele ce vor urma să nu scape nimic nesemnalat, ușurând în același timp mult munca noastră, prin concursul acordat.

I. LITERATURA

Aşa cum este împărţită aici partea beletristică a literaturii care s'a publicat în volum sau periodice, este o combinaţie între ceeace dau tabelele decimale ale Institutului internaţional de bibliografie dela Bruxelles şi ceeace am găsit mai uşor, necesar şi mai simplu în ceeace privea materialul nostru.

Există o împărţire în şase grupe şi anume: 1. Versuri; 2. Nuvele, schiţe, pretexte, imagini; 3. Romane; 4. Portrete, vieţi romanţate; 5. Note de drum, impresii, reportagii; 6. Teatru.

Din împărţirea literaturii am eliminat ca ne fondat şi foarte relativ, clasificarea pe genuri a bucăţii literare, mai ales astăzi când deja în clasificarea pe care am combinat-o şi am adoptat-o există destule dificultăţi.

Ceeace mai există ca o subîmpărţire în interiorul fiecărei grupe este aceea a bucăţilor originale şi alta a traducerilor, imitaţiilor, prelucrărilor.

1. VERSURI

Despre poezia românească se vorbește de un timp încoace că este în decădere, că nu se scrie și multe altele. Din bibliografia care urmează unde sunt înregistrate volumele și versurile risipite în periodice se va putea vedea că versuri se scriu foarte multe și multe din ele mulțumitoare sau chiar foarte bune. Totuși dacă se vorbește de o decădere a poeziei se face pe bună dreptate, deoarece versuri se scriu bune, dar nu și poezii.

Poezia este mai întâi idee și pe urmă vers. Aceasta nu se face astăzi de cât în redusă măsură și se poate vedea aici cum din atâta material cules numai câteva foarte puține sunt lucrurile cari s'au făcut remarcate.

Dintre poeții cu un prestigiu gata format au apărut anul acesta numai **Ion Minulescu** cu o ediție de popularizare a Romanțelor pentru mai târziu, De vorbă cu mine însumi și Strofe pentru toată lumea și **Tudor Arghezi** cu Cărticică de seară plachetă ale cărei versuri au lângă ceva din vechea respirație argheziană lucrul nou, preocuparea mereu proaspătă și tehnica bogată în surprize și inedit.

O primenire de sincer avânt tineresc au săvârșit **Virgil Gheorghiu** (Marea vânătoare), **Gr. Popiți** (Cântece din fluer),

Constantin Micu (Sosirea lavelor) şi Ştefan Baciu (Poemele tânărului poet) cari au dat poeziei câteva versuri ce pot fi remarcate prezicând talente de apropiat viitor, fără a se pierde în marea grămadă a maculaturilor.

Afară de aceştia numai versul lui Aron Cotruş (Horia) sau a lui Corneliu Moldovanu (Cântarea cântărilor) a înviorat şi ţinut poezia în interesul unei pături de cetitori. De fapt Aron Cotruş este un poet ajuns astăzi la o originală formă şi realizată tehnică lângă un fond trainic şi cari toate îl fac să susţie cu energie nemurirea poeziei ajunsă în ultimul timp în tragică agonie.

Privind atent materialul aici înregistrat cercetătorul va observa că în majoritate cei cari scriu versuri chiar în volume sunt autori tineri, poeţii mai vechi cu care ne obişnuisem, astăzi scriu versuri foarte rar sau deloc.

In ceeace privesc notele critice noi nu le-am redactat decât pentru volume, cari într'adevăr mai mult sau mai puţin reprezintă un total poetic şi deloc pentru versuri fie cât de multe publicate risipit în periodice fără legătura aceea de idee poetică în spaţiu mai întins.

ORIGINALE

ADRIAN, PETRU, *Balada gândului*, p. 534-535; *Popas pe culmi*, p. 534, (*Revista fundaţiilor regale*, an. II (1935), nr. 12).

[ALEXANDRESCU, I., *Ardeal*, baladă istorică. Bârlad, 1935. Tip. N. Peiu. 16 p. 3 lei]

ALEXANDRESCU, MATEI, *Daisy*, (*Pagini literare*, an. II (1935), p. 423-424) — *Dealul furcilor*, (*Pasărea albastră*, an. I (1935), nr. 4, p. 3) — *Leagăn de îngeri*, poeme. Bucureşti, 1935. Edit. tip. Cartea românească. 104 p. 12,5×19,5 60 lei. Desene de Mac Constantinescu. Colecţia „Gândirea". Recensii de: DEMETRESCU, ROMULUS (*Pagini literare*, an. II (1935), p. 366-369); PAPADIMA, OVIDIU (*Gândirea*, an. XIV (1935), p. 328); ŞULUŢIU, OCTAV (*Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 4, p. 96-97); VALERIAN, I. (*Viaţa literară*, an. X (1935), nr. 2, p. 2). — *Răsari luminoasă durere*, (*Societatea de mâine*, an. XII (1935), p. 60). — *S'a rătăcit o fată în cartier*, (*Şantier*, an. III (1935), nr. 4, p.7), — *Stihuri pentru moarte*, (*Pasărea albastră*, an. I (1935), nr. 3, p. 1).

MATEI ALEXANDRESCU: LEAGĂN DE INGERI.

S'a zis de mult că poetul este un incorijibil întârziat care priveşte cu ochi mari de copil, lumea. In fiecare visător al versului, stăruie vie şi adesea dureroasă imaginea unui paradis pierdut, în care amintirea copilăriei se confundă cu scutul universal al unei lumi fericite, scufundate în începutul timpurilor.

Volumul de versuri al lui Matei Alexandrescu îşi înfloreşte grădina pe acest tărâm între poezie şi amintire. De aceea i se cade să fie simplu şi naiv. De aceea e adesea grăitor, cu toată sărăcia sa de imagini şi de expresie:

Floare dintre florile cereşti,
Tu în sufletul meu creşti
Cine eşti?

(Indoială)

Vorbeam de o îndoială a amintirii. N'aş putea spune că fiorul ei se simte şi în acest Leagăn de îngeri. Raiul pierdut şi regăsit al autorului e sumar şi pitoresc, miniatural şi gângurit în diminutive, ca desenul poznaş al unui copilaş cuminte (şi e minunat felul cum Mac Constantinescu a înţeles să lumineze textul cu desenele sale ingenue, deşi pe alocuri se joacă mai mult decât ar trebui). E un rai cuviincios, ca în cărţile de cetire pentru copii săraci, ca să nu râvnească prea strălucitoare minuni:

Fetiţe cu rochiţa ca spuma de lapte
Culegeau în poală portocale coapte.
De-o tufă de măslin
Se scărpina un pui de asin.

Fără rădăcini in lumea stufoasă a folclorului, fără lumina de vrajă care să o străbată arătând topirea materialului într'un sbucium, sufletesc, viziunea liniştită şi pitorească pe

care încearcă s'o aducă poezia lui Matei Alexandrescu înseamnă o nuanță nouă în peisagiul divers al liricei noastre mai tinere.

Ovidiu Papadima

[ANDRIEVICI, G., *Primul pas.* Satu-Mare, 1935. Tip. Gloria. 32 p.]

ANESIA-BRADOVANU, I., ***Pridvoare de mesteacăn** (Reacțiunea literară,* an. II (1935), nr. 1-2, p. 2). — [***Pridvoare de mesteacăn.*** București, 1935. Tip. Editurii noastre. 64 p. 19,5×12,5. 25 lei].

ANGHEL, N., ***Pe creste albe,** (Viața literară,* an. IX (1935), nr. 165, p. 2).

ANTONOVICI, GEORGE, ***Drumuri de nord,** (Junimea literară,* an. XXIV (1935), nr. 2, p. 55) — ***Eglogă,** (Junimea literară,* an. XXIV (1935), nr. 3-4, p. 104).

APOSTOL, ADAM, *Au murit doi lucrători, (Manifest,* an. II (1935), nr. 6, p. 4).

[APOSTOLESCU-STERIOPOL, MARIA N. I., *Icu.* Odorhei, 1935. Tip. Minerva. 88 p. 50 lei].

ARGHEZI TUDOR, *Cărticică de seară.* București, 1935. Edit. Cultura națională. Tip. Cartea de aur, 100 p. 10×18,5. 40 lei. Recensii de: BERNEA, ERNEST *(Rânduiala,* an. I (1935), p. 224-226); CALINESCU, G. *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 756, p. 9); CIOCULESCU, ȘERBAN *(Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 6, p. 642-652); CONSTANTINESCU, POMPILIU *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 389, p. 7); DEMETRESCU, ROMULUS *(Pagini literare,* an II. (1935), p. 370); MARTINESCU, PERICLE *(Reporter,* an. III (1935), nr. 72, p. 2); MATEESCU, MIRCEA *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 27, p. 6); ROȘU, NICOLAE *(Azi,* an. IV (1935), p, 1672-1675); SADOVEANU, IZABELA *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 754, p. 9); ȘULUȚIU, OCTAV *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 3, p. 80). — ***Epitaf,** (Reporter,* an. III (1935), nr. 86-87, p. 4). — ***Mă uit...,** (Reporter,* an. III (1935), nr. 66-68, p. 9).

TUDOR ARGHEZI: CĂRTICICĂ DE SEARĂ.

Cu Cărticică de seară, **Tudor Arghezi înseamnă un pas nou de evoluție, poate mai puțin tranșant ca primul. Sub raportul metric și mai în genere formal, noul Arghezi, cel de astăzi, are un aer de familie cu celălalt, din** Flori de mucigai: **versul liber cu ritmul frânt, interior, predomină și aci; accentul e înrudit, dar atmosfera lirică este alta. Nu mai suntem în pitorescul lumii închisorilor, în realismul adesea gras, dramatizat în crâncenele încăierări ale eroilor periferiei, sau epicizat anecdotic, nici în linia fantastică și fabuloasă a** Fătălăului, **într'un cuvânt odată cu motivele de inspirație s'a transformat și modalitatea lirică. Pe de altă parte, dacă** Flori de mucigai **au reprezentat în raccourci, registrul liric strămutat din** Poarta neagră, **cititorii ce s'ar aștepta, după titlu, să regăsească în** Cărticica de seară, **registrul poetic din** Cartea cu jucării, **ar rămâne dezamăgiți. Nu întâlnim așa dar o figurație poetică de gingășii și naivități rafinate ale bono-**

mului părinte care a popularizat numele și psihologia lui Baruțu și ale Mițurii. Cărticică de seară nu este Arta de a fi tată a lui Tudor Arghezi. Ea va veni poate — îi așteptăm rândul.

Familiarii poeziei argheziene vor desluși coarda nouă de simțire, cu modulări măestrite, unde cuvântul nu ține loc de substanță, ci i se încorporează.

Este, ca să nu uităm, o poemă liminară, cu aere istețe; poetul ține să ne inițieze în intențiile sale, pe care, dacă le-am accepta în litera lor, le-am putea socoti dela un capăt la altul minore. Poezie intimă? Poezie de gingășii? Poezie de imponderabile grațioase? Să nu ne înșelăm. Tudor Arghezi ne-a mai dăruit o profesiune de credință nedibace (Testament în Cuvinte potrivite), pe care nu am comis greșeala de a o socoti o cheie artistică, un passe-partout în adâncimile sale structurale mult mai complexe și bogate.

Nu credem deci nici de rândul acesta câtuși de puțin revelatoare poezia care ne oferă o nouă cheie.

Autenticitatea îi joacă un renghi lui Arghezi. El se cunoaște mai puțin decât își închipue. Este de sigur perfect stăpân pe uneltele tehnice, dar din nefericire le divulgă mediocrizate, așa cum a mai făcut într'un articol din Adevărul literar, răspuns indirect la obiecțiile lui Ion Barbu. Când nu împrumută metafore explicative din domeniul „artelor" mecanice sau din al manufacturii, depreciindu-și în neștire arta supremă de care dispune printr'un instinct de natura harului, se înșeală și ne înșeală altminteri printr'un limbaj imprecis, confuz și foarte mistificator.

Cărticică de seară e o carte oarecum compozită, oarecum neunitară, căreia îi recunoaștem cu toate acestea un preț deosebit. Ea ne înfățișează aspectul sufletesc nou, al unui admirabil primitiv, realizat în simțirea adâncă a domesticității, în care se devălmășesc femeia, ograda cu lighioanele, cu roadele; prospețimea animalică a simțirii se îmbrățișează ca într'o strânsoare firească cu cele mai evoluate mijloace ale expresiei; Tudor Arghezi, pe măsură ce se maturizează, — într'atât este de fraged, că nu putem să spunem: îmbătrânește, — atinge perfecția artistică alcătuită din permanente surprinderi, fără să dea nici o clipă impresia elaboratului, a fabricatului, a artificialului. Așa cum ii place să spună cu candoare, debutează în fiecare zi. Are darul de a nu se reedita. Și mai are darul — nu găsim alt epitet — divin, de a cânta liric ca pasărea cerului, în timp ce proza sa oricât de admirabilă, e încordată, încărcată, excesivă, mai adesea lipsită de simțul măsurii. Sărbătorescul perfecțiunii care este și frumusețe, îl realizează în poezie cu daruri ca și magice, dar firești în aparență.

Noi nu ne încumetăm să descifrăm soarta acestei cărți,al cărei filon nou și autentic l-a indicat numai. Dictonul latin e suveran: habent sua fata libelli. Mai puțin densă decât Flori de mucigai, dar cu o substanță caldă, palpitantă, Cărticică de seară e o treaptă de lumină în scara fosforescentă a poesiei argheziene, ce împreună, prin capetele sale, Zenitul cu Nadirul.

Tudor Arghezi nu se desminte: păstrează primatul poeziei noastre, nezdruncinat.

Șerban Cioculescu

ARGINTARU, C., *In răscruci de veac, (Luceafărul literar și critic,* an. IX (1935), nr. 1, p. 23) — *Lenea, (Luceafărul literar și critic,* an. VIII (1935), nr. 4, p. 10) — *Poeme, (Hyperion,* an. IV (1935), nr. 1-2, p. 1-11) — [*Setea norilor, cartea treia de poeme.* Cluj, 1935. Tip. Cărții funduare. 128 p. 40 lei.] — *Slava nopții, (Luceafărul literar și critic,* an. VIII (1935), nr. 4, p. 10) — *Vieața pietrelor,* poeme. Cluj, 1935. Edit. Hyperion. Tip. Cărții funduare. 128 p. 14×20,5 40 lei.

ARIA GEORGE, *In noaptea ninsă de Ianuar, (Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 1, p. 4).

ARICESCU, IULIA AL., *Salcâmul meu.* București, 1935. Tip. Unirea. 176 p. 16×24. 90 lei. Coperta de H. I. Crețulescu.

AVRAMESCU MIHAIL, *Ajun, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 586) — *Apus, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 325) *Carte poștală (Luceafărul,* an. I (1935), p. 402) — *Chin, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 402) — *Chin (Luceafărul,* an. I (1935), p. 286) — *Chin și rugă, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 286) — *Toamnă, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 497) — *Toarnă crâșmare, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 385).

AXENTE MIHAIL, *Pe drum trece un dric, (Blajul,* an. II (1935), p. 318).

BĂCANU, MARIN ION, *Cântecele mele, (Luceafărul literar și critic,* an. VIII (1935), nr. 8, p. 13) — *Liniște, (Luceafărul literar și critic,* an. VIII (1935), nr. 4, p. 7) — *Popasuri limpezi.* București, 1935, Tip. Editurii noastre. 80 p. 13,5×21. 25 lei. Recensie de GRAUR, ELENA *(Luceafărul literar și critic,* an. VIII (1935), nr. 5, p. 14).

BACIU ȘTEFAN, *Alcool, (Meridian,* 1935, caetul opt, p. 13) — *Bar, (Vremea,* an. VIII (1935). nr. 391, p. 4) — *Cântecul ochilor triști, (Hotarul,* an. II (1935), nr. 8-9, p. 11) — *Cel mai simplu poem de dragoste, (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 7-8, p. 18) — *Circ, (Pământul,* an. IV (1935), nr. 109, p. 3) — *Deschidere, (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 78, p. 19)—*Descompunerea, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 347) — *Dor de sat românesc, (Gând românesc,* an. III (1935), p. 81) — *Drum spre Bușteni, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 404, p. 6) — *După, (Pământul,* an. IV (1935), nr. 89, p. 2) — *Elegie pentru păpușa mare, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 182) — *Estivală albă, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 182) — *Fruntea, (Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 96) — *Gest, (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 7-8, p. 18-19) — *Indemn pentru tristețe, (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 9-10, p. 58) — *Libret pentru „Regina Cristina", (Pământul,* an. IV (1935), nr. 95, p. 3) — *Mâini, (Familia,* s. III, an. I (1935), nr. 9, p. 6) — *Medalion, (Pământul,* an. IV (1935), nr. 104, p. 2) — *Muzică, (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 9-10, p. 58) — *Muzică vagă, (Gând românesc,* an. III (1935), p. 82) — *Oboseli, (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 5-6, p. 25-26) — *Pasărea poemelor, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 392, p. 4) — *Pastel ceresc. (Familia.* s. III, an. II (1935), nr. 9, p. 6) — *Plictis de Duminecă, (Familia.* s. III, an. II (1935), nr. 3, p. 32) — *Poeme de dragoste (2). (Familia.* s. III, an. II (1935), nr. 4, p. 59-60) — *Poemele tânărului poet.* București. 1935. Edit. Fundația pentru literatură și artă Regele Carol II-lea. Tip. M. O. Imprimeria națională. 40 p. 12,5×19,5. 20

lei. Operele premiate ale scriitorilor tineri români. Recensii de: ALBU, NICOLAE (*Luceafărul*, an. I (1935), p.364); CĂLINESCU, G. (*Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 756, p. 9); CIOCULESCU ȘERBAN (*Revista fundațiilor regale*, an. II (1935), nr. 9. p. 650-652): CONSTANTINESCU, POMPILIU (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 394, p. 7); MATEESCU, MIRCEA (*Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 39, p. 3); STELIAN CONSTANTIN (*Convorbiri literare*, an. LXVIII (1935), p. 379); ȘULUȚIU, OCTAV (*Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 3. p. 93). — *Să fie*, (*Vremea*, an. VIII (1935), Crăciun. p. 20) — *Strofe vechi*, (*Pământul*, an. IV (1935), nr. 117-120. p. 7) — *Tristețe alpină*, (*Pământul*, an. IV (1935), nr. 112-113, p. 4) — *Tristețe cosmică*, (*Gând*, an. II (1935), nr. 7, p. 2) — *Tu*, (*Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 7-8, p. 20) — *Vânătorul din legendă*, (*Gând românesc*, an. III (1935), p. 81-82) — *Vers grav*, (*Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 516, p. 25) — *Vesperala*, (*Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 5-6, p. 26).

ȘTEFAN BACIU: POEMELE TÂNĂRULUI POET.

Ștefan Baciu este, incontestabil, pe lângă un temperament și un talent poetic, precum este și un început de realizare. Acolo unde este mai sincer bate efigie proprie.

Dar alăturea de calități onorabile sau: inhibiția directă, spontaneitatea, sinceritatea, prospețimea imaginilor, poetul prezintă multe scăderi, inerente unui începător. Mai toate celelalte bucăți sunt pline de influențe.

Dar Ștefan Baciu este la începutul carierei și destul de tânăr pentru a se putea scăpa de toate aceste neajunsuri.

Constantin Stelian

BACLAJANSHI, M., *Elegie*, (*Viața Basarabiei*, an. IV (1935), nr. 10, p. 56).

BĂCOV, EMILIAN, *Apusul parnasului*, (*Societatea de mâine*, an. XII (1935), p. 114) — *Bastilia*. (*Cuvântul liber*, an. II. (1935), nr. 36, p. 5) — *Ciocnirea furtunilor*, (*Manifest*, an. II (1935), nr. 9, p. 5) — *Ediție specială*, (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 23, p. 3) — *Furtuna*, (*Cuvântul liber*, an. III (1935), nr. 7, p. 6) — *Infernul*, (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 30, p. 4) — *Marșul vremii*, (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 36, p. 6) — *Mi-e foame*, (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 22, p. 5) — *Noaptea de vară în București*, (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 41, p. 3) — *Să-mi cânți un cântec de foc poete*, (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 26, p. 5) — *Sunt șomer*, (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 4, p. 4), — *Un amurg în agonie*, (*Cuvântul liber*, an. II (1935). nr. 32, p. 4).

BACOVIA, G., *Cântec*. (*Revista fundațiilor regale*, an. II (1935), nr. 5, p. 261-262) — *Cântec de seară*, (*Muzică și poezie*, an. I (1935), nr. 1, p. 33) — *De mult*, (*Munca literară*, an. III (1935), nr. 19, p. 1) — *Din vremuri* (*Revista fundațiilor regale*, an. II (1935), nr. 5, p. 261 (*Gând* an. II (1935), nr. 7, p. 1) — *Liceu*, (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 14, p. 1) — *Remenber*, (*Viața literară*, an. X (1935), nr. 2, p. 2) — *Trec nouri*, (*Viața literară*, an. X (1935), nr. 1. p. 1).

BADESCU, NICU, *Joimărica, (Arhivele Olteniei,* an. XIV (1935), p. 151. — *Joc de iele, Joc de bani, (Arhivele Olteniei,* an. XIV (1935), p. 472).

BAIC, EMIL, *Megalomanie, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 754, p. 5).

BAICULESCU ALEXANDRU, *Basm, (Tinerimea română,* an. LIII (1935), p. 217). — *Mecanică, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 767, p. 7).—*Sculptură, (Tinerimea română,* an. LIII (1935), p. 252). — *Trecutul, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 734, p.9).

BALACESCU, AT. C., *Căsuţa nouă, (Făt-Frumos,* an. X (1935), p. 187).

BALAN, IONEL, *Dualitate,* p. 263-264; *Iubire veche,* p. 264; *Toamna,* p. 263, *(Gând românesc,* an. III (1935).

BALBAREU, CECILIA, *Crăciunul cel din urmă, (Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 11-12, p. 16). — *In noaptea învierii, (Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 4, p. 44). — *Interior, (Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 2, p. 58). — *Portretul vechi, (Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 10, p. 55).

BALTAZAR, CAMIL, *Destăinuri, (Meridian,* 1935, caetul şase). — *Prezenţă I, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 36, p. 5). — *Prezenţă II, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 37, p. 4). — *Prezenţă I—III, (Vremea,* an. VIII (1935), Crăciun, p. 20). — *Rugăciunea cea mai simplă, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 43, p. 4). — *Testament sau cântec de moarte, (Familia,* s. III, an. I (1935), nr. 9, p. 21-22).

BALTEANU, DAN, *Amiază, (Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 492). — *Bărăgan, (Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 322). — *Gând cernit al Bărăganului, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 26, p. 6). — *Revenire în satul meu, (Revista scriitoarelor şi scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 6-7, p. 25).

BALTEANU, GEORGE, *Christos către Apostoli, (Luceafărul,* an. I (1935) p. 205). — *Florile credinţei, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 275). — *In post, (Luceafărul,* an. I (1935, p. 185).

BANAŢEANU-JIVI, IOAN, *Cântec, (Banatul literar,* an. I (1935), nr. 7, p. 10).—*Cântec. (Luceafărul,* an. I (1935), p. 308). *Cântec, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 398).—*Cântec, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 494).—*Din străini, (Munca literară* an. III (1935), nr. 20, p. 2). — *Domniţa mea nici azi nu te-am văzut, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 308). — *Iarna, (Banatul literar,* an. I (1935), nr. 5-6, p. 14) — *In gară, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 389). — *In taină, (Luceafărul,* an. I, (1935), p. 242). — *Mi-e inima pustie, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 494). — *Şi cum aş vrea, (Banatul literar,* an. I (1935), nr. 11-12, p. 14). — *Şi cum aş vrea, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 308). — *Trifoi cu patru foi, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 329). — *Tu nu poţi înţelge, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 329). — *Zădărnicie, (Banatul literar,* an. I. (1935), nr. 8, p. 11).

BANU, GHEORGHE D., *Amurg basarabean, (Ţara Bârsei,* an. VII (1935), p. 300). — *Basmul meu, (Ţara Bârsei,* an. VII (1935), p. 391). — *Mamei mele, (Ţara Bârsei,* an. VII (1935), p. 172). — *Psalm, (Ţara Bârsei,* an. VII (1935), p. 172). — *Răscruci, (Ţara Bârsei,* an. VII (1935), p. 391).

BARBU, POMPILIU, *Craiul de bronz, (Braşovul literar,*

an. IV (1935), nr. 21-22). — *Epigrame, (Hotarul,* an. II (1935), nr. 12, p. 20). — *La moartea lui Panait Istrati, (Hotarul,* an. II (1935), nr. 8-9, p. 5). — *Petru Şchiopul, (Hotarul,* an. II (1935), nr. 12, p. 20).

BARBUL, G., *Nostalgie, (Pagini literare,* an. I 1935), p. 516). — *Schimbare la faţă, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 256). — *Vară, (Pagini literare,* an. II. (1935), p. 137).

BARBULESCU, PAUL, *Iisus, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 22, p. 4).

BARCAROIU, CONSTANTIN, *Acvatica, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 51, p. 3). — *Alean, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 15, p. 4). — *Atunci şi acum, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 17, p. 3). — *Au înflorit castanii, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 24, p. 4). — *Balada toamnei, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 47, p. 3). — *Biserica dintre munţi, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 20, p. 3). — *Blestem, (Cruciada românismului,* an. I, (1935), nr. 45, p. 3). — *Bolire, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 43, p. 3). — *Bucureşti, (Răsăritul,* an. XVII (1935), nr. 5-6, p. 2). — *Cântă lăutare, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 40, p. 3). — *Cântă o rugăciune, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 42, p. 3). *Cântec de dor, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 38, p. 3). — *Cântec de seară, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 37, p. 3). — *Cântecul muncitorului, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 10, p. 4). — *Cetatea mea, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 27, p. 6). — *Dela plecarea ta, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 50, p. 3). — *Din ziua aceia..., (Cruciada românismului,* an. II (1935), nr. 52, p. 3). — *Doina, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 8, p. 4). — *Frământări, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 26, p. 6). — *Frânturi de suflet,* poesii. Bucureşti, 1935. Tip. Muscanu. Colecţia Adonis, 16. p. 13,5×21. 20 lei. — *Frumuseţe, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 13, p. 4). — *Frunze ruginite, (Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 3, p. 1), — *Glasuri lăuntrice, (Cruciada românismului,* an. II (1935), nr. 54, p. 13). — *In memoriam Panait Istrati, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 34, p. 3). — *1 Mai, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 22, p. 3). — *Intoarcere, (Cruciada românismului,* an. II (1935), nr. 54, p. 12). — *Moară părăsită, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 19, p. 4). — *Neamului meu, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 18, p. 6) — *Noaptea în sat, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 36, p. 3). — *O sărbătoare, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 48, p. 3). — *Plecare, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 31, p. 4). — *Plouă, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 35, p. 3). — *Prostituata, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 14, p. 4). — *Rânduri către mama (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 23 p. 3). — *Scrisoare lui Sotir, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 32, p. 3). — *Şi cântă lăutarul, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 39, p. 3). — *Şi toamna, (Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 2 p. 1). — *Stanţe pentru Teofil, (Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 4, p. 12). — *Visurile, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 29, p. 3). — *Zii!*

mă frate lăutare, (Cruciada românismului, an. I (1935), nr. 41, p. 3).

BARDEŞ, SILVIU, *Cântec de Paşti,* p. 654; *Un Crist,* p. 654, *(Pagini literare,* an. I (1935).

BÂRNA, VLAICU, *Amintire, (Azi,* an. IV (1935), p. 1795)— *Autumnală, (Meridian,* 1935. caetul şase). — *Cale peste somn înfrânt, (Familia,* s. III, an. I (1935), nr. 10, p. 32). — *Cântec pentru zugravul Arsene, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 412). — *Exod, (Azi,* an. IV (1935), p. 1795-1796),—*Fragment, (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 9, p. 525). — *Menestrel muntean, (Azi,* an. IV (1935), p. 1796). — *Relicvă, (Meridian,* 1935, caetul opt, p. 12). — *Skonga, (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 9, p. 525-526).

[BARTOLOVEANU, LIVIU. *Manifest* Cluj, (1935). Tip. Cartea românească, 146 p. 23,5×17. 70 lei.] Recensie de: CĂLINESCU, G. *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 745, p. 9).

BASARABEANU, DEM., *Când voi muri cu adevărat, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 17, p. 3). — *Contrast, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 25, p. 7) — *Epilog trist, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 27, p. 4). — *Fier şi rugină, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 23, p. 2). — *Imn, (Familia,* s. III, an. I (1935), nr. 10 p. 14). — *Stanţe citadine, (Familia,* s. III, an. I (1935), nr. 10, p. 13). — *Sufletul mamei, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 24-25, p. 2).

BAŞTURESCU, AL. (AL. BAŞTUREA), *Săgeţi,* epigrame, epitafe, madrigale. Bucureşti, 1935. Tip. Bucovina. 148 p. 12×16,5. 50 lei Recensie de DEMETRESCU, ROMULUS *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 295).

BENIUC, M., *Cu sanie fără clopoţei, (Gând românesc,* an. III (1935), p. 558-559). — *Intâlnire, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 339). — *Tovarăşii copilăriei, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 391—393).

BERGHEANU, V. I., *Cântece de toamnă,* fragmente din natură; cu o prefaţă de N. IORGA, Bucureşti, 1935. Edit. Cronicarul. II+88 p. 16×21. 30 lei.

BIBESCU, ALEXANDRU, *April. (Munca literară,* an. III (1935), nr. 20, p. 1). — *Bat gongurile, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 21, p. 1). — *De mortuis, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 24-25, p. 1) — *Poveste nouă, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 26, p. 2).

BOCA ROMAN, *Drum etern, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 2, p. 8) — *Postumă, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 11, p. 8) — *Pribeag cu cerul,* manifest. Bucureşti, [1935]. Tip. Graiul românesc. 56 p. 14×20,5. 40 lei. Recensie de: P[OPIŢI], GR. *(Fruncea,* an. II (1935), nr. 19, p. 8)— *Scântei de primăvară, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 3, p. 8).

[BOICEAN, NIC., *Povestea lui Avram Iancu,* eroul naţional (1848-1849). Sibiu, 1935. Tip. Vestemean. 87 p. 30 lei].

BOGDAN-DUICĂ, OVID, *Destin,* p. 329; *Gânduri pentru despărţirea noastră,* p. 330, *(Junimea literară,* an. XXIV (1935). — *Mai dragă decât anii copilăriei, (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 266).

BOGDAN PETRE, *Amurg, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 403) — *Bilanţ tomnatic, (Hotarul,* an. II (1935), nr. 10-11,

p. 12) — *Cosaş, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 183) — *Cosmogonie, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 261) — *Dricul iernii însorit, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 39) — *Eu şi Esenin (Hotarul* , an. II (1935), nr. 10-11, p. 10) — *Grădină de spital, (Hotarul,* an. II (1935), nr. 7, p. 7) — *Interior, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 305) — *Litanie, (Hotarul,* an. II (1935), nr. 8-9, p. 16) — *Lume mică, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 398) — *Miez de noapte, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 494) — *Miniatură, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 451) — *Mistreţii, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 202) — *Moment dinamic, (Hotarul,* an. II (1935), nr. 8-9, p. 7) — *Naturi moarte, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 305) — *Noapte bănăţeană, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 86) — *Râs cu plâns, (Hotarul,* an. II (1935), nr. 7, p. 3) — *Sonet, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 451) — *Toamnă dela noi, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 556).

BOGZA, I. ST., *Epigrame.* Chişinău, 1935. Tip. Monitorul Oficial. 144 p. 16×11. 30 lei. — *Sonete ciobăneşti.* Chişinău, 1935. Tip. Dreptatea. 48 p. 12×18,5. 20 lei.

BOLDUR PETRE, *Vioara, (Revista scriitoarelor şi scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 6-7, p. 25).

BONCIU, H., *Simfonie în alb şi albastru, (Frize,* an. II (1935), nr. 2, p. 1).

BORTOŞ, PETRE, *Gând uitat,* p. 443; *Polymnia,* p. 436; *Sufletul,* p. 436, *(Blajul,* an. II (1935).

BOTEZ DEMOSTENE, *Cântecul crăciunului, (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 8, p. 3) — *Crez nou, (Viaţa romînească,* an. XXVII (1935), nr. 11-12, p. 3-4) — *Desen de primăvară, (Viaţa romînească,* an. XXVII (1935), nr. 3-4, p. 26) — *Singurătate, (Viaţa romînească,* an. XXVII (1935), nr. 9-10, p. 30) — *Soliloc I, (Viaţa romînească,* an. XXVII (1935), nr. 2. p. 20-21) — *Soliloc II, (Viaţa romînească,* an. XXVII (1935), nr. 5-6, p. 44) — *Turnătorul, (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 5, p. 3).

BOTEZ IOACHIM, *Dame Fiere, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV, (1935), nr. 742, p. 5).

BOTTA, EMIL, *Liviatan, (Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 4, p. 1). — *Un domn bine,* p. 225; *Lecţia de opium,* p. 225-226; *A VII indulgenţă,* p. 226; *Cenaclu* p. 227; *Jocul răscolitor,* p. 227-228; *Final,* p. 228; *Marele păianjen,* p. 228-230; *(Ideea românească,* an. I (1935).

BOTTEA, HORIA, *Crăciun, (Pământul,* an. IV (1935), nr. 117-120, p. 2) — *Epitaf, (Pământul,* an. IV (1935), nr. 112-113, p. 5) — *Har, (Pământul,* an. IV (1935), nr. 107, p. 3) — *Nupţială, (Pământul,* an. IV (1935), nr. 109, p. 2) — *Panteism monahal, (Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 477) — *Revizuiri, (Pământul,* an. IV (1935), nr. 115-116, p. 5).

BOUREANU, RADU, *Altar, (Azi,* an. IV (1935), p. 1689) — *Argonaut, (Azi,* an. IV (1935), p. 1691) — *Domniţa din lut, (Gazeta festivă a cărţii,* Mai 1935, p. 6). — *Drum sterp, (Azi,* an. IV (1935), p. 1690) — *Golful sângelui, (Vremea,* an. VIII (1935), Crăciun, p. 20).

BRADIŞTEANU, GR. (BANDU HORAŢIU), *Zidul plângerilor, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 15, p. 8).

BRATEŞ, EUGENIA, *Eva nouă, (Convorbiri critice,* s. nouă, (1935), nr. 3-4, p. 17) — *Letargie, (Convorbiri critice,*

s. nouă (1935), nr. 1, p. 5) — *Pribegie, (Convorbiri critice,* s. nouă (1935), nr. 1, p. 5) — *Rugă, (Convorbiri critice,* s. nouă (1935), nr. 3-4, p. 17) — *Sărutul (Convorbiri critice,* s. nouă (1935), nr. 1, p. 6) — *Ţie tată, (Convorbiri critice,* s. nouă (1935), nr. 1).

BRATEŞ, RADU, *Chemare, (Pagini literare,* an. I (1935), p. 496-497) — *Dar ceresc, (Pagini literare,* an. I (1935), p. 497) — *Ectenie, (Blajul,* an. II (1935), p. 176) — *Fântână, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 209) — *Mânecare, (Blajul,* an. II (1935), p. 495) — *Reculegere, (Gând românesc,* an. III (1935), p. 409) — *Stihuri pentr'un nuc bătrân, (Pagini literare,* an. I (1935), p. 496).

BRESLISKA, MARCEL, *Din cântarea cântărilor, (Revista scriitoarelor şi scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 3-4, p. 10).

BREZOIU, TICA TUDORAN, *Mărturisiri creştine.* Râmnicu-Vâlcea, 1935. Tip. Episcopul Vartolomeiu. 56 p. 14×21. 20 lei.

BUCUR, DOINA, *Noapte de Mai, (Revista scriitoarelor şi scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 5, p. 15) — *Izvorul tămăduirei, (Revista scriitoarelor şi scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 12, p. 11). — *Cântec vioarei mele,* p, 457-458; *Mătănii,* p. 458-459 *(Arhivele Olteniei,* an. XIV (1935).

BUGARIN, GRIGORE, *Amurg, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 31, p. 6) — *Codrii, (Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 96) — *Pastorală, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 24, p. 8) — *Pustă bănăţeană, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 11, p. 8) — *Seara mare, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 541)—*Simfonia rustică,* sonete. I. Desrobire. Timişoara. 1935. Edit. Fruncea. Tip. Rapid. I+53 p. (foi volante). 15.5×20,5. Gravuri în linoleum de Virgil Mihulin. 60 lei. Recensie de: ATANASIU, GH. *(Luceafărul,* an. I (1935), p. 525). — *Sonete, (Banatul literar,* an. I (1935), nr. 5-6, p. 5; nr. 7. p. 4; nr. 8. p. 4; nr. 11-12. p. 4 şi *Fruncea,* an. II (1935), nr. 9, p. 8; nr, 22, p. 8; nr. 27, p. 10; nr. 36, p. 6). — *Străbat înserarea, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 41, p. 8) — *Viac nou, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 13, p. 8).

BUJOR, M. GH., *Mamă şi fată, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 11, p. 8) — *Intuneric şi lumină, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 23, p. 7).

[BULIGAN, IONEL, *Ape tulburi,* poezii. Făgăraş, 1935. Tip. I. Lazăr. 64 p.]

BURUIANA, ZAHARIA GEORGE, *Cântecul ciocanelor, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 22, p. 3) — *Cântec de hamal din port, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 10, p. 2) — *Primăvară proletară, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 22, p. 8) — *Robot, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 15, p. 4).

BUTTESCU, PETRE, *Destin,* p. 4; *Fragment,* p. 6, *(Adevărul literar şi artistic,* s. II an. XIV (1935), nr. 771).

BUZDUGAN-HAŞEGANU, CORNELIA, *Iubirea mea, (Adevărul literar şi artistic,* s. II an. XIV (1935), nr. 772, p. 5).

BUZDUGAN, ION, *Cântec de păstor, (Gând românesc,* an. III (1935), p. 26) — *Dar din dar, (Calendarul ziarului Universul* pe anul 1936, p. 121) — *Răzaşul, (Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 5, p. 26) — *Vis alb, (Gând românesc,* an. III (1935), p. 25).

[BUZNEA, G., *Epopeea aripei,* Bucureşti, 1935. Tip. Bucovina. 40 p. 10 lei].

CABA, OLGA, *Dor, (Gând românesc,* an. III (1935), p. 336) — *Invitaţie, (Gând românesc,* an. III (1935), p. 583) — *Lethé, (Pagini literare,* an. II (1935). p. 256)—*Naştere, (Gând românesc,* an. III (1935). p. 583) — *Neputinţă, (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 517) — *Semne, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 23) — *Ursită, (Gând românesc,* an. III (1935), p. 336; şi *Gândirea,* an. XIV (1935), p. 517).

CALEDONIU, OVID, *Cântec pentru fata cerului, (Litere,* an. III (1935), nr. 6, p. 2).

CALINESCU, ALEXANDRU, *Comentar, (Tinerimea română,* an. LIII (1935), p. 328) — *Declin,* poeme. Focşani, 1934. Colecţia revistei „13". Tip. Gh. D. Mircea. 64 p. 16×21,5. Un portret inedit de Dor. 40 lei. Recensie de: PAPADOPOL, PAUL. I. *(Munca literară,* an. III (1935), nr. 23, p. 4). — *Deprimare, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 770, p. 8) — *Excelsior, (Pământul,* an. IV (1935), nr. 108, p. 3) — *Intors (Braşovul literar,* an. IV (1935), nr. 21-22, p. 155) — *Poem trist, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 738, p. 1).

CALLIMACHI, SCARLAT, *Amintiri, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 51, p. 4) — *Copil de proletar, (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 7, p. 3).

CALOTESCU-NEICU, A. C., *Epigrame, (Viaţa literară,* an. IX (1935), nr. 169, p. 2; an. X (1935), nr. 2, p. 4).

CAMILAR, EUSEBIUS, *Cântau doi copii, (Viaţa românească,* an. XXVIII (1935), nr. 11-12, p. 17) — *Cruciada flămânzilor, (Şantier,* an. III (1935), nr. 3, p. 6) — *Cruciada flămânzilor, (Şantier,* an. III (1935), nr. 8-9, p. 14) — *Elegie, (Banatul literar,* an. I (1935), nr. 8, p. 5) — *Poem vesperal, (Banatul literar,* an. I (1935), nr. 7, p. 8) — *Trudă, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 11, p. 8).

[CÂRCIUMARU, AUREL, *Album pentru tine. Buzău,* 1935. Tip. Luca I. Oprescu. 24 p.]

CAREI, COSTA, *Celebrare,* poeme, Sighişoara, 1935. Tip. Friedr. J. Horeth. 32 p. 14×22, 33 lei.

CARIANOPOL, VIRGIL, *Cântec pentru plecare, (Viaţa literară,* an. IX (1935), nr. 169, p. 2) — *Destăinuire, (Viaţa literară,* an. IX (1935), nr. 168, p. 2) — *Din ciclul către o amintire, (Revista scriitoarelor şi scriitorilor români,* an. IX (1935),nr. 12, p. 17) — *Doamne, (Revista scriitoarelor şi scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 3-4, p.26) — *Două însemnări din spital, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 35, p. 4) — *Eu, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 25, p. 6) — *Insemnări, (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 4, p. 7) — *Insemnări dintr'o toamnă, (Azi,* an. IV (1935), p. 1790; şi *Cuvântul liber,* an. III (1935),nr. 7, p. 3) — *Plâns din ploaie, (Revista scriitoarelor şi scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 6-7, p.18) — *Rătăcire, (Litere,* an. III 1935), nr. 17, p. 2) — *Scrisoare, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 32, p. 4) — *Scrisoare, (Pământul,* an. IV (1935), nr. 114, p. 3) — *Scrisoare către o amintire, (Azi,* an. IV (1935), p. 1632) — *Scrisori vechi, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 433) — *Sonet, (Munca literară,* an, III (1935), nr. 21, p. 3).

CARP, O., *Sonatină, (Convorbiri critice,* s. nouă (1935), nr. 2, p. 45).

CARPEN, ILARIU, *Ţarina, (Pământul,* an. IV (1935), nr. 117-120, p. 10).

CARUSSY, ALEXANDRU, *Monştrii, (Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 4, p. 10).

CASADO, F., *Mulţimile imperiale, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 28, p. 8).

CASTRO, RONSARDA, *Orchidee negre.* Cluj, 1935. Tip. Cartea românească. 116 p. 17×23,5. 70 lei. Coperta de M. Balea.

CATEN, A., *Epigrame, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 22, p. 3).

CAZACU, G. ŞT., *Caietul cu simfonii,* poezii. Bucureşti, 1935. Edit. Cronicarul. 56 p. 16×21,5. Un portret de Dem. 40 lei. — *Game stinse, (Luceafărul literar şi critic,* an. IX (1935), nr. 1, p. 37) — *Monotonie, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 19, p. 1) — *Simfonie de toamnă, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 24-25, p. 1).

CAZIMIR, OTILIA, *Gravură în lemn, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 742, p. 1) — *Lumini şi umbre, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 747, p. 1) — *Poveste, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 786 p. 3) — *Primăvară 'n glumă, (Adevărul literar şi artistic* s. II, an. XIV (1935), nr. 751, p. 1).

[CEAUŞ, GICU, *N'am să mai plâng,* Buzău, 1935. Tip. Luca I. Oprescu. 88 p. 20 lei.]

CEAUŞIANU, ALEXANDRU, *Asalt, (Azi,* an. IV (1935), p. 1878-1879) — *Buzele tac, (Gând românesc,* an. III (1935), p. 161).

CELARIAN, MIHAIL, *Buchetul,* p. 1613-1614; *Floarea de sânge,* p. 1614; *Floarea învierii,* p. 1613, *(Azi,* an. IV (1935).

CEREZEANU, ION, *Funerală, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 11, p. 8).

CERNA, MIA, *Fulgi de Crăciun, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 544) — *Pastel de parc, (Banatul literar,* an. I (1935), nr. 8, p. 4). — *Tu n'ai vrut fericirea, (Banatul literar,* an. II (1935), nr. 1-2, p. 2) — *Unui portret, (Banatul literar,* an. I (1935), nr. 9-10, p. 3).

CHELARIU, TRAIAN, *Balada castelului roşu, (Frize,* an. II (1935), nr. 2, p. 1) — *Blagoslovire, (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 133) — *Din aur vechiu,* poeme *(Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 315) — *Dragomirna, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 137) — *Legendă, (Pământul* an. IV (1935), nr. 106, p. 3) — *Mi-apare în vremi, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 348) — *Migrene, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 181-182) — *Marie a căilor, (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 8). — *Pasăre-a muntelui alb, (Pământul,* an. IV (1935), nr. 117-120, p. 10) — *Proză în memoria poetului mort, (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 249) — *Punte către vid, (Pământul,* an. IV (1935), nr. 108, p. 3) — *Sânge ca o legendă, (Pământul,* an IV (1935), nr. 114, p. 3)— *Umbra pământului (Frize,* an. II (1935), nr. 2, p. 1).

CHINCEA, I., *Privirea ta, (Banatul literar,* an. I (1935), nr. 8, p. 17).

CHIRESCU, AUREL, *Glas în mijlocul lumii, (Arhivele*

Olteniei, an. XIV (1935), p. 149) — *Indoieli, (Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 132) — *Legendă, (Revista scriitoarelor şi scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 5, p. 6) — *Taină, (Litere,* an. III (1935), nr. 17, p. 1).

CIAUŞEANU, G. F., *Luminişuri.* Bucureşti, 1935. Edit. Librăria academică. Tip. Bucovina. 88 p. 16, 5×22,5. 40 lei.

CIOBOTARAŞU, ŞTEFAN, *Rană vindecată, (Manifest,* an. II (1935), nr. 3, p. 9).

CIOCÂLTEU, V., *Poesii,* Bucureşti, 1934. Edit. Fundaţia pentru literatură şi artă regele Carol II-lea. Tip. M. O. Imprimeria naţională. 156 p. 12,5×19,5. 60 lei. Scriitorii români contemporani. Cuprinde: Prefaţă, Adânc împietrit (ciclu); Cerc magic (ciclu); Post prefaţă. Recensii de: CHIRESCU, AUREL *(Litere,* an. III (1935), nr. 17, p. 4); DOBRIDOR, IL. *(Viaţa romînească,* an. XXVII (1935), nr. 1. p. 70-78); MATEESCU, TRAIAN *(Ramuri,* an. XXVII (1935), p. 428); STELIAN CONSTANTIN *(Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 533-536); ŞULUTIU, OCTAV *(Familia,* s. III, an. II (1935). nr. 1, p. 88-90). — *Vara, (Munca literară,* an. III (1935). nr. 22, p. 2).

V. CIOCALTEU: POESII.

Volumul lui V. Ciocâlteu aduce înmănunchirea diverselor etape lirice ale unui poet care se hărăzeşte rar şi puţin versului. Rod al unei îndelungi evoluţii astfel, volumul lui V. Ciocâlteu cu toată inegalitatea şi diversitatea materialului poetic ce îl alcătueşte, cari îşi au, cred, explicaţia tocmai în aceste împrejurări de creaţie — e o mărturie a unui puternic temperament liric care, dacă până acum şi-a găsit des expresia proprie, nu şi-a turnat încă clocotul în forme atât de impunătoare pe cât ar putea să făurească.

Versul lui V. Ciocâlteu — în cela ce are el caracteristic — aduce paradoxul unei sensibilităţi nostalgice uşor receptive, care îşi caută expresia totuşi fie în ironie dură fie într'o poezie aspră, bărbătească. Refugiul în ironie o atitudine frecvent romantică. E un mod discret de subliniere a durerii pe care o aduce sufletului alb al poetului sfâşierile de colţurile aspre ale vieţii. Pentru romantici, ironia e un fel de a plânge fără să trezeşti compătimirea.

Poezia lui V. Ciocâlteu porneşte şi ea dintr'un fund romantic — acel care stă până azi la temelia liricii moderne.

Ovidiu Papadima

CIOROIU, MIRCEA, *Poemă, (Litere,* an. III (1935), nr. 18-19, p. 3).

CIUCHI, EUG., *Din taina vieţii.* IV Cântece. Bucureşti, 1935. Tip. Rahova 12,5×19,5. 104 p. 30 lei.

CIURA, FLORICA, *Cu trenul şi toamna, (Ţara Bârsei,* an. VII (1935), p. 302) — *Linişti, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 273) — *Logodnă, (Braşovul literar,* an. IV (1935), nr. 21-22, p. 154) — *Panegiric (Blajul,* an. II (1935), p. 192) — *Ploaie, (Pagini literare,* an. I (1935), p. 637) — *Revenire, (Pagini literare,* an. I (1935), p. 573) — *Triptic rustic, (Gând românesc,* an. III (1935), p. 161).

CIUREZU, D., *Inscripție galantă, (Muzică și poezie,* an. I (1935), nr. 2, p. 10).

[COBAN, NECULAI V., *Carte de început.* București, 1935. Tip. Editurii noastre. 70 p.]

CODREANU, MIHAIL, *Concert simfonic, (Convorbiri critice,* s. nouă (1935), nr. 1, p. 32). — *In miez de noapte, (Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 2, p. 257).

CODREANU, TUDOR, *Argeș, (Rânduiala,* an. I (1935), p. 155-157).

COJOCARU, VOICU, *Cântecul învinsului, (Cruciada românismului,* an. II (1935), nr. 52, p. 3) — *Mărturisire, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 43, p. 3). — *Suspinul foamei (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 14. p. 2).

CONSTANT, EUGEN, *Delir neronian, (Meridian,* 1935, caet șase, p. 8) — *Litanii pentru sfârșit de veac (Meridian,* 1935, caet șapte, p. 22). — *Morții mă cheamă, (Meridian,* 1935, caet opt, p. 14). — *Socluri devastate,* poezii sociale. Ed. II-a. Băneasa-Teleorman, 1935. Edit. revistei „Spiritul vremii". 76 p. 13,5×21. 35 lei.

CONSTANT, OVIDIU, *Voiaj, (Revista scriitoarelor și scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 8-9, p. 19).

CONSTANTIN, THEODOR, *Dimineață, (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 233). — *Elegie, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 274. — *Nostalgii în toamnă, (Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 3, p. 8) — *Ploaie, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 274).

CONTREA, AUREL, *Inviere, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 17, p. 3).

COPACEANU-GHIMPAȚI, M., *Acolo, (Munca literară* an. III (1935), nr. 19, p. 3). — *Acord de toamnă, (Tinerimea română,* an. LIII (1935), p. 387).

COPILU-CHIATRA, V., *Cânt din tulnic, (Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 38).—*Cântec pentru mine, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 11, p. 8). — *Cetanie, (Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 60.) — *Colindă, (Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 133) — *Cununie, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 10. p. 8). — *Cununie, (Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 38). — *Frate-meu, (Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 133). — *Iarnă (Fruncea,* an. II (1935), nr. 7, p. 8). — *Inventar, (Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 80). — *Mama, (Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 133). — *Tata, (Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 133).

CORBEA, D., *Lui Panait Istrati, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 33, p. 3).

CORBEA, J., *Lui Panait Istrati, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 27, p. 6).

COSMA, DUMITRU, *Frânturi de gând, (Litere,* an. III (1935), nr. 16, p. 1). — *Gabroveni, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 16, p. 10). — *Jucării, (Cuvântul liber,* an. II, (1935), nr. 32, p. 3). — *Scrisoare la țară, (Cuvântul liber,* an. (1935), nr. 22, p. 8). — *Spovedanie, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 27, p. 9). — *Tatălui meu, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 14, p. 8). — *Din carnetul unui lăptar: Tatălui meu, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 47, p. 4). — *Ucenicul, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 20, p. 9).

COSTEA, DIMITRIE, *In noapte, (Tinerimea română,* an.

LIV (1935), p. 31) — *Ninge, (Tinerimea română,* an. LIII (1935), p. 262). — *Omul cel de veci, (Tinerimea română,* an. LIV (1935), p. 55).

COSTENCO, N. F., *Adio dragoste, (Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 7-8, p. 34). — *Basarabeancă, (Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 3, p. 12). — *E datină, (Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 9, p. 24). — *In codru, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 42, p. 4). — *Nocturnă, (Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 3, p. 12). — *Poemă ,(Viața Basarabiei,* an. IV, nr. 9, p. 6). — *Potcovarul, (Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 7-8, p. 34). — *Primăvara, (Viața Basarabiei,* an. IV. (1935), nr. 3, p. 52). — *Ritm pentru inimă (Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 2, p. 67). — *Sfat prietenului amărât, (Viața Basarabiei,* an. IV, (1935), nr. 6, p. 31). — *Silnica, (Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 2, p. 32). — *Sat răzeșesc (Cuvântul liber* an. II (1935), nr. 42, p. 4).

COSTESCU, VIRGIL, *Așa a lăsat Domnul,* poezii pentru copii și tinerime, București, 1935, Edit. și tip. Cartea românească, 136 p. 12,5×19,5. Desene și coperta de Dem. 46 lei.

COSTIN, LUCIAN, *Dacii, Geții, (Banatul literar,* an. I (1935), nr. 7, p. 9).—*Fraticidul, (Banatul literar,* an. I. (1935), nr. 9-10, p. 9) — *Invierea lui Iisus, (Banatul literar,* an. I (1935), nr. 8, p. 2). — *Minierul, (Luceafărul literar și critic,* an. VIII (1935), nr. 2, p. 5). — [*Muguri,* Craiova, 1935. Tip. Speranța, 64 p.] — *O dimineață de iarnă, (Banatul literar,* an. I (1935), nr. 5-6, p. 14) — *Omul preistoric (Banatul literar,* an. I (1935), nr. 5-6, p. 13) — *Simfonie (Banatul literar,* an. II (1935), nr. 1-2, p. 15) — *Voivozi și cronicari (Banatul literar,* an. I (1935), nr. 11, p. 13).

COTRUȘ, A., *Ah nu e!, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 17, p. 8; și *Gând românesc,* an. III (1935), p. 71) — *Decebal, (Hotarul,* an. II (1935), nr. 10-11, p. 4) — *Horia.* 1935. Warszawa. Durkarnia Mazowiecka. 32 p. 12×17. 50 lei. — Ed. II-a. Brad, 1935. Edit. Pantheon. Tip. Zarand. 48 p. 17×25. Gravuri și coperta de Mac Constantinescu. 52 lei. Recensii de: BARDEȘ, SILVIU *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 232-233); BARNA, VLAICU *(Azi,* an. IV (1935), p. 1926-1927); BERNEA ERNEST *(Rânduiala,* an. I (1935), p. 223-224); CHINEZU, ION *(Gând românesc,* an. III (1935), p. 97-98); CIOCULESCU, ȘERBAN, *(Revista fundațiilor, regale,* an. II (1935), nr. 9, p. 652-654); I(ONESCU), TR(AIAN) *(Munca literară,* an. III (1935), nr. 20, p. 3), IVAȘCU, G. *(Manifest,* an. II (1935), nr. 5, p. 5); MARTINESCU, VICTOR VALERIU, *(Reporter,* an. III (1935), nr. 60, p. 3); PAPADIMA, OVIDIU *(Gândirea,* an. XIV (1935), p. 161- 162); SERACIU, DR. ION *(Luceafărul,* an. I (1935), p. 191); ȘULUȚIU, OCTAV *(Familia,* s. III, an. I (1935), nr. 10, p. 85-88); X *(Țara Bârsei,* an. VII (1935), p. 307) — *Horia dormi liniștit, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 17, p. 8; și *Gând româneso* an. III (1935), p. 70) — *In fabrică, (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 4, p. 16) — *In munții tăi, (Gând românesc* an. III (1935), p. 70) — *La praznic, (Gând românesc,* an. III (1935), p. 71) — *Neam valah, neam al meu! (Gând românesc* an. III (1935), p. 402) — *Noi suntem din Pietroasa, aspra gloata, (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 4, p. 15) — *Prin ce vânturi ce latră, (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 25) — *Țara, (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 4, p. 16).

ARON COTRUŞ: HORIA.

Aron Cotruş este deţinătorul unei poetice personale. Dacă această poetică refuză accentul retoric, rima banală sau unele vagi reliefuri sămănătoriste, este pentrucă Aron Cotruş cultivă cel mai dificil gen de poezie: cea socială. Autorul prin omogenitatea tonului, a expresiei, prin procedeele sale tehnice, a reuşit să-şi afirme o rară originalitate. Este în poezia sa ceva din cutezanţa munţilor înalţi de cremene, ceva din febra erozivă a pâraelor repezi, un nestăpânit clocot de vitalitate, amplu, categoric, emoţionant.

Sub această latură l-am asemăna cu Walt Whittman — poetul fierberei cotidiene, după cum, din alt punct de vedere, are vădite aderenţe cu Serghei Esenin.

De poetul rus îl leagă desrădăcinarea, nostalgia locurilor natale şi dragostea de pământ.

Cu Horia Aron Cotruş ne prezintă o nouă realizare în gen. Nouă prin subiect, prin câteva nuanţe, dar întru nimic deosebită ca tehnică poetică de volumele sale cele mai de seamă: In robia lor, Mâine, Printre oameni în mers. Iată prima strofă din Horia:

de jos
te-ai ridicat drept, pietros, viforos,
pentru moţi
pentru cei săraci şi goi, pentru toţi...
şi-ai despicat în două istoria,
ţăran de cremene
cum n'a fost altul să-ţi semene
Horia!..

tot aşa de colţuroasă, retorică, directă ca şi Pătru Opincă sau Ion Codru din Mâine.

Interesantă, prin ritmica ei clasică, prin imagistică, prin viziune, ne apare această poemă de o strofă:

ţundră de flăcări ţi-aruncară pe umeri
munţii înalţi
să suferi înmiit cât toţi ceilalţi
şi rănile nicicând să nu-ţi numeri...

Sau, pentru nuanţa nouă, de expresie epurată, fără stridenţele obişnuite:

în pământ, în piatră, în văzduh
trăieşte pe-aici răsboinicu-i duh...
potecile toate şi-aduc aminte
de mersu-i fierbinte.

Vlaicu Bârna.

CRACIUN-FOSTINI, ALEXANDRINA, *Ţigancă din Balcic*, (*Adevărul literar şi artistic*. s. II, an. XIV (1935), nr. 757, p. 1).

CRAINIC NICHIFOR, *Reculegere*, din volumul mai vechi apărut *Ţara de peste veac*, (*Munca literară*, an. III (1935), nr. 22, p. 1).

CRIN, ADA, *Tristeţe*, (*Fruncea*, an. II (1935), nr. 20, p. 8).

CRIŞAN, N., *Chemări de lut*, (*Gândirea*, an. XIV (1935), p. 414; şi *Munca literară*, an. III (1935), nr. 22, p. 2).

CRISTACHE, IOAN, *O zi...*, (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 51, p. 4)

CRISTIAN, SERGIU, *Poem pentru somnul de fecioară,* *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 12, p. 4). — *Preludiu alb, (Luceafărul literar și critic,* an. VIII (1936), nr. 8, p. 7). — *Svon de lumini,* poeme. Cu o prefață de RADU GYR. București, 1935. Edit. Cronicarul 52 p. 16×20,5. 30 lei Recensie de: I(ONESCU), TR(AIAN) *(Munca literară,* an. III (1935), nr. 20, p. 3).

CRISTIAN, V., *Balada apelor din Envoi, (Meridian,* 1935, caet șapte, p. 12).

CRUCEANU, MIHAIL, *Vițelul (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 20 p. 10).

CUCLIN, DIMITRIE, *Zeus, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 2, p. 4).

CUCU, STELIAN, *Zodiac și întoarcerea la sat.* Râmnicu-Sărat, [1935]. Tip. Poporul. 88 p. 14×21,5. 40 lei.

CUGEREANU, VIOREL, *Apocalips, (Luceafărul,* I (1935), p. 230) — *Cântec de plecare, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 286).

CUJBA, SERGIU VICTOR, *Musca și păianjenul, (Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 1, p. 44).

CULICA, VASILE, *Jalbă sfântă, (Pământul,* an. IV (1935), p. 115-116).

CULME SORIN, *Cămin,* p. 541-542; *Moment seral,* p. 541, *(Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 6) — *Sbor de primăvară., (Munca literară,* an. III (1935), nr. 20, p.2).

CUREA, I., *Despărțirea (Luceafărul,* an. I (1935), p. 349).

CUȚAN MARIA, *Doina mamei, (Revista scriitoarelor și scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 5, p. 3). — *Strofă, (Revista scriitoarelor și scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 3-4, p. 17).

CUZA, A. C., *Divinei ironii,* dedicație romantică *(Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 7-11).

DAMASCHIN, PETRE, *Am îngânat cântec de plug, (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 1, p. 34) —*Așa va fi, (Familia* s. III, an. II (1935), nr. 5-6, p. 94) — *Inălțare spre moarte, (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 4, p. 28) — *Inmugurire nouă, (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 2, p. 44) — *Joc în țarina cu copilărie și amintiri, (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 3, p. 60).

DAN, M. AR., *Drăcovenii,* epigrame. Timișoara, [1935]. Tip. Românească. 124 p. 12,5×19,5. Vignete și caricaturi în interior. Coperta de P. Jiga. 50 lei. — *Epigrame.* Timișoara, [1935]. Tip. Uhrmann. 100 p. 13×17,5. O caricatură a autorului. 50 lei. Recensii de: ATANASIU, GH. *(Luceafărul,* an. I (1935), p. 295); CRONICAR, *(Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 102); DEMETRESCU ROMULUS, *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 295-296); MARTINESCU, PERICLE *(Reporter,* an. III (1935), nr. 79, p. 2); VALERIAN, I. *(Viața literară,* an. X (1935), nr. 2, p. 2) — *Epigrame, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 547; *Fruncea,* an. II (1935), nr. 20, p. 8; *Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 23).

DAN, MIHAIL, *Cântec laic, (Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 10) — *Promenoir, (Meridian,* 1935, caet opt, p. 8) — *Sens unic,* poeme, conține și traduceri din Vl. Maya-

kovsky. București, 1935. Edit. Cultura poporului. Tip. Bucovina. 68 p. 16×22. 3 planșe în peniță de Florica Codrescu, un portret inedit al autorului de Marcel Iancu. 60 lei. Recensii de: CIOCULESCU, ȘERBAN *(Revista fundațiilor regale,* an II (1935), nr. 9. p. 656-658); MARTINESCU, PERICLE *(Reporter,* an. III (1935), nr. 78, p. 2); MATEESCU, MIRCEA *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 28, p. 5); MICU, CONSTANTIN, *(Azi,* an. IV (1935), p. 1751-1752); ȘULUȚIU, OCTAV *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 4, p. 90-91).

MIHAIL DAN: SENS UNIC

Autorul versurilor din Sens unic **este tânăr și probabil că a citit mult.**

Tinerețea și-a marcat influența printr'o oarecare prospețime, am zice o acuratetă de simțire, pe care nu o întunecă decât doctismul epitetului, ce se vrea afirmat: în dauna conceptului și a liniei afective.

De reținut este că Mihail Dan, atunci când isbutește să se elibereze din cătușele reminiscențelor intelectului, — uneori tremură la granița dintre obsesie și pedanterie — înscrie pe alocurea, valabil, ecouri proprii, cu sgomot de cetate interioară asediată pe dinafară de vacarmul citadin:

„Oamenii mă dor pe lângă mine
Participarea mea, e un ropot și-un cuțit
In dreapta chinul — în stânga drumul.
Și e bine că viața asta nu s'a mai sfârșit..."

Deocamdată, versurile sale sunt încătușate de un aristocratism exagerat, aproape impropriu poeziei. Cruditatea și sinceritatea gândului cred însă că pot fi socotite ca testimonii suficiente pentru viitor. Și nu văd dece n'am aștepta, cu speranțe. Coacerea „sensului" de astăzi, pe care îl vrem, în timp, nu mai puțin unic, dar o leacă mai pus la mustru...

Traducerile din Mayakowsky, virtuoase. Foarte sugestive planșele în peniță de Fl. Codrescu.

Mircea Mateescu

[DANILA, CONST. G. D., *Versuri: Tinerețe, avânt, iubire și lacrimi.* Timișoara, 1935. Tip. Atheneum. 64 p.]

DANOVICI, NICU PIEPTEA, *Mărgelele mele, (Tinerimea română,* an. LIV (1935), p. 30).

DANUBIA, GEORGE, *Autobiografie, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 50, p. 4) — *Baltă, (Gând,* an. II (1935), nr. 7. p. 4). — *Bărăgan, (Pământul,* an. IV (1935), nr. 117-120, p. 5).

DAVIDESCU, N., *Amoebum Carmen, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 30, p. 4) — *Anacreon în drum spre Samos, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 14, p. 3) — *Anatemă Afroditei,* p. 32-33; *Armonie,* p. 31-32 *(Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 1) — *Bacantele lui Dionisos, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 737, p. 1) — *Capriciu, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 35, p. 4) — *Circenses, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 771 p. 1)—*Crescenția Aurelia, (Adevărul literar și artistic,*

s. II, an. XIV (1935), nr. 758, p. 1) — *Cultul lui August*, (*Almanahul ziarelor Adevărul și Dimineața* pe 1936, p. 57) — *Cuvânt pentru Antoniu*, (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 46, p. 4) — *Dafnis și Cloe*, (*Revista fundațiilor regale*, an. II (1935), nr. 1, p. 35-36) — *Diana lacului Nemor*, (*Revista fundațiilor regale*, an. II (1935), nr. 9 p. 507-508) — *Din cronicile lui Marc Aureliu*, (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 34, p. 4) — *Dionisiaca*, (*Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 734, p. 8; *Revista fundațiilor regale*, an. II (1935), nr. 1, p. 38-39) — *Dis te minoriem quod geris, imperas*, (*Revista fundațiilor regale*, an. II (1935), nr.9, p. 508) — *Epigramă funerară*, (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 23, p. 9) — *Epitaf pentru o sclavă liberată*, (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 34, p. 4) — *Ferie*. (*Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 765, p. 1) — *Forumul lui Iuliu Cezar*, (*Familia*, s. III. an. II (1935), nr. 5-6, p. 14) — *Grahii*, (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 39. p. 3) — *Helada, poem*. București, 1935. Edit. Fundația pentru literatură și artă Regele Carol II-lea. Tip. M. O. Imprimeria națională. 156 p. 12,5×19,5, 60 lei. Scriitorii români contemporani. Recensii de: CALINESCU, G. (*Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 742, p. 9); CHIRESCU, AUREL (*Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 12, p. 7); CONSTANTINESCU, POMPILIU (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 377, p. 9); MARTINESCU, PERICLE (*Reporter*, an. III (1935), nr. 61, p. 2); PAPADIMA, OVIDIU. (*Gândirea*, an. XIV (1935), p. 215-216); PHILIPPIDE, AL. (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 22, p. 4); STREINU, VLADIMIR (*Un poet al culturii, Revista fundațiilor regale*, an. II (1935),nr. 4, p. 186-195); SULUȚIU, OCTAV (*Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 1, p. 75-80) — *Homo novus*, (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 46, p. 4) — *Horațiu* (*Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 763, p. 8) — *Idilă*, (*Ramuri*, an. XXVII (1935), p. 389) — *Imagini pe un ulcior*, (*Revista fundațiilor regale*, an. II (1935), nr. 1, p. 40) — *Inainte de Actium*, (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 29, p. 4) — *In grădină*, (*Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 759, p. 1) — *In piață*, (*Revista fundațiilor regale*, an. II (1935), nr. 9, p. 508-509) — *Inscripție galantă în capela lui Horus*, (*Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 775, p. 1) — *Inscripție pe urmele lui Anibal*, (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 46, p. 4) — *Intâlnire*, (*Revista fundațiilor regale*, an. II (1935), nr. 1, p. 37-38) — *Intâlnirea dela Tarsus*, (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 45, p. 3) — *Intâlnire cu Virgiliu*, (*Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV, (1935), nr. 756, p. 6) — *Iulie în Orient*, (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 46, p. 4) — *La vila găinilor*, p. 505; *Larii și penatii*, p. 506, (*Revista fundațiilor regale*, an. II (1935), nr. 9) — *Legendă druidică*, (*Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 777, p. 1) — *Luculus în Asia*, (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 46, p. 4) — *Mânia lui Achileus*, (*Revista fundațiilor regale*, an. II. (1935), nr. 1, p. 33-34) — *Melancolie*, (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 42, p. 4) — *Mirtul lui Polidor*, (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 24, p. 6) — *„Odi et Anno“ Catullus*, (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 26, p. 2) — *Pace de crepuscul*, (*Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 774,

p. 1) — *Pasifal și taurul, (Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 1, p. 34) — *Peisaj latin (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 20, p. 6) — *Prometeică, (Revista fundațiilor regale* an. II (1935), nr. 1, p. 37) — *Roma,* poem. București, 1936, Edit. Fundația pentru literatură și artă Regele Carol II-lea. Tip. M. O. Imprimeria națională. 168 p. 12,5×19,5. 60 lei. Scriitorii români contemporani. Recensii de: COMȘA, N. *(Blajul,* an. II (1935), p. 556); P(ETRAȘINCU), D(AN) *(Viața literară* an. X (1935), nr. 4, p. 4) — *Scrisoare (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 36, p. 4) — *Servilia, (Cuvântul liber* an. II (1935), nr. 37, p. 4) — *Siesta imperială, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr.784, p. 4) — *Statul,* p. 31; *Stela funerară,* p. 35; *Strofe pentru Eros,* p. 39-40; *Sub semnul lui Eros,* p. 36, *(Revista fundațiilor regale,* an. II (1936), nr. 1) — *Sufletul naiului, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 762, p. 7) — *Titu Liviu vorbește, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 22, p. 7)—*Venera Genitrix, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 32, p. 4) — *Vox populi, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 25, p. 9), — *Zeiță mumă din Pesinunte, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 46, p. 4).

N. DAVIDESCU: ROMA.

Munca acestui autor este lăudabilă dar cu nimic fructoasă. Helada nu mărturisea deloc atmosfera mitologică a Greciei vechi, iar Roma evocă tot atât de puțin din momentul romanic. Versificare, și aceia câte odată foarte nedibace și foarte stingherită de transcrierea unui conținut, parcă luat din texte, dar niciodată asemănător timbrului grav și încărcat de greutatea situațiilor povestite —, ce se întâlneștee de exemplu în epopeea virgiliană.

Mircea Mateescu

DELA FÂNTÂNELE, A. G., *Iisus, (Cruciada românismului,* an. II (1935), nr. 54, p. 22). — *Toamnă 'n suflet,* p. 17; *Noapte,* p. 15 *(Cuvânt moldovenesc,* an. IV (1935), nr, 10-12.

DELEANU, LIVIU, *Abisinia (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 45, p. 4) — *Biografie, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 19, p. 2) — *Cântec, (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 6, p. 7) — *Foame (Șantier,* an. III (1935), nr. 8-9, p. 7) — *Grevă (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 1, p.7) —*Inscripție, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 24, p. 6) — *Jaf în târg, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 30 p. 8) — *Mărturisire, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 15, p. 4) —*Prometheu, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 47, p. 4) — *Seceriș, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 43, p. 4) — *Strigăt din mină, (Cuvântul liber,* an. II. (1935), nr. 42, p. 3) — *Sufletul Anei la mașina de cusut, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 21, p. 10) — *Toamnă, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr 50, p. 7) — *Turmă, (Șantier,* an. III (1935), nr. 7, p. 13) — *Viol, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 40, p. 3).

DEMETRIUS LUCIA, *Alb,* p. 45; *Ferestre,* p. 44-45, *Gura,* p. 45; *Monolog,* p. 44, *(Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 10).

DEMETRIUS, V., *Acum, (Cuvântul liber,* an. II (1935),

nr. 52, p. 4) — *Clipe de ceață, (Cuvântul liber* an. II (1935), nr. 30, p. 4) — *Doi fârtați, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 29, p. 3) — *Greerele (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 32, p. 6) — *Iancu dela Jii, (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 6, p. 3) — *Inainte (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 44, p. 7) — *Ioniță Nalbă, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 45. p. 4) —*Pe țărm (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 34, p. 4)—*Ploaie de vară, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 47, p. 3) — *Pribegi, (Cuvântul liber,* an. II (1935) nr. 35, p. 6) — *Prietenul mort, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 49, p. 4)—*Totuși, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 34, p. 4) — *Vagabondul (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 32, p. 7) — *Zi de iarnă, (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 7.p. 3).

DEMETRU-PAN, GEORGE, *Dac'ar fi numai muzica, (Revista scriitoarelor și scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 6-7, p. 13) — *Dela o vreme... (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 30, p. 9; *Șantier,* an. III (1935), nr. 6, p. 5) — *Mai minunat, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 19, p. 3) — *Mâinile noastre peste timp, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 26, p. 2) *Oțel, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 25, p. 7)—*Seismograf, (Șantier,* an. III (1935), nr. 4, p. 5) — *Ultima oră, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 20, p. 10).

DIACONU, IOAN, *Amintiri, (Țara Bârsei,* an. VII (1935), p. 502) —*Doina, (Țara Bârsei,* an. VII (1935), p. 390).

DIMA ȘTEFAN, *Moarte de faun, (Azi,* an. IV (1935), p. 1520) — *Zăpezi de fum în sânge, (Viața literară,* an. IX (1935), nr. 166, p. 2).

DINU PETRE, *Amurg, (Tinerimea română,* an. LIII (1935), p. 229) — *Copilăria, (Tinerimea română,* an. LIV (1935), p. 136) — *Imn, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV, (1935), nr. 783, p. 7; *Tinerimea română,* an. LIV (1935), p. 85) — *Luna, (Tinerimea română,* an. LIV (1935), p. 44) — *Soare de toamnă, (Tinerimea română,* an. LIV, (1935), p. 6) — *Târziu, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 776, p. 6) — *Toamnă (Tinerimea română,* an. LIV (1935), p. 6).

DIVITRIEVICI, IVAN, *Toamnă, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 745, p. 7).

DOICESCU, CIPRIAN, *Ispite, (Cele trei Crișuri,* an. XVI (1935), p. 17) — *Liniște, (Cele trei Crișuri,* an. XVI (1935), p. 139) — *Mărturisire, (Cele trei Crișuri,* an. XVI (1935), p. 73), — *Mister, (Cele trei Crișuri,* an. XVI (1935), p. 48) — *Oceanul, (Cele trei Crișuri,* an. XVI (1935), p. 104) — *Presimțire, (Cele trei Crișuri,* an. XVI (1935), p. 73).

DOICESCU, ELENA FLOR., *Altar pustiu, (Cele trei Crișuri,* an. XVI (1935), p. 18) — *Catilenă, (Cele trei Crișuri,* an. XVI (1935), p. 55) — *Nostalgie, (Cele trei Crișuri,* an. XVI (1935), p. 174) — *Resemnare, (Cele trei Crișuri,* an. XVI (1935), p. 108) — *Timpul, (Cele trei Crișuri,* an. XVI (1935), p. 75).

DODAN, ION, *Mamei, (Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 2, p. 32).

DORALEAN, *Cântec pribeag,* prefață de GALIA TUDOR. București, 1935, Tip. Lupta. 64 p. 15,5×23,5. 40 lei.

DORIAN, HARALAMBIE, *Pe drumul caravanei (Luceafărul,* an. I (1935). p. 214).

DORNEANU, VASILE, *Furnici roşii,* epigrame. Iaşi, 1935. Tip. Presa bună, 32 p. 16×12. 20 lei.

DORZ, TRAIAN, *La Golgota,* poezii religioase. Sibiu, 1935. Edit. şi tip. Oastea Domnului. 48 p. 14×20. 10 lei.

DULFU, P., *Cei doi feţi-logofeţi cu părul de aur,* poveste în versuri pentru copii. Bucureşti, 1936. Edit. şi tip. Universul. 72 p. 17,5×21. Desene, trei planşe colorate afară din text şi coperta de Pascal. 25 lei.

DUMITRESCU, GEORGE, *Blestem, (Convorbiri critice,* s. nouă (1935), nr. 1, p. 15) — *Cadenţe dure (Convorbiri critice,* s. nouă (1935), nr. 3-4, p. 16) — *Cântec de credinţă, (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 146) — *Era oraşul alb, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 379, p. 9) — *Fâlfăiri (Convorbiri critice,* s. nouă (1935), nr. 1, p. 15) — *Fantomele singurătăţii, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 384, p. 9) — *In munţi, (Convorbiri critice,* s. nouă (1935), nr. 1, p. 15) — *Intimitate, (Convorbiri critice,* s. nouă (1935), nr. 3-4, p. 21; *Gând românesc,* an. III (1935), p. 36) — *Nelinişte (Gând românesc,* an. III (1935), p. 584) — *Scrisoare, (Vremea,* an. VIII (1935), Paşti, p. 12) — *Somnolenţă, (Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 27) — *Tâmple albe, (Vremea,* an. VIII (1935), Crăciun, p. 20) — *Umilinţă, (Gând românesc,* an. III (1935), p. 584) — *Viaţa (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 390, p. 8).

[DUMITRESCU, IOSIF, C., *Scrisori de primăvară,* Târgovişte, 1935, Tip. Dâmboviţa. 64 p. 40 lei].

EFTIMIU, VICTOR, *Cântecul mamei şi al copiilor,* poezii. Bucureşti, [1935]. Edit. şi tip. Române unite. 80 p. 12,5×19,5. 20 lei. Coperta de A. Murnu. — *Cei trei magi,* p. 33; *Corbi în noapte,* p. 32, *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 5-6) — *Cine a cântat?,* p. 9; *Departe,* p. 9. *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 9-10) — *Februar,* p. 32; *Final,* p. 33, *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 5-6) — *In fum lunar,* p. 10; *Mladeniţa,* p. 8. *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 9-10) — *Mi-ai dăruit surâsuri,* p. 34; *Nouă păuniţe albe,* p. 34; *Nu te-am căutat,* p. 34 *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 5-6)— *Noi vom pleca 'ntr'o zi de Joie sfântă,* p. 8; *Omul şi câinele,* p. 10; *Prieteni palizi,* p. 9 *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 9-10) — *Potir de argint,* p. 33; *Sfântul Gheorghe,* p. 33; *Spaimă,* p. 32 *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 5-6).

[EINHORN, PAUL, *Epigrame actoriceşti,* Bucureşti, 1935. Tip. Capitalei. 48 p. 11×15,5. 40 lei].

ENAŞESCU, ARTUR, *Mamei, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 20, p. 2).

FABIAN ROMULUS, *Noapte din pustă, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 20, p. 3) — *Seceriş în pustă, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 405) — *Zi de treier în pustă, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 30, p. 1).

FARAGO, COCA, *Dialog, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 489) — *Fragment, (Familia,* s. III, an. I (1935), nr. 10, p. 26) — *Poemă simplă, (Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 6, p. 71) — *Poemă simplă pentru prietenul care a murit, (Gând,* an. I (1935), nr. 5, p. 1) — *Poemă pentru tăceri, (Frize,* an. II (1935), nr. 2, p. 1) — *Poeme pentru singurătate, (Arhivele Olteniei,* an. XIV (1935), p. 144; *Junimea literară,* an.

XXIV (1935), p. 268; *Viața romînească*, an. XXVII (1935), nr. 7-8, p. 41-42) — *Să nu-mi cânte nimeni, (Gând românesc*, an. III (1935), p. 331) — *Scrisoare, (Gând românesc*, an. III (1935), p. 476; *Luceafărul*, an. I (1935), p. 441)—*Toamnă, (Viața literară*, an. IX (1935), nr. 169, p. 2).

FARAGO, ELENA, *Gânduri pentru Coca, (Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 1, p. 14).

FAUR, ȘERBAN AL. I., *Cântec de fericire*, p. 443; *Poveste adevărată*, p. 443 *(Pagini literare*, an. I (1935), — *Plecare, (Pagini literare*, an. II (1935), p. 352).

FEDEREANU, C., *Poem pentru fata brazilor, (Revista scriitoarelor și scriitorilor români*, an. IX (1935), nr. 3-4, p. 28).

FERARU, LEON, *Renunțare, (Șantier*, an. III (1935), nr. 7, p. 5).

FLOREA-RARIȘTE, D., *Noutate de Crăciun, (Luceafărul*, an. I (1935), p. 563).

FLORESCU, PETRE, *Imnuri pentru țara din vis*, poezii. București, 1934, Tip. Penitenciarului Văcărești. 116 p. 14×21,5. 30 lei. Coperta de A. Murnu.

FLUERAȘ, V., *Aduceri aminte, (Banatul literar*, an. I (1935), nr. 8, p. 15) — *Cetatea idolatră, (Banatul literar*, an. I (1935), nr. 9-10, p. 12)—*Desnădejde, (Șantier*, an. III (1935), nr. 5, p. 7) — *Printr'un buchet de flori, (Banatul literar*, an. I (1935), nr. 7, p. 3) — *Psalmi*. București, 1935. Edit. și Tip. Fântâna darurilor. 32 p. 19,5×25. 30 lei. — *Semn rău, (Șantier*, an. III (1935), nr. 7, p. 13) — *Sonete, (Banatul literar*, an. I (1935), nr. 5-6, p. 6).

FOCȘENEANU, ION, *In sus*, poeme. Brașov, 1934. Colecția „Brașovul literar". Tip. Rapid. 96 p. 18-21, 65 lei. Recensii de: AT. C. B. *(Țara Bârsei*, an. VII (1935), p. 83); C. ST. *(Viața literară*, an. IX (1935), nr. 165, p. 5); TEODORESCU, PETRU I., *(Brașovul literar*, an. IV (1935), nr. 21-22, p. 158).

FONEA, GEORGE, *Căință, (Blajul*, an. II (1935), nr. 5, p. 249) — [*Intoarcere în vreme*, poeme. Sibiu, 1935. Tip. Dacia-Traiană, 80 p. 50 lei] — *Jertfă, (Gând românesc*, an. III. (1935), p. 601) *Madrigal, (Arhivele Olteniei*, an. XIV (1935), p. 144) — *Miniatură, (Gând românesc*, an. III (1935), p. 600) — *Moarte munteană, (Pagini literare*, an. II (1935), p. 347) — *Obrajii Aurorei, (Familia*, s. III, an. I (1935), nr. 10, p. 48) — *Rituri, (Pagini literare*, an. II (1935), p. 80) — *Viziuni, (Meridian*, caet șapte, (1935)—*Colind*, p. 471; Elegie, p. 459, *(Arhivele Olteniei*, an. XIV (1935).

FOTIN, GHEORGHE M., *Fata morgana, (Vremea*, an. VIII (1935), Crăciun. p. 20) — *Fluturi, (Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 35, p. 7) — *Rapsodie de April, (Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 757, p. 3)—*Spre Crăciun, (Vremea*, an. VIII (1935), Crăciun, p. 20).

FRIMU, VERA, *Accident de muncă (Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 13, p. 9)—*Am vrut, (Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 16, p. 5) — *Dormi, (Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 10, p. 8) — *Excursie, (Cuvântul liber*, an. III (1935), nr. 3, p. 5) — *Interior (Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 12, p. 5).

FROLLO, MIA, *Sunt lacrimae rerum, (Cruciada românismului*, an. II (1935), nr. 54, p. 12).

FRUNZETTI, I., *Poema amintirii, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 7, p. 8).

FURTUNĂ, HORIA, *Prolog pentru săptămâna poeziei, Munca literară,* an. III (1935), nr. 21, p. 2).

[GALBOREANU, ION, *Lumea dintre nisip și stele.* Târgoviște, 1935. Tip. Viitorul. 64 p. 40 lei].

GALETARU, N., *Plugarul, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 504).

GEO-PAJIȘTE, FANE, *Scrisoare, (Banatul literar* an. II (1935), nr. 1-2, p. 9).

GEORGE, ȘTEFAN ION, *Cartier de noapte,* p. 19; *Veghetor pentru 1934,* p. 20; *Elegie,* p. 19, *(Ideea românească,* an. I (1935).

GEORGESCU IOAN, *Acolo, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 24-25, p. 2) — *Trandafirii negrii, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 19, p. 3).

GEORGESCU, VALENTIN AL., *Cuvânt de rugă, (Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 7. p. 69) — *Cuvânt pentru întâlnirea noastră, (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 232) — *Cuvinte de deslegare (Meridian,* (1935), caet opt, p. 11) — *Cuvinte de deslegare,* p. 17; *Itinerar citadin,* p. 17, *(Meridian,* (1935), caet șapte). — *Les voix,* poème simphonique en dix parties, *(Arhivele Olteniei,* an. XIV (1935), p. 465-469).

GEORGIU, LUCIAN, M., *Domnule! (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 14, p. 8)

GHIARĂ, T., *Autobiografie, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 48, p. 5).

GHIBU-SILVIU, OTILIA, *Strigoi in alb, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 25, p. 4).

GHIEA, HORIA, *Berceuse, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 392, p. 8) — *Omul negru, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 394, p. 9).

GHIMBAȘANU, ION, *Plâns de fată, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 22, p. 1) — *Toacă de lemn, (Azi,* an. IV (1935), p. 1877).

GHIMBAȘANU, M., *Cu liniștea 'nchisă, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 22, p. 2).

GHEDEON, COCA. *Poemul pentru sfârșit adolescent, (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 13).

GHEORGHIU, VIRGIL, *Marea vânătoare,* poeme. București, 1935. Edit. Fundația pentru literatură și artă regele Carol II-lea. Tip. M. O. Imprimeria Națională. 20 lei. 12,5×19,5. 32 p. Operele premiate ale scriitorilor tineri români. Recesii de: CALINESCU, G., *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 756, p. 9); CIOCULESCU, ȘERBAN, *(Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 9, p. 646-650); CONSTANTINESCU, POMPILIU *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 394, p. 7); MARTINESCU, PERICLE *(Reporter,* an. III (1935), nr. 78, p. 2); MARTINESCU, VICTOR VALERIU, *(Reporter,* an. III (1935), nr. 72, p. 3); MATEESCU, MIRCEA *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 39, p. 3); STELIAN, CONSTANTIN *(Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 378-379); ȘULUȚIU, OCTAV *(Familia,* s. III, an.

II (1935), nr. 3, p. 93). — *Poem, (Azi,* an. IV (1935), p. 1873) — *Poeme (Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 1, p. 59-63).

VIRGIL GHEORGHIU: MAREA VANĂTOARE.

Pe Virgil Gheorghiu l-am considerat un poet autentic dela apariția primei sale plachete, intitulată Febre. **Cu** Marea vânătoare **ne verificăm impresia asupra realului său talent, deși n'am putea afirma că și-a înlăturat toate asperitățile, că și-a topit toate căutările de sine într'o expresie definitivă. Temperament cu neîndoelnice însușiri lirice, Virgil Gheorghiu are încă aerul de a cocheta cu poezia, îngăduindu-și stângăcii, îndrăzneli ușuratice uneori și inegalități curioase. Sunt puține poemele sale care se pot integral cita. Versuri frumoase, strofe puternice se găsesc mai ușor. A fost o vreme, aceea a începuturilor, când poetul căuta expresia specioasă; este faza „avantgardismului" său; uneori infiltrațiile ei au pătruns și în ultima sa culegere. Conjugată cu influența lui Cocteau, înfățișarea aceasta nu-l caracterizează totuși. Iată câteva pilde:**

Orele mele de studiu,
Ascult căderea voastră de fluturi obosiți,
In cufărul linșat de-un continent

sau:

Cutiile își scutură stelele,
Și'n paradisul de cenușă a sonatelor se sbat optimile.
Intr'un ungher cu gripe hibernate,
Unde țigările aprinse dela fulger,
Rămâneau cu fum în levitații,
Arahnida plasă țesută de-o memorie boemă,
Atârnă azi ca spumele demenții. (Plecare)

Tot astfel:

Moartea 'și uită haina la garderoba sanatoriilor.
Intre perne, convalescenții sorb,
Taninul furt unilor,
Și tăceri de larguri pescuite. (Poem. pag. 13),

sau:

Pe osia uraganelor,
Circulă 'ntre continente,
Curelele de transmisiune a mărilor,
Și vocea naufragiaților cântă prin transparența meduzelor.
Razele de recviem a iubitelor. (Poem, pag. 14).

Citate suficiente, ca să pună în evidență ceeace am numit cochetăriile cu poezia, la care Virgil Gheorghiu n'a renunțat definitiv. Sunt și unele înrudiri certe ale poemelor sale cu unii lirici autohtoni, fără ca să constatăm o abdicare totală în fața influențelor. Dacă Stampa **dela pag. 9 ne amintește de Adrian Maniu sau** Alemadă **(oribil franțuzism!!) ne duce spre temele medievale ale lui Eugen Jebeleanu — nu trebue să conchidem la o judecată nedreaptă, căci personalitatea lui Virgil Gheorghiu află și aci strofe citabile, ca aceasta.**

La hanul cu struguri în grindă,
Unde călăresc pe butii eroii în armură noaptea,
Un mesean cu barba nibelungă,
Toarnă vedrele în cornul lunii,

Virgil Gheorghiu este un poet remarcabil, cu posibilități lirice deosebite. Dacă ar renunța și la unele franțuzisme, inutile, care-i brăzdează poemele, ar fi un semn de bun augur, fiindcă ar înlătura acele cochetării cu poezia, pe care totuși, a izbutit s'a stăpânească deplin în exemplele citate.

Pompiliu Constantinescu

GHEORGHIU, VIRGIL, C. *Ceas, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 24, p. 3) — *Desen, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 22, p. 3) — *Stihuri pentru scrisorile tatii, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 24, p. 4).

GHEORGHIU, VIRGINIA, *Gândul inimii.* București Tip. România nouă. 80 p. 13×20. 50 lei. Recensii de: B.(ARCAROIU), C.(ONSTANTIN), *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 6, p. 7; *(Răsăritul,* an. XVII, (1935), nr. 1, p. 17) — *Memorial, (Cruciada românismului,* an I (1935), nr. 42, p. 3).

GHERCULESCU, N., *Când crâșmărița e văduvă,* idile rustice. București, 1935. Tip. România nouă. 64 p. 13,5×21. 20 lei. .

GHERGHEL, ALEXANDRU, *Solitare.* Constanța, 1935. Edit. tip. Albania, 64 p. 18,5×13. 25 lei. Recensie de: GYR, RADU, *(Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 527-528).

GHERGHINESCU-VANIA, *Adulmec adâncuri, (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 375) — *Anotimp (Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 10, p. 30-31) — *Botez nou, (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 4, p. 50) — *Cântec,* p. 569; *Făt Frumos,* p. 568; *Gând chinuit,* p. 569; *(Gând românesc,* an. III (1935), — *Jaf, (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 456) — *Noapte eminesciană (Brașovul literar,* an. IV (1935), nr. 21-22, p. 132) — *Patru catrene, (Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 10, p. 31) — *Pentru liniște (Gând românesc,* an. III (1935), p. 262) — *Răsvrătire de rob (Pagini literare* an. I (1935), p. 446; *Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 10, p. 29-30) — *Seară toridă, (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 7-8, p. 54) — *Strofe de toamnă, (Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 10, p. 30) — *Supremum vale, (Gând românesc,* an. III (1935), nr. 9, p. 412).

GINEANU, V., *Cântec tradiționalist, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 26, p. 2).

[GINU, *Frunze de toamnă,* poezii. Oravița, Tip. Kaden. 64 p.].

[GIURCAREANU, AL. *Zâmbete de copil.* București, 1935. Tip. Copuzeanu. 80 p. 30 lei].

GIURGIUCA, EMIL, *Amiază, (Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 8, p. 300) — *Incrustare pe gât de vioară,* p. 210; *Rugăciune simplă de primăvară,* p. 209; *(Gând românesc* an. III (1935).

GLODEANU, ION, *Ruga, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 20, p. 2). — *Tăcere (Munca literară,* an. III (1935), nr. 19, p. 2).

GOANȚĂ, I., *Penetrare (Luceafărul,* an. I (1935), p. 586).

[GOLOGAN, GH. I., *E greu azi să fi om de treabă și alte versuri.* Brașov, 1935, Tip. Gologan. 62 p.].

GOLOGAN IONEL, *Epigrame.* Brașov, 1935. G. I. Gologan. 96 p. 15,5×12. 20 lei.

GORAN, CONSTANTIN, *Copilăria (Viața literară,* an. IX (1935), nr. 169, p. 2) — *Cuvântul, (Răsăritul,* an. XVII (1935), nr. 7-8, p. 16) — *Iisus (Răsăritul,* an. XVII (1935), nr. 1, p. 2) — *Impăratul, (Răsăritul,* an. XVII (1935), nr. 11-12, p. 4) — *In Cişmigiu, (Răsăritul,* an. XVII (1935), nr. 5-6, p. 2) — [*Lacrimi sub soare* poeme religoase. Bucureşti, 1935. Tip. Fântâna Darurilor 32 p.] — *Smeul din grădină, (Răsăritul,* an. XVII (1935), nr. 2-3, p. 2) — *Spre Golgota (Luceafărul literar şi critic,* an. VIII (1935), nr. 6, p. 2; *(Răsăritul,* an. XVII (1935), nr. 4, p. 4) — *Strigătul orbului, (Răsăritul,* an. XVII (1935), nr. 9-10, p. 12).

GREGORIAN, GEORGE, *Amurg, (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 6, p. 507) — *Băltoaca (Linia dreaptă,* an. I (1935), nr. 2, p. 2) — *Fotografie (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 6) — *Inchinare, (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 6, p. 507-508)— *In ţara grâului, (Linia dreaptă,* an. I (1935); nr. 1, p. 2) — *Pierdut în ruini (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 6, p. 508-509) — *Sângele nou, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 51, p. 7) — *Scrisoare Majestăţii Sale (Viaţa literară,* an. X (1935), nr. 2, p. 1) —*Strofe de seară (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 6, p. 509) — *Vouă, (Calendarul ziarului Universul* pe 1936, p. 135).

GREGORIU, IULIAN, *Iubire dormi, (Blajul,* an. II (1935), p. 17) — *Troiţă (Blajul,* an. II (1935), p. 13).

GRIGORESCU-BACOVIA, AGATHA, *Pe culmi de gând,* poezii. Bucureşti, 1934. Edit. Cronicarul. 88 p. 16×21. O fotografie a autoarei. 40 lei. Recensii de: SADOVEANU, IZABELA, *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 768, p. 9); S(CARLAT). T(EODOR). *(Revista scriitoarelor şi scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 1-2, p. 28) — *Rustică (Revista scriitoarelor şi scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 3-4, p. — *Toaletă de gală, (Revista scriitoarelor şi scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 12, p. 18).

GROZDAN, DORIAN, *Amurg, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 124). — [*Brazde păgâne.* Timişoara, 1935. Tip. Atheneu, 64 p.] Recensii de: ATANASIU, GH., *(Luceafărul,* an. I, (1935), p. 252); LOTREANU, ION *(Luceafărul,* an. I (1935), p. 368); MUREŞIANU, ION B. *(Luceafărul,* an. I (1935), p. 432). — *Cale (Luceafărul,* an. I (1935), p. 160). — *Drum către Betleem (Luceafărul,* an. I (1935), p. 575). — *Drum prin toamnă, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 497). — *Gând negru, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 83). — *Gând trudnic, (Viaţa literară,* an. IX (1935), nr. 168, p. 2; *Fruncea,* an. II (1935), nr. 15, p. 1). — *Hulă, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 223). — *Intoarcere din drum, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 451). — *Preludiu pentru începutul toamnei, (Luceafărul,* an. I. (1935), p. 381). — *Stea, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 272). — *Trec morţii (Fruncea,* an. II (1935), nr. 41, p. 5). — *Trudă, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 20, p. 3; *Luceafărul,* an. I (1935), p. 20). — *Zădărnicie, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 114).

GROZDEA, IRINEL, *Zvon, (Gând,* an. I (1935), nr. 6, p. 3).

GRUNECHEVICI, MIRCEA, *Moartea la pas cu mine, (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 151).

GYR, RADU, *Aniversare, (Gând românesc,* an. III (1935), p. 469-470). — *Arnota (Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 429-432). — *Bal, (Viaţa literară,* an. X (1935), nr. 2, p. 1).

— *Balada boierului ce-a scris letopiseț* (*Gândirea*, an. XIV (1935), p. 117-118). — *Balada ghiocelului cu moarte'n Țarigrad*, (*Gândirea*, an. XIV (1935), p. 189-191). — *Balada nordică* (*Convorbiri critice*, s. nouă (1935). nr. 3-4, p. 21). — *Baladă pentru cântăreț*, (*Revista scriitoarelor și scriitorilor români*, an. IX (1935), nr. 8-9, p. 4). — *Balada reginei cu nume de cântec*, (*Convorbiri literare*, an. LXVIII (1935), p. 290-292). — *Balada tâlharului în ștreang*, (*Linia dreaptă*, an. I (1935), nr. 1, p. 3). — *Cântec de foburg*, (*Gândirea*, an. XIV (1935), p. 287). — *Cântec de grădină*, (*Convorbiri critice*, s. nouă (1935), nr. 3-4, p. 16). — *Cântec de leagăn* (*Familia*, s. III, an. I (1935), nr. 9, p. 16). — *Cântec de leagăn cu lună*, (*Pământul*, an. IV (1935), nr. 117-120, p. 3). — *Cântec pentru crin*, (*Gândirea*, an. XIV (1935), p. 288). — *Cântec pentru moarte*, (*Litere*, an. III (1935), nr. 18-19, p. 1). — *Cântec pentru puiu mic*, (*Convorbiri critice*, s. nouă (1935), nr. 2, p. 22). — *Carioca*, (*Revista scriitoarelor și scriitorilor români*, an. IX (1935), nr. 6-7, p. 10). — *Cerc lunar*, (*Gândirea*, an. XIV (1935), p. 287-288). — *Cleștar* (*Litere*, an. III (1935), nr. 16, p. 1). — *Corbea*, (*Luceafărul literar și critic*, an. IX (1935), nr. 1, p. 19). — *Cronicarul*, p. 19; *Cununi uscate*, p. 21 (*Convorbiri critice*, s. nouă (1935), nr. 2) — *Din șesuri primăvara venea ca o răscoală*, (*Luceafărul literar și critic*, an. VIII (1935), nr. 4, p. 3). — *Domnul de rouă*, (*Revista fundațiilor regale*, an. II (1935) nr. 2, p. 308-313). — *Grădini de vis* (*Luceafărul literar și critic*, an. VIII (1935), nr. 9, p. 8) — *Hipopotamul*, (*Convorbiri critice*, s. nouă (1935), nr. 2. p. 19). — *Incrustări pe-o cobiliță*, (*Gândirea*, an. XIV (1935), p. 15-16). — *Lacul Doamnei*, (*Gând românesc*, an. III (1935), p. 27-28). — *Luminița*, (*Litere*, an. III (1935), nr. 16, p. 1; *Convorbiri critice*, s. nouă (1935), nr. 2, p. 22) — *Moartea poetului*, (*Calendarul ziarului Universul* pe 1936, p. 91). — *Octombre pe chei* (*Pământul*, an. IV (1935), nr. 110, p. 3). — *Pentru o alteță japoneză*, (*Revista scriitoarelor și scriitorilor români*, an. IX (1935), nr. 6-7 ,p. 12). — *Pe un chilim*, (*Gândirea*, an. XIV (1935), p. 17). — *Poemă veche* (*Convorbiri critice*, s. nouă (1935), nr. 2, p. 20). — *Poetul* (*Convorbiri literare*, an. LXVIII (1935) p. 22-23).—*Prefață la o carte de cântece de leagăn*, (*Gândirea*, an. XIV (1935), p. 16-17). — *Primăvara, piața*, (*Viața literară*, an. X (1935), nr. 4, p. 1). — *Privighetoarea*. (*Luceafărul literar și critic*, an. VIII (1935), nr. 5, p. 5). — *Purtam altoiuri de măceș*, (*Munca literară*, an. III (1935), nr. 26, p. 1). — *Stele pentru leagăn*. Râmnicu-Vâlcea, 1936. Tip. Episcopul Vartolomeiu, 64 p. 15,5×21. 20 lei. Recensie de: GEORGESCU, E., (*Rânduiala*, an. I (1935), p. 469).—*Toamnă*, (*Viața literară*, an. X (1935), nr. 4, p. 1). — *Țară*, (*Gândirea*, an. XIV (1935), p. 74-75). — *Zodiac* (*Gând românesc*, an. III (1935), p. 470-471). — *Bobotează voivodală*. (*Rânduiala*, an. I (1935), p. 389-392).

RADU GYR: STELE PENTRU LEAGĂN.

O carte cu bijuterii poate fi numit ultimul volum de versuri al poetului Radu Gyr.

Cunoscut până acum mai ales prin baladele sale încărcate

de pitoresc și duh de cronică — gen atât de propriu acestui artist — noul volum Stele pentru leagăn, **ne desvălue alte comori de simțire și artă, acelea ale purității diamantine și ale măestriei de bijutier.**

Povești de Andersen, vise uitate de copil, sunt împletite frumos ca faptele de filigran. Douăzeci de cântece la leagănul Luminiții cu povestiri ca la început:

A fost în lună un bordei,
bojdeucă veche de calici,
Torcea măicuța funigei,
păzea tăticul licurici.

Și-avea o fată cât un ou
un mărțișor, un prichindel
cu pași de crin și nufăr nou,
subțire toartă de cercel.

In acest ciclu de poeme Radu Gyr, poetul sufletelor puternice prin suferință și al luptelor cu braț de fer, s'a plecat asupra unei lumi, încărcate de frăgezime și frumusețe, aceea a basmului și a tainei cuprinsă doar de cântecul poeților și muzicienilor.

E. Georgescu

HALIPPA, PAN., *Binecuvâtat e somnul, (Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 7-8, p. 1) — *Cântecul omului, (Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 5, p. 1) — *In clipe de oboseală, (Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 3, p. 5) — *In clipe de zbucium, (Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 4, p. 1) — *Nehotărîre, (Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 9. p. 1) — *Singurătate (Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 9, p. 1) — *Spre convalescență, (Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 2, p. 6) — *Suflet ecumenic, (Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 6, p. 1) — *Versul meu (Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 11-12, p. 1).

HAN, R., *Cei întristați, (Azi,* an. IV (1935), p. 1865) — *Renaștere,* p. 33; *Umbra inimii,* p. 34; *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 4).

HOLBAN, MIRON C., *Sonet, (Cuvânt moldovenesc,* an. IV (1935), nr. 10-12, p. 11).

HAQUE, TITELA COLONEL, *Un mic mănunchiu de poezii pentru copii.* București, [1935]. Tip. Bucovina. 80 p. 18,5×11,5. Desene în interior. 30 lei.

HERESCU, N. I., *Narcis,* p. 399, *Pythia,* p. 398, *(Gândirea,* an. XIV (1935).

HOLIRCA AUREL, *Imn, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 23, p. 7).

HURLUP, NEACȘU, *Epigrame, (Țara Bârsei,* an. VII (1935), p. 503) — *„Fruntașul",* p. 618; *Un epitaf,* p. 618 *(Țara Bârsei,* an. VII (1935).

IACOBESCU, AL., *Către moarte, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 389) — *De 'nalț privirea, (Societatea de mâine,* an. II (1935), p. 18) — *Gând mort, (Societatea de mâine,* an. II (1935), p. 96) — *Inviere,* (Cele trei Crișuri, an. XVI (1935), p. 38) — *In zori (Banatul literar,* an. II (1935), nr. 1-2, p. 3) — *Mămăliga (Luceafărul* an. I (1935), p. 223) —*Nedu-*

merire (*Luceafărul*, an. I (1935), p. 10) — *Noapte*, (*Societatea de mâine*, an. XII (1935), p. 49) — *O singură iubire* (*Societatea de mâine*, an. XII (1935), p. 49; *Luceafărul*, an. I (1935), p. 305) — *Poveste de Crăciun*, (*Cele trei Crişuri*, an. XVI (1935), p. 176) — *Pulberi înstelate*. Craiova, 1935. Edit. Eminescu. 82 p. 12,5×19. Un portret al autorului de George Billek. 50 lei. Recensie de: MUREŞANU, I. B. (*Luceafărul* an. I (1935), p. 368) — *Soartei* (*Luceafărul*, an. I (1935), p. 26) — *Strigătul veacului*, (*Luceafărul*, an. I (1935), p. 87) — *Zi de vară* (*Luceafărul*, an. I (1935), p. 26).

IARGAVAN, VANIA, *Adagio*, (*Pasărea albastră*, an. I (1935), nr. 2, p. 1)—*Cântec*, (*Pasărea albastră*, an. I (1935), nr. 3, p. 7)—*Nălucire* (*Pasărea albastră*, an. I (1935), nr. 2, p. 1).

IEREMCIUC, TRAIAN, *Chemare* (*Viaţa literară*, an. X (1935), nr. 1, p. 2).

IFTIMICIUC, NIC., *Spre amăgire*, (*Revista scriitoarelor şi scriitorilor români*, an. IX (1935), nr. 12, p. 18).

ILEA, ALEXANDRU, *Gând încătuşat*, (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 41, p. 7).

ILEA, ION TH., *Aur inimei durute*, (*Fruncea*, an. II (1935), nr. 41, p. 3) — *Fapt divers*, (*Pământul*, an. IV (1935), nr. 106, p. 2) — *Fratele omului* (*Luceafărul*, an. I (1935), p. 564) — *Glasul uzinei*, (*Banatul literar*, an. II (1935), nr. 1-2 p. 8) — *Gloata*, cuvânt introductiv de EUGEN IONESCU. Bucureşti, [1935]. Edit. Şantier. Tip. Graficon. 60 p. 12×17. 12 lei. Recensii de: BARDEŞ, SILVIU (*Pagini literare*, an. II (1935), p. 233-234); BÂRNA, VLAICU (*Azi*, an. IV (1935), p. 1927-1928); MARTINESCU, PERICLE (*Reporter*, an. III (1935), nr. 79, p. 2); MUREŞANU, ION B. (*Luceafărul*, an. I (1935), p. 524); N. A. (*Blajul*, an. II (1935), p. 427); P.(OPIŢI), GR. (*Fruncea*, an. II (1935), nr. 41, p. 4); ŞULUŢIU, OCTAV, (*Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 4, p. 92-93) — *Horia*, (*Revista scriitoarelor şi scriitorilor români*, an. IX (1935), nr. 5, p. 14) — *Imi arunc argintul* (*Viaţa literară*, an. X (1935), nr. 1, p. 2) — *Ingerii de fer* (*Şantier*, an. III (1935), nr. 3, p. 8) — *Intr'o noapte de vară*, (*Luceafărul literar şi critic*, an. VIII (1935), nr. 5, p. 12) — *Pasul meu peste ani* (*Meridian*, caet opt, (1935), p. 17) — *Rânduri pentru o prietenă moartă*, (*Societatea de mâine*, an. XII (1935), p. 18) — *Răspântie*, (*Banatul literar*, an. I (1935), nr. 11-12, p. 5) — *S'a spânzurat aseară un om* (*Şantier*, an. III (1935), nr. 4, p. 5) — *Schimbare*, (*Societatea de mâine*, an. XII (1935), p. 103) — *Seară tristă cu sânge* (*Viaţa literară*, an. IX (1935), nr. 165, p. 2)—*Semnal*, (*Şantier*, an. III (1935) nr. 4, p. 7) — *Un sinucis vorbeşte cu Dumnezeu*, (*Societatea de mâine*, an. XII (1935), p. 92) — *Veniţi la prânzul dintâi* (*Manifest*, an. II (1935), nr. 4, p. 9) — *Viziune* (*Viaţa literară*, an. IX (1935), nr. 165, p. 1).

ILIESCU, LEONTIN, *Cântecul lebedei* (*Luceafărul*, an. I (1935), p. 553) — *Columbe albe*, (*Luceafărul*, an. I (1935), p. 451) — *Nu mă smeresc* (*Luceafărul*, an. I (1935), p. 385) — *Frumoasă-i viaţa chiar când plângi* (*Luceafărul*, an. I (1935), p. 493).

ILIESCU, VICTOR, *Poemul foamei* (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 13, p. 2) — *Vers pentru mâine* (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 27, p. 6).

IMBRESCU, DUMITRU, *Nocturna amoris, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 13, p. 8) — *Sycomora (Fruncea,* an. II (1935), nr. 16, p. 6).

IOANID, M. D., *Alchimie, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 753, p. 1) — *Cântec pământesc (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 17, p. 9) — *Deslegări (Gând românesc,* an. III (1935), p. 396) — *Drum opac (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 22, p. 5) — *Interior (Meridian,* caet opt (1935), p. 21) — *Jocuri sub pleoape (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 40, p. 3) — *Luciditate (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 750, p. 1) — *Ornament, (Gând românesc,* an. III (1935), p. 396-397) — *Penel estival (Adevărul literar și artistic,* s. II, an, XIV (1935), nr. 759, p. 3) —*Pieirea lui Făt-Frumos, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 764, p. 8) — *Popas boreal, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 756, p. 1) — *Rău tentacular (Meridian,* caet opt (1935), p. 21) — *Retrospecție (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 48, p. 5) — *Sens amorf (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 25, p. 3) —*Simplități (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 42, p. 4) — *Slove de sfârșit (Gând românesc,* an. III (1935), p. 397) — *Spirală, (Meridian,* caet opt (1935), p. 1) — *Vals postum (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 11, p. 3) — *Veșnicul Don Quijote (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 41, p. 3).

IOANID, OVIDIU, *Amintiri, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 753, p. 3) — *Desnădejde, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 745, p. 2) — *Mansardă (Gând,* an. I (1935), nr. 4, p. 3) — *Tristeți (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 751, p. 5) — *Vagabond sentimental, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 752, p. 4).

ION RADU, *Badea Ion (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 22, p. 7).

IONAȘ, GEORGE, *Poema nopții fără stele, (Litere,* an. III (1935), nr. 18-19, p. 3) — *Poemă pentru viață și moarte (Revista scriitoarelor și scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 12, p. 22).

IONESCU, ALEX., *Inserare, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 42, p. 2).

[IONESCU, RADU G., *Stihuri oțelite, Patrie, națiune, rege.* Timișoara, 1935. Tip. Atheneum. 52 p.].

IONESCU, TRAIAN, *Desnodământ (Viața literară,* an. X (1935), nr. 1, p. 2) — *Eleșteul înghețat.* București, 1935, Edit. Cartea românească. 64 p. 16×21. 40 lei. Colecția „Munca literară". Recensie de: GEORGESCU IOAN *(Munca literară,* an. III (1935), nr. 26, p. 4) — *Gol, (Viața literară,* an. IX (1935), nr. 169, p. 2) — *Prietenie, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 26, p. 3) — *Simplu (Munca literară,* an. III (1935), nr. 23, p. 1).

IONESCU VARVARA, *Epigrame (Fruncea,* an. II (1935), nr. 3, p. 4) — *Iarna (Fruncea,* an. II (1935), nr. 7, p, 8) — *Moment de revoltă (Fruncea,* an. II (1935), nr. 4, p. 8).

IORDĂCHESCU, FLORIN, *La pașa vine un... oltean,* [parodii], cu o prezentare de MIRCEA ȘTEFĂNESCU, Bucu-

rești, 1935. Tip. Luceafărul. 80 p. 16×21. 50 lei Coperta de I. Anestin.

FLORIN IORDĂCHESCU: LA PAȘA VINE UN OLTEAN.

In placheta sa de parodii Florin Iordăchescu strânge câteva bucăți reușite de sănătos umor inteligent lucrat. Impresia ce ne-a făcut-o lectura ei este poate cu atât mai bună cu cât asemenea lucruri se scriu astăzi așa de rar sau mai bine zis așa de puține reușite.

Scrisul lui Florin Iordăchescu este plin de vioiciune și cu o sprintencală neașteptată cu scăpărături de fin și sănătos spirit el sare, modelează, conduce, stăpânește versul celui ce-l inspiră scoțând din toată această cursă de forțe poezia sa personală, nouă pe o veche și prea cunoscută temă. Iată un interesant proces de parazitism care în loc să distrugă lucrul folositor construește pe el un altul tot atât de util ca împreună apoi să se susție.

Deci nu parazitism ci: simbioză. M. S.

IORDANESCU, CONSTANTIN, *Lui Panait Istrati* (*Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 35, p. 2).

IORDAN, CONST., *Ușurință* (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 401, p. 4).

IORGA, STAN N., *Cimitir*, (*Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 18, p. 3) — *Ziua vântului*, (*Adevărul literar și artistic* s. II, an. XIV (1935), nr. 779, p. 3).

IOV, D., *Ca mâine voi muri*, (*Răsăritul*, an. XVII (1935), nr. 1, p. 10) — *Carte poștală* (*Luceafărul*, an. I (1935), p. 40, 261, 440) — *Iarnă* (*Luceafărul*, an. I (1935), p. 160) — *Iarnă basarabeană*, (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 17, p. 8) — *Peisaj basarabean* (*Luceafărul*, an. I (1935), p. 114) — *Ploae basarabeană* (*Luceafărul*, an. I (1935), p. 484) — *Rugăminte* (*Luceafărul*, an. I (1935), p. 211).

[IOVITIA, I. VICTOR, *Lăcrămioare*. Lugoj, 1935. Tip. Minerva. 128 p. 30 lei].

IRIMESCU, PYR, *Indoieli și imn*. București, [1935]. Tip. Lucia. 64 p. 13,5×20. 30 lei.

ISAC, EMIL, *Cântec*, (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 39, p. 3) — *Cântec de spital* (*Cuvântul liber* an. II (1935), nr. 43, p. 4) — *Copiilor* (*Calendarul ziarului Universul* pe 1936, p. 69) — *Poarta*, (*Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 3, p. 12) *Poezie*, (*Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 2, p. 30) — *Poezie de Mai* (*Cuvântul liber*, an. II. (1935), nr. 36. p. 3).

ISANOS, MAGDA, *Rochia* (*Viața Basarabiei*, an. IV (1935), nr. 11-12, p. 11).

ISTRU, BOGDAN, *Utrenie* (*Pământul*, an. IV (1935), nr. 114, p. 3).

IULIAN, GREGORIU, *Cântec de adormit doina* (*Blajul*, an. II (1935), p. 314).

IUPCEANU, NUTZI, *Autumnală*, (*Cuvântul liber*, an. III (1935), nr. 2, p. 5).

IVANOVICI, GEORGE, *Primăvară*, (*Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 19, p. 3).

IVANOVICI, SOFRONIE, *Marină* (*Munca literară*, an. III (1935), nr. 22, p. 2) — *Țiganul*, (*Munca literară*, an. III (1935), nr. 21, p. 3).

[JALEŞ, CONST., *Versuri.* Craiova, 1935. Tip. Eminescu. 32 p.].

JAR, LIANA LUCIA, *Mi-ai sfărâmat altarul. (Luceafărul,* an. I (1935), p. 320).

JEBELEANU, EUGEN, *Aventură, (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 3, p. 6).

JIANU, EMILIA, *Moment nocturn, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 22, p. 3) — *Toamna (Munca literară,* an. III (1935), nr. 19, p. 3).

JUMANCA, V., *Pribeag, (Banatul literar,* an. I (1935), nr. 7, p. 15).

LADMISS-ANDREESCU, N., *Psihomachia (Hotarul,* an. II (1935), nr. 7, p. 15) — *Austeritate, (Hotarul,* an. II (1935), nr. 8-9, p. 25) — *Revelaţie, (Braşovul literar,* an. IV (1935), nr. 21-22, p. 154).

LASCĂR, VASILE, *Versuri* cu o prefaţă de: I. C. P. POLYCLET. Craiova, [1935]. Edit. Ramuri. 48 p. 16×11,5. O fotografie a autorului. 20 lei.

LAZĂRESCU, CODIN, *Blestem, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 35, p. 4) — *In crucea nopţii... (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 5, p. 5).

LAZĂR, SILVIU, *La ruga apelor (Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 104) — *Vine Crist (Banatul literar,* an. I (1935), nr. 8, p. 15).

LAZU, NICOLAE I., *Autumnală, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 52, p. 4) — *Hingherii, (Şantier,* an. III (1935), nr. 7, p. 13) — *Prezentare (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 51, p. 2; *Şantier,* an. III (1935), nr. 10, p. 6) — *Primăvara (Şantier,* an. III (1935), nr. 4, p. 7).

LEGA, STERIE, *Dor de primăvară,* p. 106; *Trecură ani de-atuncea,* p. 107 *(Junimea literară,* an. XXIV (1935).

LEHIA, MIHAIL, *Desnodământ, (Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 3, p. 5).

LESNEA, GEORGE, *Asfinţire, (Manifest,* an. II (1935), nr. 3, p. 3) — *Cântec cu mesteceni, (Manifest* an. II (1935), nr. 9, p. 5) — *Cântec deplin.* Bucureşti, 1934, Edit. Fundaţia pentru literatură şi artă Regele Carol II-lea. Tip. M. O. Imprimeria naţională. 152 p. 12,5×19,5. 40 lei. Scriitorii români contemporani. Recensii de: CHIRESCU, AUREL *(Litere,* an. III (1935), nr. 16, p. 4); SADOVEANU, MIHAIL (Raport de premiere: Academia Română: Analele, Tom. LV, p. 182); ŞULUŢIU, OCTAV, *(Familia,* s. III, an. I (1935), nr. 9, p. 109-110) — *Pastorală (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 780, p. 1) — *Ploaia, (Luceafărul literar şi critic,* an. VIII (1935), nr. 7, p. 7) — *Poem de toamnă (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. III (1935), nr. 784, p. 1) — *Poeme* (3), *(Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 8, p. 267- 270)— *Ruga (Luceafărul literar şi critic,* an. VIII (1935), nr. 2, p. 2).

LICHTHUSS, LIAN, *Romanţa stelei (Fruncea,* an. II (1935), nr. 27, p. 10).

LIUBEU, DUMITRU, *Stepă, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 743, p. 6).

LOICHIŢA, V., *Când veni-va cântăreţul, (Făt-Frumos,* an. X (1935), p. 55).

LOGOFATU, D., *Pământule* (*Şantier*, an. III (1935), nr. 2, p. 7).

LUCA, GHEDEON, *Confesiune* (*Junimea literară*, an. XXIV (1935), p. 97).

LUCA GHERASIM, *Strada Lazăr* (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 45, p. 7).

LUDESCU, SERGIU, *Descălecare* (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 395, p. 5) — *Moartea pandurului* (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 386, p. 4) — *Singur ocean* (*Viaţa literară*, an. IX (1935), nr. 169, p.2).

LUPU, IOAN GH., *In umbra visurilor moarte*, poezii volumul I. Cuvânt înainte de: IOAN P. RAILEANU. Fălticeni, 1935, Tip. M. Saidman. 178 p. 13,5×21. O fotografie a autorului. 30 lei.

LUŢCAN, TONY, *Buchetul*, (*Viaţa Basarabiei*, an. IV (1935), nr. 3, p. 38) — *Cântec* (*Viaţa Basarabiei*, an. IV (1935), nr. 5, p. 54) — *Copilul meu* (*Viaţa Basarabiei*, an. IV (1935), nr. 7-8, p. 38) — *Lebăda* (*Viaţa Basarabiei*, an. IV (1935), nr. 7-8, p. 48) — *Ţigancă* (*Viaţa Basarabiei*, an. IV (1935), nr. 11-12, p. 24).

LUŢCAN, V., *Asemeni unui vis*, (*Viaţa Basarabiei*, an. IV (1935), nr. 9, p. 18) — *Cântec de leagăn* (*Viaţa Basarabiei*, an. IV (1935), nr. 3, p, 49) — *Cântecul adolescentelor* (*Viaţa Basarabiei*, an. IV (1935), nr. 1, p. 8) — *Clar de lună* (*Viaţa Basarabiei*, an. IV (1935), nr. 11-12, p. 52) — *Domniţa Zorilor* (*Viaţa Basarabiei*, an. IV (1935), nr. 7-8, p. 45) — *Visul primăverii*, (*Viaţa Basarabiei*, an. IV (1935), nr. 3, p. 26). - *Voiu părăsi* (*Viaţa Basarabiei*, an. IV (1935), nr. 7-8, p. 29).

MACOVEI, N., *Dor pustiu* (*Viaţa Basarabiei*, an. IV (1935), nr. 5, p. 70) — *Sonet* (*Viaţa Basarabiei*, an. IV (1935), nr. 11-12, p. 68) *Taina florilor* (*Viaţa Basarabiei*, an. IV (1935,) nr. 5, p. 70).

MAGHERU, GEORGE, *Poeme în limba păsărească*. Bucureşti, 1936. Tip. Adevărul, 12'5×19,5. 102 p. 30 lei.

MAGURA, VICTOR, *Dans* (*Manifest*, an. II (1935), nr. 2, p. 8).

MAGUREANU, VALERIU, *Căinţă* (*Fruncea*, an. II (1935), nr. 21, p. 8) — *Recunoştiinţă* (*Fruncea*, an. II (1935), nr. 25, p. 8).

MAINESCU, TUDOR, *Fata cu păr roşu*, (*Revista scriitoarelor şi scriitorilor români*, an. IX (1935), nr. 12, p. 6) - *Inţepături*, (*Adevărul literar şi artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 745-746, p. 1) — *Muncă* (*Cuvântul liber*, an. III (1935), nr. 6, p. 7) — *O fată mică se închină* (*Cuvântul liber*, an. III (1935), nr. 21, p. 7) — *O fată mică se închină*. Bucureşti, 1935, Edit. şi tip. Cartea Românească. 124 p. 12,5×19,5. Un portret al autorului de St. Constantinescu. 50 lei.

[MANATORUL, NICOLAE, *Gens bucurorum*. Bucureşti. 1935, Tip. Viaţa literară, 52 p. 21×13. 23 lei] — *Lumea*, (*Tinerimea română*, an. LIII (1935), p. 164) — *Tibetul* (*Tinerimea română*, an. LIII (1935) p. 300).

MANEA, CONST., *Tablou de toamnă* (*Pasărea albastră*, an. I (1935), nr. 1, p. 1).

MANESCU, LUCIAN, *Dimineaţă de primăvară* (*Viaţa literară*, an. IX (1935), nr. 169, p. 2) — *Stampă cu lună* (*Viaţa literară*, an. IX (1935). nr. 167, p. 2).

MANESCU, NICOLAE, *Cântecul primăverei, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 267) — *Din adâncurile vieţii, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 344).

MANIU, ADRIAN, *Bal mascat (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 7, p. 24-25) — *Banatul (Luceafărul* an. I (1935), p. 61-63) — *Cântec de noapte la mare (Muzică şi poezie,* an. I (1935), nr. 1, p. 6) — *Cântece de dragoste şi moarte.* Bucureşti, 1935. Edit. Cultura Naţională. Tip. Cartea de aur 128 p. 12,5×19,5. 50 lei. Recensii de: BERNEA, ERNEST, *(Rânduiala,* an. I (1935) p. 468-469); CALINESCU, G., *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935) nr. 780, p. 9); CONSTANTINESCU, POMPILIU, *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 416, p. 8); G(EORGESCU), I(ON), *(Munca literară,* an. III (1935), nr. 24-25. p. 4)—*Elegie,* p. 25; *Furtuna de toamnă,* p. 23-24; *(Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 7) — *Gânduri împotrivite, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 437) — *Incheiere,* p. 271; *Intrarea în schit,* p. 268 *(Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 11) — *In seara asta,* p. 23; *Mângâiere,* p. 27; *Pângărire,* p. 26 *(Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 7) — *Privelişte de sfârşit (Munca literară,* an. III (1935), nr. 24-25, p. 2) — *Şah,* p. 268-269; *Seară de îngheţ,* p. 270; *Semne în noapte,* p. 270 *(Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 11). — *Toaca (Luceafărul,* an. I (1935), p. 197).—*Viaţă de cimitir, (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 11, p. 269-270).

ADRIAN MANIU: CÂNTECE DE DRAGOSTE ŞI MOARTE.

Titlul acestui volum de poeme al lui Adrian Maniu pune accentul pe melodie şi pe rezonanţa ei elegiacă; s'ar putea bănui că o coardă neîncercată vibrează în sensibilitatea acestui poet, de o configuraţie atât de precisă. Zicem s'ar părea, fiindcă unitatea acestei culegeri se compune din mai multe cicluri. Reîntâlnim, mai întâi, un Adrian Maniu graţios, de o rafinată simplitate, din linia Salomeei şi a multor poeme de notaţie acută; regăsim, în continuare, pe pastelistul din Lângă pământ; deosebim apoi un ciclu de poeme macabre sau, în sfârşit, un altul de motive folklorice, poate cam decorativ, ca şi cel de ortodoxă iconografie în cuvinte. Aceste Cântece sunt, fără discuţie, un breviar al liricei sale, o concentrare savantă a tuturor posibilităţilor sale poetice. Ultimul său volum întreţine, cu egale mijloace, notele autentice ale unei poezii definitiv fixate, în evoluţia lirismului nostru modern. Chiar dacă nu s'a depăşit, Adrian Maniu nu şi-a sterilizat inspiraţia, în aceste Cântece de dragoste şi moarte; şi exemplele de acest fel sunt destul de rare.

Pompiliu Constantinescu

MANOLACHE, C., *Epigrame, (Adevărul literar şi artistic* s. II, an. XIV (1935), nr. 747, p. 3).

MANOLESCU, ION, *Cântec de dimineaţă, (Manifest,* an. II (1935), nr. 8, p. 5). — *Moartea boului, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 24-25, p. 2).

MANOLESCU, ION AUREL, *Amintire (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 23, p. 3). — *Aşteptare (Pământul,*

an. IV (1935), nr. 91, p. 2). — *Balada lunei,* (*Luceafărul literar și critic,* an. VIII (1935), nr. 8, p. 3). — *Bostană (Gând,* an. I (1935), nr. 1, p. 1). — *Colind, (Pământul,* an. IV (1935), nr. 117-120, p. 5). — *Deșteptare,* (*Gând,* an. I (1935), nr. 6, p. 1) — *Elegie, (Revista scriitoarelor și scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 12, p. 19). — *Flașnetar, (Gând,* an. I (1935), nr. 1, p. 1). — *Iatacul bunicei (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 774, p. 5). — *Indemn, (Gând,* an. I (1935), nr. 4, p. 1). — *Inourare, (Gând,* an. I (1935), nr. 7, p. 2). — *Lângă o toamnă,* poeme, cu o prefață de VIRGIL TREBONIU. București, 1935, Tip. Muscanu, 20 p. 13,5×21. 30 lei. Colecția Adonis. Recensie de: MATEESCU, MIRCEA *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 29, p. 4). — *Logodnă, (Gând,* an. I (1935), nr. 5, p. 1). — *Moarte (Gând,* an. I (1935), nr. 4, p. 1) — *Paști, (Pământul,* an. IV (1935), nr. 98-100, p. 3). — *Plecare, (Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 4, p. 1). — *Răsărit ialomițean, (Pământul,* an. IV (1935), nr. 107, p. 3). — *Scrisoare de dincolo, (Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 2, p. 5). — *Scrisoare de gropar,* (*Luceafărul literar și critic,* an. VIII (1935), nr. 8, p. 10).—*Toamnă, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 48, p. 3). — *Toamnă periferică, (Pământul,* an. IV (1935), nr. 112-113, p. 4; *Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 3, p. 1).

MANOLESCU, PAULA, *Descântec, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 775, p. 3). — *Natură moartă, (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 3, p. 5).

MARA, ION, *Scrisoare, (Arhivele Olteniei,* an. XIV (1935), p. 470).

MARC, MIRCEA, *Gânduri de vară, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 735, p. 1).

MARCU, N., *Toamna'n sat (Cele trei Crișuri,* an. XVI (1935), p. 159).

MARDAN, MUGUR, *Eu, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 40, p. 6).

MAREȘ, TEOFIL, *Inchinare; Floare ascunsă, (Cuvânt moldovenesc,* an. IV (1935), nr. 10-12, p. 15).

MARGHITA, E., *Greerele și furnica (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 29, p. 4) — *Fiicei rătăcite* (*Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 1, p. 3).

MARIN AUREL, *In munți (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 646).

MARINESCU, I. M., *Aeternitas,* p. 61; *Mi-e dor,* p. 60 *(Viața romînească,* an. XXVII (1935), nr. 9-10.

MATEI, NICODIM ION, *Ecou, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 33, p. 3) — *Fragment (Cruciada românismului* an. I (1935), nr. 46, p. 3) — *Intrebare (Luceafărul literar și critic,* an. VIII (1935), nr. 7. p. 17). — *Răsvrătire în duh! (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 50, p. 3).

MEREANU, D., *Ascetul (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 46, p. 3),

MICU, CONSTANTIN, *Sosirea lavelor,* poeme. [București, 1935]. Tip. Adevărul. 64 p. 16,5×21,5. 50 lei. Recensii de: CALINESCU, G., *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 756, p. 9); CIOCULESCU, ȘERBAN (*Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 9, p. 654-655; LUCA, GHERASIM *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 33, p. 9);

MARTINESCU PERICLE *(Reporter*, an. III (1935), nr. 78, p. 2); ŞULUŢIU, OCTAV *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 4, p. 94).

CONSTANTIN MICU: SOSIREA LAVELOR.

Poeziile lui C. Micu au un caracter de proclamaţie socială, atunci când nu-l au pe acela de fabulă cu sens revoluţionar mascat de halucinaţii suprarealiste. Căci o asemenea fabulă e Pericolul **roşu cu povestea aceea a Mâncătorului de sticlă, care e revoluţionarul şi cu aceea invazie de roşu care e apropierea revoluţiei proletare. Iată însă cu ce proclamaţie didactică vrea C. Micu să facă poezie:**

Aduceţi visurile impenetrabile
ucideţi trecutul, înlăturaţi prezentul
căci iată
cea mai mare aservire a omului de către om
a fost posibilă până acum
şi progresul în numele căruia s'au emarculat giganţii
în numele căruia au fost amăgiţi
nu e decât o minciună,
o stranie minciună.

Acest stil de proclamaţie devine uneori teoretizare directă.

Octav Şuluţiu.

MILLIAN, CLAUDIA, *Abstract* (*Cuvântul liber*. an. II (1935), nr. 30, p. 4) — *Afiş pentru odihnă (Almanahul ziarelor Adevărul şi Dimineaţa,* pe 1936, p. 33) — *Ave (Cuvântul liber,* an, II (1935), nr. 20, p. 6) — *Brazde noui (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 39, p. 3) — *Bucurie* (*Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 17, p. 11) — *Buna vestire, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 29, p. 4) — *Cântec de crăciun, (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 7, p. 9) — *Cântec şi durere, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 36, p. 4) — *Cartea nunţii, (Cuvântul liber,* an. IV (1935), nr. 37, p. 4) — *Convorbire, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 48, p. 5) — *Cuminecare, (Cuvântul liber,* an. IV (1935), nr. 9, p. 9) — *Doreini, (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 1, p. 7) — *Febră, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 21, p. 5)— *Fetiţă, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 23, p. 6) — *Flăcări, (Societatea de mâine,* an. XII (1935), nr. 32, p. 5) — *Inimi curate, (Cuvântul liber,* an. II (1935), p. 22, nr. 7) — *Imagini, (Cuvântul liber,* an. II, (1935), nr. 26, p. 5) — *In câmp şi pe stradă, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 31, p. 4) — *In clasă, (Cuvântul liber,* an. II, (1935), nr. 34, p. 4) — *In munţi, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 12, p. 8) — *Jazz (Revista scriitoarelor şi scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 1-2, p. 8) — *Lectură (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 24, p. 6). — *Nocturnă (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 18, p. 5) — *Ologul (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 15, p. 5) — *Peisaj interior, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 51, p. 4) — *Plecări (Cuvântul liber,* an. II. (1935), nr. 32, p. 6) — *Poem şcolar (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 5, p. 3) — *Pro Domo (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 24, p. 4) — *Sărbători, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr.9, p. 9; *Almanahul ziarelor Adevărul şi Dimineaţa* pe 1936, p. 33-34) — *Requiem, (Almanahul ziarelor Adevărul şi Dimineaţa,* pe anul 1936 p. 33-34) — *Stea,*

(Cuvântul liber, an. II (1935), nr. 40, p. 3)—*Tata (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 11, p. 8) — *Tir de porumbei (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 42, p. 4) — *Transfigurare (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 47, p. 3) — *Vizita, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 44, p. 7).

MILIŞTE PROCOPIE, *Biografia lirică în memoria tânărului Horia, (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 78).

MILITARU VASILE, *Trimite-mi îngerii, (Tinerimea română,* an. LIII (1935), p. 289) — *Veniţi la împăratul lumii (Pământul,* an. IV (1935), nr. 98-100, p. 4).

MINULESCU, ION, *Crăciunul pe malul Oltului (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 7, p. 3) — *Itinerar (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 11, p. 3) — *Olandezul zburător (Revista scriitoarelor şi scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 1-2, p. 9) — *Romanţă retrospectivă, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 22, p. 7) — *Romanţa ultimului sărut (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 16, p. 10) — *Turism (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 3, p. 5).

MIRCEA, LUCIAN, *Plâns de toamnă, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. IV (1935), nr. 780, p. 3).

MIRZA, NICOLAE, *Daltă (Pagini literare,* an. II (1935), p. 6).

MITROIU, I., *Calafat, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 734, p. 4).

MIU-LERCA, C., *Arie (Luceafărul,* an. I (1935), p. 39) — *Eu, (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 5-6, p. 78) — *Grădina (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 3, p. 49) — *Isvorul verde, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 40) — *Joc, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 460) — *Portul şi mândra (Braşovul literar,* an. IV (1935), nr. 21-22, p. 136) — *Primăvară (Fruncea,* an. II (1935), nr. 20, p. 8) — *Sete (Gând,* an. I (1935), nr. 4, p. 1; *Luceafărul,* an. I (1935), p. 20).

[MIUŢA, ION, *Aseară am vorbit cu Dumnezeu.* Bocşa-Montană, 1935. Tip. Minerva, 32 p. 30 lei.] — *Avânt (Pământul,* an. IV (1935), nr. 108, p. 3) — *Eroii (Fruncea,* an. II (1935), nr. 23, p. 8) — *Evadare (Fruncea,* an. II (1935), nr. 5, p. 6) — *Inviere (Banatul literar,* an. I (1935), nr. 8, p. 11) — *Rugă (Fruncea,* an. II (1935), nr. 18, p. 8) — *Sicriile (Fruncea,* an. II (1935), nr. 7, p. 8) — *Sonet (Fruncea,* an. II (1935), nr. 15, p. 8) — *Toamnă (Fruncea,* an. II (1935), nr. 36, p. 6).

MOISIU, NICOLAE G., *Spini în miniatură,* epigrame. Satu-Lung, 1935, Edit. Plaiuri Săcelene. Tip. Unirea, Braşov, 52 p. 13,5×16. 15 lei.

MOLDOV, *Repertoriu,* Bucureşti, 1935. Edit. Unu. Tip. Steaua artei 50 p. 12×16,5. Un portret al autorului de Victor Brauner, 10 lei.

MOLDOVEANU, ION, *Om (Gând românesc,* an. III (1935), p. 341) — *Semn (Gând românesc,* an. III (1935), p. 494) — *Tristeţi în burg (Gând românesc,* an III (1935), p. 570).

MOLEA, ION, *Funigei,* o prefaţă de OCTAVIAN GOGA. Craiova, 1935, Edit. şi tip. Ramuri. 114 p. 16×21,5. Un portret al autorului şi coperta de Mircea Olarian. 75 lei. Recensie de: I(ONESCU), T(RAIAN) *(Munca literară,* an. III (1935), nr. 26, p. 4) — *Furtună, (Gând românesc,* an. III (1935), p. 280) — *Inchinare (Revista fundaţiilor regale,*

an. II (1935), nr. 12 p. 512; *Munca literară*, an. III (1935), nr. 20, p. 2) — *Interior* (*Linia dreaptă*, an. I (1935), nr. 4, p. 3) — *Iisus, (Rânduiala*, an. I (1935), p. 282) — *Joc de vorbe, (Gând românesc*, an. III (1935), p. 420) — *Nostalgie (Gând românesc*, an. III (1935), p. 279-280) — *Omul din câmp (Linia dreaptă*, an. I (1935), p. 3) — *Povara*, p. 513-514; *Psalm*, p. 512-513 (*Revista fundaţiilor regale*, an. II (1935), nr. 12) — *Sărbătoare (Gând românesc*, an. III (1935), p. 279; *Rânduiala*, an. I (1935), p. 283) — *Satan (Linia dreaptă*, an. I (1935), nr. 3, p. 5) — *Toamna (Rânduiala*, an. I (1935), p. 281).

MORARIU, PR. CONSTANTIN, *Memento, (Făt-Frumos*, an. X (1935), p. 40).

MOROŞANU, GEORGE, *Epilog (Manifest*, an. II (1935), nr. 4. p. 9) — [*Intoarceri în biografia mea*, poezii. Iaşi, 1935. Tip. Brawo. 88 p. 40 lei]. — *Intoarcere 'n legendă (Manifest*, an. II (1935), nr. 1, p. 5) — *Prohod (Manifest*, an. II (1935), nr. 2, p. 8).

MOŞ-ANDREI, MIHAI, *Lui Tudor Arghezi, (Gând românesc*, an. III (1935), p. 459-460)—*Lupul*, p. 280-281; *Nor*, p. 280 (*Revista fundaţiilor regale*, an. II (1935) nr. 11) *Stanţe de primăvară (Gând românesc*, an. III (1935), p. 458-459) — *Vulpile (Revista fundaţiilor regale*, an. II (1935), nr. 11, p. 281).

MOŞOARCĂ, V., *Cântecul vagabondului (Fruncea*, an. II (1935), nr. 12, p. 8) — *Scrisoarea unui tânăr (Banatul literar*, an. I (1935), nr. 5-6 p. 16).

MOŢICA, NICOLAE, *Elan, (Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 5-6, p. 50) — *Nostalgie (Familia*, s. III, an. I (1935), nr. 9. p. 46) — *Plăsmuire, (Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 1, p. 46) — *Preludiu*, p. 49; *Sadism*, p. 49-50 (*Familia* s. III, an. II (1935), nr. 5-6) — *Visez un port, (Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 10, p. 56).

MOŢIU, GH., *Amurg (Hotarul* an. II (1935), nr. 8-9, p. 5) — *Paşi prin primăvară*, p. 12; *Seară*, p. 3 (*Hotarul*, an. II (1935), nr. 7) — *Seară marină (Hotarul*, an. II (1935), nr. 10-11, p. 15).

MOVILĂ, SANDA, *Gând de noapte* (*Vremea*, an. VIII (1935), Crăciun p. 20) — *La Predeal (Almanahul ziarelor Adevărul şi Dimineaţa*, pe 1936, p. 289) — *Legenda (Vremea*, an. VIII (1935), Paşti, p. 12) — *Noi la Predeal (Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 10, p. 5) — *Vizita (Pământul*, an. IV (1935), nr. 117-120, p. 3).

MUGUR, VAL. *Blestemul povestei (Ramuri*, an. XXVII (1935), p. 348).

MUMUIANU, FLORICA, *Acord (Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 18, p. 2) — *Joc în timp*, poeme. Bucureşti, 1934. Tip. Cartea românească, 96 p. 17,5×21,5. lei Recensii de: CĂLINESCU, G. (*Adevărul literar şi artistic*, s. II. an. XIV (1935), nr. 745, p. 9); CRONICAR (*Reporter*, an. III (1935), nr. 56, p. 2); ŞULUŢIU, OCTAV (*Familia*, s. III, an. I (1935), nr. 10, p. 92-95) — *Lume (Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 1, p. 24) — *Melancolie (Familia*, s. III,, an. II (1935), nr. 7-8, p. 26) — *Poezie* (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 18, p. 12) — *Rugăciune (Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 7-8, p. 26) — *Scrisoare fără răspuns (Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 5-6, p. 86).

FLORICA MUMUIANU: JOC IN TIMP.

In poezie intră doi factori cu totul antinomici și anume ingenuitatea și inteligența: una în fond și alta în formă, ca să ne exprimăm școlărește. La o femeie, unde puterea de invenție verbală e întotdeauna mai restrânsă, așteptăm o cât mai mare expoziție de ingenuitate. Ne miră dar să vedem pe Florica Mumuianu preocupată cu întortocheri de forme, cu figuri retorice, cu tot ce e meșteșug, în dauna spontaneității. Noi am voi să știm cum reacționează dânsa pasional în fața vieții, cum îi este țipătul liric, ce culoare are lacrima sa, cât de copil știe să fie și cât de femee, dar, dimpotrivă se dovedește cu totul obiectivă, căutătoare de elemente descriptive, de artifiții de stil, de teme.

Corectă în genere în formă, fără nimic reprobabil, dar fără originalitate, deși fără înrâuriri evidente, Florica Mumuianu sufere deocamdată de o frigiditate de obârșie intelectuală ce împiedică vădirea sentimentalismului pe care trebue să-l aibă și care, mărturisit în fraze ingenui e mai eficace decât toate academismele.

G. Călinescu

MUNTE, ASPAZIA, *Prin stele căzute, (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 196).

MUNTEANU, DONAR, *Intr'un sat odată,* sonete, *(Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 2, p. 29) — *Sonet, (Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 11-12, p. 5).

[MUNTEANU, GH., *Iisus ne îmbie crucea,* poezii religioase. Sibiu, 1935. Tip. Oastea Domnului. 24 p.] .

MURAȘANU, TEODOR, *Badea Crăciun (Pagini literare,* an. II (1935), p. 449) — *Bocet (Pagini literare,* an. II (1935), p. 61) — *Cântecele lui Anacreon (Pagini literare,* an. I (1935), p. 461-463; an. II (1935), p. 40-41) — *Clopote,* p. 587; *Greerul pământului,* p. 587, *(Pagini literare,* an. I (1935), — *Hai ler (Pagini literare,* an. II (1935), p. 449) — *Năluca (Pagini literare,* an. I (1935), p. 533) — *Printre frații pomi (Pagini literare,* an. II (1935), p. 155) — *Scrise cu lumină de omăt,* p. 534; *Sunet de sanie,* p. 533 *(Pagini literare,* an. I (1935), — *Soarele în apă (Pagini literare,* an. II (1935), p. 155).

MUREȘ, DAN, *Preludiu iernatic, (Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 6).

MUREȘANU-MUREȘ, ION, *Aceiași fulgi (Luceafărul,* an. I (1935), p. 275) — *Când vântul (Luceafărul,* an. I (1935), p. 320) — *Ce trup (Luceafărul,* an. I (1935), p. 218) — *Pâine (Luceafărul,* an. I (1935), p. 83) — *Plugarul, (Fruncea,* an. II (1935), p. 8).

MUREȘEANU, IOAN B., *Drum (Fruncea,* an. II (1935), p. 8).

MURNU, GEORGE, *Cântec pentru tine (Viața literară,* an. X (1935), nr. 2, p. 2) — *Carmen seculare (Tinerimea Română,* an. LIII (1935), p. 180) — *Horia (Tinerimea română,* an. LIII (1935), p. 241) — *Râsul tău (Luceafărul literar și critic,* an. IX (1935), nr. 1, p. 35).

NANI, CONST., *Ce glas (Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 1, p. 2).

[NASTURAŞ, GH. *Frânturi de suflet*. Roman, 1935, Tip. Rapid.]

NASTURAŞ, VOLBURA-POIANA, *Balcic, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 454). — *Elisabeta (Luceafărul,* an. I (1935), p. 493). — *La Balcic, (Luceafărul,* an. I. (1935), p. 403). — *Toamnă, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 563). — *Unirea (Fruncea,* an. II (1935), nr. 37, p. 8).

NAUM, A. A., *Ver, (Convorbiri critice,* s. nouă (1935), nr. 1, p. 32).

NEAGU, ELENA ICONIA, *Lui (Banatul literar,* an. I (1935), nr. 11-12, p. 24).

NEDELCU, NICOLAE, *Nostalgie (Răsăritul,* an. XVII (1935), nr. 2-3, p. 4).

NEGREA, GEORGE, *Astfel am vrut, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 23, p. 3) — *Elegie (Cele trei Crişuri,* an. XVI (1935), p. 24) — *Flacăra de vis (Revista scriitoarelor şi scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 6-7, p. 24).

NEGREA MARIN, *Cântec murmurat lângă somnul tău,* p. 600; *Popas,* p. 600 *(Ţara Bârsei,* an. VII (1935).

NEGRU, GEORGE, *Cântul meu (Banatul literar,* an. II (1935), nr. 1-2, p. 9).

NEGURA, AL., *Prietene lăutar, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 348) — *Prietene zidar, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 150).

NENCEV, TEODOR, *Intâlnire (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 44, p. 3).

NETEA VASILE, *Copilul ce va coborî din Mine (Ţara Bârsei,* an. VII (1935), p. 171) — *Moment (Ţara Bârsei,* an. VII(1935), p. 62).

NICULIŢĂ-VORONCA, ELENA, *Poezii,* volumul I. Botoşani, 1935. Tip. Munca. 70 p. 13×19. 25 lei.

NIMIGEANU, GEORGE, *Aspect teluric (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 47) — *Melancolie (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 179) — *Strigăt în deşert (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 98).

NISSIPEANU, CONSTANTIN, *Poem pentru Veronique (Meridian,* caet şapte (1935), p. 20).

NIŢULESCU HORIA N., *Cântec pentru moartea lui Ion (Munca literară,* an. III (1935), nr. 22, p. 3).

NOVAC, MIHAI, *Budha (Fruncea,* an. II (1935), nr. 14, p. 9) — *Iţi scriu cu 'ntâii fulgi de nea (Fruncea,* an. II (1935), nr. 8, p. 7) — *Spulberare (Fruncea,* an. II (1935), nr. 8, p. 8).

NUŞI, TUILLIU, *Amintire, (Răsăritul,* an. XVII (1935), nr. 2-3, p. 15) — *Cântă soarele (Luceafărul literar şi critic,* an. VIII (1935), nr. 6, p. 9; *Răsăritul* an. XVII (1935), nr. 4, p. 12) — *Dorm rozele (Răsăritul,* an. XVII (1935), nr. 4, p. 12) — *Floare de nufăr, (Răsăritul,* an. XVII (1935), nr. 9-10, p. 11) — *Nu ştiu când (Răsăritul,* an. XVII (1935), nr. 9-10, p. 4) — *Pe munte-i linişte (Răsăritul,* an. XVII (1935), nr. 7-8, p. 9) — *Roza şi albina (Răsăritul),* an. XVII (1935), nr. 9-10, p. 4) — *Stelele (Răsăritul,* an. XVII (1935), nr. 7-8, p. 13).

ODEANU, ANIŞOARA, *Elegie pentru un pisoi (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV, (1935), nr. 740 p. 1) — *Pascală (Fruncea,* an. II (1935), nr. 17, p. 12).

ODOBEŞTEANU, VICTOR, *De ziua ta (Munca literară,* an. III (1935), nr. 26, p. 3) — *Capriciu; Semper Eadem; Vanitas, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 23, p. 3).

OLARIU, DUMITRU, *Bairam (Ţara Bârsei,* an. VII (1935), p. 296) — *Cântare către tine (Ţara Bârsei,* an. VII (1935), p. 59) — *Orient,* p. 166; *Transhumanţă,* p. 167, *(Ţara Bârsei,* an. VII (1935).

OLINESCU, MARCEL, *Aşteptare (Braşovul literar,* an. IV (1935), nr. 21-22, p. 155) — *Păreri de rău.* Arad, 1935. Tip. Concordia. 40 p. 20×23. Gravuri în lemn şi coperta de autor. 40 lei. — *Pascală (Hotarul,* an. II (1935), nr. 7, p. 12. — *Strângătorul de zdrenţe (Hotarul,* an. II (1935), nr. 10-11, p. 10).

OLTEANU, IOAN I., *Cântec despre tata, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 31, p. 4).

OPREA ŞTEFAN, *Avânt sufletesc,* poezii. Ed. II-a. Bucureşti, 1935. Tip. Editurii noastre. 48 p. 14,5×21. 30 lei.

[OPRESCU MARIA, *Din clipele gândului,* impresii şi corespondenţă intimă. Bucureşti, 1935. Tip. Dimitrie Cantemir 128 p. 30 lei].

OPRESCU, NAE, *Melancolie (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 768, p. 5).

PACH, LAZAR, *Anghelu*ş *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 9, p. 3) — *Periferie.* [Bucureşti], 1934. Edit. Cuvântul liber. [Tip. Adevărul]. 64 p. 14×21,5 desene şi coperta de Nicolae Cristea. 40 lei. Recensii de: CRONICAR *(Reporter,* an. III (1935), nr. 54, p. 2); IVAŞCU, G., *(Manifest,* an. II (1935), nr. 2, p. 15); ROBOT AL. *(Meridian,* caet şapte (1935), p. 9); SCHRAGER, MIRCEA *(Vlăstarul,* an. XI (1935), nr. 4-5, p. 19).

PACLE, ION, *Băeţi de prăvălie (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 25, p. 9).

PAGONI, ALFRED, *Zvon de gong de bronz,* sonete. Bucureşti, 1935. Tip. Oltenia. 96 p. 14×20,5, 60 lei.

PAJIŞTE, GEO, *In lumea mea... (Banatul literar* an. I (1935), nr. 11-12).

PAJURA, C., *Suprema minune (Şantier,* an. III (1935), nr. 10, p. 5).

PALL, ILEANA, *Bătrâneţea, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 37, p. 6) — *Destin; Finalul; Teamă; Tristeţea, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 42, p. 4).

PANA, SAŞA, *Cutia cu surprize (Meridian,* caet şapte (1935), p. 7) — *Interferenţe,* p. 1698; *Vivisecţie,* p. 1699 *(Azi,* an. IV (1935).

[PANAIT, NICOLAE, *Intoarcerea în legendă.* Buzău, 1935. Tip. Luca Oprescu, 24 p.].

PANŢU, IORDAN, *Colindă (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 8, p. 4)—*Europa 1935, (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 6, p. 4)—*Frate alb (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 49, p. 4).

PAPADAT-BENGESCU, HORTENSIA, *Le serpent vert,* p. 23; *La main,* p. 24; *Chanson lasse,* p. 25; *Eté sensuel,* p. 26 *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 3).

PAPADIMA OVIDIU, *Nostalgii,* p. 127-128, *Oraş,* p. 128, *Pace,* p. 127 *(Gândirea* an. XIV (1935).

PARASCHIVESCU, VINTILĂ, *Imnul muncei (Linia dreaptă*, an. I (1935), nr. 5, p. 2).

PÂRVU NICOLAE, *Fulgi (Fruncea*, an. II (1935), nr. 44, p. 2) — *Solie, (Fruncea*, an. II (1935), nr. 41 p. 8) — *Toamnă (Fruncea*, an. II (1935), nr. 37, p. 8).

PASCAL, *Tudorică și Andrei și cățelul lor Grivei*. București, 1935. Tip. Universul. 64 p. 16×23,5, Diverse desene și coperta de autor. 20 lei. Colecția Pascal nr. 2.

PASCU, PETRE, *In noaptea cu alăute (Hotarul*, an. II (1935), nr. 8-9, p. 13) — *Tangențială (Gând românesc*, an. III (1935), p. 342; *Hotarul*, an. II (1935), nr. 10-11, p. 8) — *Veghe spre dimineață (Hotarul*, an. II (1935), nr. 7, p. 7).

PAULIAN-GILORT, SABINA, *Au înflorit caișii* (fragment) (*Arhivele Olteniei*, an. XIV (1935), p. 143) — *Cântec păgân (Cele trei Crișuri*, an. XVI (1935), nr. 5-6, p. 76) — *De când sau stins visările (Convorbiri critice*, s. nouă (1935), nr. 2, p. 12)—*De câte ori am murit! dar nici odată ca acum (Arhivele Olteniei*, an. XIV (1935), p, 143) — *Floare de nufăr, (Cele trei Crișuri*, an. XVI (1935), nr. 9-10, p. 140) — *Strop de rouă (Convorbiri critice*, s. nouă (1935), nr. 2, p. 12) — *Unde e iubirea lor de altădată (Cele trei Crișuri*, an. XVI (1935), nr. 3-4, p. 34) — *Unui tablou (Convorbiri critice*, s. nouă (1935), nr. 2, p. 12).

PAUN, PAUL, *Disciplina naturii (Cuvântul liber*, an. III (1935), nr. 6, p. 4) — *Dorința de a servi (Cuvântul liber*, an. III (1935), nr. 28 p. 3) — *Dragoste în bluze albastre (Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 22, p. 8) — *Poemul vremii noastre tulburi, (Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 27, p. 3).

PAVELESCU, CINCINAT, *Serenadă (Brașovul literar*, an. IV (1935), nr. 21-22, p. 144).

PAVELESCU, MIRCEA, *Cântec aproape postum (Viața literară*, an. IX (1935), nr. 165, p. 2) — *Elegie (Viața literară*, an. IX (1935), nr. 167, p. 1) — *Noaptea cenușăresei (Meridian*, caet șase, (1935), p. 18) — *Poem pentru prietenie (Viața literară*, an. X (1935), nr. 2, p. 2) — *Schiță de coastă (Convorbiri literare*, an. LXVIII (1935), p. 485).

PERIEȚEANU, I. GR., *Musolini (Cele trei Crișuri*, an. XVI (1935), nr. 11-12, p. 170).

PETALA, MIRCEA, *Cuvinte, (Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 776, p. 6) — *Imi scrie un prieten sănătos (Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 760, p. 6) — *Moș crăciun la han (Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 785, p. 5) — *Singurătăți (Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 766, p. 3).

PETCU, GEORGE, *Gând (Revista scriitoarelor și scriitorilor români*, an. IX (1935), nr. 8-9, p. 22).

PETRA-PETRESCU, HORIA, *Guarda i passa (Țara Bârsei*, an. VII (1935), p, 298) — *Ironie (Țara Bârsei*, an. VII (1935), p. 387) — *In jilțul durerii*, p. 500; *Noapte cu stele*, p. 501 (*Țara Bârsei*, an. VII (1935), — *Tamara dansează (Țara Bârsei*, an. VII (1935), p. 386). — *Către ideal (Arhivele Olteniei*, an. XIV (1935), p. 470-471).

PETRE, GEORGE A., *Amiază de Iulie (Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 3, p. 20) — *Biserică de lemn (Linia dreaptă*, an. I (1935), nr. 5, p. 10) — *Cântec pentru odihnă (Familia*,

s. III, an. II (1935), nr. 5-6, p. 44) — *Descântec (Linia dreaptă,* an. I (1935), nr. 5, p.8) — *Noaptea apelor (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 5-6, p. 43) — *Somn amintirii,* p. 42; *Vasul de lut,* p. 41 *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 7-8).

PETRESCU EUGENIA, *Strofe de plecare (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 763, p. 4).

PETROVNA, SONIA, *Celei așteptate (Fruncea,* an. II (1935), nr. 40, p. 6).

PILLAT, ION, *Balcic lunar (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 309) — *Cântec de vremelnicie (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 494) — *Cicladele (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 347)—*Ingerul (Luceafărul,* an. I (1935), p. 65)—*Stanțe (Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 4, p. 30-33)—*Stela Marius (Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 404) — *Tăcere (Viața literară,* an. IX (1936), nr. 165, p. 1).

PÂRLEA, C., *Cântec (Gând,* an. II (1935), nr. 7, p. 4) — *Moarte (Gând,* an. I (1935), nr. 4, p. 3) — *Popas în vară (Gând,* an. I (1935), nr. 6, p. 3) — *Requiem profan (Gând,* an. I (1935), nr. 5, p. 1).

PITIȘ, ECATERINA, *Paharul suferinții (Țara Bârsei,* an. VII (1935), p. 598) — *Secere de aur, (Țara Bârsei,* an. VII (1935), p. 297)—*Sonet (Țara Bârsei,* an. VII (1935), p. 598)— *Sufletul măicuții (Țara Bârsei,* an. VII (1935), p. 61).

PLAUR, ALEXANDRU I., *Alter ego (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV, (1935), nr. 776, p. 2).

PLEȘOIANU, NICOLAE MIHAIL, *Tu mână mică (Munca literară,* an. III (1935), nr. 23, p. 2).

POGAN ION, *Zogar.* București, 1936, Edit. Fundația pentru literatură și artă Regele Carol II-lea. Tip. M. O. Imprimeria națională. 80 p. 12,5×19,5. 40 lei Scriitorii români contemporani.

POMPILIU, MIRON, *Deșteptarea Crișanei (Cele trei Crișuri,* an. XVI (1935), nr. 3-4, p, 47).

POPA GEORGE, *Absență; Coreografie,* (*Brașovul literar,* an. IV (1935), nr. 21-22, p.152) — *Cavatină* (*Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 267) — *Moartea lui Pan. (Pagini literare,* an. II (1935), p. 199) — *Prințul pornește spre legendă,* p. 89; *Scriere în cântec,* p. 90 *(Gând românesc,* an. III (1935), — *Seara inima (Pagini literare,* an. II (1935), p. 348).

POPA, GRIGORE,*Cântecul meu; Chemare* (*Pagini literare,* an. II (1935), p. 248) — *Intoarcere,* p. 530-531, *Mama,* p. 529; *Soră,* p. 530; *Tata,* p. 529-30, *(Pagini literare,* an I (1935).

POPA, ION I., *Flacăra albă.* Sibiu, 1935. Tip. Vestemean. 80 p. 13,5×20. 40 lei.

POPA, IULIAN, *Eternitate; Fântâna,* p. 516; *Renunțare* (*Gândirea,* an. XIV (1935).

POPA-MACEȘANU, V., *Toamna, (Pământul,* an. IV (1935), nr. 114, p. 3).

POPA, MIHAIL, *Interior (Manifest* an. II (1935), nr. 4, p. 9).

POPIȚI, GR., *Cântec (Viața literară,* an. IX (1935), nr. 165, p. 2) — *Cântec trist* (*Fruncea,* an. II (1935), nr 27, p. 10) — *Cântece din fluer,* Timișoara, 1935. Edit librăriei Cartea românească. Tip. Uhrmann. 56 p. 15,5×19,5. Gravuri de Catul Bogdan. Recensii de: JURCHESCU, LIVIU *(Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 120); POPA, GRIGORE

(Pagini literare, an. I (1935), p. 665-666); ŞULUŢIU, OCTAV *(Familia,* s. III, an. I (1935), nr. 10, p. 100-101); VALERIAN, I., *(Viaţa literară,* an. IX (1935), nr. 167, p. 4). — *Cântecele lui (Fruncea,* an. II (1935), nr. 20, p. 8). — *Prin ger de noapte albă, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 73). — *Puşa (Fruncea,* an. II (1935), p. 41, p. 3).

POP-MARŢIAN, A., *Inimă de mătase,* p. 495-496; *51° C,* p. 496; *Gol astral,* p. 497; *Mama,* p. 498; *Vis rău,* p. 498-499 *(Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 3).

POPOVICI, ŞTEFAN, *Povestea pâinii (Hotarul,* an. II (1935), nr. 12, p. 26).

PRAT. LUCIA, *Mama (Familia,* s. III, an. I (1935), nr. 9, p. 28).

PREDESCU, MARIN I.,*Cântăreţii stranei* şi alte poezii, cu o scrisoare a prof. I. POPESCU-PASAREA, Ed. II-a Tip. Universul. Bucureşti, 1935. 128, p. 14×21,5 30 lei.

PRIBEAGU, SIMON, *Iarnă (Cuvânt moldovenesc,* an. IV (1935), nr. 10-12, p. 15).

PROTOPOPESCU, DRAGOŞ, *Glas de primăvară (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 257).

PSATTA, D., *Cântec, (Familia,* s. III, an. I (1935), nr. 9, p. 68). — *Răsvrătire, (Banatul literar,* an. I (1935), nr. 8, p. 18).

RACEA, I. V., *Tata, (Hotarul,* an. II (1935), nr. 10-11).

[RADU, G., *Şiroaie de lacrimi.* Turda, 1935, Tip. Arieşul. 54 p.]

RĂDULESCU-COMANA, C., *Orbul (Fruncea,* an. II (1935), nr. 21, p.6).

RĂDULESCU, G., *Alpină (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 52, p. 4). — *Inger în floare (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 35, p. 5). — *Intâmplări (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 39, p. 5) — *Menestrel timid, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 39, p. 3). — *Pescar de luceferi, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 43, p. 4). — *Scenariu, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 34, p. 4). — *Un imperiu lângă mare, (Revista scriitoarelor şi scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 8-9, p. 10).

RĂDULESCU, MIRCEA DEM., *Hotarele sfinte,* rapsodii româneşti, cântecul muncii, Italia, poeme. Bucureşti, 1935. Tip. Universul. 16,5×24. 120 p. 40 lei.

RĂDULESCU, PREOT ECONOM NICOLAE I., *Licăriri din războiu.* Bucureşti, 1935. Tip. Horia 13,5×20. 102 p. 20 lei.

RĂPEANU, CONST., *Toamnă, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 26, p. 2).

RĂŞCANU, TEODOR, *Cuvântul (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 20, p. 6).

RATH, VICTOR, *Erato, (Braşovul literar,* an. IV (1935), 21-22, p. 130).

RELGIS, EUGEN, *Inscripţii (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 12, p. 2).

REZENEANU, IOAN, *Omagiu casei galbene a lui S. V. Kamensky din Bălţi (Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 6, p. 12).

RIGLER, EMIL, *Baladă veneţiană, (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 12, p. 489-492). — *După bureţi (Re-*

vista fundațiilor regale, an. II (1935), nr. 3, p. 522). — *Pe țărmul Balcicului, (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 4, p. 8). — *Uciderea caprei (Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 3, p. 520-521). — *Zăbun pe umerii Reginei, (Revista scriitoarelor și scriitorilor români,* an. IX (1935), nr, 10-11, p. 21).

ROBESCU, NICOLAE, *Petale de aramă; Zefir,* (*Hyperion,* an. IV (1935), nr. 1-2, p. 12).

ROBOT, AL., *Poem (Azi,* an. IV (1935), p. 1526).

ROCIU-RAULALB, I., *Vis, ideal și deziluzii* poezii. București, 1935. Tip. Editurii noastre. 112 p. 14×21,5. 40 lei. Recensie de: GRAUR ELENA *(Luceafărul literar și critic,* an. VIII (1935), nr. 8, p. 16). — *Vremelnici simțăminte (Luceafărul literar și critic* an. VIII (1935), nr. 9, p. 11).

RODA, SILVIU, *Elegie suavă, (Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 8, p. 281-282) — *Pregătiri pentru un poem (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 30, p. 9) — *Psaltire veche (Familia,* s. III an. II (1935), nr. 4. p. 74) — *Sonată pentru pian,* p. 282; *Vis ogival,* p. 281 *(Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 8).

ROIBAN, G., *Cântec oltenesc* (*Banatul literar,* an. I (1935), nr. 9-10, p. 12).

ROMAN, HORIA, *Mediterana (Almanahul ziarelor Adevărul și Dimineața* pe anul 1936, p. 32).

ROȘCA, NICOLAI, *Ciuderella (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 12) — *Dandy; Inexorabil,* (*Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 255) — *Indeterminism (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 164). — *Niciodată (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 99) — *Ura (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 40).

ROSEN, EMIL, *Odată pe drum (Meridian,* caet șase (1935), p. 25).

ROSEN, TEODOR, *Regret (Luceafărul literar și critic,* an. VIII (1935), nr. 7, p. 2) — *Tristețe (Răsăritul,* an. XVII (1935), nr. 4, p. 12). — *Valurile (Luceafărul literar și critic,* an. VIII (1935), nr. 6, p. 8).

ROSETTI, RADU D., *Epigrame (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 741, p. 8; *Luceafărul,* an. I (1935), p. 83) — *Poet (Luceafărul,* an. I (1935), p. 550).

ROSSIGNON, YVONNE, *Adolescență (Pagini literare,* an. I (1935), p. 618) — *Al doilea început, (Gând românesc,* an. III (1935), p. 415) — *Ascultarea aproapelui călător* (*Pagini literare,* an. II, (1935), p. 78) — *Autumnală; Burg (Pagini literare,* an. II (1935), p. 340) — *Cântec pentr'un fir de iarbă (Gând românesc,* an. III (1935), p. 154) — *Cântec pentru o fetiță moartă (Pagini literare,* an. I (1935), p. 576) — *Cântec pentru regăsirea ta (Revista scriitoarelor și scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 5, p. 19) — *Cântec pentru tine (Viața literară,* an. X (1935), nr. 2, p. 2) — *Căutarea Cristosului (Pagini literare,* an. I (1935), p. 575) — *Ciclu încheiat (Pagini literare,* an. I (1935), p. 444) — *Cruciații (Viața literară,* an. IX (1935), nr. 169, p. 2) — *Drum în munți (Pagini literare,* an. I (1935), p. 617-618) — *Furtună trecută (Viața literară,* an. X (1935), nr. 2, p. 2) — *Intâlnire (Gând românesc,* an. III (1935), p. 224) — *Interior de toamnă (Pagini literare,* an. I (1935), p. 444-445) — *Invitație la câmp.* (*Pagini literare,* an. II (1935), p. 79-80) — *Mărturie,*

(*Braşovul literar,* an. IV (1935), nr. 21-22, p. 151) — *Mit (Gând românesc,* an. III (1935), p. 278) — *Nocturnă (Gând românesc,* an. III (1935), p. 415) — *Oltenie, (Pagini literare,* an. I (1935), p. 616-617) — *Poveste 'n câmp (Gând românesc,* an, III (1935), p. 153), — *Primăvară nouă (Pagini literare,* an. I (1935), p. 574) — *Purificare (Pagini literare,* an. II (1935), p. 78-79) — *Răsfrângere, (Gând românesc,* an. III (1935), p. 225) — *Sens (Gând românesc,* an. III (1935), p. 152) — *Solilocvii despre vară (Pagini literare,* an. II (1935), p. 117-118) — *Sonatină (Pagini literare,* an. I (1935), p. 445).

RUDIC, M., *Sultana Zaharia (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 23, p. 9).

RUSSU, ŞTEFANIA ZOTT., *Războiu (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 4, p. 7).

ŞAHIGHIAN, ALEXANDRU, *Catastrofa în mină, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 23, p. 5) — *Ideea muncitorilor din Viena (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 37, p. 4) — *Pârjol (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 44, p. 7) — *Pomană (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 30, p. 9), — *Scris cu stânga (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 20, p. 6).

SALCEANU, GRIGORE, *Bairam dede (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 774, p. 3) — *Basmul smeilor,* Cernăuţi, 1935. Tip. Glasul Bucovinei, 16 p. 15,5×23. Extras din „Analele Dobrogei", an. XV (1934) — *Corăbii cu prorele sparte (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 772, p. 1) — *După furtună (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV, (1935), nr. 775, p. 3) — *Ţărmul de liliac (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 778, p. 1).

SALCIA CONSTANTIN, *Cântec în larg (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 749, p. 3) — *Cerşetorul (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 21, p. 3) — *Colind amar (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 785, p. 1) — *Fratelui meu Sandu (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 33, p. 7) — *Gravură (Adevărul literar şi artistic,* s. II an. XIV (1935), nr. 767, p. 8) — *Lăcătuşul (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 25, p. 7) — *Năvodar de stele.* Bucureşti, 1935. Edit. Cultura poporului. Tip. Bucovina. 60 p. 12,5×19,5. Cu un portret al autorului de Neagu. 30 lei. — *Obsesie (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 746, p. 6) — *Plâns de toamnă (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 778, p. 6)—*Prietene tipograf (Cuvântul liber,* an. II (1935). nr. 25, p. 7) — *Psalm (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 782, p. 3)—*Scrisoare (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 741, p. 7; nr. 755, p. 6; *Litere,* an III (1935), nr. 16, p. 2) — *Scrisoare fratelui meu Sandu. (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 18, p. 5) — *Trudă, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 16, p. 3).

CONSTANTIN SALCIA: NAVODAR DE STELE.

Constantin Salcia este o sensibilitate care se simte bine în tiparele bine închegate ale unei poetici tradiţionale şi în spirit şi în formă. Nu e un reproş pe care i-l aducem. Linia tradiţională s'a adeverit a fi şi ea rodnică. Totul e să ai

o personalitate puternică şi să spargi clişeele consacrate de rutina epigonilor. Constantin Salcia are o certă sensibilitate. Ea se manifestă în volumul de faţă într'o puternică închinare spre melancolie, spre o romantică suferinţă nejustificată logic, dar susţinută de reverie vagă. Şi mai are Constantin Salcia imaginaţie. Aceasta îi împlineşte lipsurile tematice sau formale. Căci Constantin Salcia are o sărăcie tematică şi o sărăcie de formă cari nu sunt decât semnele unui debut. Oricum, Constantin Salcia n'a ajuns la o închegare personală a unui talent pe care îl are, incontestabil. Asta o arată şi unele influenţe, dintre cari e precumpănitoare aceea a lui Tudor Arghezi. Aşi putea cita astfel Psalm. **E greu azi pentru un poet a mai scrie „psalmi" fără să arghezieze.)**

Octav Şuluţiu

SAMARINEANU, ION, *Soartă, (Rânduiala,* an. I (1935), p. 36-40).

SANDULESCU, ECATERINA, *Nemesis,* Bucureşti 1935. Tip. Bucovina, 48 p. 16×22. 50 lei.

SANDULESCU, MIHAI, *Nocturnă (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 13, p. 2),

SANGER, AUREL V., *Rezonanţe (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 359) — *Sonetul puşcăriaşului (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 87) — *Peregrinări,* p. 35; *Reîntoarcere,* p. 34 *(Viaţa romînească,* an. XXVII (1935), nr. 2),

SARBU, CRISTIAN, *De Paşti (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 21, p. 11) — *Fragment de jurnal, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 741, p. 5) — *Ingândurat oraşul (Adevărul literar, şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 763, p. 3) — *Inmormântare periferică (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 777, p. 7) — *Instantaneu periferic (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 18, p. 3) — *La mormântul lui Panait Istrati (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 21, p. 5) — *Mi-am zis când am plecat (Cruciada românismului,* an. I(1935), nr. 19, p. 3) — *Paşi spre lumină,* poezii din carnetul unui muncitor. Bucureşti, 1935. Tip. Speranţa. 76 p. 14,5×19,5. 40 lei. Recensii de: CIOCULESCU, ŞERBAN, *(Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 9, p. 655-656); DAVIDESCU, N. *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 748, p. 3) *Pastel marin (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 11, p. 4) — *Pastel dobrogean (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 776, p. 6) — *Primăvară periferică (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 9, p. 4) — *Tragedie simplă (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 23, p. 3) — *Tuna (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 8, p. 4).

[SARBU, D. I., *Epigrame.* Suceava, 1935. Tip. Bucur Orendovici. 20 p. 7 lei] Recensie de: DEMETRESCU, ROMULUS *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 294-295).

SARBU, SERGIU, *Crizateme, (Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 11-12, p. 23) — *La plimbare (Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 1, p. 27).

SARGEŢIU, OCTAV, *Resemnare (Pământul,* an. IV (1935), nr. 117-120, p. 4) — *Singurătate (Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 2, p. 35).

SASCA, ADULEA VODOGAN, *Glosă (Fruncea,* an. II (1935), nr. 34, p.6).

SAVU, MIRCEA V., *Crepuscul îngenunchiat, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 501).

SAWIL, W., *Balada lucrătorului croitor (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 36. p. 5) — *„Ei doni"; Mi-e foame? (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 43, p. 4).

SCARLAT, TEODOR, *Claviaturi.* Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Bucovina. 64 p. 15×20,5. Un portret al autorului de Bob Bulgaru. 50 lei. Recensii de: ALBU CORNELIU, *(Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 77); DORU, SIMION *(Luceafărul,* an. I (1935), p. 372); ILOVICI, MIHAI, *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 19, p. 3); MARTINESCU, PERICLE, *(Reporter,* an. III (1935), nr. 79, p. 2); ŞULUŢIU, OCTAV, *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 4, p. 95-96); TREBONIU, VIRGIL *(Revista scriitoarelor şi scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 5, p. 28); T(ZIGARA)-S(AMURCAŞ), S., *(Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 257-259) — *Diagramă (Revista scriitoarelor şi scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 1-2, p. 14) — *Eu, (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 2, p. 56) — *Grevă la Anina (Gând,* an. II (1935), nr. 7, p. 1) — *Incătuşeri, (Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 37) — *La fântânile Babilonului (Pagini literare,* an. II (1935), p. 181) — *Oratoriu profan (Pământul,* an. IV (1935), nr. 95, p. 3) — *Răvaş (Revista scriitoarelor şi scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 5. p. 7).

TEODOR SCARLAT: CLAVIATURI.

Teodor Scarlat a preferat în acest volum să-şi concentreze atenţia asupra unui element formal, exterior în loc să adâncească sensurile şi esenţele poeziei sale. Cu mult mai mult ar fi câştigat dacă, păstrându-şi dexteritatea imaginativă ar fi utilizat-o pentru a include într'însa o personală originalitate puternică. Aşa însă originalitatea sa se pierde sub migala intelectuală a imaginilor şi se diluiază risipindu-şi unitatea în fragmente negândite între ele.

Lipsa de manifestare organică a unei sensibilităţi e defectul capital al acestui volum unde am găsit versuri frumoase, imagini preţioase şi pe ici-pe colo câte un firav murmur de substanţă.

Teodor Scarlat poate deveni un poet: o mărturiseşte poezia sa. Dar numai găsindu-şi profunziunile pe cari — parcă — le are. Octav Şuluţiu

SCEPKIN, A., *In seara Invierii,* p. 48; *In tinereţe,* p. 50, *(Junimea literară,* an. XXIV (1935).

SEGAL, L., *Poem; Regăsire; Sonon, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 42, p. 5).

SEMEN, A., *Neaua luminii (Litere,* an. III (1935), nr. 18-19, p. 3).

ŞERBAN, RAUL, *Aş vrea (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 35, p. 4) — *Şomerul (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 27, p. 6).

ŞERBANESCU, TEODOR, *Sfârşit de roman, (Manifest,* an. II (1935), nr. 3, p. 9).

SEREANU, L., *Aşa sunt ale noastre primăveri (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 35, p. 6). — *Imn Omului (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 34, p. 3) — *Sunt mulţi ce nu ştiu ce e primăvara, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 24, p. 7).

SERGHIANU, S., *Fiţi buni (Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 4. p. 43).

SEVEREANU, I. CH., *Ploaie (Pagini literare,* an. I (1935), p. 637) — *Rugăciune (Blajul,* an. II (1935), p. 121 — *Sonet pentru Cincinat (Ţara Bârsei,* an. VII (1935), p. 297) — *Toamnă (Pagini literare,* an. I (1935), p. 573).

SILVEANU, A., *Descătuşare, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 45, p. 3).

SILVESTRU, V. V., *Pro memoria (Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 5, p. 71).

SILVIU, GEORGE, *Aşteptare (Cuvânul liber,* an. III (1935), nr. 8, p. 4) — *Eram doi; Iubire, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 36, p. 5) — *Miez de noapte (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 22, p. 5) — *Oră matinală (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 8, p. 4) — *Paisie psaltul spune...* Bucureşti, 1934. Edit. Fundaţia pentru literatură şi artă Regele Carol II-lea. Tip. M. O. Imprimeria naţională. 72 p. 12,5×19,5. 40 lei. Scriitorii români contemporani. — *Rufă udă (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 22, p. 7) — *Sfârşit, (Cuvântul liber,* an. III, (1935), nr. 8, p. 4) — *Vanitate, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 36, p. 5).

[SIMIONESCU-CÂRDEA, ADELINA, *Suceava voevodală.* Suceava, 1935. Tip. Română, 38 p. 24×16,5. 25 lei] — *Suceava voevodală, (Făt-Frumos,* an. X (1935), p. 144).

SOARE, ALICE, *Balcicul, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 762, p. 1)—*Braşovul în ceaţă, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 776, p. 1) — *Casa, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr, 748, p. 4) — *Răsărit, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 761, p. 2) — *Rugăciune sceptică, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an XIV (1935), nr. 785, p. 9).

SOARE, DINU, *Cu pânzele în larg, (Convorbiri critice,* s. nouă (1935), nr. 1, p. 33).

ŞORA, MELENTIE, *Dreptate, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 214).

SORBUL, MIHAIL, *Vaca şi edul (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), p. 3).

SORICU, I. U., *Cucu, (Familia,* s. III, an. I (1935), nr. 9, p.15) — *Lângă leagăn (Calendarul ziarului Universul* pe 1936, p. 103) — *Lăutarul, (Făt-Frumos,* an. X (1935), p. 178) — *Muierea (Făt-Frumos,* an. X (1935), p. 135) — *Vântul (Făt-Frumos,* an. X (1935), p. 102).

ŞOTROPA, C., *Hristos a înviat (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 70).

SPERANŢIA, EUGEN, *Hexametrii bitetului nimic,* p. 18; *Hexametrii salonului burghez,* p. 17, *(Gând românesc,* an. III (1935).

SPINA, G. *Alpinism, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 780, p. 6) — *Dansul (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 749, p. 1) — *Derby, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 779, p. 1) — *Nataţie (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935),

nr. 761, p. 7) — *Patinaj, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 755, p. 1) — *Petrol, (Șantier,* an. III (1935), nr. 1, p. 3) — *Tractoarele (Șantier,* an. III (1935), nr. 3, p. 8) — *Viteza, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 786, p. 4) — *Ziarul (Șantier,* an. III (1935), nr. 2, p. 9).

SPIRIDONICĂ, V., *Metanii pentru tine (Pământul,* an. IV (1935), nr. 117-120, p. 8) — *Oglinzi de vis,* poeme. Călărași, 1935. Colecția Pământul. Tip. Astra-Brașov. 56 p. 15×22,5. 35 lei. Recensie de: ȘULUȚIU, OCTAV., *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 7-8, p. 107-108) — *Poem (Pământul,* an. IV (1935), nr. 112-113, p. 5) — *Poem de uzină (Șantier,* an. III (1935), nr. 12, p. 7).

STAICU, S., *Erotică (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 52, p. 4).

STAMATIAD, AL. T., *Cavalerul (Magazinul,* (1935), nr. 50, p. 19; *Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 93) — *In-noapte, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 742, p. 3) — *La altar, (Revista scriitoarelor și scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 3-4, p. 18) — *Peisagii sentimentale,* poeme. Cuprinde: 1. Poemele iubirii; 2. Priveliști din viață; 3. Traduceri din CHARLES BAUDELAIRE și MAURICE MATERLINCK. [București], 1935. Edit. și tip. Adevărul. 96 p. 14×20,5. 40 lei. Recensii de: CALINESCU, G., *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 748, p. 9); MARTINESCU, PERICLE *(Reporter,* an. III (1935), nr. 79, p. 2) — PERPESSICIUS *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 30, p. 10); S(CARLAT), T(EODOR) *(Revista scriitoarelor și scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 5, p. 25); STELIAN CONSTANTIN *(Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 264-265) — *Peisagiu sentimental, (Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 93) — *Poetul (Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 92) — *Poveste, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 746, p. 1) — *Primăvara (Magazinul* (1935), nr. 52, p. 23) — *Sfârșitul poemei, (Litere,* an. III (1935), nr. 16, p. 1) — *Trandafirul, (Revista scriitoarelor și scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 3-4, p. 18).

AL. T. STAMATIAD: PEISAGII SENTIMENTALE

Prin Peisagii sentimentale, Al. T. Stamatiad nu se promovează pe sine, nici nu mai aduce noi perspective în poezia de azi. Totuși acest volum prins, ca un buton la vesta de purpură să încheie a treia decenie de incantație pentru Parnas, merită să fie cetit, spre o cuprindere globală a liricei poetului nostru.

Const. Stelian

STAMATU, HORIA, *Vita nuova, (Ideea românească,* an. I (1935), p. 213-216).

STANCA, RADU, *Fantezie (Pagini literare,* an. II (1935), p. 273).

STANCULESCU, DIMITRIE, *Fraternități (Luceafărul,* an. I (1935), p. 158) — *Luceafărul de dimineață (Luceafărul,* an. I (1935), p. 124) — *Toamnă (Luceafărul,* an. I (1935), p. 464) — *Vulcanul (Luceafărul,* an. I (1935), p. 272).

STANCULESCU, GEORGE, *Ispășire* (*Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 763, p. 6).

STANESCU, P., *Ace*, 100 epigrame. Tg. Mureș, 1935. Edit. Theseu. 104 p. 13×19. 40 lei.

STANESCU, ȘTEFAN, *Ars poetica*, (*Gândirea*, an. XIV (1935), p. 506-507)—*Biografie*, (*Gândirea*, an. XIV (1935), p. 455)—*Cântec pentru înapoierea porumbielului în arcă*, (*Sfarmă piatră*, an. I (1935), nr. 6, p. 5)—*Dăruită pavăză*, (*Gândirea*, an. XIV (1935), p. 506) — *Dor de ducă* (*Litere* an. III (1935), nr. 18-19, p. 4) — *File* (*Luceafărul literar și critic*, an. VIII (1935), nr. 2, p. 8) — *O doamne străzi pustii* (*Viața literară*, an.IX (1935), nr. 165, p. 2).

STATI, PETRU, *Dimineața de Mai* (*Cuget moldovenesc*, an. IV (1935), nr. 1-12, p. 8) — *Dedicație; Destăinuire*, p. 21; *Alinare; Evocări; Înduioșare; Înseninare; Învolburări*, p. 22; *Înflorire*, p. 21 (*Cuget moldovenesc*, an. IV (1935), nr. 10-12) — *Îndemn* (*Cuget moldovenesc*, an. IV (1935), nr. 8-9, p. 6) — *Nocturnă* (*Cuget moldovenesc*, an. IV (1935), nr. 3-4, p. 8) — *Neliniște*, p. 21; *Scânteieri; Troienire*, p. 22 (*Cuget moldovenesc*, an. IV (1935), nr. 10-12).

ȘTEFANIU, C., *Aprinde lampa mamă* (*Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 755, p. 4)—*Final*„ (*Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 764, p. 3)— *Palinodie*, (*Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 766, p. 5).

STELIAN, CONSTANTIN, *Balet incendiar*, (*Convorbiri literare*, an. LXVIII, (1935), p. 315) — *Câmpina* (*Convorbiri literare*, an. LXVIII (1935), p. 185-186). — *Erupție*, (*Litere*, an. III (1935), nr. 18-19, p. 2). *Legendă*, (*Convorbiri literare*, an. LXVIII (1935), p. 184). — *Ni*, (*Revista scriitoarelor și scriitorilor români*, an. IX (1935), nr. 8-9, p. 5). — *Noapte*, (*Munca literară*, an. III (1935), nr. 21, p. 4). — *Predoslovie*, (*Convorbiri literare*, an. LXVIII (1935), p. 314). — *Rezervoarele*, (*Revista scriitoarelor și scriitorilor români*, an. IX (1935), nr. 5, p. 13).

STOE, VICTOR, *Vedenii*, poeme, București [1935]. Edit. Cultura poporului. Tip. Bucovina. 68 p. 17×23. O planșe de Mac. Constantinescu. Recensii de: GYR, RADU, (*Convorbiri literare*, an. LXVIII (1935), p. 525-527); SULUȚIU, OCTAV, (*Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 4, p. 86-88).

STOLNICUL, SIMION, *Furnicarul*, p. 286; *Legat*, p. 286-287; *Ore*, p. 282; *Podul eleat*, p. 282-285, (*Revista fundațiilor regale*, an. II (1935), nr. 2) — *Pod eleat*. București, 1935, Edit. Fundația pentru literatură și artă Regele Carol II-lea. Tip. M. O. Imprimeria națională. 56 p. 12,5×19,5. 20 lei. Operele premiate ale scriitorilor tineri români. Recensii de: CALINESCU, G. (*Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935) nr. 756, p. 9); CIOCULESCU, ȘERBAN, (*Revista fundațiilor regale*, an. II (1935), nr. 9, p. 644-646); CONSTANTINESCU, POMPILIU, (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 394, p. 7); MARTINESCU, PERICLE, (*Reporter*, an. III (1935), nr. 78, p. 2); MARTINESCU, VICTOR VALERIU, (*Reporter*, an. III (1935), nr. 72 p. 3); MATEESCU, MIRCEA (*Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 30, p. 4); STELIAN, CONSTANTIN (*Convorbiri literare*, an. LXVIII (1935), p. 377-378); ȘULUȚIU, OCTAV, (*Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 3, p. 93).

SIMION STOLNICUL: POD ELEAT.

Podul Eleat înfățișează nemișcarea împietrită, în contrast cu viziunea onirică a poetului, multiplă și mișcătoare. Filosofii eleați, negători ai mișcării, în special Zenon Eleatul, au inspirat lui Simion Stolnicul tema fundamentală a poemei sale. Paul Valéry în Le cimetière marin, a evocat pe filosoful antic:

Zénon! Cruel Zénon! Zénon d'Elée!
M'as-tu percé de cette flèche ailée
Qui vibre, vole et pui ne vole pas!
Le son m'enfante et la flèche me tue!
Ah! le Soleil... Quelle ombre de torture
Pour l'âme, Achille immobile à grands pas!

Fără a fi direct tributar poetului francez și poemei citate, Simion Stolnicul a dat o poemă de amploare și sugestie corespunzătoare. Prin Pod Eleat, se face poate pentru prima dată în lirica noastră, echilibrul necesar între idee și expresia plastică, călcându-se primejdioasa tradiție, a așa zisei poezii filosofice, în care precumpănea ideea discursivă în paguba figurației poetice. Simion Stolnicul a resolvat, cum nu se putea mai bine, autonomia dintre gândirea filosofică și expresia ei lirică, redând sugestiei locul proeminent și reușind a se feri de obscuritatea poeziei ermetice. De bună seamă, cititorul de poezie nepregătit se mai cuvine educat pentru a pătrunde apoi prin proprii mijloace în simțirea și înțelegerea simultană a poeziei de acest fel, care păstrează, prin economia ei verbală, un aspect oarecum impenetrabil. Suntem încredințați că o asemenea înțelegere este tot atât de necesară ca și posibilă. Credem de asemenea că Pod Eleat este una din cele mai frumoase volume scrise în limba română. Nu e mai puțin adevărat totuși, că în celelalte poezii ale culegerii sale, autorul nu izbutește totdeauna să realizeze armonios intențiile sale. El nu aduce un conținut emotiv de aceeași intensitate cu puterea sa plastică, intelectualizată. S'ar spune că acest poet, forte înzestrat, se îndărătnicește a păstra noi mesaje trimise în necunoscut. In estetica lui Simion Stolnicul nu se pune încă problema aderenței dintre poet și public, dintr'o atitudine aristocratică a modernismului care nu este altceva decât ultra-romantism, disprețuitor și distant.

Șerban Cioculescu

STRATOIU, GEORGE, *Descântec, (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 347).

STREINUL, MIRCEA, *Apocalips, (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 269). — *Aproape de somn; Clan trist, sufletele, (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 7). — *Curcubeul, (Pământul,* an. IV (1935), nr. 106, p. 2). — *Epigrame (Junimea literară,* an. XXIV (1935) ,p. 190). — *Fericitul Francisc din Assisi așteptându-și moartea, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 422-423). — *Itinerar cu anexe în vis* — Cartea Pământului. Cernăuți, 1934. Edit Iconar. Tip. Glasul Bucovinei 256 p. 16,5×24,5. 150 lei. Recensii de: CALINESCU, G. *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 745, p. 9); CHELARIU, TRAIAN *(Junimea literară,* an. XXIV (1935),

p. 22); CRONICAR *(Reporter,* an. III (1935), nr. 56, p. 2); PAPADIMA, OVIDIU, *(Gândirea,* an. XIV (1935), p. 162).— *Luminiş, (Frize,* an. II (1935), nr. 3, p. 2)—*Moartea copacului, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 136)—*Tarot, (Azi,* an. IV (1935), p. 1546-1552). — *Fragment din Tarot* sau călătoria omului, *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 315-316).

MIRCEA STREINUL: ITINERAR CU ANEXE IN VIS.

Mircea Streinul e un poet ce se dibue încă, departe, foarte departe, de liniştea propriei lămuriri.

Rodul încă n'a dat în pârgă şi adăstarea era poate mai bună.

Căci pentru a aduce dovezi ale talentului Mircea Streinul — care există în adevăr , — înmănunchierea cu grijă a câtorva poezii frumoase rotunjite ar fi cumpănit mai temeinic decât acest volum impozant în care autorul se pare că şi-a adunat cu excesivă pietate orice crâmpei de vers ce a însemnat cândva pe hârtie. In adevăr, alături de stihul plin şi adânc:

In sufletul murinzilor ce-s plânşi
sunt cântece 'nainte luminate —
cum seara-şi are zorii zilei strânşi
în alba norilor cetate,

întâlneşti pretutindeni semnele primejdioase uşurinţe de a mântui versul, până la o încantaţie ce elimină orice autopriveghere:

In sat se ştia
— că se fură stele;
şi nu se ştia
— cine fură stele

E apoi în sufletul lui Mircea Streinul un sbucium accentuat — între reticenţele unei moderne lucidităţi, a unei spaime a nesiguranţei şi acea lumină caldă şi liniştită pe care ţi-o aduce integrarea în lumea ce se înalţă spre ceruri de pe pământul tău, în mit, în istorie şi în credinţă.

Când se va apropia de simplitatea pe care o mărturiseşte câteodată sufletul acestui poet — zăpăcit de zumzetul nelămurit din el, chemat spre toate colţurile zării de năluci cari îl îmbie fără alegere, — va putea să sune cântec în adevăr deplin pe alăute de lumină:

Ora serii sufletul mi-l face una
Cu crinul Preacuratei din icoane,
Mi-l risipeşte mineral şi plante luna
Cum sfarmă apa stelele'n bulboane.

Ovidiu Papadima

ŞUGAR, IONEL, *Buchet de ziua ta; Dimineaţă, (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 9-10, p. 42) — *Doliu, (Familia* s. III, an. II (1935), nr. 1, p. 73-74) — *Invierea (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 3, p. 50).

ŞULUŢIU, VIOREL, *Iartă-mă Doamne. (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 29, p. 4).

TALAZ, G., *Câinele de pe maidane,* p. 1779; *Cântec de viermi,* p. 1780 *(Azi,* an. IV (1935) — *Comuna durere;*

Creațiune (Convorbiri critice, s. nouă (1935), nr. 3-4, p. 10)— *Eu (Azi,* an. IV (1935), p. 1781) — *Firmament (Azi,* an. IV (1935), p. 1779-1780; *Convorbiri critice,* s. nouă (1935), nr. 3-4, p. 9) — *Incercare,* p. 1706; *Ioan și râma,* p. 1707 (*Azi,* an. IV (1935) — *Naștere în flori,* p. 11; *Omul din drum,* p. 9 (*Convorbiri critice,* s. nouă (1935), nr. 3-4) — *Poveste modernă (Azi,* an. IV (1935), p. 1708).

TALPĂ, ION, *Versuri.* București, 1935. Tip. Universul. 208 p. 13,5×21,5. 50 lei.

TASLĂOANU, GEORGE, *Fumez (Munca literară,* an. III (1935), nr. 19, p. 1) — *Lângă leagăn (Munca literară,* an. III (1935), nr. 23, p. 3) — *Vouă (Munca literară,* an. III (1935), nr. 20, p. 1).

TĂTĂRESCU ȘTEFAN, *Duhul sacrelor umbre,* București, [1935]. Tip. Dimitrie Cantemir. II+80 p. 16×23,5. Desene diferite. 50 lei. Recensie de: GRAUR ELENA *(Luceafărul literar și critic,* an. VIII (1935), nr. 6, p. 14).

TAZLĂUANU, GHEORGHE I., *Intepături,* epigrame. București, 1935. Tip. România mare. 100 p. 13×18,5. 50 lei.

TCACIUC-ALBU, N., *Ce e amorul (Junimea literară,* an. XXIV (1935). p. 105) — *Facerea de bine; Gloria (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 340) — *Teoria poeziei (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 53) — *Traducerea, (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 105).

TEIANU, VASILE D., *Eri și azi,* monolog Cluj, 1935. Edit. și tip. Anca. 6 p. 21×14,5. 10 lei.

TEODORESCU, D. N., *Corăbii de hârtie.* București, 1935. Tip. Lupta. 13,5×19. 72 p. Un portret al autorului de Tache Soroceanu, 60 lei. — *Inger trist, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 743, p. 1).

TEODORESCU, RAUL, *Pantum, (Convorbiri critice,* s. nouă (1935), nr. 1, p. 14).

THEODORESCU, CICERONE, *Libelula,* p. 273; *Trepte,* p. 273-274 *(Revista fundațiilor regale* an. II (1935), nr. 5) — *Moartea Olguței (Azi,* an. IV (1935), p. 1519).

TITA, AUREL, *Amurg de altădată (Arhivele Olteniei,* an. XIV (1935), p. 150) — *Descătușare (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 5-6, p. 77) — *Final, (Familia,* s. III, an. I (1935), nr. 10, p. 69) — *L'am întâlnit pe Dumnezeu pe ulițele satului,* p. 150; *Nocturnă,* p. 149 *(Arhivele Olteniei,* an. XIV (1935) — *Nostalgie, (Familia,* s. III, an. I (1935), nr. 10, p. 68) — *Peisaj, (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 5-6, p. 76) — *Predoslovie, (Familia,* s. III, an. I (1935), nr. 10, p. 68) — *Somn de plumb,* p. 77; *Trăire,* p. 76 (*Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 5-6) — *Uitare, (Familia,* s. III, an. II (1935), p. 69) — *Jertfă,* p. 456; *Moartea albă,* p. 469; — *Iubire sub genune,* p. 49, *(Arhivele Olteniei,* an. XVI (1935).

TITA, ȘTEFAN, *Cântec sclav* (*Șantier,* an. III (1935), nr. 11, p. 3) — *Primăvară (Șantier,* an. III (1935), nr. 6, p. 5).

TIBEREANU, ALFRED, *Cântec de seară, (Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 7-8, p. 40) — *Pe o stâncă (Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 6, p. 11).

TOADER, ANA MARIA, *Bacoviană* (*Fruncea,* an. II (1935), nr. 42, p. 6).

TODIE, EUGEN, *Noapte* (*Luceafărul*, an. I (1935), p. 198) — *Melancolie* (*Luceafărul*, an. I (1935), p. 160).

TRANCU-IAȘI, GR., *Emulație* (*Brașovul literar*, an. IV (1935), nr. 21-22, p. 133).

TREBONIU, VIRGIL, *Balada din Chira Chiralina* (*Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 49, p. 3) — *Brumar* (*Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 51, p. 3) — *Bucur*, poem. București, 1935. Tip. Muscanu. 20 p. 13,5×21. 20 lei. — *Camee*, poeme. București, 1935. Tip. Muscanu. Colecția Adonis. 20 p. 13,5×21. 20 lei — *Cortegiul plin de sărbătoare*, poeme în metru antic, București, 1935, Tip. Muscanu, 16 p. 13,5×21, 20 lei. — *Mozaic*, poeme. București, 1935. Tip. Muscanu 16 p. 13,5×21, 20 lei. — *Stema Moldovei*, poeme, București, 1935. Tip. Muscanu. 20 p. 13,5×21, 20 lei.

TUDOR, ANDREI, *Diversiune* (*Gazeta festivă a cărții*, Mai 1935, p. 6) — *Drum cu „Ce grand meahies"* (*Meridian*, caet șapte (1935), p. 11) — *Sfârșit de sezon* (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 399, p. 4).

TUDOR, GALLIA, *Mie, ție, lui* (*Răsăritul*, an. XVIII (1935), nr. 2-3, p. 6).

TUDOR, ION I., *Rugă către fulger* (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 31, p. 4).

ȚUGUI, HARALAMBIE TH., *Liane crude*, poeme. Dorohoi, 1935. Edit. revistei «Insemnări» Tip. Școalelor. 56 p. 16×22,5. 40 lei. Recensie de: DORU, SIMION (*Luceafărul*, an. I (1935), p. 526) — *Noaptea*, (*Luceafărul*, an. I, (1935), p. 307) — *Poet* (*Luceafărul*, an I (1935), p. 272) — *Țară în vis*, (*Luceafărul*, an. I (1935), p. 489).

TULEȘ, GH., *Biruință* (*Convorbiri critice*, s. nouă (1935), nr. 1, p. 19) — *Bunica* (*Gândirea*, an. XIV (1935), p. 241-242) — *Fiare* (*Convorbiri critice*, s. nouă (1935), nr. 1, p. 19) *Neostenită mare* (*Convorbiri critice*, s. nouă (1935), nr. 2, p. 13) — *Seară de țară*, p. 242; *Trecut*, p. 241 (*Gândirea*, an. XIV (1935).

ȚURCAN, ION, *Dreptul și dreapta.* (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 19 p. 3).

TURLICI, PETRE, *Duceți-vă rândunele* (*Fruncea*, an. II (1935), nr. 26, p. 4) — *Pace grea*, (*Fruncea*, an. II (1935), nr. 7, p. 8)

TUTOVEANU, G., *Inainte* (*Munca literară*, an. III, (1935), nr. 19, p. 2) — *Logodnica lui Vifor*, poemă Bârlad, 1935. Tip. Frații Chiriac. 32 p. 24×16. O fotografie a autorului. 20. lei.

ULMAN, TUDOR, *Frânturi de roman muzical* (*Junimea literară*, an. XXIV (1935), p. 344) — *Interior de noapte, toamna.* (*Junimea literară*, an. XXIV (1935), p. 37) *Justiție*, p. 251; *Scrisoare*, p. 273 (*Junimea literară*, an. XXIV (1935) — *Pentru mine; Sfârșit*, (*Junimea literară*, an. XXIV (1935), p. 193).

UNGHERI, ANDREI, *Fată de foc; Inălțimei* (*Pagini literare*, an II (1935), p. 24).

VAIDA, GEORGE, *Poema limpede* (*Pământul*, an. IV (1935), nr. 117-120, p. 5).

VÂLSAN, MIHAIL, *Statut*, p. 257; *Princeps*, p. 257-258; *Ipoteză*, p. 258-259; *Rugăminte*, p. 259-260; *Cântec de șes*, p.

260; *Durata*, p. 260-261; *Exod*, p. 261; *Corn*. p. 261-262; *Intre cardinale*, p. 263, (*Ideea românească*, an. I (1935).

VÂRNAV, CIRIL, *Acatist*, p. 80; *Desnădejde; Inceput*, p. 79; *Şi iară cântec întristat*, p. 81 (*Ideea românească*, an. I (1935), nr. 2-4).

VARTIC-PRISCARU, I., *Iubire — fericire* (*Viaţa Basarabiei*, an. IV (1935), nr. 10, p. 10).

VASIA, SABIN, *Psalm* (*Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 49, p. 3).

VASILIU-HASNAŞ, ELENA, *Flori de Mai* (*Viaţa Basarabiei*, an. IV (1935), nr. 5, p. 25) — *Nădejdea* (*Viaţa Basarabiei*, an. IV (1935), nr. 4, p. 20) — *Obsesie* (*Viaţa Basarabiei*. an. IV (1935), nr. 7-8 p. 59) — *Ruga în biserică* (*Viaţa Basarabiei*, an. IV (1935), nr. 11-12, p. 6) — *Rugăciune* (*Viaţa Basarabiei*, an. IV (1935), nr. 3, p. 54).

VERIA, DIANA, *Dezacord*, (*Pasărea albastră*, an. I (1935), nr. 4, p. 1).

VESPER, IULIAN, *Constelaţii*, poeme. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Cartea românească, 32 p. 19,5×25. 40 lei Recensii de: BARNA, VLAICU, (*Azi*, an. IV (1935), p. 1928), CHELARIU TRAIAN *Junimea lit.*, an. XXIV (1935), p. 120); MATEESCU, MIRCEA (*Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 34, p. 3); PAPADIMA, OVIDIU, (*Gândirea*, an. XIV (1935), p. 328-329); S(CARLAT), T(EODOR) (*Revista scriitoarelor şi scriitorilor români*, an. IX (1935), nr. 5, p. 26); ŞULUŢIU, OCTAV (*Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 5-6, p. 100-102) — *Eroii*, (*Tinerimea română*, an. LIV (1935), p. 97) — *Moarte* (*Junimea literară*, an. XXIV (1935), p. 231) — *O variantă a „Mioriţii"* (*Junimea literară*, an. XXIV (1935), p. 321) — *Poem lângă măguri trace* (*Junimea literară*, an. XXIV, (1935), p. 35) — *Poem pentru iubirea...* (*Junimea literară*, an. XXIV (1935), p. 3) — *Poem pentru înoptările pământului* (*Junimea literară*, an. XXIV (1935), p. 71) — *Preliminării în lumina terestră* (*Revista scriitoarelor şi scriitorilor români*, an. IX (1935), nr. 3-4, p. 27) — *Psalm dur* (*Azi*, an. IV (1935), p. 1872) — *Ruga* (*Tinerimea română*, an. LIV (1935), p. 98).

VICOL, ANDREI, *Amantul* (*Manifest*, an. II (1935), nr. 4, p. 15).

VINEA, ION, *Margini, anno 1918* (*Reporter*, an. III (1935), nr. 86-88).

VITENCU, DRAGOŞ, *In loc de spovedanie* (*Junimea literară*, an. XXIV (1935), p. 337).

VIZIRESCU, PAN M., *Măi grâule, frate strungare, vere!* (*Sfarmă-piatră*, an. I (1935), nr. 3, p. 9) — *Răscoală* (*Sfarmă piatră*, an. I (1935), nr. 4, p. 3) — *Ţară Cosânzeană* (*Sfarmă-piatră*, an. I (1935), nr. 2, p. 3).

VODA, SEXTU, *Desrobit* (*Ţara Bârsei*, an. VII (1935), p. 388) — *Intuneric* (*Ţara Bârsei*, an. VII (1935), p. 301).

VOEVIDCA, GEORGE, *Elegie*, p. 137; *Mâini subţiri din zare îmi fac semne*, p. 156 (*Făt-Frumos*, an. X (1935) — *Şi albastra primăvară va fi moartă* (*Făt-Frumos*, an. X (1935), p. 9).

VOICULESCU, I., *Poem* (*Gând*, an. I (1935), nr. 6, p. 3).

VOICULESCU, V., *Balada Sfântului din câmp*. (*Azi*, an.

IV (1935), p. 1855-1856) — *Cetatea timpului*, p. 235; *Creştem*, p. 234 *Gândirea*, an. XIV (1935), — *Chiromanţie (Gândirea*, an. XIV (1935), p. 448-449) — *Exilir (Gândirea*, an. XIV (1935), p. 177) — *Fata din dafin (Gândirea*, an. XIV (1935), p. 353) — *Fereastră (Gândirea*, an. XIV (1935), p. 449) — *Fragment dintr'un arc de triumf lui Beethoven, (Gândirea*, an. XIV (1935), p. 234) — *Fruct oprit* (*Gândirea*, an. XIV (1935), p. 176-177) — *Imn (Gândirea*, an. XIV (1935), p. 352-353) — *In peştera nirvanii, (Azi*, an. IV (1935), p. 1619) — *In sihla de imagini, (Munca literară*, an. III (1935), nr. 26, p. 1) — *Noaptea de cremene*, p. 67; *Pământ înrămat de patru mari ape*, p. 68 (*Gândirea*, an. XIV (1935) — *Piatra îmblânzită (Gândirea*, an. XIV (1935), p. 235) — *Popas în toamnă, (Gândirea*, an. XIV (1935), p. 352) — *Suişul (Gândirea*, an. XIV (1935), p. 176).

VOITIN, AL., *Baladă cu minuni* (*Manifest*, an. II (1935), nr. 9, p. 4) — *Locomotiva (Manifest*, an. II (1935), nr. 11-12 p. 4) — *Moartea ţesătorului* (*Şantier* an. III (1935), nr. 7, p. 5) — *Oraş tânăr (Manifest*, an. II (1935), nr. 6, p. 4) — *Preludiu, (Manifest*, an. II (1935), nr. 2, p. 8) — *Rămas bun proletar (Manifest*, an. II (1935), nr. 1, p. 5) — *Sfânta* (*Manifest*, an. II (1935), nr. 8, p. 5) — *Şomaj la catedrală (Manifest*, an. II (1935), nr. 7, p. 3) — *Temniţă* (*Manifest*, an. II (1935), nr. 5, p. 4) — *Tramvai, (Manifest*, an. II (1935). nr. 8, p. 5) — *Vorbeşte un minier* (*Cuvântul liber*, an. III (1935), nr. 3, p. 5).

VORA, EMIL, *Confesiune (Cruciada românismului*, an. II (1935), nr. 52, p. 4) — *Cuvinte pentru singurătate (Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 39, p. 3) — *Din fresca copilăriei (Pământul*, an. IV (1935), nr. 98-100, p. 4) — *Mărturisiri în sanatoriu, (Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 26, p. 6) — *Urme pentru drumul greu (Cruciada românismului*, an. II (1935), nr. 54, p. 13) — *Uzina (Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 38, p. 3).

VRÂNCEANU, DRAGOŞ, *Colanul (Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 9-10, p. 22) — *Prefaţă* (*Azi*, an. IV (1935), p. 1538) — *Sonet (Viaţa literară*, an. X (1935), nr. 2, p. 2).

WIESSENCKER, MARIANA, *Dorul; Eu, (Fruncea*, an. II (1935), nr. 14, p. 5).

ZAHARIA, E. AR., *Agnes (Pasărea albastră*, an. I (1935), nr. 4, p. 10) — *Cerbii* (*Familia*, s. III, an. I (1935), nr. 9, p. 52) — *Impăcare, (Cuget moldovenesc*, an. IV (1935), nr. 3-4, p. 8) — *Intoarcerea în peşteră* (*Viaţa literară*, an. X (1935), nr. 2, p. 3) — *Introducere (Ţara Bârsei*, an. VII (1935), p. 601) — *Isvod de primăvară* (*Banatul literar*, an. I (1935), nr. 9-10, p. 6) — *La 3, 14, (Pământul*, an. IV (1935), nr. 93-94, p. 2) — *Larissa (Pământul*, an. IV (1935), nr. 7, p. 2) — *Manifest* (*Manifest*, an. II (1935), nr. 3, p. 9). — *Martie (Banatul literar*, an. I (1935), nr. 9-10, p. 6) — *Ninge în Basarabia (Frize*, an. II (1935), nr. 3, p. 2) — *Oraţie pentru melcul albastru* (*Viaţa literară*, an. X (1935), nr. 1, p. 5) — *Pescarii cântă* (*Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 4, p. 46) — *Pescarul tânăr aşteaptă pe malul apei, (Frize*, an. II (1935), nr. 2, p. 1; *Pământul*, an. IV

(1935), nr. 95, p. 2) — *Poem fără imagini* (*Cuget moldovenesc,* an. IV (1935), nr. 8-9, p. 6) — *Poesie* (*Pagini literare,* an. I (1935), p. 638) — *Pradigma* (*Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 115) — *Predoslovie* (*Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 189) — *Rapsodie* (*Țara Bârsei,* an. VII (1935), p. 601) — *Steaua voevodului,* (*Pagini literare,* an. I (1935), p. 638) — *Surâsul domniței de rouă* (*Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 3, p. 5) — *Toamna dacică* (*Pământul,* an. IV (1935), nr. 109, p. 3) — *Tomis,* (*Pământul,* an. IV (1935), nr. 98-100, p. 2) — *Vers minor* (*Pământul,* an. IV (1935), nr. 117-120).

ZAMAN, ALEXANDRU, *Tainele tinereții,* poezii. [București], 1935. Tip. Cartea de aur. 200 p. 12,5×19,5. 25 lei.

ZAPOROJETZ, MIHAIL, *Motivare* (*Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 45, p. 3).

ZAVU, ADELA, *Cimitire vechi* (*Munca literară,* an. III (1935), nr. 20, p. 3) — *Ființă* (*Munca literară,* an. III (1935), nr. 22, p. 3).

ZENCENCO, A., *Răsăritul soarelui pe Bugeac,* (*Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 9. p. 45).

TRADUCERI. IMITAȚII. PRELUCRĂRI.

ADY, ANDREI, *Ne așteaptă 'n sud„* trad. de: S. B. *(Țara Bârsei,* an. VII (1935), p. 170).

BAUDELAIRE, CHARLES, *Flori alese din „Les fleurs du mal"*, trad. în versuri de: A. PHILIPPIDE. București, 1935. Edit. Cultura națională. Tip. Cartea de aur. 112 p. 12,5×19,5. Un portret inedit al autorului de Th. Pallady. 60 lei. Recensii de: CIOCULESCU, ȘERBAN *(Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 2, p. 424-430); CONSTANTINESCU, POMPILIU, *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 373, p. 9); I(ONESCU), T(RAIAN) (*Munca literară,* an. III (1935), nr. 20, p. 3); MIHAESCU, I., *(Meridian,* caet șapte (1935), p. 28); STELIAN, CONSTANTIN *(Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 262-264); ȘULUȚIU, OCTAV *(Familia,* s. III, an. I (1935), nr. 9 p. 106-109). — *Omul și marea,* trad. de AL. T. STAMATIAD (*Cuvântul liber,* an. II, (1935), nr. 23, p. 6) — *Poeme,* trad. de AL. T. STAMATIAD în volumul *Peisagii sentimentale.*

BELLMAN, MICHAEL KARL, *Solilogiul lui Fredman,* trad. de MARIA, BANUȘ, (*Azi,* an. IV (1935), p. 1712-1714).

BOGDAN, P., *Senzație,* după A. RIMBAUD. *(Luceafărul,* an. I (1935), p. 343).

BRECKNER, RICHARD, *Căprioara,* trad. de IONEL NEAMȚU *(Blajul,* an. II (1935), p. 125).

BRINȘOV, B., *Zidarul,* trad. de LEOVA PASCARU *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 48, p. 5).

BUJOR, M. GH., *Luptătorul,* după V. HUGO (*Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 12, p. 8).

CARDUCCI, GIOSSEUÈ, *Alegorie,* p. 372; *Boul,* p. 374; *Comuna rustică,* p. 457; *De vorbă cu copacii,* p. 373; *Profundă noapte,* p. 373, trad. de PIMEN CONSTANTINESCU *(Blajul,* an. II (1935).

CER, JOSÉ, *Frate câine,* trad. de I. CROIT. *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 15, p. 8).

CHAMISSO, ADALBERT V., *Moartea din vecini,* trad. de ION CONSTANTINESCU DELABAIA *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 1, p. 64).

CHEVENEV, RALPH, *Odraslă proletară,* trad. de STELIAN PAUN*(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 19, p. 5).

CRIȘAN, N., *Distrugere,* după CH. BAUDELAIRE. *(Munca literară,* an. III (1935), nr. 19, p. 2).

DANTE, *Infernul,* cântul XXXVI, trad., de ION A. ȚUNDREA *(Ramuri,* an. XXVIII (1935), p. 312) — *Paradisul,* trad. de ALEXANDRU MARCU. Craiova, 1934. Edit. și tip. Scrisul românesc. 290 p. 16×22,5. Gravuri de Mac Constantinescu, 100 lei. Recensie de: GEORGESCU HORIA *(Gând românesc,* an. III (1935), p. 243-245).

DEHMEL, RICHARD, *Clopotele de Crăciun,* trad. de S. B. *(Țara Bârsei,* an. VII (1935), p. 58).

EHRENBURG, ILIE, *Rugăciune,* trad. de HORIA PETRA-PETRESCU *(Țara Bârsei,* an. VII (1935), p. 298).

EMINESCU, MIHAIL, *Empereur et proletaire,* trad. par.

l'abbé LOUIS BARRAL, *(Cruciada românismului,* an. II (1935), nr. 54, p. 7) — *Ad Stellam,* p. 223; *Supremum desiderium,* p. 141; *Vota Daci,* p. 288-289, trad. de ŞT. BEZDECHI *(Gând românesc,* an. III (1935).

ESENIN, SERGHEI, *Veştejire,* trad. de ION BUZDUGAN *(Gând românesc,* an. III (1935), p. 160) — *Poeme,* trad. de MAX FAVER, *(Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 11-12, p. 61-62) — *In drumul spre Tobolsk,* trad. de JEAN PASCAL *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 45, p. 7). — *Am să mă spânzur (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 760, p. 1; *Manifest,* an. II (1935), nr. 11-12, p. 4) — *Balada celor douăzeci şi şase, (Viaţa romînească,* an. XXVII (1935), nr. 9-10, p. 40-42) — *Căţeaua (Manifest,* an. II (1935), nr. 1, p. 5; *Viaţa romînească,* an. XXVII (1935), nr. 11-12, p. 14) — *Drumul fără gândul serii (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr.762, p. 8; *Manifest,* an. II (1935), nr. 4, p. 5) — *Fiul căţelei (Almanahul ziarelor Adevărul şi Dimineaţa* pe anul 1936, p. 223)—*Ne ducem toţi (Manifest,* an. II (1935), nr. 5, p. 4) — *Pantocratorul (Viaţa romînească,* an. XXVII (1935), nr. 7-8, p. 22-24) — *Pisoiul (Manifest,* an. II (1935), nr. 4, p. 5; *Viaţa românească,* an. XXVII (1935), nr. 11-12, p. 15-16) — *Plopul (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 744, p. 7) — *Precum moara (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 745, p. 7) — *Prefaţa (Manifest,* an. II (1935), nr. 2, p. 3) — *Vaca,* p. 13; *Vulpea,* p. 14-15 *(Viaţa romînească,* an. XXVII (1935), nr. 11-12). trad. de GEORGE LESNEA.

FLORIAN, TIBERIU, *Ştiu, tu trăeşti cu pânea stelelor,* trad. de OCTAVIAN ŞIREAGU. *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 744 p. 3).

GOETHE, *Cântec nupţial,* trad. de V. MORARIU *(Făt-Frumos,* an. X (1935), p. 46) — *Margareta din Faust, (Munca literară,* an. II nr. 24-25, p. 1) — *Margareta la vârtelniţă (Munca literară,* an. III (1935), nr. 23, p. 3), trad. de I. GHIMBĂŞANU.

GOGA, OCTAVIAN, *Lieder,* trad. de REINHOLD SCHEIBLER *(Revista germaniştilor români,* an. IV (1935), p. 78).

HORAŢIU, *Carmen seculare,* p. 529-531; *Lui Septimius,* p. 517, trad. de T. A. NAUM *(Gând românesc,* an. III (1935). — *Cântec secular; Lui Aristius Fuscus; Lui Delius; (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 417, p. 9) — *Lui Maecenas,* p. 51-54; *Lui Licinius Murena,* p. 54-56; *Lui Pompeius Grosphus,* p. 55-56, *(Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 7), trad. de CONST. I. NICULESCU).

HUGHES, LANGSTON, *Identitate,* trad. de SAŞA PANĂ. *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 25, p. 3).

ILIESCU, LEONTIN, *Green,* după P. VERLAINE *(Luceafărul,* an. I (1935), p. 111) — *Mandolina* după P. VERLAINE *(Luceafărul,* an. I (1935), p. 134) — *Post mortem Laurae,* după PETRARCA, *(Luceafărul,* an. I (1935), p. 40).

JOHNSON, FETON, *Copii ai soarelui,* trad. de AD. BYCK. *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 49, p. 5).

JOHNSON, GEORGIA DOUGLAS, *Nu mă lăsa să urăsc; Prevestire,* trad. de AD. BYCK *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 49, p. 5).
JUVENAL, *Epigrame,* trad. de M. AR. DAN *(Fruncea,* an. II (1935), nr. 18, p. 8).

KAY, CLAUDE MC., *Diavoli albi,* trad. de AD. BYCK, *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 49, p. 5).
KYPLING, RUYARD, *Tatăl către fiu,* trad. de ȘTEFAN STĂNESCU *(Gândirea,* an. XIV (1935),p. 198).
KOMOR, ANDRÁS, *Joc,* trad. de OCTAVIAN ȘIREAGU *(Viața literară,* an. IX (1935), nr. 165, p. 2).

LASCAROV-MOLDOVANU, AL., *Fabule* prelucrate pentru tineret. București, 1935. Edit. librăriei Principele Mircea. 72 p. 12,5×19,5. Diverse desene. 30 lei.
LAST, SEF, *Femeia ta,* trad. de SAȘA PANĂ *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 23, p. 5).
LAWRENCE, DAVID HERBERT, *Dorința,* p. 1775; *Idilă,* p. 1774; *Oprire,* p. 1775. *Ploaia e în mine,* p. 1774-1775; *Sunt obosit,* p. 1774, trad. de PETRU MANOLIU, *(Azi,* an. IV (1935).
LENAU, *Pe patul unui copil; Vântului,* trad. de VICTOR RATH *(Țara Bârsei,* an. VII (1935), p. 599).
LERSCH, HEINRICH, *Munca mea de toate zilele,* trad. de GEORGE SILVIU *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 40, p. 3).
LIPPARINI, GIUSEPE, *La puțuri, Razna; Smochinii,* trad. de AL. IACOBESCU *(Luceafărul,* an. I (1935), p. 514).

MAJAKOWSKY, VLADIMIR, *Câteva cuvinte despre mine, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 26, p. 5) — *Eu (Cuvântul liber,* an. II (1935) nr. 37, p. 6) — *Răsboiu și pace (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 28, p. 8), trad. de EMILIAN BÂCOV. — *Al treisprezecelea apostol (Șantier,* an. III (1935), nr. 5, p. 11) — *Poeme* în volumul *Sens unic* de MIHAIL DAN. — *Amiază caldă; Haina lui Don Juan,* trad. de GEORGE NEGREA *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 41, p. 3).
MARPICATI, ARTURO, *Psalm desperat,* p. 354-355; *Pauză,* p. 355-357; *Marilor mulțimi proletare,* p. 357-359, poezii de răsboiu trad. de AL. BUSUIOCEANU, *(Gândirea,* an. XIV (1935).
MATERLINCK, MAURICE, *Poeme,* trad. de AL. T. STAMATIAD în volumul *Peisagii sentimentale.*
METIUS, ELIAHU, *Câinele (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 44, p. 7), trad. de M. RUDISCHI.
MESCHENDÖRFER, ADOLF, *Balada preotului sas Ștefan Ludwig Roth,* p. 1722-1723; *Poem de toamnă,* p. 1724, trad. de EUGEN JEBELEANU *(Azi,* an. IV (1935).
MOROȘANU, GEORGE, *In templu,* după ANTE DUKIE *(Manifest,* an. II (1935), nr. 3, p. 9).
MUSSET, A. DE, *Noaptea de Octomvrie,* trad. de TIBERIU VUIA *(Hotarul,* an. II (1935), nr. 12, p. 21) — *Tristețe,* trad. de VICTOR RATH, *(Țara Bârsei,* an. VII (1935), p. 169.

PALAMAS, CASTÈS, *Din nopţile lui Phoemios,* trad. ANTON MISTAKIDES, *(Munca literară,* an. III (1935), nr. 24-25, p. 2).

PASCOLI, G., *Cei doi orfani,* p. 187; *Vestea bună,* p. 500, trad. de GIUSEPPE CIFARELLI *(Blajul,* an. II (1935).

POLYCLET, I. C. P., *Clavirele de altădată,* după LUCIAN KITZA *(Ramuri,* an. XXVII (1935), p. 405).

PUŞCHIN, ALEXANDRU, *Cântec tătăresc,* p. 409, — *Fântâna din Bahciscrai,* p. 406, *(Ramuri,* an. XXVII (1935), trad. de MIHAIL I. PROCOPIE — *Ţiganii,* poem trad. de I. BUZDUGAN *(Gândirea,* an. XIV (1935), p. 295-299; 371-374) — *Versuri,* trad. de N. F. COSTENCO *(Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 5, p. 10).

RACHICI, MILAN, *Gândul,* trad. de AL. IACOBESCU *(Luceafărul,* an. I. (1935), p. 182).

REMÉNYIK, ALEX., *Ospăţul nevăzut,* trad. de SILVIU BARDEŞ *(Pagini literare,* an. I (1935), p. 516-517).

RILKE, RAINER MARIA, *Noapte cu lună,* trad. de S. B., *(Ţara Bârsei,* an. VII (1935), p. 170).

ROBINSON, ADWIN ARLINGTON, *Flamond,* trad. de DRAGOŞ PROTOPOPESCU, *(Gândirea,* an. XIV (1935), p. 406-407).

RUSSOK, MARTIN, *Moartea ţesătorului,* trad. de STELIAN PAUN *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 19, p. 5).

SCHAUMANN, RUTH, *Maria în călătorie la Elisabeta,* trad. de ELIE DAIANU *(Blajul,* an. II (1935), p. 193).

SHAKESPEARE, *Sonete,* trad. de HENRY MARCUS. Ed. nouă. Bucureşti, 1935. Edit. Bibliofila, Tip. Tiparniţa, 36 p. 18,5×12. 25 lei.

SOLOGUB, TEODOR, *Poem,* trad. de E. AR. ZAHARIA *(Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 256).

STEILNER, ROBERT, *Suflet înfrigurat,* trad. IONEL NEAMTZU *(Blajul,* an. II (1935), p. 125).

STEINBERG, ELIEZER, *Roata şi vioara,* trad. EMIL DORIAN *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 24, p. 6).

STAMATIAD, AL. T., *Cântec* după M. MATERLINK *(Litere,* an. III (1935), nr. 18-19, p. 1).

STOIANOV, VLADIMIR, *Balada ogorului necosit,* după NECRASOV *(Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 7-8, p. 39).

TOTHPÁL, DANIEL, *Seară de vară, cadavrul şi crucea de lemn,* trad. de NICOLAE G. MOISIU *(Braşovul literar,* an. IV (1935), nr. 21-22, p. 156).

TRAKL, GEORG, *Amin; Noaptea,* trad. de ŞTEFAN BACIU *(Revista scriitoarelor şi scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 8-9, p. 14) — *Helian,* trad. de HORIA STAMATU *(Ideea românească,* an. I (1935), nr. 2-4, p. 101) —*De profondis,* p. 268; *Băiatul Elias,* p. 268-269; *Primăvara sufletului,* p. 269-270; *Passion,* p. 270-271; *Odihnă şi tăcere,* p. 271-272; *Amin,* p. 272, trad. de ŞTEFAN ION GEORGE, *(Ideea românească,* an. I (1935),

TRILUSSLA (CAROLO ALBERTO SALUSTRI), *Fabule,* trad. de MIHNEA VÂNTU. Bucureşti, 1935. Edit. Orientarea,

Tip. Universul. 76 p. 16×22. O fotografie a autorului, 50 lei. Recensie de: LUŢCAN, V. (*Viaţa Basarabiei*, an. IV (1935), nr. 7-8, p. 96).

UNTERMEYER, JEAN, *Dealuri de lut*, trad. de SAŞA PANA (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 31, p. 4).

VIRGILIUS, *Bucollica II*, trad. de UNGHER, M., (*Adevărul literar şi artistic*, s. II an. XIV (1935), nr. 764, p. 2).

VERLAINE, PAUL, *Scoicile*, trad. de GHERGHINESCU VANIA (*Familia*, s. III an. II (1935), nr. 9-10, p. 28).

VIERTEL, BERCHTOLD, *Caii de povară*, trad. de SILVIU BARDEŞ (*Pagini literare*, an. I (1935), p. 517).

VILDRAC, CHARLES, *Montbainvile*, trad. de GEORGE SILVIU(*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 21 p. 10).

VILLON, *Balade*, trad. de HORIA STAMATU (*Ideea românească*, an. I (1935), nr. 1, p. 32).

WATERS, GIM, *Prezentare*, trad. de SAŞA PANA (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 22, p. 3).

WERFEL, FRANZ, *Am săvârşit un bine*, trad. de OCTAVIAN ŞIREAGU (*Viaţa literară*, an. X (1935), nr. 1, p. 2).

ZAMFIR, NEAGU, *Răsărit nou*, după LUIGI PIRANDELLO (*Manifest*, an. II (1935), nr. 2, p. 8).

2. NUVELE. SCHIȚE. PRETEXTE. IMAGINI.

Iată un capitol de proză unde sunt înregistrate cum însăși titlu spune: nuvelele, schițele, micile bucăți de proză, fie ele poeme sau lucruri, rânduri simple, mărunte, modeste, ocazionale de proză literară; sau acele peisagii, descrieri puțin complicate, sclipiri, imagini fixate definitiv în cuvântul, linia și forma frazei de proză literară.

Aici, se pot de altfel găsi și fragmente de roman pe care autorii lor nu le-au subintitulat, nu au dat explicația, și pe care nici noi nu le-am putut identifica.

Dar acum ca să se poată schița în câteva rânduri ce este mai reprezentativ din acest material sau ce a vrut să spună în general proza, genul, adunat aici, este foarte greu, imposibil chiar. Pentrucă nuvela nu trăiește decât într'o complectă stare de vitregie și despre încercările izolate atunci când au existat le-am semnalat prin notele critice. A căuta o explicație de unde această vitregie este tot atât de dificil, de imposibil. Poate acel mare interes pe care publicul îl dă romanului, poate și faptul că pentru scriitor bucata de mică întindere trebuie mai mult muncită și pentru el este în vremea de astăzi foarte greu, nu știm. Dar ceeace știm este că atunci

când râvna artistică va stărui, când talentul va ști să se impună, se vor găsi oameni — puțini astăzi — mulți mâine — care vor prețui marea plăcere de a gusta din farmecul acela al clipei care sclipește puțin dar foarte luminos, din poezia bucății de adevărată proză de mare artă, din energia artistică a unei bune și reușite nuvele sau schițe.

ORIGINALE

ADERCA, F., *Adulter la altitudine, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 394, p. 9) — *Bal mascat (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 377, p. 5) — *Sfârşit de vară (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 406, p. 9).

AGÂRBICEANU, I., *In cabinetul medical, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 257-260) — *Intâia ceartă, (Gând românesc,* an. III (1935), p. 403-408) — *Năravuri, (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 7-8, p. 33-40) — *Prescurăriţa (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 2, p. 9-12).

ALAGHI, *Pasărea de foc şi alte poveşti.* Bucureşti, 1935. Tip. Lupta. 48 p. 24×27,5. 8 planşe colorate afară din text. Ilustraţii de Andronic. 90 lei. Recensie de: TZIGARA-SAMURCAŞ, SANDU *(Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 540-542).

ALEXANDRESCU, V., *Povestea nebunului, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 782, p. 3).

ALEXIU, MIRCEA, *Băjenie, creionările unui ostaş.* Sibiu, 1935. Tip. Oastea Domnului. 68 p. 14×21. Desen de G. Simionescu şi M. Onofrei. 30 lei. Publicaţiile grupării intelectuale „Thesis". Recensii de: DEMETRESCU, ROMULUS, *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 292-293); NEAMTZU, IONEL *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 2, p. 112); N. C. *(Blajul,* an. II (1935), p. 361) — *In noaptea primei înfrângeri, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 83-86) — *Neguţătorul de slovă, (Blajul,* an. II (1935), p. 250).

ALEXIU, ŞTEFAN, *Banul de aur,* povestiri pentru copii. Ploeşti, 1935. Edit. librăria Naţională. Tip. Comerţului, 96 p. 13,5×20,5. Desene de C. Popescu, şi St. Ştefanov. 36 lei — *Iarna la Ploeşti, (Cruciada românismului,* an. II (1935), nr. 54, p. 22).

ALMEN, I. P., *Gino pleacă în concediu, (Adevărul literar, şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 785, p. 8).

ALTENLIU, ANNA, *Legenda păpuşii,* poveşti pentru copii. Bucureşti, 1935. Edit. librăria Principele Mircea. 12,5×19,5. 96 p. 30 lei.

ARCAN, SOFIA, *Dealul crucii, dealul sinucigaşilor, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 36, p. 6) — *Flori de o zi, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 33, p. 6) — *Hoinara (Fruncea,* an. II (1935), nr. 43, p. 6) — *Zi de plată (Fruncea,* an. II (1935), nr. 22, p. 7).

ARDELEANU, C., *Oameni şi uzine (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 37, p. 6; nr. 47, p. 3).

AREŞANU, AUREL L., *Blumotto, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 32, p. 6).

ARGHEZI, TUDOR, *Amintiri din cafenea (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 780, p. 1) — *Bilete de papagal (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 6, p. 483-492) — *Bilete (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 9, p. 483-493) — *Bradul cu scântei (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 785, p. 7) — *Fereastra cu glastre, (Viaţa romînească,* an. XXVII (1935), nr. 3-4, p. 16-19) — *Grafit, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 737, p. 3) — *Manual de morală practică,*

o amintire, (Adevărul literar şi artistic, s. II, an. XIV (1935), nr. 753, p. 3) — *Neguţătorul de măşti (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr.752, p. 1) — *Scrisori (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 761, p. 4) — *Tabletă: Un debut, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 400, p. 4)— *Tablete (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 764. p. 1; nr. 772, p. 1; nr. 773, p. 3) — *Teme: Marea (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 765, p. 1).

ARIA GEORGE, *Prietenă linişte! (Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 2).

ATANASIU, GR., *A şuierat un glonţ (Fruncea,* an. II (1935), nr. 41) — *Dar Adelina? (Fruncea,* an. II (1935), nr. 20, p. 8) — *Un fapt divers (Fruncea,* an. II (1935), nr. 40, p. 6).

BÂCOV, EMILIAN N., *Filip sărmanul (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 770, p. 4) — *Rocambole (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 775, p. 6).

BAICAN, CORNEL, *Misiunea (Banatul literar,* an. I (1935), nr. 11-12, p. 24).

BALANESCU, GABRIEL, *Asfinţiturile din Finia (Litere,* an. III (1935), nr. 16).

BALTAZAR, CAMIL, *Toamna la munte (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 50, p. 7).

BALU, IOSIF ION, *Broderii în pânza crăciunului (Manifest,* an. II (1935), nr. 1, p. 8).

BARBULESCU PAUL, *Insemnările unui vagabond (Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 4, p. 2).

BARCAROIU, CONSTANTIN, *Chemările dragostei (Răsăritul,* an. XVII (1935), nr. 7-8 p. 15; nr. 9-10, p. 12).

BARCIANU, MARGARETA, *Povestea numelui,* nuvelă. Bucureşti, 1935. Tip. Bucovina. 80 p. 20,5×27, Desene de autor. 120 lei.

BASARABESCU, I. A., *Păpuşa, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 785, p. 3).

BATRÂNU, ALEX., *Icoane dunărene (Revista scriitoarelor şi scriitorilor români,* an. IX, (1935), nr. 5, p. 16).

BATZARIA, N., *Almanahul şcolarilor pe anul 1936.* Bucureşti, 1935. Edit. Dimineaţa copiilor. Tip. Adevărul. 128 p. 16×23,5. Diverse desene. 25 lei Coperta de Sirin. — *Duelul celor doi viteji, (Răsăritul,* an. XVII (1935), nr. 2-3, p. 7) — *Coana Frosa la Bucureşti.* Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Adevărul. 162 p. 19,5×25. Desene. 60 lei. Coperta de Gusty. — *Fapte frumoase din răsboiul nostru (Luceafărul,* an. I (1935), nr. 12, p. 549) —*Istorioare pentru Puiu,* Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Adevărul. 72 p. 13×20,5. Desene. 25 lei. Coperta de Sirin.

BELDICEANU, VERONICA, *Minunea din Tibera (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 754, p. 8).

BELU, D., *Din tainele durerii, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 24-25, p. 1).

BERNEA, ERNEST, *Poeme în proză:* Dunărea; Darurile vremii; Apă; Scrisoare tatălui meu *(Ţara Bârsei,* an. VII (1935), p. 384-385).

BERRY, S., *Ghinion, (Viața literară,* an. X (1935), nr. 2, p. 3).

BEURAN, GEORGE, *Din carnetul unui cerșetor de răsboiu (Fruncea,* an. II (1935), nr. 9. p. 8).

BIBERI, ION, *In noapte (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p.310) — *Sfârșit (Reporter,* an. III (1935), nr. 83, p. 3).

BISTRIȚEANU, ALEXANDRU, *In ora de germană (Convobiri critice,* s. nouă (1935), nr. 1, p. 7).

BOGZA, GEO, *Deslănțuirea primăverii (Vremea,* an. VIII (1935), Paști, p. 5).

BOLDUR, DAN O., *De vorbă cu o bufniță (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 755, p. 5) — *Ina fata din vis (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 780, p. 4) — *M'a sărutat Dinu (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 765, p. 1).

BOTEZ, DEMOSTENE, *Melomanii (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 734, p. 9) — *Rătăciții (Vremea,* an. VIII (1935), Crăciun, p. 19).

BOTEZ, IOACHIM, *Insemnările unui belfer.* București, 1935, Edit. Fundația pentru literatură și artă Regele Carol II-lea Tip. M. O. Imprimeria națională. 240 p. 12,5×19,5. 60 lei. Scriitorii români contemporani. Recensii de: AGAVRILOAEI, GH., *(Manifest,* an. II (1935), nr. 2, p. 16); CALINESCU, G., *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 746, p. 9); CHIRESCU, AUREL *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 14, p. 7); CONSTANTINESCU, POMPILIU *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 386, p. 7); CRISTIAN, V., *(Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 110); MARTINESCU, PERICLE *(Reporter,* an. III (1935), nr. 60, p. 2); ROSETTI, AL. *(Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 3, p. 662-663); SEBASTIAN, MIHAIL *(Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 5, p. 431-434); ȘERBU IERONIM *(Viața literară,* an. IX (1935), nr. 169, p. 3); ȘULUȚIU, OCTAV *(Familia,* s. III, an. I (1935), nr. 10, p. 95-99); V. T. *(Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 382-383) — *Nasturi automați (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 737, p. 5).

IOACHIM BOTEZ: INSEMNĂRILE UNUI BELFER.

Imi amintesc de înmormântarea unui bătrân boier moldovean, care venise să-și sfârșească zilele într'una din casele cu apartamente ale Bucureștilor de astăzi, indiferente și fără personalitate. In urma raclei care atârna ca un fulg pe umerii cioclilor, venea o ceată de oameni în straie ciudate: pantaloni cu tururi de șalvari, lungi jachete sau redingote demodate, înalte gulere scrobite, lavaliere, plastroane, gambete minuscule așezate pe-o ureche sau largi sombreruri adumbritoare. Tabloul acesta cu — Moldoveni autentici și demodați îmi răsărea în minte mai deunăzi, citind Insemnările unui belfer ale lui Ioachim Botez. Căci „belferul" este nu numai o denumire, ci și o concepție de a fi, particulară Moldovei. In Iașii vechii tradiții cărturărești mai stărue încă vie tradiția belferului cu lavalieră și pălărie cu boruri mari, urmaș al iluștrilor dascăli dela sfârșitul veacului trecut. Tra-

diție de rară pregătire științifică, de devotament pentru cariera îmbrățișată și de satisfacție în însăși îndeplinirea misiunii. Există, în Moldova, un fel de „mesianism" al belferiei, și Ioachim Botez este unul dintre cei mai buni reprezentanți ai săi.

A fost o școală de critică literară care se complăcea în fixarea comparativă a valorilor literare: Eminescu sau Alecsandri? Cu prilejul lecturii volumului lui Ioachim Botez, am auzit rostindu-se numele lui Calistrat Hogaș. In afară de belferie și de Moldova, nu văd nici o apropriere posibilă între acești doi scriitori. Dar dacă nu ar fi decât felul de a nara, atât de îndepărtat, la Ioachim Botez, de genul „sfătos" a lui Calistrat Hogaș și materialul de limbă cu totul diferit, mi se pare că am avea tot cuvântul să-l clasăm—dacă e absolută nevoie de o clasificare — într'o despărțitură apare și la un etaj superior, alături de cei mai buni scriitori ai noștri.

Puțini scriitori, în literatura noastră, au scris despre copii cu atâta înțelegere și emoție reținută. Naturală, la un moldovean, sensibilitatea aceasta transpare dese ori sub un văl de ușoară ironie, constituind, astfel, una din însușirile cele mai de preț ale personalității lui Ioachim Botez. Ea se leagă în mod firesc de compasiunea arătată animalelor. Copiii și animalele îl consolează pe autor de relațiile cu oamenii și mai ales cu tovarășii săi întru belferie. Despre unii dintr'înșii Ioachim Botez a scris pagini răzbunătoare; pe alții, i-a zugrăvit așa cum sunt, lăsându-l pe cetitor să tragă concluziile firești. Volumul, format din bucăți care se întregesc una pe alta, formează un tot perfect unitar.

Intr'o lume de oameni dominați de rutină și supuși monotoniei vieții provinciale, fără curiozitate, fără orizont, Ioachim Botez apare ca o excepție: vrea să trăiască și să cunoască. Drumeț neobosit, ne împărtășește din experiența sa de călător care știe să vadă și să povestească, împletind firul narațiunii sale cu citate din operele esențiale ale literaturii universale scrise de acei „messieurs dans les coins", cum îi numea Flaubert.

O astfel de carte nu putea fi scrisă de un debutant: printr'o indiscreție a autorului, aflăm că scrisul său de astăzi a fost pregătit printr'o lungă carieră anonimă.

Ioachim Botez a scris una din cărțile cele mai serioase ale literaturii noastre; răstignindu-și, dela primul volum, o notorietate ce-i va aduce multe neplăceri și puține bucurii, dar dintre acelea ce au un preț deosebit în viața unui om: de a fi înțeles și apreciat de sufletele de elită. .

Al. Rosetti.

BOTTA, EMIL, *Mab (Vremea,* an. VIII (1935), nr.382, p. 8) — *Râsul tăcut (Vremea,* nr. 414, p. 8; nr. 415, p. 8; nr. 416, p. 9) — *Timpul cel prielnic (Vremea* an. VIII (1935), nr. 377, p. 7).

BOUREANU, EUGEN, *Modern (Calendarul ziarului Universul* pe anul 1936, p. 167).

BOUREANU, RADU, *Destinul era la „Delfin" (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 386, p. 4).—*Fata din umbră* nuvele. București, 1935. Edit. Naționala-Ciornei. Tip. Caragiale. 176, p. 12,5×18.

25 lei. Colecția Rosidor. Recensii de: CALINESCU, G. (*Adevarul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 782. p. 9); CRISTINOIU, N. (*Viața romînească,* an. XXVII (1935), nr. 11-12, p. 103-104); DAMASCHIN, VASILE (*Viața literară,* an. X (1935), nr. 4, p. 2) — *Picioarele lui Guliver,* (*Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 9, p. 527-532) — *Waimanul 70* (*Azi,* an. IV (1935), p. 1646-1650).

BOZ, LUCIAN, *Patmos* (*Almanahul ziarelor Adevărul și Dimineața* pe anul 1936, p. 121).

BRADIȘTEANU, GRIGORE, *Când bate vântul pe la Jiu* (*Fruncea,* an. II (1935), nr. 20, p. 8).

BRAESCU, GH., *La minister* (*Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 22, p. 2) — *Poetica* (*Viața literară,* an. IX (1935), nr. 167, p. 1) — *Vuluța* (*Viața literară,* an. X (1935), nr. 2, p. 1).

BRATESCU-VOINEȘTI, I. AL., *Vise* (*Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 1, p. 22-30).

BUCIUM, MIHAI G., *Licăriri nocturne* (*Munca literară,* an. III (1935), nr. 21, p. 3).

BUCUR DOINA, *Muguri* (*Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 757, p. 3).

BUDA CEZAR, *Momboro* (*Adevărul literar și artistic,* s. II an. XIV (1935), nr. 758, p. 3).

BUGARIN, GRIGORE, *Colinda cea dintâiu* (*Fruncea,* an. II (1935), nr. 44, p. 5) — *Viața mea,* (*Fruncea.* an. II (1935), nr. 44, p. 12)

BUJOREANU, GH., *Căminul* (*Convorbiri critice,* s. nouă (1935), nr. 3-4, p. 3).

BUTNARU, GH. V., *Clopotele învierii,* nuvele. București, 1935. Edit. Pace. Tip. Universul. 246 p. 12,5×19,5. 60 lei. Coperta de Pava.

CABA, OLGA, *Lola* (*Pagini literare,* an. I (1935), p. 581-584) — *Nebunul* (*Pagini literare,* an. I (1935), p. 643-647).

CALUGARUL ION, *Ghetele* (*Vremea,* an. VIII (1935), nr. 391, p. 4) — *Juda Benjamin trapistul din „Folson Prison"* (*Vremea,* an. VIII (1935), nr. 402, p. 8) — *Oglinda vieți* (*Azi,* an. IV (1935), p. 1767-1773) — *Popa Smântână* (*Vremea,* an. VIII (1935), nr. 410, p. 19).

CANARACHE, ANA, *Cu praștia* (*Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 8, p. 4) — *Obrăznicie* (*Cuvântul liber*), an. II (1935), nr. 36, p. 4) .

CANTA, MARIA, *Legende,* București, 1935. Edit. și tip. Cugetarea. 160 p. 12,5×19,5. Desene în interior. 35 lei.

CANTEMIR, TRAIAN, *Epilog,* (*Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 252) — *Fata gazdei* (*Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 136)—*Rivalul,* (*Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 331).

CANTONIERU, NICULAE, *Iernile copilăriei,* (*Frize,* an. II (1935), nr. 3, p. 1) — *Mahala deplină* (*Frize,* an. II (1935), nr. 2, p. 2) — *Renașterea primaverii* (*Pământul,* an. IV (1935), nr. 7, p. 3).

CARARA, GEORGE, *La răscruci de vremi* (*Munca literară,* an. III (1935), nr. 26, p. 2).

CARDU, VALERIU, *Răstigniri* (*Familia,* s. III, an. I (1935), nr. 9, p. 17-20).

CARȚU, GH. N., *Stâna lui Vodă* (*Cuvânt moldovenesc,* an. IV (1935), nr. 10-12, p. 6-8).

CARUNTU, FLOREA, *Podarul dela Olt (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 767, p. 5).

CĂTANA, GEORGE, *Amintiri din copilărie (Banatul literar,* an. I (1935), nr. 9-10, p. 3).

CAZABAN, AL., *Inimă de copil (Munca literară,* an. III (1935), nr. 26, p. 2).

CAZIMIR, OTILIA, *Crăciunu cu bucurii (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 785, p.1) — *Din viață și din cărți (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 750, p. 1). — *Fată „de mânăstire" (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 778, p. 1) — *Frivolități, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 784, p. 4) — *La mânăstire (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 773, p. 1; nr. 775, p. 1; nr. 776, p. 1) — *Scrisoare din Iași, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 759, p. 1).

CEAPA, AL., *O fată e o bucurie (Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 3, p. 6).

CELARIAN, MIHAIL, *Bată-te Ghiorghiță (Viața literară,* an. X (1935), nr. 1, p. 3). — *Lindbergh (Azi,* an. IV (1935), p. 1776-1778) — *Vive la France! (Azi,* an. IV (1935), p. 1692-1697).

CERNA, MIA, *Ceaiul (Banatul literar,* an. I (1935), nr. 11-12, p. 15) — *Galbănul împăratului (Banatul literar,* an. I (1935), nr. 5-6, p. 7; nr. 7, p. 5; nr. 8, p. 6) — *Mărțișor (Banatul literar,* an. I (1935), nr. 11-12, p. 16).

CERNATEANU, OVID, *Liana (Cuvânt moldovenesc,* an. IV (1935), nr. 10-12, p. 23).

CEUȘIANU, ALEXANDRU, *Victima, (Familia,* s. III. an. II (1935), nr. 5-6, p. 35-42).

CHELARIU TRAIAN, *Fragmente și locuri comune (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 90). — *Pietre la cari mă-'nchin (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 360).

CHIRNOAGA, MIHAIL, *Carte de dragoste.* Brașov, 1935. Edit. Frize. Tip. Șoimii Carpaților, 148 p. 13×19,5. Coperta de Dem. 45 lei. Recensii de: DEMETRESCU, ROMULUS *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 103); ȘULUȚIU, OCTAV *(Familia,* s. III, an. II (1935), p. 88-89) — *Cumpănă de adolescență (Litere,* an. III (1935), nr. 18-19, p. 4).

CIOFLEC, ROMULUS, *Divorț (Viața romînească,* an. XXVII (1935), p. 48-55).

CLARNET, *In zile de bejenie, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 410, p. 8).

CLEMENȚA, B., *Oameni mugur (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 138-140).

CODREANU, MARGARETA, *Din carnetul unei bolnave (Viața literară,* an. X (1935), nr. 4, p. 2).

CODRIN, ION, *Spovedania, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 317-320).

COLIU, EMIL, *A doua moarte a reginei ostrogote, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 734, p. 7) — *Renunțarea, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 748, p. 1).

COMAN, CONSTANTIN, *„Bună ziua" la judecătorie (Reporter,* an. III (1935), nr. 71, p. 3) — *Certificat de virginitate (Reporter,* an. III (1935), nr. 62, p. 5; nr. 63, p. 7) — *Des-*

legare de trecut (Reporter, an. III (1935), nr. 57, p. 4) — *Domn'deputat, (Reporter,* an. III (1935), nr. 73-74, p, 4) — *„Giovinezza“ la Addis-Abeba (Reporter,* an. III (1935), nr. 75, p. 7).

CONSTANT, EUGEN, *Rânduri pentru un prieten (Meridian* caet şapte (1935), p. 13).

CONSTANTIN, NICOLAE, *Moara din vale (Fruncea,* an. II (1935), nr. 21, p. 8).

CONSTANTIN, TEODOR, *Nebunia părintelui Probin (Pagini literare,* an. II (1935), p. 394-411).

CORBASCA, VLADIMIR, *Act autentic, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 746, p. 3).

COROI, EDUARD, *Ape (Pagini literare,* an. I (1935), p. 452-454; p. 577-580).

COSCO, OLGA, *O fată de azi, ca una de eri (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 779, p. 7).

COSMA, JUNIOR AUREL, *Pribeag în noaptea de Ajun (Luceafărul,* an. I (1935), p. 533).

COŞOIU, DOLORES, *Smaranda, (Răsăritul,* an. XVII (1935), nr. 2-3, p. 11).

COTOVU, SANDRA, *Conferenţiarul (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 774, p. 7).

COTOVU, T., *Microcosm (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 756, p. 6).

COTTESCU, P. V., *Fapt divers (Fruncea,* an. II (1935), nr. 37, p. 8).

CRĂŞMARU, VALERIAN, *Cad frunzele (Fruncea,* an. II (1935), nr. 44, p. 5) — *S'a vestejit o floare (Fruncea,* an. II (1935), nr. 42, p. 6).

CREANGĂ, MARIETA L., *Munţii (Tinerimea română,* an. LIII (1935), p. 249) — *Noapte de iarnă (Tinerimea română,* an. LIV (1935), p. 86) — *Vântul (Tinerimea română,* an. LIV (1935), p. 15).

CRIŞAN, N., *Autumnala (Munca literară,* an. III (1935), nr. 23, p. 3).

CRISTESCU, FLORIAN, *Firicel voinicul.* Ediţia III-a. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Cartea românească, 60 p. 16,5×20,5. Desene şi coperta de Ulmu. 32 lei — *Şcoala lui Chiţchiron.* Ediţia III-a. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Cartea românească. 56 p. 16,5×20,5. Diverse desene. 30 lei.

CRISTOBALD, C., *Germania ameninţă pacea Europei, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 403, p. 8).

CUJBĂ, SERGIU VICTOR, *Alte isprăvi ale lui Arvinte Palmă Lată, (Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 11-12, p. 18). — *Năzdrăvăniile lui Arvinte Palmă Lată răzeşul, (Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 7-8, p. 60).

CULEA, APOSTOL D., *Şezători de seară, snoave, glume, jocuri.* Bucureşti, 1935. Edit. Fundaţia culturală regală Principele Carol. Tip. Luceafărul. 132 p. 15,5×20,5. 1 planşă de Rodica Maniu şi numeroase figuri în text. 30 lei. Cartea Satului, nr. 12.

DAMIAN, MIRCEA, *Un sătul de viaţă (Munca literară,* an. III (1935), nr. 23, p. 1).

DAN, PAVEL, *Corigenţe (Blajul,* an. II (1935), p. 306) — *Fragmente (Gând românesc,* an. III (1935), p. 461-468). — *Pedagogul, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 119-123). — *Pri-*

veghiul, (Gândirea, an. XIV (1935), p. 465-477). — *Studentul Livadă (Blajul,* an. II (1935), p. 480).

DANIEL, PAUL, *Delegatul mahalalei (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 29, p. 2).—*Fane pamfletistul, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 26, p. 3). — *Fapt divers (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 35, p. 4). — *Flaşnetarul (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 47, p. 2). — *La învierea lui Lazăr, (Almanahul ziarelor Adevarul şi Dimineaţa,* pe anul 1936, p. 321). — *Moartea ucenicului (Cuvântul liber,* an. II (1935) nr. 31, p. 4). — *Un pălmaş, o pâine şi o bănuială (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 32, p. 4). — *Vin hingherii (Revista scriitoarelor şi scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 3-4, p. 19).

DASCALESCU, LUCREŢIA, *Expresul (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 763, p. 4). — *La cinema (Adevărul literar şi artistic* s. II an. XIV (1935), nr. 774, p. 6). — *O casă serioasă (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 757, p. 7). — *O femee ciudată (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 756, p. 3). — *Prietenul meu (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 778, p. 6).

DEMETRIUS, LUCIA, *April, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 393, p. 4) — *Catuşe, (Vremea,* an. VIII (1935), Paşti, p. 16). — *Febră, (Viaţa romînească,* an. XXVII (1935), nr. 2, p. 36-44). — *O zi plină (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 399, p. 10). — *Hipnoza (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 401, p. 8). *Prin oraş a trecut un actor (Vremea,* an. VIII (1935) Craciun, p. 22). -- *Profesorul, (Vremea,* an. VIII (1935), nr, 409, pag. 8).

DEMETRIUS, V., *La urma lui (Magazinul,* nr. 53 (1935), p. 29).

DEMETRU-PAN, GEORGE, *Bâtlanul (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 36, p. 4). — *Botinele lui Cănuţă şi statul (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 8, p. 4). — *Ivanciu îşi cere drepturile lui (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 27, p. 4). — *Manevra de toamnă (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 22, p. 8). — *Omul care se teme de sex (Reporter,* an. III (1935), nr. 72, p. 7).

DENSUŞIANU-FIUL, OVID, *Viaţa nouă, (Cele trei Crişuri,* an. XVI (1935), p. 147).

DESSILA, OCTAV, *Mărul, (Pământul,* an. IV (1935), nr. 117-120), p. 5.

DIACONU, VLADIMIR, *Aprodul (Adevărul literar şi artistic,* s. II an. XIV (1935), nr. 776, p. 3). — *Avocatul (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 777, p. 3). — *Femeia avocat (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 778, p. 3). — *Impricinatul (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 782, p. 8). *Martorul (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 780 p. 3).

DINU, CLUCERU, *Povestiri de pe front 1916-1917,* fapte săvârşite de cei mici. Bucureşti, 1935. Tip. Eminescu. 13,5×21. 168 p. 50 lei.

DONAR, E., *Fac ce vreau (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 768, p. 6).

DONGOROZI, ION, *Escapada,* schiţe. Craiova, 1935. Edit. şi tip. Scrisul românesc, 148 p. 15×21. 40 lei. Recensii de: FORTUNESCU, C. D. *(Arhivele Olteniei,* an. XIV (1935), p. 473-474); SADOVEANU, IZABELA *(Adevărul literar şi ar-*

tistic, s. II, an. XIV (1935), nr. 786, p. 9). — *Intr'un rapid,* (*Viața literară,* an. IX (1935), nr. 165, p. 3).

I. DONGOROZI: ESCAPADA.

I. Dongorozi și-a câștigat un nume între autorii de schițe și nuvele în care înfățișează o lume a micii burghezii, a funcționarilor, a propagandiștilor politici.

In noul volum găsim tot această lume din același unghi personal văzută într'un stil cursiv, domol care alunecă simplu fără broderii spre final, punct tot atât de ușor și fără complicații alcătuit.

Acest lucru face din schițele și nuvelele lui I. Dongorozi modele de ce este adevărata artă a schiței. Exemplul mai bun în acest volum ni-l furnizează Escapada în care acțiunea începe să urce încet, urcă, urcă mereu, se complică i-a proporții mari, mereu altceva și altceva îți ațâță curiozitatea și când totul este pregătit ca să te mai aștepți la încă și încă ceva, vine finalul frumos făcut foarte verosimil, foarte lent, parcă fusese însăși începutul. Și în acest cadru de evoluție I. Dongorozi plasează oameni, pe care în câteva trăsături de cuvânt știe să le dea viață ca să se miște motivat.

M. S.

DORIAN, AL., *Povestiri duioase pentru copii.* București, 1935. Edit. librăria Principele Mircea. Tip. I. Scher. 144 p. 12,5×19,5. Desene în interior. Coperta de Dem. 35 lei.

DRACOPOL-FUDULU, LYA, *Legende românești.* București, 1934. Edit. Naționala-Ciornei. Tip. E. Marvan. 200 p. 19×25. Desene și coperta de Pascal. 60 lei.

DRAGUȘANU, SIDONIA, *Eroii mei protestează* (*Reporter,* an. III (1935), nr. 53, p. 3) — *Evadare* (*Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 12, p. 493-511) — *Intâia noapte* (*Reporter* an. III (1935), nr. 70, p. 7). — *Viața în casa cu porțile verzi* (*Reporter,* an. III (1935), nr. 86-88, p. 5).

DUMA SIMION, *Armindenii* (*Fruncea,* an. II (1935), nr. 6, p. 8). — *Shimonit* (*Fruncea,* an. II (1935), nr. 10, p. 8). — *Zdrobit* (*Fruncea,* an. II (1935), nr. 16, p. 6).

DUMITRESCU, AGLAIA, *Sbucium* (*Convorbiri critice,* s. nouă (1935), nr. 1, p. 22).

DUMITRESCU, BARBU, *Fragment* (*Gând,* an. II (1935), nr. 7, p. 4).

DUMITRIU-NEGRUȘ, D., *Violoncelul* (*Cuvânt moldovenesc,* an. IV (1935), nr. 10-12, p. 12-14).

EFTIMIU, VICTOR, *Dreptate* (*Reporter,* an. III (1935), nr. 86-88, p. 4). — *Gânduri noi* (*Luceafărul,* an. I (1935), p. 37).

FÂNTÂNERU, CONSTANTIN, *Balconul* (*Vremea,* an. VIII (1935), nr. 413, p. 8). — *Eglogă* (*Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 12, p. 515-533). — *Noapte de dragoste* (*Vremea,* an. VIII (1935), nr. 384, p. 8).

FARAGO, COCA, *Carte poștală* (*Reporter,* an. III (1935), nr. 56, p. 4). — *Câteva pagini dintr'o carte* (*Azi,* an. IV (1935), p. 1866-1871).—*Manole și Ana* mic roman dialogat (*Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 1, p. 47-63; nr. 2, p. 31-42). — *Pentrucă am fost fată și nu băiat* (*Reporter,* an. III (1935),

nr. 58, p. 4). — *Prăbușire (Azi,* an. IV (1935), p. 1782-1789). — *Strada (Azi,* an. IV (1935), p. 1730-1743).

FAUR, DAN, *Munci și socoteli (Viața romînească,* an. XXVII (1935), nr. 11-12, p. 18-26).

FEDEREANU, C., *Biblia lui Kaza (Litere,* an. III (1935), nr. 16, p. 2. — *Fântâna turcoaicelor (Litere,* an. III (1935), nr. 17, p. 3).

FLOREA, SANDU, *Condiție umană (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 32, p. 4).

FLORESCU, PETRE, *Adevărul cel din urmă (Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 4 p. 3). — *Popasuri (Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 2, p. 5).

FRANCU, CONST., *Flori de măceș (Munca literară* an. III (1935), nr. 21, p. 2).

FURPA, SERA, *Călătorie de nuntă (Familia,* s. III, an. I (1935), nr. 10, p. 15×25). — *Prima aventură.* București, 1935, Edit. și tip. Adevărul. 176 p. 12,5×19,5. 40 lei. Coperta de Drug. Recensii de: B(REAZU), I(ON) *(Gând românesc,* an. III (1935), p. 446); ȘULUȚIU, OCTAV *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 1, p. 92-93).

SERA FURPA: PRIMA AVENTURĂ.

Prima aventură este cel de al treilea volum al scriitorului Sera Furpa, și el se alătură modest lângă Surprinși în intimitate, schițe și Bătea un vânt de nebunie, roman.

Volumul conține nouă schițe și nuvele în cari majoritatea bucăților sunt brodate pe însuși ceeace spun cele două cuvinte din titlul volumului: Prima aventură.

Subiectul este totdeauna alcătuit din ceeace surprinde — din ceeace subjugă pe neașteptate, eroii ducându-l pe serpentinele aventurii, când verticale, când lente, când spre prăpastie — final tragic (Iubirea cere iubire), **când spre luminișuri și poene — final plin de umor curat, sănătos** (Prima aventură. Domnișoara 3814 B, Otrăvită, Petrecerea, etc...).

Acesta este subiectul în schițele lui Sera Furpa din acest ultim al său volum. El brodează o scurtă povestire fapt din viața de toate zilele al cărui final totdeauna tragicomic, dispune — antrenează pe cetitor. Sera Furpa lucrează cu un umor vioiu, sănătos pe care-l seamănă numai în loc fertil de unde cetitorul va culege — de-l va descoperi — fructul bogat în zâmbet și râs cu hohot.

Lumea din schițele lui Sera Furpa este reală, ea își justifică prezența prin faptul că lucrează, se mișcă, face să existe o intrigă, o acțiune și așa cum acestea sunt reușite, ea — lumea — de asemeni în construcția ei este reală — nu lasă nimic de dorit.

Cu aceeași putere de observație, descriere a amănuntului, a „fleacului" din care se va naște întregul conflict sunt construiți eroi ca: Radu Luceanu (Prima aventură), **Gyla** (Domnișoara 3814 B.), etc.,...

Sera Furpa nu urmărește pe erou, starea lui psihologică ceeace — de altfel nici nu trebuie — ci moravul, apucăturile, gesturile în întreg ansamblul. El nu caută ca umorul să iasă din situația și psihologia unui singur individ, ci din întreaga colecție de figuri, gesturi, fapte conținute în fiecare

schiță. Aceasta e tehnica personală a lui Sera Furpa care se dovedește încă odată un modest dar priceput întocmitor de pagine scrise cu gustul unui adevărat literat.

M. S.

GABRIELESCU, ALICE, *Ghiorghiță (Viața literară,* an. X (1935), nr. 1, p. 3). — *O seară cu bridge (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 786, p. 7). — *Săli de așteptare (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 742, p. 5).

GALACTION, GALA, *Andrei către Teodor (Pământul,* an. IV (1935), nr. 93-94, p. 2). — *Te inspiră, cântă barde (Pământul,* an. IV (1935), nr. 98-100, p. 5).

GALACTION, MARIA, *Revedere, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 766, p. 7).

GALETARU, N., *Pe vârf de munte (Luceafărul,* an. I (1935), p. 569).

GALUȘCA, TATIANA, *Gheorghiță (Cuvânt moldovenesc,* an. IV (1935), nr. 10-12, p. 16-17).

GEORGESCU, IOAN, *Freamăt (Munca literară,* an. III (1935), nr. 20, p. 2).

GEORGESCU, SILVIUS, *Abis (Tinerimea română,* an. LIV (1935), p. 137). — *Eu, satana și comoara (Tinerimea română,* an. LIII (1935), p. 264). — *Vagabondul (Tinerimea română,* an. LIII (1935).

GHIBU-SILVIU, OTILIA, *In ceasul și sub semnul ceaiului (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 6, p. 4. — *Pecingea albă (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 33, p. 9)—*Saltimbancul de 2 ani și 8 luni dela Moși (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 37, p. 4).

GIACOMO, GIORGIO DE. *Pudoarea morții,* nuvele. București, 1935. Edit. și tip. Cartea românească. 200 p. 12,5×19,5. Desene și coperta de Theo. 60 lei. — *Vis macabru (Calendarul ziarului Universul* pe anul 1936, p. 169).

GORONIȚA, DRIDRI, *Crai nou (Fruncea,* an. II (1935), nr. 41, p. 8). — *Fluturele galben, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 19, p. 8). — *Golgota (Fruncea,* an. II (1935), nr. 17, p. 3). — *Miresme din Banat.* Timișoara, 1935. Tip. Enric Uhrmann. 128 p. 12,5×19,5. 40 lei. Recensii de : ATANASIU, GH., *(Luceafărul,* an. I (1935), p. 296); CRONICAR *(Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 101); DEMETRESCU, ROMULUS *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 357-358); TOPLICEANU, TR. *(Fruncea,* an. II (1935), nr. 23, p. 8). — *Prigoana (Fruncea,* an. II (1935), nr. 20, p. 8.). — *Sfântul Nepomuc (Luceafărul,* an. I (1935), p. 593). — *Zâna durerii (Fruncea,* an II (1935), nr. 44, p. 12).

GRECU, VALERIU, *Fiindcă s'au certat odată doi copii (Cuget moldovenesc,* an. IV (1935) nr. 5-7, p. 10).

GRIGORESCU, MIRCEA, *Scrisoare către Râmnicu Sărat (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 45, p. 2). — *Un caz de devastare sentimentală (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 42, p. 3).

GROZDAN, DORIAN, *La „gura satului" (Fruncea,* an. II (1935), nr. 17, p. 12).

HAN, R., *Cutia cu lac roșu (Azi,* an. IV (1935), p. 1615-1618; p. 1687-1688).

HAQUE, TITELA COL., *Fulgi de mătase*. București, 1935. Edit. Naţionala-Ciornei. Tip. Caragiale. 104 p. + 8. planşe colorate afară din text. 19×25. Ilustraţii şi coperta de Pascal. 60 lei.

HENŢIU, ELISABETA, *Eroism creştin* (*Ţara Bârsei*, an. VII (1935), p. 602).

HOLBAN, ANTON, *Colecţionarul de sunete* (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 417, p. 8). — *Feţe de oameni* (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 23, p. 9). — *Melancolii de Sf. Dumitru* (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 375, p. 4). — *Nuntă princiară* (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 388, p. 8).

IENEA, ILIE, *Foame nouă* (*Luccafărul*, an. I (1935), p. 325).

ILIESCU, TIBERIU, *Măşti de 1* (*Meridian*, caet şapte (1935), p. 1).

ILOVICI, MIHAIL, *Bacalaureat bolnav* (*Revista fundaţiilor regale*, an. II (1935), nr. 11, p. 272-279).

IOAN, ŞTEFAN, *Argumentele stau contra* (*Junimea literară*, an. XXIV (1935), p. 4).

IOANID, M. D., *Anotimp în block-notes* (*Meridian*, caet şapte (1935), p. 3). — *Capriciu de voiaj* (*Adevărul literar şi artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 761, p. 5). — *Dece n'a iubit Carminia* (*Adevărul literar şi artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 738, p. 5). — *Desmeticire*, nuvele. București, 1935. Edit. Universala-Alcalay. Tip. Socec. 256 p. 12,5×19,5. 50 lei. Recensii de: ANCU, P. (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 35, p. 5); CALINESCU, G. (*Adevărul literar şi artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 760, p. 9); FORTUNESCU, C. D. (*Arhivele Olteniei*, an. XIV (1935), p. 474-476); ILIESCU, TIBERIU (*Meridian*, caet opt (1935), p. 31); PAPADIMA, OVIDIU (*Gândirea*, an. XIV (1935), p. 330); SADOVEANU, IZABELA (*Adevărul literar şi artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 750, p. 9); ŞULUŢIU, OCTAV (*Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 7-8, p. 101). — *Dihania*, (*Adevărul literar şi artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 783, p. 7). — *Dragoste rătăcită*, (*Viaţa romînească*, an. XXVII (1935), nr. 1, p. 3-14). — *Intoarceri* (*Adevărul literar şi artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 747, p. 6). — *O petrecere monstră* (*Adevărul literar şi artistic*, s. II an. XIV (1935), nr. 772, p. 5). — *Sandu* (*Cuvântul liber*, an. III (1935), nr. 8, p. 4). — *Umbra peste suflet* (*Gând românesc*, an. III (1935), p. 477-494).

M. D. IOANID: DESMETICIRE.

Afară de calitatea de bun povestitor, de onest potrivitor al anecdotei şi al faptelor, autorul acestor nuvele pare a pretinde şi pe aceea de psiholog. Deoarece în intenţia tuturor acestor nuvele pare a fi introspecţia sufletului femenin şi în special a iubirii feminine. Ceeace i-am obiecta autorului este schematismul psihologiei sale, caracterul ei de tipic. Nici o observaţie de detaliu, de nuanţă, numai observaţii în mare, de lucruri ştiute şi răscunoscute. E şi aceasta o psihologie, dar nu e psihologia care se poate face în literatură.

Schematismul psihologic al acestor nuvele se mai vede şi în repetarea lor. Toate nuvelele se reduc la una singură: Femeia care-şi înşeală bărbatul.

Repudiabile ca schematism psihologic și repetiție monotonă de situații aceste nuvele mai păcătuesc și printr'o compoziție defectuoasă, prin ceeace a-și numi precipitarea finalului. Observația asta nu se potrivește însă primei nuvele, construită cu multă atenție și echilibru. Se vede din ea că autorul are totuși frumoase calități și dacă va renunța la idealismul său ideologic și la psihologismul bourgetian, va putea eventual să facă ceva.

Octav Șuluțiu.

IORDAN, B., *Graal, (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 177). — *In prov'ncie, la plimbare cu madam Monotonie (Pământul,* an. IV (1935), nr. 117-120, p. 10). — *O cruce vie (Pământul,* an. IV (1935), nr. 98-100, p. 4). — *Trenul albastru (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 41).

IOV, D., *Bugeagul Basarabiei (Luceafărul,* an. I (1935), p. 386). — *Frați (Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 1, p. 9). — *Nistru cel bătrân (Luceafărul,* an. I (1935), p. 95). — *Sfat la oala cu vin (Luceafărul,* an. I. (1935), p. 38).

ISAC, EMIL, *Nostalgia toamnei (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 5, p. 4). — *Unui suflet tânăr care a murit în războiu (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 8, p. 4).

ISTRATI, PANAIT, *La un „raccord" (Cruciada românismului,* an. II (1935), nr. 54, p. 5).—*Codin,* nuvele, prefață de ION MINULESCU. București, 1935. Editura Ignat Hertz. Tip. Luceafărul. 264 p. 12×18,5. 38 lei. Colecția Akademos. vol. I. Recensie de: BRATEȘ, RADU *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 230-232); MARTINESCU, PERICLE *(Reporter,* an. III (1935), nr. 75, p. 2).

PANAIT ISTRATI: CODIN.

Intreaga operă a lui Panait Istrati trebuiește despărțită în două categorii. Deoparte: Kira Kiralina, Moș Anghel, Haiducii, Ciulinii Bărăganului și Nerantsula. De alta: Casa Thuringer, Biuroul de plasare, complectate de ciclul intitulat Vers l'autre flamme în care se grupează Après soizemois dans l'U. R. S. S. Soviets 1929 și la Russie Nue. Osebit de aceasta s'ar putea grupa într'o categorie aparte Le pêcheur d'éponges, Mes départs și Pour avoir aimé la terre. Cercetătorul atent, se va găsi, desigur, entuziasmat să reconstitue din toate cărțile lui Istrati acel imn al prieteniei, întâlnit pretutindeni în opera lui, dar concentrat, mai cu deosebire în Mihail.

Partea doua a operei lui Panait Istrati nu va putea fi studiată niciodată, în complectul ei, fără devierea ultimă, — tot atât de sinceră ca și tot ceiace a gândit și a scris autorul Kirei Kiralina. Rămâne acea primă categorie la care ne-am referit dela început (Povestirile lui Adrian Zografi), care formează titlul de veșnică recunoștință datorat lui Panait Istrati de națiunea română. Este partea nepieritoare a operei lui. Aici stau ascunse — măestrite de unul dintre cei mai desăvârșiți povestitori pe care i-a cunoscut omenirea — trăsăturile, de nici un popor egalate și pentru rațiuni istorico-sociologice — de o expresivitate incomparabilă, ale indigenului dunărean.

Sensul mitic pe care îl cuprinde împreunarea istorică a acelor elemente amintite mai sus: și la care am zis că se alătură, impresionant, caracterul arnăuțesc — aflat prin rădăcini, încă în origini, dar dublat prin intermediu balcano-turcesc —; acest sens, încărcat de potențialitățile anonime și de nimeni evaluabile ce s'au scurs în sângele, originar aprins al romanului, — și-a găsit concretizare eternă în figura unui Moș Anghel, a unui Moș Dumitru, ori în aceia a lui Codin.

Toate personajiile lui Panait Istrati omul la fel de evocative. Fiecare dintre ele prinde și se resimte pe gama completă de caractere, parcursă din subpământeanul istoric al rasei, trecută prin închipuirea sfătos — legendară a etnicului autohton și surprinsă, în penel nepieritor, la întâlnirea dintre forță și bunătate, dintre pasiunea până la patimă și prietenia până la sacrificiu.

Codin este, în această privință, o figură, de vigoare neînchipuită. In el se mistuie toată tăria și toată înverșunarea când înveninată, când cumplită a omului ce nu se teme de nimic. Și totuși, în nici un alt cuget omenesc nu sălășluește atâta sentiment al dreptății ca în sufletul acestui Codin, veritabilă încarnare a cinstei și a răsbunării.

Ca și autorul însuși, eroii lui Istrati sunt, mai presus de toate puternice temperamente. Temperamente etnice. Cât de adânc autentic este moș Dumitru, în O noapte în bălți, când își ucide dintr'o singură lovitură de târpan armăsarul cel mai scump, ca să nu fie trădat furtul! Pentruca pe urmă, să respingă, hotărât și închis în sine, orice ajutor din partea fratelui îndatoritor și bogat...

Dar femeile, nu sunt ele oare, în opera lui Istrati tot atât de aprinse, mai aprinse chiar decât bărbații?

Cum trebue să interpretăm pe Irina din Codin ori pe Zincuța din Kir Nicola?

In sprijinul sugestiei pe care am făcut-o de a se reconstitui într'un studiu, prietenia în opera lui Panait Istrati, dar mai ales pentrucă acolo se găsește o splendidă apologie a libertății și o motivare — și duioasă și convingătoare, a structurii vagabondului — nuvelele Intre un prieten și o tutungerie și Bakâr, au pe lângă valoarea lor literară, și una de document.

Mircea Mateescu

IULIU LAZAR, *Impăcare (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 756, p. 3). — *Grumți (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 777, p. 3). — *Purcel de Crăciun dela mama lui (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 785, p. 5).

IVAN NIC., *Plimbare pe lângă ziduri seculare (Fruncea,* an. II (1935), nr. 44, p. 5).

IVANOVICI-TERENȚIU, ȘTEFAN, *Din jurnalul intim al unei văduve (Munca literară,* an. III (1935), nr. 21, p. 3). — *Gică moralistul, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 22, p. 2). — *Idila vistavoiului (Munca literară,* an. III (1935), nr. 20, p. 2). — *O tânără care ține la reputația ei (Munca literară,* an. III (1935), nr. 23, p. 2). — *Trecutul unui băiat de viitor (Munca literară,* an. III (1935), nr. 24-25, p. 3).

IZVERNICEANU, DAMIAN, *Pe câmpia Banatului (Banatul literar,* an. I, (1935), nr. 5-6, p. 1).

JAR, LUCIA, *Iubirea forţa creatoare şi purificatoare (Luceafărul,* an. I (1935). p. 270). — *Jurnalul meu:* Reveriile feeriei albe; Peisagiu de iarnă *(Luceafărul,* an. I (1935), p. 113). — *Jurnalul meu:* Picuri de ploaie şi de melancolie. Peisagiu trist *(Luceafărul,* an. I (1935), p. 178). — *Viziuni de toamnă (Luceafărul,* an. I (1935), p. 446).

JUMANCA, VIORICA, *Rugăciunea (Fruncea,* an. II (1935), nr. 15, p. 8).

KADAR, EMERIC, *Povestea unui măgăruş (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 9, p. 510-524).

LADMISS-ANDREESCU, M., *Coca Ana frânge elanuri (Pagini literare,* an. II (1935), p. 35-39). — *Eu măscăriciul (Pagini literare,* an. II (1935), p. 441-448). — *Fratele Marius (Pagini literare,* an. II (1935), p. 265-272). — *Neputinţa (Revista scriitoarelor şi scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 12, p. 20). — *Sanda şi platonismul meu (Pagini literare,* an. I (1935), p. 639-642).

LAMBRINO, AUREL *Sorana (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 7, p. 57-68).

LASCAROV-MOLDOVANU, AL., *Fericitul (Munca literară,* an. III (1935), nr. 26, p. 2). — *Flori creştine.* Bucureşti, 1935. Tip. Cugetarea. 208 p. 11×17,5. 30 lei. — *Flori creştine:* Clipa mântuirii, Fii vesel. *(Ţara Bârsei,* an. VII (1935), p. 289). — *Flori creştine:* Ploaia. Vorba care n'a fost spusă *(Ţara Bârsei,* an. VII (1935), p. 496-499). — *Flori creştine,* Cel ce se jeluia; Pasul cel greu, *(Ţara Bârsei,* an. VII (1935), p. 595-597). — *Flori de lumină:* Un prieten necunoscut *(Ţara Bârsei,* an. VII (1935), p. 57). — *Generaţiile (Luceafărul literar şi critic,* an. IX (1935), nr. 1, p. 30). — *Icoana (Răsăritul* an. XVII (1935), nr. 2-3, p. 4). — *Lacrima (Răsăritul,* an. XVII (1935), nr. 1, p. 4). — *Omul care tace.* Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Adevărul. 218 p. 12,5×19,5. 60 lei. Recensii de: CALINESCU, G. *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 757, p. 9); DEMETRESCU, ROMULUS *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 102-103); STRAJE, MIHAIL *(Viaţa literară,* an. X (1935), nr. 2, p. 2). — *Viaţa creştină în pilde.* Bucureşti, 1934. Edit. Fundaţia culturală regală Principele Carol. Tip. M. O. Imprimeria naţională. 96 p. 16×20,5. O copertă şi desene de Mac Constantinescu. 30 lei. Cartea satului 3.

LEIST, LUDOVIC, *Roata norocului.* Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Universul, 152 p. 12, 5×19,5. 20 lei Biblioteca tinerimii nr. 1.

LEONTESCU, AL. AL., *Tablele legii (Reporter,* an. III (1935). nr. 53, p. 6; nr. 54, p. 6).

LINDASAY, IAN MARTIN, *Castillo en Espana (Pagini literare,* an. II (1935), p. 81-82).

LIVIANU, ION, *Talionul,* fapte, amintiri, tipuri. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Române unite. 164 p. 12,5×19,5. Desene de Pina Moscu. 40 lei.

LOCUSTEANU, AUREL, *Evadări, schiţe.* 160 p. 11,5×18,5.

LUNGIANU, MIHAIL, *Comoara lui Prâslea,* poveşti. Ed. II. Bucureşti, 1935. Edit. librăria Principele Mircea. Tip. Athe-

neum 128 p. 12,5×19,5. Coperta de Sirin. — *Comoara lui Prâslea, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 35, p. 6). — *Crăiţa şi lăcrămioarele (Fruncea,* an. II (1935), nr. 39, p. 6). *Naşterea copilului ceresc (Fruncea,* an. II (1935), nr. 44, p. 11).

MACOVEI, N., *Văniţă (Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 11-12, p. 69).

MADAN, GHEORGHE V., *Cu bunelul la pădure (Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 4, p. 21). — *Din timpul răsboiului (Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 6, p. 2; nr. 7-8, p. 2, nr. 9, p. 7.) — *Ignatul (Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 11-12, p. 12). — *Vergelatul (Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 1, p. 17).

MĂNĂTORUL, NICOLAE B., *Moartea unei salcii (Tinerimea română,* an. LIII (1935), p. 268).

MANIU, ADRIAN, *Focurile primăverii şi flăcări de toamnă.* Bucureşti, 1935. Edit. Fundaţia pentru literatură şi artă regele Carol II. Tip. M. O. Imprimeria naţională 216 p. 12,5×19,5. 60 lei Scriitorii români contemporani. Recensii de: CALINESCU, G. *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 769, p. 9); IENEA, ILIE *(Luceafărul,* an. I (1935), p. 355); LUTCAN, V., *(Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 7-8, p. 95); MATEESCU, MIRCEA, *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 31, p. 5). — *Focuri de primăvară, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 257. — *Primăvară dulce, (Munca literară,* an. III, (1935), nr. 20, p. 1).

MANOLESCU, ION AUREL, *A murit un pui de vrabie (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 37, p. 3). — *Carnet, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 12, p. 6; nr. 13, p. 3; nr. 49, p. 3). — *Cioplitorul de suflete, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 32, p, 3). — *Despre o toamnă, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 33, p. 3). — *Lacrimi pentru pace, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 43, p. 3). — *Necrolog pentru Traian Iuga, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 30, p. 6). — *Pagini de jurnal intim, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 42, p. 3). — *Păsări şi frunze călătoare, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 45, p. 3).—*Scrisoarea de moarte, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 35, p. 3). — *Sonia de altă dată, (Gând,* an. I (1935), nr. 5, p. 2). — *Toamnă ialomiţeană, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 39, p. 3). — *Toamnă pentru Ely, (Gând,* an. I (1935), nr. 1, p. 3).

MANOLIU, PETRU, *Fragment (Reporter,* an. III (1935), nr. 80, p. 3). — *Natura îşi vede de treabă (Azi,* an. IV (1935), p. 1857-1864).

MARA, IOVAN, *Din dimineţi cu soare, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 4, p. 1).

MARC, MIRCEA, *La ziuă, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 786, p. 6).

MARIA, REGINA ROMANIEI, *Poeme în proză:* Ileana şi stelele; Mihai; Nicu surâzătorul; Ghiţă şi gâsca; Maica Frosa, traducere de ERASTIA PERETZ, *(Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 395-403).

MARIAN, MIA, *Simţiri păgâne.* Timişoara, 1935. Tip. Ţara. 80 p. 14×21, 25 lei Recensii de: GROZDAN, DORIAN, *(Luceafărul,* an. I (1935), p. 297); N. I., *(Fruncea,* an. II (1935), nr. 24, p. 8).

MARINESCU, I. M., *Un adevărat prieten, (Ramuri,* an. XXVII (1935), p. 339).

MARINO-MOSCU, CONSTANȚA, *Con' Alecu, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 743, p. 6. — *Năzuinți, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 736, p. 3). — *Pașaportul, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 752, p. 1).

MARINESCU, PERICLE, *Moarte prin autosugestie, (Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 8, p. 283-299).

MARTINESCU, VICTOR VALERIU, *Kalup, țara lăutarilor, (Reporter,* an. III (1935), nr. 71, p. 7). — *Nadia Botez, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 22, p. 3).

[MATEESCU-MOVILA, N., *Chipăruș voinicul* și alte povești românești cu conținut moral. Craiova, 1935. Tip. Victoria. 56 p. 10 lei.].

MEDIANU, APRILIANA, *Ciu-Ciu,* povești. București, 1935. Edit. și tip. Cartea românească. 96 p. + 10 planșe colorate în afară de text de Hrandt Avachian. 18,5×23,5. 80 lei.

MELNIC, GHEORGHE, *Slugă la stăpân, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 37, p. 4).

MENICOVICI, MANUEL, *Tania sau un calambur reușit, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 756, p. 5).

MEREANU, D., *Povești din traista fermecată.* București, 1935. Edit. librăria Principele Mircea, 72 p. 19×24,5. Diverse desene. 50 lei. Coperta de Sirin.

MICLESCU, HORIA, *Mazuru.* București, 1935. Edit. și tip. Cartea românească. 104 p. 12,5×19,5 30 lei. Recensie de: SADOVEANU, IZABELA, *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 746, p. 9).

MIHAESCU, GIB I., *Cel din urmă roman, (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 495-505). — *Impricinații, (Familia,* s. III, an. II, (1935), nr. 4, p. 9-14). — *Noaptea focurilor. (Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 11, p. 243-267).

MILCU, N., *Conașul Pirindelu, (Arhivele Olteniei,* an. XIV (1935), p. 141).

MILLER-VERGHY, MARG., *Umbre pe ecran.* București, 1935. Tip. Bucovina. 204 p. 12,5×19,5. 60 lei. Recensii de: PERETZ, ERASTIA, *(Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 354-357); SADOVEANU, IZABELA, *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 758, p. 9).

MILLIAN, CLAUDIA, *Iudita, (Almanahul ziarelor Adevărul și Dimineața,* pe anul 1936, p. 145).

MINULESCU, ION, *„Umbra lui Mircea la Cozia" și liceul din Pitești, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 14, p. 3).

MIRONESCU, ALEXANDRU, *Destrămarea, (Azi,* an. IV (1935), p. 1633-1641).

MISTAKIDE, ANTON, *Cuvinte pentru Brebu, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 41, p. 3).

MOLDOVANU, RADU D., *Panopticum (Pagini literare,* an. II (1935), p. 425-432).

MONDA, VIRGILIU, *In ostrov, (Reporter,* an. III (1935), nr. 72, p. 6). — *Intermezzo monden, (Reporter,* an. III (1935), nr. 66-68, p. 14). — *Spre Padină, (Reporter,* an. III (1935), nr. 56, p. 5). — *Svârcoliri, (Reporter,* an. III (1935), nr. 79, p. 7). — *Trufan, (Reporter,* an. III (1935), nr. 63, p. 2). — *Vinul de Cotnari, (Azi,* an. IV (1935), p. 1725-1729).

MONTA, OLGA, *Casa de pe culme, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 752, p. 7).—*Ceai la ora cinci, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 764, p. 3).

MORA, M., *Un tată bun, (Calendarul ziarului Universul* pe anul 1936, p. 143).

MOȘANDREI, MIHAI, *Trup de Veneră, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 390, p. 8).

MOȘOARCA, DUMITRU, *Secretarul, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 19, p. 8).

MOTIU, GH., *Priviri către mormânt, (Hotarul,* an. II (1935), nr. 12, p. 14). — *Stropi din cascada vieții, (Hotarul,* an. II (1935), nr. 8-9, p. 12; nr. 12, p. 20).

MOVILA, SANDA, *Invitație la viață, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 408, p. 8). — *Prieteni mangalezi, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 400, p. 8). — *15 minute, (Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 3, p. 523-537).

MURAȘANU, TEODOR, *Icoana paștilor, (Pagini literare,* an. I (1935), p. 613-615).

NEAMTZU, IONEL, *Cruciulița, (Blajul,* an. II (1935), p. 441). — *Metamorfoză, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 20-22). — *Oameni.* Sibiu, 1936. Tip. Dacia-Traiană, 80 p. 13,5×19,5. 20 lei. Publicațiile grupării intelectuale „Thesis". — *Vacanță, (Pagini literare,* an. I. (1935), p. 498-504; p. 556-572). — *Un caz complicat, (Pagini literare,* an. I (1935), p. 435-438).

NEDICI, GH., *Clipe de vrajă.* București, 1935. Edit. și tip. Universul. 242 p. 14×21,5. Diverse fotografii afară din text. 70 lei.

NEGREA, ALEXANDRU, *Lustragiul lui Caragiale, (Viața romînească,* an. XXVII (1935), nr. 3-4, p. 59-61).

NEGREA, GEORGE, *Îmbrățișarea de fum, (Revista scriitoarelor și scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 8-9, p. 20).

NEGULESCU, I. NEAGU, *Mi-aduc aminte.* Brașov, 1935. Edit. Cultura omului. Tip. Șoimii Carpaților. 124 p. 11,5×19. 20 lei.

NIC., *Fir rupt, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 21, p. 2).

NICA, ED., *Proză organică, (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 54).

ODOBEȘTEANU, ALEX., *Magazinul cu jucării, (Convorbiri critice,* s. nouă (1935), nr. 1, p. 20).

ODOBEȘTEANU, VICTOR, *Povești pentru Lia mică.* București, 1934. Edit. și tip. Cartea românească. 64 p. 19×24. 50 lei. Desene și coperta de Laur Stan.

OLINESCU, MARCEL, *Intre cinste și mănușă, (Hotarul,* an. II (1935), nr. 8-9, p. 6). — *Undeva într'un oraș, (Viața literară,* an. IX (1935), nr. 165, p. 4). — *Un om bine, (Hotarul,* an. II (1935), nr. 10-11, p. 11).

OLTEANU, ALEXANDRU, *Pavilionul mântuirilor, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 25-34).

OPRESCU, HORIA, *Floarea reginei, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 399, p. 7).

PAMFIL, EDUARD, *Poeme în proză, (Gând românesc,* an. III (1935), p. 410-411) — *Requiem, (Gând românesc,* an. III (1935), p. 587).

PANA, SAŞA, *Scrisoare de răspuns, (Azi* an. IV (1935), p. 1791-1794).

PANCU, NICOLAE N., *Hipnotizatorul.* Cu o prefaţă de A. LUPU-ANTONESCU. Bucureşti, 1935. Tip. Modernă. 152 p. 12,5×19,5. 60 lei.

PANŢU, IORDAN, *Proletarizare, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 34, p. 4) — *Text eminamente agricol (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 29, p. 4). — *Viaţa unei curele, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 28, p. 8).

PAPILIAN, VICTOR, *Etapă (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 450-454) — *Minunea Sfântului Anton, (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), p. 258-281) — *O clipă, (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 348-351). — *Ură, (Gândirea,* an. XIV (1935), 85-94).

PÂRVU, NICOLAE, *Seri de toamnă (Fruncea,* an. II (1935), nr. 35 ,p. 6).

PAS, ION, *Spovedanie într'o seară de iarnă (Şantier,* an. III (1935), nr. 2, p. 8) — *Tablouri in cărbune.* Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Cugetarea. 208 p. 12,5×19,5. Coperta de Dem. 35 lei.

PASCARU, PETRU, *Gând nou (Manifest,* an. II (1935), nr. 3, p. 13).

PASCU, PETRE, *Călătorie cu o învăţătoare, o ţigancă şi o bucureşteancă (Hotarul,* an. II (1935), nr. 7, p. 8).

PATRICIU, GRIGORE, *Carte poştală (Viaţa literară,* an. X (1935), nr. 2, p. 1) — *Cozonaci moldoveneşti (Viaţa literară,* an. X (1935), nr. 1, p. 5) — *Darul lui Tananika (Munca literară,* an. III (1935), nr. 26, p. 2) — *Două schiţe (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 413, p. 15) — *Primul succes (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 401, p. 4).

PAUN, IORDAN, *Lemne (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 31, p. 4).

PELTZ, I., *Conu Take nu e contra, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 20, p. 7) — *Supărări provinciale (Vremea,* an. VIII (1935), Paşti, p. 27).

PERETZ, ERASTIA, *Pensiune (Munca literară,* an. III 1935), nr. 23, p. 3).

PERTACHE, ION I., *Minte-mă, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an, XIV (1935), nr. 775, p. 4).

PETIT, JEAN, *Prieten, (Manifest,* an. II (1935), nr. 3, p. 6).

PETRAŞINCU, DAN, *Aura halucinanta (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 405, p. 6; nr. 406, p. 8) — *Final (Reporter,* an. II 1935), nr. 70, p. 3) — *Jurnalul unui om ciudat (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 2, p. 57-66). — *Monstrul, (Viaţa literară,* an. IX (1935), nr. 167, p. 3) — *O noapte cu nour (Viaţa literară,* an. IX (1935), nr. 165, p. 3) — *Părintele Pricup (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 411, p. 4) — *Povestea unei morţi umane (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 371, p. 5; nr. 372, p. 4; nr. 373, p. 4; nr. 374, p. 8) — *Sângele (Reporter,* an. III (1935), nr. 57, p. 5) — *Sfinxul (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 7, p. 28-50) — *Sinucidere (Viaţa romînească,* an. XXVII (1935), nr. 2, p. 48).

PETRESCU CEZAR, *Astfel vorbi comediantul (Reporter,* an. III (1935), nr. 66-68, p. 5; nr. 69, p. 5).

PETRESU, EUGENIA, *O „vedere" într'un orăşel (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 776,

p. 6) — *Primăvara (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 752, p. 6) — *Scrisoare deschisă către Moș-Crăciun (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 785, p. 5).

PETRESCU, LUCREȚIA, *Tata (Calendarul ziarului Universul* pe anul 1936, p. 117).

PETRESCU, STROE, *Carnet de manevră (Cuget moldovenesc,* an. IV (1935), nr. 10-12, p. 2-4).

PITIȘ, ECATERINA, *Poveste, (Țara Bârsei,* an. VII (1935), p. 293).

POP, IRINA, *Doar câteva momente (Fruncea,* an. II (1935), nr. 41, p. 8) — *Evocare (Fruncea,* an. II (1935), nr.38, p. 6) — *O idilă la țară, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 32, p. 6).

POP, MYNA, *Dorințe (Fruncea,* an. II (1935), nr. 25, p. 8) —*Răzbunare (Fruncea,* an. II (1935), nr. 28, p. 8).

POPA, O. F., *Dansul fluturilor (Gând românesc,* an. III (1935), p. 37-44). — *Impărăția morții, (Blajul,* an. II (1935), p. 315) — *Maimuța blondă (Gând românesc,* an. III (1935), p. 416-420) — *Prima experiență, (Gând românesc,* an. III (1935), p. 142-151). *Scrisoare de vacanță, (Gând românesc,* an. III (1935), p. 332-335) — *Sfinxul (Gând românesc,* an. III (1935), p. 592-600) — *Vizită la o statuie, (Blajul,* an. II (1935), p. 496).

POPA, VICTOR ION, *Bieții oameni (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 397, p. 4) — *Casa cu opt fete (Reporter,* an. III (1935), nr. 53, p. 3) — *Puiul de mocan (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 236-240). — *Spre stea au călătorit, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 369, p. 10).

POPOVICIU-BRANEȘTIANU, P., *Ceasul rău, (Hotarul,* an. II (1935), nr. 7, p. 13) — *Impăcare, (Hotarul,* an. II (1935), nr. 8-9, p. 17).

PORA, N., *Darurile moșului, (Răsăritul,* an. XVII (1935), nr. 1, p. 9) — *Masca unui om chiabur (Almanahul ziarelor Adevarul și Dimineața* pe anul 1936, p. 103) — *O ulcică la taica.* București, 1935. Edit. și tip. Universul. 160 p. 12,5×19,5. Coperta de Pava. 45 lei. — *Răsplata (Munca literară,* an. III (1935), nr. 26, p. 3).

PORSENA, N., *S'aprind făcliile.* București, 1935. Edit. și tip. Cugetarea. 240 p. 12,5×19,5. 50 lei.

PRECA, P., *Din carnetul unui om mort de mult,* o amintire tristă *(Munca literară,* an. III (19"5), nr. 24-25, p. 3).

PRIBEAGU, ION, *„Nepotul meu' (Almanahul ziarelor Adevărul și Dimineața* pe anul 1936, p. 257).

PRICOPIE, MIHAIL I. *Pantalonii (Făt-Frumos,* an. X (1935), p. 191).

RACACIUNI, ISAIA, *Momente (Reporter,* an. III (1935), nr. 86-88, p. 5) — *Subiect (Viața literară,* an. X (1935), nr. 4, p. 1).

RADIANA, R., *Musafirul (Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 6, p. 47).

RADULESCU, D. ST., *Caporalul Gheorghiță (Reporter,* an. III (1935), nr. 84, p. 3) — *Dispărută (Reporter,* an. III (1935), nr. 79, p. 4) — *Excursia (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 398, p. 8) — *Mutatul (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 379, p. 8).

RADULESCU, MONA, *Lădița cu licurici.* București, 1934.

Edit. Naționala Ciornei. Tip. E. Marvan. 136 p. 19×25. Desene de Marcela și Florica Codrescu. Coperta de Marcela Codrescu. 60 lei. Recensie de: B(YCK), AD., (*Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 735, p. 9).— *Rodul pământului.* București 1935. Edit. și tip. Cartea românească. 72 p. 19×24. Ilustrații și coperta de Ștefan Constantinescu. 75 lei.

RĂDULESCU, NEAGU, *Foot-ball pe maidanul Falcă-Prăjită, (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 1, p. 9-13). *In l[illegible]a, (Pământul,* an. IV (1935), nr. 104, p. 3). — *Viața tristă a nenorocitului artist, (Pământul,* an. IV (1935), nr. 115-116, p. 5).

RAIS, MARIA MAGDALENA, *Prin trecut, (Tinerimea română,* an. LIV (1935), p. 22).

RANCĂ, GEORGE D., *Imagini triste.* Dorohoi. 1935. Colecția tuturor. Tip. Segal. 64 p. 12×16. 12 lei.

RAȘCANU, TEODOR, *Holera, (Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 8, p. 271-280). *Hora unirii, (Reporter,* an. III (1935), nr. 56, p. 6). — *Stafia, (Viața românească,* an. XXVII (1935), nr. 3-4, p. 61-66). — *Un erou, (Reporter,* an. III (1935), nr. 52, p. 7).

RAȘCU, I. M., *Vibrări.* București, 1935. Tip. Bucovina. 128 p. 12,5×19. 35 lei. Recensii de: CĂLINESCU, G., (*Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 774, p. 9); STELIAN, CONSTANTIN, (*Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 532-533).

ROBOT, AL., *Intâmplări cu lipoveni, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 52, p. 7).

ROCO, DINU, *Dragostea lui Apostol Brebenaru, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 19, p. 1). — *In autobuz, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 20, p. 2).

ROMAN, HORIA, *Șopârla, (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 5, p. 4).

ROSEN, THEODOR, *Legea iubirii, (Răsăritul,* an. XVII (1935), nr. 1, p. 7). *Pardes Hanna sub stele, (Răsăritul,* an. XVII (1935), nr. 9-10, p. 17).

RUDICH, DORINA, *Ghetto, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 50, p. 5). — *Scrâșnet, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 36, p. 4). — *Vine Crăciunul, (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 6, p. 4). — *Weekend, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 32, p. 6). — *Ziua iertării, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 50, p. 5).

RULEANU, OCTAVIAN, *Dezechilibru, (Pagini literare,* an. I (1935), p. 447-451). — *Inmuguriri, (Pagini literare,* an. I (1935), p. 648-649).

SADOVEANU, MIHAIL, *Cele mai vechi amintiri.* București, 1935, Edit. și tip. Cartea românească. 216 p. 12,5×19,5. 60 lei. Recensii de: DEMETRESCU, ROMULUS, (*Pagini literare,* an. II (1935), p. 88-89); MATEESCU, MIRCEA, (*Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 29, p. 4). *Inima noastră,* București, 1934. Edit. Fundația culturală regală Principele Carol. Tip. M. O. Imprimeria natională. 82 p. 16×20,5. Desene de Leon Viorescu în afară de text, 30 lei. Cartea satului nr. 2. — *Intâmplare cu niște comedianți (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 751, p. 1). *Pod de nestimate, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935),

nr. 786, p. 3). — *Pustia, (Adevărul literar şi aritistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 771, p. 1). — *Ungureanul, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 772, p. 1).

SADOVEANU, PROFIRIȚA, *De vorbă cu Moş Crăciun, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 785, p. 7). — *Iarnă, (Manifest,* an. II (1935), nr. 2, p. 7).— *Plecare, (Manifest,* an. II (1935), nr. 1, p. 3). — *Vulpea, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 786, p. 4).

ŞAHIGHIAN, ALEXANDRU, *Aventura, (Reporter,* an. III (1935), nr. 62, p. 4). — *Stratagema, (Reporter,* an. III (1935), nr. 66-68, p. 15).

SANDU, PAVEL, *Povestea lui Ion Săracul, (Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 10, p. 15).

SANDU, Z., *Cântărețul, (Calendarul ziarului Universul* pe anul 1936, p. 44). — *Cerşetorul, (Calendarul ziarului Universul* pe 1936, p. 179).

SANDULESCU, CONST. I., *In aşteptare.* Bucureşti, 1934. Tip. Tiparul academic. 184 p. 12×19. 40 lei.

SAVIL, W., *Ucenicul, (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 6, p. 4).

SAVU, MAYCA, *Creionul, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 745, p. 3). — *Mâna, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 750, p. 3).

SCAENARU, ION, *Hoțul, (Calendarul Universul* pe anul 1936, p. 139).

SCURTU, LUCIA, *Crăciunul lui, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 785, p. 4). — *Marc, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 737, p. 4). — *Rirette, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 771, p. 6).

ŞEITAN, PANDELE, *Ținutul blestemat, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 376, p. 9).

ŞELMARU, TRAIAN, *Azi cântă Carusso, (Vremea,* an. VIII, (1935), nr. 406, p. 10; nr. 407, p. 11). — *Coşmar, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 389, p. 4). — *Nocturnă, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 392, p. 4).

ŞERBAN, MIHAIL, *Fabri-fag, (Adevărul literar şi artistic* s. II, an. XIV (1935), nr. 774, p. 6). — *Hristos a înviat Vera, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 751, p. 9). — *Nunta în Tâmpeşti, (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 3, p. 33). — *Omul de pripas, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 770, p. 5).

ŞERBANESCU, PETRU, *Cadoul lui conu Grigore, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 737, p. 4).— *Un iubitor de animale, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 760, p. 4). — *Un motiv plauzibil, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 749, p. 3).

ŞERBU, IERONIM, *Crucificare, (Vremea,* an. VIII (1935), Paşti, p. 11).—*Duel, (Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 6, p. 510-528).

SEVASTOS, M., *O înmormântare, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 755, p. 1).

SILVIU, ANDREI, *Intâlnire, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 42, p. 6). — *Povestea de azi, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 43, p. 6).

ŞIREAGU, OCTAVIAN, *Poemă (Braşovul literar,* an. IV (1935), nr. 21-22, p. 148).

ŞORA, MELENTIE, *Io mis Dobay, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 40, p. 6). — *Moment penibil, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 570). — *Moment de reculegere, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 41, p. 8). — *Pregătire... şi pregătire, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 42, p. 6) — *Tinda bisericii, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 37, p. 8; nr. 39, p. 6).

SORBUL, MIHAIL, *Arta pentru artă, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 755, p. 1). — *Aventură cartoforească, (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 10, p. 32-43). — *Ce e cu maestrul? (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 750, p. 1). — *Flagrant delict, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 745, p. 1).— *Strejerul Capitalei, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 759, p. 3).

SORESCU, MAGDA, *In pragul unui examen, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 26, p. 3). — *O scrisoare fără titlu şi adresă, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 23, p. 3).

SPATARU, N., *Doamna şi căţelul, (Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 1, p. 41). — *Pe urmele anului nou, (Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 2, p. 33). — *Made in Basarabia, (Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 3, p. 50).

SPINA, G., *Trei scrisori, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 754, p. 5).

SPIRU, ION I., *Răzbunarea unchiului meu Matei, (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 348).

STAN, T. C., *Capitularea, (Azi,* an. IV (1935), p. 1880-1904). *Costache Rădulescu, (Reporter,* an. III (1935), nr. 69, p. 6). *Despărţirea, (Reporter,* an. III (1935), nr. 61, p. 6).—*Experienţe, (Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 137-148).— *Hoţul de stele, (Reporter,* an. III (1935), nr. 72, p. 5). — *Nole, (Azi,* an. IV (1935), p. 1700-1705).—*Pensiunea Răţoi, (Azi,* an. IV (1935), p. 1626-1631).—*Toamnă în cartier, (Viaţa literară,* an. IX (1935), nr. 165, p. 3). — *Păţania fratelui Inocenţiu, (Azi,* an. IV. (1935), p. 1527-1537).

STANCIU, V., *Ora de specialitate, (Blajul,* an. II (1935), p. 438).

[STANESCU, CONST. N., *Schiţe şi amintiri.* Bucureşti, 1935. Tip. Vulturul. 16 p.]

STANESCU, DOLORES, *Remuşcări, (Convorbiri critice,* s. nouă (1935), nr. 2, p. 7).

STANESCU, THEODOR M., *Nostalgie, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 770, p. 7).

STANESCU-VARAŞTI, C., *La fântână, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 29, p. 6).

STANOIU, DAMIAN, *Chilipir, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 744, p. 5). — *Oameni cu stilcleţi.* Bucureşti, 1935. Edit şi tip. Cartea românească. 184 p. 12,5×19,5. 50 lei. Recensii de: DEMETRESCU, ROMULUS, *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 103); MATEESCU, MIRCEA, *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 26, p. 6).

ŞTEFAN, ION, *Gâgă, (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 338).

ŞTEFANESCU, MIRCEA, *Fructul oprit, (Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 4, p. 7). — *Răvaş de vacanţă, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 402, p. 6).

STIHII, P., *Floare de toamnă, (Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 2, p. 43).

STREAJA, IULIU, *De vorbă cu bunicu îngropat în suflet,* (*Munca literară,* an. III (1935), nr. 23, p. 1). — *Rugul nemistuit,* (*Munca literară,* an. III (1935), nr. 22, p. 2).
SURU, MIRON, *Caezara,* (*Fruncea,* an. II (1935), nr. 27, p. 10). — *Omul,* (*Fruncea,* an. II (1935), nr. 28, p. 8.).

TAFRALI, O., *Idile din viața antică.* Iași, 1935. Tip. N. V. Ștefăniu, 160 p. 12,5×19. 70 lei.
TANOVICEANU, CONSTANTIN N., *Inchipuire și realitate.* București, 1935, Tip. Tirajul. 160 p. 14×21. 60 lei.
TCACIUC-ALBU, N., *Naiada,* (*Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 234).
TELEAJEN, SANDU, *Prada,* (*Azi,* an. IV (1935), p.1811-1825).
TEODOREANU, AL. O., *Bercu Leibovici.* București, 1935. Edit. Cultura națională. Tip. Cartea de aur. 164 p. 12,5×19,5. 50 lei. Recensii de: CĂLINESCU, G., (*Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), p. 751); DEMETRESCU, ROMULUS, (*Pagini literare,* an. II (1935), p. 104-105); MATEESCU, MIRCEA, (*Cruciada românismului,* an. I. (1935), nr. 39, p. 3). — *Costică,* (*Viața romînească,* an. XXVII (1935), nr. 7-8, p. 3-7). — *Oameni necăjiți,* (*Vremea,* an. VIII (1935), nr. 378, p. 4). — *Pietate,* (*Viața romînească,* an. XXVII (1935), nr. 2, p. 22-27). — *Post festum,* (*Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 3, p. 483-494). — *Tămâie și otravă,* volumul II, versuri, proză, articole. București, 1935. Edit. Cultura națională. Tip. Cartea de aur. 248 p. 12,5×19, 5. 60 lei. Coperta de Grant.. Articole despre: Demostene Botez, I. L. Caragiale, Mihai Eminescu, Panait Istrati, Mihail Kogălniceanu, Paul Zarifopol. Cuprinde: Câteva însemnări. Câteva fabule. Câteva misive. Câteva epigrame. Câteva cuvântări.

AL. O. TEODOREANU: BERCU LEIBOVICI.

Meșter al schiței de scurtă respirație, Al. O. Teodoreanu, aduce în Bercu Leibovici câteva zâmbete de viață de cea mai bună calitate. Nimic în plus, nimic forțat; un ochiu de observator care nu se lipește de inutil și intră în plină viață, în mijloc de faptă. Cazul acesta mărunt, fapta de toate zilele, devine sub creionul lui Al. O. Teodoreanu, o pildă de alte multe vieți, de alte fapte, de alte cazuri.

Fără să clădească un personagiu din conflicte de suflet și conștiință, oamenii din schițele sale trăesc. Trăesc, se plimbă pe stradă, sunt funcționari și — mai ales —se opresc lângă un țap cu bere, făcând toate acestea fără a gândi, fără a se mișca literar.

Trăesc simplu; tot așa de simplu cum îi vede și îi joacă de sfori Al. O. Teodoreanu.

Și aici este marea artă: pentrucă tatăl acestor oameni, sforarul acesta al păpușilor din Bercu Leibovici știe de care anume sfoară să tragă, pentru ca păpușa să devină din nimic, din simplu, comică și cu zâmbet. Și devine.

Păstrezi — nu se poate să nu fie așa — după lectură, o aromă de sănătos și de moral, care e foarte bună dacă te gândești la obișnuința umoristului de a fi zeflemisit. Al. O. Teodoreanu își grefează ușorul aparent al schițelor pe o chibzuită regulă estetică: umorul care trebue să iubească omul.

ŢINTARIU, AL., *Drumul morţii, (Banatul literar,* an. I (1935), nr. 8, p. 12). — *Neprevăzutul, (Banatul literar,* an. I (1935), nr. 9-10, p. 7). — *Reînviere, (Banatul literar,* an. I (1935), nr. 11-12, p. 6).

TITA, ŞTEFAN, *Aventura lui Grueff, (Reporter,* an. III (1935), nr. 72, p. 2). — *Complicitatea Sfintei Theobalda, (Reporter,* an. III (1935), nr. 70, p. 3). — *Oraşul inundat, (Reporter,* an. III (1935), nr. 64, p. 6). — *Statuia de aur, (Reporter),* an. III (1935), nr. 75, p. 6).

TOADER, ANA MARIA, *Intr'o oră de română, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 14, p. 8).

[TOFAN, P. I., *Cămaşa împăratului,* legendă istorică. Cluj, 1935. Tip. Gh. Ghili. 10 p.]. — *Clopotul din cetatea lui Rareş.* Cluj, 1935. Tip. Ardealul. 10 p. 15,5×23.

TOMICIU, N., *Un cucuiu, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 28, p. 8).

TONEGHIN, M., *Spontaneitate, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 754, p. 3).

[TONI, V. D., şi N. MIHAESCU, *Cartea cu minuni.* Volumul I şi II. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Curierul judiciar. 72+76 p. 20×13. 40 lei].

TOPÂRCEANU, G., *In loc de prefaţă* la volumul *Pirin Planina, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 783, p. 5).

TUDOR, STOIAN GH., *O bandă de prinţi; Ah! (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 22, p. 8). — *Parmezanul; Academia de pungăşie, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 28, p. 8). — *Auto-condamnare, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 32, p. 4). — *Deadu, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 32, p. 6).— *Gunoiul; Groapa celor vii, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 21, p. 5). — *Leagănul femeilor pierdute, (Cuvântul liber.* an. II (1935), nr. 52, p. 7). — *Moartea poetului proletar, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 30, p. 4). — *Pe drumul din Vilvest, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 37, p. 4). — *Principiul meu, (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 6, p. 4). — *Viaţa tată, viaţa, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 35, p. 4).

ŢURCANU, ION, *Impiegatul Tărăbănică* şi alte schiţe. Bucureşti, 1935. Tip. Coop. Litera, 64 p. 13×19,5. 30 lei.

VÂLCEANU, C., *Pentru ţară.* Câmpina, 1935. Tip. Gutenberg. 64 p. 14×21. 20 lei.

VALERIAN, I., *Prin oraşul cu vedenii, (Viaţa literară,* an. X (1935), nr. 2, p. 3).

VÂRZARU, SIMION, *Un concurs, (Cuvânt moldovenesc,* an. IV (1935), nr. 10-12, p. 18-21)

VASILIU-HASNAŞ, ELENA, *La un doctor, (Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 9, p. 19). — *Nistrul, (Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 2, p. 28).

VĂTĂMANU, N., *Poarta din vis, (Calendarul ziarului Universul* pe anul 1936, p. 104).

VICIAN, N., *Ucigaşul, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 1, p. 8).

VICOL, THEODOR, *La răspântiile drumului, (Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 3, p. 27).

VIORICA, DOMNIŢA, *Vieţi minunate, poveşti.* Bucureşti, 1935. Tip. Bucovina. 46 p. 14×21,5. Diverse desene. 35 lei. Coperta de Justina P.

VISCOL, PETRU, *Poem secol XX*, (*Cuvântul liber*, an.II (1935), nr. 45, p. 7).

VISARION, I. C., *Invietorul de morți*. București, 1935. Edit. Fundația culturală regală Principele Carol. Tip. M. O. Imprimeria națională. 120 p. 16×20,5. Desene de A. Juiquide. 30 lei. Cartea satului 8.

VITENCU, DRAGOȘ, *Consultație*, (*Junimea literară*, an. XXIV (1935), p. 162).

VIZIRESCU, PAN M., *Fântâna*, (*Gândirea* an. XIV (1935), p. 408-413) — *Febra* (*Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 1, p. 25-33) — *In vreme de pace* (*Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 9-10, p. 35-41) — *O boală foarte gravă* (*Litere*, an. III (1935), nr. 18-19, p. 5).

VLADESCU, G. M., *Ce de gânduri zăpăcite* (*Pământul*, an. IV (1935), nr. 93-94, p. 3) — *Cel din urmă bal la legația rusească*, (*Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 769, p. 5) — *Doctorul Paca-Paca* (*Reporter*, an. III (1935), nr. 60, p. 7) — *Doi doctori și Iliuță* (*Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 781, p. 4) — *Păcat mare* (*Pământul*, an. IV (1935), nr. 98-100, p. 2) — *Plecarea Magdalenei*, (*Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 766, p. 7) — *Spade încrucișate* (*Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 768, p. 5) — *Vedenia de aur* (*Convorbiri literare*, an. LXVIII (1935), p. 308-313).

VLADIMIR, AGA, *Ilieș*, (*Viața Basarabiei*, an. IV (1935), nr. 10, p. 3). — *Moș Tudorache*, (*Viața Basarabiei*, an. IV (1935), nr. 11-12, p. 2).

VOICU, SEVASTIAN, *Un necunoscut* (*Gând româneso*, an. III (1935), p. 211-215).

VOROBCHIEVICI, OCTAV, *Noaptea minaretelor*. București, 1934. Tip. Cartea Românească. 192 p. 17,5×25. Diverse fotografii. 100 lei.

VREME, LUCA, *La schitul lui Motoc* (*Junimea literară*, an. XXIV (1935), p. 9).

VR(IONI), A(IDA), *Invierea* (*Revista scriitoarelor și scriitorilor români*, an IX (1935) nr. 3-4, p. 5). — *Sinaia albă* (*Revista scriitoarelor și scriitorilor români*, an. IX (1935), nr. 1-2, p. 10; nr. 5, p. 6). — *Ultimele flori*, (*Revista scriitoarelor și scriitorilor români*, an. IX (1935), nr. 3-4, p. 13).

VUIA, TIBERIU,*Adolescenta* (*Fruncea*, an. II (1935), nr. 8, p. 8). — *Drumul meu de unul singur*, (*Fruncea*, an. II (1935), nr. 10, p. 8) — *Duminecă* (*Fruncea*, an. II (1935), nr. 18, p. 8; nr. 33, p. 6) — *Mame* (*Fruncea*, an. II (1935), nr. 15, p. 5).

ZAVODNIC, D., *Timofei* (*Fruncea*, an. II (1935), nr. 34, p. 6).

Zece basme pentru copii mici. București, 1935. Edit. și tip. Socec. 108 p. 12,5×19,5. Diverse desene. 30 lei. Colecția Socec.

TRADUCERI. IMITAŢII. PRELUCRĂRI.

AŞ, SALOM, *Un sabbat boeresc,* traducere de CAROL DRIMER *(Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 5, p. 38).

BARTA, ALEXANDRU, Statul salvat, traducere de AD. B(YCK) *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 29, p. 4).

BASSARABESCU, I. A., *Was einem im Schnellzug passieren kann,* traducere de Konrad Richter. *(Revista germaniştilor români,* an. IV (1935), p. 267).

BATZARIA, N. (MOŞ NAE), *Martinică şi Puky,* localizare. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Adevărul. 106 p. 17,5×21,5. Desene şi coperta de Gusty 40 lei — *Rilă iepurilă,* localizare. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Adevărul. 32 p. 13,5×21. Desene şi coperta de Nina R. Iordan. 20 lei.

BAUDELAIRE, CH., *Poeme în proză,* trad. de AL. T. STAMATIAD, *(Luceafărul literar şi critic,* an. VIII (1935), nr. 7, p. 4).

BREKNER, RICHARD, *Un câine,* trad. de MARIUS POPOVICI, *(Blajul,* an. II (1935), p. 122).

CARAGIALE, I. L., *Letzte Nachrichten,* traducere de KONRAD RICHTER *(Revista germaniştilor români,* an. IV (1935), p. 72).

Cântarea cântărilor, traducere de Pr. V. RADU şi GALA GALACTION. Bucureşti, 1934. Edit. Fundaţia pentru literatură şi artă Regele Carol II. Tip. M. O. Imprimeria naţională 20 p. 16×23,5. Extras din *Revista fundaţiilor regale,* an. I (1934), nr. 8.

Cartea lui Iov, traducere de PR. V. RADU şi GALA GALACTION. Bucureşti, 1935. Edit. Fundaţia pentru literatură şi artă Regele Carol II. Tip. M. O. Imprimeria naţională. 72 p. 16×23,5. Extras din *Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 6, 8, 9, 10.

CEHOV, ANTON, *Candelabrul,* traducere de O. D. *(Cele trei Crişuri,* an. XVI (1935), nr. 5-6).

COZAREV, MIHAIL, *Un obiceiu vechiu,* traducere de I. B. *(Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 7, p. 3).

DICKENS, CHARLES, *Poveşti de Crăciun,* traducere de GEORGE B. RAREŞ. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Cultura românească. 200 p. 12,5×19,5. 50 lei. Coperta de Sirin.

DUHAMEL, GEORGES, *Spovedanie în miez de noapte,* traducere de A. CLARENT, Bucureşti, 1934. Edit. şi tip. Adevărul. 192 p. 12,5×19,5. 40 lei. Coperta de Drug.

FRANCE, ANATOLE, *Discurs către studenţi,* traducere de A. CLARNET *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 37, p. 5).

GÂRLEANU, EMIL, *Der Redner,* traducere de KONRAD RICHTER *(Revista germaniştilor români,* an. IV (1935), p. 67).

GIDE, ANDRÉ, *O dedicaţie (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 4, p. 2).

HORAŢIU, *Ode,* traducere de LUCREŢIA IEREMIA, *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 417, p. 9).

KUPRIN, ALEXE IVANOVICI, *Poveşti şi legende* pentru tineret, traducere de GEORGE B. RAREŞ. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Cultura românească. 228, p. 10,5×15. 12 lei Biblioteca Căminul, nr. 307-312.

LAGERLÖF, SELMA, *Palmierul,* traducere de CAROL DRIMER *(Blajul,* an. II (1935), p. 375).

MAUPASSANT, GUY DE, *Noapte de Crăciun (Cele trei Crişuri,* an. XVI (1935), p. 175).

MILANESI, GUIDO, *Flacăra tropicelor,* traducere de F. M. *(Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 2, p. 2).

MUNTE, AXEL, *O carte de demult despre oameni şi animale,* traducere de D. ARIAN. Bucureşti, 1935. Edit. Naţionala Ciornei. Tip. Cartea de aur, 240 p. 12,5×19,5. 60 lei. Recensii de: CALINESCU, G. *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 775, p. 9), I. C. N. *(Blajul,* an. II (1935), p. 357); MATEESCU, MIRCEA *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 26, p. 6); MEZINCESCU, ALEXANDRU *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 29, p. 8), TOMUŢA, ION *(Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 145).

MUSSET, ALFRED, *Bizarerii, (Pasărea albastră,* an. I. (1935), nr. 3, p. 2).

NEAGOE, PETER, *Sandu şi Oana,* traducere de SANDU TELEAJEN *(Azi,* an. IV (1935), p. 1607-1612).

NURREDDIN, ABGELY BEN OMAR, *Cămaşa fericitului.* sau minunata poveste a sultanului Saladin cel trist, care de toată lumea se cuvine a fi cunoscută, traducere de MIHAIL NEGRU. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Cugetarea. 176 p. 12,5×19,5. Desene de Dem. 30 lei. Noua colecţie Delafras 1.

PERETZ, I. L., *Boţe cel tăcut,* traducere de M. GRINDEA *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 9, p. 4).

PIRANDELLO, LUIGI, *Pensionaţii memoriei (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 756, p. 7).

SEIFULINA, LIDIA, *Călcătorii legii,* traducere de F. M. *(Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 1, p. 3).

SHAW, BERNARD, *Libertate,* traducere de P. G., *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 43. p. 5) .

STAMATIAD, AL. T., *Din literatura chineză (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 779, p. 1; *Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 7, p. 3; *Revista scriitoarelor şi scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 12, p. 16).

STINO, AUREL GEORGE, *Poeme arabe,* traduceri *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 5-6, p. 59-64).

TÖRÖK, ALEXANDRU, *Un om a dispărut în codru,* traducere de LASCAR TUDUCIUC *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 3, p. 61).

TWAIN, MARK, *Ruşinoasa prigonire a unui băiat* traducere de CAROL DRIMER, *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 47, p. 3).

VELTRUSKY, LADISLAV, *Ciuperca cu noroc,* traducere de EL. EFTIMIU (*Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 3, p. 2).

WILDE, OSCAR, *Casa cu rodii,* traducere de EUGEN BOUREANUL. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Cugetarea. 224 p. 12,5,×19,5. 30 lei. Noua colecţie Delafras.

ZSIGMOND, MORICZ, *Adăpostul,* trad. de LASCAR TUDUCIUC, (*Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 5-6, p. 45-48).

ZWEIG, ŞTEFAN, *Amok,* nuvele, traducere de EUGEN RELGIS. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Cugetarea, 240 p. 12,5×19,5. 50 lei. — *Noaptea fantastică,* nuvele, traducere de EUGEN RELGIS. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Cugetarea. 288 p. 12,5×19,5 55 lei. Coperta de P. S. Recensie de: MATEESCU, MIRCEA (*Cruciada românismului.* an. I (1935), nr. 51, p. 3). — *Simţuri rătăcite,* traducere de S. PAUL. Ed. II-a. Bucureşti 1935. Edit. Naţionala-Ciornei. Tip. Cartea de aur. 184 p. 12,5×19,5. 50 lei. Coperta de m. r.

3. ROMANE

Romanul este astăzi genul de volum cel mai căutat în ceeace priveşte literatura şi se explică prin viaţa aceasta dinamică pe care o ducem şi care numai asemenea literatură mai poate suporta.

Dar înţelesul de roman e trecut dincolo şi astăzi asistăm la acel fenomen în care autorii chiar nuvele de lungă respiraţie tot romane le sub intitulează. Din marele lor număr am remarcat în note critice pe cele meritoase şi am făcut de multe ori unele aprecieri mai severe acolo unde am simţit nevoia.

Dacă anul acesta numai puţini au reuşit, din nesfârşitul număr de romancieri, acel infim număr cuprinde numele specialiştilor.

Romanul este o carte cu oameni, iar romancierul un istoriograf creator şi de aceea trebuie să cunoşti omul în toată desfăşurarea sufletească, întreaga viaţă, şi diferite stări sociale în fel de fel de aspecte şi unghiuri, prin care au trecut în decursul timpului. Pentru aceste consideraţii şi multe altele relativ la tehnica robustă şi limba variată, clară, numai o infimă parte din cărţile subintitulate roman cores-

pund cu justeţe titulaturi. Restul, false romane sau simple reportagii fanteziste brodate pe realităţi cotidiene.

Din cei cari s'au impus mai de mult în rândul adevăraţilor romancieri şi au apărut anul acesta cu lucruri noi demne de a fi semnalate avem pe Cezar Petrescu care cu Dumineca orbului şi Luceafărul revine la verva creatoare ce ne aduce aminte de Simfonia fantastică sau Comoara regelui Dromichet, cum şi pe Sărmanul Klopştock, care continuă într'un al doilea volum (Feciorul lui nenea Tache Vameşul) viaţa grotească şi sbuciumul mahalalei bucureştene dintre 1879-1925. Un proaspăt, dar viguros romancier s'a descoperit în acest an, Tudor Arghezi. Ochii Maicii Domnului este o carte — un roman cu o respiraţie pur poetică, ce nu stinghereşte nimic, ba din contră ajută în mare măsură realizarea unei opere, unui roman cu adevărat psihologic.

Afară de aceşti istoriografi creatori sunt şi istoriografi-reporteri, fără a fi creatori, a căror activitate se rezumă să discute lucrurile la suprafaţă făcând prin aceasta ori nuvele de mare întindere, ori simple cronici, reportagii ale vieţii de astăzi. Printre aceştia avem ca specialişti în gen pe N. D. Cocea, (Nea Nae), Damian Stănoiu, (Eros în mânăstire, Pensionarii), Sergiu Dan, (Surorile Veniamin), I. Peltz (Foc în hanul cu tei, Actele vorbeşte) etc.

Totuşi opera acestora nu este în totul fără folos, ei distrând un public puţin pretenţios şi slab pregătit, conducându-l spre cei cari într'adevăr susţin cu scrisul lor adevăratul roman.

Dacă vom examina mai atent lista destul de bogată a romanelor apărute în acest an, găsim câteva nume de scriitori mai vechi sau de tineri debutanţi a căror opere singur luate sunt cele mai bune romane din acest an. Iată-i: G. M. Vlădescu (Moartea fratelui meu), Anton Holban (Ioana); Ury Benador (Subiect banal); T. C. Stan (Cei şapte fraţi siamezi) şi Octav Şuluţiu (Ambigen).

Atât. Destul faţă de rest, de celelalte activităţi, ea fiind singura de fapt care se bucură de mai multă şi mai numeroasă atenţie în ochii cetitorilor şi scriitorilor.

Ceeace am vrea aci ar fi să ne dorim cât mai curând un studiu mai lung despre romanul românesc sau despre unii din romancerii noştrii mai reprezentativi.

O R I G I N A L E.

ACSINTEANU, GEORGE, *Convoiul flămânzilor,* București, 1935. Edit. Cultura națională. Tip. Cartea de aur. 260 p. 12,5×19,5. 60 lei. Coperta de P. Grant. Recensie de: BARCOSTAN (CONSTANTIN BARCAROIU) *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 18, p. 6); CHIRESCU, AUREL, *(Litere,* an. III (1935), nr. 18-19, p. 6); DEMETRESCU, ROMULUS *(Pagini literare,* an. I (1935), p. 665); S(CARLAT), T(EODOR), *(Revista scriitoarelor și scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 3-4, p. 32). — *Pâinea, (Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 48). — *Un vis în noaptea crăciunului,* fragment, *(Linia dreaptă,* an. I (1935), nr. 5 p. 2).

G. ACSINTEANU: CONVOIUL FLAMANZILOR

Autorul vrea să fie romanul generației, de sacrificiu, a intelectualilor cari vor o pâine și nu reușesc s'o dobândească cu toate a lor diplome și studii strălucite pe care le-au făcut. Este sănătos lucru însă acela că autorul are în el și o bucățică de optimism și face în așa fel ca să avem totuși un „happy-end". Adică nu este intelectualul în total sacrificat ci numai nițel până și-a întâlnit norocul, desperarea și foamea pe care o îndurase fiind ante-camera fericirii finale. Dar așa cum G. Acsinteanu rezolvă conflicte și conduce acțiunea nu supără, are ceva dinlăuntru — vraja povestirii înăscute — care te prinde și te silește să-i cetești manifestul. De altfel mai trebue să mărturisim că și broderia cuvintelor curate ca diminețile lui Mai te prind în vârtej de lectură neîntreruptă.

M. S.

ALEXIU, MIRCEA, *Ultimul gând al soldatului Petrea,* fragment, *(Arhivele Olteniei,* an. XIV (1935), p. 145).

AMZA, G .M., *Căsătorii 5 lei cuvântul.* București, 1935. Edit. Cultura poporului. Tip. Excelsior. 224 p. 13×20,5. 60 lei. Recensie de: ROCO, DINU, *(Munca literară,* an. II (1935), nr. 23, p. 4).

ARDELEANU, C., *Viață de câine,* fragmente, *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 45, p. 4; an. III (1935), nr. 5, p. 3; *Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 7-8, p. 21-25).

ARGHEZI, TUDOR, *Ochii Maicii Domnului.* București, 1935. Edit. Universala-Alcalay. Tip. Socec. 310 p. 12,5×19,5. 70 lei. Recensii de: BERNEA, ERNEST, *(Rânduiala,* an. I (1935), p. 227-228); CIOCULESCU, ȘERBAN, *(Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 8, p. 409-415); CONSTANTINESCU, POMPILIU, *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 384, p. 7); CRISTINOIU, N., *(Viața romînească,* an. XXVII (1935), nr. 9-10, p. 103-105); DEMETRESCU, ROMULUS, *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 90-92); MARCU, N., *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 31, p. 7); MARTINESCU, PERICLE, *(Reporter,* an. III (1935), nr. 64, p. 2); MATEESCU, MIRCEA, *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 18, p. 4); PAUNESCU-ULMU,

T., (*Ramuri*, an. XXVII (1935), p. 421); RED, (*Adevărul literar și artistic*, s. II. an. XIV (1935), nr. 749, p. 9); ȘERBU, IERONIM, (*Viața literară*, an. IX (1935), nr. 169, p. 3); ȘULUȚIU, OCTAV, (*Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 2, p. 91-93); TOMUȚA, ION, (*Societatea de mâine*, an. XII (1935), p. 122).

TUDOR ARGHEZI: OCHII MAICII DOMNULUI.

In *Ochii Maicii Domnului*, Tudor Arghezi și-a propus să exalte iubirea maternă și reciproc adorarea filială a mamei. Aparatura epică a fost un simplu pretext pentru înstrunirea unei coarde lirice. Se știe cu câtă consecvență prezidează sentimentul patern la Tudor Arghezi, unei întregi literaturi închinate micilor Mițura și Baruțu (din *Bilete de Papagal*, 1928, prin *Cartea cu jucării* și mai departe în *Adevărul literar*, isprăvind cu poema *Ghicitoare* din *Cărticică de seară*). Dragostea de copii este la Tudor Arghezi un sentiment dominant. Este profund semnificativă alegerea primului subiect epic din același rezervoriu bogat de activitate. Pentru un suflet adeseori vizitat de problema divinității, ca Tudor Arghezi, sentimentul matern și cel filial iau o coloratură mistică. Sabina, eroina romanului, incarnează absolutul sentimentului matern, care se traduce prin nevoia și bucuria jertfei. Sabina se dedică cu un elan religios creșterii lui Vintilă, copilul ei, cunoscând vicisitudinile soartei pe care a voit-o. Mai târziu ajuns doctor în matematici, Vintilă a rămas un copil mare, care se mai joacă cu ursul și cățelul și care păstrează ca pe un fetiș manechinul croitoresei defuncte. După mult timp Vintilă refuză cu o violență nemaipomenită iubirea unei fete liliale, ca să se călugărească, după ce a recunoscut în icoana dintr'o mânăstire privirea maică-sii în „ochii Maicii Domnului".

Sabina și Vintilă se cuvin contemplați în realitatea lor ideală, prin care simbolizează absolutul iubirii reciproce dintre mamă și fiu. Psihologia lor se cuvine desindividualizată, de vreme ce și una și alta nu există ca indivizi, autonomi. Poetul Arghezi și-a luat tributul în dauna datelor simple ale vieții, forțând oamenii și evenimentele să reprezinte simbolic preferințele sale. Nu poate fi vorba în Ochii Maicii Domnului așa dar de o sondare originală a unor cazuri excepționale, lucru pentru care s'ar fi cerut circumstanțiate analitic cazurile clinice. Rămânem în domeniul incontrolabilului, al arbitrarului liric.

S'a remarcat, cu prilejul romanului, metoda impenitentă a lui Tudor Arghezi, de juxtapunere a textelor independente între ele, a episoadelor nelegate organic, unitatea negativă a stilului metaforic, în permanență liric.

Din experiența nouă ce și-a impus-o autorul, nu înregistrăm o categorică izbândire de sine, în domeniul epic. Tudor Arghezi rămâne în roman desăvârșitul artist al broderiei pe podul palmei, liricul învăpăiat de sentimentul care-l stăpânește, diformatorul datelor reale ale existenței, care vrea să modifice realitatea, neputând să i se subordoneze, sau să i se adapteze. Problema îi rămâne deschisă, de a se potrivi obiectului nou, prin derogare dela conformația sa adversativă realității, sau de a se cantona franc în fantastic, ceea ce

este poate mai pe măsura structurii sale lirice. Intr'un fel sau într'altul, îi este poate dat să reuşească mai bine decât prin transacţia de faţă, prin care nu iese dintr'un compromis. Oricum, Ochii Maicii Domnului se valorifică prin admirabile frumuseţi parţiale, într'un cuvânt prin prezenţa permanentă a poetului. Ivirea prozatorului de bunăvoie prozaic şi a naratorului mai cenuşiu atârnă de disciplina prin care Tudor Arghezi, eventual, îşi va mortifica personalitatea sa antiepică. Ea este deci în funcţie de voinţă.

Şerban Cioculescu

ATANASIU, GH., *Adelina*, prefaţă de „Viaţa literară", Timişoara, 1935. Edit. librăriei Cartea românească, 208 p. 12×19. 50 lei. Recensii de: GOMBOŞOIU, ŞTEFAN, *(Fruncea*, an. II (1935), nr. 7, p. 6; LOTREANU, ION, *(Luceafărul*, an. I (1935), p. 369); VAL(ERIAN), I., *(Viaţa literară*, an. IX (1935), nr. 165, p. 5. — *Desmoştenitii*, fragmente, *(Fruncea*, an. II (1935), nr. 44, p. 6; *Luceafărul*, an. I (1935), p. 779).

[BARCAROIU, CONSTANTIN, *Periferie*, Bucureşti, 1935. Edit. Ig. Hertz. 272 p. 16,5×12. 15 lei. Colecţia celor 15 lei]. Recensii de: BARBULESCU, PAUL, *(Răsăritul*, an. XVII (1935), nr. 9-10, p. 18); MATEESCU, MIRCEA, *(Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 36, p. 3).

BARNOVSCHI, D. V., *Rumilia*. Mărturisirea trupului, vol. II. Bucureşti, 1934. Edit. Naţionala-Ciornei. Tip. Caragiale. 400 p. 12,5×19,5. 85 lei. Coperta de Dem. Colecţia Demogorgon nr. 4.

BATZARIA, N., (MOŞ NAE), *Răpirea celor două fetiţe*. Bucureşti, 1934. Edit. şi tip. Adevărul. 164 p. 18,5×24,5. Desene în interior. 60 lei. — *Unchiul meu Adam*. Bucureşti, 1935, Edit. şi tip. Cartea românească. 156 p. 19×24. Desene şi coperta de Gusty. 90 lei.

BELLU, PETRE, *Cazul d-nei Predescu*. Bucureşti, 1935, Edit. Ig. Hertz. 240 p. 12×16. 15 lei. Colecţia celor 15 lei. nr. 95. Recensie de: BARBULESCU, PAUL, *(Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 26, p. 3).

BENADOR, URY, *Subiect banal şi Apassionata*, nuvelă. Bucureşti, 1935, Edit. Universala-Alcalay. Tip. Socec, 200 p. 12,5×19,5. 60 lei. Coperta de Maxy. Recensii de: BOZ, LUCIAN, *(Viaţa romînească*, an. XXVII (1935), nr. 9-10, p. 76-77); CIOCULESCU, ŞERBAN, *(Revista fundaţiilor regale*, an. II (1935), nr. 8, p. 426-427); CONSTANTINESCU, POMPILIU, *(Vremea*, an. VIII (1935), nr. 393, p. 8); ENESCU, ŞT. *(Analele Brăilei*, an. VII, (1935), nr. 1, p. 33); MANOLIU, PETRU, *(Azi*, an. IV, (1935), p. 1758); MARTINESCU, PERICLE, *(Reporter*, an. III (1935), nr. 73-74, p. 2); MATEESCU, MIRCEA, *(Cruciada românismului*, an I (1935), nr. 32, p. 3); NEGOIŢA, C. N., *(Viaţa romînească*, an. XXVII (1935), nr. 5-6, p. 126-127); PETRAŞINCU, DAN, *(Reporter*, an. III (1935), nr. 72, p. 5); ŞULUŢIU, OCTAV, *(Familia*, s. III, an. II (1935) nr. 3, p. 99). — *Subiect banal*, fragment, *(Reporter*, an. III (1935), nr. 66-68, p. 3). — *Hilda*, fragmente, *(Reporter*, an. III (1935), nr. 78, p. 3; *Viaţa romînească*, an. XXVII (1935), nr. 9-10, p. 50-59).

URY BENADOR: SUBIECT BANAL.

Ury Benador este un scriitor de mai veche pregătire, care a întreprins mai în urmă o frescă curioasă în Ghetto, veac XX. roman până acum rămas la volumul întâi şi scris cu migală intelectuală. Ne vom orienta mai bine în pretenţioasa-i concepţie, la apariţia volumului următor. Intrerupându-şi lucrarea de proporţii întinse, autorul adună în volum o nuvelă Appassionata şi un scurt roman psihologic, de 160 pagini. Appassionata e o bucată strălucită, al cărei subiect foarte ingenios ni se pare mai ales susţinut printr'o proză lirică de somptuoase efecte, dar nu tocmai realizată în conturarea morală a tânărului Burich bar Moişe Hasandler, plecat dela Sadagura la Viena, cu o caravană de credincioşi după el, în căutarea mesiei care s'a rostit divin în appassionata, Beethoven. Invăţatul ajunge la Viena singur, urmat până la capăt numai de soţia sa, ca să se încrucişeze cu convoiul funebru al marelui compozitor. Aflând de moartea aceluia pe care-l credea mântuitorul, îl caută singur printre crucile cimitirului creştin. Tema e îndrăzneaţă, pentru un scriitor de confesie mozaică, dar, încă odată, se valorifică mai mult liric decât epic, ceea ce încă e remarcabil.

Subiect banal e mai realizat, deşi reduce romanul la proporţiile cele mai limitate. Cum însă e vorba de specia analitică, în care acţiunea se simplifică energic, ca şi numărul fiinţelor, împuţinat la strictul necesar, economia de spaţiu e de rigoare. Suntem în clasicul triunghi: soţul, soţia şi amantul. Cel dintâi are un temperament nefericit de gelos maladiv, care-şi introduce în liniştea menajului un prieten, spre a încerca o experienţă. Nu e un cinic lucid, care să se potrivească unui joc sinistru; nu, e un gelos clasic, care însă, în loc de a proceda în consecinţă, păzindu-şi femeia împotriva primului venit, se îndărătniceşte să se joace cu focul. Până la urmă, se arde, fireşte. Când îşi dă seama că a reuşit să-şi împingă nevasta, femeie de treabă, în păcat, înnebuneşte; şi după vindecare, înainte de a-şi face seamă, îşi scrie povestea....

Istoria lui Ury Benador e în linia volumului întâi din Ultima noapte de dragoste, întâia zi de război a lui Camil Petrescu şi în linia Ioanei, de Anton Holban: o foarte bună analiză a chinurilor geloziei. Maniera lui Ury Benador e dinamică, palpitantă, răscolitoare. Ludwig Holdengraeber, gelosul patetic, nu se analizează la rece, ci se frământă pe jar, comunicându-şi nemijlocit pârjolul.

Ury Benador, cu toată originalitatea, se aşează alături de mai sus numiţii pictori ai geloziei. Rămâne de văzut dacă, cu Subiect banal, şi-a descoperit vocaţia, în direcţia analitică, sau dacă se va întoarce la fresca inanimată din Ghetto, veac XX sau la nuvela lirică, stilizată, gen Appassionata. Alegerea noastră e categorică: strigăm bravo! la Subiect banal.

Şerban Cioculescu

BIBERI, ION, *Proces*. Bucureşti, 1935. Edit. Cultura naţională. Tip. Cartea de aur. 212 p. 12,5×19,5. 60 lei. Coperta P. Grant. Recensii de: CIOCULESCU, ŞERBAN, *(Revista fundaţiilor regale*, an. II (1935), nr. 7, p. 180-182); CONSTANTINESCU, POMPILIU, *(Vremea*, an. VIII, (1935), nr. 390,

p. 7); DEMETRESCU, ROMULUS, *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 97); GEORGESCU, VALENTIN AL., *(Junimea literară,* an.XXIV (1935), p. 398); IVAȘCU, GH. *(Atheneum,* an. I (1935). nr. 3, p. 424); M. G. *(Munca literară,* an. III (1935), nr. 23, p. 4); MARTINESCU, PERICLE, *(Reporter,* an. III (1935), nr. 70, p. 2); MATEESCU, MIRCEA, *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 24, p. 3); ȘULUȚIU, OCTAV, *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 2, p. 98-99); VALERIAN, I., *(Viața literară,* an. X (1935), nr. 2, p. 2).

BILCIURESCU, ALEXANDRU, *Tichia de mărgăritar.* București, 1935. Edit. și tip. Cugetarea. 248 p. 12,5×19,5. 50 lei. Recensii de: DEMETRESCU, ROMULUS, *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 293-294); MATEESCU, MIRCEA, *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 37, p. 3). — cu TONEGHIN, M., *Rumba dragostei.* București, 1934. Edit. și tip. Adevărul. 208, p. 12,5×19,5. 50 lei. Recensii de: CHIRESCU, AUREL, *(Litere,* an. III (1935), nr. 17, p. 4); MIHAESCU, I., *(Meridian,* caet șapte (1935), p. 29).

BONCIU, H., *Bagaj,* strania existență a unui om în patru labe. București, 1934. Edit. Universala-Alcalay. 204 p. 12,5×19,5. Un desen de Alfons Walde, cinci desene de Egon Schiele. 60 lei. Recensii de: ARGINTESCU, I., *(Revista vremii,* an. II (1935), nr. 1-2, p. 33); CONSTANTINESCU, POMPILIU, *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 376, p. 7); CRONICAR, *(Reporter,* an. III (1935), nr. 55, p. 2); GEROTA, C., *(Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 106-108); MIHAESCU I., *(Meridian,* caet șase (1935), p. 28); PHLIPPIDE, AL., *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 12, p. 4). — *Pensiunea doamnei Pipersberg,* București, 1935. Edit. și tip. Eminescu. 220 p. 14,5×22,5. Diverse desene, 2 planșe afară din text. 60 lei.

BOTEZ, DEMOSTENE, *Ghiocul.* București, 1935, Edit. Naționala-Ciornei. Tip. Caragiale. 304 p. 12,5×19,5. 75 lei. Recensii de: CALINESCU, G., *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 741, p. 9); CHIRESCU, AUREL, *(Litere,* III (1935), nr. 17, p. 4); CONSTANTINESCU, POMPILIU, *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 378, p. 7); IOANID, M. D., *(Ramuri,* an. XVII (1935), p. 372); MATEESCU, MIRCEA, *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 8, p. 2); RALEA, MIHAI D., *(Viața romînească,* an. XXVII (1935), nr. 7-8, p. 73-75); SADOVEANU, IZABELA, *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 742, p. 9); ȘOIMARU, TUDOR, *(Viața romînească,* an. XXVII (1935), nr. 2, p. 45-47); ȘTEFANESCU, GEORGE, *(Revista colegiului Sft. Sava,* an. IX (1935), nr. 3-4, p. 22); ȘULUȚIU, OCTAV, *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 2, p. 99-100); WEISS, AURELIU, *(Viața romînească,* an. XXVII (1935), nr. 11-12, p. 64-66).

[BRADIȘTEANU, GR., *Zidul plângerilor.* Timișoara, [1935]. Tip. Atheneum. 180 p. 50 lei]. Recensie de ATANASIU, GH., *(Luceafărul,* an. I (1935), p. 359).

BRAESCU, GH., *Conașii.* București, 1935. Edit. Naționala-Ciornei. Tip. Caragiale. 256 p. 12,5×19,5. 65 lei. Recensii de: CALINESCU, G., *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 782, p. 9); CRISTINOIU, N., *(Viața romînească,* an. XXVII (1935), nr. 11-12, p. 104-105); MATEESCU, MIRCEA, *(Cruciada românismului,* an. II (1935), nr. 53); UȚA, MIHAI, *(Atheneum,* an. I. (1935), p. 681); VALERIAN, I.,

(*Viața literară,* an. X (1935), nr. 4, p. 2). — *Conașii,* fragment (*Gazeta festivă a cărții,* Mai 1935, p. 6).

BUCUR, DOINA, *Un menaj ca multe altele,* (*Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 761, p. 3; nr. 762, p. 3; nr. 763, p. 3; nr. 764, p. 5; nr. 765, p. 3; nr. 766, p. 3; nr. 767, p. 3).

CALISTRAT, ALEXANDRU, *Noaptea pubertății,* fragment, (*Meridian,* caet șase (1935), p. 10).

CAMPEANU, DR. M., *Casa de întâlniri.* București, 1935. Edit. librăria Principele Mircea, 228 p. 12,5×19,5. 55 lei. Recensii de: MATEESCU, MIRCEA (*Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 30, p.4); VLADESCU, G. M. (*Reporter,* an. III (1935), nr. 73-74, p. 5).

CAPRESCU, NICOLAE, *Omul din umbră.* București, 1935. Edit. Cultura poporului. 340 p. 13×19. 60 lei.

CERNEA, SILVIU, *Fragment dintr'un roman în manuscris,* (*Revista scriitoarelor și scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 5, p. 9). — *Restrișie,* fragment, (*Munca literară,* an. III (1935), nr. 20, p. 3).

COCEA, N. D., *Nea Nae.* București ,1935. Edit. Universala-Alcalay. 284 p. 12,5×19,5. 70 lei. Recensii de: CALINESCU, G. (*Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 750, p. 9); CONSTANTINESCU, POMPILIU, (*Vremea,* an. VIII (1935), nr. 390, p. 7); DEMETRESCU, ROMULUS, (*Pagini literare,* an. II (1935), p. 51); GEROTA, C., (*Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 254-256); MANOLIU, PETRU, (*Azi,* an. IV (1935), p. 1681-1682); PAPADIMA, OVIDIU, (*Gândirea,* an. XIV (1935), p. 329-330); PHILIPPIDE, AL., (*Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 23, p. 3); ȘERBU, IERONIM, (*Viața literară,* an. IX (1935), nr. 169, p. 3); ȘULUȚIU, OCTAV, (*Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 2, p. 95-98). — *Nea Nae,* fragment, (*Reporter,* an. III (1935), nr. 59, p. 5).— *Otrava,* fragment, (*Reporter,* an. III (1935), nr. 52, p. 2).

N. D. COCEA: NEA NAE.

Nea Nae este tipul parvenitului bădăran, mijlociu la vârstă, pișicher la fire Nea Nae este multimilionar și are tot ce dorește. In afară de prințesa Iscoda Ghica, pe care o urmărește de douăzeci de ani, fără s'o poată îndupleca măcar să-l viziteze, și pe care o dorește cu o patimă mereu mai mare. Prințesa e conducătoarea unui azil de orfani. Și acceptă în sfârșit să vină în casa lui Nea Nae, pentru ca să ridice cei o sută de mii de lei pe care focosul bogătaș îi promisese prințesei pentru azil. Prințesa vine. Și obține mai mult de cât credea(Intâmplarea face însă ca să nu cadă în cursa lui Nea Nae. Doctorul Daniil pe care Nea Nae îl rugase să-i prepare un afrodisiac, îi bănuește intențiile pentrucă-i știe năravul: așa că îi prepară o apă neutră.

La banchetul pe care îl da în cinstea principesei, Nea Nae, refuzat categoric, cade trăsnit de apoplexie...

Este locul să vă spun că acțiunea, deși se împrăștie și se răsfață pe 300 de pagine nu durează nici 24 de ore.

O fi viața societății noastre tocmai atât de afurisită cum o vede N. D. Cocea.

Da, este.

Societatea noastră este și depravată și superficială.

Dece totuşi, nu reuşeşte N. D. Cocea să-i surprindă autentic şi valabil accentul?

Un motiv puternic crede că este acela că N. D. Cocea premeditează şi intenţionează din cale afară de susţinut „scopul" pentru care scrie şi, în mod voluntar prevede cărţilor sale doza de tendinţă şi de invective (la adresa păcătosului trai burghez) care-i invadează sufletul şi-i înnegurează discernământul critic. Când opera devine mijloc şi tendinţa scop, se înţelege că pamfletul se substitue necesar orcărui element de artă veritabilă.

Dar tendenţionismul lui N. D. Cocea mi se pare, in el însuşi, lipsit de rădăcini.

Mircea Mateescu

COMAN, CONSTANTIN, *Personalul de Giurgiu.* Bucureşti, 1935. Edit. librăria Academică, Tip. Bucovina. 266 p. 12,5×19,5 60 lei. Coperta de A. M.

CONDIESCU, N. N., *Insemnările lui Safirim,* fragmente *(Gândirea,* an. XIV (1935), p. 178-183; *Ramuri,* an. XXVII (1935), p. 317; *Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 4, p. 34-53; *Viaţa romînească,* an. XXVII (1935), nr. 5-6, p. 17-25).

CONSTANT, EUGEN, *Condicar de lume nouă.* Craiova, 1935. Edit. autorului. Tip. Apărarea naţională, II+184 p. 14×21. Un portret. 40 lei. Recensie de: MARTINESCU, PERICLE, *(Reporter,* an. III (1935), nr. 75, p. 2).

CONSTANTIN, THEODOR, *Fursenee,* fragment, *(Pământul,* an. IV (1935), nr. 117-120, p. 8).

CORBASCA, VLADIMIR, *Tananica.* Bucureşti, 1935. Edit. şi tip Adevărul. 244 p. 12,5×19,5. 60 lei. Recensii de: CALINESCU, G., *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 757, p. 9); DEMETRESCU, ROMULUS, *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 167-168); M. G., *(Munca literară,* an. III (1935), nr. 23, p. 4).

COSTENCO, N. F., *Amintirile Adei,* fragment. *(Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 3, p. 39).

CREVEDIA, N., *Columba,* fragment, *(Pamântul,* an. IV (1935), nr. 105, p. 3). — *Cu Cornelia spre mânastire,* fragment, *(Revista scriitoarelor şi scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 1-2, p. 15).

DAMIAN, MIRCEA, *Deacurmezişul.* Bucureşti, 1935. Edit. Universala-Alcalay. Tip. Socec. 286 p. 12,5×19,5. 75 lei. Coperta de N. S.

MIRCEA DAMIAN: DEACURMEZIŞUL.

Este o autobiografie prea îndrăzneţ şi eliptic schiţată care totuşi sgârie de multe ori buna cuviinţă a noastră în genere. Autorul are prea multă îndrăsneală şi mult EU, poate fără să i-l fi cerut nimeni el ne spune viaţa fără să fie nici o autobiografie care se vrea aşa ceva, nu este nici roman, ci numai un simplu semn de întrebare deasupra unui gest inutil.

M. S.

DAN, SERGIU, *Surorile lui Veniamin.* Bucureşti, 1935. Edit. Cultura naţională. Tip. Cartea de aur. 280 p. 12,5×19,5. 70

lei. Recensii de: CALINESCU, G., *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 753, p. 9); CIOCULESCU, ŞERBAN, *(Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 7, p. 177-180); CONSTANTINESCU, POMPILIU, *(Vremea* an. VIII (1935), Paşti, p. 12); DEMETRESCU, ROMULUS, *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 48); IVAŞCU, G., *(Manifest,* an. II (1935), nr. 5, p. 5); MARTINESCU, PERICLE, *(Reporter,* an. VIII (1935), nr. 69, p. 2); MATEESCU, MIRCEA, *(Cruciada românismului* an. I (1935), nr. 23, p. 5); M. GH., *(Munca literară,* an. III (1935), nr. 22, p. 4); ŞULUŢIU, OCTAV, *(Familia* s. III, an. II (1935), nr. 2. p. 93-85) — *Ciuma la Bucureşti,* fragment, *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 4, p. 26).

DAUŞ, LUDOVIC, *O jumătate de om,* fragment, *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 4, p. 35-45).

DAVA, JEAN G., *Mâine,* în timpul revoluţiei ruse. Bucureşti, 1935. Edit. S. P. A. Tip. Cultura-Focşani. 246 p. 13×20,5. 60 lei.

DELASOCOLA, CLEMENTINA, I., *Familia părintelui Nedelcu sau vecinii casei noastre părinteşti. II Crâmpei din viaţa autoarei.* Bucureşti, 1935. Edit. librăria Principele Mircea. 208 p. 12,5×19,5. 60 lei. Coperta de ispir.

DELESCU, BARBU, *Poartă-ţi crucea!* Bucureşti, 1935. Tip. Universul. 240 p. 14,5×22. 50 lei. Recensie de: MATEESCU, MIRCEA, *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 34, p. 3).

DEL-VET, ARIANA, *Două lumi.* Bucureşti, 1935. Edit. librăria Academică, Tip. Bucovina, 288 p. 12,5×19,5. 60 lei.

DESSILA, OCTAV, *Neastâmpăr.* Bucureşti, 1934. Edit. şi tip. Cartea românească. 372 p. 12,5×19,5. 90 lei. Recensii de: AM(ARU), B(OGDAN), *(Viaţa literară,* an. X (1935), nr. 1, p. 5); CIOCULESCU, ŞERBAN, *(Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 1. p. 164-167); MIHAESCU, I., *(Meridian,* caet şapte (1935), p. 30). — *Fata lui Ioan a Petrii,* fragmente, *(Pământul,* an. IV (1935), nr. 98-100, p. 5; *Reporter,* an. III (1935), nr. 73-74, p. 6),

DIMIU, DAN D., *Eva mătuşa lui Adam.* Bucureşti, 1935. Edit. librăriei Principele Carol, 272 p. 12,5×19,5. 65 lei. Coperta de R. D. Recensie de: MARTINESCU, PERICLE, *(Reporter,* an. III (1935), nr. 66-68, p. 2); MATEESCU, MIRCEA, *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 28, p. 5).

DORIAN, EMIL, *Vagabonzii.* Bucureşti, 1935. Edit. librăria Principele Mircea. 296 p. 19×21,5. 65 lei. Coperta de Dem.

DRAGAN, GABRIEL, *Pe frontul Mărăşeşti, învie morţii.* Bucureşti, 1934. Edit. şi tip. Române-unite. 352 p. 12,5×19,5. 45 lei. Copreta de Ary Murnu. Recensii de: DEMETRESCU, ROMULUS, *(Pagini literare,* an. I (1935), p. 661); MIHAESCU, I., *(Meridian,* caet şase (1935), p. 27); PAPADIMA, OVIDIU, *(Gândirea,* an. XIV (1935), p. 108).

DRAGOMIRESCU, MIHAIL, *Sănducu,* icoane (tablouri) din viaţa copilărească. Al treilea din epopeia română „Copilul cu trei degete de aur". Bucureşti, 1935. Edit. Oficiul de librărie. Tip. Bucovina. 152 p. 12,5×19,5. 40 lei. Recensii de: CALINESCU, G., *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 766, p. 9)) GYR, RADU, *(Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 510-512); MARTINESCU, PERICLE, *(Reporter,* an. III (1935), nr. 75, p. 2); MATEESCU, MIRCEA, *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 44, p. 3); ODOBEŞTEANU, VICTOR, *(Munca literară,* an. III (1935), nr.

22, p. 4). — *Pământ și floare,* fragmente, *(Convorbiri critice,* s. nouă (1935), nr. 1, p. 23; nr. 2, p. 28; nr. 3-4, p. 26).

DUMITRAȘCU, REMUS, *Ghiare.* București, 1935, Edit. și tip. Cartea românească 304 p. 12,5×19,5. 75 lei.

DUMITRESCU, GHEORGHE, *Ulise.* București, 1935. Tip. Cartea românească. 112 p. 12,5×19,5. 25 lei. Recensie de: MARTINESCU, PERICLE, *(Reporter,* an. III (1935), nr. 66-68, p. 2).

EFTIMIU, VICTOR, *Arhanghelul cu aripi de ceară.* București, 1935. Edit. și tip. Cartea românească, 320 p. 12,5×19,5. 75 lei. Coperta de V. Precup. Recesii de: MARTINESCU, PERICLE, *(Reporter,* an. III (1935), nr. 59, p. 2); REDEA, ALEXANDRU, *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 14, p. 6) ȘERBAN, AL., *(Reporter,* an. III (1935), nr. 86-88, p. 16); ȘULUȚIU, OCTAV, *(Familia,* s. III, an. II (1935) nr. 7-8, p. 97-99).

ELIADE, MIRCEA, *Huliganii.* 2 volume. București, 1935. Edit. Naționala-Ciornei. Tip. Cartea de aur. 280+272 p. 12,5×19,5. 125 lei. Recensii de: CĂLINESCU, G., *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 784, p. 9); COMȘA, N., *(Blajul,* an. II (1935), nr. 11-12, p. 558); MARTINESCU, PERICLE, *(Reporter,* an. III (1935), nr. 86-88, p. 2); MATEI, NICODIM ION, *(Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 4, p. 10); P(E)TR(AȘINCU), D(AN), *Viața literară,* an. X (1935), nr. 4, p. 4); RAIS, MARIA MAGDALENA, *(Tinerimea română,* an. LIV (1935), nr. 158).—*Șantier,* roman indirect. București, 1935. Edit. și tip. Cugetarea. 280 p. 12,5×19,5. 60 lei. Recensii de: CĂLINESCU, G., *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 767, p. 9); CIOCULESCU, ȘERBAN, *(Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 7, p. 173-177); CONSTANTINESCU, POMPILIU, *(Vremea,* an. VIII (1935) nr. 392, p. 7); IONESCU, EUGEN, *(Ideea românească,* an. I (1935), p. 148); MANOLIU, PETRU, *(Azi,* an. IV (1935), p. 1680-1681); MARTINESCU, PERICLE, *(Reporter,* an. III (1935), nr. 73-74, p. 2); PAPADIMA, OVIDIU, *(Gândirea,* an. XIV (1935), p. 434-435); P(E)TR(AȘINCU), D(AN) *(Viața literară,* an. X (1935), nr. 2, p. 4); ȘULUȚIU, OCTAV, *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 3, p. 87).

MIRCEA ELIADE: HULIGANII.

Huliganii nu putea fi scris decât de un ins care a trăit și a rătăcit mult. Paginele acestea conțin gânduri prea sincere și prea crude ca cititorul să nu simtă că participă la mișcarea lor vie și dramatică. Intâlnești în Huliganii întreagă problematica tinereții românești. In jurul generației tinere s'a discutat gălăgios și nedrept. S'au spus groaznice absurdități. Tinerețea a fost înălțată la rangul de dogmă și orice om trecut de o anumită vârstă, era decapitat sau pus la zidul infamiei. Procedeul s'a dovedit de cea mai proastă calitate fiindcă sub eticheta aceasta de tânăr s'au inventat posibilități de parvenire pentru toate mediocritățile și semidocții imberbi.

Mircea Eliade a înțeles dela început că o generație se afirmă nu prin sgomotoase manifeste și prin reclamă, ci prin creație și muncă.

In Huliganii problematica libertății se pune mai tinerește.

Aici eroticul e lăsat în urmă, e depăşit. (O excepţie care posedă considerabilă valoare epică este Mitică Ghcorghiu). P. Anicet nu se mai luptă cu stafia stranie a dualităţii cu disperarea unui halucinant: la el dialectica libertăţii îşi însuşeşte un soi de coloratură metafizică. Pentru P. Anicet nu există nici o valoare care să-l depăşească. Evident, cu atât mai puţin iubirea. El nu crede decât în creerul şi'n vitalitatea sa exuberantă. El nu crede decât în libertatea lui, dar numai a lui. Adevărurile nu-l interesează, morala obişnuită, deasemeni. Trece peste ele ca peste nişte cadavre, cu o superbă îndrăzneală juvenilă. Dorinţa lui e să-şi facă de cap şi să creeze. Creaţia sa muzicală va sgudui din rădăcini lumea şi-i va dărui nimbul — visat cu atâta ardoare — al celebrităţii...

P. Anicet are o infinită groază de ratare. Ochiul lui vede împrejur numai platitudine şi echilibru amorf care îl înspăimântă. Nici vorbă, Mircea Eliade a fost cândva cel mai veritabil P. Anicet. A consumat până la albă cenuşă suferinţa acestui adolescent capabil doar de-o unică mare credinţă: credinţa în el, în steaua şi'n biologia lui — credinţă fără un dram de falsitate, sinceră ca un imn păgân.

Aceluia care primeşte viaţa după ce-a avut o desamăgire nu-i mai rămâne decât un rost: să creadă cu pasiune nemărginită într'un lucru, într'o iluzie sau întru'un adevăr — indiferent. Să se devoteze adică în întregime cuiva. P. Anicet se devotează talentului său, pe care-l socoteşte generator de plăsmuiri geniale şi crainicul unui eon. Iată în ce constă huliganismul său: într'un act de barbar, devotament faţă de o valoare, sau mai de grabă faţă de ceea ce are el, convingerea că e o valoare superioară.

Şi acest act de credinţă merge atât de departe, încât P. Anicet va fi mereu singur. Fiindcă atunci când te robeşti cu totul ţie — numai singurătatea cea mai aspră ţi-e îngăduită. Orice altceva te înstrăinează de fiinţa ta slăbindu-ţi credinţa.

Dialectica libertăţii te duce sau la anarhie — prin exaltarea desfrânată a individualităţii, sau la arbitrar, printr'o supunere oarbă faţă de ea. Altă soluţie nu este. Tocmai aici zace tragismul ei imens: imposibilitatea de-a fi liber prin libertate. De zidul acesta masiv s'au rupt toate sborurile îndrăsneţe ale minţii omeneşti, Ras Kolnikov, Ivan Karamazov, Kirilov...

P. Anicet nu ajunge la anarhie ci la arbitrar — deoarece crede în ceva profund arbitrar: în el. Faptul acesta — pe tărâm metafizic — echivalează cu sinuciderea fratelui său mai în vârstă; Pavel sau dacă vreţi cu aceea eminamente rusească iluminare creştină a lui Raskolnikov.

P. Anicet se salvează crezând în el. Pavel sinucizându-se. Asta e deosebirea dintre ei.

Mircea Eliade a scris cea mai frumoasă carte românească despre tinereţe. Cu tehnică nu tocmai desăvârşit — din pricina lipsei de organică legătură între planurile desfăşurării epice, Huliganii totuşi e un roman românesc din cele mai reprezentative. Filele lui sunt îmbulzite de viaţă reală, bogată, huliganică.

Septimiu Bucur.

MIRCEA ELIADE: ŞANTIER.

Cine a cetit „Isabel şi apele diavolului", „Maitreyi", „Intoarcerea din rai" şi „Lumina ce se stinge", nu mai găseşte în „Şantierul" lui Mircea Eliade decât prilejul de a reconstitui, cu ocazia ultimului volum, osatura celor anterioare. Şantier este un roman aşa zis „indirect", dar care nu are altă însemnătate decât aceia pe care autorul însuşi o justifică în prefaţă: anume de a înfăţişa etapele unei inteligenţe si fazele unui sentiment pentru cine nu a cunoscut celelate romane ale lui Mircea Eliade şi care nu sunt decât paginile aceluiaş tot autobiografic, din care autorul a extras, pe rând, un conţinut, apoi altul...

Mircea Mateescu

FARAGO, COCA, *Sunt fata lui Ioan Gheorghe Antim,* fragmen e, *(Gând,* an. I (1935), nr. 6, p. 1; *Frize,* an. II (1935), nr. 3 p. 1; *Junimea literară,* an. XXIV (1935), nr. 3-4, p. 88; *Pamântul,* an. IV (1935), nr. 110, p. 3).

FURTUNĂ, HORIA, *Prietenii din Bucureşti,* fragment *(Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 5, p. 245-260).

GABRIELESCU, ALICE, *O săptămână agitată,* fragment *Revista scriitoarelor şi scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 6-7, p. 14).

GALACTION, GALA, *Cum încep un veac şi o căsnicie, Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 1, p. 41-58 cap. IX-X); nr. 2, p. 288-307 (cap. XI-XIII); nr. 3 p. 500-519 (cap. XIV-XVI); nr. 4, p. 54-70 (cap. XVII-XVIII); nr. 5 p. 263-272 (cap. XIX-XX); nr. 6, p. 532-540 (cap. XXI sfârsit). *La răspântie de veacuri* (O lecţie asupra lui John Stuart Mill). 2 volume. Bucureşti, 1935. Edit. Cultura naţională. Tip. Cartea de aur, 184+368 p. 12,5×19,5. 120 lei. Recensii de CALINESCU, G., *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 779, p. 9); CONSTANTINESCU, POMPILIU, *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 414, p. 9); MARTINESCU, PERICLE, *(Reporter,* an. III (1935), nr. 84, p. 2; MATEESCU, MIRCEA, *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 50, p. 3); STANCULESCU, GH., *(Revista colegiului Sf. Sava,* an. X (1935), nr. 1-2, p. 17); ŞULUŢIU, OCTAV, *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 9-10, p. 109-111); BERNEA, ERNEST, *(Rânduiala,* an. I (1935), p. 469-470).

GALA GALACTION: LA RASPANTIE DE VEACURI

La răspântie de veacuri este desigur romanul unei iubiri. Autorul o spune destul de lămurit în prefaţă, iar critica a confirmat acest lucru, de altfel evident.

Totuşi aş îndrăzni să văd în aceste două prime volume, abia în rândul al doilea un roman de dragoste. In prim rând, La răspântie de veacuri este mai mult romanul unei vocaţiuni poetice.

Fără îndoială, amorul lui Doru Filipache şi al Antoninei Ţanţu ocupă un important loc în economia romanului — dar nu pe cel mai important. Nici măcar din punctul de vedere contabilicesc al numărului de pagini rezervat acestui episod de iubire, el nu este dominant. Nesfârşit mai numeroase sunt

paginile dedicate problemelor literare ale tânărului erou Doru Filipache, problemelor sale de conștiință, ideilor sale de artă, experiențelor sale de creație.

Obiectul prim al părintelui Galaction pare a fi fost aici acela de a fixa tatonările de gândire, de orientare de sensibilitate ale unui grup de intelectuali superiori, aflați pe pragul dintre prima tinerețe și majoritatea interioară.

Așa se explică lungile dezbateri abstracte dintre tinerii noștri eroi, nesfârșitele lor scrisori grave, solemnele lor confesiuni, imensele lor conversații. (Numai Boruzescu și Filipache, și numai într'o singură discuție, au nevoie de 22 de pagini, pentru ca să pună la punct... filozofia lui Kant...). Cei patru amici, care formează nucleul intelectual al romanului (ca să nu-i mai numărăm pe Lara Teobald și pe Edgar Spata, prezenți numai cu numele), pornesc în viață încrezători în talentul sau în geniul lor — și în bună parte cartea nu este altceva decât prezentarea foarte locvace, foarte discursivă, foarte amplă a primelor lor incursiuni în cultura românească.

La răspântie de veacuri este evident romanul unei iubiri, dar este mai ales romanul unor intelectuali. Ceea ce este determinant în personajul principal al cărții, în Doru Filipache, nu este atât amorul său pentru Antonina sau Elghira, cât vocația sa pentru poezie. O spune și el de nenumărate ori, fără prea multe ezitări, i-o spun și ceilalți cu persistentă complicitate.

„... am venit pe lumea aceasta, obsedat de armonii pe care le aud numai eu și aiurit de o vrajă neîntreruptă, din mine și din jurul meu, despre care semenii mei n'au nici o bănuială" (vol. II, pag. 148).

„Legea sufletului tău e cuvioasă, declară la rândul său Boruzescu. Tu ești poet, tu ești artist (pag. 285)".

Și puțin mai departe, eroul cărții reia cu foarte mult elan aceiași strigare:

Sunt poet... și menirea mea este pasiunea ! (pag. 353).

Asemenea accente de orgoliu liric sunt fără număr în cartea părintelui Galaction și ele arată limpede că într'adevăr această carte este romanul unei tinere vocații poetice, în căutarea propriei sale clarificări.

Tema este extrem de grea și amenințată la tot pasul de primejdioase naivități. E deajuns să amintesc în această privință o foarte justă remarcă a lui Albert Thibaudet:

„Mais si le roman du grand intellectuel a parfois été tenté, il n'a jamais produit une oeuvre viable. Balzac y a complètement échoué dans Louis Lambert...

„... Les raisons pour lesquelles le roman intérieur du grand philosophe ou du grand savant, du grand poète ou du grand artiste, n'a jamais pu et ne pourra probablement jamais être réalisé pleinement ne sont pas très obscures...".

Aceste «rațiuni», Thibaudet le explică pe larg, dar ar fi să ne depășim obiectul, stăruind asupra lor. Vom remarca doar că aproape toate dezbaterile de idei din romanul părintelui Galaction rămân în afară de țesătura sa epică. Ele pot fi eventual interesante în ele însele, dar sunt un real balast în economia cărții: imense digresiuni abstracte, care întrerup povestea și îi îngreunează ritmul. Am citat mai sus discuția dintre Filipache și Boruzescu asupra lui Kant.

Am mai putea cita capitolul în care se comentează Magda lui Sudermann. Am mai putea cita scrisoarea, de mare întindere, în care Doru discută tabloul pictorului polonez Siemiradsky, «Diricee creştină»...

Toate aceste fragmente — şi multe altele — păstrează un caracter de conversaţie academică, un ton respectabil evident de dispută intelectuală.

Nimic nu e mai greu de scris decât romanul unei inteligenţe superioare. Thibaudet pretinde — după cum aţi văzut — că e imposibil.

*

Părintele Galaction este un scriitor, pentru care problema morală există. Romanul său are deci din capul locului anumite obiecte etice.

E mincinoasă frumuseţea dacă n'o garantează idealul moral! E amăgitoare arta, dacă nu purcedă din convingeri superioare, ci purcede din trufia şi din aluatul impurităţii noastre! (Vol. II, pag. 255).

A discuta o astfel de atitudine literară, ar fi un exerciţiu riscat. Tot ce putem face este să o reţinem, să recunoaştem că este întru totul respectabilă şi în sfârşit să constatăm că ea defineşte excelent arta părintelui Galaction.

Criza morală în romanul de faţă este de două ori studiată. Odată sub aspectul ei ideologic — aş spune — în discuţiile dintre protagoniştii cărţii; iar a doua oară sub aspectul ei pasional, în intriga amoroasă ce se ţese între Doru, Antonina şi Elvira. Antonina reprezintă sobrietatea, credinţa, liniştea şi virtutea — în timp ce Elvira reprezintă ciudăţenia, inconstanţa,neliniştea şi, dacă nu viciul, în orice caz aventura.

Lucrurile sunt văzute astfel într'o ordine prea simetrică, dar tocmai de aceea sensul moral al cărţii este mai limpede. Părintele Galaction nu ţine să evite stilul pedagogic. Romanul său devine astfel o frumoasă lecţie, căreia ar fi nepios să-i opui exigenţe strict estetice. Nepios şi, adaug, prematur. Căci romanul continuă.

Mihail Sebastian.

GREGORIAN, AL., şi STAN, C. *Casa studenţească,* fragmente *(Sfarmă piatră,* an. I (1935), nr. 4, p. 6; nr. 5, p. 6; nr. 6, p. 6).

GROZDAN, DORIAN, *Omul cu sufletul negru,* fragment *(Luceafărul,* an. I (1935), p. 341).

HOLBAN, ANTON, *Ioana.* Brad, 1934. Edit. Pantheon. Tip. Zarand. 272 p. 12,5×17,5. 70 lei Biblioteca Ritmul vremii. Recensii de:CALINESCU, G., *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV, (1935), nr. 739, p. 9); CIOCULESCU, ŞERBAN, *(Rev. fundaţiilor regale,* an. II, (1935),nr. 7, p. 169-173); CONSTANTINESCU, POMPILIU, *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 372; p. 9); ILIESCU, TIBERIU *(Meridian,* caet şase (1935), p. 32); IVAŞCU, G. *(Manifest,* an. II (1935), nr. 2, p. 15); MANOLIU, PETRU *(Azi,* an. IV (1935), p. 1579-1580); MARTINESCU, PERICLE *(Reporter,* an. III (1935), nr. 58, p. 2); MATEESCU, MIRCEA *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 12, p. 5); RADIAN, EMANOIL *(Frize,* an. II (1935), nr. 2, p. 4); ŞERBU, IERONIM, *(Viaţa literară,* an. IX (1935),

nr. 166, p. 3); ŞULUŢIU, OCTAV (*Familia*, s. III, an. I (1935), nr. 9, p. 103-106). — *Ioana*, fragmente, (*Pământul*, an. IV (1935), nr. 98-100, p. 3; nr. 117-120, p. 5).

ANTON HOLBAN: IOANA.

Romanul aproape nu are subiect. După o despărţire de trei ani, în care răstimp Ioana a incercat, nu să se consoleze, dar să se vindece cu altul, Sandu, işi reia legătura cu prietena s'a, in locuinţa ei estivală din Cavarna-port. Lui Anton Holban i-a plăcut să-şi aleagă vecinătatea mării, in dezolarea unui port necercetat, ca un decor firesc al neliniştilor ce avea să le analizeze. Poate l-a atras frământarea stearpă a valurilor marine, cu care va fi asemuit statornica tortură a sufletului.

Din unghiul dramatic, conflictele dintre doi amanţi se rezolvă invariabil in aşa zisa scenă a „explicaţiilor“, cu rezultat norocos sau negativ. Metoda a trecut şi in roman, ocazionând un punct de culminaţii în desfăşurarea gradată a peripeţiilor.

Inchipuiţi-vă un roman ale cărui peripeţii infăţişază aspectul invariabil al aceleaşi intrebări: cum a fost cu celălalt, şi aveţi conţinutul esenţial din Ioana.

Ioana intruneşte o inteligenţă virilă cu un temperament chinuit de femeie. Rând pe rând, urită sau frumoasă, după cum i se reflectă in conştiinţă bucurii sau tristeţi, ea prezintă o perfectă identitate de caracter cu Sandu. Anton Holban a vrut să realizeze un contradictoriu tip feminin, cerebral, dar nu construit pentru stendhalianul „amour de tête“, de vreme ce este prevăzută cu o ascuţită sensibilitate nervoasă. Sandu şi Ioana vibrează la fel, in acelaş ritm sufletesc desorganizat, dela un cap la altul al romanului. E o undă neintreruptă de suferinţă, pe care o pune in mişcare nevoia maladivă a lui Sandu de a şti in cele mai mici amănunte, lucrul asupra căruia indeobşte amanţii convin a aşterne o confortabilă uitare.

Formula sufletească a Ioanei:

Necesitatea de a fi nefericită (p. 130), se potriveşte şi lui Sandu.

Romanul analitic mai in genere deplasează nefericirea de pe terenul conflictelor sociale, pentru a o integra mai temeinic în structura morală a indivizilor. Structuraţi identic, Sandu şi Ioan sunt conduşi de fatalităţile structurii lor (p. 204). **Vocaţia suferinţei, remarcabilă la amândoi, ar duce la sinucidere, de n'ar fi cum spune Ioana:** curiozitatea de a cunoaşte pe om (p. 55).

Amândoi suferă, dar işi ridică suferinţa la demnitatea principiului de cunoaştere. Nu ne vom mira deci că cei doi amanti predestinaţi işi pauzează torturile reciproce, discutând ceasuri intregi asupra unei nuanţe morale incluse intr'un vers de Racine, sau descifrând cu pasiune melomană o frază muzicală din Debussy.

Ceea ce ar apărea aiurea ca o pedanterie, se luminează aci prestigios ca o nevoie de cunoaştere. Nu-i vom reproşa autorului leit-motivele lexicale, dar vom face remarca revenirii prea frecvente a cuvintelor: catastrofă, cataclism, dezastru, tragedie, la singular ca şi la plural. Ele corespund complezenţei in patetic a romancierului. Cine este nedeprins cu mo-

dalitatea analitică, poate fi copleşit sub o impresie de monotonie. Este pentru noi evident că Anton Holban nu a urmărit delectabile variaţii. Monotonia este în Ioana corolarul statismului-psihologic. Deşi psihologia teoretică a lui Anton Holban este mobilistă, postulând neidentitatea morală a unui ins în timp,—ceea ce este foarte modern,—structura individuală a eroilor săi, practic rămâne clasică, prin alte cuvinte statică.

Cu Ioana Anton Holban a depăşit considerabil propriile sale mijloace din O moarte care nu dovedeşte nimic, **unde ne onoram a fi intuit calităţi excepţionale de analist.**

Camil Petrescu a dat în primul volum din Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război, **analiza dinamică şi dramatică a fenomenului geloziei. Aceeaşi temă şi-a găsit în Anton Holban un remarcabil analist, static, în aparenţă monoton, nedramatic prin aparatură, dar implicit dramatic în esenţă, de un patetism sobru, nespeculat. El pare a se conforma unei observaţii clasice:**

Toată truda trebue să-ţi fie să te cunoşti cât mai exact şi să nu porţi cu tine, toată viaţa, pe un străin **(p. 258).**

Acest comandament socratic poate fi socotit piatra unghiulară a activităţii lui Anton Holban.

Şerban Cioculescu

IACOBESCU, AL., *Spre Orşova,* fragment, *(Luceafărul,* an. I (1935), p. 442).

IOANID, M. D., *Noapte cu Sanda,* fragment, *(Meridian,* caet şase (1935), p. 3).

IORDAN, B., *Invăţătorii.* Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Cugetarea. 256 p. 12,5×19,5. 55 lei. Coperta de Dem. *Invăţatorii,* fragment *(Pământul,* an. IV (1935), nr. 108, p. 2). *Pământul ispitelor* (Delta). Bucureşti, 1934. Edit. şi tip. Adevărul, 356 p. 12,5×19,5. 80 lei. Recensii de: CHIRESCU, AUREL *(Litere,* an. III (1935), nr. 18-19, p. 6); ILOVICI, MIHAIL *(Cruciada românismului,* an I (1935), nr. 15, p. 4); MARTINESCU, PERICLE,*(Reporter,* an. III, (1935), nr. 62, p. 2); VASILIU-HASNAŞ, ELENA *(Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 6, p. 76).

IOV, D., *Crâşmăriţa,* fragment *(Cuvânt moldovenesc,* an. IV (1935), nr. 10-12, p. 11).

ISTRATI, PANAIT, *Biroul de plasare,* vol. II din viaţa lui Adrian Zografi. Bucureşti, 1934. Edit. şi tip. Cartea românească, 228 p. 12,5×19,5. 60 lei. Recensie: MIHAESCU, I., *(Meridian,* caet şapte (1935), p. 29). — *Moartea lui Mihail,* fragment *(Azi,* an. IV, (1935), p. 1503-1518).

KLOPŞTOCK, SĂRMANUL, *Feciorul lui Nenea Tache Vameşul.* Biblia unui trecut 1879-1925. vol. II. Bucureşti, 1935. Edit. Fundaţia pentru literatură şi artă regele Carol II. Tip. M. O. Imprimeria naţională. 340 p. 12,5×19,5. 70 lei. Recensie de: ŞULUŢIU, OCTAV *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 9-10, p. 96-99).

SĂRMANUL KLOPŞTOCK: FECIORUL LUI NENEA TACHE VAMEŞUL II.

Intreprinderea Sărmanului Klopştock îşi cunoaşte deja un precedent în literatura română, în romanele lui C. Ardeleanu

și G. M. Zamfirescu: e vorba de mahalaua în literatură. Deosebirea totuși între primul și ceilalți doi e importantă. Atât C. Ardeleanu cât și G. M. Zamfirescu, construesc mahalaua epic, deci dinamic, pe când Sărmanul Klopștock o descrie pur și simplu. Nu însemnează pentru asta că mahalaua nu trăește ca o forță mică în cartea sa. Ea trăește chiar prin ceea ce are ea mai specific, mai pitoresc, mai unic. Mahalaua lui C. Ardeleanu și G. M. Zamfirescu e mahalaua românească incontestabil, dar ridicată, la un rang de generalitate care nu o deosebește prea mult de orice altă mahala. Pentrucă pe ambii aceștia îi interesează acțiunca și personagiile lor, mai mult decât atmosfera în care se desfășoară drama. Pe Sărmanul Klopștock îl interesează în cel mai înalt grad cadrul, atmosfera, pe cari le redă cu o forță impresionantă.

In cele două volume din Feciorul lui nenea Tache Vameșul, apărute la interval de doi ani, în două edituri deosebite, autorul vrea să arate viața aceluia care dă și titlul cărții. Dar ea nu e decât un pretext. Nu interesează viața acestui personaj propriu zis, ci viața mahalalei în care petrece el. Am spus că Sărmanul Klopștock nu este epic. Accentuez: Nu se găsește nici un fel de acțiune în cartea sa. Fapte izolate, presărate pe ici pe colo sunt. Dar aceste fapte nu sunt prezentate în partea lor anecdotică, ci în partea lor descriptivă. Un exemplu: boala copilului. Nu faptul dinamic e redat, al bolii, ci felul cum se desfășoară, boala, cadrul mai mult, în care se desfășoară, personagiile văzute iar cu lux de descripții, în general aspectul exterior, material crusta pitorească a faptelor, fără ritmul lor intern, fără dramatismul lor. Cartea se reduce astfel la o vastă descripție care devine uneori cam obositoare și care, în redarea faptelor are ceva de raport, de proces-verbal.

Feciorul lui nenea Tache Vameșul e o carte în care stilul e mai important decât conținutul: faptul se explică prin însuși caracterul descriptiv al ei. Pentru a descrie mahalaua autorul și-a întrebuințat toate resursele de lirism și observație exterioară, pastelată, de cari a dispus. Mahalaua e astfel evocată prin ajutorul scrisului, al picturii în cuvinte ca să zic așa, care e înconjurată de brume și devine la un moment dat un soi de incantație, de litanie.

Din această evocare a mahalalei, nu se poate desprinde fondul de formă. Stilul însuși e substanța acestei cărți, descriptive prin excelență. Astfel că Feciorul lui nenea Tache Vameșul e un fel de panopticum, însă fără rigiditatea figurilor de ceară, e o înșiruire de tablouri animate, dar tablouri, ale mahalalei. In aceste tablouri ale mahalalei se vede toată viața ei de mizerii și bucurii mărunte. Copilăria bolnavă sau risipită pe maidane, școala făcută fără de căpătâi cu dascăli răi și nepregătiți, în mijlocul derbedeilor, viața necăjită de acasă, apoi credința, biserica, preotul, sărbătorile, superstițiile, medicina populară a babelor cari descântă sau dau leacuri din experiența lor, obiceiurile tradiționale ale sărbătorilor, moș ajunul, tragedii ale bătrânilor întrevăzute de ochiul sburdalnic al copilului, procese, execuții de către primărie, datorii, supremația tiranică a brutarului, singurul om bogat din mahala, curți imense pline cu bălării, jocul cu smeul, fereala de sergenți, spaima de hoți

— dacă aceşti săraci aveau dece se teme — revelaţia artei pe scene improvizate şi apoi în teatrul veritabil şi atâtea şi atâtea scene, toate defilează, fără anecdotică, fără mişcare, dar fixate în cadrul lor, cu acea complexitate care le dă viaţă, le dă relief şi culoare. Dacă mahalaua Sărmanului Klopştock n'are dinamică, are în schimb relief şi culoare. (Ba chiar miros, având în vedere ce complect foloseşte autorul toată gama senzaţiilor!). Dela tablouri de cea mai subră mizerie, până la cele mai suave, mahalaua bucureşteană îşi găseşte aci locul.

Nu e însă mahalaua de mici burghezi înstăriţi a lui Caragiale, mahala cu ambiţii politice de parvenire. E mahalaua cea mai mizeră, echivalentul ghetto-ului evreesc. Ceea ce a reuşit Sărmanul Klopştock e să redea caracterul unic al acestei mahalale care, dacă nu a dispărut, în orice caz ea se depărtează. Cartierul Lânăriei, cu celebrele străzi ale Muzelor, ale Poetului, Olimpului, Concordiei, era mahalaua aceasta. Acum acolo se ridică edificii mari în cari au luat loc mahalagii înstăriţi ai lui Caragiale. Mahalaua din Feciorul lui nenea Tache Vameşul s'a mutat ceva mai sus. Insă ea există. Dacă va dispărea vreodată, această carte e cel mai fidel document de reconstituire al ei.

Intr'un stil întortochiat şi încărcat, cu fraze largi şi uneori defectoase, într'un limbaj pitoresc şi pestriţ, cu argou şi cu neologisme împerechiate arbitrar în cel mai mahalagesc stil, cu descrieri de o complexitate de senzaţii rară. Sărmanul Klopştock a făcut operă mai mult de arheolog şi de pictor decât de romancier, construindu-şi mahalaua din elemente plastice, din material sensibil şi lăsând numai să se întrevadă psihologia ei, pe care nu o atinge decât superficial. Sufletul mahalalei pluteşte pe ici pe colo prin aceste tablouri ca bolţile de lumină filtrate printre ochiurile dintre copacii unei păduri, însă singurul, marele interes al cărţii stă în reconstituirea materială a umbrelor. Cu toate imperfecţiunile ei stilistice, cu tot aspectul uneori greoi al ansamblului Feciorul lui nenea Tache Vameşul e o operă originală în orice caz şi interesantă.

Octav Şuluţiu

LĂPUŞNEANU, GH. TH., *Femeea în viaţa conjugală.* Bucureşti, 1935. Tip. Tiparul românesc 164 p. 16×23,5. 40 lei.

LEMNARU, OSCAR, *Adonis hădul,* fragment, *(Azi,* an. IV (1935), p. 1797-1806).

LEONIN, ANTOANETA IOTTA, *Catrina.* Craiova, 1935. Edit. şi tip. Ramuri. 196 p. 13×18,5. 60 lei. Recensie de: HANGANU, DESPINA, *(Ramuri,* an. XXVII (1935) p. 375).

LUDO, I., *Domnişoara Africa.* Bucureşti, 1935. Edit. Adam. Tip. Tiparniţa. 284 p. 12,5×19,5. 60 lei. Recensie de: MEZINCESCU, ALEXANDRU, *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 33, p. 9).

MAKATA, EUGENIA, *Jupâniţa Ruxandra.* Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Cugetarea. 192 p. 12,5×19,5. 30 lei. Noua colecţie Delafras. Recensie de: AD. B., *(Viaţa romînească,* an. XXVII (1935) nr. 5-6, p. 123).

MANOLACHE, C., *Sfânta dreptate.* Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Adevărul. 376 p. 12,5×19,5. 80 lei.

MANOLESCU. ION AUREL, *Mâinile,* fragment, *(Gând* I (1935), nr. 6, p. 3), — *Poveste de Crăciun,* fragment *(Gând,* an. II (1935), nr. 7, p. 2).

MARTINESCU, PERICLE, *Magia unui crepuscul,* fragment, *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 7-8, p. 55-61).

MASSOFF, IOAN, *Fard.* București, 1935. Edit. Națională-Ciornei. Tip. Caragiale. 192 p. 12,5×18,5. 25 lei. Coperta de Traian Cornescu. Colecția Rosidor.

MIHĂESCU, GIB., *Donna Alba.* București, 1935. Edit. și tip. Cultura românească. 416 p. 12,5×19,5. 80 lei. Recensii de: BOZ, LUCIAN, *(Viața romînească* an. XXVII (1935), nr. 7-8, p. 83-85); CHINEZU, ION *(Gând românesc,* an. III (1935), p. 373-376); CIOCULESCU, ȘERBAN *(Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 8, p. 423-426); DEMETRESCU, ROMULUS, *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 164-167); MATEESCU, MIRCEA, *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 32, p. 3); M. GH. *(Munca literară,* an. III (1935), nr. 22, p. 4); RACOȚA, TUILIU *(Blajul,* an. II (1935), p. 423); SADOVEANU, IZABELA *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 760, p. 3); SMÂNTÂNESCU, DAN *(Viața literară,* an. X (1935), nr. 2, p. 2); STELIAN, CONSTANTIN, *(Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 529-530); ȘULUȚIU, OCTAV*(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 4, p. 75-78), — *Galoanele de rănit,* fragment, *(Familia,* s. III, an. I (1935), nr. 10, p. 39-47), — *Voicuța,* fragment *(Viața literară,* an. IX (1935), nr. 166, p. 1).

GIB. I. MIHĂESCU: DONNA ALBA.

Gib. I. Mihăescu a renunțat, dimpotrivă, la orice fel de întrebări. E atâta tinerețe optimistă, americănească, în Donna Alba, atâta simplitate în linia acestui roman, încât parcă te neliniștește cu un regret amintirea Vedeniei, amintirea frământărilor neguroase ale aceluia care nu era încă romancierul Gib. I. Mihăescu.

Evoluția operei sale a însemnat în adevăr o evadare dela întuneric la lumină, dela ascunzișuri viermuitoare de suflet la liniile clare ale vieții firești. Am însemnat această evoluție, ca o îndreptare spre maturitate, în Rusoaica.

Dar Donna Alba e mult mai tinerească decât s'ar cuveni după atâta frământare.

E adevărat, închide în ea același clocot copleșitor de viață pe care îl aduce personalitatea literară a lui Gib. I. Mihăescu. Vezi apoi la lucru — și asta nu se poate să nu-ți facă plăcere — pe creatorul ajuns stăpân pe uneltele și materialele sale, clădindu-le chibzuit și limpede, după tradiția sănătoasă a bunilor meșteri de altădată. Il simți lucrând cu bucurie, râzând zgomotos, alături de olteanul său, Mihail Aspru, când îl vede că se înfiripă din ce în ce mai vânjos din paginele grămădite în testea. Și alăturat de șmecherul avocat întâlnești mereu oameni vii, închegați sumar dar sănătos, așa cum știe să-i facă Gib. I. Mihăescu. Iar viața lor sufletească e atât de simplă, atât de dinamică și totuși atât de bogată încât umple nesilit patru sute de pagine masive, încărcate cu atâtea cuvinte cât puteau răbda. De aceea o citești cu aceeași bucurie sănătoasă cu care îți închipui că a fost scrisă.

Dar atât. In Rusoaica mai licărea mereu o rază fugară, venită de departe. Aici nimic. Pământ, pământ. Bogat, năpădit de verdele încins al vegetației bine hrănite — dar respirând izul acela apăsător pe care ți-l filtrează locurile cu prea multă apă și prea puțin soare.

Gib. I. Mihăescu acum s'a apropiat prea mult de tărâmurile dimpotrivă celor de unde plecase. E prea aproape de noi, ăștia de toate zilele. Iși alege și își privește personagiile cu un ochiu mai tânăr, mai puțin receptiv umbrelor și liniilor mărunte, decât i-ar îngădui experiența sa de viață.

Da, lumea noastră e însetată de povești în care eroii isbutesc să-și împământenească visul. Dar viața lui Mihai Aspru n'are nimic din pantetismul ascensiunii Șoarecelui de biserică, de pildă. E atât de lucid, atât de linear în calculele sale sălbatice, cari îl îndreaptă spre scop, că se aseamănă eroilor din romanele poliţiste. Insă n'are etica naivă, înduioșătoare, a acelor invariabili pedepsitori ai răului; dimpotrivă.

Ovidiu Papadima

MOLDOVANU, MARGARETA, *Numy, floare de cucută.* București, 1934. Edit. și tip. Adevărul. 168 p. 12,5×19,5. 40 lei. Coperta de Drug.

MONDA, VIRGILIU, *Hora paiațelor.* București, 1935. Edit. și tip. Vremea. 14×19,5. 216 p. 50 lei. Coperta de I. Anestin. Recensii de: BARNA, VLAICU (*Azi,* an. IV (1935), p. 1928-1929); DEMETRESCU, ROMULUS (*Pagini literare,* an. I, (1935), p. 97-98); MARTINESCU, PERICLE (*Reporter,* an. III (1935), nr. 69, p. 2); MATEESCU, MIRCEA (*Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 29, p. 4); SIOMIN, DORU, (*Luceafărul,* an. I (1935), p. 602); STRAJE, MIHAIL, (*Viața literară,* an. X (1935), nr. 2, p. 2), — *Urechea lui Dionys.* București, 1934. Edit. și tip. Cugetarea. 224 p. 12,5×19,5. 50 lei. Recensii de: CRONICAR (*Reporter,* an. III (1935), nr. 56, p. 2); DEMETRESCU, ROMULUS (*Pagini literare,* an. I (1935), p. 596-597); ȘERBU, IERONIM (*Vița literară,* an. IX (1935), nr. 167, p. 3).

MOVILA, SANDA, *Desfigurații.* București, 1935. Edit. și tip. Vremea. 272 p. 14,5×19. 50 lei. Un portret de Maxy. Recensii de: BOZ, LUCIAN (*Viața literară,* an. XXVII (1935), nr. 11-12, p. 69-70); CĂLINESCU G. (*Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 782, p. 9); CONSTANTINESCU, POMPILIU (*Vremea,* an. VIII (1935), nr. 413, p. 8); SADOVEANU, IZABELA (*Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 786 p. 9; SIOMIN, DORU, (*Luceafărul,* an. I (1935), p. 603); ȘULUȚIU, OCTAV (*Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 9-10, p. 104-105); VALERIAN, I. (*Viața literară,* an. X (1935), nr. 4, p. 2). — *Desfigurații,* (*Vremea* an. VIII (1935), nr. 369-387).

MUȘATESCU, TUDOR, *Mica publicitate.* București, 1934. Edit. și tip. Cugetarea. 336 p. 12,5×19,5. 60 lei. Recensii de: CHIRESCU, AUREL, (*Litere,* an. III (1935), nr. 18-19, p. 6); CONSTANTINESCU, POMPILIU (*Vremea,* an. VIII (1935), nr. 412, p. 10); GEROTA, C. (*Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 251-254); MIH. MAN (*Vlăstarul,* an. XI (1935), nr. 4-5, p. 19).

NĂSTURAŞ, VOLBURA-POIANA, *Din stejar, stejar răsare.* Bucureşti, 1935. Edit. librăria Pavel Suru. Tip. Cărţilor bisericeşti. VIII+154, p. 12,5×19,5. 45 lei. Coperta de Mircea Şeptilici. Recensie de: ATANASIU, GH., *(Luceafărul,* an. I (1935), p. 360). — *In ceas de cumpănă,* fragment, *(Fruncea,* an. II (1935), nr. 20, p. 3).

VOLBURĂ POIANĂ NĂSTURAŞ: DIN STEJAR STEJAR RĂSARE.

Autorul aduce în prim plan şi leit motiv dragostea de ţară, de pământul, bogăţia, frumuseţea şi oamenii patriei sale. Este în cartea lui Volbură Poiană Năsturaş lumea de jos — a ţăranilor — luminată, şi purtată în drumul ei în viaţă numai de adevărul curat, de dragostea sinceră, de voioşia sănătoasă şi simplitatea caracteristică ei.

Din stejar, stejar răsare **este apologia virtuţilor româneşti, a unei energii naţionale ce trebuie să reînvie în noi toţi, de aceea această carte trebuie pusă în mâinile tinerelor vlăstare — pentru care de altfel a şi fost scrisă.**

M. S.

NATBA, SAVILE, *Sub epitrafir.* Bucureşti, 1935. 188 p. 14×20,5. 40 lei.

NEAMTZU, I., *Alma Mater,* fragmente *(Gând românesc,* an. III (1935), p. 155-159; 226-234; 265-276; 343-349). — *La Paris,* fragmente *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 140-146; 200-208; 281-288; 329-338).

NEGURA, AL., *Frământările d-lui Alexandru* fragment *(Hotarul,* an. II (1935), nr. 10-11, p. 5).

ODEANU, ANIŞOARA, *Intr'un cămin de domnişoare.* Bucureşti, 1934. Edit. şi tip. Adevărul. 244 p. 12,5×19,5. 60 lei. Recensii de: IMBRESCU, DUMITRU, *(Fruncea,* an. II (1935), nr. 18 p. 8); JURCHESCU, LIVIU *(Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 76); STAMATU, HORIA *(Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 10, p. 200-202); ŞULUŢIU, OCTAV *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 3, p. 90).

PALLADE, MARIA S., *Pentru tine.* Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Cartea românească. 296 p. 12,5×19,5. 75 lei.

PAPILIAN, VICTOR, *Fără limită,* fragmente *(Gând românesc,* an. III (1935), p. 19-24; p. 551-557).

PAPADAT-BENGESCU, HORTENSIA, *Logodnicul.* Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Adevărul. 302 p. 12,5×19,5. 80 lei. Recensii de: BOZ, LUCIAN, *(Viaţa romînească,* an. XXVII (1935), nr. 11-12, p. 68-69); CALINESCU, G. *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 761, p. 9); CONSTANTINESCU, POMPILIU *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 391, p. 7); CIOCULESCU, ŞERBAN *(Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 8, p. 415-417); DEMETRESCU, ROMULUS *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 94-95); HOLBAN, ANTON, *(Azi,* an. IV (1935), p. 1747-1748); MATEESCU, MIRCEA *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 33, p. 3); S(ADOVEANU), I(ZABELA). *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 763, p. 9); ŞERBU, IERONIM *(Viaţa literară,* an. X (1935), nr. 2, p. 3); ŞULUŢIU, OCTAV

(Familia, s. III, an. II (1935), nr. 3, p. 78); VRIONI, AIDA, *(Revista scriitoarelor și scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 8-9, p. 25). — *Logodnicul,* fragment *(Revista scriitoarelor și scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 1-2, p. 1.

HORTENSIA PAPADAT-BENGESCU: LOGODNICUL.

Cu Logodnicul, H. Papadat-Bengescu își variază mediul, alegându-și eroii din lumea burgheziei mijlocii. Nu suntem partizanii unei stricte specializări. Scriitori de valoarea H. Papadat-Bengescu sunt în dreptul lor de a varia atât în conținut cât și în expresie, cu atât mai mult în medii sociale. Inteligența artistică a scriitoarei se poate așa dar plimba dela un etaj la altul al alcătuirii sociale, care de altfel nu comportă diferențieri radicale. In evoluția societății românești, castele nefiind pronunțate, trecerea dela un strat la altul se face oarecum pe nesimțite.

Am privit, așa dar, fără nici o prevenire schimbarea de obiect a scriitoarei; ba chiar ne-a fost simpatică trecerea pe care și-a propus să o efectueze, din considerentul că și psihologia straturilor mijlocii se cuvine cercetată cu ascuțitele instrumente ale creatoarei. Sfârșitul lecturii ne-a impus însă un categoric regret. Am fost siliți să ne întrebăm la capătul sforțărilor noastre: ce a determinat-o pe Hortensia Papadat-Bengescu să pășească într'o aventură așa de plată? Căci, spre a fi sinceri, Logodnicul este o capodoperă de plictiseală. Mai trebue adăugat că fina scriitoare care este Hortensia Papadat-Bengescu s'a întrecut pe sine într'un sens cu totul negativ, pierzându-și până și ironia ce trebuia să prezideze unei atari întreprinderi epice. Să-i acceptăm datele pe care și le-a ales, nearogându-ne dreptul să i le refuzăm. Oricum, inteligența aleasă a scriitoarei își putea valorifica ascuțimea printr'un fel de detașare ironică, exercitată pe socoteala submediocrelor personaje. Ceea ce lipsește Logodnicului este tocmai o atitudine a autoarei, chiar dacă și-a impus un fel de depersonalizare sau impersonalitate. O scriitoare cu posibilitățile H. Papadat-Bengescu, depășindu-și cu un cap personajele, ar fi putut să le domine cu inteligența și să scoată efecte de umor intelectual, explicit sau implicit. Nu am sezisat nici un fel de umor de situație sau de caracter în searbăda comedie umană pe care ne-o înfățișează autoarea. Un duh de banalitate planează peste carte, la puterea a doua, peste platitudinea materialului uman și a evenimentelor. Până și stilul rar, de metalice sclipiri intelectuale, s'a transformat într'o prea adecvată cu situațiile, neexpresivitate. Suntem într'un bărăgan al realismului, expresie ultimă a sărăciei sufletești umane. Din această pustie, ne-am desprins cu un sentiment de stupoare, stârnit de raportul inegal dintre posibilitățile majore ale romancierei și realizarea șubredă a Logodnicului.

Nu cumva specializarea sa în portretistica high-life-ului este pricina inadaptării la noile condițiuni sociale propuse sie-și? Ne-am aflat, în acest caz, înaintea unei experiențe greșite, poate intenționat onorabile, dar nu mai puțin ratate. H. Papadat-Bengescu a încercat oare să-și potrivească uneltele pe o altă categorie omenească, mai simplă decât precedenta? Sau și-a schimbat numai sculele? Dificilă dilemă,

din care nu ieşim decât prin impresia că nu şi le-a înlocuit cu nimic.

Logodnicul e un roman semnat de H. Papadat-Bengescu, în care nu o recunoaştem în cea mai mică măsură.

Şerban Cioculescu

PELTZ, I., *„Actele vorbeşte"*, Bucureşti, 1935. Edit. Universala-Alcalay. 340 p. 12,5×19,5. 80 lei. Recensii de: BÂRNA, VLAICU *(Azi,* an. IV (1935), p. 1762-1763); CĂLINESCU, G. *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 761, p. 9); DEMETRESCU, ROMULUS *(Pagini literare,* an, II (1935), p. 163-164); MARTINESCU, VICTOR VALERIU *(R - porter,* an. III (1935), nr. 72, p. 3); MATEESCU MIRCEA *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 25, p. 7); ŞERBU IERONIM *(Viaţa literară,* an. X (1935), nr. 2, p. 3); ŞULUŢIU, OCTAV *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 4, p. 84-85 , — *„Actele vorbeşte"*, fragment, *(Reporter,* an. III (1935), nr. 66-68, p. 8). — *Discurs de adio,* fragment *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 23, p. 6). — *Foc în Hanul cu tei,* 2 volume. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Adevărul 444 p. 12,5×19,5. 100 lei. Recensii de: CĂLINESCU, G. *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 736, p. 9); CHIRESCU, AUREL, *(Litere,* an. III (1935), nr. 16, p. 4); CONSTANTINESCU, POMPILIU *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 370, p 8); DEMETRESCU, ROMULUS *(Pagini literare,* an. I (1935 , p. 592-594); M. M. *(Vlăstarul,* an. XI (1935), nr. 3, p. 15); MATEESCU MIRCEA *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 11, p. 6). — *Nopţile domnişoarei Mili,* fragmente *(Viaţa romînească,* an. XXVII (1935), nr. 11-12, p. 5-12; *Reporter*, an. III, (1935), nr. 86-88, p. 7).

I. PELTZ: FOC IN HANUL CU TEI,

Cu Foc în hanul cu tei l-am regăsit pe autorul Căii Văcăreştilor. Dar l-am regăsit în condiţiuni atât de ştiute încât regretăm incidentul intâlnirii.

Şi cum, de astă dată trebuesc înlăturate pârghiile care i-au susţinut debutul, ne vom motiva sincer şi liber lipsa de entuziasm. In Foc în hanul cu tei decorul şi cadrul din Calea Văcăreşit nu şi-a schimbat decât numele.

Altminteri conflictul se organizaeză în limitele aceluiaşi cartier puhav, personagiile sunt — caşi până acum — epave roase de mizerie ce vegetează şi putrezesc pe îndelete, sfârşind prin a-şi curma banal dar pregnant viaţa în cine ştie ce ungher dosit şi insalubru.

Da. A fost unul din punctele de succes din Calea Văcăreşti modul acesta de a prezenta durerea unor vieţi sub aspecctul ei cel mai tragic, adică sub acela de fapt divers...

Uneori chiar erau atât de îngrămădite asemenea desarticulate existenţe încât simţeai nevoia să-i reproşezi autorului o intenţie din cale afară de susţinută. Deaici, lipsa de închegare a clişeelor, cum spuneam mai sus.

S'ar zice că I. Peltz şi-a propus să continue descrierea fenomenului evreiesc în tot ce are mai devastat şi mai demn de milă, astfel încât ultimul său roman trebue primit ca un trebuincios compliment al primului.

Afirmația subsistă numai la suprafață. Foc în hanul cu tei **nu aduce nimic în plus — ca viață și autentic — peste ceiace cunoaștem mai înainte din** Calea Văcărești.

I. PELTZ: ACTELE VORBEȘTE.

Actele vorbește resuscită și propune o copie nouă, dupa un clișeu social nici nou nici vechi. Dar omniprezent în limitele românismului și de o actualitate care se va perima cu timpul care necesită pentru culturalizarea unui neam analfabet — și pentru deștepenirea unor mentalități în care fatuitatea și pehlivănia își fac cea mai teribilă concurență.

Tema noului roman al lui I. Peltz incită problema unei realități prea existente, pentruca să nu însemneze cel puțin un act de cutezanță pentru oricare autor ce îl abordează. Un act de cutezanță și de verificare, atât pentru sine cât și pentru cititor.Căci fiecare pagină trebue să țipe de autentic, și totuși să nu degenereze în searbădă anecdotă. Teza eroului este teza unui „edec", și mai departe este duhul unei societăți căruia Caragiale, dacă nu i-a epuizat întreaga măsură în mod indubitabil însă i-a asigurat în timp, accente inegalabile...

In **Actele vorbește** aflăm, mai înainte, o aluzie directă la analfabetismul majorităților autohtone. (Se știe, agramatismele sunt la noi nu o întâmplare, dar o trista realitate).

Dar acesta nu este decât unul dintre aspectele cărții. Pentrucă scrisul lui I. Peltz se reclamă dcla **social,** în special si ca atare vrea să surprindă nu un amănunt izolat, recolta din stertodoctismul suburban, dar imaginea întreagă a năravului băștinaș. Deaceea cărțile sale nu le poți judeca decât dintr'un punct de vedere ingrat, întru cât acesta plesnește de felurimea clișeelor ce se vor prinse într'o singură rază de reație...

Mircea Mateescu

PETRAȘINCU, DAN, *Sângele.* București, 1935. Edit. și tip. Adevărul 292 p. 12,5×19,5. 60 lei. Recensii de: ALBU, CORNELIU, *(Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 77); ANCU, P., *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 24, p. 8); B(YCK), A(D.) *(Viața romînească,* an. XXVII (1935), nr. 5-6, p. 125); CALINESCU, G., *(Adevărul literar și artistic,* s II, an. XIV (1935), nr. 752, p. 9); CIOCULESCU, ȘERBAN *(Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 7, p. 185-186); GROZA, HORIA *(Viața literara,* an. X (1935), nr. 2, p. 1); MARTINESCU, PERICLE, *(Reporter,* an. III (1935), nr. 66-68, p. 2); MATEESCU, MIRCEA *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 23, p. 5); NEGURĂ, AL., *(Luceafărul,* an. I (1935), p. 367); PAPADIMA, OCTAV, *(Gândirea,* an. XIV (1935), p. 330); ROBOT AL. *(Reporter,* an. III (1935), nr. 64, p. 5); SADOVEANU, IZABELA, *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 749, p. 9); ȘERBU, IERONIM *(Viața literară,* an. X (1935), nr. 1, p. 5); STELIAN, CONSTANTIN *(Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 376; ȘULUȚIU, OCTAV, *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 2, p. 101-192). *Pețitul,* fragment, *(Viața literară,* an. IX (1935), nr. 168, p. 3).

DAN PETRAŞINCU: SÂNGELE

Dan Petraşincu, veniaminul epicei noastre, a fost ispitit de problema eredităţii. Autorul a închipuit o familie bântuită de sifilis, care seceră pe toţi membrii ei. In mijlocul hecatombei rămâne sănătoasă singură bunica, o mătăhală voinică de 88 de ani, spre revolta nepotului ei Martin, care vede în impertinenta ei vlagă, piaza rea a neamului. Conflictul dintre generaţii se manifestă nepatologic între Sorina, verişoara lui Martin, şi aceeaşi bunică Tudora Macău. Câtă vreme însă această nepotrivire îşi găseşte o ieşire în fuga de acasă a fetei, Martin care a moştenit boala dela tatăl său mort în ospiciu, ajunge asasinul bunicei sale. Sămânţa crimei a încolţit in mintea sa bolnavă, când a aflat cum şi-a ucis o fată tânără amantul, înfigându-i un ac de pălărie sub lobul urechei. Poate că şi pofta culpabilă cu care îşi râvneşte verişoara, este datorită infecţiei sanguine. Nu avem nici o predilecţie pentru asemenea teme neverificabile şi mai puţin catastrofice în realitate, ţinând seamă de soluţia de continuitate a eredităţii in noile concepţii medicale. Dan Petraşincu aduce însă în romanul său un robust simţ de observaţie al mediului periferic, o creionare pitorească a mahalalei, ba chiar o gradare viguroasă a maladiei lui Martin, care simte cu o dureroasă obsesie materialitatea sângelui stricat şi o exprimă impresionant. Autorul, cu toată tinereţea sa, a reuşit într'un debut viguros, din care lipsesc stângăciile începutului. Afară de episodul uşor romantic al anticarului Samy Goldenberg, care strică desărvârşita atmosferă realistă, nu i se poate imputa o altă scădere.

Şerban Cioculescu

PETRESCU, CEZAR, *Cheia visurilor*. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Cugetarea. 280 p. 12,5×19,5. 60 lei. Recensii de: CĂLINESCU, G. (*Adevărul literar şi artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 768, p. 9); DEMETRESCU, ROMULUS (*Pagini literare*, an. II (1935), p. 92-94); DOBRIDOR, ILARIU (*Viaţa romînească*, an. XXVII (1935), nr. 5-6, p. 83-84); MATEESCU, MIRCEA (*Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 30, p. 4); PAPADIMA, OVIDIU (*Gândirea*, an. XIV (1935), p. 433); VRIONI, AIDA (*Revista scriitoarelor şi scriitorilor români*, an. IV (1935), nr. 12, p. 23). — *Duminica orbului*. Bucureşti, 1934. Edit. Universala-Alcalay. 384 p. 12,5×19,5. 80 lei. Recensii de: DEMETRESCU, ROMULUS (*Pagini literare*, an. I (1935), p. 588-591); PAPADIMA OVIDIU (*Gândirea*, an. XIV (1935), p. 47-48); POPA, DIONIS (*Blajul*, an. II (1935), p. 155); SCHRAGER, MIRCEA, (*Vlăstarul*, an. XI (1935), nr. 3, p. 14); ŞTEFANESCU, GEORGE (*Revista colegiului sf. Sava*, an. IX (1935), nr. 3-4, p. 22); VALERIAN, I. (*Viaţa literară*, an. IX (1935), nr. 165, p. 1); VALUCA, E. (*Litere*, an. III (1935), nr. 18-19, p. 2); (*Făt-Frumos*, an. X (1935), p. 41).—*Fugarul*, fragment, (*Luceafărul*, an. I (1935), p. 1). — *Intâlnire la Troidl* (*Convorbiri literare*, an. LXVII (1935). p. 433-444).

CEZAR PETRESCU: CHEIA VISURILOR.

Vreţi să ştiţi ce este acest roman? Adevăratul nume a lui Paul I. Nagară (eroul), este Radu Comşa. Insă un Radu

Comşa care nu se mai înneacă. Nu-l mai îngrozeşte hârzenia visului, ci împăcat cu realităţile vieţii şi cu „cheia visurilor" şi natura, se hotăreşte, ca alături de locul unde trebuia să-şi curme viaţa, să-şi înalţe un trai făcut pe măsura acestui vis care se numeşte viaţa. Restul cărţii aparţine lectorului.

Petru Manoliu

CEZAR PETRESCU: DUMINECA ORBULUI.

Intreaga acţiune a romanului se petrece într'o zi, zi tristă: în Duminecа zisă a orbului. Pe coperta cărţii e întipărită o filă de calendar; 13 Mai 1934. Are o semnificaţie covârşitoare acest 13 Mai, deoarece nota dominantă a romanului, e fatalismul. Mâna năvăzută a unui destin crunt regizează cu diabolică abilitate existenţele împovărate parcă de un blestem fioros, ale tutuor personajiilor. 13 — cifră fatidică din colţii căreia nu scapă nimeni. Deseori, în timpul lecturii, te cuprinde un fel de revoltă împotriva fatalităţii, diriguitoarea supremă şi incapabilă a nevinovatelor vieţi ce cad sub greutatea ei.

Gina Alimănescu, profesoară tânără la Oradea, venită în Bucureşti cu prilejul nunţii unei prietene a ei, şi Sergiu Miclăuş, funcţionar într'un târg provincial din Transilvania, deabia ieşit de pe băncile universităţii, venit şi el în capitală pentru a lua parte la înmormântarea mamei lui vitrege,—sesizaţi contrastul — sunt cele două puncte centrale împrejurul cărora se polarizează acţiunea.

Gina şi Sergiu se cunosc în Gara de Nord, datorită unui mic accident cam prozaic. Intre ei se leagă o iubire nenorocită. O iubire împedicată de nemila înmprejurărilor să se realizeze, şi care din seara cunoştinţei se va transforma într'o dureroasă şi continuă poezie a aşteptării.

Ei vor să se întâlnească dar nu pot. Grijile înmormântării pe de o parte şi pregătirile în vederea nunţii pe de alta, le pun în cale stavile de netrecut. Cu fiecare clipă mântuită, iubirea lor devine mai intensă, şi totodată mai puţin favorizată de soartă. E un joc bizar de coincidenţe, pur accidentale, în acest roman. Povestea înduioşătoare a celor doi servitori devotaţi Matei şi Raveca, despărţiţi de ani de zile şi umblând acum mereu unul după altul pentru a-şi împărţi necazurile bătrâneţii în două, vine să se împletească într'o măsură oarecare melodramatic, cu istoria dureroasă a tinerilor îndrăgostiţi.

Hotărît, dacă Cezar Petrescu nu mânuia firele încurcate ale întâmplărilor cu o uimitoare putere de stăpânire şi cumpăt, risca să treacă în teatralism. Numai talentul său rutinat şi pus de multe ori la grele încercări a fost în stare să salveze un volum care la un moment dat se găsea pe muchea ratării.

E ştiută înclinarea lui Cezar Petrescu de-a vedea Bucureştii în deosebi sub aspectul vieţii decăzute. Desfrâul şi viciul, viciul acela aproape biologic, sunt însuşirile (?!) tinerilor infectaţi de climatul capitalei. Văd în această înclinare a scriitorului nostru, dorinţa ca literatura lui să aibe cât mai vii contigente cu actualitatea. (In treacăt fie spus totul se petrece doar de câteva luni.)

Sfârșitul romanului e tragic. Sergiu Miclăuș, căutând-o acasă pe Gina cu întârziere, n'o găsește. Văzându-și închise posibilitățile de a o revedea, aici intervine figura tantei Catriona, mătușa Ginei, el pleacă să-și înece sufletul în beție. Pe drum se întâlnește cu Valeriu, care îl duce într'un club de cartofori, unde Sergiu își pierde toți banii.

Gina îl așteaptă mereu să se reîntoarcă în „palatul Pamih".

Duminica orbului **putea foarte bine să se numească așa: București 13 Mai 1934. Vreau să spun că Cezar Pascu a înregistrat în romanul său ceeace se întâmplă la București într'o zi: înmormântări, căsătorii, assasinate, pierderi, accidente, etc...**

Ultimele zile cuprind o serie de reflexii filosofice, diletante evident, dar nu mai puțin adevărate. Cezar Petrescu se integrează de minune în sensibilitatea moldovenească. Deși înzestrat cu mare har epic, încă n'a putut să-și lepede pe deplin specificul regional. Sinteza între vigoarea sa epică și lirismul său moldav, are nu rareori sclipiri de înaltă frumusețe.

Duminica orbului **e unul din cele mai bune romane ale lui Cezar Petrescu. Este deplasat însă să ceri unui romancier fecund, adaug uluitor de fecund, să fie totdeauna la nivelul ridicat al talentului care l-a dovedit cu prisosință prin** Intunecare și Comoara regelui Dromichet.

E suficient atâta. Cezar Petrescu nu se repetă. El aduce ceva nou cu fiecare carte. Iar când își concentrează puterea muncii vreme mai îndelungată scrie opere masive.

Septimiu Bucur

POPA, VICTOR ION, *Schivnicul din țuia neagră,* fragmente, *(Gândirea,* an. XIV (1935), p. 7-14; p. 360-370). *Mocanul,* fragment *(Viața literară,* an. X (1935), nr. 1, p. 3).

POPOVICI, AUREL, *Azi, 1933.* Bacău, 1935, Colecția Gib. 228 p. 20,5×15. 50 lei.

PORA, N., *Cântec de sirenă.* București, 1934. Edit. și tip. Cartea românească. 232 p. 12,5×19,5. 60 lei Recensii de: BUC(UR), SEP(TIMIU) *(Viața literară,* an. IX (1935), nr. 165, p. 5); CHIRESCU, AUREL *(Litere,* an. III (1935), nr. 16, p. 4); CRONICAR *(Reporter,* an. III (1935), nr. 55, p. 2); M. GH. *(Munca literară,* an. III (1935), nr. 19, p. 4); MIHAESCU, I. *(Meridian,* caet șapte (1935), p. 26), TALEX, ALEXANDRU *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 8, p. 7); TEODORESCU, PETRE, *(Țara Bârsei,* an. VII (1935), p. 190).

RACACIUNI, ISAIA, *Mâl.* București, 1934. Edit. Naționala Ciornei. Tip. Cartea de aur. 284 p. 12,5×19,5. Un portret de Aura Capățână Maican. 70 lei. Recensii de: DEMETRESCU, ROMULUS *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 52); M. GH., *(Munca literară,* an. III (1935), nr. 19, p. 4); MIHAESCU, I. *(Meridian,* caet șapte (1935), p. 30).

RADIANA, R., *Nina,* fragment *(Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 7-8, p. 72). — *După revelion,* fragment *(Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 9, p. 26).

RADULESCU, FLUOR D., *Descătușare.* (Eul actor și eu spectator). Cartea I-a Sete. Craiova, 1935. Tip. Scrisul ro-

mânesc. 308 p. 16,5×22. 80 lei. Recensii de: SEMOS, *(Ideea românească,* an. I (1935), p. 344-346).

RADULESCU, MONA, *Greşeala moşneagului.* Bucureşti, 1935. Edit. Naţionala-Ciornei. Tip. E. Marvan. 112 p. 19×25. Gravuri şi coperta de Ştefan Constantinescu. 60 lei.

RAULEŢ, CONST., *Zidul socotelilor.* Bucureşti, 1935, Edit. şi tip. Adevărul, 256 p. 11,5×16. 12 lei. Colecţia romanele captivante nr. 14.

REBREANU, LIVIU, *Răscoala,* ediţia II. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Adevărul. 500 p. 12,5×19,5. 100 lei. Recensie de: MICU, CONSTANTIN *(Azi,* an. IV, 1935), p. 1675-1677).

SADOVEANU, MIHAIL, *Istorisirea starostelui Căliman,* fragment, *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 747, p. 1).—*Nopţile de sânziene.* Bucureşti, 1934. Edit. şi tip. Cartea românească. 256 p. 12,5×19,5. 68 lei. Recensii de: CALINESCU, G., *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 735, p. 1); DEMETRESCU, ROMULUS, *(Pagini literare,* an. I (1935), p. 657-659); PAPADIMA, OVIDIU *(Gândirea,* an. XIV (1935), p. 48-49); MIHAESCU, I. *(Meridian,* caet şapte (1935), p. 28).—*Paştile blajinilor.* Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Cartea românească. 212 p. 12,5×19,5. 60 lei . Recensii de: MATEESCU, MIRCEA, *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 51, p. 3); NICANOR & COMP., *(Viaţa romînească,* an. XXVII (1935), nr. 11-12, p. 89-91). — *Fraţii Jderi.* Bucureşti, 1935. Edit. Naţionala-Ciornei. Tip. Cartea de aur. 400 p. 12,5×19,5. 90 lei. Recensii de: B[YCK] AD., *(Viaţa romînească,* an. XXVII (1935), nr. 5-6, p. 125-126); CALINESCU, G., *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 755, p. 9); DEMETRESCU, ROMULUS, *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 158-161); MATEESCU, MIRCEA *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 43, p. 3); STRAJE, MIHAIL *(Viaţa literară,* an. X (1935), nr. 2, p. 2); ŞULUŢIU, OCTAV *(Familia,* s. III, an. II (1935) nr. 7-8, p. 96-97); TOMUŢA, ION *(Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 145).

MIHAIL SADOVEANU: PAŞTELE BLAJINILOR.

Odată mai mult, după lectura unui roman prost care ar fi putut să fie nuvelă bună, ne simţim împinşi să discutăm sumar întâmplarea Constanţei Corban şi a uzurpatorului Vechil Gherasim şi a de binevoitorului cucon, pe nume Gheorghiţă Vrânceanu, întruniţi în cadrele unei acţiuni insuficiente şi sub un titlu care aruncă mai multe neguri decât lumini asupra sensului, la rândul-i: provizoriu, ca să nu zic: anulat, din lipsa de logică a peripeţiei şi a finalului. Dintru început plecând dela posibilitatea felurit epică a lui Mihail Sadoveanu, vrem să facem un reproş pe care nu îl merită calitatea scriitorului şi calitatea omului, prin aceasta înţelegând: flexibilitatea pe care o manifestă şi o dovedeşte, în acest volum, Mihail Sadoveanu, faţă de semnele şi cerinţele exterioare lui şi creaţiei sale normale.

Nuvelistul Mihail Sadoveanu a păcătuit nu prin faptul că s'a fandat înaintea romancierului Mihail Sadoveanu, dar dinaintea svonului de românesc ce pluteşte in atmosfera literară de astăzi.

Nuvelistul Mihail Sadoveanu, a scos, deci, cu tot dinadinsul şi cu tot riscul, încă un ..roman...
Suntem pentru o revenire la nuvelă...

MIHAIL SADOVEANU: FRAŢII JDERI.

Mihail Sadoveanu a intenţionat, desigur, să prindă numele Jderilor şi să-l lege de timpul lui Ştefan cel Mare, aşa precum altădată făcuse cu Şoimăreştii, pentru domnia lui Tomşa şi a celor ce i-au urmat.

Din nenorocire, lectura romanului nu îţi lasă deloc impresia epocii. Nici Jderii, nici Curtea lui Ştefan-Vodă, nici năvala Leşilor, nici luptele cu Tătarii, pomenite ca un poligon menit să închidă şi să concentreze emoţia şi măreţia unui veac, nu evocă figuri şi timpuri altele, decât acelea pe care Mihail Sadoveanu le-a creiat odată, pe aiurea. Sunt obligat să mărturisesc că Fraţii Jderi te interesează istoric, faptele, în al căror adevăr se înţelege că n'ai de ce să crezi, dar care te angajează în ceiace au ele de aventură şi de anecdotă. Am zis că Mihail Sadoveanu înoadă, în aceleaşi condiţiuni, şi condus de aceiaşi evoluţie epică, aventura istorică, în toate romanele sale. De aceia, ceiace capătă „în plus" cetitorul, într'un nou volum, este conţinutul nud, însăşi întâmplarea, însuşi faptul, pe care îl urmăreşti pentrucă te interesează devenirea şi finalul, dar care, artistic, nu readuce nici atmosfera anilor vechi, nici nu creiază figuri distincte, distinct înviețuite din praful trecutului.

O concluzie, — dacă vreţi o „lege" interioară, pe care o extragem în credinţa că cercetătorul de mâine o va socoti elementară în opera lui Mihail Sadoveanu, — este, oricât ar părea de bizar, şi oricât ar încălca principiile beletristice, ca acest scriitor, hrănit adesea de istorie, descinde şi îşi varsă apele inspiraţiei tot în istorie... în istoria însăşi... Care ne spune fapte multe şi ne sileşte a le învăţa.

Mircea Mateescu

SAMARINEANU, M. G., *Kyazim,* fragmente *(Familia,* s. III, an. I (1935), nr. 9, p. 77-87; nr. 10, p. 63-67).

SAVU, MAYCA, *Maidanul,* Bucureşti 1935. Tip. Cartea românească. 152 p. 12,5×19,5. 60 lei. Coperta de Nutzi Acoatz. Recensii de: POPOVICI, L., *(Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 4, p. 9); SADOVEANU, IZABELA, *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 766, p. 9), V[RIONI], A[IDA], *(Revista scriitoarelor şi scriitorilor români,* an. IX, (1935), nr. 5, p. 26).

SAXA, JOSEPH DE, *Cartea cu păcate.* Bucureşti, 1935, Edit. Tempo. Tip. Finanţe şi industrie. 184 p. 12,5×19,5. 50 lei. Coperta de Ioanid.

SCARLAT, TEODOR, *Domnişoara Ina,* fragment, *(Pământul,* an. IV (1935), nr. 114, p. 2).

SEBASTIAN, MIHAIL, *Oraşul cu salcâmi.* Bucureşti, 1935. Edit. Universala-Alcalay. Tip. Socec. 268 p. 12,5×19,5. 70 lei. Recensii de: CALINESCU, G., *(Adevărul literar şi artistic,* s. II. an. XIV (1935), nr. 786, p. 9); CONSTANTINESCU, POMPILIU, *(Vremea,* an. VIII (1935), Crăciun, p. 29).

MIHAIL SEBASTIAN: ORAŞUL CU SALCAMI.

Povestea unor adolescenţi cari în atmosfera de provincie românească — melancolică, banală, mereu aceiaşi, — supărătoare în uniformitatea vieţii şi în mereu neschimbatul peisagiu urban — se agită în mic, se iubesc şi fac lucruri la fel de banale, plictisitoare şi uniforme, ca peisagiul care îi inspiră.

Mihail Sebastian a prins o lume interesantă, ceva pe a cărui uniformitate putea să descopere, iar adâncindu-se să dea mai mult decât aceste pagini cari sunt numai o facilă schiţă de ceeace este un „oraş cu salcâmi".

M. S.

ŞEPTILICI, MIRCEA, *O fată.* Bucureşti. 1934. Edit. librăriei Pavel Suru. Tip. Cărţilor bisericeşti, 120 p. 12,5×19,5. 50 lei. Coperta de Mircea Şeptilici. Recensii de: CRONICAR, (*Reporter,* an. III (1935), nr. 54, p. 2); MATEESCU, MIRCEA, (*Cruciada românismului* an. I (1935), nr. 45, p. 3).

MIRCEA ŞEPTILICI: O FATA.

O fată este romanul de debut al acestui tânăr scriitor. Cetind cartea descoperi într'adevăr unul din cele mai promiţătoare talente, el nefiind unul obişnuit, ci deasupra multora în mişcarea noastră literară.

Autorul caută şi descrie cu o uşurinţă surprinzătoare, într'un stil curgător fără influenţe lăturalnice, plin de originalitate şi sarcastic humor sbuciumul sufletesc a lui Dinu — eroul — în luptă cu o întreagă serie de situaţii cu cari se întâlneşte sau şi-le creează în legătură cu Mirella — fata.

Şi lângă această toată construcţie de pagine de pură analiză sufletească există şi material brut — poezia — documentul — o serie de scrisori al căror conţinut în legătură cu restul dovedesc şi descopăr în tânărul Mircea Şeptilici un tehnician, ingenios mecanic nu numai al cuvântului bine plasat, al analizei clar şi just interpretate dar şi al mişcării, al tehnicei romanului.

Iată o carte într'adevăr tinerească, bine scrisă care nu are nimic din ceeace ar mirosi a influenţă de gaşcă, cenaclu sau negustorie .

M. S.

ŞERBAN, MIHAIL, *Idolii de lut.* Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Cartea românească. 296 p. 12,5×19,5. 75 lei. Coperta de Komornicki. Recensii de: DEMETRESCU, ROMULUS, (*Pagini literare,* an. II (1935), p. 48-50); MARTINESCU, PERICLE (*Reporter,* an. III (1935), nr. 66-68, p. 2); MATEESCU, MIRCEA, (*Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 17, p. 4); N. C. (*Blajul,* an. II (1935), p. 292); S(ADOVEANU), IZ(ABELA), (*Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 755, p. 9); ŞULUŢIU, OCTAV, (*Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 2, p. 103-104).

SEVASTOS, M., *Camioneta verde.* Bucureşti, 1935. Edit. Naţionala-Ciornei. 168 p. 12.5×18,5. 25 lei. Colecţia Rosidor. Recensii de: CALINESCU, G., (*Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 737, p. 1); DEMETRESCU, ROMU-

LUS, *(Pagini literare,* an. I (1935), p. 594-596); IOANID, M. D., *(Ramuri,* an. XXVII (1935), p. 350); PHILIPPIDE, AL., *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 12, p. 4).

SILVESTRU, V. V., *Moara nouă,* București, 1935. Edit. Cronicarul. 166. p. 14×21. 60 lei.

SORBUL, MIHAIL, *Mângâierile panterei.* București, 1934. Edit. și tip. Adevărul. 12,5×19,5. 340 p. 80 lei. Coperta de Nen. Papadat. Recensii de: CALINESCU, G., *(Adevarul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 746, p. 9); M. GH., *(Munca literară,* an. III (1935), nr. 19, p. 4)) SCHRAGER, MIRCEA, *(Vlăstarul,* an. XI (1935), nr. 4-5, p. 18).

SPATARU, NICOLAE GH., *Inapoi,* Chișinau, 1935. Tip. Tiparul moldovenesc, 240 p. 13,5×19,5. 30 lei. — *Zbuciumul,* fragment. *(Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 10, p. 24).

STAN, T. C., *Cei șapte frați siamezi.* București, 1934. Edit. și tip. Cugetarea. 388 p. 12,5×19,5. 70 lei. Coperta de Dem. Recensii de: ALBU, NICOLAE, *(Luceafărul,* an. I (1935), p. 192); CHIRESCU, AUREL, *(Litere,* an. III (1935), nr. 16, p. 4); DEMETRESCU, ROMULUS *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 46-48); PAPADIMA, OVIDIU, *(Gândirea,* an. XIV (1935), p. 107-108); ROȘU, NICOLAE, *(Azi,* an. IV (1935), p. 1578-1579). — *Eu, Tina și Adam.* București, 1935, Edit. și tip. Cugetarea, 296 p. 12,5×19,5. 60 lei. Coperta de Ispir. Recensii de: B(YCK), AD., *(Viața românească,* an. XXVII (1935), nr. 5-6. p. 124-125); MARTINESCU, PERICLE, *(Reporter,* an. III (1935), nr. 70, p. 2).—și GALIA FAREȘOVA, *Femeia dela miezul nopții.* București, 1935. Edit. librăria Academică. Tip. Bucovina, 264 p. 12,5×19,5. 60 lei.

T. C. STAN: CEI ȘAPTE FRAȚI SIAMEZI

Ce nu găsești în această carte — fie în povestire, fie în discuții, căci eroii discută îngrozitor de mult și de frumos, ca niște ultra-hamleți cari se plimbă pe crenelurile vieții monologând nesfârșit pe a fi sau a nu fi: șomajul intelectualilor, situația fiilor de țărani cărturari, tendințele spre colectiv, comunismul, garda de fier, manifestațiile politice ale țărănimii.

Totul însemnat cu dibăcie și inteligență, într'o povestire alertă, care nu se poticnește nici când discuțiile se lungesc peste fire; noul romancier nu e lipsit de darul de a crea o atmosferă, de a prinde just un fragment de viață sau o siluetă umană, de a le însemna pe hârtie cu trăsături ușoare.

Insă se pare că temperamentul său vioi, optimist chiar, nu prea îl face să se simtă bine la răscrucile de ger — în care urlă lupii tuturor desnădejdilor, — ale problematicei generații, așa cum a văzut-o el alături de alții și așa cum a luat-o în brațe întreagă, cât e de mare.

Pornit într'o atmosferă de caldă și tihnită boemă, — cu toate cele câteva discuții mai posomorîte dintre personagii — romanul vrea să se urce brusc la un diapazon tragic, odată cu intrarea eroilor în vălmășagul crud al vieții (ma întreb însă, până la această confruntare patetică pe ce tărâm trăiseră aceștia în București, foștii studenți neajutorați de mai ieri?). Momentul de încordare nu găsește în autor suficiente puteri de inhibiție; nu afli în sufletul lui acel cutremur care să se transmită și lectorului. Nu e vorba de renunțarea la

obiectivitatea creației ci de găsirea materialului adecvat momentului.

Sensibilitatea minoră a autorului, în stare să coloreze minunat clipele umile ale cotidianului, — scenele de gospodărie a celor șapte eroi ai romanului — e insuficientă pentru străluminarea momentelor de maximă încordare.

Atunci T. C. Stan, inevitabil, se integrează în umbra acelui tragic al orașului nostru așa cum l-a văzut Cezar Petrescu. Personajul oarecum simbolic al romanului, Toni Călugăru, — cu indiferența lui somnolentă, ca un sfârșit pe drum de singurătăți și tristeță, — e un om din lumea lui Cezar Petrescu, după cum și toată idila și drama Ninei — toată neputincioasa dorință de fericire a lui Sandu, sfărâmată stupid de el însuși — sânt iarăși trăsături din aceiași lume.

Iar moartea unuia din eroi — a lui, Isaia, pe care T. C. Stan îl sacrifică, intelectual inadaptabil vremii, mai aproape de eroii lui Brătescu-Voinești — se rezolvă insignifiantă, în fapt divers. Tehnica aceasta e pândită de multe primejdii, între cari exagerarea în simplitatea nudă a povestirii. Ceea ce s'a întâmplat aici.

De altfel acest erou trebuia să moară — atât de departe de sufletul nostru — fiindcă era singurul ce îl încurca pe autor. Ceilalți îi sânt mult mai aproape; au un echilibru interior care nu se prea potrivește enunțărilor lor din discuții; și autorul, care voise la un moment dat să închidă în carte o furtună, îi așează până la urmă, frumos, în câte-un colțișor apărat al lumii de azi.

Da, așa e viața, dar pentru aripile mari ce părea la un timp că vrea să le desfășoare povestirea, această resemnare împăcată e puțin.

Oricum însă, cartea aceasta, care e puțin mai mult decât un roman-cronică, trebue să fie citită. Acum, căci mâine îi vor trebui notate la fiecare pagină ca să fie înțeleasă. Asta e soarta cărților cari vor să spună totul, repede.

Ovidiu Papadima

STANCU, DR. DOMINIC, *Intre două fronturi* 1914-1918. Cluj, 1935. Edit. Patria. Tip. Națională. 324 p. 14×21,5. 80 lei. Coperta de E. Trucinsky.

STANOIU, DAMIAN, *Cinci prieteni.* București, 1935. Edit. și tip. Socec. 140 p. 14,5×17,5. Desene în interior 40 lei. Biblioteca noastră nr. 3. *Eros în mânăstire.* București, 1935. Edit. Universala-Alcalay. 336 p. 12,5×19,5. 80 lei. Recensii de: CALINESCU, G., *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 758, p. 9); DEMETRESCU, ROMULUS, *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 95-96); MARTINESCU, PERICLE, *(Reporter,* an. III (1935), nr. 69, p. 2). — *O zi din viața unui mitropolit.* Insemnările unui trădator. București, 1934. Edit. și tip. Cartea românească. 12,5×19,5. 304 p. 76 lei. Recensie de: MIHAESCU, I., *(Meridian,* caet șase (1935), p. 27). — *Pensionarii.* București, 1935, Edit. Naționala-Ciornei. Tip. Finanțe și industrie, 228 p. 12,5×19,5. 60 lei. Coperta de Tri. Recensii de: ALBU, NICOLAE, *(Blajul,* an. II (1935), p. 469); CONSTANT, EUGEN, *(Meridian,* caet opt (1935), p. 27); CRISTINOIU, N. *(Viața romînească,* an. XXVII (1935), nr. 11-12, p. 105-106); DEMETRESCU, ROMULUS, *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 361-365); MATEESCU, MIRCEA,

(*Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 47, p. 3). — *Pe străzile Capitalei.* București, 1935. Edit. Universala-Alcalay. Tip. Socec. 308 p. 12,5×19,5. 75 lei.

DAMIAN STĂNOIU.

Ce am putea spune despre acest povestitor cu tema operei pe care o scrie, pusă mai dinainte. Este prea plictisitor, prea stângaci, prea departe de farmecul povestirii din primele nuvele ca să se mai vorbească de volume cari nu aduc decât vestea că isvorul povestitorului este pe sfârșite, că el caută să dea astăzi toate aceste lucruri ca să existe. Dar vezi, ar fi prea indulgent cetitorul în fața unei asemenea încăpățânări cari nu vrea să înțeleagă că trebue să renunțe pentru un timp ca după o mică pauză — înmagazinare de lucru nou și vervă proaspătă — izvorul povestitorului să curgă ca și altădată bogat, nou și limpede.

M. S.

STERE, C., *In preajma revoluției,* volumul V: *Nostalgii.* București, 1934. Edit. și tip. Adevărul. 408 p. 12,5×19,5. 80 lei. — Volumul VI: *Ciubăreștii.* București, 1935. Edit. și tip. Adevărul. 392 p. 12,5×19,5. 80 lei. — Volumul VII: *In ajun.* București, 1935. Edit. și tip. Adevărul. 12,5×19,5. 400 p. 80 lei. Recensii de: BRANISCE-CALIMAN, V., (*Brașovul literar,* an. IV (1935), p. 157); CALINESCU, G., (*Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 754, p. 9; nr. 784, p. 1); CIOCULESCU, ȘERBAN, (*Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 1, p. 158-161, nr. 8, p. 420-423); CLOPOȚEL, ION, (*Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 158); CONSTANTINESCU, POMPILIU, (*Vremea,* an. VIII (1935), nr. 374); PAPADIMA, OVIDIU, (*Gândirea,* an. XIV (1935), p. 49-50); KYO, (*Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 760, p. 1); NICU, ALEXANDRU, M., (*Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 9, p. 46; nr. 10; nr. 11-12, p. 42); SADOVEANU, IZABELA, (*Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 755, p. 1); ȘULUȚIU, OCTAV, (*Familia,* s. III, an. II, (1935), nr. 4, p. 83-84); VASILIU-HASNAȘ, ELENA (*Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 4, p. 75, nr. 7-8, p. 99). — *Credința și „normaliștii"*, fragment, (*Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 753, p. 1).

C. STERE: IN PREAJMA REVOLUȚIEI.

Pentrucă din romanul acesta a apărut și un al optulea volum în anul bibliografic ce va urma vom privi romanul atunci într'un total de vedere.

M. S.

STAHL, HENRIETTE YVONNE, *Steaua robilor.* București, 1935. Edit. și tip. Adevărul. 244 p. 12,5×19,5. 60 lei. Recensii de: BOGDAN, VIRGIL, (*Gând românesc,* an. III (1935), p. 106-108); CIOCULESCU, ȘERBAN, (*Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 8, p. 417-420); CONSTANTINESCU, POMPILIU, (*Vremea,* an. VIII (1935), nr. 375, p. 7); DRIMER, CAROL, (*Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 3, p. 75); PAPADIMA, OVIDIU, (*Gândirea,* an. XIV (1935), p. 108-109);

ȘTEFĂNESCU, GEORGE, *(Revista colegiului național Sft. Sava*, an. IX (1935), nr. 3-4, p. 22); ȘULUȚIU, OCTAV, *(Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 1, p. 83-86).

HENRIETTE YVONNE-STAHL: STEAUA ROBILOR.

Dragostea Mariei pentru Sașa Velescu, este, în romanul H. Yv. Stahl., prilejul admirabil de analiză a marilor experiențe. Eroina acestei cărți, trece — din momentul în care este abandonată de amantul său și până ce sfârșește, prin a divorța de acesta, devenit în urmă soțul ei —, printr'o metamorfoză psihică, a cărei explicație veritabilă rămâne în totdeauna verbul „a face". Urmăriți pasul șovăelnic și sbuciumul continuu al Mariei, după despărțirea de Sașa Velescu. Dragostea pe care își închipuie că o păstrează amantului insensibil — provine numai de pe urma golului fizic, golului material, pe care plecarea acestuia îl lăsase, în preocupările și depinderile de fiecare moment ale Mariei. In lipsa lui Sașa, Maria, care își concentrase toată activitatea sufletească și spirituală în jurul iubitului ei — pur și simplu „nu mai are ce face". Deaceia „spleenul" pe care îl aduce lipsa de ocupațiune, Maria îl pune pe seama dragostei pierdute. Iată un moment de asemenea neliniște: ...după aceia am să așez la mine în odaie. Am să fac și patul, apoi am să merg în oraș. Am de târguit o mulțime de lucruri... După aceia e ora mesei, după masă... după masă... în fine ,am să găsesc eu neapărat ceva de făcut... (pag. 90).

Toată întâmplarea, toate „căderile" — dar și radicala transformare a Mariei, sunt pricinuite de aceiași groază de însingurare. Dece îi cedează pictorului Veroniade? Iată explicația la pag. 125: ...Maria nu răspunse. Ii era groază să rămână iar singură. Se lăsă dusă,etc... Și, după act: ...E totuși mai bine că, într'adevăr, că ne-am întâlnit, are dreptate. Aveam nevoie să mi se pară, fie chiar pentru o după masă, că nu sunt singură. Acum o să-mi fie poate ceva mai ușor acasă. Am să am la ce să mă gândesc, ceva nou, dacă nu ceva frumos. Se simțea ușoară, o liniște trupească bine definită, a echilibrului, o revenire a sănătății parcă... (pag. 131).

Inerția vitală te ține ferm, în loc, din fața gravelor tentații de moarte, Maria află blestemul acesta la viață, într'un moment hotărîtor al cărții: Când nu ai pentru ce trăi, mai poți trăi? Maria simți că da și se înfricoșă. (pag. 103).

Revenirea lui Sașa și căsătoria Mariei cu acesta, o găsește evoluată pe eroina noastră. Sufletul ei îi dădea o satisfacție, o explicație, un rost, care să-l împlinească. Infidelitatea soțului nu o turbură: ...„Maria merse la ea în odaie. Imediat reluă cartea începută și citi cu patimă, vertiginos. Se lăsă complect cuprinsă de carte, atât de cuprinsă, în cât, parcă dacă s'ar fi răsturnat un scaun ori o masă dela sine, miraculos, Maria nu ar fi observat. Dar deodată se întrerupse din citit și ridicând ochii, șopti cu glas deslușit ca și când ar fi vorbit cu cineva din odaie. Bineînțeles că a trăit și cu servitoarea aceea, iar cu Florence e posibil să trăiască și acum. Spuse fraza cu o liniște hotărîtă, ca o concluzie. Apoi își reluă cartea și citi din nou, tot atât de atentă ca la început. (pag. 226).

Maria este deacum, în stăpânirea unui a face interior.

Divorţul de Saşa este firesc. Nu pot înţelege însă sfârşitul pe care autoarea acestui roman de admirabilă analiză sufletească — şi din care valoarea textului m'a obligat să reproduc pasagii întregi — îl acordă eroinei sale.

Maria se căsătoreşte cu unul dintre personagiile, abia pomenite ale cărţii. Evoluţia sufletească a eroinei din Steaua Robilor, dicta, cred, sau o indiferentă sinucidere, sau o tot atât de firească plecare a Mariei undeva departe, definitiv împăcată cu atitudinea ei faţă de viaţă.

Vom spune însă că pe Henriette Yvonne Stahl o socotim creeatoare de artă veritabilă iar Steaua Robilor, o biruinţă a literaturii actuale.

Mircea Mateescu

STOLNICUL, SIMION, *Visul unui clown în faşe,* fragment, *(Litere,* an. III (1935), nr. 16. p. 1).

ŞULUŢIU, OCTAV, *Ambigen.* — Paragraf pentru o eventuală istorie a gândirii româneşti. Bucureşti, 1935. Edit şi tip. Vremea. 276 p. 14,5×19. Gravuri de I. Anestin. 65 lei. Recensii de: BOZ, LUCIAN, *(Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 101); BOZ, LUCIAN, *(Viaţa romînească,* an. XXVII (1935), nr. 9-10, p. 75-76); BUNESCU, I., *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 33, p. 9); CIOCULESCU, ŞERBAN, *(Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 7, p. 183-185); CONSTANTINESCU, POMPILIU, *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 388, p. 7); DEMETRESCU, ROMULUS, *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 98-102); MARTINESCU, PERICLE, *(Reporter),* an. III (1935), nr. 71 p. 2); MATEESCU, MIRCEA, *(Cruciada românismului,* an. I (1935) ,nr. 41, p. 3); ŞERBU, IERONIM, *(Viaţa literară,* an. X (1935), nr. 2, p. 3); STELIAN, CONSTANTIN, *(Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935) p. 374-375); STREINU, VLADIMIR, *(Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935) nr. 9, p. 666).

OCTAV ŞULUŢIU: AMBIGEN.

Romanul lui Octav Şuluţiu, ca înfăţişare globală, are la sfârşitul celor 202 pagini, un fel de temelie susţinătoare în suprafaţă de alte 60 de pagini, eseistice. Cetitorul apoi mai observă, străbătând volumul, un vocabular cam specios. Nu este vorba, fireşte, de neologisme. Problema acestora a fost cercetată la noi, de condeie cu autoritate, şi luminată. Dacă nu ne-am aminti decât de T. Maiorescu sau de E. Lovinescu şi încă ar fi îndestulător. Neologismul îşi impune trebuinţa când pentru un înţeles limba noastră nu dispune de termenul corespunzător; când scrupulul de economie verbală caracterizează pe un scriitor; când este considerat în funcţia lui estetică şi, în cazul acesta, barbarismele însăşi devin legitime; şi când se află la îndemâna oricărui ştiutor de carte, printr'o putere de circulaţie inexplicabilă. De aceea puriştii, ca să zic aşa, excesivi nu pot să-şi culeagă exemplele de schimonosire a limbii noastre din literatura de idei, deoarece graiul românesc este primitiv şi plastic, neajuns încă la forme proprii de sinteză (concepte), având deci nevoie a-şi adăuga astfel de termeni noui; deoarece nicăieri ca în domeniile abstracţiunii constrângerea la prescurtări şi lapidaritate nu creşte mai dinăuntru şi, cum vorbirea noastră, ciobă-

nească încă, nu şi-a creat aceste fenomene rezumative, neologismul luat din limbile conceptualizate (Latina, până la moarte; Franceza, până la fixitate) este necesar; deoarece, pentru motivele de mai sus cât şi pentru variaţia lexicală pe care o introduce, este mai frumos; şi, în sfârşit, deoarece, fiind curent, poate fi înţeles de cât mai mulţi. Faţă de izvorul neologistic al scrierilor, cred că ne putem mişca şi mai în voie: însăşi literatura de creaţie îngădue nouile împrumuturi linguistice, în margina, bine înţeles, a trebuinţelor arătate şi cu prevederea de a nu deshidrata, prin abuz, frăgezimile vieţii. Dar Octav Şuluţiu, în Ambigen, întrebuinţează adesea detestabilul franţuzism de „lume bună“, care pe mulţi cetitori i-ar putea nedumeri; el scrie a şuşota şi nu a şopti; bor, nu margine; acuplare, nu împerechere; a deviza, nu a sta de vorbă; asomant, nu ucigător; efilare nu subţire; carură, nu spate voinic; grizat, nu ameţit; bah!, nu ei şi!; declanşat, nu dezlănţuit; şi tot astfel necesitos, a se afadisa, complentă, tern, pitos, a şoca, a o teme (a se teme de ea) etc... Dacă raportăm aceste termite, care rod oarecum răbdarea cetitorilor, chiar a celor mai liberi, la împrejurările de necesitate de mai sus, constatăm că ele înlocuesc cuvinte româneşti existente, că nu răspund niciunei cerinţi de economie verbală, că nu sunt mai frumoase şi că nu oricine le înţelege. Cartea nu rămâne pentru aceasta mai puţin interesantă în nucleul ei de întrebări, mă grăbesc a o spune, precum sâmburele de nucă nu este mai puţin gustos trebuind să spargem coaja.

Ambigen face cu putinţă o întreită discuţie. Mai întâi, aflându-ne încă în afară de roman, avem opera de imaginaţie a unui critic literar; spirite deprinse a judeca global, deci comod, au statuat goala prejudecată, după care criticul, mânuind de obiceiu concepte, nu poate în acelaşi timp să perindeze un film de intuiţii. Inapt structural la cinematica vieţii, comentatorul literaturii altora încearcă poezia, romanul, etc... numai din gust de aventură, spune cunoscuta prejudecată.

In al doilea rând, de data aceasta aşezându-ne în miezul lucrării lui Octav Şuluţiu, Ambigen pune în plin problema romanului-confesiune, atât de răspândit azi; aplecările timpului către analiza sufletească au adus, în literatura noastră, personaje unice în cuprinsul cărţilor narative, un mod al romanului contemporan, cu rădăcini ştiute, mod care mai adesea este numai modă.

In cele din urmă romanul analist al criticului ridică în atenţia noastră, prin ultimele optzeci de pagini, formula obiectivă a genului; moda, pe care am amintit-o, dezactualizat, pe nedrept, acea lume de vieţi fictive în care un cuvânt, un gest, o atitudine exprima rezumativ psihologii nepulverizate.

Să respectăm dar ordinea stabilită aci. Poate criticul să-şi schimbe perspectiva conceptuală pentru cea inuitivă? La noi, E. Lovinescu dovedeşte această aptitudine în anumite părţi din Mite;G. Ibrăileanu — în Adela; iar, pentru literatura franceză, Sainte-Beuve — în Volupté, romancierul Paul Bourget cumpănindu-se cu ciriticul Paul Bourget, dacă nu cumva acesta, deşi mai necunoscut, trage azi mai greu. Ce mai rămâne din prejudecata care face din fiecare cronicar al romanelor criticilor un aspru tribunal cu sentinţa dată mai dinainte? In realitate, aşa cu se cercetează creaţia

scriitorilor obişnuiţi, cu spiritul adică liber de orice obligaţie a străzii, trebue să se cerceteze şi sforţările de fantazie ale celor deprinşi a teoretiza fenomenul literar. Singura rigoare, la care este drept a fi şi aceştia raportaţi fără cruţare, se numeşte talentul, puterea adică de a face să vibreze, de a pune în mişcare, de a da impuls continuu unor vieţi imaginare desvoltându-se neatârnat, cu mai puţine cuvinte: capacitatea de a crea. Dacă cel obişnuit a gândi în abstracţiuni nu ajunge să se elibereze de tirania conformaţiei sale schematice, avem pe drept cuvânt de înregistrat cazul său, dar nu o categorie sau vreun principiu. Eroarea pe care astfel o pot combate interesaţi, desvoltă o veche rătăcire clasicistă, mai generală: stricta separaţie a genurilor. După această teribilă încruntare didactică, poemul în proză este neviabil, dialogul personajelor în teatru nu trebueşte literaturizat, poetul nu parvine a scrie romane, romancierul — poezii, criticul — literatură de intuiţie şi tot aşa mai departe din aberaţie în aberaţie, deşi Aloysius Bertrand, Baudelaire, Maurice de Guérin, Rimbaud, L.-P. Fargue au dat admirabile proze poetice; cu toate că Shakespeare însuşi pune în gura eroilor săi cel mai figurat limbaj; fără ca Henri de Régnier să nu fi scris Bon Plaisir; Georges Duhamel să nu fi tipărit versurile din Compagnous; şi Sainte-Beuve să nu fi scris Volupté. In concluzie la această discuţie, vieaţa spiritului nu cunoaşte frontul colectiv, alinierea absolută; iar Ambigen, romanul criticului Octav Şuluţiu, după Şerban Cioculescu, pare a se împotrivi teoriei atât de curente.

Să continuăm cu examinarea formulei analitice a romanului autobiografic.

Mai înainte însă de a judeca formula, este firesc lucru să ne dăm seama de materialul psihologic, căruia Octav Şuluţiu i o aplică. Ambigen, în aparenţă, comentează discreta dramă a sfielilor şi adolescente şi maladive. Cine socoteşte astfel se înşeală; cu oarecare încurajări din chiar partea autorului, dar se înşeală. Di, singurul personaj al cărţii, tânjeşte de grava melancolie de a nu putea să-şi exprime amorurile, să şi-l trăiască: „E absurd. Să fiu incapabil de-a acosta o femeie! Ce păcat că nu umblă femeile după bărbaţi. M'aş simţi destul de bine" se munceşte el la pagina 17. „O! dacă m'ar opri o femeie!" (pag. 21), „Ce fericit aş fi să mă oblige o femeie să o iubesc! Şi să-mi impună iubirea ei!.." (pag. 31), se minte singur Di. „Oamenii sunt odioşi. Mă uimeşte desfăşurarea lor de voinţă. Fiecare e un resort întins. De aceea se luptă atâta între ei. Şi omul sfios îl calcă în picioare. Oamenii de voinţă detestă pe delicaţii dela o parte şi-i fac să sufere. E înfiorător să fii timid" (pag. 80), se amăgeşte şi ne amăgeşte şi pe noi asupra caracterului său. Căci în altă parte, aceluiaşi om, cunoscând într'o staţiune climaterică pe frageda unguroaică Judith, discută, propune, are oarecari îndrăzneli, iubind în sfârşit până aproape să înfrunte opunerea tatălui fetei. Şi nici în casele dosnice, în care trebăluesc murdar funcţionarele amorului, unde el vine atât de des, Di nu se arată mai sfielnic: îşi uită iluzia; cere cârdului de prostituate, ca şi altădată, să-l aleagă; se simte mulţumit în faţa unor femei hotărîte şi chiar fericit, el — firavul, în braţele vânjoase ale bărăbătoasei Elina; aci se descopere el sieşi, ia deplină conştiinţă de sine ,după cum se va vedea numaidecât.

Ambigen, aşa dar, nu este romanul timidităţii, precum nu este mai mult nici al adolescenţei, deşi curiosul unic Di, până a se defini în ochii proprii, îşi leagănă existenţa, ca băieţii, între castităţi virginale (Eveline, Judith, etc...) şi servitoarele publice ale instinctului sexual (Nina, Elina, etc...). Cum se face totuşi că la pagina 201 putem citi: „Modest ca o fată mare. Aşa sunt. Tot atat de timid"? Iată explicaţia: romanul este al inteligenţii sau intelectualului care se trezeşte într'un bărbat spân, de constituţie morală femeiască; este vorba, deci, de un hamletism care, spre a se exprima, îşi alege amorurile neajunse ale unei pubertăţi de fătălău. Hamlet, după monoloagele sale şi ştiinţa tuturor, îşi dizolvă voinţa în acizii chibzuelilor nemăsurate, amărându-şi neîncetat hotărîrile. Di, pocitania morală din Ambigen, androgin, a cărui deprindere intelectuală de a se hamletiza merge spre complicaţia muerească de a fi posedat, din pricina fireştei emasculări — oricât l-ar iluziona crispările lui nervoase prin casele de prost nume, vorbeşte despre „înţelegerea incapabilă de acţiune" (pag. 47); apostrofează: „Aşteptare, şi azi stau în subordinele tale şi nu cutez să te înfrang, să trec peste tine, spre marea faptă" (pag. 48); şi precizează, fără putinţă de îndoială: „De multe ori mă minunez cum nu izbucnesc în strigăte sau în fapte. Stă în mine încordată o furie, o exasperare şi nu răbufneşte. Dacă ar izbucni... dacă, dar nu se poate. Aci stă toată nenorocirea mea: că nu pot să exteriorizez gestul violent al faptei" pag. 84). Prin urmare, viciul hamletic al analizei de sine şi cercetarea mintală a tuturor eventualităţilor vieţii nimicesc voinţa eroului-intelectual, tăinuindu-se sub false timidităţi.

Este momentul să verificăm acum şi complicaţia androgin' a lui Di. „Eram sigur că nu mă poate iubi şi eu de iubire aveam nevoie. Da ca să ascund îmi spuneam: sunt sărac nu-i pot asigura o viaţă fericită, adică luxoasă şi mondenă; trebue deci să renunţ la ea... Laşităţii de a nu mă da, îi căutam pretexte" (pag. 39—40), arată foarte explicit acest bărbat de moliciuni hermafrodite, chipul adevărat al „ezitaţiilor" sale faţă de o femeie; structurat nebărbăteşte, se simte aproape în stare de a înţelege şi iubi perversiuni muiereşti ca safismul pentru „idealitatea lui pură" (pag. 57); caută în dragoste intregiri ciudate, visând „o femeie şi frumoasă şi impunătoare, voinică şi înaltă", care să-l ocrotească „de o nenorocire iminentă" (pag. 60); şi în cele din urmă găseşte, printre prostituate, femeia de iniţiativă amoroasă, complement masculin al constituţiei sale neposedante. Aşa încât psihologia, aparent sfioasă şi adolescentă, numită Di, se dezvoltă din aceste două trunchiuri: hamletismul intelectualului şi structura androgină.

Romanul lui Octav Şuluţiu pune în vedere dureroasa conformaţie morală a personajului unic prin mijloacele analizei, care, dacă adesea se îndârjeşte asupra amănuntului inutil şi scandalizant, reuşeşte la sfârşit să înfăţişeze soluţionarea unei desarmonii sufleteşti, a cărei anormalitate o studiase în toată amplexiunea. Cu toate acestea formula autobiografică şi analitică a cărţii acesteia, scrisă altfel energic, aerul de jurnal intim în care naraţiunea alternează cu eseul. Pagini multe, mai ales acelea privind masculinizarea femeii prin intrarea ei în funcţiuni publice, alcătuesc cercetări limpezi de probleme, definite şi cu un minim de literatură, ceea ce

încă odată mai mult ne adeverește că Di este un intelectual. Dar trăsătura eseistică din Ambigen afirmă și un adevăr teoretic asupra romanului de tehnică autoanalistă. Această formulă modernă, de care se uzează și, mai sigur, se abuzează, a genului stă în strânsă și necesară rudenie cu romanul cerebral. O astfel de narațiune a fost ilustrată prin Sixtine de Rémy de Gourmont, iar, la noi, prin Bizu și Fântâna cu chipuri de E. Lovinescu și N. Davidescu. Intr'adevăr ori de câte ori cetim cărți cu personaje analizate până la adâncimi sufletești discutabile, plăcerea este de ordin intelectiv și nu artistic; momentul se umple de febră rece a cercetării și cunoașterii neintuitive, adevărata artă, ca vegetatia pitică a stâncilor, rămânând să acopere crăpăturile, cedările sau, mai precis, impreciziunile inteligenții. Așa încât Ambigen, în ascunsa lui realitate embrionară, se deslușește ca roman cerebral nu numai principial, dar și prin faptul de a nu putea ști cu siguranță unde încetează teoria lui O. Weininger (bărbatfemeic; femeic-bărbat) și unde începe viața de sine stătătoare a androginului Di.

Cartea lui Octav Șuluțiu mai are, precum am spus, compunerea unui jurnal de conștiință, autobiografic; jurnal de intelectual, coborît să lucreze în subsolul ființei omenești. Dacă autorul vorbește poate prea adesea de amănunte oarecum respingătoare, ce putem face? Dintr'un punct de vedere strein de artă, așa zisul subiect al romanului său este in întregime respingător. Sobolii, când sapă galerii subterane, rupe fatal în lopețile febrile coropișnițe reci și odioase, râme umede și lipicioase. Ceea ce însă nu poate fi contestat în arta lui Octav Șuluțiu este realitatea monografică ce a făcut din psihologia expusă înainte. Cum a ajuns la acesta? Vom răspunde cât mai limpede: părăsind formula destrăbălatei subiectivități a romanului. De când lirismul a părăsit albia strâmtă a versului, pare a fi cutropit proza narativă. Poate că nu ne-am ridica atât în contra datelor sexuale din Ambigen, ele propunând cu adevărat o problemă foarte interesantă, dacă nu am găsi că abuzul în sine al eroului anulează în parte plăcerile artei și ne favorizează astfel un protest mai general în contra formulei. Atât se exagerează, de anumiți scriitori în literatura modernă, modul sau moda auto-analizei încât se atinge starea neartistică. La noi ca și pretutindeni. Astfel în vara trecută, având loc desbaterile Institutului de cooperație intelectuală la Veneția, s'a examinat, ca problemă actuală, Arta și Statul; cu această ocazie Thomas Mann a vorbit în termenii următori despre înfățișarea debutonată a literaturii contemporane: „Afirm în toată voia că arta și artistul au de câștigat, dacă meșteșugul va recuceri prestigiul și demnitatea pe care le avea altădată. Această modestă demnitate s'a pierdut din pricina transformărilor cari s'au întâmplat recent, numai în veacul al XIX-lea — se poate spune, în sentimentul pe care îl are artistul despre sine însuși și în concepția pe care și-o face despre viață, transformări de cari nu ne putem bucura complet dacă ne gândim la interesele artei". Despre „emanciparea eului artistic se poate spune că n'a fost de folos artistului decât foarte rar și numai în cazul foarte marilor maeștri".

Dar ultimele optzeci de pagini ale romanului Ambigen, în special întâmplările cu Eveline și căsătoria cu Elina, bărbă-

toasa, îndreaptă perspectiva întoarsă a formulei analiste, punând în drepturile sale romanul roman — ca să-i zicem aşa. Psihologia lui Di nu se mai enunţă şi nu se mai fărâmă după curiozităţi cerebrale, ci trece în acte, cari singure procură romanelor tehnica proprie. Un scriitor care a ştiut, la noi, sa ţină cumpăna dreaptă între aplecările analitice şi, fireşte, autobiografice de o parte şi între traducerea acestora în fapte de viaţă de alta parte a fost, precum se ştie, Camil Petrescu. In Patul lui Procust curiozitatea autorului de nuanţa sufletească infinitezimală într'astfel se manifestă, încât, fără a vestcji cumva bogăţia de vieaţă, face aproape să se piardă din vedere adevărul teoretic, după care romanul analitic este numai o formă a celui cerebral. Pe urmele sale însă s'au ivit imitatorii, cari n'au putut da decât un jurnal confident, la dispoziţia studioasă a psihanaliştilor cel mult, de o platitudine sahariană. Octav Şuluţiu a arătat că pe calea medie dintre desmăţul eului şi dinamica vieţii va putea înainta cu paşi siguri. In acest mod, deşi mai mult implicit, am răspuns împreună celorlalte două chestiuni propuse.

In concluzie, Ambigen, infirmă prejudecata incompatibilităţii dintre critică şi creaţie, crescand viu din intuiţie; participă la o formulă mixtă, ceea ce dovedeşte nemijlocit superioritatea romanului roman; şi, trădând un scriitor, deschide o carieră.

Vladimir Streinu

TAKE, *Nunta Lizettei.* Bucureşti, (1935) Tip. Cartea românească. 12,5×19,5. 146 p. 30 lei.

TELEAJEN, SANDU, *Drumul dragostei.* Bucureşti, 1934. Edit. Cultura naţională, Tip. Cartea de aur. 400 p. 12,5×19,5. 80 lei. Coperta de P. Grant. Recensii de: CIOCULESCU, ŞERBAN, *(Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 1, p. 167-168); DEMETRESCU, ROMULUS, *(Pagini literare,* an. I. (1935), p. 661-663); STELIAN, CONSTANTIN, *(Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 531-532). — *Turnuri în apă.* Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Cugetarea. 408 p. 12,5×19,5. 80 lei. Coperta de Th. Chiriacoff. Recensii de: CALINESCU, G., *(Adevarul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 782, p. 9); ŞULUŢIU, OCTAV, *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 9-10, p. 102-104); TUDOR, T., *(Viaţa romînească,* an. XVII (1935), nr. 11-12, p. 102-103).

SANDU TELEAJEN: DRUMUL DRAGOSTEI.

In această carte întâlnim oameni dar nu din cei într' adevăr realizaţi; ei sunt de o construcţie artificială de altfel ca şi toată viaţa de provincie înfăţişată în Drumul dragostei, ca şi întreaga intrigă a acţiunii.

Iată-l de exemplu pe Corneliu tânăr candidat la însurătoare, după o „dragoste nenorocită“ cu Nuţi. Din toată evoluţia lui în cursul acţiunii nu se pot vedea decât slabe trăsături insuficiente pentru a sugera măcar figura eroului principal. Corneliu este deci un tip slab alcătuit, ale cărui fapte şi şovăeli între Puica şi Nuţi sunt mereu ascunse sub vălul întunecos al confuziilor.

Corneliu nu este de loc analizat psihologiceşte şi toată personalitatea lui este deci ceva de suprafaţă, de altfel ca a

tuturor eroilor care se mişcă în paginile acestui roman. Aceastā defectuozitate nu o bănuiam niciodată—până acum—că va putea exista în romanele scrise de autorii dramatici a căror specialitate este tocmai această adâncire puternică şi amănunţită analiză psihologică a eroilor, de multe ori ajunsă, ca sigură preocupare principală, la exagerare.

Lângă Corneliu se mişcă tot atât de puţin motivate şi transportate Nuţi şi Puica, împreună cu feţele mai reduse dar şi mai reuşite, ale Fildei şi Micăi. Restul „oamenilor" burghezi cu „cazier" întocmit aparte pentru fiecare.

Ce însemnează acest „cazier" în romanul lui Sandu Telea-.jen? Foarte simplu. Din insuficienţa de a alcătui un roman cu legătură strânsă dela început până la sfârşit autorul se vede silit să povestească, să alcătuiască în fragmente aparte „cazierul" fiecărui erou ce intră în acţiune. De aici aceea nesfârşită serie de aduceri aminte sau povestiri de vieţi şi fapte prea puţin sau chiar de loc în legătură cu miezul romanului.

Toate acestea dovedesc un debutant în ale romanului care cu aceasta primă carte Drumul dragostei şi o mică anterioară încercare în Porunca inimii nu aduce nimic nou şi nici nu prevesteşte decât un romancier de ocazie ale cărui resurse se văd destul de slabe, faţă de cele cu cari este înarmat pentru a face teatru.

M. S.

TEODOREANU, IONEL, *Crăciunul dela Silivestri.* Bucureşti, 1934. Edit. şi tip. Cartea românească. 364 p. 12,5×19,5. 90 lei. Recensii de: B(ARCAROIU), C. C(ONSTANTIN), (*Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 6, p. 7); CIOCULESCU, ŞERBAN, (*Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 1, p. 161-164); DEMETRESCU, ROMULUS, (*Pagini literare,* an. I (1935), p. 659-661); DIS. (*Blajul,* an. II (1935), p. 170); IONESCU, CONSTANTIN D. (*Gândirea,* an. XIV (1935), p. 50-51); M. GH., (*Munca literară,* an. III (1935), nr. 19, p. 4); TOMUŢA, ION, (*Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 25). — *Lorelei.* Bucureşti, 1935. Edit şi tip. Cartea românească. 448 p. 12,5×19,5. 120 lei. Recensii de: D. R. (*Munca literară,* an. III (1935), nr. 26, p. 4); MATEI, NICODIM ION, (*Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 4, p. 10). — *Licienii,* fragment (*Manifest,* an. II (1935), nr. 2, p. 4).

IONEL TEODOREANU: CRĂCIUNUL DELA SILIVESTRI.

Crăciunul dela Silivestri aduce atmosferă şi viaţă asemănătoare cu aceea din mult prea cunoscutul La Medeleni.

Ionel Teodoreanu caută să realizeze în paginele noului roman eroi de o interesantă structură sufletească cu o viaţă plină de poezie, seninătate sau melancolie, specifică acestui romancier-poet.

Intâlnim aici pe Nelu Antohi, tânăr avocat îndrăgostit de trupul Anişoarei Neamţu care îl domină sufleteşte şi chiar, până la sfârşit, reuşeşte să pună, definitiv, stăpânire pe el, prin energia şi perseverenţa caracteristicele eroinei Anişoara Neamţu.

O complicată luptă sufletească se consumă în Nelu An-

tohi, nehotărîtul, şi visătorul, care nu ştie sau nu-şi dă seama de cum ar trebui să reacţioneze faţă de energica şi practica Anişoara Neamţu, pentru a fi liber şi a judeca în voie ceeace începuse să simtă pentru Manuela.

Chiar dacă la un moment dat a ajuns să constate dacă într'adevăr o iubeşte pe Manuela este prea târziu şi de scurtă durată, deoarece Anişoara a devenit stăpână definitivă, de neînlăturat. Deci iată din acest întreg sbucium un învins — Nelu, o învingătoare — Anişoara, şi o nevinovată victimă — Manuela.

Iată eterna şi banala problemă a multor iubiri: două femei şi un singur bărbat. Totuşi Ionel Teodoreanu scapă de banalitate, prin faptul că şi-a ales şi modelat un caz plin de original şi inedit. Afară de aceasta a ştiut să-l susţie realizând figuri de o structură sufletească cât mai aproape de realitate. O mică excepţie făcând Manuela prin firea ei puţin naturală, înfăţişată câte odată — fără a fi nevoie — prea visătoare şi enigmatică.

Lucrul frumos — lângă multe altele — este marea asemănare dintre Manuela şi Monica, sau dintre Olguţa şi Anişoara. Asemănarea aceasta constă în privinţa felului lor de a fi şi eroinele noastre de acum Manuela şi Anişoara vin să completeze cu noi feţe eternele şi magistralele realizări de tipuri femenine Monica şi Olguţa —, ale Medelenilor.

Lângă aceste două femei şi Nelu veşnic tânărul şi sbuciumatul erou, autorul încadrează — pentru completarea tabloului şi mai apropiata lui asemănare cu La Medeleni tipurile a doi drăgălaşi copii — frate şi soră — Grigri şi Roro.

Doi copii de Ionel Teodoreanu lângă cei ai Uliţei copilăriei sau ai Medelenilor, atât de bine realizaţi n'ar mai impresiona. Totuşi iată pe Grigri şi Roro cum vin cu felul lor de a fi, de a se comporta cu cei mari, de a putea prezenta interes prietenului lor mai mare — Nelu — să completeze în aceeaşi formă impecabilă, pe cei din operele mai sus amintite. Este desfăşurarea şi manifestarea lor în acţiunea romanului o întreagă cascadă de gingăşie şi poezie a copilăriei pe care numai Ionel Teodoreanu a putut să o prindă şi să o redea cu aşa naturaleţe de mare artist.

Prezenţa lor — a lui Grigri şi Roro — în cadrul acţiunii şi fondul ei principal, este de o imperioasă necesitate, deoarece ei sunt aceea cari vor aduce la realitate şi vor fi puntea de trecere între trecutul şi prezentul lui Nelu Antohi — visătorul.

Intre ei şi Nelu este o prietenie — un fapt banal — din care totuşi se va desfăşura întreaga acţiune începută la un crăciun petrecut în Silivestri, moşia părintească a lui Grigri şi Roro. De remarcat frumuseţea, pitorescul şi bogăţia de imagini din descrierea acestui crăciun.

Afară de acestea un merit în plus pentrucă tocmai el — Crăciunul petrecut la Silivestri — este nodul dela care pleacă acţiunea şi în jurul căreia se brodează până la sfârşit.

Lângă toate aceste gânduri cari se nasc după ce ai cetit această nouă carte găseşti o apropiere şi în ceea ce priveşte tehnica de aici cu cea a Medelenilor.

Crăciunul dela Silivestri aduce aceeaşi serie de dialoguri

bine susţinute, de descriere şi analiză fără deviere spre lirism, sau exagerări. Acţiunea este bogată în fapte şi viaţă lăsată totdeauna la locul ei ca nimic să nu fie de prisos. Dar poate aici există un mic defect.

In grija prea mare ca să nu dea pagine de aşa zisă umplutură, Ionel Teodoreanu devine sgârcit şi ne lipseşte de multe pagine şi lucruri, cari scrise de condeiul său ori când puteau fi frumoase şi folositoare pentru succesul volumului. Din această sgârcenie este neglijat într'o anumită măsură incidentul dintre Manuela şi Nelu în câştigul celui dintre Anişoara şi Nelu.

Cu toate acestea iată o carte frumoasă, un roman cu viaţă reală şi un autor — Ionel Teodoreanu — care revine la genul său specific.

IONEL TEODOREANU: LORELEI.

Un roman specific genului teodorenian. Atmosferă plină de lirism cu acelaşi „deus et machina" care va veni şi va salva totul, cu aceleaşi imagini şi luxuri de dincolo, afară de ceeace viaţa dă chiar în cele mai fericite clipe. Lorelei basmul oamenilor mari, încântare şi privire în amintirea unei clipe pe care n'au trăit-o niciodată de cât mintal, minciună prea frumos prea dincolo chiar de aceea pe care literatura îţi dă voie să o fabrici. In Lorelei se pot găsi fantoşe, păpuşile unui teatru de asemenea actori pe care au voie să-l viziteze numai oameni în vârstă. .

In rest broderie încărcată de imagini poetice cum nici odată nu a risipit Ionel Teodoreanu.

M. S.

TEODORESCU, D. N., *Călăreţul colorat*. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Cugetarea. 184 p. 12,5×19,5. 45 lei. Coperta de Tache Soroceanu. Recensii de: DEMETRESCU, ROMULUS, *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 360-361); VALERIAN, I. *(Viaţa literară,* an. X (1935), nr. 1, p. 5).

TOMICIU, N., *Paul Iorgovici,* fragmente, *(Fruncea,* an. III (1935), nr. 22, 23, p. 8; nr. 30; 31; 32; 33; 34; 35; 37; p. 6; nr. 38; 39; 40; 41; 42, p. 5; nr. 44, p. 9).

TUDOR, STOIAN GH., *Hotel Maidan.* Bucureşti, 1935. Edit. Cultura naţională. Tip. Cartea de aur. 132 p. 12,5×19,5. Desene şi coperta de Drăguţescu. 50 lei. Recensii de: CALINESCU, G., *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 785, p. 11); DINU, GHEORGHE, *(Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 4, p. 7); ŞULUŢIU, OCTAV, *(Familia,* s. III, an. II *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 49, p. 7; an. III (1935), (1935), nr. 9-10, p. 112-113). — *Hotel maidan,* fragmente, *(Cuvântul liber,* an. II *(1935)*, nr. 4, p. 7); an. III (1935), nr. 4, p. 7).

UN ANONIM (SARINA CASSVAN-PAS), *S. O. S.* Bucureşti, 1935. Edit. Universala-Alcalay. Tip. Socec. 152 p. 12,5×19,5. 50 lei.

VALERIAN, I., *Cara-su.* Bucureşti, 1935. Edit. Cultura naţională. Tip. Cartea de aur. 240 p. 12,5×19,5. 60 lei. Coperta de P. Grant. — *Apare primul tătar,* fragment. *(Revista scriitoarelor şi scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 12, p. 8).

VASILIU, JEAN, GH. *Thermos*, fragment. (*Revista scriitoarelor și scriitorilor români*, an. IX (1935), nr. 8-9, p. 15).

VLĂDESCU, G. M., *Moartea fratelui meu*. București, 1934, Edit. și tip. Cugetarea. 288 p. 12,5×19,5 60 lei. Coperta de Coca Farago. Recensii de: CHIRESCU, AUREL, (*Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 10, p. 5); C. N. N. (*Viața romînească*, an. XXVII (1935), nr. 1, p. 103); CRONICAR, (*Reporter*, an. III (1935), nr. 54, p. 2); DEMETRESCU, ROMULUS, (*Pagini literare*, an. I (1935), p. 663-664); G(EROTA), C., (*Convorbiri literare*, an. LXVIII (1935), p. 105-106); KOGAN, VLADIMIR E., (*Vlăstarul*, an. XI (1935), nr. 4-5, p. 21); MARTINESCU, PERICLE, (*Reporter* an. III (1935), nr. 75, p. 2); ȘULUȚIU, OCTAV, (*Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 1, p. 86-88); VALUCA, E., (*Litere*, an. III (1935), nr. 17, p. 2); VOICULESCU, I., (*Gând*, an. I (1935), nr. 4, p. 3). — *Republica disperaților*, București, 1935. Edit. librăria Principele Mircea. Tip. I. Scher, 246 p. 12,5×19,5. 70 lei. Recensii de: DEMETRESCU, ROMULUS, (*Pagini literare*, an. II (1935), p. 161-163); PAPADIMA, OVIDIU (*Gândirea*, an. XIV (1935), p. 432-433); ȘULUȚIU, OCTAV, (*Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 5-6, p. 98-100). — *Republica disperaților*, fragment (*Reporter*, an. III (1935), nr. 66-68, p. 6). — *Iar dac'o făta scroafa*, fragment, (*Pământul*, an. IV (1935), nr. 117-120, p. 3).

G. M. VLĂDESCU: MOARTEA FRATELUI MEU

Moartea fratelui meu încearcă înălțarea unui imn prieteniei. Ce bine ar fi reușit acest imn dacă autorul ar fi consimțit să fie mai cumpătat, așa cum era în Menuetul, cu faptele, mai clasic, mai potolit! Un romantism mai neînfrânat îl stăpânește de astă dată. Sentimentalismul duios moldovenesc, s'a transformat în patetic, în melodramatic. Faptele se desemnează exagerate în sensibilitatea palpitantă a povestitorului. E mai ales în aceste fapte ceva de necredibilitate care le anulează efectul estetic. Maiorul Arnotă a ucis pe cumnatul său pentru a nu fi chinuit de Turci. Faptul e ușor acceptabil, mai ales că autorul știe să-l prezinte, nu brusc, ci puțin câte puțin presimțit mai întâi și abia mai târziu mărturisit. Dar aceiași crimă o comite și eroul povestirii care ucide pe fiul maiorului, pe care-l iubea ca pe un frate. Il ucide pentru a nu fi împușcat ca spion. Il ucide prin somn, când victima nu e conștientă. Vedeți câte elemente de senzațional, care se adaogă la coincidența celor două destine. Altă coincidență: Avram calicu se descoperă la un moment dat a fi fost ordonanța lui Arnotă. Fără nici o necesitate pentru economia romanului.

Aceste coincidențe sunt de joasă calitate și de efect ieftin. Mai condamnabilă e atitudinea romantică pe care o ia autorul în fața eroilor cari devin întrupări ale binelui și ale răului, maiorul Arnotă și Alexe. Aceste împărțiri arbitrare, oameni buni, oameni răi, putea face romantismul care n'avea idee de pshiologie, dar nu mai sunt permise azi.

Apoi tot șirul acela de asasinate, lugubru și insuportabil, prezentat cu ostentație, cu ton patetic, cu gest de grandilocvență, displace.

Dacă am găsit atâtea defecte în acest roman e pentrucă

nu este ciudă pe autor că a ratat un atât de fructuos subiect. Ideia e însăşi frumoasă şi ea nu e alta decât ideia prieteniei. Dar peste ideia prieteniei dintre Nucu şi Lucu autorul a vrut să facă din Lucu un emul al maiorului Arnotă, un emul până la confundarea cu însuşi destinul lui. E bine descrisă prietenia dintre Nucu şi Lucu, dar ea e ruptă la un moment dat de o lungă absenţă. Şi aci Lucu începe să sufere de despărţire. Dar el suferă nu atât pentru despărţirea de Nucu cât pentru moartea maiorului. Mai mult decât prietenia lui Lucu, pe Nucu îl atrăgea prietenia maiorului şi de ea avea nevoie. Şi fenomenul se explică prin moartea timpurie a tatălui său şi prin nevoia de mângâiere paternă. Dar ideia centrală a romanului suferă din această împărţire sentimentală a eroului.

Ceea ce este mai frumos în acest roman sunt pasagiile realiste. Acestea sunt admirabile, G. M. Vlădescu este un povestitor remarcabil, mai ales la persoana I. Descrierea lui Alexe cu tablaua cu dulceţuri, petrecerea în casa maiorului Arnotă, situaţia din casă, dar mai ales figura lui Avram Calicu şi expunerea doctrinei lui de viaţă, precum şi întoarcerea lui Lucu în oraşul natal şi reîntâlnirea cu Nucu, sunt pasagii de o puternică forţă evocatoare. Pitorescul şi exoticul lui Avram Calicu, filozofia lui de epicureu conştient, în modul lui rudiment, de viaţa lui şi de rostul lui, apoi toată zădărnicia, tot vidul discuţiilor, din casa lui Nucu, convorbirile lipsite de sens ale invitaţilor, sunt cu plasticitate şi cu precizie transcrise. Havra lui Avram Calicu e însă, cea mai reuşită. In această direcţie e sortit să se desvolte talentul epic al lui G. M. Vlădescu. Cu condiţia să renunţe la melodramă şi la patetism de roman foileton.

Mai e apoi un simţ al zădărniciei vieţii omeneşti, un suflu pesimist, o viziune deprimată a vieţii, echivalând cu o metafizică individuală de decepţionat, plutind pe deasupra cărţii şi dându-i un fel de elevare care o salvează oarecum din ghiarele melodramei. Scrisă cu multă căldură, cartea lui G. M. Vlădescu e în linia moldovenească a povestirii duioase şi afectoase, marcată cu sentimentalism, cu lirism. In pasagiile realiste de o sobrietate fără cusur, ea ne face să sperăm o regăsire de sine a autorului, „Menuetului" pierdut în capcanele senzaţionalului şi melodramei.

Octav Şuluţiu.

ZISU, A. C., *Calea calvarului*. Bucureşti, 1935. Edit. Adam. Tip. Tiparniţa. 248 p. 12,5×19,5. 50 lei.

[ZOSIN, PANAITE, *Calea unei vieţi*. Iaşi, 1935. Tip. Goldner. 312 p. 150 lei]

TRADUCERI. IMITAȚII. PRELUCRĂRI

ANDREESCU, GH. DEM., *Legenda Romei* (după Eneida), pentru tineretul școlar. București, 1935. Tip. Alfa. II+66 p. 13×20. Ilustrații de I. Apostolescu. 20 lei. — *Basmul Odiseei,* repovestit copiilor și tineretului, cu prefață de I. AL. BRĂTESCU-VOINEȘTI. Făgăraș, 1934. Tip. Cultura, 80 p. 14×20. Ilustrații de I. Apostolescu, 20 lei. — *Basmul Iliadei,* repovestit copiilor și tineretului, cu o prefață de CONSTANTIN KIRIȚESCU. Făgăraș, 1934. Tip. Cultura. 72 p. 14×20. Ilustrații de I. Anestin. 20 lei.

AȘ, ȘALOM, *Petersburg-Varșovia-Moscova,* trilogie, traducere de F. ADERCA. București, 1935. Edit. și tip. Eminescu. 320+332+[300] p. 14×22. 80 lei. volumul. Recensie de: STREINU, VLADIMIR, (*Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 10. p. 191-195).

BARBUSSE, HENRY, *Pornim la atac,* fragment din „Clarté", (*Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 770).

CARRETERO, JOSÉ. EL CABALLERO AUDAZ, *Femeea scump plătită,* (La bien pagada). Traducerea de J. LEONARD. București, 1934, Edit. Universala-Alcalay, Tip. Socec. 240 p. 13×19,5. Coperta de N. I. 50 lei.

CERVANTES DE SAOVEDRA, MIGUEL DE, *Aventurile viteazului cavaler Don Quijote de la Mancha,* traducere de MENNY TONEGHIN. București, 1934. Edit. și tip. Cartea românească. 48 p. 19×24. 5 planșe în culori. Ilustrații și coperta de A. Bordenache. 50 lei.

CHOROMANSKI, MIHAI, *Gelozie și medicină,* traducere de GRIGORE NANDRIȘ. București, 1935, Edit. Fundația pentru literatură și artă regele Carol II. Tip. M. O. Imprimeria națională. 11×18. 284 p. 50 lei. Scriitorii străini contemporani. Recensie de: MATEESCU, MIRCEA, (*Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 20 ,p. 4).

HOMER, *Odiseea,* traducere în proză de E. LOVINESCU. București, 1935. Edit. Fundația pentru literatură și artă regele Carol II. Tip. M. O. Imprimeria națională. 328 p. 13,5×18. 60 lei. Biblioteca Energia. Recensii de: CALINESCU, G. (*Adevărul literar și artistic,* s. III, an. XVI (1935), nr. 772, p. 9); MATEESCU, MIRCEA, (*Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 16, p. 7); MUȘETESCU, MIRCEA, (*Revista colegiului național Sf. Sava,* an. X (1935), nr. 1-2, p. 17); ȘULUȚIU, OCTAV, (*Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 1, p. 91-92).

HUGO, VICTOR, *Cocoșatul dela Catedrala Notre-Dame de Paris,* traducere de GEORGE, B. RAREȘ. București, 1935. Edit. și tip. Cultura românească. 480 p. 21,5×14. 80 lei. — *Mizerabilii,* traducere de ION PAS. 4 volume. București, 1935, Edit. și tip. Cugetarea. 408+388+340+336 p. 12,5×19,5 160 lei.

INSUA, ALBERTO, *Irene trebue să iubească,* traducere de J. LEONARD. București, 1935. Edit. Universala-Alcalay. Tip. Socec. 270 p. 12,5×19,5. 50 lei.

JELUSICH, MIRKO, *Caesar,* trad. de TUDOR D. ŞTEFANESCU. Craiova, 1935. Tip. Scrisul românesc, Tip. Biruinţa 310 p. 16,5×24,5. 140 lei.

KENNA, MARTHE M. C., *Am fost spioană,* prefaţă de WINSTON CHURCHILL, cuvânt înainte de E. E. P. TISDALL, traducere de MAIOR I. I. IONESCU. Bucureşti, 1935. Edit. Naţionala-Ciornei. Tip. Ed. Marvan, 328 p. 12×19,5. 70 lei.

LAWRENCE, D. H., *Fii şi amanţi,* traducere de CAMIL BALTAZAR. Bucureşti, 1935. Edit. Universala-Alcalay. Tip. Socec. 496 p. 12,5×19,5. 80 lei. Recensii de B(YCK), AD., (*Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XVI (1935), nr. 744, p. 9); MARTINESCU, PERICLE, (*Reporter,* an. III (1935), nr. 62, p. 2).

LEHMANN, ROSAMOND, *Pulbere,* traducere de F. ADERCA. Bucureşti, 1934. Edit. Universala-Alcalay. Tip. Socec. 324 p. 12,5×19,5. 70 lei. Recensii de: B(YCK), AD., (*Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 745, p. 7); CRONICAR, (*Reporter,* an. III (1935), nr. 53, p. 2).

LOFTING, HUGH, *Doctorul Mititelu,* medicul animalelor, traducere de MOŞ NAE (N. Batzaria). Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Adevărul. 160 p. 16,×23,5. Desene în interior. Coperta de Sirin. 40 lei.

MACHARD, ALFRED, *Ce-ai făcut din inima mea?,* traducere de EMIL MAREŞ. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Adevărul. 240 p. 11,5×15,5. 12 lei. Coperta de Sirin. Romanele captivante nr. 19. — *Femeia unei nopţi,* traducere de G. MIRON. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Eminescu. 192 p. 14×22,5.60 lei.

MALOT, HECTOR, *Povestea copilului pierdut* (Sans famille), traducere de MARIA GIUGLEA, Partea I şi II. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Române unite. 344+408 p. 11,5×15,5. Desene în afară de text de A. Murnu. 60+60 lei.

MALRAUX, ANDRE, *Destine omeneşti* (La condition humaine), traducere de GEORGE MINOVICI, cu o prefaţă de E. LOVINESCU, Brad, 1935. Edit. Pantheon. Tip. Zarand. 322 p. 15×21,5. 116 lei. Biblioteca ritmul vremii. Recensii de: ALBU, NICOLAE (*Blajul,* an. II (1935), p. 354; *Luceafărul,* an. I (1935), p. 363); MICU, CONSTANTIN, (*Azi,* an. IV (1935), p. 1749-1751). — *Le temps du mepris,* fragmente traduse (*Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 37, p. 7; nr. 45, p. 8).

MANN, HEINRICH, *Ingerul albastru* (Profesorul Unrat), traducere de ULPIU DUNCA, Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Adevărul. 240 p. 11,5×16. 12 lei. Coperta de Sirin. Romanele captivante nr. 16. — *Vânătoarea dragostei,* traducere de CAMIL BALTAZAR şi ISAIIA RACACIUNI. Bucureşti, 1935. Edit. Naţionala-Ciornei. Tip. Cartea de aur. 556 p. 12,5×19,5. 90 lei. Coperta de m. s. Recensii de: B(YCK), AD., (*Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 758, p. 9); UŢA MIHAIL, (*Atheneum,* an. I (1935), p. 426).

MAUGHMAN, SONERSET, *Impasul* (The painted veil). Bucureşti, 1935. Edit. Naţionala-Ciornei. Tip. Caragiale. 232 p. 12,5×19,5. 55 lei. Recensie de: MATEESCU, MIRCEA, (*Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 23, p. 5). — *Un petec de pământ* (The narow corner), traducere de: JUL. GIUR-

GEA. Bucureşti, 1935. Edit. Naţionala-Ciornei. Tip. Cartea de aur. Coperta tip. E. Marvan. 340 p. 12,5×19,5. 75 lei.

MAUROIS, ANDRÉ, *Instinctul fericirii*, traducere de AL. IACOBESCU. Bucureşti, 1934. Edit. Naţionala-Ciornei, Tip. Caragiale. 12,5×18. 184 p. 25 lei. Colecţia Rosidor.

MYRIVILIS, STRATIS, *Ochiul lui Polyphen*, fragment, traducere de ANTON MISTAKIDES, (*Pasărea albastră*, an. I. (1935), nr. 4, p. 2).

MERIMÉE, PROSPER, *Noaptea roşie* — Diane de Furgis, traducere de SORIN B. RAREŞ. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Cultura românească. 240 p. 12,5×19,5. 60 lei. Coperta de Sirin.

NYRÖ, IOSIF, *In jugul Domnului*, traducere de ILIE DĂIANU, Cap. IX—XV. (*Boabe de grâu*, an. V (1934), p. 40, p. 85, p. 157, p. 229, p. 301, p. 360, p. 412).

PIRANDELLO, LUIGI, *Răposatul Matei Pascal*, cu un portret drept prefaţă, iar la urmă fără „Avertismentul asupra scrupulelor fanteziei", traducere de ALEXANDRU MARCU. Bucureşti, 1934, Edit. Fundaţia pentru literatură şi artă regele Carol II. Tip. M. O. Imprimeria naţională, 304 p. 12×18,5. 40 lei. Scriitorii străini contemporani. Recensie de: C. N. N., (*Viaţa romînească*, an. XXVII (1935), nr. 1, p. 103-104).

ROMANET, J., *Casa tainică cu nr. 17*, traducere de AEVEA. Bucureşti, 1934. Edit. Naţionala-Ciornei. Tip. Caragiale. 184. p. 12,5×19,5. 35 lei. Coperta de Dem.

STANCOVICI, BORISLAV, *Sânge stricat*, traducere de ELENA EFTIMIU. (*Boabe de grâu*, an. V. (1934), p, 489, 566, 620, 689, 754).

STEVENSON, R. L., *Comoara din insulă*, traducere de RADU GEORGESCU. Bucureşti 1935. Edit. Fundaţia pentru literatură şi artă regele Carol II. Tip. M. O. Imprimeria naţională. 252 p. 11×18. O hartă. 50 lei. Scriitorii străini contemporani.

VALET, HENRIETTE, *Patul 60 bis*, traducere de D. FAUR. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Adevărul. 208 p. 12,5×19,5 50 lei.

VERCEL, ROGER, *Căpitan Conan*, traducere de MIHAIL SEBASTIAN. Bucureşti, 1935. Edit. Naţionala-Ciornei. Tip. Caragiale. 264 p. 12,5×19,5. 60 lei. Recensii de DEMETRESCU, ROMULUS, (*Pagini literare*, an. II (1935), p. 50-51); DIS, (*Blajul*, an. II (1935), p. 290); GHEORGHIU, OCTAV, (*Atheneum*, an. I (1935), p. 133); MATEESCU, MIRCEA, (*Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 31, p. 5); V. T. (*Convorbiri literare* ,an. LXVIII (1935), p. 383).

VERNE, JULES, *Spre centrul pământului*. Bucureşti, 1935, Edit. Naţionala-Ciornei, Tip. Caragiale 188 p. 19,5×25. Desene şi coperta de Pascal. 55 lei.

WASSERMANN, IACOB, *A treia existenţă a lui Joseph Kerkhoven*, traducere de EUGEN, RELGIS. Bucureşti, 1935. Edit. Naţionala-Ciornei. 384 p. 12,5×19,5. 80 lei.

WILDERMUTH, OTTILIE, *Cordula, primul ei voiaj*, traducere de Dr. LUCREŢIA-PANAITESCU. Iaşi, 1935. Tip. Presa

Bună. 32 p. 30 lei. 12×19. Povestiri pentru toate vrâstele, nr. 3.

ZOLA, EMIL, *Pentru o noapte de iubire,* traducere de ANA MARIA GH. BOTTEZ. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip Cultura românească. 10,5×15. 80 p. 60 lei. Biblioteca Căminul, nr. 311-312.

4. PORTRETE. VIEȚI ROMANȚE. BIOGRAFII.

Se va vedea din cele câteva note critice lucrurile cari s'au remarcat plus marea operă a lui Cezar Petrescu: Romanul lui Eminescu în trei volume, numai două apărute în acest „1935" pe care o vom privi într'un tot în anul ce urmează. Din rest poate cel care are un simț original, în a fixa pe albul hârtiei în literă și cuvînt energii și figuri cari s'au impus veacurilor este F. Aderca.

Nu putem să trecem mai departe fără să nu remarcăm cel de al doilea volum de portrete Oameni cari au fost, datorit lui N. Iorga, sau aceea viață a lui Tudor Vladimirescu scrisă de C. Ardeleanu.

La acest capitol o atenție ar trebuii îndreptată către traducerile bine alese și redactate cum sunt acelea din Emil Ludwig sau Ștefan Zweig.

ORIGINALE.

ADERCA, F., *Cleopatra, o pauză pe Mediterana (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 390, p. 4). — *Iuliu Cesar, întâiul european (Vremea,* an. VIII (1935), Crăciun, p. 7). — *Miliardarul Carnegie, casierul lui Dumnezeu (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 395, p. 5. — *Pilsudschi, omul cu două suflete (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 381, p. 5). — *Venizelos (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 380, p. 5).

ANTONIADE, C., *Renaşterea italiană, trei figuri din cinquecento:* Pietro Aretino, Francesco Guicciardini, Benvenuto Cellini. Bucureşti, 1935. Edit. Fundaţia pentru literatură şi artă regele Carol II. M. O. Imprimeria naţională, 12,5×19,5. 340 p. planşe afară din text. 70 lei. Recensii de: ADRIAN, GEORGE *(Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 4, p. 6); CRISTIAN, V. *(Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 171); MAICAN, CONSTANTIN *(Revista colegiului naţional Sf. Sava,* an. X (1935), nr. 1-2, p. 16); MATEESCU, MIRCEA *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 47, p. 3); STOICA V. *(Blajul,* an. II (1935), p. 471); ŞULUŢIU, OCTAV *(Familia,* s. III an. II (1935), nr. 9-10, p. 108).

C. ANTONIADE: TREI FIGURI DIN CINQUECENTO.

In lucrarea lui C. Antoniade nu se va căuta nici informaţie variată, nici lucruri noui, nici idei originale, nici chiar cunoştinţa adâncită a lucrurilor, dar publicul mare va găsi o cetire plăcută. Ne întrebăm însă ce pot fi meşterii iconari dela Murano care gînguresc. Nu văd iarăşi cum pot intra în aceiaşi rubrică de glorificatori ai Veneţiei, cu eterna bucurie a corpului sănătos, pictori ca un Cima de Conegliano şi Bellini (p. 19). N'am întâlnit la Veneţia pe ducii de Savoia şi pe sforzii din Milano venind să petreacă (pp. 19—20). De ce dominaţia medicisilor dela Florenţa ar fi o tiranie arţăgoasă (p. 20)? Toată această caracterizare e pe atât de necorespunzătoare, pe cât de puţin precisă. Din câteva cărţi noui însă autorul care ştie să-şi întrebuinţeze literar răgazurile a făcut interesante capitole de roman cu o dibăcie care nu e comună la istorici. Anecdota se răsfaţă cu măestrie.

N. Iorga

ARDELEANU, C., *Domnul Tudor.* Bucureşti, 1934. Edit. Fundaţia pentru literatură şi artă regele Carol II. Tip. M. O. Imprimeria naţională. 156 p. 13,5×18. 30 lei. Biblioteca Energia. Recensii de: CALINESCU, G., *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 743, p. 9); CONSTANTINESCU, POMPILIU, *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 376, p. 7); RULEANU, OCTAVIAN, *(Pagini literare,* an. I (1935), p. 667); TOMUŢA, ION, *(Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 101).

C. ARDELEANU: DOMNUL TUDOR.

Cel ce începe să scrie o viaţă romanţată, alege de preferinţă pentru uşurarea muncii, epoci, oameni sau fapte din

trecut mai puţini cercetate de istorici, cari n'au suficiente documente să le cerceteze, să le studieze, scoţându-le la lumină şi punând asupra lor pecetea definitivă a adevărului.

Aceasta a căutat şi C. Ardeleanu în ceeace priveşte viaţa şi întreaga revoluţie a lui Tudor Vladimirescu. Totuşi aceasta nu l'a scutit — ca pe alţi autori de vieţi romanţate — de a se strădui la răsfoirea de file vechi, acte, documente, proclamaţii şi pagine migăloase din volume de pură ştiinţă istorică; şi adunarea de nenumărate date în legătură cu viaţa atât de sbuciumată, plină de frământările şi necazurile ce le-a îndurat acest suflet nobil de ţăran, român, adevărat, în slujba unui măreţ ideal naţional pe care însă nu i-a fost dat ochilor lui al vedea.

După aceasta iată-l pe autor în continuă frământare interioară în nesfârşită luptă din care materialul strâns îl va ordona şi clasa în aşa fel ca să rămână numai cel util, numai ceeace îi va permite să conceapă pagine cu adevărat literare.

A tria un material mai mult sau mai puţin vast sau precis nu este ceva uşor, cum nici ceeace rămâne din această eliminare nu este uşor să fie trăit în tine să crească singur, ca apoi din toate cutele sufletului să izvorască povestea — opera — creaţia artistică brodată pe un adevăr — până atunci atât de străin.

Aceasta este numai munca de laborator interior urmată de aceea în laboratorul scriitoricesc nu mai puţin uşoară.

Povestirea vieţii Domnului Tudor parcurge prin condeiul lui C. Ardeleanu, simplu, cu o uşurinţă neîntâlnită. Autorul îşi conduce eroul din meleagurile pitoreşti ale Gorjului prin toată Ţara Românească, unde cu pandurii lui va mişca, însufleţii întregul popor contra a tot ce nu este suflare românească, a tot ce caută să subjuge, să stăpânească sau să speculeze pe adevăraţii stăpâni ai pământului românesc.

Din toată simplicitatea aceasta de stil, Tudor Vladimirescu se creionează puternic cu umbre şi lumini în toată amploarea caracterului şi personalităţii lui, ca o virtute o energie adevărat românească. Este un foarte preţios dar pe care ni-l face C. Ardeleanu.

In general acţiunea se desfăşoară limpede, fără greutate, chiar acolo unde lipsea documentul, cu o intuiţie nebănuită, imaginaţia autorului a lucrat aşa fel, ca totul să se aranjeze cum trebuie, ca nimic să nu-i defecteze această operă de mare realizare documentară — artistică.

Găsim adunate aici cu multă măestrie, grijă şi dragoste pentru adevărul istoric corespondenţă, cuvântări, şi proclamaţii ale lui Tudor Vladimirescu cari dovedesc, încă odată, ce figură interesantă şi românească a fost. Şi ceea ce nu trebuie trecut cu vederea este limba stilul acestui volnm. Jocul cnvintelor surprinde peste tot, imaginele se găsesc în tot locul multiplicându-se în fiecare pagină, în fiecare rând.

M. S.

ARGHEZI TUDOR, *Pătru Lupu Maglavitul (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 11, p. 426-430).

BERNEA, ERNEST, *Avram Iancu, (Rânduiala,* an. I (1935), p. 393-405).

CALUGARU, ION, *Gengis-han, omul stepei împotriva sedentarului (Vremea,* an. VIII (1935), Crăciun, p. 10). — *T. E. Lawrence, răsvrătitorul Arabilor (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 389, p. 6). — *Machiavelli (Vremea,* an. VIII (1935), Paști, pag. 8).

CIOMAC, EM., *Iohann Sebastian Bach (Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 12, p. 591-602). — *George Enescu (Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 10, p. 104-122).

CIORAN, EMIL, *Mozart sau melancolia îngerilor (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 386, p. 11).

DAN, SERGIU și DIANU, ROMULUS, *Nastratin și timpul său* (nouă ediție a „Vieții minunate a lui Anton Pann"). București, 1935. Edit. Naționala-Ciornei. Tip. Cartea de aur. 228 p. 12,5×19,5. 55 lei. Coperta de Delavrancea.

ELIADE, MIRCEA, *T. E. Lawrence intelectualul (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 389, p. 6).

FULICEA, VIRGIL, *Michel Angelo, omul (Blajul,* an. II (1935), p. 283).

GANE, C., *Trecute vieți de doamne și domnițe,* vol. II Epoca fanariotă (1714-1821). București, 1935. Edit. Fundația pentru literatură și artă regele Carol II. Tip. M. O. Imprimeria națională. 500 p. 16,5×24,5. Numeroase ilustrații în text și planșe afară din text. 160 lei. Scriitorii români contemporani. Recensii de: GEORGESCU, LILIANA *(Rânduiala,* an. I (1935), p. 226-227); ȘULUȚIU, OCTAV *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 4, p. 85-86).

C. GANE: TRECUTE VIEȚI DE DOAMNE ȘI DOMNIȚE II.

Trăim astăzi în literatură pofta, dorința de a ceti și de a scrie vieți romanțate.

Dar viața romanțată care se scrie și se cetește azi are cu totul alt plan de construcție. Numai este o operă datorită unei imaginații bogate de romancier sau nuvelist care să nu rețină decât un 10% din adevăruri.

Astăzi scriitorul de vieți romanțate este mai întîi de toate un cercetător fie de arhive, fie de documente și tomuri în legătură cu subiectul său strânse și aranjate de istorici autorizați. Talentul se cere și el, spiritul scriitorului de asemeni dar acum nu mai vine să inventeze fapte situații. El vine să interpreteze artistic să pună în cuvânt și frază frumoasă fapte, situații, figuri, oameni fără a adăuga nimic din produsele imaginației lui.

Scriitorul este un arbitru, un alegător de lucru frumos, un cizelator de artă al faptului consumat.

Viața romanțată este atunci și așa, nu numai viață romanțată, este realitatea îmbrăcată în haine de sărbătoare este un progres mult folositor pentru toți.

Acestea le-a făcut în toate ale sale pagine, portrete, vieți C. Gane și în Trecute vieți de doamne și domnițe ne-a dat istorie în cuvânt plin de frumuseți și imagini ce te cuccresc și rețin mult timp între paginele numeroase ale volumelor sale.

M. S.

GOGA, OCTAVIAN, *Horia*, dintr'o conferinţă la o sută cincizeci de ani dela răscoala lui Horia. Bucureşti. Tip. Göbl. 16 p. 16×23,5. Ilustraţie: Horia medalie din epocă. 25 lei.

IONICĂ, ION., *Horia (Rânduiala*, an. I (1935), p. 284-300).

IORGA, N., *Oameni cari au fost*, vol. II. Bucureşti, 1935 Edit. Fundaţia pentru literatură şi artă regele Carol II. Tip. M. O. Imprimeria naţională. 490 p. 12,5×19,5. 90 lei. Scriitorii români contemporani. Cuprinde: Vasile Alecsandri, D. Anghel; Andrei Bârseanu; Vasile Bumbac; I. L. Caragiale; Badea Cârţan; Panait Cerna; Titu Chitup; Maria Cornescu; George Coşbuc; B. Delavrancea; Regina Elisabeta; Constantin Erbiceanu; Nicolae Gane; Emil Gârleanu; Episcopul Ghenadie al Râmnicului; Mihail Kogălniceanu, Petre Liciu, Ioan Maiorescu, Titu Maiorescu, I. D. Manolache, Mateevici, Melhisedec, Mickiewisz, Dimitrie C. Moruzi, Petru Movilă; Anton Naum, C. Negri, Dimitrie Onciul, Edmond Rostand, Ioan Sbiera, Heinrich Sienkiewicz, Alexandru Sihleanu, Alexandru Vlahuţă, Wordsworth. Recensii de: CALINESCU, G. *(Adevărul literar şi artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 771, p. 9); SADOVEANU, IZABELA *(Adevărul literar şi artistic*, s. II an. XIV (1935), nr. 756 p. 9); STREINU VLADIMIR *(Revista fundaţiilor regale*, an. II (1935), nr. 7, p. 195-201); ŞULUŢIU, OCTAV *(Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 7-8, p. 93-96).

N. IORGA: OAMENI CARI AU FOST.

Oameni cari au fost, titlul eminamente iorghist, în care există mult romantism dar şi multă înţelepciune au apărut înainte de răsboiu la Vălenii de Munte, într'un singur volum. Se găsea acolo fuiorul de foc, prefăcut în cuvinte şi cucernică smerenie, cu care N. Iorga a încercuit proaspătul mormânt a lui Leon Tolstoi. Şi tot în acel volum se găsea portretul lui Ibsen. Căci N. Iorga şi-a surprins întotdeauna afinităţi cu crivăţul devenit autor al Anei Karenin, după cum şi-a mărturisit mereu frăţia de sânge şi însingurare cu autorul lui Brand. Pe atunci, înainte de răsboiu Oameni cari au fost era un volum mic deoarece N. Iorga era mai tânăr, iar oamenii care au fost mai puţini. Azi oamenii aceştia au ajuns mulţi...

Volumele editate minunat de Fundaţia regală pentru artă şi literatură Regele Carol II constituiesc una din cele mai prodigioase evocări ale trecutului românesc recent. Dela început şi până la sfârşit N. Iorga este maestru. Cuvintele sunt culori, frazele volume, iar paginele o suită de portrete egale cu foarte rarele portrete scrise în istoria universală.

Este, evident, hazardat să mai putem crede în explicaţii definitive. Psihologia nu ne oferă prea multe certitudini. De aceea încercarea noastră de a explica condiţiile necesare unui portretist trebue luată aşa cum o dăm şi noi: aproximativ. Cu aproximaţii deci, elementele necesare unui portretist sunt sau ar fi următoarele: 1) Vizualitatea, 2) Memoria, 3) Temperamentul, înţelegând prin aceasta capacitatea de a realiza maximul de vitalitate în prezenţa unui obiect ales. N. Iorga le întruneşte pe aceste toate într'un mod obişnuit. Dacă ar fi să facem o psihologie a poporului românesc, am constata următoarele: că fiecare provincie românească

are ca notă dominantă unul din cele cinci simţuri ale omului. România aşa dar, nu este decât o anatomie etnică al cărui simbol este anatomia nervoasă umană. Moldova aparţine ochiului, Muntenia este auditivă; Dobrogea este olfactivă; Oltenia este gustativă, iar Ardealul este sensorial. Aşa dar vizualitatea lui N. Iorga este justificată prin origina sa. Intrucât priveşte memoria şi temperamentul său, acestea sunt lucruri pe care de bună seamă că le poate lămuri numai destinul său. Cu aceste daruri N. Iorga a desăvârşit un gen, intronând o etică fundată pe valori individuale ale căror sens şi preţ este acela de a integra tradiţiei care nu este decât ideea verificată prin realitate. Oameni cari au fost este nu numai o carte de literatură sau de istorie cum s'ar crede. Ea este şi un tratat de etică, o ilustrare a acelor cugetări pe cari N. Iorga le-a tipărit tot la Vălenii de Munte. Iată dece Oameni cari au fost poate intra în rândul marilor cărţi de învăţătură ale acestui neam.

Petru Manoliu

KIRIŢESCU, CONST., *Spiru Haret (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 12, p. 584-590).

LASCAROV-MOLDOVANU, AL., *Vieţile sfinţilor,* prelucrate, vol. II Luna Februarie. Bucureşti, 1935. Edit. I. Binescu. Tip. Cugetarea. 14×21,5. 320 p. 30 lei.

LEONEANU, L., *Portrete literare şi politice.* Bucureşti, 1935. Tip. Independenţa. 134 p. 12,5×19,5. 60 lei. Cuprinde: C. Stere; I. A. Bassarabescu; Dr. C. I. Parhon; Gala Galaction, N. D. Cocea, Tudor Arghezi, Const. Graur, G. Ibrăileanu, L. Tolstoi, I. L. Caragiale, P. N. Bejan, P. Ghiaţă; I. Petrovici, C. Argetoianu; Gh. Pop, M. Sevastos; Lucreţia Brancovici; I. Ludo, Radu Dimiu.

LOVINESCU, E., *Mite* (Mihai Eminescu). Bucureşti, 1934. Edit. şi tip. Adevărul. 304 p. 12,5×19,5. 70 lei. Recensii de: CALINESCU, G. *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 740); CONSTANTINESCU, POMPILIU *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 371, p. 9); DAMASCHIN, VASILE *(Azi,* an. IV (1935), p. 1581-1582); DEMETRESCU, ROMULUS, *(Pagini literare,* an. I (1935), p. 665); DIMA, AL., *(Familia,* s. III, an. I (1935), nr. 9, p. 47-51); GRIGORESCU-BACOVIA, AGHATA, *(Revista scriitoarelor şi scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 1-2, p. 30); MARTINESCU, PERICLE, *(Reporter,* an. III (1935), nr. 57, p. 2); MIHAESCU, I. *(Meridian,* caet şase (1935), p. 28); MONDA, VIRGILIU *(Reporter,* an. III (1935), nr. 61, p. 6); PHILIPPIDE, AL., *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 10, p. 4); ROCO, DINU, *(Munca literară,* an. III (1935), nr. 23, p. 4); ŞERBU, IERONIM, *(Viaţa literară,* an. IX (1935), nr. 165, p. 5); ŞULUŢIU, OCTAV *(Familia,* s. III, an. I (1935), nr. 9. p. 95-99); TOMUŢA, ION, *(Tinerimea română,* an. LIII (1935), p. 406), VALUCA E. *(Litere,* an. III (1935), nr. 17, p. 2). — *Bălăuca* (Mihai Eminescu), vol. II, din ciclul romanul lui Eminescu. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Adevărul. 320 p. 12,5×19,5. 80 lei. Coperta de Ancu. Recensii de: CONSTANTINESCU, POMPILIU, *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 417, p. 4); CRISTIAN, V., *(Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 171, p. 175); MATEI, NICODIM ION *(Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 4, p. 10).

E. LOVINESCU: BALAUCA.

In Bălăuca E. Lovinescu se gândeşte mai mult la Eminescu de cât în romanul precedent, deoarece încearcă să promoveze figura poetului nu prin contrast cu planul istoric omenesc ca în Mite, dar din închipuirea directă a lui Mihai Eminescu, din înfăţişarea lui remediată de orizontul social, dar aşa cum apare şi se conturează, în sine, prin urmare fără sprijinul fondalului Caragiale, Maiorescu, Carp, etc. ceilalţi junimişti, abea pomeniţi în Bălăuca. Intreg fascicolul emotiv, întreg conul de lumină evocatoare de care este capabil autorul, este proectat pe figura lui Eminescu. Pe Eminescu, numai pe Mihai Eminescu caută să-l desprindă autorul din veac şi din realitate, chiar atunci când, pe zeci de pagine, invită mintea cetitorului către silueta şi caracterul flexibil al Veronicăi Micle. Procedeul de singularizare nu reuşeşte însă peste tot. In Bălăuca — ca şi în Mite disputa dintre monografic şi beletristic este acerbă. Citez câteva rânduri de veritabilă informaţie, deduse frapant din cercetarea, din investigaţiile literare ale criticului E. Lovinescu:

„Tinerii erau Ardeleni şi Bucovineni, şi stâlceau limba; prin contactul cu cei din regat, ei se osteneau totuşi pe cât puteau să vorbească aşa cum se vorbeşte în ţară, etc."...

Trebue să recunoaştem, că dacă adesea intuiţia este inexistentă în faţa materialului de informaţie, pe întreaga suprafaţă a cărţii, E. Lovinescu reuşeşte să se substitue exigenţelor estetice, printr'un meritoriu simţ al compoziţiei şi prin organizarea corectă a dialogului.

Autorul trebuia însă, să ne uimească prin faptul de a nu găsi, în tot cuprinsul romanului, vreun indiciu care să trădeze că omul de litere E. Lovinescu ştia multe lucruri, avea chiar foarte multe cunoştinţe, despre viaţa poetului.

In orice caz, având în vedere lipsa de acţiune, lipsa de scenele de efect minor, Bălăuca îmi apare într'un moment evoluat faţă de Mite. Visarea autorului, atât cât i-a permis obsesia textelor, devine uneori valabilă, prin aceia că îndreaptă atenţia cetitorului în interior, către atitudinea intimă a aceluia care a fost Mihai Eminescu.

Mircea Mateescu

PANU, GH., *Take Ionescu (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 2, p. 3).

PETRAŞCU, N., *Icoane de lumină.* Bucureşti, 1935. Tip. Litera. 240 p. 15,5×22,5. 12 planşe afară din text. 100 lei. Cuprinde: Drept prefaţă; V. Alecsandri, Didri, Mărgărita; Elena Negri; N. Grigorescu, D. Bolintineanu, I. C. Brătianu; Th. Şerbănescu, I. Georgescu sculptorul, D. C. Ollănescu, Duiliu Zamfirescu, La Duiliu Zamfirescu la Roma, Cu Duiliu Zamfirescu pe lacul Como, Cu Duiliu Zamfirescu la Soreto, G. Cavadia.

PETRESCU, CEZAR, *Cei trei regi* (Carol I; Ferdinand I şi Carol II). Bucureşti, 1934. Edit. Fundaţia culturală regală Principele Carol. Tip. M. O. Imprimeria naţională. 184 p. 16×20,5. Un desen de Lena Constante. 46 planşe afară din text. 30 lei. Cartea satului, nr. 1. — *Luceafărul,* romanul lui Mihai Eminescu, volumul I. Bucureşti, 1935. Edit. Naţionala-

Ciornei. Tip. Caragiale. 432 p. 12,5×19,5. 95 lei. Recensii de: ATANASIU, GH. *(Luceafărul,* an. I (1935), p. 356); CALINESCU, G. *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 776, p. 9); COMȘA, N. *(Blajul,* an. II (1935), p. 268); CONSTANTINESCU, POMPILIU *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 395, p. 7); GEORGE, I. *(Atheneum,* an. I (1935), p. 429); ISTRU, BOGDAN *(Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 11-12, p. 93); STELIAN, CONSTANTIN *(Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 372-373); ȘULUȚIU, OCTAV *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 3, p. 84); TOMUȚA, ION *(Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 145); VALUCA, E. *(Făt-Frumos,* an. X (1935), p. 197). — *Luceafărul,* fragmente *(Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 4, p. 3; nr. 5, p. 2). — *Nirvana,* volumul II din romanul lui Mihai Eminescu, fragmente *(Viața romînească,* an. XXVII (1935), nr. 9-10, p. 3-20; *Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 9-10, p. 11-21).

POPA, VICTOR ION, *Maistorașul Aurel (Vlaicu) ucenicul lui Dumnezeu,* fragmente *(Gând românesc,* an. III (1935), p. 398-402; 495-501). — *Alexandru Moissi, ultimul romantic (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 383, p. 4).

SEBASTIAN, MIHAIL, *Napoleon (Vremea,* an. VIII (1935) Crăciun, p. 8).

ȘELMARU, TRAIAN, *Bach (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 382, p. 5).

SELTEN, GHEORGHE, *Viața și opera lui I. G. Duca.* București, 1935. Edit. Cultura Poporului. Tip. Curierul judiciar. 156 p. 12, 5×19,5. 40 lei.

TEODOREANU, AL. O., *Leautey (Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 5, p. 312-339).

TOPLICEANU, ALEXANDRU, *Portrete.* București, 1935. Tip. Cartea românească. 108 p. 19,5×25. Cu portrete, desene în interior. 80 lei. Cuprinde: Vintilă Brătianu; Nicolae Iorga; Grigore Filipescu; Dr. N. Lupu; I. G. Duca, Constantin Argetoianu; Virgil Madgearu; Mihai Popovici, Ion Mihalache; Iuliu Maniu; Constantin Stere; A. C. Cuza; Gheorghe Banu; Maximilian Harden; Wilhelm II-lea. Recensie de: RED. *(Parlamentul românesc,* (1935), nr. 178).

VALJAN, I., *Tribunii de altădată (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 387, p. 10).

VIZIRESCU, PAN M., *Un păstor ne predică (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 426-429).

TRADUCERI.

DELAVIGNE, MARCELLE-FAUCHIER, *Tragedia lui Lassalle,* surâsul dansului, viaţa Elenei de Racoviţă, cu o prefaţă de EDMOND JALOUX şi un articol despre Lassalle de C. DOBROGEANU-GHEREA. Bucureşti, 1934. Edit. şi tip. Adevărul. 176 p. 12,5×19,5. Diverse fotografii. 40 lei. Recensie de BĂRNA, VLAICU *(Azi,* an. IV (1935), p. 1582-1584).

FALLET, CELINE, *Luceferii artei,* biografii romanţate ale artiştilor, traducere de LUDOVIC LEIST, volumul I arhitecţi, sculptori, gravori. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Universul. 120 p. 12,5×19,5. 14 planşe afară din text. 20 lei. Biblioteca tinerimii, nr. 2.

LONDON, JACK, *Viaţa mea,* traducere de I. PLUGARU, cuvânt introductiv de ION PAS. Bucureşti, 1935. Edit. Şantier. Tip. Graficon. 32 p. 12,5×16,5. 5 lei. Colecţia Şantier. Recensie de: RED. *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 749, p. 8).

LUDWIG, EMIL, *Conducătorii Europei.* Cuprinde: Nansen, Masaryk, Briand, Rothenau, Motta, Lloyd George, Venizelos, Mussolini, Stalin; traduceri de EUGEN RELGIS. Bucureşti. 1935. Edit. şi tip Cugetarea. 352 p. 12,5×19,5. 60 lei. Recensie de: B(YCK), A. *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 744, p. 9). — *Fiul omului,* istoria unui profet, traducere de EUGEN RELGIS. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Cugetarea. 272 p. 12,5×19,5. 60 lei. — *Wilhelm II,* traducere de AD. BYCK. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Cugetarea. 512 p. 12,5×19,5. 90 lei. Recensii de: MARCU, N. *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 37, p. 2); RED. *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 759, p. 4); T. N. *(Viaţa romînească,* an. XXVII (1935), nr. 7-8, p. 113-114).

SMILES, S., *Ajută-te singur* (self-help) sau caracter, purtare şi stăruinţă ilustrate cu ajutorul biografiilor, traducere de AL. LASCAROV-MOLDOVANU. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Cugetarea. 292 p. 12,5×19,5. 45 lei. Noua colecţie Delafras.

STANLEY, SIR HENRY M., *Autobiografie,* traducere de MARY POLIHRONIADE. Bucureşti, 1935. Edit. Fundaţia pentru literatură şi artă Regele Carol II. Tip. M. O. Imprimeria naţională. 516 p. 14×18,5. 60 lei. Biblioteca Energia. Recensie de: ŞULUŢIU, OCTAV *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 9-10, p. 105-107).

WASSERMAN, IACOB, *Viaţa lui Stanley* (Bula Matari), traducere de RADU CIOCULESCU. Bucureşti, 1935. Edit. Fundaţia pentru literatură şi artă Regele Carol II. Tip. M. O. Imprimeria naţională. 224 p. 13,5×18. O hartă. 40 lei. Biblioteca Energia. Recensie de: ŞULUŢIU, OCTAV *(Familia,* s. III, an. II, (1935), nr. 9-10, p. 105-107).

ZWEIG, ŞTEFAN, *Erasmus de Rotterdam*, traducere de EUGEN RELGIS. Bucureşti, 1934. Edit. Naţionala-Ciornei. Tip. Luceafărul. 256 p. 12,5×19,5. 55 lei. Recensii de: DEMETRESCU, ROMULUS (*Pagini literare*, an. II (1935), p. 458-465); MACIU, VASILE (*Atheneum*, an. I (1935), p. 129).

5. NOTE DE DRUM. IMPRESII. REPORTAGII.

Ce am putea spune despre un gen de literatură, fie într'o acută criză, fie în faşa începutului? Note de drum? Cine mai citește oare așa ceva? Pe cine mai poate impresiona astăzi când suntem atât de hărțuiți, atât de materialiști, descrierea frumuseții pitorescului unui loc nou, fermecător, şi apoi cine mai este în stare să le judece și să le observe toate acestea în goana nebună, în sgomotul vieții care te muşcă, te urmăreşte astăzi ori unde ai fugii ca să-o uiți.

Trebuie să fi cu energia unui Mircea Damian care știe să lovească să oprească viața ca să observe să noteze ceeace și-a pus în gând, sau cu aceea stăruință a unui Geo Bogza care trece pe lângă viață ca să o răscolească, să o fixeze în ce are ea mai aparte dela amărăciune la bucurie, dela mizerie la belșug.

ORIGINALE.

ADERCA, F., *Chef cu Anton Pan*, (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 387, p. 21). — *In Balcanii României* (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 22, p. 9). — *La Bran* (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 396, p. 5). — *Petreceri de vară* (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 387, p. 9). — *Ski* (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 373, p. 7). — *Vacanţă elenă*. (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 400, p. 4),

AMARU, BOGDAN, *Cafeneaua cu genii şi tutun* (*Vremea*, an. VIII (1935), Paşti, p. 14). — *Capitala instantanee* (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 24, p. 4). — *Halele* (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 387, p. 14). — *Primăveri bucureştene*, (*Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 23, p. 4). — *Săptămâna Cărţii; Zi de autografe* (*Viaţa literară*, an. X (1935), nr. 2, p. 3).

ARIA, GEORGE, *Călătorie la Istambul* (*Pasărea albastră*, an. I (1935), nr. 4, p. 6).

BALOTA, Dr. ANTON B. I., *Pe drumuri albaneze*, Bucureşti, 1935. Tip. Leopold Geller 48 p. 16×24. Diverse fotografii. 30 lei. Recensie de: D. C. (*Convorbiri literare*, an. LXVIII (1935), p. 259-260).

BALTAZAR, CAMIL, *Valea Bistriţei* (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 411, p. 9).

BARNABA, TEOFAN, (*Pasărea albastră*, an. I (1935), nr. 4, p. 12).

BENGESCU, Dr. FLORIN, *25 de zile în America*. Bucureşti, 1935. Edit. Universala Alcalay. Tip. E. Marvan 128 p. 14×21,5. Diverse fotografii. 50 lei.

BOGZA, GEO, *Breasla măcelarilor* (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 387, p. 15). — *Dobrogea* (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 403, p. 4-5; nr. 404, p. 4; nr. 405, p. 7; nr. 406, p. 5; nr. 407, p. 5). — *Gură de om, gură de câine*, (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 369, p. 5). — *Nopţi de ger*, (*Vremea* an. VIII (1935), nr. 373, p. 6). — *Ostroavele Dunării*, (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 396, p. 8). — *Ţara Moţilor*, (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 378, p. 5; nr. 379, p. 5; nr. 380, p. 10; nr. 382, p. 10; nr. 383, p. 8; nr. 384, p. 5. — *Munţii de aur* (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 386, p. 5; nr. 388, p. 5; nr. 389, p. 5; nr. 390, p. 5; nr. 391, p. 5). — *Viaţa orbilor la vatra luminoasă* (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 375, p. 5).

GEO BOGZA.

In reportaj s'a înţeles mult timp numai ziaristică niciodată literatură. Timpul, progresul, viteza au făcut şi acest gen să-şi uite întrucâtva originea şi să devină literatură. A scrie un reportaj înseamnă a face literatură. Dar o condiţie se pune neapărat, aceea de a scrie cu adevărat un reportaj bun.

Ce înseamnă oare un bun reportaj? Nimic altceva decât condiţia ca reporterul să nu fie numai ziaristul faptului şi scrisului cotidian fără cizelură, fără verificare şi observaţie mai îndelungată. Reporterul care într'un reportaj face lite-

ratură gândeşte, ştie să vadă, să observe mai îndelung, simte, interpretează, alege cuvântul. Geo Bogza printre foarte puţinii reporteri dela noi este singurul care în ziar sau revistă scrie reportagii literare, literatură.

M. S.

BOTEZ, DEMOSTENE, *Iaşul rundfahrt cu birja, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 410, p. 10).

BUGARIN, AUREL, *Prin Zărand (Luceafărul,* an. I (1935), p. 203).

CALUGARU, ION, *Album bucureştean (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 387, p. 4). — *Bursa neagră (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 376, p. 5). — *Corespondenţă mangalcză (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 401, p. 7). *Gazde, simple gazde, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 396, p. 4).—*Statul Porumbeilor albi, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 403, p. 6).—*13 Ianuarie, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 371, p. 6).

CONDIESCU, N. M., *Simfonia destinului pe oceanul Indian, (Muzică şi poezie,* an. I (1935), nr. 1, p. 8).

COSMA, A. JUNIOR, *Insula Malta (Luceafărul,* an. I (1935), p. 88). — *Republica muntelui Athos.* Timişoara, 1935. Biblioteca Luceafărul, nr. 1. Tip. Atheneum 80 p. 13×20. Diverse fotografii. 30 lei. Coperta de Catul Bogdan.

COSMA, MARY, *Impresii egiptiene, Valea regilor (Luceafărul,* an. I (1935), p. 173).

DAMIAN, MIRCEA, *Bucureşti.* Bucureşti, 1935. Edit. Fundaţia pentru literatură şi artă regele Carol II. Tip. M. O. Imprimeria naţională. 212 p. 16×23,5. Diverse fotografii 120. lei colecţia „Oraşe". Recensii de: ATANASIU, GH. *(Luceafărul,* an. I (1935), p. 358); CHIRESCU, AUREL *(Litere,* an. III (1935), nr. 18-19, p. 6); C(OMARNESCU), P(ETRU) *(Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 4, p. 195-197); MARTINESCU, PERICLE *(Reporter,* an. III (1935), nr. 59, p. 2); PASCU, PETRE *(Societatea de mâine,* an. XII (1935) p. 77); S(CARLAT), T(EODOR),*(Revista scriitoarelor şi scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 3-4, p. 31); ŞULUŢIU, OCTAV, *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 3, p. 91); TALEX, ALEXANDRU, *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 12, p. 7). — *Bucureşti,* fragmente *(Reporter,* an. III (1935), nr. 56, p. 3; *Pământul,* an. IV (1935), nr. 89, p. 2).

MIRCEA DAMIAN: BUCUREŞTI.

După volumele de schiţe Eu sau frate-meu, Două şi-un căţel, Mircea Damian publică Bucureşti reportagii cari ilustrează specificul capitalei româneşti.

Observator fin a prins în rândurile cărţii tot lucrul care se cerea fixat pentru totdeauna şi dacă a întrebuinţat ceva din maniera şi acordurile schiţelor cari au precedat volumul de reportagii nu s'a stricat nimic, ba din contră.

Un cuvânt bun pentru fotografiile lui Bisco; sunt adevărate tablouri de artă.

M. S.

DRAGU ION, *Imagini anatoliene, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 109).

EFTIMIU, VICTOR, *Mozaic bucureştean (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 387, p. 19). — *Sezon londonez (Reporter,* an. III (1935), nr. 75, p. 3). — *Vacanţă parisiană (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 3, p. 13).

GANE, C., *Acum o sută de ani, cronică lunară a anului 1834.* Bucureşti, 1935. Tip. Leopold Geller. 128 p. 12,5×19. Trei portrete afară din text. 60 lei.

GULIAN, EMIL, *Giurgiu, oraşul surpriză (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 375, p. 9).

HOLBAN, ANTON, *Călătoriile lui Casanova (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 392, p. 8). — *Istambul, imagine superbă şi tulbure (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 389, p. 10.). — *O călătorie în Palestina (Vremea,* an. VIII (1935), Paşti, p. 21). — *O călătorie la Ierusalim, (Revista vremii,* an. II (1935), nr. 1-2, p. 9).

IONESCU, CONSTANTIN D., *Prin munţii Mehedinţilor (Arhivele Olteniei,* an. XIV (1935), p. 28).

JIANU, IONEL, *La o vânătoare de mistreţi în munţii Feredeului (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 404, p. 6).

KARR, LUCREŢIA, *Nopţi la Capri (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 29, p. 7).

LUDO I., *Egiptul. (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 27, p. 3; nr. 28, p. 7; nr. 29, p. 5; nr. 30, p. 5).

LUNGIANU, MIHAIL, *Bradul (Fruncea,* an. II (1935), nr. 31, p. 6). — *Zarandul, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 30, p. 6).

MANOLIU, PETRU, *Baedekerul unor închipuiri carpatice, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 400, p. 6).—*Reportaj care poate fi şi roman (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 399, p. 4).

[MARCU, TRAIAN, *Polonia.* Constanţa, 1935. Tip. Albania, 64 p.].

MARTINESCU, PERICLE, *Insula Şerpilor, mausoleul singurătăţii (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 404, p. 7).

MATASA, PREOTUL C., *Palatul cnejilor,* cuprinde: Palatul cnejilor, Ceahlăul munte sfânt; Valea Bistriţei; Drumuri şi popasuri domneşti, Balaurul; Vânătorii Pietrii; Legende din munţii Moldovei; Icoane de demult; Drum de iarnă; Românul frate cu codru. Bucureşti, 1935. Tip. Cartea românească, 164 p. 12,5×19,5. 60 lei. Recensie de: DEMETRESCU, ROMULUS, *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 358-360).

NOL, AL., *Azuga, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 404, p. 7).

OPRESCU, HORIA, *Arena cu un singur spectator.* Bucureşti, 1935. Edit. Universala-Alcalay. Tip. Leopold Geller. 192 p. 12, 5×19,5. Vignete. Portretul autorului şi coperta de Geo Zlotescu. 50 lei. Recensii de: CRONICAR *(Reporter,* an. III (1935), nr. 55, p. 2); SCHRAGER, MIRCEA *(Vlăstarul,* an. XI (1935), nr. 4-5, p. 20).

PAPAHAGI, TACHE, *Prin munții și valea Cernei superioare (Arhivele Olteniei*, an. XIV (1935), p. 59).

PELTZ, I., *Reportaj la zi (Gazeta festivă a cărții*, an. 1935 Mai, p. 8). — *Viața dulce amară a Brăilei (Vremea*, an. VIII (1935), nr. 402, p. 7).

POCH-DUCO, B. M., *Peregrinări marine*. București, 1935. Edit. Cultura poporului, Tip. M. M. Antonescu. 120 p. 12,5×19. Desene de Nicol.

ROBOT, AL., *Baie turcească la Bazargic (Vremea*, an, VIII (1935), nr. 399, p. 6). — *Balcicul, republica lui Nastratin (Vremea*, an. VIII (1935) nr. 403, p. 6). — *Brăila (Vremea*, an. VIII (1935), nr. 398, p. 6). — *Carmen-Sylva; Eforie (Vremea*, an. VIII (1935), nr. 401, p. 6). — *Mangalia; Tekirghiol, (Vremea*, an. VIII (1935), nr. 400, p. 5). — *Paștele la Rusciuc, (Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 25, p. 8).

ROSETTI, AL., *Note din Grecia (Revista fundațiilor regale*, an. II (1935), nr. 12, p. 580-583).

SAHIA, ALEXANDRU, *U. R. S. S. azi*. Craiova, 1935. Edit. și tip. Ramuri. 224 p. 13,5×20,5. 9 fotomontaje și coperta de T. Brauner și Perahim, 80 lei.

ȘELMARU, TRAIAN, *Eforie, (Vremea*, an. VIII (1935), nr. 403, p. 7). — *Giurgiu-Viena*, însemnările unui turist improvizat *(Vremea*, an. VIII (1935), nr. 396, p. 7). — *Week-end la Carmen-Sylva (Vremea*, an. VIII (1935), nr. 399, p. 7).

AL. SAHIA: U. R. S. S. AZI.

Alexandru Sahia în a sale reportagii despre republica sovietelor se descoperă un conștiincios și puternic observator. Nimic nu scapă autorului într'un drum atât de scurtă durată prin marea organizație și lume a noului colos rusesc. Imaginea lui Alexandru Sahia este simplă, clară, ordonată. Autorul caută, se silește să se facă înțeles și nu se poate spune că a lucrat în pustie. Ceeace rămâne de discutat pentru cei în materie și dornici de adevăr și obiectivitate este răspunsul la întrebarea: este „U. R. S.S. azi" cartea adevărului, oglindă obiectivă?

M. S.

ȘERBU, IERONIM, *Crucea de piatră (Vremea*, an. VIII (1935), nr. 393, p. 10; nr. 394, p. 10). — *Din viața cafenelelor (Vremea*, an. VIII (1935), nr. 387, p. 16). — *Prin regatul cerșetorilor (Vremea*, an. VIII (1935), nr. 374, p. 6). — *Viața și moartea în sanatorii, (Vremea*, an. VIII (1935), nr. 413; nr. 414; nr. 415, p. 5).

SIMION, AL., *Vacanța la Predeal (Vremea*, an. VIII (1935), nr. 401, p. 7).

ȘOIMARU, TUDOR, *Iașii mei (Vremea*, an. VIII (1935), nr. 410, p. 12). — *Ovidiu, Constanța (Vremea*, an. VIII (1935) Paști, p. 18).

STANCIU, V. V., *In lumea vagabonzilor, (Vremea*, an. VIII (1935), nr. 370, p. 7).

TICAN-RUMANO, MIHAI, *Abisinia*, cu o prefață de RADU D. ROSETTI. București, 1935. Edit. Cartea românească, tip. Oltenia. 272 p. 14×21,5. Diverse fotografii și planșe afară

din text. 75 lei. — *Monstrul apelor*, cuvânt introductiv de I. RIBERA-ROVIRA. Bucureşti, 1934. Edit. Cugetarea. 224 p. 13,5×21,5. Ilustraţii, desene de C. Nicol. 55 lei. — *Sub soarele Africei răsăritene*. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Cugetarea. 272 p. 14,5×21,5. Diverse fotografii. 60 lei. Coperta de Komornicki.

TOTU, ION, *Alger*, (*Luceafărul*, an. I (1935), p. 66). — *Orizonturi romantice*, insulele Baleare, (*Luceafărul*, an. I (1935), p. 118). — *Parisul*, (*Luceafărul*, an. I (1935), p. 206).

TUDOR, ANDREI, *Eforie, plaje*, sau jurnalul întârziat al unui vilegiaturist. (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 396, p. 6).

TZIGARA-SAMURCAŞ, AL., *Impresii fugare din Finlanda*, (*Convorbiri literare*, an. LXVIII (1935), nr. 3-5, p. 191-198).

TRADUCERI.

HUC, R. P., *Descoperirea Tibetului*. Traducere de APRILIANA MEDIANU. București, 1934. Edit. Fundația pentru literatură și artă regele Carol II. Tip. M. O. Imprimeria națională. 240 p. 13,5×18. 30 lei. Biblioteca Energia. *In China*. Traducere de NATALIA BĂLUȚĂ. București, 1935. Edit. Fundația pentru literatură și artă Regele Carol II. Tip. M. O. Imprimeria națională. 14×18,5. 300 p. 40 lei. Biblioteca Energia.

6. TEATRU

Teatru publicat din cele ce se vor vedea aici, avem mai mult din acel pentru popularizare, scurte piese moralizatoare, instructive şi puţin din cel cu adevărat crescut în atmosferă prielnică literaturii curate.

Teatrul moralizator, de popularizare suferă de lipsa de înţelegere din partea autorilor, a ceeace trebuie să fie, să se înfăţişeze, să se desvolte în cadrul acelor scene cari compun totul dramatic. Apoi chiar şi la o asemenea lucrare, poate mai mult ca la altele este nevoie să fi alcătuit opera ta într'un spirit dramatic, pentrucă nu este destul să compui câteva dialoguri pe o temă dinainte fixată ca să ai gata scrisă o piesă, fie ea chiar numai moralizatoare. Acestea nu le-au înţeles mai toţi autorii — şi dacă am găsit pe Victor Ion Popa ocupându-se cu redactarea unei colecţii de teatru pentru popor în spiritul cel mai potrivit şi apropiat de gândul nostru nu a putut decât să ne bucure.

Trecând la cele câteva bucăţi de teatru în care găsim adevărată literatură vom observa o mare sărăcie în idei, în tehnica de mult veche, de mult supărătoare. Totuşi am remarcat în note critice unele lucruri bune cari s'au ivit în

acest an. Aci vom menţiona numai drama istorică a lui Lucian Blaga Avram Iancu lucrare de o vigurozitate neîntâlnită cu minunate fraze de specifică poezie a pământului românesc.

ORIGINAL.

[ACIU, ELENA Dr. N. FABIAN, *Cuiburi*. Cluj, 1935. Tip. Naţională. 24 p.]

ACSINTEANU, GEORGE, *Puterea sufletelor moarte*, tragi-comedie, fragment, (*Convorbiri literare*, an. LXVIII, (1935), p. 453-476)

[ALBU, ILARIU G., *Domniţa Stana*, o icoană din vremea năvălirii maghiare în Ardeal, dramă istorică în 4 acte. Cluj, 1935. Tip. Fondul cărţii funduare. 68 p. 30 lei].

[ALTENLIU, ANNA, *Cei şapte pitici*, piesă într'un act; *Hoţul de ouă*, piesă într'un act. Bucureşti, 1935. Edit. librăria Principele Mircea. 40 p. 20 lei].

BACULEA, ARCADIE, *Ministru fără portofoliu*, comedie în 3 acte. (*Magazinul*, nr. 51 (1935), p. 97).

BASSARABESCU, I. A., *Ovidiu Şicană*, comedie într'un act şi trei tablouri şi *Sâmburele*, monolog. Bucureşti, 1935. Edit. librăria Principele Mircea. Tip. Atheneum. 58 p. 12,5×19. 20 lei.

BIRŢU, ANA şi N. SAVUŢIU, *Iarna şi primăvara; Intâia zi de şcoală; Lada fermecată*, localizări într'un act. Bucureşti, 1935. Edit. librăria Principele Mircea. 36 p. 12,5×19. 18 lei.

BLAGA, LUCIAN, *Avram Iancu*, dramă într'un prolog şi trei faze (zece tablouri) Sibiu, 1934. Tip. Dacia Traiană. 152 p. 13×21. 80 lei. Coperta de Hugo Ulrich-Wiena. Recensii de: ALBU CORNELIU, (*Societatea de mâine*, an. XII (1935), p. 78); BREAZU, ION (*Gând românesc*, an. III (1935), p. 293-297); CONSTANTINESCU, POMPILIU, (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 383, p. 7); FULICEA, VIRGIL, (*Blajul*, an. II (1935), p. 540); POPA, GRIGORE (*Pagini literare*, an. II (1935), p. 44-46); ŞULUŢIU, OCTAV (*Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 3, p. 76); VLADESCU, TOMA, (*Gândirea*, an. XIV (1935), p. 436-437); NICOLAU, MIRCEA, (*Ideea românească*, an. I (1935), p. 332-333).—*Avram Iancu*, fragmente (*Gândirea*, an. XIV (1935), p. 26-32; *Gând românesc*, an. III (1935), p. 77-80).

LUCIAN BLAGA: AVRAM IANCU.

Inceputul dramei e mitic şi sublim. Rezonanţa versului popular:

In pădure
Toate păsările dorm —
Numai una n'are somn,
Cată să se facă om — **învălue în nori de legendă începutul.** Avram Iancu, **janus cu două feţe, vitejia şi dragostea, bărbăţia şi visătoria, îndrăzneala şi cântecul, fluierul şi prăseaua, coboară din legendă şi se pierde, — cu toată tristeţea mulcomă şi solemnă a sfârşiturilor lui Lucian Blaga, — în legendă. Legenda lui creşte cât munţii, înfioară feţele şi secolul, pentru a primi la urmă botezul de tăcere al singurătăţii lui stelare. Legenda lui Iancu, avocatul de 24 de ani dela Vidra, creşte ca o stea prevestitoare de**

furtuni, mişcă munţii, prăvăleşte stâncile, sgudue din temelii împărăţia, înroşeşte văile şi inspiră o mare nădejde. Crescută eroic sub steaua ei, şi-a urmat destinul, sfârşind în întuneric. Intunericul ei este transfigurat de rugăciune, de fluierul morţii, care nu e decât transparenţă şi lumină. Din aceasta mare putere de convertire a întunericului în lumină şi a morţii în viaţă naşte coloratura proprie tragismului lui Lucian Blaga. Sfârşiturile lui sunt porţi deschise spre viitor. De altfel, aşa cum este dramatizat de Lucian Blaga, Avram Iancu aparţine mai mult viitorului decât trecutului, păstrând cu toate acestea toată savoarea culorii locale. Şi în această privinţă Lucian Blaga s'a dovedit inovator.

Pe de altă parte, evoluţia dramatică propriu zisă a lui Avram Iancu, tenziunea lui interioară, conflictele, gesturile, atitudinile, accentele, urmează firesc drumul suitor al unei bine articulate deveniri dramatice. Avram Iancu este o creaţie împlinită!

Construcţia dramei, cu toată mulţimea tablourilor pe care le conţine, are ceva din trăinicia urzelii antice. Pluralitatea aspectelor nu stinghereşte întru nimic echilibrul intim şi dinamic al dramei. Simţământul acestui echilibru, intim şi dinamic, pe care îl trăieşti intens cetind drama lui Lucian Blaga, te duce pe drumul unităţii acesteia, pe care unii înclină să o tăgăduiască.

E de prisos să mai accentuez românismul iluminat şi transfigurat al acestei drame!

Dar drama lui Lucian Blaga te învinge total şi definitiv prin limbă. Prin lumea ei românească, despre care unul din ţăranii cărţii spune:

„Fie blestem limba noastră, noi ne închinăm blestemului! sunt în lume şi blesteme sfinte; Nu e sfântă munca şi truda în sudoarea feţii, nu e sfânt chinul facerii la mame?! Şi toate astea nu sunt oare din blestem?!"

Un singur citat de încheiere ne edifică pe deplin:

„Minunată zi! Iţi pare rău s'o pătezi cu sânge şi s'o sgudui cu pocnete de plumb. Uite măgurile, domnule locotenent. Fac înălţimile nuntă cu cerul. Acolo după cele din urmă muchi stau la pândă moţii cu înfrigurare, arhangheli — cu mămăliga în traistă şi opincile 'n pietriş de aur".

Grigore Popa.

[BREBENARU, MARIA şi HERACLIA DUMITRESCU, *Cenuşereasa,* poveste transpusă pentru scenă în 3 acte. Bucureşti, 1935. Tip. Eminescu. 32 p. 22 lei].

[BUCUR, DIONISIE, *Romii se deşteaptă,* piesă populară în versuri în 3 acte. Făgăraş, 1935. Tip. I. Lazăr. 36 p. 20 lei].

CANTACUZINO, ION I., *Dridri,* după o temă de VASILE ALECSANDRI, piesă în trei acte, Bucureşti, 1935. Edit. Magazinul. Tip. Adevărul. 32 p. 17×24. Diverse fotografii. 30 lei. Extras din „Magazinul" nr. 55 (1935), p. 101. — *Hai să fim fericiţi,* trei acte fanteziste şi neverosimile, Bucureşti, 1935. Edit. Vremea. Tip. Leopold Geller. 112 p. 16,5×12. 40 lei. Biblioteca teatrului românesc contemporan.

ION I. CANTACUZINO: DRIDRI

Compusă pe legenda lui Vasile Alecsandri are multe însuşiri dramatice dar şi tot atâtea scăderi. Este mai curând o schiţă ce vrea să aducă aminte timpuri, locuri şi suflete decât să impue, să fixeze definitiv în dialog şi scenă oameni figuri unice, nemuritoare.

M. S.

CEUŞIANU, AL., *Craiul munţilor,* fragmente *(Ţara Bârsei,* an. VII (1935), p. 360; p. 482; p. 583).

[CHECIANA, *Fiul rătăcit,* din viaţa minierilor. Deva, 1935. Tip. judeţeană. 32 p. 20 lei].

[CIOCÂRDEL, ALEXANDRU, *Noaplea Sfântului Vasile,* piesă într'un act. Ploieşti, 1935. Tip. Naţională. 16 p. 15 lei].

– *Politica-i sărăcie!* piesă morală în două acte. Ploieşti, 1935. Edit. librăria Naţională. 16 p. 13×20,5. 12 lei.

CONSTANTINESCU, CONSTANTIN, *Alcibiade,* tragedie, fragment, *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 321×328).

CORNEA, ELIZA V., *Anotimpurile,* alegorie pentru copii, Bucureşti, 1935. Tip. Bucovina. 44 p. 19×25. Desene şi coperta de A. Murnu. 25 lei.

CRUDU, TIBERIU, *Momâia,* fragment *(Făt Frumos.* an. X (1935), p. 10).

CRUŢESCU, G., *Defunctul Trică,* comedie în 3 acte 4 tablouri, *(Magazinul,* nr. 50 (1935), p. 97).

[CUCUTA, D. D., *Vreau să fiu primar,* comedie în două acte. Călăraşi, 1935. Tip. Modernă. 20 p.].

[DIMA, N., *Ghetele lui Tănăsache,* piesă în 8 acte. Bârlad, 1935. Tip. N. Peiu. 28 p. 5 lei].

DOBRESCU, W., *Denunţul,* tragedie din viaţa rusă în trei acte şi 8 tablouri. Actul I Bucureşti, 1935. Tip. Cartea românească. 11,5×18. 32 p.

DRONCA, CRACIUN C., *Setea,* tragedie în 6 tablouri. Bucureşti, 1935. Tip. Cartea românească, 100 p. 12,5×19,5. 70 lei. 70 lei.

DROSSU, VICTORIA, N., *O şezătoare românească,* piesă într'un act. Ploieşti, 1935. Edit. librăria Naţională. 16 p. 13×20,5. 12 lei.

FARAGO, COCA, *Intâmplarea.* Oradea, 1935. Tip. Sonnenfeld. 16 p. 17×24.

FRUNZA, C., *Tabăra ţiganilor,* comedie în 4 acte după I. BUDAI-DELEANU. Bucureşti, 1934. Tip. Cartea românească. 128 p. 12,5×19,5. 40 lei.

[FUCHS, TEODOR, *Domniţa Neaga împărăteasa Buzăului,* operă în trei acte. Bucureşti, 1935. Tip. Alfa. 76 p. 60 lei].

GANE, C., *Voia lui Allah!,* trei acte şi un epilog *(Magazinul,* nr. 56 (1935), p. 124).

GEORGESCU, GELU, *Puterea jurământului,* piesă eroică religioasă în 3 tablouri. Oradea, 1935. Tip. Diecezană, 52 p. 21×12,5. 30 lei.

[GERGELY, IOAN, *Ţiganul păcălit,* teatru pentru copii. Odorhei, 1935. Tip. Minerva. 8 p.].

[GHINESCU, MARIA C., *Calea cea bună,* piesă într'un act. Ploieşti, 1935. Edit. Naţionala. 15 p. 10 lei].

LUCA, CAPITAN EMIL, *Fecior de văduvă,* comedie educativă în trei acte. Bacău, 1935. Tip. Ionescu. 176 p. 12,5×16. 30 lei. — *Spre ziua libertății,* dramă patriotică în 3 acte și epilog. Bacău, 1935. Tip. Ionescu. 128 p. 11,5×16. 25 lei.
LUCA, ION, *Rachierița,* dramă în versuri în cinci acte. București, 1934. Tip. Cartea românească. 112 p. 12,5×19,5. 40 lei. Recensie de: PAPADIMA, OVIDIU (*Gândirea,* an. XIV (1935), p. 109-110).

[MARGHESCU, EMILIA, *Opt piese teatrale.* Timișoara, 1935. Tip. Școala de ofițeri de artilerie. 102 p. 80 lei].
MICLEA, AUREL G., *Corigent la franceză,* dramă școlară în 3 acte și un tablou pentru elevii de liceu. Cluj, 1935. Edit. și tip. A. Anca. 24 p. 21×15. 25 lei.
[MIHAILESCU, P. N., *Pedeapsa,* dramă într'un act. București, 1935. Tip. Lupta. 30 p. 15 lei].
[MIHAILESCU, SEBASTIAN, *Claca la adunat,* piesă de teatru școlar. Fălticeni, 1935. Tip. M. Saidman. 23 p. — *Graiul neamului,* piesă școlărească. Piatra Neamț, 1935. Tip. județului .16 p. — *Scoaterea Rușilor din Moldova și unirea Basarabiei,* teatru școlar. Piatra-Neamț, 1935. Tip. Județului. 16 p. — *Unirea Bucovinei,* piesă școlărească. Piatra Neamț, 1935. Tip. Județului. 16 p.].
MINULESCU, ION, *Nevasta lui Moș Zaharia,* fragment (*Revista scriitoarelor și scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 6-7, p. 2).
MIRZA, NICOLAE, *Rapandula* fragment (*Pagini literare,* an. I (1935), p. 518-521).
MUGUR, VAL, *Chipul,* fantezie 3 tablouri (*Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 4, p. 5).
MUȘATESCU, TEODOR, *Vilegiatură,* fragment (*Reporter,* an. III (1935), nr. 78, p. 5).

NAUM, D. AL., *Plecarea recruților,* comedie muzicală în 2 acte. Pitești, 1934. Tip. Artistică P. Mitu. 40 p. 13,5×20. 12 lei.

OPRIȘANU, AXENTIE BILEȚCHI, *Horia, Cloșca și Crișan,* piesă istorică națională în 4 acte, fragmente, (*Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 79, p. 165).

PAPILIAN, VICTOR, *Alt glas,* fragmente (*Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 4, p. 17-27; nr. 5-6, p. 15-24; nr. 7-8, p. 66-73; nr. 9-10, p. 59-74).
PELA, IOAN, *Concediul țiganului,* dialog comic. Timișoara, 1935. Tip. Atheneum. 16 p. 12×16. 10 lei.
[PETRESCU, LUCREȚIA, *Joc primejdios,* comedie într'un act. București, 1935. Tip. Rampa. 16 p. 10 lei].

LUCREȚIA PETRESCU: JOC PRIMEJDIOS.

Autoarea a urmărit prin al său Joc primejdios, satirizarea pe ton ironic a moravurilor ușoare ale femeilor cu tinerețe prelungită, cari uită orice datorie mai importantă numai pentru ca să-și satisfacă plăcerile, lipsite câteodată de logică. Femeia cu judecată, care se știe vinovată față de iubitele ei fete, este reușit prinsă. Silită de împrejurări ea

vorbeşte mai mult prin fisionomia feţei decât prin vorbe. Odată cu desvoltarea luptei dintre mama şi tânărul Bob Floroiu, cari se găsesc într'o dificilă situaţie, autoarea prezintă şi două simpatice fete de pension. Caractere deosebite, Gina fată serioasă, care se gândeşte la viitor şi foarte tăcută în acţiunile sale şi Merica fată vioaie, plină de spirit şi acţiune. Dialogul este vioiu, bine plasat şi totdeauna plin de interes şi noutate. Construcţia Jocului primejdios, este cât se poate de reuşită, intrările bine motivate şi totdeauna la timp.

M. S.

POPA, VICTOR ION, *Acord familiar,* comedie într'un act. Bucureşti 1935. Edit. Societăţii autorilor dramatici români, Tip. Göbl. 48 p. 11,5×16. 10 lei. — *Cuiul lui Pepelea,* comedie într'un act, prelucrare după TUDOR PAMFILE. Bucureşti, 1935. Edit. Fundaţia culturală regală Principele Carol. Tip. M. O. Imprimeria naţională. 120 p. 16×20,5. 2 desene de A. Jiquide şi numeroase figuri de Victor Ion Popa. 30 lei Cartea satului nr. 10. Recensie de: PETRUŢIU, D. ST. *(Gând românesc,* an. III (1935), p. 441-445).

VICTOR ION POPA: VICLEIMUL ŞI CUIUL LUI PEPELEA.

Victor Ion Popa în vederea popularizării teatrului şi pentru ca să-l pună la îndemâna oricui — mai, ales la îndemâna sătenilor inaugurează cu aceste două piese dramatice o colecţie de teatru pentru amatori. Lângă un text bine pus la punct, în cea mai curată limbă românească se găsesc note — indicaţii foarte preţioase în ceeace priveşte jocul — decorul şi întreaga regie a piesei. — Este cu totul nouă metoda şi descoperită de Victor Ion Popa literat preţuit şi regisor dibaci nu poate decât să ne bucure, să-l îndemnăm să continue.

M. S.

POPESCU, ALEXANDRU, GR., *Teatru popular şi şcolar de sărbători,* piesă în 2 acte cu datinile de sărbătorile Crăciunului şi anului nou. Ploeşti, 1935. Edit. librăria Naţională. 38 p. 20,5×13. 20 lei. — *Teatru şcolar.* Bucureşti, 1935. Edit. librăria Principele Mircea. 96 p. 12,5×19,5. 35 lei.

RACACIUNI, ISAIIA, *Bosfor,* fragment *(Revista scriitoarelor şi scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 8-9, p. 6). — *Bursa neagră,* comedie în 4 acte. *(Magazinul,* nr 51 (1935), p. 97). — *Omul d'n Maroc,* fragment *(Pământul,* an. IV (1935), nr. 17-20 p. 4).

RĂDULESCU, DAN, *Nocturna,* fragment, *(Reporter,* an. III (1935), nr. 86-88, p. 11).

SAN-GIORGIU, ION, *Sevastiţa,* comedie-fragment *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 438-440).

SÂRBUL, ION, *Pateul de epure,* farsă într'un act *(Vremea,* an. VIII (1935) Crăciun, p. 35).

SAVIN, PR. PETRU, *Mântuirea sufletului,* piesă în trei acte. Chişinău, 1935. Tip. Uniunii clericilor ortodocşi din Basarabia 72 p. 13×20,5. 40 lei.

SMARA, *Corbul cu pene ae aur,* feerie în 4 acte. Bucureşti, 1935. Tip. Universul. 72 p. 24×16. 40 lei.

[SORBUL, MIHAIL, *Dracul,* piesă în două acte. Bucureşti, 1935. Tip. Rampa. 18 p. 10 lei].

MIHAIL SORBUL: DRACUL.

Tema pe care se brodează acţiunea este destul de banală un nepot îşi terorizează unchiul, ca ducându-l mai repede la groapă să-l poată moşteni. Am spus că subiectul este banal, dar modul în care a fost realizat este nou, este ceva frumos şi original, care ne-a plăcut.

Singurul lucru care ne aduce o umbră de neplăcere este aceea scenă în care îşi face apariţia nepotul deghizat în drac. Este în această scenă un comic răsuflat, de circ, care nu poate să placă lângă scenele atât de bine construite ca aceea a convorbirii celor doi moşneni. Această scenă, prin umorul sănătos şi ideile pe care le cuprinde este punctul cel mai bine studiat şi deci cel mai atrăgător.

M. S.

TANIAC, FILIMON, *Voevodul Iuga,* tragedie istorică în 4 acte, volumul II. Suceava, 1934. Tip. Română. 136 p. 11,5×18,5. 50 lei.

TEIANU, VASILE D., *Gospodinele noastre 'n sărbători,* piesă într'un act pentru fete. Cluj. 1935. Edit. şi tip. A. Anca. 8. p. 21×14,5. 15 lei. — *Păcatul mamelor,* piesă într'un act Cluj, 1935. Edit. şi tip. A. Anca. 8 p. 21×14,5. 15 lei. — *Vitejia ţiganului,* dialog. Cluj, 1935. Edit. şi tip. A. Anca. 8 p. 21×14,5. 10 lei. — *Vreau să-mi fac fetiţa doamnă,* piesă într'un act pentru fete. Cluj, 1935. Edit. şi tip. A. Anca. 16 p. 21×14. 15 lei.

TUDOR, GALLIA, *Lira celor trei,* piesă feerică în versuri în 6 tablouri. Bucureşti, 1935. Edit. revistei Sănătatea. Tip. România Nouă. 96 p. 14,5×20. Un portret şi coperta de E. V. C.

VALJEAN, Teatru III: *Generaţia de sacrificiu,* comedie în trei acte 4 tablouri. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Vremea. 152 p. 11,5×15,5. 40 lei. Biblioteca teatrului românesc contemporan.

I. VALJEAN: GENERAŢIA DE SACRIFICIU.

Comedia lui I. Valjean, Generaţia de sacrificiu **este o fină satiră la adresa societăţii „înalte“ şi o reuşită ironizare a celor, cari le sunt ajutoare (funcţionari, servitori). Compusă într'un ritm vioiu cu dialog ce trăieşte prin el însuşi, plin de vieaţă şi originalitate cu scene de un comic rar întâlnit sub care se ascunde cea mai tăioasă satiră sau ironizare, comedia lui I. Valjean vine să şteargă greşala ce acest autor dotat, cu un talent şi spirit de observaţie matur, a făcut-o în** Vedenia. **Lângă aceste calităţi de compoziţie în** Generaţia de sacrificiu **autorul şi-a ales cu gust şi cât se poate mai potrivit personajiile pe cari le-a plasat în mijlocul acţiunii gradată în aşa fel ca totul să se desvolte normal, cât mai aproape de realitate.**

M. S.

VLAD, VASILE, *Comedie 'n primărie,* 2 acte şi un tablou. Bucureşti, 1935. Tip. I. U. Copuzeanu. 32 p. 20×13. 16 lei. Biblioteca teatrul popular şi sătesc. — *In vârtejul modei,* comedie într'un act. Bucureşti, 1935. Tip. I. U. Copuzeanu. 16 p. 20×13. 12 lei. Biblioteca Teatru popular şi sătesc. — *Ordonanţa Trică,* comedie în 2 acte. Bucureşti, 1935. Tip. I. U. Copuzeanu. 32 p. 20×13. 16 lei. Biblioteca teatru popular şi sătesc.

ZAMFIRESCU, GEORGE MIHAIL, *Idolul şi Ion Anapoda,* comedie amară în trei acte. Bucureşti. 1935. Edit. şi tip. Cartea românească. 132 p. 12,5×19,5. 45 lei. Recensie de: BARCOSTAN (Constantin Barcaroiu), *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 6, p. 7).

GEORGE MIHAIL ZAMFIRESCU: IDOLUL ŞI ION ANAPODA.

Autorul brodează comedia cu acel specific al lui întâlnit şi în Domnişoara Nastasia — grandoarea tragică. — Există în dialogul şi sufletul piesii nu amărăciunea ci optimismul şi din când în când lucrul dulce, suavitatea.

Ion Anapoda este un tip aparte pe care totuşi îl întâlnim des. Naiv, liniştit, timid, ca imediat să devie îndrăsneţ şi întreprinzător.

Sunt unele lucruri inegale în dialogul şi mersul acţiunii ca de exemplu aceea trecere prea bruscă prea puţin proporţionată dela dialogul viu al comediei la tirada lungă, devenită artificială în întregul schelet viu al piesii.

M. S.

TRADUS.

GLASWORTHY, JOHN, *Taina,* comedie tragică în 3 acte şi un prolog prelucrată de CONST. RÂULEŢ, *(Magazinul,* nr. 57 (1935).

LAUWICH, HERVE, *Ora ceaiului (Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 3, p. 3).

LOPEZ, SEBASTIANO, *Episod,* un act *(Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 2, p. 3).

MADACH, EMERIC, *Tragedia omului,* poem dramatic, traducere în versuri de OCTAVIAN GOGA. Bucureşti, 1934. Edit. Fundaţia pentru literatură şi artă Regele Carol II. Tip. M. O. Imprimeria naţională. 252 p. 11×18. 40. lei. Scriitorii streini moderni. Recensii de: BUCUR, E. *(Blajul,* an. II (1935), p. 57); CALINESCU, G. *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 737, p. 9); CHINEZU, ION *(Gând românesc,* an. III (1935), p. 172-175); HODOŞ, ALEX. *(Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 2, p. 400-413); MURĂŞANU, TEODOR *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 275-280); PAPADIMA, OVIDIU *(Gândirea,* an. XIV (1935), p. 274-276); SMANTANESCU, DAN, *(Tinerimea română,* an. LIII, (1935), p. 318); ŞULUŢIU, OCTAV *(Familia,* s. III, an. I (1935), nr. 9, p. 99-103).

MUŞATESCU, TUDOR şi SICA ALEXANDRESCU, *Valsul dimineţii,* comedie în trei acte după GRENET DAUCOURT *(Magazinul,* Decemvrie 1935, p. 109).

ROLLAND, ROMAIN, *Jocul iubirii şi al morţii,* traducere de EMILIA N. GHIUGLEA. Bucureşti, 1934. Tip. Lupta. 152 p. 13,5×21. 50 lei.

SHAW, BERNARD, *Banul n'are miros* (Non olet), piesă în trei acte, traducere de S. RAMNICEANU. *(Magazinul,* (1935), nr. 53).

II. DESPRE LITERATURA

Studiilor, notelor, informaţiilor, criticelor grupate în acest capitol le-am dat un titlu general: II Despre literatură, împărţite fiind în trei grupe: 1. Bibliologie; 2. Folklor. Etnografie. Poezie poporană; 3. Istorie şi critică literară, fiecare din ele cu subîmpărţirile respective.

Clasificarea şi întreg sistemul pentru acest capitol şi cu subîmpărţirile lui, le-am luat şi combinat după bibliografia pe care o publică prof. N. Georgescu-Tistu în Cercetări literare de sub conducerea prof. N. Cartojan.

In capitolele ce urmează poate de multe ori am înregistrat — ca şi pentru partea beletristică — multe lucruri cu o infimă importanţă, şi au scăpat ne înregistrate altele, poate mai însemnate.

Dar toate acestea îşi au explicaţia. Mai întâi trebuie să mărturisim că din cele fără importanţă unele cu vremea o vor avea şi atunci iată cum lucrul nostru nu mai este

de prisos; cât pentru cele neînregistrate cerem iertare şi pentru o completare cercetătorii pot verifica bibliografiile de specialitate care se publică la Cluj (Daco-Romania), la Bucureşti (Cercetări literare, Revista istorică română, Anuarul arhivei de folklor, etc.), la Iaşi (Cercetări istorice), sau la Cernăuţi (Codrul Cosminului).

La începutul fiecărui capitol şi subîmpărţire de până acum, am dat unele lămuriri şi am făcut consideraţiuni — mai mult sau mai puţin juste, mai mult sau mai puţin ample. Dacă am făcut-o, cetitorul îşi va da seama că — cel puţin noi—am simţit nevoia aceasta, pentru a ne explica, a ne introduce, prin acele câteva cuvinte — aşa cum sunt — într'un haos, într'o îngrămădire de material, care dela început cere îndrumări, explicaţii de orientare, împotriva unei rătăciri inutile şi costisitoare.

Pentru capitolul ce urmează: II. Despre literatură lucrurile se schimbă.

Aici, unde chiar materialul cules este informaţie, explicare şi lămurire, nu mai credem necesare consideraţiile, lămuririle noastre înaintea fiecărui capitol şi subîmpărţire. Dealtfel însuşi materialul, cum este grupat, numai prezintă nici o dificultate de orientare, clasificarea fiind de mult stabilită şi cu mult mai obişnuită, mai uzitată de cercetători.

Afară de aceasta, pentru studiile grupate într'un anumit capitol, nu se mai poate pune o problemă generală care să le intereseze pe toate, în aceeaşi măsură. Pentru fiecare, se naşte numai o problemă a lui, independentă de rest, chiar atunci când stau mai multe cot la cot, într'o grupă cu un nume generic ce le uneşte.

De aici — precum se va vedea — şi aceea înmulţire a numărului de note analitice şi critice pentru volumele, broşurilor şi chiar articolele răspândite prin periodice.

1. BIBLIOLOGIE.

a. ENCICLOPEDII. DICȚIONARE.

AGA, PREOT VICTOR. *Simbolica biblică și creștină.* Dicționar enciclopedic cu istorie, tradiții, legende, folclor. Timișoara, 1935. Tip. Atheneum. 370 p. 15,5×23,5. 200 lei.

CAPIDAN, TH., *Megleno-românii, III. Dicționar megleno-român.* București, 1935. Academia română. Tip. M. O. Imprimeria națională. 340 p. 17×24,5. 200 lei. Studii și cercetări VII.

SARAFIDI, DR. HECTOR, *Dicționar grec-român* cu o prefață de D. RUSSO. Constanța, 1935. Tip. Lucrătorii asociați. 15×20, X+448 p. 250 lei.

Dr. HECTOR SARAFIDI: DICȚIONAR GREC-ROMAN

Autorul aduce cu această operă o însemnată experiență lexicografică, pentrucă, încă din 1922, a tipărit tot la Constanța un Dicționar român-grec. **Pentru alcătuirea dicționarului grec-român autorul însuși recunoaște că a avut greutăți mai mari de învins, din cauza diglosiei, această particu-**

laritate caracteristică a limbii greceşti. Deaceea autorul a înregistrat 2 feluri de cuvinte şi din καθαρεύουσα (limba literară scrisă), pe cele mai uzuale; şi din δημοτική (limba populară vorbită), precum şi cuvintele de origină străină, intrate în limba grecească. O altă dificultate care stă în calea celor cari învață greceşte rezultă din numărul mare al verbelor. Pentru acest motiv, la pag. 440-445, autorul dă tabloul verbelor neregulate cu anumite forme de conjugare. Dacă la aceste preocupări ale autorului de a da un dicționar cât mai util, adăogăm şi faptul că dicționarul este unic (singurul de limba greacă actuală), atunci ne putem da seama de serviciile pe care le va aduce atât în Grecia, cât şi în România opera lui H. Sarafidi.

Dar Dicționarul lui H. Sarafidi mai este însemnat şi pentru alt motiv: prezintă, ca introducere, un mic dar foarte bogat studiu al prof. D. Russo, intitulat: Un cuvânt despre lexicografia greco-română (p. III-VIII). Prof. D. Russo, după ce arată că din cauza lipsei isvoarelor lexicale române (gramatici şi dicționare) a întârziat şi apariția lexicografiei greco-române, numără 16 opere lexicografice (dintre care 2 tipărite), începând cu sec. al 17-lea şi până la 1864, alcătuite în cuprinsul țărilor româneşti.

Dintre acestea, nouă interesează direct lexicografia greco-română, cum de ex. Dicționarul în cinci limbi: elină, greacă modernă, aromână, germană şi ungară al lui N. Ianovici (1821), român de origină, din Moscopolis.

O altă parte a studiului profesorului D. Russo aruncă o savantă privire asupra termenului iatrofilosofi, stabilind legătura dintre medicină şi filologie, căci medicii în trecut se ocupau deopotrivă şi de teologie, literatură, filologie, istorie, etc.

Autorul, dotat cu un spirit critic pătrunzător, închee atrăgându-ne atenția asupra importanței cuvintelor populare greceşti, care totdeauna prezintă o formă schimbată față de echivalentul savant. Dar, filologii români au făcut greşala de a deriva cuvintele româneşti din formele greceşti vechi, ori savante, spunând că eventualele schimbări de sunete sunt legi fonetice româneşti. Realitatea este însă că etymonul lor trebue căutat în forma grecească populară şi că această formă, ea însăşi are schimbări de vocale sau consoane.

Studiul deci are o dublă importanță: istorico-literară, prin informații în cea mai mare parte necunoscute — filologică, prin discuțiile şi sugestiile în legătură cu etimologia cuvintelor româneşti de origină grecească.

Dan Simonescu.

b. BIBLIOGRAFII. CATALOAGE.

BALAUR. DIMITRIE I., *Antologhioanele din anul 1766.* Studiu de bibliografie. București, 1935. Tip. cărților bisericești. 16 p. 16×24. Extras din *Biserica ortodoxă română,* an. LIII (1935), p. 433.

BULETINUL CĂRȚII ROMANEȘTI, an. VII (1935) Ianuarie-Decemvrie, nr. 1-12. 224 p. 16,5×24. Edit. și tip. Cartea românească. 11 Desene ale scriitorilor români. 30 lei. Cuprinde pe lângă bibliografia cărților apărute în anul 1935 și scurte biografii ale următorilor scriitori, personalități: Sextil Pușcariu. Victor Eftimiu, N. Iorga, Remus Dumitrașcu, George Mihail Zamfirescu, Radu D. Rosetti, I. Lupaș, George Vâlsan, Dr. G. Marinescu, Gheorghe Țițeica, A. G. Ioachimescu.

BULETINUL CARȚII ROMANEȘTI.

De șase ani editura Cartea românească scoate în fiecare lună 20 pagine de bibliografie în care sunt publicate pe materii și alfabetic cărțile. broșurile și periodicele primite spre vânzare în sectia de librărie. Este un lucru folositor acest buletin atâta vreme cât nu există un altul mai bun, mai complet și mai obiectiv.

In rândurile ce urmează vom face câteva observatii cari pot fi luate în consideratie și puse în aplicare de redactorii buletinului. Mai întâi ar fi bine ca să se dea unui specialist să revizuiască titlul rubricelor să le aranjeze după cerintele și legile bibliografiei științifice, dând tot deodată lămuriri asupra felului în care să se facă asortarea fiselor pe materii. Acestea deoarece actuala redactare a materiilor este în multe părti defectuoasă și deci nepractică.

Al doilea lucru ar fi ca la redactarea listei de titlu să se dea cu mai multă atenție numele întreg al autorului, toate subtitlurile și ceva din cuprins (tabla de materii), când volumul cuprinde probleme diverse. Și în fine a treia observatie este în legătură cu obiectivitatea și seriozitatea acestui buletin pentru care rugăm editura să se abțină de a mai sili pe redactori să-i facă reclamă în chiar rândurile bibliografiei. Rămâne destul loc la începutul și sfârșitul textului, pe care l-am vrea cât mai științific și obiectiv redactat, pentru reclama firmei Cartea românească.

Acestea ar fi lucrurile cari cu puțin mai multă atentie și bunăvoință, de se vor face nu vom avea decât de câștigat, buletinul devenind un instrument de primă nevoie atât cercetătorului cât și iubitorului de carte românească.

M. S.

CALINESCU, G., *Anul literar 1935 (Adevărul literar și artistic,* s. II an. XIV (1935), nr. 786, p. 1).

CONSTANTINESCU, PIMEN, *Publicațiile periodice românești ale Sibiului de azi,* schiță bibliografică. Sibiu, 1934. Tip. Săteanului. 16 p. 15×23. 5 lei. Extras din *Sibiul literar* 3.

CONSTANTINESCU, POMPILIU, *Anul literar, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 369, p. 7).
CRONICAR, *Anul literar 1934 (Munca literară,* an. III (1935), nr. 19, p. 4).

DAŞCOVICI, N., *Cu privire la bibliografia românească (Gazeta cărţilor,* an. V (1935), nr. 3-4, p. 1).
DAVID, AL., *Tipăriturile româneşti în Basarabia sub stăpânirea rusă* 1812-1918. Bibliografie, vol. I (1814-1880). Chişinău, 1934. Tip. Uniunii clericilor ortodocşi din Basarabia. 200 p. 17×24,5. 180 lei. Recensie de: P. V. ŞT. *(Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 5, p. 76).

AL. DAVID: TIPARITURILE ROMANEŞTI IN BASARABIA.

Autorul dă o bogată contribuţie basarabeană la bibliografia românească. Se începe cu Bucoavă ruso-română din 1814. Mai mult cărţi bisericeşti. O gramatică românească încă din 1819. A lui Margela, ruso-română, e din 1827. Crestomaţia românească a lui I. Hâncu poartă data de 1840. La 1838, o slujbă pentru înfrângerea lui Carol XII-lea la Pultava. Se vede că regiunea şcolară Odesa a recomandat în 1863, predarea limbii româneşti. Şi multe ilustraţii. Deacelaşi, Bibliografia lucrărilor privitoare la Basarabia apărute dela 1918, încoace (Chişinău, 1933).

N. Iorga.

[IORGA, N., *Cărţi reprezentative în viaţa omenirii.* vol. V. Epoca medie şi modernă. Vălenii de Munte, 1935. Tip. Datina românească. 78 p. 21×13. 25 lei].

LIBRARIA PAVEL SURU: Catalogul editurii. Bucureşti, 1935. Tip. cărţilor bisericeşti. 32 p. 15,5×24. Diverse fotografii. Coperta de Mircea Şeptilici. Redactor MIRON SURU. Diverse articole despre carte şi săptămâna cărţii de: *Ion Agârbiceanu, Nichifor Crainic, Arhim. I. Scriban, I. U. Soricu,* etc...

MANOLESCU, MIHAI, *Literatura română în 1934 (Vlăstarul,* an. XI (1935), nr. 3, p. 11).
MIHALOV, AL., *Cartea rusă în România (Gazeta cărţilor,* an. IV (1935), nr. 11-12, p. 3).
MUŞLEA, ION, *Bibliografia folklorului românesc* pe anii 1933-1934 *(Anuarul arhivei de folklor,* III p. 189-209).

NICULESCU-VARONE, G. T., *Bibliografia poeziei noastre populare,* folklor român versificat, cuprins în volum şi broşuri. 1830-1935. Autori români în ordine cronologică şi alfabetică Bucureşti, 1935. Tip. Seminarului monahal Cernica. 68 p. 19×23,5. 20 lei.

G. T. NICULESCU-VARONE: BIBLIOGRAFIA POEZIEI NOASTRE POPULARE.

Bibliografia lui G. T. Niculescu-Varone dintr'un început nu este o lucrare ştiinţifică şi nici una condusă de vre un prin-

cipiu sau regulă din cadrul acestei discipline, a bibilografiei. Totuşi este o lucrare folositoare care poate fi consultată şi poate pune mai uşor pe cercetător în legătură cu lucrurile cari îl interesează. Pe autor îl acuzăm numai de faptul, neglijenţa de a nu avea curiozitatea să răsfoiască, să pipăe cel puţin, cărţile notate în a sa bibliografie, pentrucă dacă o făcea nu putea să treacă volumul de poezii al lui I. U. Soricu: Doinele mele în zile de luptă într'o bibliografie a culegerilor de poezii populare.

M. S.

NINCEV, D. N., *Cărţile bulgăreşti tipărite în România (Gazeta cărţilor,* an. IV (1935), nr. 19-20, p. 2).

PAPADOPOL, PAUL I., *Literatura anului 1935, (Calendarul ziarului Universul* pe anul 1936, p. 129). — *Mozaic literar (Munca literară,* an. III (1935), nr. 22, p. 1).

POPESCU, RADU, *1935, literar (Cuvântul liber,* an. III (1935, nr. 8, p. 5).

ŞTEFANUCA, PETRE V., *Contribuţie la bibliografia studiilor şi culegerilor de folklor* privitoare la Românii din Basarabia şi popoarele conlocuitoare publicate în ruseşte *(Anuarul arhivei de folklor* III, p. 177-188).

VERESS, DR. ANDREI, *Bibliografia română-ungară,* vol. III. Românii în literatura ungară şi Ungurii în literatura română (1839-1878). Bucureşti, 1935. Edit. Fundaţia regele Carol I. Tip. Cartea românească. XVIII+388 p. 17×25,5. 300 lei.

c. ANTOLOGII.

ALBERTI, EDGARDO GIORGI, *Literatură italiană,* vol. I. Autori şi texte alese din sec. XIV, XV şi XVI. Bucureşti, 1935. Tip. Bucovina. 276 p. 17×24,5. 90 lei. Institutul de cultură italiană. Cuprinde: Indice. sec. XIV: *Dante Alighieri; Francesco Petrarca, Giovanni Boccaccio.* Sec. XV: *Lorenzo Magnificul, Angelo Poliziano; Luigi Pulci, Girolanno Savonarola, Matteo Maria Boiardo;* Sec. XVI: *Nicolo Machiaveli, Francesco Guicciardini, Ludovico Ariosto, Benvenuto Cellini, Torquato Tasso.*

[ALBUM, versuri 15 Aprilie 1935. Bucureşti, 1935. Tip. Editurii noastre. 64 p].

ALEXANDRESCU, GRIGORE, *Antologie.* Bucureşti, 1935. Tip. Adevărul. 112 p. 12,5×19,5. O fotografie a autorului. 20 lei. Biblioteca şcolară nr. 14.

ANTONESCU, ION A., şi DINESCU, N. G., *Puiul de vrabie,* povestiri pentru şcolari culese. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Socec. 112 p. 14×17,5. 30 lei. Biblioteca noastră, nr. 5.

BONDESCU, CONST. I., şi MARACINEANU, D., *Anto-*

logie pentru clasa I secundară. Cuprinde: *Petre Ispirescu:* Basmele Românilor; *Simion Fl. Marian:* Păsările noastre și legendele lor, Insectele și legendele lor; *Mihail Sadoveanu:* Dumbrava minunată (bucăți alese); *Tudor Pamfil:* Urzirea pământului; *Ion Dragoslav:* Poveştile florilor (bucăţi alese). Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Cultura românească. 356 p. 12,5×19,5. Diverse fotografii. 60 lei. — *Antologie pentru clasa II secundară*. Cuprinde: *Ioan Creangă:* Poveşti; *Ion Slavici:* Poveşti; *Vasile Alecsandri:* Ostaşii noştri; *Nicolae Gane:* Nuvele; *D. Bolintineanu:* Legende istorice; Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Cultura românească. 404 p. 12,5×19,5. Diverse fo.ografii. 60 lei. — *Antologie pentru clasa III secundară*. Cuprinde: *Ion Creangă:* Amintiri; *I. Al. Brătescu-Voineşti:* Nuvele alese; *Vasile Alecsandri, George Coşbuc, St. O. Iosif:* Legende. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Cultura românească, 256 p. 12,5×19,5. 5 fotografii. 50 lei. — *Antologie pentru clasa IV secundară*. Cuprinde: *Grigore Alexandrescu:* Fabule; *Vasile Alecsandri:* Pasteluri; Călătorii; *Ion Slavici:* Nuvele; *George Coşbuc:* Balade şi idile; *B. Delavrancea:* Apus de soare. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Cultura românească. 12,5×19,5. 352 p. 5 fotografii. 50 lei.

BRATU, I. G., OPROIU, C., şi RADULESCU, STELIAN, *Mama*, versuri şi proză pen'ru copii. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Socec. 80 p. 12×18. Desene în interior. 20 lei.

BUJOR, A. I., şi ILIOASA, FL., *Carte de limba română*, clasa I-VIII. Bucureşti, 1935. Edit. Naţionala Ciornei. 13×20.

CARACOSTEA, D., FORŢU, GR., şi MAZILU, D. R., *Carte de limba română*, clasa I-IV secundară. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Socec. 13×20.

CARAGIALE, I. L., *Versuri*. Bucureşti, 1935. Edit. H. Fischer Galaţi. Tip. Tiparniţa. 2×3,5. 72 p. Un portret al au orului. 20 lei. Biblioteca Mărţişor, nr. 3. Cuprinde: Amiază maură, Simbolistă orientală, Talmud, Bietul Ion, Ion prostul, Suveran şi curtezan, Satiră democrată, Pohod la şosea fragment, Idilă, Ploaie de primăvară I-II, O poezie la un chef 1895, Prea sărac.

CARP, M., *Carte de limba română*, clasa I-V., secundară. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Adevărul. 13×20.

CARTOJAN, N., şi RADULESCU-POGONEANU, AL., *Carte de limba română*, clasa I-IV secundară. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Scrisul românesc, 13×20.

CAZANUL VRAJITORULUI, nuvele celebre pentru cultura t'neretului de: *Pirandello, Serao, Carradini, D'Annunzio, Leopardi, Verga, Ouida*. Bucureşti, 1935. Edit. Clasic şi modern. Tip. Socec. 120 p. 12,5×19,5. 25 lei.

CHELARU, GH. I., şi STRUŢEANU, SCARLAT, *Carte de limba română*, clasa I-VI. secundară. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Universul. 13×20.

CHELARU, TRAIAN, *Mallarmé: versuri şi proză. (Junimea literară*, an. XXIV (1935), p. 56).

CIPRIAN, SFT., *Scrieri alese din operele sfântului Ciprian*, episcop al Cartaginei şi martir. Traduse după textul original latin de preotul MATEI PASLARU, vol. I. Râmnicu-Vâlcea, 1935. Edit. sf-ta episcopie a Râmnicului noului Severin. Tip. episcopul Vartolomeiu. VIII+72 p. 13,5×20,5. 35 lei. Biblioteca părinţilor biserniceşti, nr. 1.

CZARA, DUSZA, şi STERIAN, MARGARETA, *Antologia poeziei contemporane poloneze,* alcătuită şi tălmacită. Bucureşti, 1935. Tip. Cartea românească. 120 p. 12,5×19,5. 90 lei. Cuprinde versuri de poeţii: *Emil Zegcdlowicz; Boreslaw Lesmian; Tilus Czyzewski; Stanislaw Mlodozeniec; Iosef Alex. Galuszka; Kazimiera Illakowicz; Jon Lechon; Juljan Tuwin; Kazimierz Wierzynski; Maria Pawlikowska; Tadeusz Peiper; Jujlan Przybos; Marjan Czuchnavski; Iosef Czechowicz, Beata Obertiynska; Bornislowa Ostrowska; Czeslaw Piechal; Eugen Stec, Henryk Balk, Irena Tuwin; Ianina Brzostowsk, Jan Berzckowski; Jevzy Liebert, Josef Wittlih; Leck Piwowar Mila Elin; Mieczyslaw Lisiewicz, Ştefan Napierski, Stanislaw Balinski, Tadeusz Szantroch, Vitold Hulewicz, Wladyslav Sebyla; Wlodziniecz Lewik.* Recensie de: CRONICAR, *(Reporter,* an. III (1935), nr. 53, p. 2).

DAMIANOVICI, CONSTANTIN, *Carte de limba română,* clasa I-V secundară. Bucureşti, 1935. Edit. Naţionala Ciornei 13×20.

DINU, CONST., GRECU, VALERIU, *Cartea de limba română,* clasa I-IV secundară. Bucureşti 1935. Edit. şi tip. Cugetarea. 13×20.

FIERAESCU, C., şi NEAGU, GH. I., *Antologia Bărăganului.* Literatură-folklor. Călăraşi, 1935. Tip. Modernă. II+156 p. 16×23,5. 7 planşe afară din text reproduceri-fotografii. 50 lei. Cuprinde: Prefaţă; *I. Codru-Drăguşanu:* (proză); *I. Heliade Rădulescu* (versuri şi proză); *Gr. Alexandrescu* (versuri); *V. Alecsandri* (versuri); *Alex. Odobescu* (proză); *G. Coşbuc* (versuri); *D. Zamfirescu* (proză); *C. Sandu-Aldea* (proză); *Cezar Petrescu* (proză); *Nichifor Crainic* (versuri); *Dragoş Protopopescu* (proză); *V. Voiculescu* (versuri); *Panait Istrati* (proză); *G. Nichita* (versuri); *Petre Strihan* (versuri); *George Acsinteanu* (proză); *Cristian Sârbu* (versuri); Folklor. 3 cântece cu note.

HANEŞ, PETRE V., *Carte de limba română,* clasa I-VIII secundară. Bucureşti, 1935. Edit. librăria Academică, Tip. Bucovina (I-IV); Edit. şi tip. Române-unite (V-VIII). 13×20.

LOGHIN, C., *Carte de limba română,* clasa I-IV secundară. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Cartea românească. 13×20.

MILLER-VERGHY, MARGARETA, şi SANDULESCU, ECATERINA, *Evoluţia scrisului femenin în România,* cu o prefaţă de E. LOVINESCU. Vol. I. Bucureşti, 1935, Tip. Bucovina. VIII+496 p. 12,5×19,5. Diverse fotografii. 140 lei. cuprinde: *Dora d'Istria* (proză); *Carmen-Sylva* (versuri, proză); *Elena Văcărescu* (versuri); *Iulia Haşdeu* (versuri); *Contesa Anna de Noailles* (versuri, proză); *Principesa Martha Bibescu* (proză); *M. S. Regina Maria* (proză); *Elena Hartulari* (proză); *Matilda Cugler-Poni* (versuri); *Maria Mavrodin* (versuri); *Veronica Micle* (versuri); *Sofia Nădejde* (proză); *Smara* (versuri); *Adela Xenopol* (proză); *Riria* (versuri); *Constanţa Hodoş* (proză); *Elena Niculiţă Voronca* (versuri, proză); *Elena Sevastos* (proză); *Maria Cuţan* (versuri); *Elena Farago* (versuri); *Mărgărita Miller-Verghy* (proză); *Alice Călu-*

găru (versuri); *Bucura Dumbravă* (proză); *Constanța Mario-Moscu* (proză); *Claudia Millian* (versuri); *Hortensia Papadat Bengescu* (proză); *Igena Floru* (proză); *Alexandrina Scurtu* (versuri); *Aida Vrioni* (proză); *Agatha Bacovia* (versuri); *Otilia Cazimir* (versuri, proză); *Lucia Mantu* (proză); *Lucreția Petrescu* (proză); *Henriette Yvonne Stahl* (proză). Recensii de: BACOVIA-GRIGORESCU, AGATHA, (*Revista scriitoarelor și scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 6-7, p. 26); COMARNESCU, PETRU, (*Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 12, p. 652-656); PERETZ, ERASTIA, (*Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 357-363); S(ADOVEANU), IZ(ABELA), (*Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 758, p. 9).

NEDIOGLU, GH., *Carte de limba română,* clasa I-VIII secundară. București, 1935. Edit. și tip. Cartea românească. 13×20.

NISSIPEANU, IOAN; POPESCU, IOAN, și IONESCU, ALEXANDRU, *Carte de limba română,* clasa I-III secundară. București, 1935. Edit. și tip. Cugetarea, 13×20.

NUVELE INEDITE, București, 1935. Edit. și tip. Adevărul. 480 p. 12,5×19,5. 100 lei. Desene de: I. Anestin; Mac. Constantinescu; Traian Cornescu; Dem.; Lucky Galaction; P. Grant; Iser; Marcel Iancu; S. Maur; Moscu (Adina Paula); Camil Ressu; Ros; Miti Sadoveanu; Take Soroceanu; Steriade; Margareta Sterian; Theodorescu Sion; Lily Verea. Cuprinde: *Ion Agârbiceanu* (Dăscălița); *C. Ardeleanu* (De cincizeci de ani); *I. A. Basarabescu* (In goana trenului); *H. Papadat-Bengescu* (Contagiune); *Ludovic Dauș* (Sub cerul baltic); *Sergiu Dan* (Logodnicul soției mele); *Ion Dongorozi* (Un trio); *Mircea Eliade* (Aventură); *Gala Galaction* (Debora); *Anton Holban* (Castele pe nisip); *C. Manolache* (Spre ideal); *Gib. Mihăescu* (Visul); *I. Peltz* (Pușa); *Camil Petrescu* (O seară cu masă bună și iubire); *Victor Ion Popa* (Scrisoare); *Liviu Rebreanu* (Dincolo); *M. Sadoveanu* (Apariție); *Alexandru Sahia,* (Ploaia din Iunie); *Mihail Sebastian* (Deschiderea stagiunii); *Mihail Sorbul* (Maestrul). Recensii de: DEMETRESCU, ROMULUS, (*Pagini literare,* an. II (1935), p. 103; p. 147-154); MARTINESCU, PERICLE, (*Reporter,* an. III (1935), nr. 73-74, p. 2); MATEESCU, MIRCEA, (*Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 30, p. 4); ȘULUȚIU, OCTAV, (*Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 9-10, p. 99-102).

NUVELE INEDITE; EDITURA ADEVARUL.

S'au deschis pragurile tuturor comparațiilor și discuțiilor cu ocazia volumului de nuvele inedite, apărut în editura Adevărul. Este, această carte, mai mult decât o antologie. Sau, în orice caz ceva în afară de sensul strict al acestui cuvânt.

Douăzeci de autori, dintre care jumătate au fost mai mult ieri decât există azi, laolaltă cu o bună parte dintre scriitorii care mușcă din prezent cu pofta întreagă a tinereții și a talentului lor — și pe care cuprinderea sub același arc de editură cu ceilalți îi evidențiază mai mult decât îi stânjenește — iată dece ni se pare că muchea acestui conglomerat de posibilități prezintă, indiferent de valoarea artistică a celor con-

semnate înauntru, mai înainte de toate: un sens de document și un îndemn la cercetare.

Trebue să mai adăugăm că din întâlnirea atâtor unități ale literaturii noastre, am deprins o noțiune mai puțin aproximativă despre ceeace încercăm și despre ceeace suntem...

Mircea Mateescu.

ODOBESCU, AL., *Opere alese.* București, 1935. Tip. Adevărul. 124 p. 12,5×19,5. O fotografie a autorului. 20 lei. Biblioteca școlară, nr. 12. Cuprinde: Introducere; Alexandru Odobescu; Doamna Chiajna (1560-1568); Cântecele poporane (în raport cu țara, istoria, datinele Românilor); Câteva ore la Snagov, Prânzul academic din 15 Sept. 1871. Glosar.

PAPADIMA, OVIDIU, *Literatura contemporană în cărțile de școală, (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 482-485).

PODOLEANU, S., *60 scriitori români de origine evreiască,* vol. I antologie. București, 1935, Edit. și tip. Slova IV+204 p. 14×21. Diverse fotografii. 60 lei. Cuprinde: *F. Aderca* (versuri, proză, articole); *St. Antim,* (articole); *A. Axelbrand,* (versuri); *Camil Baltazar* (versuri); *Dr. Iuliu Barasch* (articole); *Ury Benador* (proză); *H. Bonciu* (versuri, proză); *I. Brucăr* (articol); *Ion Călugăru* (proză); *Horia Carp* (proză); *V. Cristian* (versuri); *Sergiu Dan* (versuri, proză); *A. Dominic* (versuri); *Emil Dorian* (versuri, proză); *Leon Feraru* (versuri); *B. Fundoianu* (versuri); *Enric Furtună* (versuri); *Dr. Moses Gaster* (articole); *Giordano* (versuri, cugetări); *Const. Graur* (proză); *Dr. M. A. Halewy* (articole); *Filip Horovitz* (articole); *D. Iacobescu* (versuri); *Barbu Lăzăreanu* (proză, articole); *Th. Lovenstein* (articole); *B. Luca* (versuri); *I. Ludo,* (*proză); Millian G. Maximin* (proză); *Virgil Monda* (versuri, proză); *B. Nemțeanu,* (versuri).

POP, ȘT. și PAPADOPOL, PAUL I., *Carte de limba română* clasa I-VI și VIII secundară. București, 1935. Edit. și tip. Cultura românească. 13×20.

ROSETTI, AL., CREȚU, I., și BYCK, J., *Carte de limba română* I-VI și VIII secundară. București, 1935. Edit. și tip. Adevărul. 13×20.

ROSETTI, RADU D., *Pagini alese, volum omagial.* București, 1935. Tip. Socec. 240 p. 12,5×19,5. 100 lei. Cuprinde: Poezii; Sonete; Epigrame; Teatru; Nuvele; Schițe; Note de călătorie; Ziaristică.

SAN-GIORGIU, ION, *Lirica lui Goethe,* o antologie românească de versuri. București, 1935. Edit și tip. Adevărul. 156 p. 14×21,5. 60 lei. Recensii de: CRAINIC, NICHIFOR, *(Gândirea,* an. XIV (1935) p. 439-440); GHERGHEL, ION *(Revista germaniștilor români,* an. IV (1935), p. 275).

ȘERBAN, GHEORGHE și TODOR, AVRAM P., *Carte de limba română,* clasa I-III secundară. București, 1935. Editura Librăriei Pavel Suru. Tip. cărților bisericești. 13×20.

ȘIREAGU, OCTAVIAN, *Noua lirică ardeleană,* cu o prefață de I. VALERIAN. Cluj, 1935. Edit. și tip. Transilvania. 184 p. 13,5×20. 25 portrete de Ioan Țântaș. 60 lei. Cuprinde versuri și notițe bio-bibliografice ale următorilor: *Corneliu Albu, Ciocio*

S. Anderco; Mihai Beniuc; Radu Brateş; Teofil Bugnariu; Cornelia Buzdugan Haşeganu; Olga Caba; Valeriu Cârdu; Alexandru Ceuşianu; Florica Ciura; Augusta Dragomir; Ion Focşeneanu; Gherghinescu Vania; Traian Ieremiciu; Ion Th. Ilea; Justin Ileşiu; Constantin Miu-Lerca; Petre I. Nistor; Mihai Novac; Petre Pascu; Grigore Popa; Marta D. Rădulescu; George Retezeanu; Yvonne Rossignon; Octavian Şireagu Recensii de: BOZ, LUCIAN, *(Viaţa romînească,* an. XXVII (1935), nr. 9-10, p. 72-75), CIOCULESCU, ŞERBAN, *(Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 9, p. 658-659); MARTINESCU, PERICLE, *(Reporter,* an. III (1935), nr. 61, p. 2); SMATANESCU, DAN, *(Tinerimea română,* an. LIII (1935), p. 319); VALERIAN, I., *(Viaţa literară,* an. IX (1935), nr. 167, p. 3).

OCTAVIAN ŞIREAGU; NOUA LIRICĂ ARDELEANĂ.

O parte din poeţii adăpostiţi între scoarţele antologiei se regăsesc în Antologia poeţilor tineri **a lui Zaharia Stancu: Al. Ceuşeanu, Ion Th. Ilea şi C. Miu-Lerca.**

Nu cunoaştem însă pricina pentru care Emil Giurgiuca, Theodor Murăşanu, Iulian Vesper şi George Voevidca, admişi în precedenta antologie, nu s'au bucurat de beneficiul figurării în noua antologie. Nu sunt nici obiecţii de vârstă, ce s'ar fi opus primirii lor, nici contestări de natură regională, deoarece sunt cu toţii din Ardeal. Antologia lui Octavian Şireagu s'a arătat mai ospitalieră cu un rând de poeţi şi poete proveniţi din Vechiul Regat şi fixaţi prin profesiune peste munţi: Cornelia Buzdugan-Haşeganu, Ion Focşeneanu, Gherghinescu-Vania, Marta D. Rădulescu, George Retezeanu şi Yvonne Rossignon. Datoria noastră nu se confundă cu o simplă înşiruire de nume. Am crezut-o însă necesară, pentru a arăta arbitrarul unei selecţii, care procedează când cu eliminările nejustificate, când cu anexări discutabile. Regionalismul acesta ni se pare cam echivoc şi nu serveşte scopurilor sale de specialitate culturală.

Ardealul ne-a dat după război un poet mare în persoana lui Lucian Blaga şi un viguros poet social prin Aron Cotruş. Cel dintâi însuşi a servit culturii naţionale prin militarea poziţiei „gândiriste“, religioase, folklorice şi metafizice, reuşind a reprezenta un curent, rezumându-l şi depăşindu-l prin puterea personalităţii sale.

Noua lirică ardeleană **e o culegere folositoare. Ea prezintă un număr de douăzeci şi cinci de poeţi, pe trei sferturi într'adevăr ardeleni — cu excepţia celor trei numiţi — în majoritate necunoscuţi şi neadunaţi în volum. De altfel în împrejurările economice actuale, antologia este un vestibul al volumului propriu, o recomandare şi o publicitate suficientă. Notele bibliografice servesc ca o bună introducere în publicistica lirică actuală. Examinarea poeziei noi ardelene duce la constatarea că Ardealul a rămas o cetăţuie a tradiţionalismului. In timp ce provincia din Vechiul Regat pare a concura cu metropola în tot felul de experienţe formule noi, lepădând treptat spiritul conservator şi lexicul specific, în Ardeal stăruesc provincialismele şi caracterul de „terroir“, ca să nu spunem de glie, al inspiraţiei.**

Dela V. Voiculescu şi aproape uitatul C. Asiminei, am pierdut amintirea particularismului lexical.

Un Constantin Miu-Lerca, bănăţean din judeţul Caraş, este o comoară lexicală:

...lăstaviţe 'n patru iţe...
...Şi 'n georgeie,
a 'mpistrit,
zgârgori rupţi din curcubeie
maci pe sloguri sângerând,
jorzi de salcă 'n râu plângând —
şi pe umeri,
în cheiţă
albe flori de romoniţă...

Obinzea, opreg, un pup, ciupăgari, chiţele **completează vocabularul provincial atât de savuros, într'o singură poezie** (Portul şi mândra).

Ne mulţumim să indicăm deocamdată caracterul conservator al poeziei ardelene şi plasticităţile lexicale, lăsând zilei de mâine să diferenţieze talentele şi orientările la lirice noi.

Şerban Cioculescu.

SOLOMON, CONST., şi VARTIC, MARIA, *Carte de limba română,* clasa I-III secundară. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Române-unite. 13×20.

SOROCEAN, CORNEL, *Suceava în poezii,* antologie. Suceava, 1935. Tip. Română. 80 p. 13,5×21. 50 lei.

STATI, PETRU, *Interpretări din lirica latină,* pagini de antologie, texte alese din: *Lucreţiu, Catul, Virgil, Horaţiu, Tibul, Propertiu, Ovidiu.* Bălţi, 1935. Edit. Cuget moldovenesc, Tip. Grigoriev. 120 p. 12×18. 30 lei. Recensii de: LUŢCAN, V., *(Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 5, p. 79); PAPADOPOL, PAUL I., *(Munca literară,* an. III (1935), nr. 26, p. 4).

STINO, AUREL GEORGE, *Câteva epitafe, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, nr. 761, p. 4).

ŢARA MINUNILOR, nuvele celebre pentru cultura tineretului de: *Lemaître; Maupassant; Zola; Daudet, Rosny; Hugo; Flaubert; François Coppé.* Bucureşti, 1935. Edit. Clasic şi modern. Tip. Socec. 120 p. 12,5×19,5. 25 lei.

10 NUVELE alese din autori mondiali iluştri, romane complete. Bucureşti, 1935. Edit şi tip. Adevărul. 300 p. 15×21,5. 20 lei. Colecţia Lectura. Cuprinde nuvele de *Marcel Aymé, Eduard-Welle-Strand; Alberto Insua; Felix Hollaender; Suzanne Normand; Victor Marguerite; Ioseph Conrad; André Maurois; Jean Louis Vandoyer; Feodor Wekl.*

d. BIBLIOTECI. TIPOGRAFII.

[BARBUL, EUGEN, *Biblioteca universităţii regele Ferdinand I din Cluj.* Cluj, 1935. Tip. Cartea românească. 148 p. 24×17. 60 lei].

EUGEN BARBUL: BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII REGELE FERDINAND I

Cartea prezintă interes nu numai din punct de vedere biblioteconomic și bibliografic, dar și din punct de vedere istorico-literar. In cap. I: istoricul instituției sub Unguri și îmbunătățirile sub stăpânirea românească. Cap. II tratează despre organizarea bibliotecii. Cap. III e important, pentrucă se dau liste de cărți românești vechi neînregistrate în Bibliografia românească veche a lui Bianu-Hodoș (unele din ele lipsesc chiar Academiei române), se descriu manuscripte și cărți slave se publică lista colecțiunei incunabulelor. Din toată lucrarea se desprinde caracterul științific al acestei instituțiuni și rolul de seamă pe care l-a jucat în luminarea spiritului românesc din Ardeal.

Dan Simonescu.

BEZA, MARCU, *Biblioteci mânăstirești în Epir, Rodos și Paros.* București, 1935, Edit. Academia română. Tip. M. O. Imprimeria națională. 6 p. 17×25. 5 lei Memoriile secțiunii literare s. III tom. VII mem. 7.

BUCUȚA, EMANOIL, *O tipografie de patru sute de ani:* Honterus din Brașov, *(Boabe de grâu,* an V. (1934), p. 58).

GEORGESCU, IOAN, *Tipografia seminarului din Blaj, (Boabe de grâu,* an. V (1934), p. 1).

KLEIN, KARL KURT, *Biblioteca universității din Iași, (Boabe de grâu,* an. V (1934) p, 257).

MUREȘEANU, AUREL A., *Biblioteca unui „procurator" român ardelean dela începutul secolului trecut, (Gazeta cărților,* an. V (1935), nr. 1-2, p. 1) — *Protopopul ortodox al Făgărașului Gh. Petrașcu (1734-1800) și biblioteca sa, (Gazeta cărților,* an. IV (1935), nr. 11-12, p. 1).

MUȘLEA, ION, *Contribuțiuni la cunoașterea bibliotecilor românești ale orașelor din Transilvania,* (Până la unire). Cluj, 1935. Tip. Cartea românească. 40 p. 17×25. 30 lei.

PĂCLIȘANU, ZENOVIE, *Tipografia din Blaj, (Boabe de grâu,* an. V (1934), p. 105).

SIMONESCU, DAN, *Din activitatea tipografică a Bucureștilor* (1678-1830), București, 1935. Tip. F. Göbl. 20 p. 21×26,5. 30 lei Diverse fotografii. Extras din *Bucureștii vechi* vol. I. Recensie de: MURARAȘU, D., *(Tinerimea română,* an. LIV (1935), p. 156).

DAN SIMONESCU: DIN ACTIVITATEA TIPOGRAFICĂ A BUCUREȘTILOR.

Un studiu rezumativ sistematic redactat în care se amintește despre: tipografia Mitropoliei, mânăstirii Antim, tendințele de reorganizare tipografică, tipografia școlii Văcăreștilor, noua tipografie grecească, tipografia grecească dela

Izvorul Tămăduirei, dela Cişmeaua lui Mavrogheni şi tipografia de muzică bisericească.

M. S.

TONSCH, HERMANN, *Tipografia Honterus din Braşov* (1533), *(Boabe de grâu,* an. V (1934), p. 206).

2. FOLKLOR. ETNOGRAFIE. POEZIE POPORANĂ.

BADESCU, N., *Povestea satelor Rădina și Rădămnța din județul Dolj, (Arhivele Olteniei*, an. XIV (1935), p. 445-447).

BALOTA, ANTON, și GYR, RADU, *Eposul popular jugoslav*. București, 1935. Edit. Convorbiri literare. Tip. M. O. Imprimeria națională. 30 p. 23,5×16. 20 lei.

Folklor BASARABEAN (*Cuget moldovenesc*, an. IV (1935), nr. 5-7, p. 22; nr. 8-9, p. 13; nr. 10-12, p. 8; *Viața Basarabiei*, an. IV (1935), nr. 3, p. 72; nr. 7-8, p. 94).

BATZARIA, N., *Anecdote*, versuri aromâne în original și transpunere în limba literară. București, 1935. Edit. soc. culturală-națională Apostol Mărgărit. Tip. Socec. XVI+176 p. 14×21. O fotografie. 110 lei. Biblioteca națională a Aromânilor publicată de Tache Papahagi, vol. III.

BOLOGA, VALERIU L., *Raportul din 1756 al unui chirurg german despre credințele Românilor asupra moroilor (Anuarul arhivei de folklor*, III, p. 159-168).

BURDUN, LUCIA, *Balada păstorescă în literatura română*. Brăila, 1936. Tip. Dunărea. 16×23,5. 64 p. 30 lei.

BUZDUGAN, ION, *Folklor basarabean (Viața Basarabiei*, an. IV (1935), nr. 6, p. 72).

CANDREA, I. AUREL, *Graiu, datine, credințe*. București, 1935. Edit. Universala-Alcalay. 144 p. 10,5×15,5. 14 lei. Bibiblioteca pentru toți, nr. 1343-1344.

CANTEMIR, TRAIAN, *Motivele dispariției poeziei populare la Istro-Români, (Făt-Frumos*, an. X (1935), p. 28, p. 122).

CARAMAN, PETRU, *Folklor românesc în englezește*. Con-

tribuție critică asupra folklorului român în străinătate (Marcu Beza: Paganism in roumanian folklor) *(Arhiva,* an. XLII (1935), p. 181).

CEACHIR. MIH., *Moralitatea Găgăuzilor din Basarabia (Viața Basarabiei,* an. IV (1935), p. 100-106)

[CERNEA, GH., *Obiceiuri de nuntă din județul Hunedoara.* Comunele Bârsău, Bălata. Ed. II. București, 1935. Tip. Litera. 32 p. 20 lei.]

CHELCEA, I., *Asupra unui obicei ciudat la noi. Urme de totemism în Dobrogea, (Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 91-92). — *Literatura populară română contra dominațiunii maghiare în Ardeal.* Cluj, 1935. 30 p. ilustrații. Extras din *Gazeta ilustrată* nr. 7-8 (1935).

[COJOCARU, VICTOR și PANTELIMON, IOAN, *Plugușor,* culegere. Pașcani, 1935. Tip. Haimovici. 58 p. 10 lei].

COLINDUL gospodarilor, *(Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 11-12, p. 17).

COLINDĂ din Covurlui, p. 125; *Cântec de stea* din Maramureș, p. 126. *(Tinerimea română,* an. LIV (1935).

COSMA, AUREL JR., *Literatura țărănească din Banat, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 164)

COSTIN, LUCIAN, *Cercetări asupra ghicitorilor bănățene (Banatul literar,* an. I (1935), nr. 5-6, p. 15; nr. 7, p. 11; nr. 8, p. 16) — *Metoda de investigație în folklor* (cântece și strigături) *(Banatul literar,* an. II (1935), nr 1-2, p. 4).

CRUȘEVAN, PAVEL, *Doina (Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 9, p. 1).

DENSUȘIANU, OV., *Florilège de chants populaire roumains,* traduit par M. HOLBAN. Paris-Bucarest, 1934. Librairie E. Droz et Pavel Suru. Presses de Protat-Macon. XXII+124 p. 13×19. 12 frs. Recensie de: PĂUNESCU-ULMU, T. *(Ramuri,* an. XXVII (1935), p. 426).

OVID DENSUȘIANU: FLORILEGE DE CHANTS POPULAIRE ROUMAINS

Foarte frumoasa colecție de versuri culese cu un accentuat spirit de fin artist și conștiincioasă seriozitate științifică, și în traducerea franceză rămâne aceiași, neschimbată, datorită traducătoarei M. Holban. Este un foarte bun mijloc de a face propagandă sănătoasă și de folos peste hotare.

M. S.

DIACONU, ION, *Folklor din Râmnicu-Sărat* I-II. Focșani 1935. Tip. Cultura. XCVI+100 p. 16×24. 120 lei. Fundația regele Ferdinand I Iași. Cuprinde: Aspecte și direcții în folklorul românesc. Balade. Colinde. Texte folklorice. — *Psihologie și creație populară, (Anuarul arhivei de folklor,* III, p. 7-23).

ION DIACONU: FOLKLOR DIN RAMNICUL-SARAT I-II.

Regiunea Râmnicului-Sărat prin natura ei variată — munte, deal, câmp — prin așezarea ei geografică — răscruce de drumuri în epoca transhumanțelor — cât și prin mozaicul de

populație ce cuprinde, a fost și este foarte favorabilă întrepătrunderilor folklorice. Iată dece o colecție de folklor din regiunea aceasta prezintă o așa de mare importanță. Aceasta se documentează de autor în Introducere, care, în plus, se ocupă și de particularitățile graiului, dar și de aspectele caracteristice ale folklorului regiunii respective.

Materialul de texte care urmează nu e prea bogat: 10 balade, unele cu variante (Miorița, Ghiță Cătănuță, Cântecul Badiului, Corbea, Costea, Cântecul Gerului, Gheorghileș, Cântecul Nunului, Cântecul Soarelui, Cântecul Șarpelui), altele cu explicațiuni în proză ale celui ce le-a transmis lui I. Diaconu. Insemnată însă este metoda riguros științifică a reproducerii lor (transcriere strict filologică, cu numerotare de rânduri, indicație amplă bibliografică asupra răspândirii motivului). Autorul se face însă și mai interesant printr'un procedeu nou, neglijat până acum de folkloriștii noștri sau străini și anume: revenirea asupra aceluiași motiv (pentru ele vezi volumul aceluiași: Ținutul Vrancei, București, 1930), spre a se vedea dacă individul ce-l știe nu-l poate întregi prin succesive reveniri ale memoriei. Memoria este adaptabilă; nu-și poate actualiza instantaneu ceva: de aici nevoia revenirilor. Astfel I. Diaconu a reconstituit balade, care, lăsate la prima variantă căpătată, ar fi fost inferioare ca închegare estetică. Când închegarea estetică nu rezultă din intervenții cărturărești, culte, ea este semnul evoluției spiritului artistic și poetic al poporului nostru. In metoda de publicare și în această nouă problemă de folklor stă valoarea colecției lui I. Diaconu. Ea trebue imitată și pentru alte regiuni.

VOL. II. Metoda autorului se conturează mai clar în acest volum, unde vom găsi motive reconstituite prin dese reveniri la cel ce le știa inițial fragmentar. Procedarea aceasta, adică reluarea motivului după o jumătate de oră, câteva ore, câteva săptămâni și uneori chiar mai târziu, este — după I. Diaconu și bine argumentează d-sa — adevărata metodă de restabilire a unui motiv poetic. Metoda însă se aplică numai materialului popular ce se culege din cântare.

In ce privește materialul, reprodus cu aceiași scrupulozitate științifică, el este mai bogat, mai variat decât în vol. I. Introduce colinde (p. 67-94) și vorbiri ale țăranilor, în proză (p. 94-96, cum de pildă despre „domnu Vlăhutzi"). Atragem atenția în deosebi asupra baladelor, care, deși cunoscute, totuși acum își găsesc pentru prima dată forma lor exactă: Cîntecul Crivățului, Dobrișan, Doncilă, Manole, etc.

Dar în vol. II autorul ne-a dat mai mult decât o colecție

de poezii populare științific reproduse: a scris o introducere (p. III-XCV), Aspecte și direcții în folklorul românesc, care este o documentată istorie a folklorului național. Studiul este foarte semnificativ pentru autor, pentrucă vine în conflict cu toți folkloriștii de ocazie. Autorul supune unei drepte și atente revizuiri critice toate mărturiile de folklor poetic la noi, dela Anton Pann [1], și până la publicațiile sale; deosibește prefolkloriști (prima generație: Kogălniceanu, Negruzzi, Alecsandri, Russo, Eliade, Bălcescu; a doua generație: Iarnik-Bârseanu, Bibicescu, G. Dem. Teodorescu) și folkloriști veritabili. Piatra de hotar între aceștia este școala și metoda dela Graiul nostru (1906, în jurul prof. Ovid Densușianu, I. A. Candrea și Th. Speranția; la p. LXXXIX o utilă listă a colecțiilor făcute metodic, la Români).

Acest examen critic își lărgește orizontul prin 2 mari calități: 1. privește folklorul cu toate problemele lui: influențe străine la noi (Thierry, Herder, Ardealul [2], etc.), termenul popular și poporan, istoricul cuvântului folk-lore, psichanaliza și problema elementelor indecente, antologiile, folklorul muzical (dece nu și cel coreografic, exploatat în ultimul timp de G. T. Niculescu- Varone?!).

2. Toate aceste probleme, care se pun în legătură cu folklorul român, sunt tratate în lumina stărilor similare din Germania, Franța, Anglia și țările balcanice.

Ca încheiere, nu putem decât felicita Fundațiunea Regale Ferdinand I care înlesnește publicarea unor asemenea studii.

Dan Simonescu.

GALUȘCA, TEODOR, *Câteva aspecte de folklor (Cuget moldovenesc,* an. IV (1935), nr. 5-7, p. 6).

IZVORAȘUL, revistă de muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc. Bistrița-Mehedinți, 1935. 16×24.

[JIANU, CONSTANTIN și DUMITRAȘCU-SURPACEANU, GR., *Cântece și strigături,* Culegeri din popor. R.-Vâlcea, 1935. Tip. Episcopul Vartolomeiu. 32 p. 5 lei].

KIRIAC, D. G., *Colinde și cântece de Crăciun,* ediție com-

---

1) Pentru folklor publicat înainte de Anton Pann, în epoca veche (cercetarea acestei epoci lipsește în studiul lui I. Diaconu), vezi Dan Simonescu, *Cântece de stea tipărite înainte de Anton Pann,* în *rev. soc. Tinerimea română,* 51 (Dec. 1932), p. 114-118.

2) Asupra influenței germane, prin Ardeal, am citit o mai documentată expunere scrisă de M. Gaster, *Anton Pann, Povestea vorbii,* Craiova 1936 (prefața), în colecția *Clasicii români comentați,* sub îngrijirea prof. N. Cartojan.

pletă îngrijita de CONST. BRAILOIU. București, 1935. Edit. societății compozitorilor români. 16 p. 16,5×23,5. 40 lei.

LUPU-MORARIU, OCTAVIA, *Populare, (Făt-Frumos,* an. X (1935), p. 116).

MADAN GH., *Cântece moldovenești dela codru (Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 1, p. 56; nr. 2, p. 68; nr. 9, p. 56).

MILCOVICI, Z., *Folklor și iconografie (Convorbiri literare* an. LXVIII (1935), p. 512-519).

[MUREȘEANU, PROF. C., *Proverbe dela Români și alte neamuri,* Constanța, 1935. Tip. Albania, 72 p.].

MUȘLEA ION, *Alte variante românești ale snoavei despre femeia necredincioasă, (Anuarul arhivei de folklor,* III, p. 169-176).

NICULESCU, I. GH., *Doina expresie a sufletului și puterii de creație poetică a poporului român.* Contribuție la o eventuală monografie asupra doinei. Gheorghieni, 1935. Tip. I. Kahan. 32 p. 16×23,5. 15 lei.

NICULESCU-VARONE, G. T., *Folklor românesc din Ardeal.* Comuna Nădășău, plasa Huedin, jud. Cluj. București, 1935. Tip. seminarul monahal Cernica. 72 p. 16×23,5. 3 fotografii și o schiță topografică. 20 lei. Recensie de: MUREȘEANU, ION B., *(Luceafarul,* an. I (1935), p. 603).

OANCEA, NICOLAE, *Crăciunul,* colinde si cântece de stea. Brașov, 1935. 15×18,5. 28 p. Litografia Lehman. 26 lei. — *Culegere de coruri.* București, 1935. Edit. Fundatia culturală principele Carol. Tip. M. O. Imprimeria națională. 104 p. 15,5×20,5. Un desen de Mac. Constantinescu și diverse fotografii. 30 lei, Cartea satului, nr. 6.

OCHIȘOR, IONICĂ, *Basmul mărțișorului (Viata Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 3, p. 73). *Folklor din* OLTENIA, *(Arhivele Olteniei,* an. XIV (1935), p. 447-452).

PACAȚIAN, TEODOR V., *Crăciunul anului 1864 în Banat (Luceafărul,* an. I (1935), p. 545).

PARALESCU, ION N., *Literatura poporană (Luceafărul literar și critic,* an. VIII (1935), nr. 9, p. 14).

[PASCU, DIMITRIE, *Proverbe albaneze.* Constanța, 1935. Tip. Albania. 32 p.]

PETEANU, DR. A. E., *Datini și obiceiuri de Crăciun in Banat (Luceafărul,* an. I (1935), p. 557). — *Doine din Banat (Luceafărul,* an. I (1935), p. 269; p. 71; p. 18).

PETROVICI, EMIL, *Folklor din valea Almăjului* (Banat), *(Anuarul arhivei de folklor,* III, p. 25-158).

POPA, VICTOR ION, *Vicleimul.* Joc sfânt cules din popor cu întregiri și lămuriri de punere în scenă. Cu așezare pe muzică a melodiilor populare (semne bizantine și apusene) de G. Breazul. București, 1934, Edit. Fundația culturală regală principele Carol. Tip. M. O. Imprimeria națională. 156 p. 16×20,5. Un desen de Lena Constante. 30 lei Cartea satului, nr. 7.

POPOVICI, VASILE, *Colinde,* armonizate pe trei voci egale București, 1935. Tip. Socec. 16×23.32 p. 40 lei.

POTOP, I., *Folklor din Basarabia (Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 5, p. 72).

SMÂNTÂNESCU, DAN, *Naşterea Mântuitorului,* origini — mituri — tradiții *(Tinerimea română,* an. LIV (1935), p. 131).

SULUȚIU, OCTAV, *Un jubileu neobservat,* G. Dem. Teodorescu: Poezii populare, *(Viața literară,* an. X (1935), nr. 4, p. 1).

3. ISTORIE şi CRITICĂ LITERARĂ.

a. IDEI GENERALE. TEORIE LITERARĂ.

AMARU, BOGDAN, *Poezia proletară* (*Societatea de mâine*, an. XII (1935), p. 19).

ARGHEZI, TUDOR, *Vioara şi paleta* (*Muzică şi poezie*, an. I (1935), nr. 1, p. 9). — *Ziua cărţii* (*Gazeta festivă a cărţii*, Mai 1935, p. 1).

ATANASIU, GH., *Posibilităţi şi gânduri pentru romanul bănăţean* (*Luceafărul*, an. I (1935), p. 463). — *Regionalismul literar creator* (*Luceafărul*, an. I (1935), p. 567).

BALTAZAR, CAMIL, *Romancierul cosmosului mic*, p. 647-648; *Pagină de jurnal*, p. 648-649; (*Revista fundaţiilor regale*, an. II (1935), nr. 12).

BALTEANU, DAN C., *Etnicul şi lirica contemporană*, (*Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 49, p. 3).

BANCILA, VASILE, *Despre „eseu"* (*Gândirea*, an. XIV (1935), p. 184-188).

BARBULESCU, PAUL, *A fi scriitor român* (*Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 37, p. 1). — *Despre poezie* (*Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 10, p. 4).

BARNOVSCHI, D. V., *O lămurire şi o răfuială* (*Societatea de mâine*, an. XII (1935), p. 181).

BELLU, PETRE, *‹Proaspătul sabăsgoim»,* *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 25, p. 6).

BIRAESCU, TRAIAN, *Literatura și politica ieri și azi* *(Cele trei Crișuri,* an. XVI (1935), nr. 11-12, p. 174).

BLAGA, LUCIAN, *Despre câteva excese de erudiție, un răspuns,* *(Gândirea,* an. XIV (1935), p. 150-155).

BLECHER, M., *Care este esența poeziei* *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 378, p. 7).

BOTTA, DAN, *Technică și poezie* *(Luceafărul literar și critic,* an. IX (1935), nr. 1 p. 36).

BRATIANU, FILOMELA, *Aspecte în literatura germană actuală,* *(Gândirea,* an. XIV (1935), p. 271-274).

BUCUȚA, EMANOIL, *Săptămâna cărții* *(Boabe de grâu,* an. V (1934), p. 167).

CALINESCU, G., *O chestiune în fond generală* *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 761, p. 1).

CERNA, P., *Lirica poeziilor filosofice,* trad. de C. GEROTA. *(Tinerimea română,* an. LIII (1935), p. 212).

CHELARU, TRAIAN, *Scheme și marginalii* *(Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 14).

CHIȚESCU, N., *Despre problema romanului creștin* (À propos de opera lui François Mauriac), *(Raze de lumină,* an. VII (1935), p. 26).

COMARNESCU, PETRU, *Cusurul literaturii contimporane* *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 381, p. 6). *Poezia și recenta concepție a lui Valéry,* *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 372, p. 5).

CONSTANTINESCU, POMPILIU, *Renașterea nuvelei* *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 398, p. 10).

COSTIN, LUCIAN, *Rolul poeziei și al romanului,* *(Luceafărul literar și critic,* an. VIII (1935), nr. 3, p. 12).

CUCU, STELIAN, *Provincia literară,* *(Pământul,* an. IV (1935), nr. 117-120, p. 9).

DAVIDESCU, N., *Ideea de muzicalitate și poezia modernă* *(Muzică și poezie,* an I, (1935), nr. 2, p. 18).

N. DAVIDESCU: IDEEA DE MUZICALITATE IN POEZIA MODERNĂ.

N. Davidescu, criticul simbolismului românesc, scrie cu autoritatea pe care i-o dau acele limpezi Aspecte și direcții **literare. Autorul face deosebire între artificiile muzicale de rimă, metrică și ritm, care constituesc sonoritatea exterioară a oricărui vers și între muzicalitatea interioară a stărilor de conștiință neorganizate. Dacă poezia clasică a realizat minunate momente de muzică a cuvintelor, modernismul se aplică celeilalte muzici, a sentimentelor nedeslușite. Cât privește cea dintâi, N. Davidescu o exemplifică prin versul racineian:**

Le fils de Minos et de Pasiphae,

iar pe cea de a doua cu următoarele versuri din Mallarmé:

Ces nymphes, je veux les perpétue, si clair
Leur incarnat léger voltige dans l'air
Assoupci de sommeil touffu.... etc.

Exemplele sunt clasice. Se pare însă că N. Davidescu le citează din memorie, ceeace le aduce oarecare modificări. In mod exact sunt acestea:

La fille de Minos et de Pasiphë

şi

Ces nymphes, je les veux perpétuer, si clair,
Leur incarnat léger, qu'il voltige dans l'air
Assopi de sommeils touffus...

(rev. fundaţiilor regale)

DEMETRESCU, ROMULUS, *Din problematica romanului nostru de astăzi, (Pagini literare,* an. I, (1935), p. 549-555).

DOBRIDOR, IL., *Despre critici, (Viaţa romînească,* an. XXVII (1935), nr. 3-4, p. 75-77).

ELIADE, MIRCEA, *Cultura scriitorului (Viaţa literară,* an. X (1935), nr. 4) — *Dela recensie la critică (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 406, p. 6). — *Despre critică şi monografii (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 408, p. 6). — *Fragmente (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 401, p. 9). — *In jurul unei polemici* (Vladimir Streinu — Tudor Vianu) *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 394, p. 6). — *Realităţi româneşti (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 392, p. 6). — *Scriitorul şi publicul său, (Viaţa literară,* an. X (1935), nr. 2, p. 1). — *Sechestru şi literatura, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 401, p. 3).

GHIDU, GEORGE I., *Romantismul (Munca literară,* an. III (1935), nr. 22, p. 3.).

GHIŢULESCU, ANGHEL, *Romanul de aventuri şi Pierre Benoit, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 28, p. 4).

GEORGESCU, VALENTIN AL., *Dela romanul «Poces» de Ion Biberi la procesul poeziei moderne, (Arhivele Olteniei,* an. XIV (1935), p. 460-465).

GEROTA, C., *Banalizarea romanului românesc (Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 187-190).

HOLBAN, ANTON, *Romanul şi nuvela (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 408, p. 7).

IGNAR, *Gânduri pentru săptămâna cărţii (Munca literară,* an. III (1935), nr. 21, p. 1).

ILIESCU, TIBERIU, *Momente de critică de anotimp (Meridian,* caet opt. (1935), p. 29).

ILOVICI, MIHAIL, *Desgustul literaturii. (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 31, p. 2).

IOAN, ŞTEFAN C., *Politica şi literatura (Cele trei Crişuri,* an. XVI (1935), nr. 11-12, p. 171).

IONESCU, EUGEN, *Generaţia fetelor (Viaţa literară,* an. X (1935), nr. 2, p. 1).

ISAC, EMIL, *Poezia inutilă? (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 43, p. 6). — *Problema scriitorilor ardeleni,* scrisoarea unui poet tânăr *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 45, p. 6).

IVAŞCU, G., *Bilanţuri literare (Manifest,* an. II (1935), nr. 1, p. 13).

LUCA, GHERASIM, *Cultură şi poezie (Cuvântul liber,* an.

II (1935), nr. 30, p. 8). — *Denaturarea poeziei (Cuvântul liber* an. II (1935), nr. 27, p. 8). — *Leaturi de scriitori, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 22, p. 6). — *Poezia de atmosferă (Cuvântul liber,* an. II (1935) nr. 23, p. 3). — *Poezia pentru inițiați, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 19, p. 2) — *Prezența poeziei, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 17, p. 2).

MANDACHESCU, ION, *Târgul cărții (Munca literară,* an. III (1935), nr. 21, p. 1).

MANOLESCU, ION AUREL, *Domnișoare bătrâne și poeți uitați, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 47, p. 3). — *Inutilitatea săptămânii cărții, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 22, p. 3).

MARINESCU, I. M., *Din lumea antichității clasice (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935) nr. 757, p. 5).

MARTINESCU, PERICLE, *Intre critică, roman și cronica literară (Reporter,* an. III (1935), nr. 82, p. 2).— *Literatură și politică, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 380, p. 7).

MARTINESCU, VICTOR VALERIU, *Poezia ca artă liberală (Reporter,* an. III (1935), nr. 60, p. 3). — *Scriitoarele noastre, (Litere,* an. III (1935), nr. 18-19, p. 4).

MATEI, NICODIM ION, *Actualizarea romantismului (Cruciada românismului,* an. II (1935), nr. 54, p. 8). — *Despre traduceri și traducători, (Cruciada românismului,* an. II (1935), nr. 53, p. 3).

MEHEDINȚI, S., *Cartea cărților (Gazeta festivă a cărții,* Mai, 1935, p. 1).

MICIOCIO, FOCIONI, *Bezne, (Cruciada românismului,* an. II (1935), nr. 54, p. 8).

MINAR, OCTAV, *Păreri asupra politicei și literaturii (Cele trei Crișuri,* an. XVI (1935), nr. 11-12, p. 172).

MORARIU, LECA, *Dela... Academia română din Brașov, (Făt-Frumos,* an. X (1935), p. 50).

MURĂRAȘU, D., *Cultul clasicilor (Tinerimea română,* an. LIV (1935), p. 45).

MURĂȘANU, TEODOR, *Cuvinte către flacăra sfântă (Pagini literare,* an. II (1935), p. 3-5).

NENIȘOR. GH., *Politica și literatura modernă (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 752, p. 3). — *Romanul negativismului (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV, (1935), nr. 743, p. 1).

NICU, ALEXANDRU M., *Cartea ca factor social (Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 6, p. 33).

NISTOR, ION I., *In căutarea unor noi forme literare, (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 33).

NOUR, ALEXIS, *Cetitorii sovietici (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 779, p. 1). — *Concepția romanului rusesc (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 744, p. 3). — *Din literatura «constructivistă» a Rusiei-Sovietice — Constructorii unei Magistrale, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 764, p. 4).

PAVEL, R., *Literatura română la atac (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 32, p. 3).

PELTZ, I., *Consideraţiuni asupra romanului (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 4, p. 47-49).

PETRESCU, CAMIL, *Bilanţuri literare (Munca literară,* an. II (1935), nr. 19, p. 1) — *O problemă naţională: Cartea (Munca literară,* an. III (1935), nr. 21, p. 1). — *Săptămâna cărţii (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 7, p. 187-195).

PETRESCU, CEZAR, *Critică şi critici (Viaţa literară,* an. IX (1935), nr. 167, p. 1).

PHILIPPIDE, AL., *Cronica literară (Cuvântul liber,* an II (1935), nr. 18, p. 2). — *Darul povestirii (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 737, p. 1). — *Literatură nevertebrată, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 14, p. 11). — *Literatură oportunistă (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 9, p. 7). — *Pledoarie pentru nuvelă (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 735, p. 1). — *Şcoli literare, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 736, p. 1). — *Scrisul frumos (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 739, p. 1).

POPA, GRIGORE, *Problematica românească actuală în lumina publicaţiilor maghiare (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 9, p. 687-690).

POPA, NICOLAE I., *Intre poeţi şi critici* (G. Călinescu — Dragoş Vrânceanu), *pe marginea unei polemici (Gând românesc,* an. III (1935), p. 560-567).

PREAJBĂ, SCARLAT, *Necesitatea literară, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 20, p. 1).

RADIANA, R., *Destinul scriitorului (Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 3, p. 74).

ROBOT, AL., *Literatura de vis şi literatura de realitate (Reporter,* an. III (1935), nr. 60, p. 2).

ROCO, DINU, *Invazia cărţilor inutile, (Munca literară,* an. III (1935), nr. 23, p. 2).

SADOVEANU, IZABELA, *Aniversare (Adevărul literar şi artistic,* s. II an. XIV (1935), nr. 783, p. 1).

SADOVEANU, MIHAIL, *Luna Iaşilor (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 776, p. 1). — *Scrisoare (Făt-Frumos,* an. X (1935), p. 6).

SEVASTOS, M., *Gânduri de sărbători (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 785, p. 1).

SIMIONESCU, I., *Sărbătoarea cărţii, (Gazeta festivă a cărţii,* Mai 1935, p. 3).

SIPSOM, MARC, *Poetul proletar (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 23, p. 2).

STAMATU, HORIA, *Schiţe pentru o artă poetică (Ideea românească,* an. I (1935), nr. 1, p. 35).

STANESCU, P. P., *Literatură şi seriozitate (Gândul vremii,* an. III (1935), nr. 4, p. 40). — *Beţie de cuvinte (Gândul vremii,* an. III (1935), nr. 5, p. 33).

STELIAN, CONSTANTIN, *Literatura pentru copii (Atheneum,* an. I (1935), p. 272).

STOICA, V., *Săptămâna cărţii (Blajul,* an. II (1935), p. 286).

STREINU, VLADIMIR, *Plagiatorul strateg* (Tudor Vianu), *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 391, p. 9). — *Suprarealismul*

în antologie (*Revista fundaţiilor regale*, an. II (1935), nr. 12, p. 644-647). — *Tradiţia conceptului modern în poezie* (*Revista fundaţiilor regale*, an. II (1935), nr. 4 p. 119-143).

VLADIMIR STREINU: TRADIŢIA CONCEPTULUI MODERNE DE POEZIE.

Antorul după o prezentare elegantă şi bogată în amănunte documentare, precizează genealogia şi evoluţia poeziei actuale prin filiaţiunile cronologice: Edgard Poë, Ch. Baudelaire; St. Mallarmé, Paul Valéry.

Constantin Stelian.

SUCHIANU, D. I., *Actualităţi culturale europene*, Voga biografiilor romanţate (*Revista fundaţiilor regale*, an. II (1935) nr. 8, p. 458-461).

ŞULUŢIU, OCTAV, *Abundenţa literară* (*Pământul*, an. IV (1935), nr. 106, p. 3).

TALEX, ALEXANDRU, *Cum sunt tipăriţi scriitorii tineri*, (*Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 35, p. 3). — *Literatura „proletară"*, (*Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 38, p. 3). *Rostul scriitorului tânăr*, (*Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 34, p. 3).—*Săptămâna cărţii*, (*Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 19, p. 4).

TOPLICEANU, TRAIAN, *Săptămâna cărţii*, (*Fruncea*, an. II (1935), nr. 20, p. 1).

TREBONIU, VIRGIL, *Am avut şi avem în literatura română «negri»?* (*Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 50, p. 4). — *Martorul cu teorii poetice*, (*Cruciada românismului*, an. II (1935), nr. 52, p. 3). — *Poeţii Rusiei de azi*, (*Cruciada românismului*, an. II (1935), nr. 54, p. 3).

VALERIAN, I., *Inflaţia romanului*, (*Viaţa literară*, an. IX (1935), nr. 168, p. 1).

VIANU, ALEXANDRU, *Actualităţi franceze*, (*Revista fundaţiilor regale*, an. II (1935), nr. 8, p. 461-465, nr. 10, p. 214-218; nr. 12, p. 694-702).

VIANU, TUDOR, *Critică decorativă*, (*Gând românesc*, an. III (1935), p. 257-262). — *Critica literară şi răspunderea morală*, (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 393, p. 8). — *Mizeriile literaturii*, (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 388, p. 9). — *Un răspuns*, (lui Vladimir Streinu), (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 392, p. 8).

ZARIFOPOL, PAUL, *Râs şi comic*, (*Revista fundaţiilor regale*, an. II (1935), nr. 8, p. 260-266). — *Viaţa culturală europeană*, (*Revista fundaţiilor regale*, an. II (1935), nr. 12, p. 483-488).

b. ISTORII LITERARE.

BACOV, EMILIAN, *Evoluţia şi revoluţia poeziei ruseşti,* (*Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 137; p. 176).
BERNEA, ERNEST, *Poezia română contemporană,* aspecte, origini şi curente, (*Rânduiala,* an. I (1935), p. 188-196).
BRATEŞ, RADU, *Pentru o istorie a literaturii române,* (*Blajul,* an. II (1935), p. 477).
BUCUR, SEPTIMIU, *Literatura ardeleană post-belică,* (*Viaţa literară,* an. IX (1935), nr. 166, p. 2, nr. 167, p. 2).

CALINESCU, G., *Tabloul poeziei române pe anul 1934,* (*Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 734, p. 1).
CHINEZU, ION, *Literatura maghiară de azi din Ardeal,* (*Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 4, p. 179-183).
CHRISTU, VASILE, *Aspectele sociale ale literaturii bulgare de astăzi,* (*Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 118).
CREVEDIA, N., *Literatura bulgară,* (*Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935) nr. 11, p. 430-443).

DRAGOMIRESCU, MIHAIL, *Istoria literaturii române în secolul XX (1900-1910).* După o metodă nouă. *Semănătorism, poporanism, criticism.* Bucureşti, 1934. Edit. Institutul de literatură, Tip. Române-unite. 192 p. 13,5×21. 100 lei.

EFTIMIU, ELENA, *Literatura modernă iugoslavă,* (*Familia,* s. III, an. I (1935), nr. 9, p. 92-94). — *Poezia slavă modernă,* (*Pasărea albastră,* an. I (1935) nr. 1, p. 1). — *Romanul slav modern,* (*Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 759, p. 6).

GOLDSTEIN, FRED, *Evoluţia poeziei culte în literatura română,* (*Vlăstarul,* an. XI (1935), nr. 3, p. 9; nr. 7-8, p. 15).

HANEŞ, PETRE V., *Limba română,* memento. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Române-unite. 120 p. 13×20,5. 30 lei Cuprinde: Programele, Genurile literare, Istoria literaturii până la Alex. Odobescu, Istoria literaturii dela Alex. Odobescu înainte. Istoria literaturii contemporane. Istoria limbii.

IORDACHESCU, CICERONE, *Istoria vechii literaturi creştine,* (Epoca de aur 325-461). Partea II. Iaşi, 1935. Tip. Alex. Ţerek. XXVIII+300 p. 13,5×21. 200 lei. Recensie de: N. C. (*Revista teologică,* an. XXV (1935), p. 271).
IORGA, N., *Istoria literaturii româneşti contemporane, volumul I, Crearea formei 1867-1890;* Prefaţă. Cap. I. Punctul de plecare. Starea literaturii româneşti în 1866; Literatura bucureşteană a vechii generaţii; teatrul bucureştean; încercări de organizare la Bucureşti. In ţară neliberă: Ardealul, Bucovina. In Iaşi. Cap. II. Indreptările ideologice. Cei dintâi inoitori: agitaţii de presă, Junimea şi Convorbiri literare, noile reviste muntene. Cap. III. Elaborarea doctrinei unei noi generaţii, A. D. Xenopol. Cap. IV. Producţia literară. Diletan-

tismul romantic la Convorbiri. Prima opoziţie bucureşteană: şcoala naţională a lui Haşdeu. Noua opoziţie bucureşteană. Opoziţia ardeleană. Curentul nou de peste hotare la Convorbiri. Inceputul noii nuvele. Cap. V. Creatorii literaturii noi: Mihai Eminescu. Influenţa lui Eminescu. Noul Alecsandri. Nuvela lui Ioan Slavici. Cap. VI. Epoca realismului popular. Indreptările ideologice. Scriitorii cu fond popular: Odobescu şi Slavici. Eminescu şi subiectele populare. Poezie românească şi poezie patriotică, Noul teatru. Ardealul şi noua mişcare. Cap. VII. Literatura în serviciul politicei: îndreptările, realizările: Eminescu luptător politic, teatrul de realităţi. Cap. VIII. Literatură pentru artă. Indreptările. Dispariţia conducerii doctrinare. Spiritul noului tineret. Scriitorii Duiliu Zamfirescu. Capriciul estetic Delavrancea. Un sentimental Alexandru Vlahuţă. Noul Macedonski. Noi scriitori junimişti. Cap. IX. Ardealul şi noua literatură ţărănească. Literatura bucovineană. George Coşbuc. Poezia ardeleană pe lângă Coşbuc. Bucureşti, 1934. Edit. Adevărul. Tip. Datina românească Vălenii de Munte. 372 p. 17×25. 70 lei. — *Volumul II, In căutarea fondului (1890-1934)*. Cap. I. Noua literatură naţionalistă. Indreptările. Incercări de grupare: până la Revista nouă, Revista nouă; agonia Junimii; Grupările scriitorilor dela 1880; grupările tinerilor ardeleni; Cap. II Semănătorul. Noua predicaţie de realităţi: formarea programului; îndreptarea socială şi acţiunea naţională, formaţiile literare la Românii neliberi. Cap. III Realizările: scriitorii maturi; scriitorii încă tineri; scriitorii încă noi St. O. Iosif; Ion Gorun şi Constanţa Hodoş; colaboratorii Semănătorului; noua poezie ardeleană. Povestirea nouă Mihai Sadoveanu; alţi povestitori noui: V. Pop, Em. Gârleanu, Sandu Aldea; poezia de cugetare P. Cerna, G. Vâlsan; alţi poeţi la Semănătorul; alături de Semanatorul. Cap. IV Incercări de o altă ideologie. Lupta contra Semănătorului. Cap. V. Imprăştierea puterilor tineretului. Scriitorii noi şi vechi. Noii poeţi tradiţionali. Teatrul. Cap. VI. Lupta contra modernismului. Indrumările contrazicătoare. Poezia nouă. Noii povestitori. Protestari critice. Cap. VII. După răsboiul şi criza bolilor literare. Influenţa răsboiului de unitate naţională. Publicaţiile periodice. Scriitorii. Povestitorii. Semne de îndreptare. Bucureşti, 1934. Edit. Adevărul. Tip. Datina românească. Vălenii de Munte. IV+322 p. 17×25. 70 lei.

N. IORGA: ISTORIA LITERATURII ROMÂNE CONTEMPORANE.

Două volume despre care am fi vrut să se găsească aici mai mult decât aceste rânduri; dar deoarece lucrarea aceasta nu a căpătat încă o formă definitivă şi în care confuziile unei grabnice redactări, lângă foarte serioase greşeli de tipar abundă, ne rezervăm o privire largă pentru ediţia ce va veni.

M. S.

MIRZA, NICOLAE, *Pe marginea unui breviar de poezie bucovineană contemporană, (Pagini literare,* an. I (1935), p. 537-538).

MISTAKIDE, ANTON, *Poezia neo-elenă, (Luceafărul,* an. I. (1935), p. 505).

NANDRIŞ, GRIGORE, *Cu prilejul apariţiei schiţei literaturii româneşti de Emil Biedrzycky, (Gând românesc,* an. III (1935), p. 175-178).

POPOVICI, DR. AT. şi TOPLICEANU, TRAIAN, *Istoria literaturii române* pentru uzul elevilor de liceu, şcoală normală, candidaţii la bacalaureat şi învăţători. Timişoara, 1935. Edit. autorilor. Tip. Enric Uhrmann. 230 p. 12×19. 80 lei.

PREDESCU, LUCIAN, *Istoria literaturii române.* Bucureşti. 1936. Edit. şi tip. Socec. 320 p. 13×20. 80 lei. Cuprinde formarea limbii române. Inceputurile literaturii populare, orală şi scrisă. Literatura secolilor XVI-XVIII din Ardeal, Moldova şi Muntenia. Scriitorii revoluţiei dela 1821. Patruzecioptiştii. Junimea. Semănătorul, Poporanismul, etc... Scriitorii contemporani în zilele de astăzi.

LUCIAN PREDESCU: ISTORIA LITERATURII ROMANE.

Vrea să fie un îndreptar simplu pentru literatura română dar nu reuşeşte. Este foarte prost şi neromâneşte scrisă. Este plină de greşeli şi de păreri, judecăţi, caracterizări asupra scriitorilor şi operilor lor de o „grotescă“ şi „transcedentală“ judecată critică.

M. S.

SALABOFF, PROF. DR. CONSTANTIN, *Literatura bulgară mai nouă,* trad. de STELLA H. PETROFF, *(Arhiva,* an. XLII (1935), p. 6).

SALVINI, LUIGI, *Literatura vecinilor noştri:* Scurtă privire asupra literaturii bulgare moderne, *(Viaţa romıneasca,* an. XXVII (1935), nr. 2, p. 98-101).

SIMONESCU, DAN, *Ilia P. Vogteridi: Scurtă istorie a literaturii neo-elinice* (1000-1930), *(Revista istorică română,* (1934), vol. IV, p. 323).

ŞIREAGU, OCTAVIAN, *Lirica maghiară modernă din Ardeal, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 746).

ŞIŞMANOV, DIMITRI, *Literatura bulgară,* trad. de MIHAIL STRAJE, *(Familia,* s. III, an. II (1935) nr. 2, p. 73-84; nr. 3, p. 71; nr. 4, p. 61-68; nr. 5-6, p. 79-85).

SKIWSKI, I. E., *Literatura polonă contemporană, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 568).

STREINU, VLADIMIR, *O perspectivă asupra poeziei noastre actuale, (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 10, p. 146-169). Se insistă mai cu temei asupra poeziei lui Ion Barbu, Dan Botta; Barbu Brezianu; Mihail Dan; Virgil Gheorghiu; Emil Gulian; Horia Stamatu; Simion Stolnicul.

VLADIMIR STREINU: O PERSPECTIVĂ A POEZIEI NOASTRE ACTUALE.

Vladimir Streinu, criticul — care prin sensibilitatea înţelegerii poeziei dovedeşte că a fost şi poet — arată caracterul

de izolare, de depărtare de public, luat de poezia modernă, care astfel a ajuns la hermetism şi la abstractizare, depărtându-se de ceea ce constituia esenţa lirismului, de sensibilitate. Vladimir Streinu pune şi problema purismului în poezie şi a lirismului abstract. Se înţelege că nu îmbrăţişează poezia română în toate aspectele ei. E numai un aspect al ei şi asta o recunoaşte autorul însuşi. Dar e o serioasă contribuţie la înţelegerea lirismului românesc contimporan. Transcriu un pasaj în care se vede concepţia autorului despre poezie:

„...poetul este pur dacă ştie să fie atât descriptiv cât şi interior, dacă reuşeşte să arate şi valori gratuite şi valori contigente, dacă versul îi povesteşte lupte crâncene sau numai dacă îi caută domol să fie orice şi ori cum însă oricât, să nu se ferească de impurităţi, ci numai de tirania uneia; şi realizând o poezie totalitară, câteodată poate pune în cuvântul său chiar cât de cât emotiv — fără ruşine, emoţia fiind sensul vieţii prin care versul devine mai scump".

Arbitrer (Familia).

SURU, MIRON, *Literatura contemporană, (Fruncea,* an. II (1935), nr. 44, p. 7).

UNGHERI, ANDREI, *Literatura săsească ardeleană din zilele noastre, (Blajul,* an. II (1935), p. 271).

VASILIU, N., *Două istorii ale literaturii române,* (M. Dragomirescu şi N. Iorga), *(Convorbiri critice,* s. nouă (1935), nr. 3-4, p. 12).

c. STUDII. CRITICE. CONTRIBUŢIUNI.

[ALBU, NICOLAE, *Insemnări literare şi pedagogice.* Tg. Mureş, 1935. Tip. Ardeleană. 48 p.]

ARGHEZI, TUDOR, *Deslegare* (către Şerban Cioculescu), *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 766, p. 1).

BĂCANU, ION MARIN, *Panait Istrati, Petre Bellu şi pornografii, (Luceafărul literar şi critic,* an. IX (1935), nr. 1. p. 56).

BĂLAŞEL, TEODOR PREOTUL, *Note bogomilice găsite prin Oltenia, un vechi imn religios, (Arhivele Olteniei,* an. XIV (1935), p. 163).

BITAY, A., *Un «Tatăl nostru» românesc într'o carte suedeză din 1671, (Revista istorică,* an. XXI (1935), p. 326-333).

BOB.SCU, I. B., *In clipe de linişte,* articole de studii. Cuprinde şi studii despre: Dimitrie Bolintineanu, Mihail Kogălniceanu, Costache Negri, Alexandru Odobescu. Bucureşti, 1935. Tip. I. C. Văcărescu, 258 p. 16×23. 100 lei.

BOGDAN-DUICĂ, GH., *Ion Slavici şi Mihai Eminescu. (Mihai Eminescu,* an. VI (1935), nr. 13, p. 1). — *Alţi prieteni* (ai lui Eminescu)? *(Mihai Eminescu,* an. III (1935), nr. 13, p. 18).

BOGDAN, N. A., *Satire politice de acum jumăzate de veac, (Arhiva,* an. XLII (1935), p. 218).

BOZ, LUCIAN, *Cartea cu poeți,* (critice). București, 1935. Edit. și tip. Vremea, 256 p. 12,5×19,5. Un portret al autorului de I. Anestin. Coperta de Kin. 60 lei. Cuprinde: Prefață. Tudor Arghezi. G. Bacovia. Ion Vinea. Lucian Blaga. Ion Barbu. Demostene Botez. Dan Botta. Camil Petrescu. Ion Pillat. Adrian Maniu. V. Voiculescu. N. Crevedia. Radu Boureanu. Emil Gulian. Ioan Georgescu. Simion Stolnicul. George Gregorian, Alex. Philipide. Camil Baltazar. G. St. Cazacu. George Dumitrescu. Radu Gyr. Dragoș Vrânceanu. Eugen Jebeleanu. Horia Stamatu. Virgil Gheorghiu. Urmuz. B. Fundoianu. H. Bonciu, Ilarie Voronca. Geo Bogza. Recensii de: CĂLINESCU, G.*(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 738, p. 9); CRONICAR *(Reporter,* an. III (1935), nr. 54, p. 2); MARTINESCU, PERICLE, *(Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 21); MIHAESCU, I., *(Meridian,* caet șase (1935), p. 26); MONDA, VIRGILIU, *(Reporter,* an. III (1935), nr. 55, p. 6); ȘERBU, IERONIM, *(Viața literară* an. IX (1935), nr. 167, p. 3); STELIAN, CONSTANTIN, *(Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 260-262); ȘULUȚIU, OCTAV, *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 7-8, p. 101-105).

BUCUȚA, EMANOIL *P. E. N.-clubul român, (Luabe de grâu.* an. V. (1934), p. 284).

CHINEZU, ION, *Literatura urii, cazul Duday, (Gând românesc,* an. III (1935), p. 571-582). —*Une littérature de haine (Revue de Transylvanie,* an. II (1935), nr. 2, p. 204).

CIOCULESCU, ȘERBAN, *Detractorii lui Caragiale* (Caion, Pompiliu Eliade, E. Lovinescu, Alexandru Macedonski, Constantin Banu, N. Davidescu), *(Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 10, p. 170-190; nr. 11, p. 402-426). *Mânăstirea Neamțu la sfârșitul domniei lui Vasile Lupu, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 402, p. 11).

ȘERBAN CIOCULESCU: DETRACTORII LUI CARAGIALE.

Informație bogată, judecată sănătoasă, apărare obiectivă, însuflețirea unei conștiințe care nu poate să tacă și să fie lașă, se găsește în studiul lui Șerban Cioculescu unde se vorbește despre detractorii lui I. L. Caragiale.

M. S.

CONSTANTINESCU, POMPILIU, *Despre poeți și poezie, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 399, p. 8; nr. 401, p. 10; nr. 402, p. 10; nr. 403, p. 10; nr. 404, p. 9; nr. 405, p. 5; nr. 406, p. 7, nr. 408, p. 7).

COSMA, AUREL JR., *Primele urme de literatură românească în Banat, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 495).

GÖLLNER, CAROL, *Un cântec revoluționar românesc din anul 1835, (Țara Bârsei,* an. VII (1935), p. 268).

GYR, RADU, *Breviar de literatură contimporană.* Patru medalioane lirice: Alice Călugărul, Elena Farago, Claudia Millian, Otilia Cazimir, *(Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 66-71).

LICEA, IOAN, *Contribuţiuni vechi româneşti la cultura altor popoare,* cercetări literare despre Petru Movilă, Miron Costin, Nicolae Milescu, Dimitrie Cantemir, Antioh Cantemir, Datine de crăciun, Barbu Delavrancea, Scriitori străini despre literatura nostră populară. Rolul şcoalei în viaţa noastră. Galaţi, 1934, Tip. George Jorică, 104 p. 14×21,5. 40 lei.— *Studii şi cercetări.* Galaţi, 1935. Tip. George Jorică. 192 p. 14×21. 60 lei. Cuprinde: Pravilă aleasă de Eustratie logofătul. Oratori: Demostene; M. T. Cicerone; Antim Ivireanu; Simion Bărnuţiu, Costache Negri, Mihail Kogălniceanu, Anastasie Panu, Vasile Boerescu, C. A. Rosetti, Barbu Katargiu, Mihail Kogălniceanu, I. C. Brătianu, Alex. Lahovari, Titu Maiorescu, Nicolae Filipescu, B. I. Delavrancea, Take Ionescu, P. P. Carp. I. I. C. Brătianu, I. G. Duca,, N. Iorga, Nicolae Titulescu, Regele Carol I, Regele Ferdinand I, Regele Carol II. Pentru întărirea graniţelor noastre, Raporturi culturale româno-bulgare.

LOVINESCU, E., *La apariţia lui „Mite"*, *(Reporter,* an. III (1935), nr. 52 p. 5).

MARINESCU, GEORGE, *Studii literare III.* Bucureşti, 1935. Tip. Universul. 13,5×21. 64 p. 30 lei. Cuprinde: Scrisoarea III de M. Eminescu; Voivozi şi doamne române cu talent literar; Lirismul lui George Gregorian; Nicolae Bălcescu; O concepţie critică (M. Dragomirescu). Recensie de: SIMONESCU, DAN, *(Tinerimea română,* an. LIII (1935), p. 353).

GEORGE MARINESCU: STUDII LITERARE.

Autorul strânge într'un volum diferite articole asupra literaturii româneşti, pe care le publicase mai înainte, răspândite prin reviste literare: Scrisoarea a III-a de M. Eminescu, **analiză literară.** Voivozi şi Doamne române cu talent literar, **cercetare critică estetică a operelor lui Neagoe Basarab, D. Cantemir, Regele Carol I, Carmen Sylva, Regele Ferdinand şi M. S. Regina Maria.** Lirismul lui George Gregorian, **caracterizare admirabilă, ieşind din analiza estetică a capodoperelor reprezentative ale poetului: elegii intime, elegii erotice şi poezii filosofice; în plus geniala poemă** In Sahara. Nicolae Bălcescu, **schiţă critică prin care fixează personalitatea de scriitor** (romantism avântat) **a istoriografului Bălcescu.** O concepţie critică, **cercetare ştiinţifică a principiilor critice din** Teoria poeziei **publicată de M. Dragomirescu în 1927.**

Din aceste studii, precum şi din altele publicate de G. Marinescu, se poate desprinde atitudinea sa critică: cercetarea estetică integrală a operelor pentru a le evidenţia calităţile de fond, formă şi armonie. Spre deosebire de M. Dragomirescu, maestrul la care s'a format, autorul dă uncori şi mai ales în lucrările de ierarhizare şi de clasificare, o atenţie mai mare elementului istorico-literar. G. Marinescu are reale însuşiri de critic literar: o însuşire deplină a esteticei integrale, spirit de observaţie pătrunzător, cultură bogată, ceeace îi permite să facă deseori comparaţii esenţiale între literatura română şi cele străine. Expunerea este de o simplitate şi claritate remarcabilă.

Dan Simonescu.

MATEESCU, C. N., *Din alcătuirile poetice ale lui Popa Gheorghie ot Văleni (Arhivele Olteniei*, an. XIV (1935), p. 267-271).

MINEA, I., *Ceva date despre B. P. Haşdeu ca profesor la Iaşi şi ceva despre T. Maiorescu, (Arhivele Olteniei*, an. XIV (1935), p. 200-205). — *Din istoria culturii româneşti.* Lecţii ţinute la Universitatea din Iaşi I 1. Cultura moldovenească în prima jumătate a sec. XVII, 2. Locul cronicii lui Ureche în istoria culturii româneşti. Iaşi, 1935. Tip. Gr. Bejan. 190 p. 16×23. 140 lei. Cuprinde studii despre: Eustraţie logofătul. Misail Călugărul, Simion Dascălul, Grigorie Dascălul. Recensie de: STOIDE, C. A., *(Arhiva*, an. XLII (1935), p. 222).

I. MINEA: DIN ISTORIA CULTURII ROMANEŞTI.

Lucrarea prof. I. Minea este o nouă şi amănunţită cercetare a izvoarelor vechi şi a ceeace s'a scris asupra lor, luând de foarte multe ori o atitudine deosebită de a cercetătorilor de până acum.

Două sunt tezele noi pe care le desvoltă, uneori dând o altă interpretare isvoarelor, alteori făcând simple ipoteze:

1. Academia dela Trei Ierarhi, întemeiată de Vasile Lupu după modelul şcoalelor din Chiev, a pus bazele întregei culturi moldoveneşti din sec. al XVII-lea; ea a produs factorii reorganizării vieţii moldoveneşti, a dat un ritm nou oamenilor spre libertate, demnitate şi cultură. Inlocuirea profesorilor cu spirit chievean prin elemente greceşti, **iată, după I. Minea (p. 23), începutul decăderii acestei şcoli.**

2. Cronica lui Ureche este produsul cel mai caracteristic al acestei şcoli (Miron Costin, nu!), prin tendinţele ei de a înfăţişa, în spirit moldovenesc, evenimentele, pe care Bielski le prezentase în spirit polon. Acesta fiind spiritul cronicei, nu este exclusă posibilitatea că cronica lui Ureche era scrisă latineşte **(p. 127). Forma românească i-a dat-o în acest caz Simion Dascălul, om învăţat pentru vremea lui, cu ştiinţă de carte polonă, dacă nu şi latinească (p. 133), repetă I. Minea, ultimele aprecieri, după N. Iorga. (C. A. Stoide într'o recensie ce a făcut cărţii lui I. Minea în** Arhiva, **XLII (1935). p. 222-233, a denaturat citatul, spunând:** dar nu şi latineşte. **In recensia lui C. A. Stoide sunt şi lucruri preţioase, cum de pildă schiţa biografiei lui Ureche, din nota dela p. 227-230).**

Studiul lui I. Minea va fi, de sigur, un nou prilej pentru reluarea chestiunei Ureche — Simion Dascălul — Eustratie Logofătul — Misail Călugărul.

Dan Simonescu.

MORARIU, VICTOR, *Horia, tragedie de Ghiţă Pop şi Wilhelm Tell de Schiller, (Codrul Cosminului*, an. IX (1935), p. 259-272; *Revista germaniştilor români*, an, IV (1935), p. 243).

MUREŞIANU, AUREL A., *Eminescu, Aurel Mureşianu şi serbarea dela Putna.* Cernăuţi, 1935. Tip. Glasul Bucovinei. 28 p. 17,5×25. 20 lei. Extras din buletinul *Mihai Eminescu*, an. V (1934), nr. 12, an. VI (1935), nr. 13.

NASTASI, CONSTANTIN, *Alexandru Chibici-Revneanu amicul lui Eminescu.* Cernăuţi, 1935, Tip. Glasul Bucovinei. 20

p. 17,5×25. 20 lei. Extras din buletinul *Mihai Eminescu*, an VI (1935), nr. 13.

PĂCLIȘEANU, ZENOVIE, *Un vechiu proces literar. Relațiile lui I. Bob cu S. Klein, Gh. Șincai și P. Maior*. București 1935. Edit. Academia română. Tip. M. O. Imprimeria națională. 36 p. 17,5×24,5. 25 lei. Memoriile secțiunii istorice, s. III tom. XVI, mem. 12, publicat și în *Revista fundațiilor regale*. an. II (1935), nr. 7.

ZENOVIE PĂCLIȘANU: UN VECHIU PROCES LITERAR.

Autorul, un foarte bun cunoscător al vieții românești din Ardeal, concentrează date vechi, publicate și altele inedite, descoperite de el (în: arhiva episcopiei unite din Oradea p. 11; registrele tipografiei Blajului, p. 16; biblioteca centrală din Blaj, p. 30; arhiva mitropoliei Blajului, p.23 și 25), pentru a da într'o lumină nouă și completă, clar și frumos expusă, certurile nesfârșite dintre Samuil Klein, Gheorghe Șincai și Petru Maior, cu episcopul Ioan Bob, (178?—1?0)
Necazurile și umilințele la care au fost expuși cei trei corifei, îți indignează sufletul și astăzi, după trecere de peste 100 ani!
Contribuțiile lui Zenovie Păclișanu sunt prețioase nu numai pentru reconstituirea biografiilor scriitorilor mai sus amintiți, dar și pentru înțelegerea mai adâncă a operelor lor istorice și religioase.
Intr'adevăr, una din armele folosite de ei pentru demascarea lui Bob, a fost și cartea (mai ales la P. Maior), în care strecurau pasagii mai evident sau mai transparent injurioase la adresa lui Bob.

Dan Simonescu.

PANTAZOPOL, VINTILĂ, *Oameni, fapte și idei*, notele unui fost secretar general. București, 1935. Edit. și tip. Adevărul 256 p. 12,5×19,5. 60 lei.
PAPAHAGI, V., *O carte sârbească despre Aromâni, (Gazeta cărților*, an. IV (1935), nr. 15-16, p. 4).
PASCU, GIORGE, *Cronicarii moldoveni: Gligorie Ureache și Miron Costin*. Iași, 1936. Tip. Țerek, 16,5×24. 120 p. 80 lei Biblioteca *Revistei critice*, nr. 10.

GIORGE PASCU: CRONICARII MOLDOVENI GLIGORIE UREACHE ȘI MIRON COSTIN.

Autorul, care a mai scris și în alte rânduri despre acești cronicari moldoveni, reia cercetările asupra operelor lor, sugerate de data aceasta de apariția studiului prof. P. P. Panaitescu, Influența polonă în opera și personalitatea cronicarilor Grigore Ureche și Miron Costin, publicat de Academia română în anul 1925.

Intenția lui G. Pascu este, după cum chiar el mărturisește, de a pune în evidență părțile [din studiul lui Panaitescu] care... sînt un cîștig definitiv, iar pentru cele contestabile va aduce argumente noi în favoarea părerilor sale

Un elementar bun simț mă obligă a nu intra în arenă și deaceea voiu trece peste părțile care ar putea da naștere la o interesantă polemică între autorii înșiși. Asemenea discuțiuni contradictorii, când sunt expuse cu claritate și într'o formă academică, pot duce spre un sfârșit bun și istoriografia moldovenească din secolul al XVII-lea ar deveni o problemă de actualitate.

Neexplicabilă mi se pare, însă, omiterea din bibliografia utilizată de G. Pascu, a importantului studiu publicat de Const. C. Giurescu, în anul 1934, ca introducere la ediția cronicei din colecția Clasicii români comentați. Și, interesant este, că, în timp ce Const. Giurescu concepea letopisețul ca întocmit după Grigorie Ureche Vornicul, Istratie Logofătul și alții de Simion Dascălul (părere pe care o combate G. Pascu la p. 25), Const. C. Giurescu socotește letopisețul ca întocmit de Grigore Ureche Vornicul și Simion Dascălul.

Dar o parte însemnată (p. 52-119) a studiului lui G Pascu, asupra căreia atenția noastră va rămâne mai mult, pentrucă iese din sfera polemicei, este mențiunea comparației dintre redacțiunea latină și cea românească a letopisețului (1595-1661) lui Miron Costin. Pentru redacția latină folosește ediția lui Eugen Barwinski, Chronicon Terrae Moldavicae ab Aarone Principe, publicată în 1912, de Comisia istorică a României. Pentru cea românească folosește ed. lui V. A. Urechia, Miron Costin: Opere complete, I. p. 429-678, care, spre deosebire de Kogălniceanu, a dat și variantele altor manuscrise. Comparația este cât se poate de răbdătoare și de exactă, încât se notează peste 263 diferențieri, mai mari sau mai mici, între cele două redacțiuni. Redacția românească se prezintă schimbată față de cea latinească, prin omisiuni, modificări de cuvinte și cifre, procedee stilistice și chiar prin interpolări. Autorul discută critic și lecțiunile variantelor și pe baza acestor discuțiuni stabilește forma arhetipului pierdut.

Este o muncă ce se face pentru prima dată, iar de conjecturile și emendațiunile lui G. Pascu va trebui să ție seamă viitorul editor al letopisețului lui Miron Costin.

Aceste studii au fost publicate și extrase din Revista critică, 8 (1934), p. 1-29, 65-88 și anul 9 (1935), p. 78-131 181-194.

Dan Simonescu.

PAUNEL, EUGEN I., *Vasile Alecsandri și Carol Miculi* Cu două scrisori inedite din 1879. Cernăuți, 1935. Tip. Glasul Bucovinei. 16. p. 16×23. Extras din *Făt Frumos*, an. X (1935) nr. 1-2.

EUGEN I. PAUNEL: VASILE ALECSANDRI ŞI CAROL MICULI.

Raporturile dintre Carol Miculi şi familia lui cu intelectualii bucovineni şi moldoveni şi în special cu Vasile Alecsandri, îşi găsesc aci o punere la punct. Studiul e bogat în informaţii preţioase şi dă o bibliografie, din 3 grupe: Alexandri şi Bucovina, Carol Miculi, Scrisori privitoare la legăturile dintre Carol Miculi şi prietenii săi români.

I. C. Cazan.

POPA, VICTOR ION, *Societatea scriitorilor români, (Boabe de grâu,* an. V (1934), p. 609).

POPESCU, CONSTANTIN I., *Zece ani, (Făt-Frumos,* an. X (1935), p. 1).

PREDESCU, LUCIAN, *Fiul lui Creangă, (Almanahul ziarelor Adevărul şi Dimineaţa* pe 1936, p. 267).

RELI, S., *Viaţa religioasă şi morală românească în sec. XVIII şi XIX după scriitori străini, (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 368)

SLAVICI, IOAN, *Pro amico: Un răspuns d-lui B. P. Haşdău, (Mihai Eminescu,* an. VI (1935), nr. 13, p. 1).

SMÂNTÂNESCU, DAN, *Curente literare la începutul sec. al XX-lea, (Semănătorul), (Tinerimea română,* an. LIV (1935), p. 94). — *Poezia unirii dela 1859 în principate, (Tinerimea română,* an. LIII (1935), p. 165).

SATEANU, C., *Anecdote culturale, (Luceafărul,* an. 1 (1935), p. 561).

SURU, MIRON, *Diverse,* cronici. Bucureşti, 1934. Tip. cărţilor bisericeşti. 104 p. 12×18. 40 lei. Coperta de Mircea Şeptilici. Articole, recensii despre: Duiliu Zamfirescu, Cezar Petrescu, Nichifor Crainic, Petre Dinu, Constantin Fântâneru, Liviu Rebreanu, G. M. Vlădescu, Ovid Densuşianu, Dragoş Protopopescu. Recensii de: PAPADOPOL, PAUL, *(Universul,* an. 52 (1935), nr. 136); PREAJBĂ, SCARLAT, *(Ţara noastră,* an. XIII (1934), nr. 756); MATEESCU, MIRCEA, *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 45, p. 3).

TALEX, ALEXANDRU, *Mircea Eliade şi destinul lui Panait Istrati, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 42, p. 3).

TAUŞAN, GR. (PETRONIUS), *Criterii şi evocări.* Bucureşti, 1935. Edit. Casa şcoalelor. Tip. I. C. Văcărescu, 242 p. 14×21,5. 50 lei. Articole despre: I. L. Caragiale, Alexandru Davilla, C. Dobrogeanu-Gherea, Mihai Eminescu, N. Iorga, Panait Istrati, Colonel Lăcusteanu, Titu Maiorescu, Contesa de Noailles, Cincinat Pavelescu, Radu D. Rosetti, Arthur Schopenhauer, Emil Zola.

TEODORESCU - BRANIŞTE, TUDOR, *Cazul Caragiale, cazul Panait Istrati, (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 2, p. 1).

TEODORESCU, PETRU I., *Cronici literare.* Braşov, 1935. Colecţia Braşovul literar. Tip. Unirea, 176 p, 15×21,5 48 lei. Cuprinde: Prefaţă, Din literaturile străine: Jeanne d'Arc, François Villon, Frederic Mistral, Ruyard Kipling, Axel

Munthe: Cartea dela San Michele; Em. Madach: Tragedia omului, Adam Mickiewicz: Pan Tadeusz, Din literatura română: Gh. I. Brătianu: File rupte din cartea răsboiului; Cincinat Pavelescu: Trubadurul; O ultimă oră cu Cincinat; Cincinat inedit; Emanoil Bucuța: Fuga lui Șefki și Maica Domnului dela Mare; Nichifor Crainic: Țara de peste veac. Mircea Eliade: Maitreyi; Dragoș Protopopescu: Iarmarochul metehnelor și Condamnați la castitate; Gala Galaction; Eugen Lovinescu: Firu 'n patru și Mite; Damian Stănoiu: Ucenicii sfântului Antonie; O seară la Convorbiri critice; Mihail Dragomirescu: profesorul. criticul, literatul; Mihail Sadoveanu: Viața lui Ștefan cel Mare; Ion Focșeneanu: In sus; Luca Gheorghiade: A doua viață a lui Șerban Varu; N. Pora: Cântec de sirenă; Gabriel Drăgan: Pe frontul Mărășești învie morții; C. Ardeleanu: Domnul Tudor. Recensie de: FOCȘENEANU, ION, *(Viața literară*, an. X (1935), nr. 2, p. 3).

TZIGARA-SAMURCAȘ, AL., *Eminescu sărmanului E. Lovinescu, (Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 84-87).

VIMO, *Patru elegii de Eminescu în traducere germană, (Mihai Eminescu,* an. VI (1935), nr. 13, p. 15).

VOICULESCU, V., *Confesiunea unui scriitor și medic, (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 400-405).

ZARIFOPOL, PAUL, *Poezia românească în epoca lui Asachi și Eliade, (Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 9, p. 494-504). Despre: Vasile Alecsandri, I. Budai-Deleanu, Vasile Cârlova, Costache Conachi, Iancu Văcărescu.

d. EDIȚII CRITICE. REEDITĂRI. INEDITE.

ALEXANDRESCU, GR., *Meditații, epistole, satire,* publicate de PETRE V. HANEȘ. București 1935. Edit și tip. Române unite. 136 p. 12×15. Un portret. 20 lei.

CANTEMIR, DIMITRIE, *Descrierea Moldovei,* tradusă de GHEORGHE ADAMESCU. București, 1935. Edit. și tip. Cartea românească. XXXII+172 p. 16,5×24,5. Diverse ilustrații și o hartă. 60 lei. Cuprinde: Introducere. Notiță biografică despre Dimitrie Cantemir. Notiță bibliografică. Descrierea Moldovei. Tabloul literelor chirilice. Indice.

DIMITRIE CANTEMIR: DESCRIEREA MOLDOVEI, TRADUSĂ DE GHEORGHE ADAMESCU.

Editura Cartea românească a dat lui Gh. Adamescu sarcina de a publica o nouă traducere a operii Descriptio Moldaviae, **scrisă pe la 1715, de Dim. Cantemir.**

Intențiunea traducătorului (v. p. X) fiind de a nu da •

ediție critică, ci numai una care să poată fi citită în cercuri mai largi, Gh. Adamescu și-a atins scopul cu prisosință.

Originalul latin al operii lui D. Cantemir nu se cunoaște până acum. Se cunoaște însă o traducere germană făcută de prof. I. L. Redslob și publicată de un cunoscut publicist din Berlin, Büsching (odată la 1769-1770 și al doilea la 1771). Prima traducere românească a redacțiunei germane s'a tipărit la Neamț, în 1825 și i-au urmat ediții noi la 1851, (C. Negruzzi) și 1865, (T. Boldur-Lățescu).

Cum stau lucrurile cu redacțiunea latină a operii? Abia în 1870, au fost comunicate dela Petrograd la București două manuscrise latine, unul din anul 1727, altul nedatat; însă ambele sunt incomplete. Al. Papiu Ilarian, autorizat de societatea Academică (actuala Academie română), le-a colaționat și a publicat la 1872, prima ediție latină a operii. Copia latină, după care s'a făcut ediția Papiu și care rezultă din colaționarea celor două, se găsește în fondul manuscriselor românești, la nr. 5312. Aceasta a fost tradusă apoi în românește A. Papiu Ilarian și Iosif Hodoș și publicată la 1875. Făcându-se noi traduceri, în 1909, (Miron Nicolescu) si 1923, (G. Pascu), traducerea lui Gh. Adamescu este, în ordine cronologică, a patra, direct după textul latin.

Este această ediție, o ediție autentică a operii? Nu putem ști, pentrucă, după cum am spus, originalul s'a pierdut. O ediție care să dea cât mai aproape arhetipul, trebue să ție seamă și de traducerea germană a lui Redslob, care a tradus direct după originalul latin. Ori Papiu n'a ținut seamă decât de cele două manuscrise latine, copiate de el și de I. C. Massimu. De aceea Gh. Adamescu însuși recunoaște (p. X, nota 4) că: o ediție critică a textului latin cu observații asupra tuturor pasagiilor discutabile sau greșite ar fi de un mare interes.

Cu prilejul ultimei traduceri (G. Pascu, 1923), s'au făcut unele observațiuni (v. V. Bogrea, în Anuarul Inst. de istorie națională, II (Cluj 1923), p. 393-396 și Const. C. Giurescu, în Revista istorică română, I, (1931), p. 135-142), de care Gh. Adamescu a ținut seamă, reușind să ne înfățișeze opera într'o limbă aleasă, într'o formă mai puțin știrbită față de forma latină (nu zic neștirbită, pentrucă comp. ed. Papiu, p. 9, cu ed. Pascu, p. 24, cu ed. Gh. Adamescu, p. 10: aceasta omite note ale lui D. Cantemir în legătură cu poetul Ovidiu), într'o traducere corectă și clară.

Dar la claritatea și exactitatea traducerii trebue să adăogăm și buna idee de a însoți textul uneori, de notițe prețioase, cum de pildă explicarea turcismelor, a termenilor bisericești,

a arhaismelor, etc. Nu mai puţin importante sunt paginele introductive (p. XXXXI şi p. 159), în care sunt reîmprospătate ştiute informaţiuni despre istoricul ediţiilor, viaţa şi opera lui D. Cantemir. La operele cunoscute ale lui, să se adaoge şi — pag. XXX, nr. 15 — Scrierile muzicale ale lui Dimitrie Cantemir, publicate de Teodor T. Burada în Analele Academiei române, Mem. secţ. lit., s. II, t. XXXII, (1909-1910), p. 79-189; operele la p. 103-188). Deasemenea mai multe reproduceri fotografice ilustrează volumul.

Dar ceeace ridică ediţia Gh. Adamescu mai presus de celelalte ediţii, este conştiinciosul indice de nume geografice, fapte istorice, funcţiuni, monete, măsuri ce se găsesc în Descrierea Moldovei.

Într'o operă în care informaţia este, pe cât de bogată, pe atât de variată, indicele este un instrument foarte util pentru consultarea ei.

Se ştie că Dim. Cantemir trimite în cursul expunerii deseori la o hartă. Ediţiile de până acum anexau în mod greşit o hartă care nu era a lui. Ediţia Gh. Adamescu este prima care anexează adevărata hartă a lui Cantemir, cea tipărită în 1737, în Olanda şi descoperită de regretatul G. Vâlsan la Bibliothèque nationale (v. G. Vâlsan. Harta Moldovei de Dimitrie Cantemir, în: Academia română, Mem. sec. ist., s. III, t. VI, (1926-27), p. 193-212 şi planşele).

Dim. Cantemir a fost primul orientalist al nostru. Informaţia lui cea mai importantă este aceea trasă direct din: formele ceremonialului politic bizantino-turc, introdus apoi şi la curtea şi în obiceiurile domnilor români; din evocarea exactă a slujbelor bisericeşti, la marea patriarhie din Constantinopol şi împrumutate pentru unele ceremonii (de pildă, încoronarea) şi de biserica românească. Numeroase formulare de cancelarie, în limba turcă, numeroşi termeni bisericeşti bizantini şi unele rugăciuni bizantine împestriţează opera lui D. Cantemir, în toate ediţiile ei, reuşind să redea admirabil de bine, toată atmosfera de fast oriental din jurul domnitorului. Numai ediţia lui Gh. Adamescu omite forma originală — turcească sau grecească — a acestor pasagii, ştirbind prin aceasta din integritatea operii, dar făcând şi ediţia imposibilă acelora cari cercetează tocmai aceste elemente. (Compară din acest punct de vedere ed. Pascu, p. 76, cu ed. Adamescu, p. 56; Pascu, 117 — Adamescu, 95; Pascu, 80 — Adamescu, 60, etc.).

O observaţiune: dacă lecţiunea Curopalates et Georgius Codinos singulari commentario persecutus est (ed. Academiei, p. 77; în ms. 5312, f. 87 v. s'a scris întâi corect: quae

Georgius Codinus..., apoi în margine s'a adăogat greșit Curopalates et, înainte de Georgius) nu este o greșală a vreunui copist, care a adăogat un et inutil, atunci este negreșit o confuzie la D. Cantemir, când ne trimite la doi scriitori de ceremonial: Curopalates și Georgius Codinos, când în realitate a fost unul singur, Georgius Codinos Curopalates. Eu cred însă că mai de grabă este greșala unui copist: acesta, neexplicându-și titulatura Curopalates (un funcționar superior la curtea bizantină), l-a considerat drept nume propriu; uitând însă, potrivit interpretării lui, să acorde predicatul cu subiectul la plural, a lăsat persecutus est, cum bine era în original, pentru un subiect singular, în loc de persecuti sunt. In orice caz, interpretarea lui G. Adamescu (ed. cit., p. 77, nr. 4) care identifică pe Curopalates cu Ioanes Skylitzes (la Adamescu: Skybitzes (?!), este cu totul neîntemeiată, pentrucă Skylitzes n'a scris opere de ceremonial, ci numai o cronică pentru evenimentele dintre 811-1079, din istoria Bizanțului.

Lipsește cum am spus, o ediție științifică a operii latine a lui Cantemir, deci și a traducerii românești bazată pe o asemenea ediție. O astfel de ediție, completă, critică, adnotată, o așteptăm: ea a fost promisă de profesorul Const. C. Giurescu.

Dan Simonescu.

CREANGĂ, I., *Amintiri*, cu note și vocabular de G. PASCU. București, 1935. Edit. și tip. Române unite. 200 p. 12×15. Un portret. 30 lei.

CREANGĂ, ION, *Povești, amintiri, snoave, etc...* Ediție completă cu studii și explicări îngrijită de PAUL I. PAPADOPOL. Ed. I. București, 1935. Edit. și tip. Cultura românească. 412 p. 12,5×19,5. Diverse fotografii. 70 lei. Cuprinde: Ion Creangă date biografice. I. C. ca școlar. Cine era I. C.? Poveștile lui I. C.: Povestea porcului, Povestea lui Stan Pățitul; Povestea lui Harap Alb; Fata babei și fata moșneagului; Ivan Turbincă, Povești mici (explicație): Soacra cu trei nurori, Punguța cu doi bani, Dănilă Prepeleac, Capra cu trei iezi, Povestea unui om leneș, O poveste, Făt Frumos fiul iepei. Moș Ion Roată și Unirea. Moș Ion Roată și Vodă Cuza. Cinci pâini. Acul și barosul. Ursul păcălit de vulpe, Inul și cămeșa. Calicul dela Talpalari. Versuri culegeri: Lirice (doine, cântece, hore); Epice (balade); Bratu, Mielușica, Lina, Catalina; Proprii: Cunoaște-te pe tine însuți, Păsărica, Ia, Clopoțelul sună, Nu lucrezi, n'ai ce mânca; Rostiri, zicători, cuvinte; Amintirile lui I. C. (explicație). Amintiri din copilărie, Moș Nichifor Coțcariul, Popa Duhu, Autobiografie. Cuvinte explicative.

PAUL I. PAPADOPOL: POVEȘTILE LUI I. CREANGĂ.

Prof. Paul I. Papadopol ne dă o ediție din Creangă, lucrată cu multă îngrijire într'o folositoare și foarte dreaptă clasi-

ficare a operelor lui. Lângă acestea toate notele, introducerile şi glosarul care însoţesc textul lui Ion Creangă fac din ediţia aceasta a prof. Paul I. Papadopol una foarte nemerită pentru şcolari şi pentru toţi acei care gustă pentru prima oară din sfătoşenia marelui povestitor şi cristalele româneşti din limba lui Ion Creangă.

M. S.

CREANGA, I., *Poveşti,* Bucureşti, 1935. Biblioteca şcolară, nr. 13. Tip. Adevărul. 120 p. 12,5×19,5. O fotografie, 20 lei. Cuprinde: I. C. viaţa şi opera. Capra cu trei iezi; Dănilă Prepeleac; Punguţa cu doi bani; Povestea lui Harap Alb. Glosar.
CREANGĂ, I., *Acul şi barosul,* 28 p. — *Povestea lui Stan Păţitul,* 52 p. — *Povestea unui om leneş, Cinci pâini, Prostia omenească,* 40 p. — *Soacra cu trei nurori,* 32 p. — Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Cartea românească, 18,5×24. Ilustraţii şi coperta de D. Stoica.

DIONISIE, ECLESIARHUL, *Cronograful ţerei româneşti dela 1764-1815* scris la anul 1814, cu o prefaţă de DR. C. I. NICOLAESCU - PLOPŞOR. Râmnicu - Vâlcea 1934. Tip. Episcopul Vartolomeiu. Fundaţia culturală regală principele Carol Craiova. XX+216 p. 12×16. 40 lei. Colecţia Pământ şi suflet oltenesc.

EMINESCU, M., *Poezii.* Ediţie îngrijită de CONSTANTIN BOTEZ Craiova,. 1935. Edit şi tip. Scrisul românesc. XXXVI+264 p. 15×20,5. 60 lei. Colecţia clasicii români comentaţi. — *Scrieri literare,* comentate de D. MURARAŞU. Craiova, 1935, Edit. şi tip. Scrisul românesc. LII+284 p. 15×20,5. Fotografii diverse. 80 lei. Colecţia clasicii români comentaţi. Cuprinde: Studiu introductiv, Făt Frumos din lacrimă, Sărmanul Dionis, La aniversara, Cezara, Geniu pustiu, Archaeus, Poveste indică, Anexe: Umbra mea, Moartea Cezarei, Toma Nour în gheţurile siberiene, Poveste indică (în versuri). Recensii de: SMANTANESCU, DAN, (*Tinerimea română,* an. LIII (1935), p. 350) TOMUŢA, ION, (*Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 177).

MIHAI EMINESCU: SCRIERI LITERARE.

Colecţia clasicilor români comentaţi, editată de Scrisul românesc din Craiova, sub îngrijirea scrupuloasă a profesorului N. Cartojan, a lansat un volum către care cu osebire, atenţia publicului cetitor ar trebui să coboare.
Mihai Eminescu a fost în ultimii ani punctul către care critica şi istoria literară şi-au concentrat toată atenţia. Lucrări de sinteză şi analiză, au încununat această stăruinţă.
Ceeace lipsea însă publicului cetitor, erau însăşi operele poetului publicate în ediţii ieftine şi conştiincios alcătuite, Dacă poeziile sale s'au bucurat de o mai largă răspândire publicistică, în schimb proza literară nu s'a tipărit conexată într'un volum care să poată pune la îndemână imediată, tot ceeace în această materie, a conceput mai reprezentativ.
Ediţia lucrată de D. Murăraşu, împlineşte tocmai această lacună. Ca emerit cunoscător al operei eminesciene, D. Murăraşu a pus o mare grijă în selecţionarea materialului literar, adăugând şi acele fragmente inedite, a căror valoare literară o subliniază în studiul introductiv. Marea valoare a acestei

ediții constă tocmai în faptul că dă luminii tiparului, pentru prima oară, unele manuscrise cari cuprind prețioase fragmente din opera lui Eminescu. Acestea sunt: Umbra mea, — Moartea Cezarei, — Toma Nour în ghețurile siberiene și Poveste indică, (în versuri).

Deasemeni, în sârguința de a da textul cel mai autentic și particular al poetului, D. Murărașu a pornit direct dela manuscrise, confruntându-le, unde era cazul, cu primul text tipărit.

Ne putem bizui astfel pe o ediție riguros științific lucrată, în care spiritul de răspundere și erudita orientare literară, stăpânesc deopotrivă.

Volumul acesta cuprinde în afară de ineditele menționate, următoarele opere: Făt Frumos din lacrimă. Sărmanul Dionis, La aniversara, Cezara, Geniu pustiu, Archaeus și Poveste indică

Studiul introductiv, foarte documentat, cuprinde o serie de vederi noi și de puneri la punct. D. Murărașu studiază într'un capitol inițial orinetarea și formația intelectuală a lui Eminescu arătând concepțiile filosofice ale poetului și marile influențe spirituale ce au căpătat o conturare personală în opera sa. Subliniază legătura și aderentele ce l-au fixat de ideologia școalei junimiste și marea înțelegere pentru țăran și ură pentru formalismul gol, ce veneau dela criticismul lui Titu Maiorescu.

D. Murărașu în geneza romanului Geniu pustiu, admite, pe lângă părerea lui Bogdan-Duică, cum că modelul pare a fi fost Ritter von Geist, a lui Gutzkow, și o părere personală prețioasă, subliniind posibilitatea unor sugestii din Die Epigonen a lui Immermann.

Deasemeni arată și influențele pe care marele poet le-ar fi primit dela Fichte prin opera acestuia Cuvântări către Nețiunea germană. Prin Făt Frumos din lacrimă și Călin Nebunul, operă publicată recent tot de D. Murărașu, autorul arată marea dragoste și în'elegere pentru literatura poporană a lui Eminescu. Aceste două opere vădesc o concepție despre crearea unei literaturi naționale pe baza naturală a literaturii populare.

In Sărmanul Dionis, Eminescu e fundamental influen'at de Kant, pe când în nuvela romantică Cezara, de Schopenhauer, prin opera acestuia: Lumea ca voință și reprezentare.

D. Murărașu, arată că punctul inițial al nuvelei Sărmanul Dionis, este fragmentul manuscris Umbra mea. Dela acest fragment, Eminescu a trecut apoi la mult mai complexa și subtila nuvelă amintită, în care presară multe din comorile gândirei sale superioare.

Substanțialul studiu al lui D. Murărașu pune într'o desăvârșită lumină proza literară a lui Eminescu.

Impletind informația cu talentul expozitiv, autorul a realizat o operă de trăinicie și de serioasă valorificare.

Deasemeni un cuvânt de laudă marei edituri craiovene, care a găsit în persoana profesorului N. Cartojan, învățatul de cultură largă și de profundă înțelegere a literaturii noastre clasice, prin grija luminată a căruia se poate realiza acest grandios plan cultural românesc.

Dan Smântânescu.

EMINESCU, MIHAIL, *Nuvele*, cu un studiu introductiv și note de C. GEROTA. București, 1935. Edit. și tip. Române unite. 216 p. 12×16. O gravură cu chipul autorului. 30 lei. Cuprinde: Prefață, Viața lui Mihail Eminescu, Scrierile lui M. E. Nuvelele: La aniversara. Cezara (I-VIII), Sărmanul Dionis, Archaeus. — *Povești*, cu un studiu introductiv și note de C. GEROTA. București, 1935. Edit. și tip. Române unite 152 p. 12×15,5. Un portret de Ary Murnu. 25 lei. Cuprinde: Prefață. Introducere: 1. Eminescu și poezia populară. 2. Făt Frumos din lacrimă. Poveștile: Făt Frumos din lacrimă; Frumoasa lumii; Borta vântului. Finul lui Dumnezeu; Călin nebunul (poveste); Călin nebunul (versuri).

EMINESCU, MIHAIL, *Poezii*, cu introducere, biografie, notițe și glosar de GH. ADAMESCU. Tipăritura V. București, 1935.Edit. și tip. Cartea românească. XX+220 p. 14×21,5. 48 lei.

EMINESCU, M., *Călin nebunul*. București. Tip. C. F. R. 40 p. 16×23,5. 20 lei. Cuprinde: Călin nebunul, model și creație de D. MURARAȘU. Călin nebunul, versuri. Călin nebunul, poveste. Recensie de: SMÂNTÂNESCU, DAN (*Tinerimea română*, an. LIII (1935), p. 279).

D. MURĂRAȘU: M. EMINESCU, CĂLIN NEBUNUL.

De câtva timp, mai ales sub influența esteticei germane, laboratorul tainic al creației poetice a început să fie mai des pândit de ochii indiscreți ai cercetătorului.

La noi, în deosebi, opera poetică a lui Mihai Eminescu atrage asemenea cercetări, atât prin prodicioasa ei tensiune artistică, cât și prin faptul că mai toate manuscrisele în cari geniul răbdător a lui Mihai Eminescu și-a pregătit creația, stau azi și mai răbdătoare la dispoziția tuturor, în biblioteca Academiei române.

D. Murărașn, un pasionat al operei lui Mihai Eminescu va da o scurtă analiză a tehnicei creației eminescene, editând critic basmul Călin Nebunul publicat de Ilarie Chendi în volumul Literatura populară de Mihai Eminescu — alături de versiunea în proză a basmului, culeasă din manuscrisele poetului, versiune din care a crescut poezia. O introducere sobru și documentat închegată, urmărește sumar etapele creației, dela rezumatul basmului la închegarea deplină. Mai presus de argumentarea erudită, ceeace reese din această cercetare încă odată, e uriașa putere de muncă poetică a lui Mihai Eminescu. Urmărind bogatul filon folkloric utilizat și truda cu care a fost frământat până la o închegare personală, nu poți decât să-ți dai seama încăodată câtă forță lucidă de asimilare și organizare poetică a însemnat geniul lui Mihai Eminescu. Multora dintre poetașii de azi, cari cred că geniul crește singur, cu părul în plete sub căciulă ce îl ferește de vânturi și lumină, le-ar fi de minunat folos lectura unor asemenea cercetări, revelatoare, ale tainelor atât de clare cari stau la temelia unei antentice creații. In orice caz, mult mai de folos decât multe dintre naivitățile pseudo-estetice, atât de frecvent întâlnite azi ca eseeuri în tinerele noastre reviste.

Ovidiu Papadima.

GORKA, OLGIERD, *Cronica epocei lui Ştefan cel Mare* (1457-1499) (*Revista istorică română*, (1934), vol. IV, p 215).

HAŞDEU, B. PETRICEICU, *Răsvan şi Vidra*, poemă dramatică în cinci cântări. Ed. îngrijită de ION PILLAT. Bucureşti, 1934. Edit. şi tip. Cartea românească. 112 p. 12,5×19 5 20 lei. Pagini alese serie nouă, nr. 8-9.

IOSIF, ST. O., *Cântece*, versuri. Bucureşti, Edit. Universala Alcalay. Tip. Socec. 80 p. 10,5×15. 7 lei Biblioteca pentru toţi nr. 1340.

ISPIRESCU, P., *Snoave*, cu un studiu şi note de C. FIERĂSCU. Bucureşti, 1935, Edit. şi tip. Române unite. 216 p 11,5×13,5. Un portret. 30 lei — *Vermele*, p. 327-328; *Scatiul şi piţigoiul*, p. 328-329; *Vocea unui tipograf*, p. 330-331; *Cocoşul şi căţelul*, p. 331-333; (*Convorbiri literare*, an. LXVIII (1935). — *Poveşti despre Vlad Ţepeş*, operă postumă. Extras din revista *Făt-Frumos*. Cernăuţi, 1935. 32 p. 8×12. 5 lei Biblioteca Făt-Frumos nr. 4.

ISTRATI, PANAIT, *Prefaţă la Adrian Zografi*, trad. de ALEXANDRU TALEX (*Cruciada românismului* an. I (1935) nr. 27, p. 3).

MINULESCU, ION, *Poezii:* Romanţe pentru mai târziu; De vorbă cu mine însumi, Strofe pentru toată lumea. Bucureşti 1935. Edit. Universala-Alcalay. Tip. Socec. 152 p. 10,5×15,5 14 lei. Biblioteca pentru toţi. nr. 1353-1354.

MOLDOVANU, CORNELIU, *Cântarea cântărilor*, prelucrare în versuri după Biblie. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip Adevărul. 96 p. 17×21. Ilustraţii şi coperta de I. Anestin 50 lei. Recensie de: DEMETRESCU, ROMULUS (*Pagini literare*, an. II (1935), p. 365-366).

NEGRUZZI, C., *Cum am învăţat româneşte*, Toderică, scrisori la un prieten. Ed. îngrijită de ION PILLAT. Bucureşti 1935. Edit. şi tip. Cartea românească. 48 p. 12,5×19,5 10 lei Pagini alese serie nouă nr. 10.

PAPACOSTEA, VICTOR, *Vieţile sultanilor*, scriere inedită a lui DIONISIE FOTINO. Bucureşti, 1935. Tip. M. O. Imprimeria naţională. 64 p. 4 planse afară din text. 17×25. 8 lei. Extras din *Revista istorică română*, an. IV (1934), nr 1-4.

PETRESCU CEZAR, *Omul din vis*, trei poveşti cu morţi Bucureşti, 1935. Edit Universala-Alcalay. 212 p. 10,5×15 14 lei. Biblioteca pentru toţi. nr. 1345-1346.

POPA-LISSEANU, G., *Izvoarele istoriei Românilor. Vol IV. Cronica Ungurilor de Simion de Kéza.* Text şi traducere Bucureşti, 1935. Tip. Bucovina. 136 p. 16,5×24,5. 100 lei — *Volumul V-VI Cântece de jale de Rogerius — Descoperirea Ungariei celei mari de Ricardus.* Text şi traducere. Bucureşti, 1935. Tip. Bucovina 104+24 p. 16,5×24, 5. 100 lei. — *Volumul VII Cronica lui Nestor.* Traducere, comentarii şi o hartă: Bucureşti, 1935. Tip. Bucovina. 240 p. 16,5×24,5. 200 lei. Recensie de: DRAGOMIR SILVIU, (*Analele Academiei române*, raport de premiere, Tom. LV. p. 188).

RUSSO, AL., *Scrieri,* cugetări, amintiri, cântarea României, etc. cu un studiu introductiv și note de PETRE V. HANEȘ. București, 1935. Edit. și tip. Române unite. 280 p. 12×16. O gravură cu chipul autorului. 40 lei. Cuprinde: Prefață. Viața lui Al. Russo. Scrierile, cultura lui Al. Russo. Al. Russo critic. Critica criticei Studie moldovană (I-IV) Holera. Cugetări (I-II). Amintiri. Cântarea României, Poetul Dăscălescu, Mihai Cuciureanu; Desrobirea țiganilor. Contra ardelenilor. Despre steaua Dunării. Ofițeri francezi în Moldova.

RUSSO, D., *Mitrofan Grigoràs: Cronica Țării românești, 1714-1716, (Revista istorică română,* IV (1934), p. 1-43). Extras București, 1935. Tip. Cartea românească 18×25.

D. RUSSO: MITROFAN GRIGORAS, CRONICA ȚARII ROMANEȘTI (1714-1716).

Intre numeroșii preoți greci cari au trecut prin țările românești a fost și Mitrofan Grigoràs (1630-1730), asupra căruia apare pentru prima dată o lucrare la noi. El a compus mai multe epigrame, poezii, canoane, tropare și slujbe la diferiți sfinți. Intre 1705-1715 a desfășurat o frumoasă activitate la tipografia mitropoliei Bucureștilor, fiind corector al cărților grecești. Dar opera mai importantă a lui este cronica editată de D. Russo, care cuprinde evenimentele mai de seamă, dela uciderea regretată a bunului Const. Brâncoveanu până la începutul domniei lui Ioan Mavrocordat (1714-1716).

Această operă, scrisă într'o limbă arhaizată care imită pe vechii istorici elini, s'a transmis posterității într'un ms. din biblioteca M-rii Sf. Ecaterina din muntele Sinai; un fragment, în ms. 184 al Metohului Sf. Mormânt din Constantinopol și a treia versiune într'un ms. fost al lui Calinic, episcopul Proilavului (Brăila) dela 1743-1757; manuscriptul aparține școalei din Zagorà (Tesalia), unde Calinic l-a dăruit la 1785. Această din urmă versiune a fost luată ca bază în editare, colaționându-se, pentru fragmentul respectiv și cu versiunea ms. Metohului Sf. Mormânt, așa cum a fost publicată de Papadopulos-Keramens. Versiunea din muntele Sinai a fost exclusă dela colaționare, neputându-se procura textul ei.

Ediția este executată după cele mai stricte principii științifice, fixate de autorul însuși, încă din 1912, în lucrarea sa Critica textelor și tehnica edițiilor pentru Comisia istorică a României. Se publică textul de bază corectându-se greșelile, care însă sunt menționate în subsol. Variantele versiunei a doua se notează în aparat, se emendează textul și se indică lacunele. Dar, de mai mare importanță și mai mult literară decât filologică și istorică, este identificarea citate-

lor biblice. Se cunoaște puternica influență a textelor religioase asupra mentalității și stilului scriitorilor din veacurile trecute. Prin aceste identificări ale editorului, se poate preciza în ce constă anume această influență și deci problema autenticității fondului și formei se poate rezolvi mult mai ușor.

Limba cronicii fiind grea la înțeles (însuși învățatul Niculae Mavrocordat socotea limba lui Grigoràs învechită, enigmatică și greu de priceput), de mare utilitate sunt la traducerea românească pe care o face editorul, și notele aferente traducerii, cu informații bogate asupra lui Ion Avramie, predicator la noi pe vremea lui Const. Brâncoveanu, Rallachi Efpraghioti și asupra fraților Dumitrașcu și Ion Hrisoscoleu. Cronica povestește fapte pe care autorul le-a trăit: uciderea lui Brâncoveanu, a lui Ștefan Cantacuzino și a Stolnicului, moartea mitropolitului Antim Ivireanu, începutul domniei lui Niculae Mavrocordat și năvălirea Nemților în țară; întărirea lor în mănăstirile Mărgineni și Câmpulung, participarea la evenimente a lui Samuil, Patriarhul Alexandriei și a lui Grigorie, fostul Arhiepiscop al Ohridului, sfârșind cu venirea pe tron a lui Ioan Mavrocordat, socotit ca un nou întemeetor al țării. Iată, deci, într'o cronică de câteva foi, atâtea evenimente importante din istoria noastră!

Studiul introductiv aduce multe lumini asupra literaturii noastre vechi. El, pe lângă informațiile în directă legătură cu cronica lui Grigoràs, expuse pe scurt mai sus, revendică literaturii și teologiei românești o figură de mare autoritate, un elenist erudit al sec. al 17-lea: Constantin Duca Vodă și iată în ce împrejurări.

Invățatul grec Dyovuniotis, descriind sumar și defectuos ms. dela Zagorà, fost al lui Calinic, atribue acestuia o parte din lucrările voevodului Constantin Duca cuprinse în acel ms. miscelaneu, iar pe altele nici nu le menționează. Tocmai pentru acest motiv autorul publică (p. 10-12) titlurile a 21 de opere teologice scrise de Const. Duca Vodă, tratând diferite subiecte: despre icoană, despre lumina învierii, focul purificator, dumnezeeasca cruce, dumnezeeasca înviere, despre preoție, etc., Deși Const. Duca Vodă a avut ca profesor pe misionarul catolic Ant. Renzi, totuși credința lui a rămas în cea mai curată ortodoxie, scriind chiar în contra papistașilor, cum de pildă lucrarea: Cum că Latinii celebrează și taina dumnezeeștii liturghii nedesăvârșit și nesigur.

Precizările cu privire la păstoria lui Calinic al Proilavului aduc și ele contribuții nouă la istoria bisericii române.

Nu știi ce să admiri mai întâi la acest studiu al profeso-

rului D. Russo; concisiunea şi totuşi claritatea expunerii, bogăţia informaţiilor din sursele cele mai rare, sau metoda riguros ştiinţifică?! Cert este, că toate aceste calităţi la un loc asigură operii o mare valoare. Ea ne face să aruncăm privirile cam 40-50 ani în urmă şi să constatăm, ce mari progrese s'au realizat în domeniul editării operelor de istoriografie greco-română!

Dan Simonescu.

SADOVEANU, MIHAIL, *Bordeenii — Oameni în lună,* nuvele. Ediţie revăzută. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Cartea românească. 208 p. 12,5×19,5. 55 lei.

TOLSTOI, LEW., *Războiul italo-abisinian din 1896 (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 1 p. 4). — *Coşmarul Anei,* Fragment inedit din Ana Karenin *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 781, p. 5). — *Tuşin şi Belchin.* Discuţie asupra nemuririi, fragment inedit din romanul Răsboiu şi pace *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 782, p. 5).

URECHIA, V. A., *Legende române,* cu un studiu introductiv şi note de ION HORIA RADULESCU. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Române unite. 272 p. 12×15. Un portret. 42 lei. Recensie de: POPOVICI D., *(Atheneum* an, I (1935), p. 286).

ZAMFIRESCU, DUILIU, *Romanul Comăneştenilor I Viaţa la ţară,* ediţie comentată de MARIANA RARINCESCU, Craiova 1935. Edit. şi tip. Scrisul românesc. XLVII+208 p. 15×20,5. Diverse fotografii afară din text. 60 lei. Clasicii ro mâni comentaţi. Cuprinde: Cuvânt înainte. Inceputurile romanului românesc. Primele romane ale lui Duiliu Zamfirescu. Viaţa la ţară. Bibliografie. Prefaţă la ediţia I. IV. V. Viaţa la ţară text cu note. Recensie de: TOMUŢĂ, ION *(Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 177).

DUILIU ZAMFIRESCU: VIAŢA LA ŢARĂ.

Mariana Rarincescu dă un excelent studiu despre **inceputurile romanului românesc, ca prefaţă la o nouă ediţie a** Vieţii la ţară de **Duiliu Zamfirescu,** în Clasicii români comentaţi. **A se adăugi acum şi Bujoreanu, cu a sale** Mistere ale Bucureştilor. **O cercetare a foiletoanelor de prin 1870-1880, ar fi dat autoarei şi alte nume. In schimb, ni se semnalează romanul** Alexandru, **din 1883, a lui George Ioan Dimancea, de altfel o lucrare ridiculă. La C. Mille a se adăugi şi** Feciorul Popii.

N. Iorga.

e. AMINTIRI. DOCUMENTE.

BRAILOIU, CONST., *Scrisorile lui Al. Vlahuță către C. Kiriac (Muzică și poezie,* an. I(1935), nr. 1, p. 22).

BRATESCU VOINEȘTI, IOAN AL., *Din pragul apusului,* gânduri-amintiri. București, 1935. Edit. și tip. Cartea românească. 208 p. 12,5×19,5. 60 lei Cuprinde: Inseninare; Amintire dureroasă; Conferință (Mărturisire literară: Cum am scris); Moș Vasile Drozman, Vise (despre Titu Maiorescu), Luceafărul (despre Mihai Eminescu). Recensii de: ALBU, NICULAE *(Blajul,* an. II (1935), p. 535); ROCO DINU *(Munca literară,* an. III (1935), nr. 26, p. 4).

AL. BRATESCU-VOINEȘTI: DIN PRAGUL APUSULUI.

O carte plină cu bijuterii de două ori prețioase. Mai întâi pentru limba, stilul în care sunt redactate, și al doilea pentru gândurile și viața care a trecut, dar care, aici, acum din nou, s'a întors ca să rămâie pentru totdeauna.

Fie că cetiți acele pagine în care se vorbește de Eminescu, sau de Titu Maiorescu, sau în care însuși autorul face mărturisirea cum și-a scris opera, vă veți convinge de cele spuse mai sus.

M. S.

BRATIANU, GHEORGHE I., *File rupte din cartea răsboiului.* București, 1934. Edit. Cultura națională. Tip. Cartea de aur. 184 p. 12,5×19,5. 60 lei. Recensii de: CALINESCU, G. *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 753, p. 9); GHEORGHIU, V. *(Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 5, p. 78); MIHAESCU, I. *(Meridian,* caet șapte, (1935), p. 27).

BUCUȚA, EMANOIL, *Scrisorile trimise de Duiliu Zamfirescu lui Titu Maiorescu,* Introducere și note *(Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 6, p. 554-582, nr. 7, p. 122-143; nr. 8, p. 353-376; nr. 9, p. 582-599; nr. 10, p. 123-145; nr. 11, p. 298-318; nr. 12, p. 603-615).

CIOCULESCU, ȘERBAN, *Corespondența dintre I. L. Caragiale și Paul Zarifopol* (1905-1912). București, 1935. Edit. Fundația pentru literatură și artă regele Carol II. Tip. M. O. Imprimeria națională. 88 p. 16,5×24. 40 lei, Scriitorii români contemporani. Extras din *Revista fundațiilor regale* II (1935), nr. 3-5. Recensii de: CALINESCU, G. *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 759, p. 9); CONSTANTINESCU, POMPILIU *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 397, p. 10); DEMETRESCU, ROMULUS *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 455-457); DIMA AL. *(Gând românesc,* an. III (1935), p. 357-360); MARTINESCU, PERICLE *(Reporter,* an. III (1935), nr. 81, p. 2); STREINU, VLADIMIR *(Revistă fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 8, p. 436-444); ȘULUȚIU, OCTAV *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 4, p. 79-83).

ŞERBAN CIOCULESCU: CORESPONDENŢA DINTRE I. L. CARAGIALE ŞI PAUL ZARIFOPOL.

Dintr'o activitate critică de un deceniu, consolidată cu deosebire în foiletonul săptămânal al Adevărului, Şerban Cioculescu n'a găsit de cuviinţă să selecteze nimic in volum. Cine a urmărit însă vioaiele cronici, şi-a putut da seama de însuşirile sale reale, de luciditatea spiritului său şi de permanenta grije de a nu se lăsa mistificat de falsele valori contimporane. Raţionalist declarat, urmând în această directivă pe maestrul său Paul Souday, Ş. Cioculescu nu este totuşi un document rigid; fixat pe poziţia unui estetism comprehensiv, am putut surprinde, în activitatea sa critică trăsăturile esenţiale care-l caracterizează. Uşor închinat spre paradox, mai accentuat dispus să polemizeze dialectic şi logic cu scriitorii despre care referă, amator al discuţiilor de amănunt şi cu pasiunea, desigur soudayistă, a erudiţiei istorico-literare — Ş. Cioculescu şi-a definit până acum destul de limpede atitudinea critică.

După moartea lui Paul Zarifopol, cel mai bun prieten şi cel mai competent critic al lui Caragiale, continuarea editării operii marelui comic, rămase neterminată, s'a încredinţat lui Şerban Cioculescu. Alegere cât se poate de nimerită, după cum ne atestă pasiunea migăloasă, simţul preciziunii şi al nuanţei, ca şi entusiasta pietate pusă în prezentarea corespondenţei dintre cei doi iluştri defuncţi. Ş. Cioculescu şi-a găsit aci terenul propriu de exercitare a predispoziţiilor sale de istoric literar, întrezărite şi în activitatea sa critică de până acum, scoţând, mai ales în evidenţă nedesminţita sa predilecţie pentru lucrările de amănunt. Dar am fi nedrepţi să-l considerăm pe Ş. Cioculescu un simplu colecţionar de informaţii. Oricât de modest este în realitate materialul epistolar din care este silit să reconstituiască două spirite atât de strălucite ale scrisului nostru, puterea de sinteză şi de caracterizare (semne indiscutabile ale inteligenţii criticului) dă toată savoarea întreprinderii sale. Din nişte firimituri cum singur denumeşte natura scrisorilor dintre Caragiale şi Zarifopol, Ş. Cioculescu a isbutit să extragă substanţa amidonată, oricât de modestă ar fi ea, a celor două spirite. Secţionând cu voluptate în materialul epistolar analizat, a îngroşat numai acele trăsături structurale ale corespondenţelor, care pot să-i fixeze psihologic şi intelectual. Astfel că din puzderia de amănunte se desprind, la sfârşit, două portrete bine conturate şi preţios nuanţate. Şerban Cioculescu nu s'a limitat la informaţia narativă sau la simpla fişe descriptivă; cu ajutorul lor a recreat, evident în măsura importanţei faptelor, două figuri literare, în ceeace şi-au desvăluit ele mai intim.

Cuprinsă între 1905-1912, activitatea lor epistolară se întreţese între Berlin, sediul exilului voluntar al marelui comic şi Lipsca, sediul de studii al viitorului eseist. Caragiale are 53 de ani, iar Zarifopol numai 30. Numărul scrisorilor păstrate dela cel dintâi este de 415, dintre care 339 sunt cărţi poştale, dela secundul este abia de 44.

Inainte de a reconstitui, după Ş. Cioculescu, fizionomia abil secţionată a defuncţilor scriitori, trebue să-i aducem toate elogiile, pentru excelenta metodă întrebuinţată. Autorul a

urmat cândva studii temeinice la Sorbona, în vederea unui doctorat asupra lui Brunetière (indiscreţia aparţine de mult lui Ş. Cioculescu, spre a ne-o îngădui şi nouă); fără să-şi recolteze oficial roadele, disciplina sorbonistă i-a rămas un bun permanent, fecundându-i acest prim studiu istorico-literar. Ea se observă dela primele pagini, în care ne descrie textele manuscriselor, caligrafia lor şi starea în care se găsesc. Ş. Cioculescu are o certă vocaţie de istoric literar: ochi de albină şi răbdare de arhivist, două însuşiri atât de esenţiale ale disciplinii.

Dar să revenim la coordonarea psihologică a fişelor sale; cum este şi firesc, cea mai mare parte a studiului lui Ş. Cioculescu este destinată interpretării epistolelor lui Caragiale, ca fiind cele mai numeroase.

Criticul şi biograful marelui satiric vor trebui să ţină seamă de perspectiva în parte nebănuită în care este surprins autorul Scrisorii pierdute. Se considera un paradox al volubilului meridional afirmaţia lui repetată că este un sentimental; transmisă de atâţia contemporani, ea a rămas un pur paradox până la descoperirea acestei corespondenţe. Când vorbim de sentimentalismul lui Caragiale nu trebue să ne referim la opera lui şi nici nu trebue să-l înţelegem ca o efuziune lirică, în genul eminescian. Caragiale este un Janus bifrons numai în măsura în care disociem omul de scriitor; şi încă numai în măsura în care trebue să-i completăm fizionomia scoasă din mărturiile contemporane, corectate de corespondenţa lui cu Zarifopol.

Retras la Berlin, Caragiale îşi exprimă la maturitate tot fondul lui de bun burghez; influenţă a mediului, seninătate necesară sănătăţii lui alterate sau simplă conştienţă a definitivei lui realizări, ne este deocamdată indiferent a căuta resorturile acestei psihologii.

Destul că ea există.

Am stabilit, după Ş. Cioculescu, un portret complex şi nuanţat al burghezului Caragiale. Intr'o primă secţiune, reconstituim temperamentul fizic al scriitorului: suferind de variaţiile climaterice, sensibil la frig şi la căldura excesivă, preferă viata de interior, comodă, inactivă şi totuşi ursuză, fiindcă îl ataca în esenţa firii lui extrem de sociabilă. In aceeaş secţiune, a bunului burghez, iubitor deconfort material şi moral, este revelatoare pasiunea melomană, clasicizantă, a marelui satiric. Alimentată de mediul muzical german şi condusă de priceperea deosebită a lui Zarifopol, sensibilitatea estetică a lui Caragiale îşi desvălue o latură nouă. In această fizionomie burgheză nu lipsesc nici trăsăturile autohtone: epicureismul gastronomic se satisface după gusturile dobândite în ţară, iar legea interioară a lenei lui orientale este tot atât de autohtonă. Sprijinită pe mărturii directe — această latură a temperamentului caragialian confirmă abundentele observaţii contemporane. S'a crezut că marele scriitor n'a avut prieteni, că incisivitatea lui l-a depărtat de orice afecţiune serioasă. Intr'o a doua secţiune a corespondenţii. Ş. Cioculescu scoate în evidenţă afecţiunea lui durabilă, de onest burghez, pentru Ronetti-Roman, Gherea, pentru Racovscki (mai atenuată şi de circumstanţă mai literară), pentru Delavrancea şi Cerna.

S'ar părea curios un fapt: Caragiale atât de junimist in structura spiritului, susţinut, elogiat şi apărat (vezi Comediile lui Caragiale) de Titu Maiorescu, nu s'a simţit niciodată atras de criticul Convorbirilor. Distant şi ocrotitor, Maiorescu nu cunoştea intimitatea în relaţiile lui literare. Olimpianismul lui i se părea lui Caragiale un panaş puţin comic. E definitiv precizată reacţiunea lui temperamentală faţă de Maiorescu; în Documentele publicate de I. E. Torouţiu, referitor la Junimea, şarja lui Caragiale, în contra plastronului junimist, este necruţătoare. Maiorescu, el însuşi un burghez prin origină, îşi desciplinase o fizionomie şi un prestigiu, în esenţă organice, pentru adaptarea la mediul boeresc în care trăim. Caragiale este un mic burghez, spontan, muşcător, afectuos şi înclinat la familiaritate. Lui Gherea îi poate zice fratele Costică lui Maiorescu nu-i putea viola solemnitatea aulică Cred că omul i-a făcut simpatic şi criticul, la Gherea, deşi Caragiale n'are nimic comun cu teoria artistului cetăţean şi cu umanitarismul. Maiorescu n'a putut avea prieteni, ci ocrotiţi, iar Caragiale, conştient de valoarea lui, nu putea accepta de cât un regim de egalitate, în raporturile intime. Dovadă că tânărul de 30 de ani şi învăţatul Zarifopol i-a fost prieten, fiindcă a putut comunica prin volubilitatea temperamentului şi mobilitatea inteligenţii — cu marele comic. Drept este că în afecţiunea lui Caragiale intră şi un element de orgoliu literar; din politeţe sau din sincer amuzament, Zarifopol îi laudă şi-i încurajează glumele lui versificate, la care ţinea disproporţionat de mult. Faptul că-l descoperă poet îl măguleşte pe Caragiale, copil bătrân care lua drept artă nişte amabile miticisme versificate.

Ceeace a unit însă printr'o satisfacţie comună aceste două spirite corosive este gustul lor literar, oroarea de platitudine, de sentimentalism trivial şi de falsul patos. Ironiile contra câtorva scriitori români, dintre care, unii amici şi admiratori, ca Vlahuţă şi Delavrancea, nesecatul dosar de enormităţi literare pe care-l alcătuesc reciproc şi cu nespusă bucurie, într'un cuvânt atitudinea esenţial junimistă, este puntea lor trainică, de legătură, Şi aci ne îngăduim o asociaţie şi un comentariu depăşind observaţiile asupra studiului lui Şt. Cioculescu. Afirmam odată: După cum Caragiale a văzut pl - stic semidoctismul unei anumite pături sociale, Zarifop , printr'o optică analoagă, şi-a îndreptat satira pe planul abstract al ideilor şi atitudinilor, al sentimentelor şi gusturilor de artă.

Nu cunoaşteam atunci corespondenţa dintre el şi Caragiale; din foarte discrete destăinuiri ale lui Zarifopol abia aflasem că s'au cunoscut, fără a lăsa totuşi să bănuim cât de intime au fost raporturile între ei.

L-aş numi astăzi pe Zarifopol ultimul junimist, din cultura română. Mai puţin sacerdotal ca Maiorescu, mai suplu ca spirit, mai nuanţat în negaţie, mai citit poate şi mult mai modern, prin sensibilitatea lui iritată, disociativ până la paradox, şi totuş deplin lucid, Zarifopol este structural un junimist. Cultura lui germană aliată cu limpezimea şi criticismul voltairian îl apropie mai mult de Maiorescu decât de oricare spirit din cultura noastră, Zarifopol a continuat or-

ganic și mai complex spiritul junimist, acordându-i încă un sfert de veac de viabilitate.

Sunt atâtea puncte de contact, pe latura inteligenții, între Zarifopol și Caragiale și între ei și junimism. Ce sunt altceva mostrele de stil, alcătuind un imens sottisier al scrisului daco-roman, colecționate de amândoi, decât o prelungire a exercițiului scump Junimii, de a consemna toate aberațiile de gust, judecată și expresie?

In prietenia cu Zarifopol, junimistul Caragiale a fost atras de supleţea și râsul inteligenții, de dialectica subtilă și verva ironică a acestui graeculus, el însuși un graeculus plin de sevă și înclinat spre marea bufonerie a vieții. Acest gust al bufoneriei este atât de junimist, în fond; mai direct, mai simplu și concret la Caragiale, mai intelectualizat la Zarifopol, structural este acelaș.

Ca să ducem mai departe filiațiunea junimistă a lui Zarifopol, decât reluarea, sub altă formă a luptei contra formei fără fond în șarja îndreptată spre panașul literar, spre semidoctism și spre orientalismul nostru care maimuțărește spiritul ce sens pot avea campaniile lui din Registrul ideilor gingașe, civilizat apusean? Izolarea lui Zarifopol este izolarea unui întârziat față de momentul istoric compact al junimismului. Venit în urma temperamentului dogmatic maiorescian, el se simte mai aproape de Caragiale, fiindcă știe să râdă, deși el însuș numai zâmbește, cu zâmbetul rece al inteligenții. Maiorescu n'a știut să râdă; a disprețuit, a ironizat dur. Spirit mai schematic, s'a mulțumit cu sinteza generală în atac, în contra unor false directive din cultura română. Zarifopol n'a mai fost un arhitect de principii; simțirea și inteligența lui fuzionează într'o atitudine corosivă, adevărată oglindă a spiritului său. Nu sunt niște adevărate comedii de idei cronicele lui din citatul Registru, cași studiile în contra lui Renan, Maupassant, etc. — unde comedia se joacă pe scena aeriană a spiritului?

Scrisul lui Zarifopol este o higienă severă a minții, a inimii și a fanteziei; prin această structură, deschide direct din linia spiritului junimist.

N'am epuizat toate informațiile din studiul lui Ș. Cioculescu; ele se completează cu referințe utile privitoare la proectele literare ale lui Caragiale, la activitatea lui creatoare, foarte asiduă în 1909, la gusturile lui literare și la lecturile lui, dintre care unele sunt datorite influenței tânărului Zarifopol; iar ca încheere este foarte semnificativ capitolul consacrat opiniilor politice ale lui Caragiale, născute din tragedia revoluției din 1907 și din aventura lui de actor entuziast, dublat de un critic amuzat în acelaș timp, în partidul conservator-democrat al lui Take Ionescu. Era predestinat ca tânăr de 18 ani, care a luat parte la revoluția ploeșteană, cu toată omerica lui batjocorire de mai târziu, să sfârșească, asemeni oricărui fiu autentic al patriei daco-române printr'o nouă și ultimă adeziune politică!

Dacă prin corespondența lui cu Zarifopol, Caragiale își desvălue unele trăsături morale necunoscute, fondul permanent al psihologiei lui burgheze este al unui vervos parodist, al unui meticulos ironist de metehne autohtone. La Berlin, Ca-

ragiale și-a luat pe scena izolată a vieții lui de familie și pe spiridușul lui Mitică.

Spirit de o rară meticulozitate, metodic, precis, nuanțat și de o pietate înduioșată — prin acest studiu, Șerban Cioculescu ne apare ca un virtuos căutător de ace prețioase în carul cu fân al corespondenții minore în fond, dintre Caragiale și Zarifopol.

Pompiliu Constantinescu.

COSMIN, RADU, *Amintiri din viața culturală a vechiului București (Cele trei Crișuri*, an. XVI (1935), nr. 5-6, p. 73).

DAVILA, ELENA GENERAL PERTICARI, *Din viața și corespondența lui Carol Davila*, precedată de discursul rostit de *M. S. Regele Carol II* cu prilejul comemorării centenarului lui Carol Davila. București, 1935. Edit. Fundația pentru literatură și artă regele Carol II. Tip. M. O. Imprimeria națională, 484 p. 16,5×24,5. Diverse fotografii. O planșă 200 lei. Biblioteca documentară. Recensie de: CALINESCU, G. *(Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 768, p. 9).

FRAGMENTE *eminesciene (Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 735, p. 2; nr. 736, p. 2; nr. 739, p. 2; nr. 741, p. 6; nr. 746, p. 4).

GALACTION, GALA, *Eri alaltăeri și azi*, (amintiri), *(Viața romînească*, an. XXVII (1935), nr. 3-4, p. 39-40).

GHICA, ION, *Acum o sută de ani (Vremea*, an. VIII (1935), nr. 387, p. 27).

GIGURTU, OLGA GENERAL, *Amintiri și icoane din trecut*. Craiova, 1935. Edit. și tip. Scrisul românesc, 208 p. 17,5×22. 50 lei.

LACUSTEANU, COLONEL, GR., *Amintiri*, publicate de RADU CRUZESCU, comentar istoric de I. C. FILITTI. București, 1935. Edit. Fundația pentru literatură și artă regele Carol II. Tip. M. O. Imprimeria națională. 304 p. 12,5×19,5. Diverse fotografii. 70 lei. Biblioteca documentară. Recensii de: CALINESCU, G. *(Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 758, p. 9).

LAHOVARY, AL. EM., *Amintiri diplomatice* (Viena 1906-1908), *(Revista fundațiilor regale*, an. II (1935), nr. 11, p. 344-363, nr. 12 p. 557-579). — *Constantinopol* (1902-1906), *(Revista fundațiilor regale*, an. II (1935), nr. 8, p. 318-337; nr. 9. p. 550-569; nr. 10, p. 80-103).

MARIA, regina României, *Povestea vieții mele*, trad. de MARG. MILLER VERGHY. 3 volume. București, 1935. Edit. și tip. Adevărul. I 432 p. II 504 p. III 596 p. 12,5×19,5. Diverse fotografii afară din text. 120, 120, 160 lei. Recensii de: BANESCU, N., *(Revue de Transylvanie*, an. II (1935), nr 2, p. 131); BOZ, LUCIAN, *(Viața romînească*, an. XXVII (1935), nr. 11-12, p. 67-68); BRANISCE-CALIMAN, V., *(Gând românesc*, an. III (1935), p. 47-48); BUCUȚA EMANOIL *(Boabe de grâu*, an. V (1935), p. 572); DRAGOMIRESCU, MIHAIL *(Convorbiri critice*, s. nouă (1935), nr. 2, p. 6); GRIGORESCU-BACOVIA, AGATHA*(Revista scriitoarelor și*

scriitorilor români, an. IX (1935), nr. 3-4, p. 29); MATEESCU, MIRCEA, (*Cruciada românismului,* an. I (1935)), nr. 49. p. 3); ROBOT, AL. (*Reporter,* an. III (1935), nr. 63, p. 7); ŞULUŢIU, OCTAV (*Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 7-8, p. 85-92; nr. 9-10, p. 87-90); VERUS(*Convorbiri literare,* an LXVIII (1935), p. 237-240).

NEMOIANU P., *Amintiri,* cu o prefaţă de OCTAVIAN GOGA. Ed. II. Bucureşti, 1935. Librăria Pavel Suru. Tip. cărţilor bisericeşti. 120 p. 12,5×19,5. 30 lei.

PANCU, NICOLAE N., *Sub vulturul Moldovei,* amintirile unui magistrat. Ed. II cuprinde şi recensii despre volum Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Cultura românească. 308 p. 12,5×19,5. 70 lei.

PAVELESCU, CINCINAT, *Amintiri literare* (*Braşovul literar,* an. IV (1935), nr. 21-22, p. 141).

PETEANU, A. E., *In cetatea morţilor,* (*Luceafărul,* an. I (1935), p. 219).

REMER-ANSELME, I., *Femeia care biciueşte.* Episoade din intimitatea conjugală a unei stranii căsnici. Insemnări culese din manuscrisele doamnei Wanda de Sacher Masoch. Comentate. Notă explicativă asupra „Masochismului" de prof. DR. C. I. PARHON. Ed. I. Bucureşti, 1935. Tip. Cartea românească. 212p. 14×21,5. 3 fotografii. 70 lei.

VLAHUŢA, ALEXANDRU, *In pragul vieţii* (*Pagini literare,* an. I (1935), p. 485-487).

f. LEGENDE. MOTIVE. LITERATURĂ COMPARATĂ.

BEZDECHI, ST., *Horaţiu şi Ovidiu,* (*Gând românesc,* an. III (1935), p. 518-528).

BRATIANU, FILOMELA, *Stilul „Biedermeier" o problemă de actualitate în cercetarea istorico-literară germană,* (*Gândirea,* an. XIV (1935), p. 518-522).

BREAZU, ION, *Michelet şi Românii,* studiu de literatură comparată. Cluj, 1935. Tip. Cartea românească. 164 p. 17×24,5. 100 lei. Biblioteca Daco-Romaniei, nr. 9. Cuprinde: Prefaţă; Michelet prieten al poporului; Michelet şi poporul român; Michelet şi Dumitru Brătianu; Michelet şi C. A. Rosetti; Michelet şi N. Bălcescu; Michelet şi B. P. Haşdeu; Michelet şi I. Heliade-Rădulescu; Ecouri mai îndepărtate; Incheiere; Anexe; Indice. Recensii de: BOITOŞ, OLIMPIU, (*Gând românesc,* an. III (1935), p. 360-363); DAN, P., (*Blajul,* an. II (1935), p. 422); DRAGHICI, PETRE, (*Cuvântul liber,* an III (1935), nr. 3, p. 2); IORGA, N., (*Revue historique du sud-est européen,* an. XII (1935), p. 409).

ION BREAZU: MICHELET ŞI ROMANII.

A apărut în biblioteca Dacoromaniei condusă de S. Puşcariu, de pe lângă Universitatea regele Ferdinand I din Cluj. Autorul adânceşte raporturile popularului istoric romantic Jules Michelet cu Românii. Cercetarea porneşte mai ales dela ceea ce se neglijase până acum şi anume dela cursurile lui făcute la Collège de France, unde a cunoscut pentru prima dată pe Români, ca: D. Brătianu, C. A. Rosetti, Ion Brătianu, a căror acţiune practică şi politică în sensul democratic, a fost influenţată atât de mult. Concepţia lui democratică asupra istoriei a fost adoptată de Bălcescu, Haşdeu, Heliade Rădulescu şi Al. Russo. Autorul încheie arătând răsunetul ce au avut operele lui în România şi publică în anexe La J. Michelet de N. Rucăreanu, scrisoarea unui anonim şi alte două ale lui D. Brătianu către Michelet.

Dan Simonescu.

CONSTANTINESCU, POMPILIU, *Bucureştii motiv de literatură urbană, (Vremea,* an. VIII (1935), nr, 387, p. 6).

COSTIN, LUCIAN, *Personalismul în literatură, (Banatul literar,* an. I (1935), nr. 11-12, p. 1).

DAN, P., *Motivul „lenore" în poezia populară ardeleană, (Blajul,* an. II (1935), p. 429).

P. DAN: MOTIVUL „LENORE" IN POEZIA POPULARA ARDELEANA.

Se face o analiză a variantelor româneşti — ardelene — în comparaţie cu cele balcanice. Nu se aduce nimic nou faţă de ceeace a dat D. Caracostea în Lenore, o problemă de literatură comparată şi folklor, Bucureşti 1929; ba, adeseori, chiar în desvoltarea ideilor se simte prea mult influenţa studiului amintit.

D. Şandru

DANIEL, PAUL, *Periferia în literatură, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 18, p. 2).

GAZDARU, D., *Originea şi răspândirea motivului „amărită turturică" în literaturile romanice.* Iaşi, 1935. Edit. autorului. Tip. Alexandru Ţerek, 180 p. 17×24,5. 150 lei. Recensie de: C. H. NICULESCU, *(Studii italiene,* an. II (1935), p. 220).

D. GĂZDARU: ORIGINEA ŞI RĂSPÂNDIREA MOTIVULUI „AMĂRITĂ TURTURICĂ"

Studiul întemeiat pe un material bogat şi variat, arată origina motivului literar „amărîtă turturică"; după aceea, drumul pe care l-a parcurs în literaturile europene şi în special în cele romanice. Exemplele date de autor sunt concludente; apropierile ce face interesante. La foarte puţinele noastre studii de istoria motivelor literare se adaugă unul de frunte. Se dau şi două poezii populare româneşti inedite care au la bază acest motiv al turturelei ce şi-a pierdut soţul.

D. Bodin.

HOLBAN, ANTON, *Proust și Dreyfus, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 406, p. 9).

IORGA, N., *Bucureștii de acum un veac după romanul unui avocat, (Ioan Em. Bujoreanu,* 1862). București, 1935. Edit. Academia română. Tip. M. O. Imprimeria națională. 24 p 17×24,5. 15 lei. Memoriile secțiunii istorice. s. III. tom. XVI, mem. 9.

IOTZU, ALEX. P., *Schiller și Goethe, (Vlăstarul,* an. XI (1935), nr. 7-8, p. 6).

MIHAIL-OTETELEȘIANU, OTILIA, *Bucura Dumbravă și Carmen Sylva, (Boabe de grâu,* an. V (1935), p. 632).

PARALESCU, IOAN N., *Sentimentele cântate în peozia populară, (Luceafărul literar și critic,* an. VIII (1935), nr. 6, p. 10).

PAUNEL, EUGEN I., *Cântecul Mititichii,* studiu de literatură comparată. București, 1935. Tip. M. O. Imprimeria națională. 32 p. 18×24,5. 30 lei. Extras din *Revista germaniștilor români,* an. IV (1935), nr. 1.

POPA, GRIGORE, *Octavian Goga și Lucian Blaga la universitate, (Pagini literare,* an. I (1935), p. 428-434).

POPOVICI, D., *„Santa cetate" Intre utopie și poezie.* București, 1935. Edit. Institutul de istorie literară și folklor. Tip. Tătărași-Iași. 180 p. 16,5×24. 130 lei. Cuprinde: Un precursor: Teodor Diamant; [Ion Ghica]; Revoluția și revoluționarii [Cezar Boliac, N. Bălcescu ,C. A. Rosetti]; „Cateșismul socialiștilor" [I. Heliade Rădulescu]; *„Santa Cetate".* Intre utopie și poezie; Anexe; Index alfabetic. — *„Santa Cetate",* fragment *(Gândul vremii,* an. III (1935), nr. 6, p. 1; *Atheneum,* an. I (1935), p. 286). — *Vico și I. Heliade-Rădulescu, (Atheneum,* an. I (1935), p. 37).

ROȘU, NICOLAE, *Doi romancieri: T. C. Stan și George Acsinteanu, (Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 215-220). — *Junimism și continuitate, (Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 17×21).

ȘIREAGU, OCTAVIAN, *Două vieți urgisite: Esenin și Maiacovschi, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 758, p. 1).

STINO, AUREL GEORGE, *Bovarismul specific românesc, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 756, p. 1) — *Vântul în poezia lui Verhaeren, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 769, p. 1).

TOROUȚIU, I. E., *Junimism și semănătorism, (Făt-Frumos,* an. X (1935), p. 201)

I. E. TOROUȚIU: JUNIMISM ȘI SEMĂNĂTORISM.

Dela Junimism, Semănătorismul își ia naștere, atunci când cadrul Convorbirilor literare devine neîncăpător pentru varietatea problemelor timpurilor noi și pentru bogăția materialului din partea colaboratorilor tot mai numeroși.

I. C. Cazan.

YGREC, DR., *Antisemitismul abstract al lui Mihai Eminescu și romanul „Mite" de E. Lovinescu, (Cuvântul liber,* an II (1935), nr. 12, p. 4).

g. ISTORIA ŞI CRITICA TEATRULUI.

ACTERIAN, HAIG, *Note dramatice, (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 9, p. 628-642).

BAICULESCU, GEORGE şi MASSOFF, IOAN, *Teatrul românesc acum o sută de ani,* cu o prefaţă de PAUL I. PRODAN. Bucureşti, 1935, Edit. şi tip. Vremea. 96 p. 12×19. 6 fotografii. 25 lei. Cuprinde: Teatru românesc în Ţara românească până la 1834. Societatea filarmonică 1834-1836. Anexe.

GEORGE BAICULESCU şi IOAN MASSOFF: TEATRUL ROMANESC ACUM O SUTĂ DE ANI.

Broşura despre începuturile teatrului bucureştean, pentru care s'au reunit G. Baiculescu şi Ioan Massoff, cuprinde multe în cele câteva pagini de format mic. Informaţia, cunoscută, e singură (p. 57: Repey). Şi reproducere de texte greu de găsit. Interesante planşele: un Heliade tânăr, Ioan Câmpineanu, poetul Aristia cu o înfăţişare de Byron, frontispiciul traducerii lui Mahomet a lui Voltaire, de Heliade, a Repertoriului Teatrului Naţional din 1834, a Amorului Doctor **de Molière. In anexă Regulamentul societăţii filarmonice, cu comitetul şi lista ajutătorilor, bursierii, plus raportul lui Barbu Catargiu. Repertoriul citat** şi o **scenă din** Mohamet. **Bibliografie.**

N. Iorga.

BALAN, TEODOR, *Trupa Fani Tardini în Bucovina 1864 şi 1865 (Mihai Eminescu,* an. V (1935), nr. 12, p. 30).

BALOTĂ, DR. ANTON B. I., *Ivo Vojnovic,* dramaturg jugoslav, studiu şi pagine alese. Bucureşti, 1935. Tip Leopold Geller. 64 p. 16×24. 40 lei. Recensii de: GYR, RADU, *(Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 528-529); PAPADOPOL, PAUL I., *(Munca literară,* an. III (1935), nr. 26, p. 4).

BĂNUŢ, A. P., *Teatrul românesc în Bihor,* amintiri despre Dr. Aurel Lazăr, *(Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 71).

CONSTANTINESCU, POMPILIU, *Cu prilejul reluării „De-ale carnavalului"* [I. L. Caragiale] *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 407, p. 7).

COSMA, AUREL JR., *Trupa teatrală a bănăţeanului George A. Petculescu, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 133).

EFTIMIU, VICTOR, *Alexandru Davilla şi Pompiliu Eliade, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 380, p. 10).

GHEORGHIU, OCTAV, *Un dramaturg social: Al. Dumas-fils, (Atheneum,* an. I (1935), p. 145).

ÎNCEPUTURILE *teatrului românesc, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 380, p. 6).

MIHALCESCU, MARIA, *Istoria teatrului muntean dela 1800-1859.* Bucureşti, 1935. Tip. cărţilor bisericeşti. VIII+104

p. 16,5×24,5. 80 lei. Cuprinde: Istoria teatrului muntean dela 1800-1859. Teatrul popular la Români. Inceputurile teatrului cult. Teatrul în timpul mişcării eteriste. Mişcarea literară şi artistică până la înfiinţarea societăţii filarmonice. Societatea filarmonică. Teatrul după societatea filarmonică până la 1848. Teatrul dela 1848-1859. Estetica teatrului muntean. Piesele cari s'au jucat mai mult pe scena teatrului nostru. Vodevilul. Comedia. Drama. Traducerile. Concluzie.

MARIA MIHALCESCU: INCEPUTURILE TEATRULUI MUNTEAN.

Este o încercare care merită atenţie pentru materialul informativ prezentat în paginele volumului. In plus este între puţinele lucrări de proporţie care se ocupă de istoria teatrului românesc, privit atent cu ochiul istoricului şi criticului literar în acelaşi timp.

M. S.

MUNTE, A., *Teatrul românesc în 1935, (Almanahul ziarelor Adevărul şi Dimineaţa,* pe 1936, p. 73).

PRODAN, PAUL, *Teatrul românesc acum o sută de ani,* conferinţă cu răspunsul de *Liviu Rebreanu, (Anuarul ateneului român* pe 1934. p. 33).

PROTOPOPESCU, DRAGOŞ, *Dela Lucian Blaga la Tudor Muşatescu (Linia dreaptă,* an. I (1935), nr. 1, p. 2).

RĂDULESCU, ION HORIA, *Contribuţiuni la istoria teatrului din Muntenia* 1833-1853. Bucureşti, 1935. Institutul de istorie literară şi folklor nr. 7. 90 p. 16×23,5. 60 lei. Cuprinde: Introducere. Dominaţia trupelor străine până la 1850. Teatrul românesc între 1850-1852. Condiţiunile materiale ale Teatrului Naţional în 1852, Organizare. Trupe: Opera italiană, trupa română. Deschiderea de teatre româneşti în provincie. Incheiere.

I. HORIA RĂDULESCU: CONTRIBUŢIUNI LA ISTORIA TEATRULUI MUNTEAN.

Cu toate că i-am serbat centenarul, teatrul nostru e încă puţin cunoscut şi istoria sa, mai ales începuturile sale. Şi aceste începuturi arată atâta chin pentru a ne putea lămuri pe noi înşine, de sub potopul modelor străine cari ne zăpăceau, încât azi le ceteşti cu durere şi învăţăminte istoria. Ne-am italienizat, ne-am franţuzit, pentruca târziu şi greu de tot, să ne dăm seama cine sântem.

Şi totuşi am avut o viaţă a teatrului curioasă şi pitorească — cu multă umanitate meschină, ca orice viaţă a culiselor.

I. Horia-Rădulescu aduce modest în Contribuţiunile sale o serie de documente ale timpului. Din literatura lor îngălbenită apare o lume măruntă de necazuri româneşti — multe caracteristice. Iată de pildă lupta lui Costache Caragiali cu trupele străine, pentru instăpânirea în teatrul nostru naţional.

Dar o cale pe care o deschide I. Horia Rădnlescu din plin este aceea a cercetării vieţii teatrale a provinciei din mijlocul veacului trecut. Documentele date la iveală arată că în această direcţie se pot face cercetări fructuoase. Nu dorim decât ca I. Horia Rădulescu să urmeze şi să fie urmat.
Ovidiu Papadima.

SADOVEANU, ION MARIN, *Misterul dela Oberamneergan*, (*Familia*, s. III an. II (1935), nr. 2, p. 21-29).
ŞTEFANESCU, MIRCEA, *Mărirea şi decadenţa unui spectator*, (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 380, p. 9).
ŞULUŢIU, OCTAV, *Intre Molière şi Caragiale*, (*Vremea*, an. VIII (1935), Crăciun, p. 25).

TANIAC, FILIMON, *Lady Machbeth, Bogdan şi Vidra, paralelă dramaturgică*, (*Mihai Eminescu*, an. V (1935), nr. 12, p. 21).

VALJAN, I., *De vorbă cu Paul Gusty*, (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 380, p. 4).
VLAD, DR. C., *Corelaţiile dintre vis, artă, şi nevroză*, personagiile din *Năpasta* de I. L. Caragiale. (*Viaţa romînească*, an. XXVII (1935), nr. 1, p. 15-22).

h. LIMBĂ. STIL.

ADAMESCU, GHEORGHE, *Viaţa cuvintelor*, prelegeri. Bucureşti, 1935, Tip. cărţilor bisericeşti. 36 p. 16×24. 20 lei. Biblioteca ateneului român. Extras din *Anuarul ateneului român* pe 1934. Cuprinde: Introducere. Cum se nasc cuvintele. Elementele vocabularului român. Creaţiunile limbii: Derivarea, Compunerea, Schimbarea funcţiunii gramaticale, schimbarea înţelesului. Dece se produc sensuri noi? Prin ce procedeuri se realizează. Imprumutul: Neologismele. Cum trăesc cuvintele. Dece se schimbă cuvintele? Procedeurile. Analogia şi contaminaţia. Etimologia populară: Adaptarea la mediu. Sinonimele. Lupta pentru existenţă. Cum mor cuvintele. Dispariţia cuvintelor. Cauzele. Dispariţia obiectului, Dispariţia numelui. Sinonimia şi omonimia.

GHEORGHE ADAMESCU: VIAŢA CUVINTELOR.

Aşa cum Arsène Darmesteter şi-a publicat în 1887 cinci lecţii făcute la Sorbona, sub titlul La vie des mots etudiée dans leurs significations, **la fel Gh. Adamescu publică sub titlul** Viaţa cuvintelor **rezumatul a cinci prelegeri ţinute la Universitatea Ateneului român, în cursul lunei Martie 1934.**
Comparaţia cu Darmesteter, însă, se impune şi mai mult, pentrucă autorul însuşi recunoaşte, într'o notă dela sfârşitul studiului, că: Cele arătate în aceste prelegeri se întemeiaza,

în primul rând, pe cunoscutul studiu al lui A. Darmestetter (sic) La vie des mots, de unde este împrumutată, în genere şi nomenclatura generală. Partea de contribuţie personală este exemplificarea, în unele puncte, prin vorbe şi fenomene din limba română.

Potrivit, deci, planului lui Darmesteter, Gh. Adamescu studiază naşterea, viaţa, şi moartea cuvintelor, cu exemplificări, însă din limba română. Expunerea deşi concisă, totuşi este foarte clară, exemplele sunt bogate şi bine alese introducându-ne în tainele prefacerii acestui organism viu, care este limba, cu frământările ei adaptate la cele mai moderne condiţiuni de viaţă, cum de ex. crearea unor cuvinte noi (Onef, Caps, Setebeu, etc.), din unirea iniţialelor care formează un titlu; procedeul a fost, fireşte, impus de nevoia simţită azi de a exprima rapid gândurile noastre.

Concepţia lui Gh. Adamescu, de a considera limba ca un organism viu, a cărui evoluţie este determinată de anumite legi, identice cu acelea care stau la baza evoluţiei fenomenelor din natură, este ea nouă? Aplicarea concepţiei filosofice şi sociale la condiţiile de formare a limbii române, se pune ea pentru prima dată la noi?

Răspunsul este categoric: nu!

In străinătate, dela clasicul studiu utilizat de Gh. Adamescu, au apărut numeroase cercetări în această direcţie şi ele furnizează informaţiuni mai noi, mai evoluate decât acela al lui Darmesteter. Este destul să citez pe acelea ale lui Albert Dauzat (La vie du langage), Otto Jespersen (Die Sprache ihre Natur, Entwicklung und Entstehung, trad. din englezeşte), Giulio Bertoni (Lingua e pensiero) şi J. Vendryes (Le langage).

La noi, Alexandru Philippide, încă din anul 1894, a îmbrăţişat această concepţie a neogramaticilor în Principii de istoria limbii, operă în care a prelucrat, în sensul nevoilor limbii române, opiniile lui Hermann Paul din Prinzipien der Sprachgeschichte.

Are atunci importanţă studiul lui Gh. Adamescu şi în ce constă ea? Importanţa constă în primul rând în preocuparea de a actualiza o problemă care constitue partea cea mai frumoasă şi mai în legătură cu viaţa de toate zilele, din filologie: viaţa limbii. Apoi în modul simplu, clar, pe înţelesul tuturor, în care expune diferite legi şi fenomene din viaţa limbii.

Şi prin această cercetare, ca şi altele ale sale, Gh. Adamescu este însufleţit de gândul bun de a populariza în massele cititorilor diferite probleme linguistice.

Dan Simonescu.

ARGHEZII, T., *Tabletă: regimul lui „care“, (Adevărul literar și artisitic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 777, p. 3).

BÀRBULESCU, ILIE, *Despre formele dimon, diávol, pògan, pròclet și tréclet în limba română, (Arhiva,* an. XLII (1935), p. 205). — *Pentru un alt recensent:* Gr. Nandriș în Revista istorică română (cu privire la cartea: Individualitatea limbii române și elementele slave vechi), *(Arhiva,* an. XLII (1935), p. 48).

BOGDAN, DAMIAN P., *I. Minea: In legătură cu originea literei ↑ la noi, (Revista istorică română,* an. IV (1934), p. 339).

BYCK, J., *L'alternence d/z (Bulletin linguistique,* an. III (1935), p. 189). — *Sur le changements de conjugaison en roumain (Bulletin linguistique,* an. III (1935), p. 188). — *Sur l'impératif en roumain (Bulletin linguistique,* an. III (1935), p. 54).

CANTEMIR, TRAIAN, *Ciripiri, Ciribire,* fascicola I. Texte istro-române. Cernăuți, 1935. Tip. Glasul Bucovinei. 32 p. 16,5×24,5. 30 lei. Seminarul de literatură modernă și folklor. Extras din *Făt-Frumos,* an. X (1935).

[CAPIDAN, TH., *Bilingvismul și rolul femeii în păstrarea limbii.* Oradea, 1935. Tip. Sonnenfeld 16 p.].

CHELARU, G. I. și POPESCU, CRIZANTE, *Noua ortografie a Academiei române* aranjată după categorii gramaticale și dicționar ortografic, Ed. IV București, 1935. Ed. și tip. Cugetarea 13×20. 104 p. 25 lei.

CHELARU, VALENTIN, GR., *Le stade actuel du problème du rothacisme (Arhiva,* an XLII (1935), p. 75).

[DOBRESCU, AL., *Sunetele vorbite și expresiunea lor.* București, 1935. Edit. Cartea românească. 12 p. 13,5×21,5 lei].

DRAGOMIRESCU, MIHAIL, *Stilul jurnalistic și stilul literar, (Răsăritul,* an. XVII (1935), nr. 4, p. 8; *Luceafărul literar și critic,* an. VIII (1935), nr. 6, p. 1).

GIUGLEA, C., *Coresi face cea dintâi apropiere între „români‘ și „rumuni“ (Biserica ortodoxă română,* an. LIII (1935), p. 226).

GIURCA, AVRAM, *Originea limbajului (Revista de filosofie,* an. XX (1935), p. 142).

GRAUR, AL., *Limba lui Creangă,* București, 1935. Tip. Adevărul. 16 p. 11,5×16. 6 lei. Extras din *Cuvântul liber,* 16 Feb. 1935, *Limba hitită, (Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 1, p. 188-192). — *Notes sur les diphtongues en roumain* p. 15. — *Une nouvelle marque de pluriel dans la flexion verbale romaine,* p. 178. — *-re et -ră facultatifs,* p. 182 — *Notes sur les „monts tsiganes en roumain“,* p. 185. *Tsig. svovara,* p. 186. — *Roum. guraliv,* p. 187. — cu ROSETTI, AL., *Sur le traitement des groupes lat. ct et cs en roumain,* p. 65, *(Bulletin linguistique,* an. III (1935).

IORDAN, IORGU, *Forme de conjugare mixtă în limba română (Buletinul institutului de filologie Alex. Philippide,* vol. II (1935), p. 47-127).

[IVANESCU, G., *Din fonetica evolutivă a limbii române,*

cu câteva discuții de fonetică generală. Iași, 1935. Tip. H. Goldner. 34 p.].

LOMBARD, ALF., *La prononciation du roumain*. Upsala, 1935. A. B. Lundesquistska bokhandelm Almqwist & Wiksells Bokryrkeri A. B. 76 p. (101-176), 16,5×24,5. 140 lei (3 cour. suéd.) Mémoires de la Société de linguistique d'Upsal 1934-1936. Extrait de Upsala Universitets Arsskrift 1936. Cuprinde. Introduction. Consonnes. Semi voyelles. Voyelles. Nasalisation. Dévocalisation. Durée. Accent. Sandhi. Ortographe et prononciation. Texte transcrit. Recensie de GRAUR, AL., (*Bulletin linguistique,* an. III (1935), p. 191).

ALF. LOMBARD: LA PRONONCIATION DU ROUMAIN

Lucrarea de față prezintă rezultatele cercetării pe care Alf. Lombard, profesor de romanistică la universitatea din Upsala, a făcut-o, în cursul unei vizite în România (Decembrie 1934). Cercetarea sa a fost făcută pe baza pronunțării unei singure persoane; un bucureștean din mediul cult. Pe lângă valoarea intrinsecă a lucrării (rigurozitatea metodei, exactitatea transcrierei, etc.), observațiile lui Alf. Lombard sunt prețioase și prin aceea că vin dela un străin care a observat lucruri ce, poate din cauză că păreau normale, au scăpat cercetătorilor români. Dotat și cu o ureche fină, Alf. Lombard, a adus precizări remarcabile cu privire la pronunțarea lui sc (din scenă), la nasalizare și mai ales la devocalizare și accent muzical.

D. Șandru

LOVINESCU, E., *Limba Odiseei mele, (Revista scriitoarelor și scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 3-4, p. 1). *Odiseea în românește, (Familia,* III, an. I (1935), nr. 9, p. 3-5).

MORARESCU, I., *Amnar (etimologii), (Arhiva,* an. XLII, (1935), p. 210).

PAȘCA, ȘT., *Manuscrisul italian-român din Göttingen (Studii italiene,* an. II (1935), p. 119-136).

PERUSSI, PROF. C., *Cuvintele și studiul limbilor străine.* București, 1935. Tip. Bucovina. 15 p. 16,5×24,5. Extras din *Revista generală a învățământului,* an. XXIII (1935).

PETROVICI, I., *O amintire filologică (Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 12-16).

I. PETROVICI: O AMINTIRE FILOLOGICĂ.

Se redă sugestiv o convorbire a autorului, student pe atunci, cu Titu Maiorescu în care a determinat pe strălucitul academician să impună în ortografia Academiei române forma sunt **în loc de** sânt.

D. Bodin.

[PHILIPPIDE, A., *Știri despre limba românească până în sec. XIV.* Studiu inedit publicat cu note de D. GAZDARU. Iași, 1935. Tip. H. Goldner 14 p.].

RADACEANU, LOTAR, *Tot chestia neologismelor, (Gândul vremii,* an. III (1935), nr. 2, p. 11).

RADU, PR. V., şi GALACTION, GALA *Elemente,* textul din care au fost traduse Bibliile noastre bisericeşti, Biblia elinească a celor 72 de traducători adică septuaginta; originea şi traducătorii septuagintei; dela reformă încoace; Lupta confesională; Din traducerea sfintei scripturi de Pr. V. Radu şi Gala Galaction ce se va edita de Fundaţia pentru literatură şi artă regele Carol II din iniţiativa M. S. Regelui Carol II, Bucureşti, 1935. Tip. M. O. Imprimeria naţională. 16×23,5. 20 p. gratuit. Retipărire din *Revista fundaţiilor regale* an. II (1935) nr. 2.

ROSETTI, AL., *Contributions à l'analyse physiologique et à l'histoire des voyelles roumaines Ă et î (Bulletin linguistique,* an. III (1935), p. 85). — *Sur la théorie de la sylabe (Bulletin linguistique,* an. III (1935), p. 5). — *Pe marginea „notelor" d-lui Sextil Puşcariu (Revista istorică română,* an. IV (1934), p. 57).

SACERDOŢEANU, A., *Un cuvânt latin: „cerga" (Revista istorică,* an. XXI (1935), p. 320-324).

ŞANDRU, D., *Enquetes linguistique* du laboratoire de phonétique expérimentale de la faculté des lettres de Bucarest III *Lăpuşul de Sus. (Bulletin linguistique,* an. III (1935), p. 113-177).

SCRABA, G. D., *Limba românească şi revizionismul (Gazeta cărţilor,* an. IV (1935), nr. 11-12, p. 2).

SCRIBAN, AUGUST, *Dicţionarul limbii româneşti de I. A. Candrea (Arhiva,* an. XLII (1935), p. 69, p. 197). *Ceva despre etimologiile,* pălărie şi izmă *(Arhiva,* an. XLII (1935), p. 221).

STREITMAN, H. ST., *‹Actele vorbeşte› sau luxul pluralului, (Reporter,* an. III (1935), nr. 73-74, p. 5).

ŞULUŢIU, OCTAV, *Limba românească în Ardeal, (Criterion,* an. II (1935), nr. 6-7, p. 2).

SULZER, FR. JOS., *Localităţi din jud. Ilfov.* Traducere din limba germană de ONICIU GRAŢIANA cu o introducere de DAN SIMONESCU. Bucureşti, 1935. Tip. cărţilor bisericeşti. 16 p. 24,5×16. 10 lei. Un plan, fotografie. Extras din *Raze de lumină,* an. VII (1935), p. 60.

ZAUNER, PROF. DR. ADOLF., *Principii de filologie romanică,* traducere de I. DIACONESCU I Lexicon şi vocalism. Piteşti, 1935. Tip. Şt. Voiculescu, 256 p. 11,5×15,5.

i. INFLUENŢE. RAPORTURI CU ALTE POPOARE.

BALOTA, ANTON, *Perspectivele culturii româneşti în Balcani, (Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 478).

BARBULESCU, ILIE, *Catolicismul şi începutul literaturii în limba română (Arhiva,* an. XLII (1935), p. 207).

CALINESCU, G., *Traduceri de Radu Cioculescu: Mircea Eliade; Apriliana Medianu; Paul Prodan; Emil Flămânda (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 772 p. 9).

CAMARIANO, ARIADNA, *Influenţa poeziei lirice neogreceşti asupra celei româneşti:* Ienăchiţă Văcărescu, Alecu Văcărescu, Iancu Văcărescu, Anton Pann şi modelele lor greceşti. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Cartea românească. 40 p. 17×24,5. 35 lei. Institutul de istorie literară şi folklor. Condus de D. Caracostea, nr. 6.

ARIADNA CAMARIANO: INFLUENŢA POEZIEI LIRICE NEOGRECEŞTI ASUPRA CELEI ROMANEŞTI

Raporturile noastre culturale şi literare cu bizantinismul şi neogrecismul au format, de câţiva ani încoace, obiectul mai multor cercetări, cum de pildă acelea scrise de D. Russo, N. Iorga, N. Cartojan, V. Grecu, Iulian Ştefănescu, N. Bănescu şi alţii.

Intre acestea, un loc de seamă ocupă studiul Ariadnei Camariano, pentrucă, deşi toţi ştiam în mod vag de o influenţă a poeziei neogreceşti asupra liricei româneşti, la începuturile ei, totuşi, dela studiul lui N. Cartojan, Contribuţiuni privitoare la originele liricei româneşti în Principate (1927), nu adusese nimeni probe precise şi suficiente ca să documenteze acea afirmaţiune prea generală.

Inceputurile liricei culte româneşti sunt strâns legate de lirica cultă neogreacă, în mare parte operă anonimă a unor fanarioţi, cari lăsau să se vadă în poeziile lor plăcerile unei vieţi tihnite pe malurile Bosforului. Ei considerau aceste producţiuni ca ceva uşuratic şi de aceea nici nu le semnau, nici nu le tipăreau întotdeauna. Totuşi, prin dulcegăriile lor erotice, prin naivitatea lor şi prin forma lor graţioasă erau mult citite, copiate şi memorizate, încât împrumutau ceva din aspectul poeziei populare. Dreptul de proprietate literară fiind pe atunci o noţiune inexistentă în conştiinţa autorilor, aceştia le imitau, sau le copiau dintr'un manuscris într'altul şi aşa se explică numărul mare de asemenea caete manuscrise (mişmaiale), răspândite în bibliotecile Orientului şi chiar în biblioteca Academiei române. Afirmaţiunile unor Greci contimporani ca Rigas Vélestinli (1790), At. Psalidas (1792), Zisi Dauti (1818) şi S. Vyzantios (1869), împing constatările mai departe, mărturisind ei înşişi că în publicaţiunile lor de poezii introduceau asemenea bucăţi luate din mişmaiale. Interesantă este, în acest sens, introducerea unor astfel de poezii până şi în Noul Erotocrit (1818), prelucrarea neogrecească a lui Dionisie Fotino, după vechea epopee cretană.

Pentrucă izvoarele acestor poeţi greci erau comune, aşa se

explică identitatea aceloraşi teme poetice, deseori chiar sub aceiaşi formă, în Νέος 'Ερωτόκριτος în culegerea lui Dauti, Διάφορα ἠθικὰ καὶ ἀστεῖα στιχουργήματα (Diferite poezii morale şi elegante), în "Ερωτος 'αποτελέσματα (Efectele amorului) a lui At. Psalidas şi în Σχολεῖον τῶν ντελικάτων 'εραστῶν (Şcoala amanţilor delicaţi) a lui Rigas Velestinli. Cu totul surprinzătoare este precizarea modelului grecesc după care Ienăchiţă Văcărescu a tradus Amărâtă turturică. Autorul este At. Psalidas care a publicat-o în Efectele amorului cu următorul vers incepător: Τὸ τρυγόνι πῶς πονεῖ (Cum suferă turturica). Din juxta-punerea celor 2 opere se vede clar că Ienăchiţă Văcărescu nu a fost original, nici chiar în ultimele 2 strofe, în care trece dela durerea turturicii la aceea personală a poetului, pentru pierderea soţiei. Această descoperire preţioasă pune capăt deci discuţiunilor cu privire la pretinsa origine populară, directă, a poeziei lui Ienăchiţă Văcărescu. In aceiaşi operă a lui Psalidas găseşte autoarea modelul şi poeziei Spune inimioară, spune, care este imitată după Ερώτησις τῆς ψυχῆς πρὸς τὴν καρδίαν (Intrebarea sufletului către inimă). Poezia, Ochilor, ajunge atât a lui Ien. V. prezintă asemănări cu o poezie anonimă grecească, introdusă mai târziu de Dionisie Fotino în Noul Erotocrit, de unde, probabil, a prelucrat-o apoi şi Anton Pann, Spitalul amorului, Buc. 1850, broşura 2, p. 53.

La fel poezia lui Alecu Văcărescu, In flacăra care mă arz îşi are originea în poezia grecească Τὸ πῦρ ποῦ φλογίζει (Flacăra care mă arde), pe care o găsim şi în Noul Erotocrit al lui D. Fotino. Suspinul meu de Iancu Văcărescu se aseamănă cu poezia grecească din Fotino, dar şi din colecţia lui Dauti.

Dacă la materialul esenţial, expus cu metodă şi claritate de autoare, adăogăm şi informaţiile din note, se poate face o idee de bogăţia şi importanţa acestui studiu. Iată un exemplu: în lucrarea sa autoarea se ocupă şi de romanul "Ερωτος ἀποτελέσματα care conţine şi mai multe poezii lirice şi care s'a publicat anonim. Atât istoricii literaturei neogreceşti ai secolului trecut, Zaviras, Papadopulos Vretos şi Sathas, cât şi cei de astăzi Il. Vutieridis şi A. Cambanis, nici în ultimele lor ediţii din 1934, ale Istoriei literaturei greceşti n'au putut să descopere pe autorul acestei opere, care este Atanasie Psalidas şi pe care A. Camariano îl identifică cu mărturii contimporane (p. 9, nota 3). Chiar S. Vlantis, în articolul său despre viaţa şi activitatea lui Psalidas, publicat în Δελτίον τῆς ἱστορικῆς καὶ 'εθνολογικῆς 'εταιρείας τῆς 'Ελλάδο (Buletinul societăţii istorice şi etnografice a Greciei), Atena

9 (1926), p. 89-96 nu pomcneşte această operă printre operele lui Psalidas.

Cercetările comparative ale A. Camariano vor schimba în bună parte părerile despre începuturile liricei noastre culte şi pune probleme însemnate cu privire la circulaţia temelor poetice in Sud-estul balcanic.

Dan Simonescu.

CAMARIANO, NESTOR, *Primele încercări literare ale lui C. Negruzzi şi prototipurile lor greceşti*. Bucureşti 1935. Edit. şi tip. Cartea românească. 30 p. 17×24,5. 30 lei. Institutul de istorie literară şi folklor. Condus de D. Caracostea, nr. 4. [Recensie de GRECU, VASILE (*Codrul Cosminului*, an. IX (1935), p. 298).

NESTOR CAMARIANO: PRIMELE INCERCARI LITERARE ALE LUI C. NEGRUZZI.

Lucrarea lui Nestor Camariano este o contribuţie foarte însemnată la studiul preromantismului românesc şi a preromantismului Sud-est european în genere. Se cunoşteau de mai inainte operele de tinereţe ale lui C. Negruzzi: Moraliceşti haractiruri, manuscris dintre 1821-1823; Memnon de Voltaire, manuscris din 1823; Pirostia Elenei (Le trépied d'Hélène de Marmontel), manuscris din 1824. Nu se cunoşteau însă prototipurile greceşti ale acestor povestiri traduse de C. Negruzzi la vârsta aşa de fragedă, de 13-16 ani! Autorul, prin comparaţie de texte, printr'o argumentare logică, sprijinită pe un material informativ bogat şi cu atât mai preţios cu cât e greu accesibil nouă, negăsindu-se în bibliotecile publice, dovedeşte:

1. Moraliceşti haractiruri este traducere după o carte a lui N. Darvari (1757-1823), care in parte a fost imitat şi de Glarisie Megdanis (mort la 1823). De aici unele asemănări intre C. Negruzzi şi Glarisie Megdanis.

2. Memnon, de Voltaire, este tradus de Negruzzi, dar după o versiune grecească publicată la 1766, de Evghenie Vulgaris, iar nu după a lui Zisi Dauti.

3. Pirostia Elenei, este traducere directă din franţuzeşte, iar nu după traducerea grecească a lui Baila (Moscova, 1812), care a fost şi ea tradusă şi tipărită în româneşte de Mihail Mavrodi, Iaşi 1838, sub titlul de Tripodul Elenei.

Ceeace ridică valoara studiului lui Nestor Camariano sunt numeroasele note din subsol, pline de o informaţie bogată, cât şi metoda sigură de investigaţie. Rar o carte care să cuprindă în aşa de puţine pagine, material istorico-literar aşa de bogat.

CARTOJAN, N., *Poema cretană Erotocrit în literatura română și izvorul ei necunoscut.* București, 1935. Edit. Academiei române. Tip. M. O. Imprimeria națională. 60 p. + XII planșe afară din text, 2 în culori. 17×24,5. 60 lei. Memoriile secțiunii literare, s. III. tom. VII, mem. 4. Recensii de: GRECU, VASILE, *(Codrul Cosminului,* an. IX (1935), p. 296-297); IORDAN, AL. *(Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 379-381); MURARAȘU, D. *(Tinerimea română,* an LIV (1935), p. 155).

N. CARTOJAN: POEMA CRETANĂ, EROTOCRIT IN LITERATURA ROMANEASCĂ ȘI IZVORUL EI NECUNOSCUT.

Determinarea izvorului epopeei cretane 'Ερωτόκριτος este o contribuție importantă pentru istoria literaturii neogrecești, pentru expansiunea literaturii franceze în Orient, dar nu mai puțin de actualitate pentru literatura românească însăși, întrucât epopeea a fost tradusă în românește, odată în proză dela 1770-1780, a doua oară în versuri de Anton Pann, tipărită la 1837, după prelucrarea lui Dionisie Fotino, sub titlul: Νέος 'Ερωτόκριτος.

La apariția studiului s'au împlinit exact o sută ani, de când Carl Iken (1825), a pus, pentru prima dată, problema izvoarelor. După Iken, bizantinologi de seamă ca Gidel, Ghiannaris, Theotokis, Xanthudidis, Politis, Pernot și Krappe au tatonat această problemă, subliniind influențe generale italiene: Pulci, Boiardo, Ariosto.

Adevăratul izvor însă, acela descoperit de profesorul român N. Cartojan, este romanul medieval Paris et Vienne, atribuit lui Pierre dela Cypède din Marsilia, care, zice, că l-a tradus la 1432, din limba provansală. Din franțuzește romanul a fost tradus in italienește, odată în 1476 de Carlo Piero del Nero, apoi în 1482 de Antonio de Folcholieri da Pistoia. Pornind dela versiunile italiene amintite, Mario Teluccini a tipărit la Geneva, 1571, o prelucrare în versuri și la Roma, 1621, Angelo Albano Orvietano, alta. Prelucrarea versificată a lui Albano Orvietano stă la baza poemei grecești, alcătuită în secolul al 17-lea, în Creta, de Vitzentzo Kornaros, care a naționalizat romanul, adaptândul la viața locală din Grecia și Arhipelag. Din punct de vedere estetic. Kornaros a omis mai multe episoade inutile, care stricau unitatea acțiunei.

După expunerea erudită, rezumată aici, pune față în față textele a patru momente din acțiune, pentru a argumenta mai strâns asupra raporturilor dintre ele, utilizând următoarele ediții: ed. Dr. Robert Kaltenbacher (franceză), ed. din Bassano, 1794, (italiană), ed. lui Xanthudidis (grecească) și ma-

nuscrisul românesc din biblioteca Academiei române, nr. 3514, copiat la București de logofătul Ioniță, la anul 1787. Această versiune românească, conchide autorul, este cu totul liberă și a suferit transformări interesante.

A doua anexă, lista abonaților la Νέος ὁς'Ερωτόκριτ al lui Dionisie Fotino, ne desvălue larga circulație a acestei distractive opere de un erotism dulceag, în rândurile chiar și ale înalților demnitari ai țărilor române.

Din cele 132 ilustrații colorate, executate de Petrache logofătul în ms. 3514, autorul reproduce 10, în planșe monocrome și 2 policrome. O cercetare mai amănunțită a acestor gravuri duce la constatări foarte însemnate, atât în ce privește imaginația și talentul plastic la Români în secolul al 18-lea, cât și în ce privește reminiscențele occidentale întrețesute cu elemente orientale locale.

Studiul lui N. Cartojan, expus clar și frumos, prezentat după un plan științific și metodic, constituie o nouă confirmare a răsunetului ce au avut literaturile Occidentului în literaturile sud-estului european în genere.

Dintre recensiile române și străine care au relevat senzaționala descoperire a lui N. Cartojan (opinia lui Gregoire), amintesc pe acelea scrise de Cl. Tsurkas în Ἐλεύθερον Βῆμα 23. VII. 1935; M. Lascaris în Le Messager d'Athènes, Jeudi 11 Juillet 1935 și Dimanche, 14 Juillet 1935; M. Lascaris în Les Balkans, vol. VII, cinquième année, nr. 1-7, p. 163-166 și în Byzantion, X (1935), fasc, 2, p. 717-721; H. Gregoire în Byzantion, X (1935), p. 392; M. Roques în Romania (1935), p. 285-286; Ἀτλαντίς, 27 Oct. 1935; M. Lascaris în Νέα 'εστία (1936), p. 684-685.

Dan Simonescu.

DIMA, AL., *Zăcăminte folklorice în lirica noastră contemporană (Gând românesc,* an. III (1935), p. 586-591).

GHERGHEL, ION, *Schiller în literatura română* cu prilejul împlinirii a 175 de ani, dela naștere, Aspectul istorico-cultural și bibliografia critică. București, 1935. Tip. M. O. Imprimeria națională. 84 p. 17,5×24,5. 70 lei Extras din Revista germaniștilor români. Cuprinde: O constatare de prof. S. Mândrescu. Prefața. Aspectul istorico-cultural al influenței lui Schiller asupra literaturii române. Bibliografie critică despre Schiller în literatura română: Gedichte-Poezii; Theater und Verschiedenes-Teatru și diverse; Studii și articole despre Schiller; Poezii românești despre Schiller-Indice: Poeți, traducători, imitatori și autori citați; Anonimi și pseudonimi.

GOROVEI, ARTUR, *Elementul popular în literatura cultă* București, 1935. Edit. Academia română. Tip. M. O. Imprimeria națională. 24 p. 17×24,5. 15 lei. Memoriile secțiunii literare, s. III, Tom. VII. Mem. 8.

ARTUR GOROVEI: ELEMENTUL POPULAR IN LITERATURA CULTĂ.

Nimeni nu contestă importanța subiectului propus de autor și, mărturisesc, deschideam cartea cu nerăbdare, pentrucă venea din partea unuia dintre cei mai harnici muncitori în domeniul folklorului românesc.

Socoteam chiar că spațiul de 24 pagini este prea restrâns și că nu poate fi vorba decât de niște priviri sintetice și de sugestii temeinice pentru penetrația elementului popular în literatura cultă, dar m'am înșelat și iată dece.

Autorul, pentru a arăta importanța elementului popular pentru literatura cultă, începe cu Shakespeare însuși, a cărui operă Regele Lear își are origina într'o veche baladă engleză, cu paralele în mai toate literaturile Europei. Dar despre tema aceasta a scris pe larg Lazăr Şăineanu, Basmele române (1895), p. 152-159.

Credința în puterile supra naturale ale vrăjitoarelor, o găsește autorul foarte bine oglindită în mai multe scene din drama romantică Macbeth și face o interesantă și surprinzătoare apropiere între un descântec românesc publicat de G. Dem. Teodorescu (Poesii populare, p. 374 sq.) și elementele magice din Macbeth.

Dacă însă trecerea peste literatura cultă a altor popoare, deși cu exemple în parte cunoscute de la alții, a fost exactă, apoi în partea a doua a lucrării, când autorul trece în domeniul literaturii române, exemplele uneori sunt rău alese și dovedesc că autorul nu este în curent cu ceeace s'a publicat în această direcție.

Astfel motivul amărîtă turturică în poezia lui Ienăchiță Văcărescu s'a dovedit de A. Camariano a nu fi de origină populară, ci întreaga poezie este o traducere a poeziei grecești Τὸ τρυγόνι πῶς πονεῖ (Cum suferă turturica) dintr'o colecție a lui Atanasie Psalidas. A susține apoi că același motiv a fost intercalat de Neagoe Basarab în ale lui Invățături, tot din poezia populară orală, este a rămâne în urmă cu câteva decenii, la Hașdeu și Apostolescu, ale căror păreri însă au fost combătute convingător de D. Russo (Studii critice, Buc. 1910, p. 23-26), problema fiind reluată și de N. Cartojan în cadrul cercetărilor sale de literatură populară.

Al patrulea motiv este acela din balada Corbea pătruns în poezia Osânda a lui Ion Catina.

Când ajunge la opera lui Eminescu, autorul, alături de asemănări evidente (fragmentul din Satira a III-a în care unul din fiii lui Mircea scrie scrisoarea dragei sale dela Argeș mai departe și poezia populară publicată de V. Alexiu în Conv.

lit., an. 1888, p. 686), cade în păcatul de a ignora o întreagă literatură cu privire la izvoarele poemei Luceafărul [1]), pe care o alătură de legenda rândunicăi,când M. Gaster a sugerat izvorul, încă din 1883, într'un basm publicat de R. Kunisch.

Incheiu aceste observaţiuni, atrăgând atenţia că acelaşi studiu s'a mai publicat în revista Şezătoarea, III (1895), p. 161-171 şi în Revista fundaţiilor regale, III (1936), p. 326-348. E de mirare cum şi acest al doilea organ de publicitate nu a revizuit părerile, care, cum am arătat, sunt în parte greşite.

Dan Simonescu.

IORGA, N., *Românii în străinătate dealungul timpurilor*. Lecţii la şcoala superioară de războiu, după note stenografice. Vălenii de Munte, 1935. Edit. şi tip. Datina românească II+172 p. 16,5×24,5. 65 lei.

LASLO, NICOLAE, *Horaţiu în literatura română (Gând românesc,* an. III (1935), p. 532-550).

MARCU, ALEXANDRU, *Simion Bărnuţiu, student la 46 ani în Italia (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 11, p. 444-447). *Simion Bărnuţiu, Al. Papiu-Ilarian şi Iosif Hodoş la studii în Italia,* cu documente inedite. Bucureşti, 1935. Edit. Academia română. Tip. M. O. Imprimeria naţională. 164 p. 17×24,5. 100 lei. Memoriile secţiunii literare, s. III, tom. VII, mem. 6 Recensii de: VATAFU, MARIN, *(Gând românesc,* an. III (1935), p. 604-607); NICULESCU, C. H., *(Studii italiene,* an. II (1935), p. 228).

AL. MARCU: SIMION BĂRNUŢIU, AL. PAPIU ILARIAN ŞI IOSIF HODOŞ LA STUDII IN ITALIA.

Figura patetică a lui Bărnuţiu stă mereu sub băgarea de seamă a cărturarilor noştri. După cartea atât de masiv închegată de G. Bogdan Duică — închizând Viaţa şi ideile lui — după editarea de către acelaşi a Notes-ului de însemnări al lui S. Bărnuţiu, după cercetarea lui P. Pandrea: Filosofia politico-juridică a lui Simion Bărnuţiu care încercă să aducă o împlinire a materialului indicat de istoricul literar clujean, — prof. Alexandru Marcu îl evocă acum într'o perioadă mai puţin cunoscută a vieţii sale: anii de studenţie târzie din Pavia italiană, dimpreună cu cei ai cărturarilor şi prietenilor săi mult mai tineri, Al. Papiu-Ilarian şi Iosif, Hodoş la Padova.

Sprijinit pe un bogat material inedit — corespondenţa purtată de Bărnuţiu cu cei doi şi de aceştia cu prietenii din Ardea-

1) Vezi bibliografia dată de D. Murăraşu în cea mai documentată carte ce s'a scris până acum asupra lui M. Eminescu ca folklorist: *M. Eminescu, Literatură populară,* p. 105-110. ediţie în colecţia *Clasicii români comentaţi,* sub îngrijirea prof. N. Cartojan, Scrisul românesc, Craiova.

lui lăsat departe, un jurnal de însemnări al lui Papiu — și amplificându-i datele printr'o necontenită referire la periodicele ardelene ale vremii — unde apăreau, ca niște ecouri ale frământărilor sale, diferite articole și îndemnuri ale lui Bărnuțiu — Alexandru Marcu împlinește fericit informațiile ce avem despre truda lui cărturărească și în același timp îl umanizează, ni-l apropie neașteptat pe betranul Simeone, desvăluind acest colț din viața lui amărîtă de student întârziat.

Actualitatea aceasta surprinzătoare a lui Bărnuțiu—cu toți ghimpii cu cari te împunge opera sa prin excesivul ei latinism lexic și ortografic, cu toate blestemele cu cari l-a copleșit Maiorescu — e încă o dovadă cu câte puteri de nebiruit te dăruește o justă așezare pe linia marilor năzuințe permanente ale neamului tău.

Astfel a fost Bărnuțiu. Și dacă dela început eroismul său revoluționar a fost înțeles cu entuziasm, adevărata lui poziție politică — atât în frământările noastre interne cât și cele de pe plan european, — abia acum se luminează deplin.

Al. Marcu o precizează, definind discursul dela Blaj drept expresia revoltei românești împotriva federalismului cosmopolit, atât de amenințător pe la 1848. In cuvântarea dela Blaj pot fi surprinse, ciocnidu-se, două lumi: Europa carbonară și cosmopolită a unui Mazzini în Occident, ori a unui Bălcescu în „țară"; și împotriva acestei Europe, naționalismul refractar, xenofob, energic și dârz, al lui Simion Bărnuțiu. Intre cei doi antagoniști, oportunismul lui Kossuth. (p. 1-2).

Omul acesta îmbătrânit înainte de vreme, de trudă și necazuri — atât de sfios în pelerina lui sură de cărturar singuratec și bolnav, dar atât de răspicat și profetic în convingeri — putea în adevăr să cuprindă în sufletul și gândul lui toată această frământare nelămurită a vremii și a noastră. Complexă personalitate în adevăr, vădită nu numai prin activitate dar chiar ca structură.

Monografia lui Al. Marcu aduce amănunte semnificative ale acestei tendințe de a se dărui întreg, pe cât mai diverse planuri, neamului său, — specifică pentru Bărnuțiu. Lipsit de bani — ajutat printr'o înduioșătoare solidaritate în conștiința îndeplinirii aceleiași meniri istorice, din sărăcia lor, de Papiu și Hodoș — lipsit multă vreme până și de aprobarea guvernului austriac de a studia la Pavia, chinuit de boală și de această nesiguranță, Bărnuțiu nu-și uită nici o clipă pasiunea de diriguitor al conștiinței ardelene: cercetează graiurile italiene, firesc urmaș al luceferilor dinainte ai școalei ardelene, ca să lămurească latinitatea limbii noastre și — de astădată mergând alături de Heliade Rădulescu — să găsească o soluție cât mai naturală pentru noi a problemei neologismelor; cu pragmatismul ce nu îl părăsea nici în cele mai entuziaste visuri — notă caracteristică pentru complexitatea structurii sale — plănuia o măreață enciclopedie românească, editată de o tipografie proprie, ca se nu platimu procente la nemți; adevărat îndrumător al filologiei ardelene contemporane lui, îl îndeamnă mereu la lucru pe Timotei Cipariu; urmând tradiția unui Petru Maior, a unui Ioan Molnar Piuariu, e preocupat de îmbunătățirea stării țăranului pe cale practică — problemă de temelie care a caracterizat totdeauna naționa-

lismul nostru, fiindcă face parte organică din el — notează Observațiuni statistice despre cultivarea pământului Europei, cercetează O școală sătească în Italia; însemnă în Notes-ul său amănunte despre agricultura din Lombardia, vizitează la Verona Academia rurală și se gândește la un plan cum se facemu și noi, în Ardeal, o școla de agricultura se interesează de soarta bietului Avram Iancu, cerându-le prietenilor să nu lățească vestea înnebuniri lui.

Toate aceste preocupări diferite sunt cristalizate nu numai în corespondența lui ci și în articolele sale, pe cari — cu felul lui aparte de a fi — le trimetea Padovanilor — lui Papiu și Hodoș — să le revadă, să le copieze și să le trimeată la foile transilvane, pe la Gazeta lui Iacob Mureșeanu sau la Foaie pentru minte, din Brașov. E caracteristic acest apel al lui la serviciile lui Papiu și Hodoș — și ei, cărturarii destul de maturi și cu propriile lor năcazuri, se supuneau bucuros — ca și lipsa de sfială cu care le cerea să-l ajute bănește. E în acestea mult din raporturile medievale între magistru și ucenicii săi. Firescul acestei înțelegeri, arhaismul și puritatea gestului — aduc o notă minunată în tabloul vieții italiene a lui Bărnuțiu și a prietenilor săi.

De altfel cartea aceasta de știință aduce și un material de rară umanitate în zugrăvirea vieții lui Bărnuțiu în Italia. E al doilea aspect al acestei monografii — de care vorbeam la început. Ea ne mai înfățișează astfel un Bărnuțiu nespus de umanizat — în viața lui eroică de student sărac și bolnav, la o vârstă când au trecut peste tine 45 de erni grele, cum se caracterizează el însuși. In refugiul lui modest din Contrada di Santa Mostiola, unde duhul său medieval, călugăresc, și-a găsit instictiv așezare sub unul din cele mai vechi și mai înalte turnuri ale Paviei — Bărnuțiu își poartă în tăcerea lui austeră de totdeauna suferințele fizice — durerile de cap și amețelile cari îi prefăceau munca în chin — și tristețile lui de om bătut 45 de ani de crivățele aspre ale vieții. Bursa întârzie să i se transfere dela Viena la Paris, poliția austriacă și chiar autoritățile universitare italiene, la început, îl suspectează; ofițerul ardelean Tomuț se întâlnește cu el arar și cu mare fereală. Bărnuțiu se strecoară prin viața asta amărîtă cu acea atitudine, — amestec de sfială în ținută și hotărîre în mișcări, — cu acel aer monahal de vultur pleșuv, cari îi erau deosebitoare. Experiența lui de om bătut de multe îl îndeamnă să fie ferit și prudent; și transmite aceste îndemnuri și celor doi, cari câteodată, cu nepăsarea orgolioasă a vârstei, îl bravează, ca Papiu, printr'un asta nici decum însemnat pe scrisoarea lui Bărnuțiu.

In sărbătorile Crăciunului, singur între străini, Bărnuț se regăsește în catedrală, în domul arcuit gotic; contemplă impresionat Il Preserpio, ieslea Domnului întruchipată aevea — și își comunică impresiile într'o lungă scrisoare către Papiu. Cu tot pragmatismul ce se simte și aici, e în aceste rânduri simple un autentic sentiment religios — care arată încă odată cât de greșit îl înțelesese Maiorescu.

Ca încheiere, reproduc, în ortografia de azi, un fragment din scrisoarea lui către Hodoș, în care căuta să-l mângăie de moartea tatălui său, ce nu apucase să-l vadă laureat. E un moment frumos de misticism pragmatic — profund revelator pentru Bărnuțiu.:

„Și câmpia va prinde auguri noi de letissime speranțe, văzând că răsar peste ea luminile Clainilor și Maiorilor; cum n'am dori ca să ne vadă progresele moșii și părinții, cari au dorit ca să nu fie mai învățați decât noi pe dealurile și văile noastre; numai noi nu le putem muta cele ce au statornicit ursita cu decret absolut și cu putere nestrămutată; numai atâta putem, ca să luminăm cu științele noastre și dacă nu putem nici îmbucura nici ajuta pe cei morți să-i ajutăm pe cei vii..."

Acesta-i Bărnuțiu cel adevărat — cum apare și din cartea sever organizată a prof. Al. Marcu.

Ovidiu Papadima.

MARCU, ALEXANDRU, *Gerusaleme Liberata în traducerea lui A. Pâcleanu (1852), (Studii italiene,* an. II (1935), p 5-24).

MINCEV, D. N., *Literatura românească în bulgărește, (Gazeta cărților,* an. V (1935), nr. 3-4, p. 1).

MITITELU, ALEXANDRINA, *Giacomo Leopardi în „Convorbiri literare' (Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 54-58).

MURNU, G., *România și Elada,* București, 1935. Edit. Academia română. Tip. M. O. Imprimeria națională. 12 p. 17×24,5. 5 lei. Memoriile secțiunii literare, s. III, Tom. VII. Mem. 5.

PILLAT, ION, *Folklorul în poezia nouă românească, (Gândirea,* an. XIV (1935) p. 119-126).

I. PILLAT: FOLKLORUL IN POEZIA NOUĂ ROMANEASCĂ.

Autorul expune un punct de vedere interesant în concluziile lui: „Un fenomen de suflet colectiv atât de general la liricii noștri, la cei plecați dela tradiție cum sunt Nichifor Crainic și un V. Voiculescu, ca și la cei întorși la ea cum sunt Adrian Maniu și Lucian Blaga la poeți cu expresiune nouă ca Tudor Arghezi sau Ion Barbu (vezi „După Melci") ca și la poeți socializanți cum e Aron Cotruș — nu poate fi explicat doar prin imitație sau interfluențe — ci printr'o împărtășire adâncă, autentică și spontană la un același izvor: tradiția etnică a neamului".

(revista fundațiilor regale)

SIMONESCU, DAN, *Ion Vodă Caragea și traducerile lui din Goldoni, (Studii italiene,* an. II (1935), p. 101-118).

STAN, LIVIU *Literatura română în Polonia (Luceafărul,* an. I (1935), p. 258).

ȘTEFĂNESCU, IULIAN, *Epopeea lui Mihai Viteazul în lumea greco-rusească în secolul 17 și 18,* comentar și text *(Revista istorică română,* 1934, vol. IV, p. 141).

IULIAN ȘTEFĂNESCU: EPOPEEA LUI MIHAI-VITEAZUL IN LUMEA GRECO-RUSEASCĂ IN SEC. 17 și 18.

Descoperirea prof. Iulian Ștefănescu este de mare interes pentru istoria națională. Autorul dovedește că faptele vite-

jeşti ale lui Mihai-Viteazul au avut răsunet, nu numai în literatura neogrecească prin scrierile lui Gheorghe Palamed şi Stavrinos, dar şi la Ruşi.

Intr'adevăr, într'un hronograf slavo-rusesc dela Schottenkloster din Viena se găseşte o istorie completă a lui Mihai-Viteazul. Deşi manuscrisul este o copie defectoasă, iar nu originalul, totuşi autorul a reuşit printr'un studiu minuţios să constate că această istorie slavo-rusească are la bază opera lui Stavrinos, vistierul lui Mihai-Viteazul, scrisă pe când era în închisoare la Bistriţa (Ardeal). Naraţiunea slavo-rusă este în mare parte o traducere textuală a poemei tipărite a lui Stavrinos, dar mai are uneori omisiuni, alteori amplificări şi pasagii dislocate. Traducătorul rus din sec. al XVII-lea, era un admirator al lui Mihai Viteazul, mai mare decât chiar Stavrinos.

După bogatul studiu introductiv urmează editarea textului slav (model de editare ştiinţifică) şi traducerea română a lui.

Această nouă descoperire ridică o problemă foarte însemnată pentru literatura veche românească: în ce raporturi stă naraţiunea slavo-rusă, faţă de istoria latină a lui Baltasar Walter, care, după cum se ştie, nu este altceva decât o traducere şi prelucrare a cronicei interne scrisă în româneşte de logofătul Teodosie Rudeanu, dar nu direct, ci prin intermediul traducerii polone, până azi necunoscută, a lui Andrei Taranovschi. Valoarea acestor opere este importantă, pentrucă autorii lor, toţi, au fost contimporanii şi intimii voevodului român.

Dan Simonescu.

STREINU, VLADIMIR, *Edgard Poë şi scriitorii români*, (*Revista fundaţiilor regale*, an. II (1935), nr. 6, p. 620-641). Se insistă mai mult asupra activităţii lui Titu Maiorescu in această direcţie.

j. ISTORIA PRESEI.

BRATEŞ, RADU, *Rolul revistei „Luceafărul" în cultura românească*, (*Pagini literare*, an. I (1935), p. 421-427).

CHELARU, VALENTIN GR., *Periodicele bulgăreşti în principatele române*. Iaşi, 1935. Tip. Presa bună. 16 p. 23,5×16. Extras din *Arhiva*, an. XLII (1935).

HAIVAS, EM. *Limba din Dacia literară şi Albina românească*, (*Junimea literară*, an. XXIV (1935), p. 100). *Propăşirea sub foarfeca cenzurii*, (*Junimea literară*, an. XXIV (1935), p. 200).

EM. HAIVAS: PROPĂŞIREA SUB FOARFECA CENZURII.

Lipsa orientării bibliografice îl face pe autor să creadă că aduce ceva cu totul nou, când remarcă că Propăşirea a apărut la început — numărul unu — în două ediţii tipărite, prima censurată şi a doua cunoscută publicului românesc, ceeace

îl determină să publice, comparând, cele două ediţii, fragmentele eliminate de censură ca subversive şi să se mire că acest lucru a scăpat necunoscut până acum. Dacă autorul ar fi cunoscut studiul prof. N. Cartojan: Soarta unei reviste literare Propăşirea (Convorbiri literare, an. XLI (1907), p. 197-204 şi 416-429, nu s'ar mai fi ostenit zadarnic. Spre a se vedea că N. Cartojan a avut la îndemână chiar unul din exemplarele pe care censura a făcut modificările existente ne-o dovedeşte pe lângă reproducerea părţilor din program şterse de censură, pe lângă reproducerea articolului lui Ion Ghica despre unirea vămilor dintre Muntenia şi Moldova, articol şters şi el de censură şi facsimilul din N. Cartojan: M. Kogălniceanu, colecţia clasicilor români comentaţi, Craiova. Ambele ediţii ale Propăşirii se găsesc în biblioteca Academei române.

I. C. Cazan.

VICOL, EUSEBIE, *Steluţa, foaie pentru poporul român de la ţară.* Corovia 1883-1884, (*Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 274).

III. FILOSOFIE. ESEURI. IDEI.

In acest capitol am cules tot materialul filosofic, eseuri şi idei în mai strânsă şi imediată legătură cu literatura. Este adunat aici materialul de informaţie şi studiu propriu zis, precum şi simple variaţiuni, — filosofice, eseistice, — personale, inedite. In interior nu am mai făcut însă nici o sub împărţire, deoarece am întâlnit dificultăţi şi apoi nu prezenta o omogenitate care să permită, cât de cât, această operaţie. Din aceleaşi motive, nu am dat nici note critice sau analitice; dar vom nota aici unele volume mai semnificative, care se remarcă din întreg grupul de material prezent în paginele ce urmează.

Este vorba de vigurosul studiu a lui Lucian Blaga Orizont şi stil în care se pun probleme cu totul noi; de volumul de eseuri Oceanografie de Mircea Eliade; de articolele şi eseurile surprinzător de atrăgătoare strânse în volumul Valori a lui Mihail Ralea; de Dialectica naţionalismului a lui Nicolae

Roşu; şi de primul volum din Estetica **definită şi construită cu toată seriozitatea ştiinţifică şi filosofică de profesorul Tudor Vianu.**

ACTERIAN, HAIG, *Eseu despre tragic*, (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 407, p. 8).

ADAMESCU, GH., *Intre cinism și ipocrizie*, conferință. Anuarul ateneului român, p. 141. București 1935. Tip. cărților bisericești 16,5×23,5. Extras din Biblioteca ateneului român.

ADERCA F., *„Străinii"*, (*Reporter*, an. III (1935), nr. 70, p. 3) — *Veac de renașteri*, (*Vremea*, an. VIII (1935), Paști, p. 6).

AMZAR, DUMITRU CRISTIAN, *Gând și cuvânt*, (*Rânduiala*, an. I (1935), p. 5-35).

ANGELESCU, N. C., *Simbolismul suferinței*, (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 370, p. 8).

ANTISTHIUS, *In genul tinerilor*. București, [1935]. Edit. Cultura poporului, tip. Cartea de aur. 12,5,×19,5 272 p. 50 lei, Recensii de: MIHAESCU, I., (*Meridian*, caet șapte (1935), p. 31); ȘULUȚIU, OCTAV, (*Familia*, s. III, an. I (1935), p. 110-112).

ARGHEZI, TUDOR, *Abecedarul cititorului*, (*Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 769, p. 1). — *Causerii intime*, (*Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 783, p. 5). — *Grecii*, (*Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 745, p. 1). — *Hristos învie*, (*Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 751, p. 1). — *Ieftenirea elogiului*, (*Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935),

nr. 781, p. 1). — *Vorbe ofilite, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 778, p. 1). — *Ziarul ideal, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 782, p. 1).

ARGINTESCU, NICOLAE, *Glose pentru neoclasicism, (Azi,* an. IV (1935), p. 1562-1575; 1663-1671).

BANCILĂ, VASILE, *Știința spirit metafizic, (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 300-308). — *Eticul și logica modernă, (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 95-100).

BĂRBULESCU, PAUL, *Despre carte, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 24, p. 3). — *Există un spirit european? (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 51, p. 3). — *Intre etic și estetic, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 28, p. 5). — *O problemă: intelectualul, (Cruciada românismului.* an. I (1935), nr. 47, p. 3). — *Tineret 1935, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 48).

BERNEA, ERNEST, *Tradiție și revoluție, (Rânduiala,* an. I (1935), p. 249-280).

BIBERI, ION, *Bruegel, (Azi,* an. IV (1935), p. 1905-1916). — *O nouă alchimie verbală? (Azi,* an. IV (1935), p. 1826-1836).

BLAGA, LUCIAN, *Celălalt tărâm, (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 337-346). — *Despre personanță, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 177-180) — *Despre rasă ca stil (Gândirea* an. XIV (1935), p. 69-73). — *Fenomenul stilului și metodologia, (Gând românesc,* an. III (1935), p. 321-330)—*Orizont și stil.* Cuprinde: In loc de prefață, Fenomenul stilului și metodologia; Celălalt tărâm, Despre personanță, Cultură și spațiu, Intre peisagiu și orizont subconștient, orizonturi temporale, Teoria dubletelor, Accentul axiologic, Atitudinea anabasică și catabasică, Năzuința formativă, Matca stilistică, Logosul larvar. București, 1935. Edit. Fundația pentru literatură și artă regele Carol al II-lea, tip. M. O. Imprimeria națională 12,5×19,5. 202 p. 60 lei. Biblioteca de filosofie românească. — *Orizonturi temporane, (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 5-6, p. 3). *Spațiul mioritic, (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 225-233). *Temele sacrale și spiritul etnic, (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 1-5)

BLECHER, M., *Complexul individualității, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 416, p. 8). — *Intre imaginație și experiență, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 388, p. 7).

BOGZA, GEO, *Sensul vacanțelor copilăriei, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 400 p. 6).

BOLOGA, VALERIU I., *Necesitatea sintezei în știință, (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 289-294).

BOTTA, DAN, *Frumosul românesc, (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 393-397). — *Puterea cuvântului, (Criterion,* an. I (1935), nr. 5, p. 1). *Unduire și moarte, (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 457-463).

BOUREANU, RADU, *Orașul grădină, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 387, p. 8).

BOZ, LUCIAN, *Dicționarul tinerii generații, (Meridian,* caet șase (1935), p. 17).

BUCUR, SEPTIMIU, *Aldons Huxley și dialectica incertitudinei, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 395, p. 10) — *Prăbușirea unui mit, (Sfarmă piatră,* an. I (1935), nr. 3, p. 8). —*Reabilitarea realului, (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 377).—

Spre o antologie paradoxală, (*Gândirea,* an. XIV (1935), p. 526-529).

BUSUIOCEANU, AL., *Dogmatism și relativism estetic cu prilejul esteticei lui Tudor Vianu,* (*Gândirea,* an. XIV (1935), p. 441-447).

CĂLUGĂRUL, ION, *Depozitul milei,* (*Vremea,* an. VIII (1935), nr. 394, p. 9). — *Despre trivialit ıte,* (*Vremea,* an. VIII (1935), nr. 392, p. 7). — *Thomas Morus și Rene Cervel, Vremea,* an. VIII (1935), nr. 409, p. 7).

CANTACUZINO, ION I., *De amore,* paradox-eseu. București, 1935. Tip. Leopold Geller, 24 p. 23×28,5. Desene de W. Siegfried. 100 lei.

CHELARIU, TRAIAN, *Zaruri,* cugetări, (*Junimea literară,* an. XXIV (1935), p, 145).

CIORAN, EMIL, *Creștinismul și scandalul care l-a adus în lume,* (*Vremea,* an. VIII (1935), Crăciun, p. 5). — *Despre mediocritatea filosofiei și filosofilor,* (*Vremea,* an. VIII, (1935), nr. 409, p. 6). — *Din mărturisirile unui naționalist,* (*Gândirea,* an. XIV (1935), p. 147). — *Gustul amăgirilor,* (*Vremea,* an. VIII (1935), nr. 415, p. 3).—*Lupta cu timpul, Pagini literare,* an. II (1935), p. 241). *Păcat și transfigurare,* (*Gândirea,* an. XIV (1935), p. 199).

CLAUDIAN, ALEXANDRU, *Cercetări filosofice și sociologice.* Iași 1935. Tip. Al. Ţerek, 258 p. 14×21. 100 lei. Cuprinde: Introducere; Platon și Auguste Comte, Definiția dreptății în republica lui Platon; Platon și egalitatea sexelor; Idei noui despre Decartes; Rasă și cultură; Religia și viața economică, Reflecții asupra generației noui; Sociologia lui Ştefan Zeletin; Individualism și colectivism; Ion Petrovici; Personalitatea lui Ştefan Zeletin; Câteva aspecte asupra hitlerismului. *Relativismul lui Auguste Comte și restaurația franceză,* (*Revista de filosofie,* an. XX (1935), p. 1). — *Sociologia lui Ştefan Zeletin,* (*Revista de filosofie,,* an. XX (1935), p. 263). — *Ştefan Zeletin,* (*Gândul vremii,* an. III (1935), nr. 1, p. 1).

COMAN, IOAN, *Tragedia omului în poezia hesiodică,* Mitul generațiilor (*Revista de filosofie,* an. XX (1935), p. 154).

COMARNFSCU, PETRU, *Dar pentru a fi altfel e nevoie nu numai de desgust* (*Vremea,* an. VIII (1935), nr. 383, p. 7). — *Dece oamenii nu se încred în filosofi* (*Vremea,* an. VIII (1935), nr. 377, p. 8) — *Desgustul față de lucrurile așa cum sunt,* (*Vremea,* an. VIII (1935), nr. 382, p. 7). *Despre un declin din care numai Dumnezeu știe cum vom ieși* (*Vremea,* an. VIII (1935), nr. 393. p. 5) - *Dezacordul dintre adevărurile spiritului și fenomenele prezentului* (*Criterion,* an. I (1935), nr. 1, p. 1) — *Experiență* (*Criterion,* an. I (1935), nr. 2, p. 3) — *Fizicul Bucureștilor se desvoltă mai iute decât spiritul din el* (*Vremea,* an. VIII (1935), nr. 388, p. 8) — *Intrebuințarea timpului liber pentru formarea spiritului și a personalității* (*Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 9, p. 693) — *Irving Bafbitt, dușmanul lui Rousseau sau despre umanism în America* (*Vremea,* an. VIII (1935), nr. 380, p. 7) — *Rânduiala firii filosofice românești* (*Vremea,* an. VIII (1935), nr. 384, p. 6) — *Sistemul de estetică al profesorului T. Vianu* (*Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr.

3, p. 667) — *Tirania formulelor capcane (Criterion,* an. II (1935), nr. 6-7, p. 5).

CONDREA, SERGIU; *Realitatea cea nouă (Vremea,* an. VIII (1935), Paşti, p. 7).

COVRIG, NONEA ION, *Intre naţional şi confesional (Blajul,* an. II (1935), p. 293).

CRAINIC NICHIFOR, *Naştere şi cunoaştere (Sfarmă piatră,* an. I (1935), nr. 6, p. 8) — *Rasă şi religie (Gândirea* an. XIV (1935), p. 57) — *Roma universală (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 169).

CRISTIAN, V., *Biografie şi creaţie (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 3, p. 674) — *Ion Petrovici eseist (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 3, p. 672) — *Walter Pater precursorul abatelui Brémond (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 9, p. 672).

DAVIDESCU, N., *Manual contimporan de etică (Cuvântul liber* an. II (1935), nr. 30, p. 4).

DECARTES, RENE, *Regulae ad directonem ingenii,* in româneşte, după textul original cu o introducere şi note de CONSTANTIN NOICA. Braşov, 1935. Tip. Ioan Gött fiul 112 p. 15×23. 50 lei. Recensii de MARTINESCU, PERICLE, *(Reporter,* an. III (1935), nr. 81, p. 2); MATEESCU, MIRCEA *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 46, p. 3); FLORU, CONSTANTIN *(Rânduiala,* an. I (1935), p. 336); ŞULUŢIU, OCTAV *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 7-8, p. 99); SEMNOS *(Ideea românească,* an. I (1935), p. 336-337).

DELEANU, PAVEL CONSTANTIN, *Clipa de faţă a tineretului românesc (Ideea românească,* an. I (1935), p. 82).

DEMETRESCU, ROMULUS, *Scepticismul estetic a lui Giuseppe Rensi (Pagini literare,* an. II (1935), p. 249).

DIMA, AL., *Localism creator (Familia* s. III, an. II (1935), nr. 2, p. 3). — *Sistemul de estetică al profesorului Tudor Vianu (Familia,* s. III. an. II (1935), nr. 5-6, p. 87).

DOBRIDOR, ILARIE, *Trădarea intelectualilor, (Gând românesc,* an. III (1935), p. 216).

ELIADE, MIRCEA, *Alchimia asiatică.* I. Alchimia chineză şi indiană. — Bucureşti, 1935. Edit. Cultura poporului, tip. Vremea. 14×19. 80 p. 40 lei. Recensii de: MATEESCU, MIRCEA *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 37, p. 3); ŞULUŢIU, OCTAV *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 4, p. 81). — *Alchimie asiatică* I Linii de orientare, *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 376, p. 4) — *Alchimie asiatică* II Note de orientare, III Alchimia indiană *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 379, p. 10; nr. 381, p. 10) — *Contemplaţia (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 7-8, p. 62) — *Cuvântul maselor (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 391, p. 6) — *Meditaţia (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 9-10, p. 29) — *Mitul generaţiei tinere (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 399, p. 3).—*Navigare necesse est (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 398, p. 7).—*Oceanografie.* Bucureşti. Edit. Cultura poporului, tip. Luceafărul, 12,5×19,5. 304 p. Un desen inedit de Marcel Iancu, 70 lei. Recensii de: BARBULESCU, PAUL *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 9, p. 2); CONSTANTINESCU, POMPILIU *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 381, p. 7); MARTINESCU, PERICLE *(Fa-*

milia, s. III, an. II (1935), nr. 2, p. 105); MIHAESCU, I., *(Meridian,* caet şapte (1935), p. 27), PAPADIMA, OVIDIU *(Gândirea,* an. XIV (1935), p. 385), PETRAŞINCU, DAN *(Viaţa literară,* an. IX (1935), nr. 165, p. 6); ŞULUŢIU, OCTAV *(Familia,* s. III, an. I (1935), nr. 10, p. 81) — *Poimâine (Criterion,* an. I (1935), nr. 1, p. 5) — *Reabilitarea spiritualităţii, (Criterion,* an. II (1935), nr. 6-7, p. 1). — *Renaştere românească (Vremea,* an. VIII (1935), Paşti, p. 7) — *Renaştere şi prerenaştere (Vremea,* an. VIII (1935) Crăciun, p. 6) — *Reverie şi automatism mental (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 5-6, p. 27) — *Să ne închipuim că... (Criterion,* an. I (1935), nr. 5, p. 2) — *Tehnica şi educaţia culturii spiritului (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 4, p. 3) — *Turnul de fildeş (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 382, p. 3) — *Viitorul inteligenţii? (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 372, p. 9).

GEORGE, ŞTEFAN ION, *Istoria Europei (Ideea românească,* an. I (1935), p. 67).

GEORGESCU, VALENTIN AL., *Fragmente despre poezie, voluptate şi incantaţie (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 257) — *Incercare de a reconcilia poezia şi iubirea cu Dumnezeu, (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 323).

GEORGESCU, PAUL AL., *Despre paradox (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 197).

GHEREA ION D., *Celălalt (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 1, p. 94).

GRIGORESCU, DR. D., *Fundamentul biologic al rasei (Gândirea* an. XIV (1935), p. 164).

GROZA, HORIA, *Erorile unei idei fundamentale (Azi,* an. IV (1935), p. 1642).

GYR, RADU, *Criza de intelectualitate (Viaţa literară,* an. IX (1935), nr. 169, p. 1) — *Poeme şi... neurologi (Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 1, p. 2).

HOLBAN, ANTON, *Nostalgii (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 397, p. 9).

ILOVICI, MIHAIL, *Grija constructivă (Revista scriitoarelor şi scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 8-9, p. 11).

IONESCU, EUGEN, *Eu (Meridian,* caet şapte (1935), p. 18).

IORGA N., *Idei asupra problemelor actuale* I Forme cari se duc şi realităţi cari vin. II Vechea şi noua Europă. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Cugetarea. 216 p. 12,5×19,5. 50 lei. Recensii de: DOBRIDOR, ILARIE *(Viaţa romînească,* an. XVII (1935), nr. 5-6, p. 82); FLOR, ANDREI *(Ideea românească* an. I (1935), p. 140); MATEESCU, MIRCEA *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 38, p. 3).

ISTRATI, PANAIT, *Moartea noastră laică (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 35, p. 1).

KRISHNAMURTI, J., *Izvorul de înţelepciune,* etc.... traducere de ŞTEFANIA ZOTT şi prof. A. DUMITRIU. Bucureşti, 1935, Edit. Stelei, tip. Modernă. 16×23,5. 132 p. 70 lei — *Cuvântări şi răspunsuri la întrebări în New-York City. U. S. A.* traducere de: ŞTEFANIA şi SILVIU RUSSU. Bucureşti. 1935, Edit. Stelei. Tip. Unirea. 15,5×23,5. 30 lei. *Il Italia-*

București, 1935, Edit. Stelei, tip. Unirea. 16×23,5 88 p. 40 lei. Recensie de: O. H. (*Gândul vremii* an. III (1935), nr. 9, p. 40).

LEMNARU, OSCAR, *Intuiția* (*Revista fundațiilor regale*, an. II (1935), nr. 12, p. 616).

LOVINESCU, E., *A. B. C.* (*Reporter*, an. III (1935), nr. 66-68, p. 5) — *Cenaculare* (*Viața literară*, an. IX (1935), nr. 169, p. 1) - *Parabola* (*Munca literară*, an. III (1935), nr. 21, p. 1).

LOVINESCU, VASILE, *Ani hotărâtori* (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 374, p. 4) — *Exercițiile spirituale ale sfântului Ignațiu de Loyola* (*Azi*, an. IV (1935), p. 1553) — *Graalul* (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 380, p. 7) — *Inițiatul om nou și om veșnic*, (*Vremea*, an. VIII (1935), Crăciun, p. 4) — *Magnus opus*, (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 375, p. 7). — *Organizare socială și organism social*, (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 378, p. 7) — *Prima-vera* (*Vremea*, an. VIII (1935), Paști, p. 4) — *Secțiune transversală prin om* (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 381, p. 7).

LUDWIG, EMIL, *Convorbiri cu Masaryk filosof și bărbat de stat*, traducere de: EUGEN RELGIS. București, 1934. Edit. și tip. Cugetarea 288 p. 12,5×19,5. 60 lei. Recensie: A. B. (*Adevărul literar și artistic*, s. II. an. XIV (1935), nr. 746).

LUȚCAN, V., *Mistica basarabeană* (*Viața Basarabiei*, an. IV (1935), nr. 3, p. 1).

MANOLESCU, ION AUREL, *Ceva despre cultură*, (*Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 51, p. 3). — *Ceva despre nimic*, (*Pasărea albastră*, an. I (1935), nr. 4, p. 3). — *Despre liniște*, (*Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 25, p. 7).

MANOLIU, PETRU, *Asupra confesionalului contemporan*, *Familia*, s. III, an. I (1935), nr. 9, p. 53). — *Geneza*, (*Azi*, an. IV (1935), p. 1715).

MANU, AL., *Mirare și minune*, (*Ideea românească*, an.. I 1935), p. 264-267).

MARTINESCU, PERICLE, *Despre adolescență și adolescenți*, (*Vremea* an. VIII (1935), nr. 384, p. 7). — *Despre prietenie și terapeutica ei*, (*Litere*, an. III (1935), nr. 17, p. 1). — *Intre intelectual și omul de rând*, (*Vremea*, an. VIII (1935), nr. 402, p. 3). — *Moartea polemicei*, (*Pasărea albastră*, an. I 1935), nr. 4, p. 3).

MARTINESCU, VICTOR VALERIU, *Scrisoare deschisă omenirii*, (*Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 10, p. 5).

MATEESCU, MIRCEA, *Filozofia acțiunii, metafizica subiectului și romanul modernist*, (*Cruciada românismului*, an. II (1935), nr. 54, p. 11). — *Paranteză pentru căutarea termenului de comparație*, (*Pasărea albastră*, an. I. (1935), nr. 4, p. 11).

MIHAI, NIȚA, *Magie și descântec*, (*Gândirea*, an. XIV 1935), p. 429).

MIHAIESCU, NICOLAE, *Creație și emoție estetică*, (*Litere*, an. III (1935), nr. 18-19, p. 2).

MUSCELEANU, MIHAI, *Necrolog pentru «un fapt» divers*, (*Gând*, an. I (1935), nr. 5, p. 3).

NEGULESCU, P. P., *Academia platonică din Florența, (Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), p. 314). *O metafizică neoplatonică, (Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 5, p. 275). — *Dela metafizică la etică, (Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 6, p. 543). — *Iubirea cu factor cosmic, (Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 10, p. 46, nr. 11, p. 282). — *Academia platonică din Florența,* (ce-a trebuit să fie; colaboratorii), *(Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 12, p. 536).

NOICA, CONSTANTIN, *Ideea de știință universală la Descartes, (Revista de filosofie,* an. XX (1935), p. 67). *Moartea omului de mâine, (Criterion,* an. I (1935), nr. 1, p. 5). — *Problematică, (Criterion,* an. I (1935), nr. 5, p. 3). — *O vizită care ne definește: L. Brunschwing, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 384, p. 7). — *Reflecții asupra psihologiei românești, (Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 4, p. 206). — *Spiritul științific de astăzi (Vremea,* an. VIII, (1935), nr. 382, p. 7).

NONEA, ION COVRIG, *Livrescu ca normativ al vieții, (Blajul,* an. II (1935) p. 237).

OLTEANU, ALEXANDRU, *Viața m'a interogat, ideile unui episcop l'terat ungur din Ardeal, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 222).

PANA, SAȘA, *Pagini de jurnal, (Meridian,* caet opt (1935), p. 2).

PAPILIAN, VICTOR, *Știință și spiritualism, (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 281).

PAPU, E., *Tristețea și geniul, (Gând românesc,* an. III 1935), p. 350).

PETRAȘINCU, DAN, *Dicționar, (Viața literară,* an. X (1935), nr. 2, p. 1) — *Semidoctism literar, (Meridian,* caet opt (1935), p. 15).

PETROVICI, ION, *Figuri și concepții filosofice contemporane: Wilhelm Wundt, Alfred Fouillée, Jules Lachelier, Henri Bergson.* București, 1934. Edit. Universala Alcalay. 144 p. 10,5×15. 4 fotografii. 14 lei. Biblioteca pentru toți nr. 1351-1352. Recensii de: GAINA, S., *(Revista de pedagogie,* an. V (1935). caet trei, p. 283); MANCAȘ, MIRCEA, *(Atheneum,* an. I (1935), p. 277); PIPPIDI, D. M., *(Atheneum,* an. I (1935) p. 94); POPA, GRIGORE (*(Pagini literare,* an. I (1935), p, 666; TATU, N., *(Adevărul literar și artistic,* s. II an. XIV (1935), nr. 747, p. 8).

PHILIPPIDE, AL., *Gust și desgust, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 776, p. 3).

PIPPIDI, M. D., *Precisiuni despre Catharsis la Aristo el și abatele Bremond, (Atheneum,* an. I (1935), p. 289).

POPA, GRIGORE, *Fenomenul românesc din Ardeal, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 183). *Individualitate și comunitate, (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 523). — *Intoarcerea la izvor, (Pagini literare,* an. I (1935), p. 488). — *Invitație la câmp, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 113). — *Invitație la frumos, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 385). — *Invitație la înțelepciune, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 57). *Sensul plastic al vieții, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 7).

POPESCU, RADU, *Elogiu la moartea literaturii, (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 2, p. 4).

RADULESCU-MOTRU, C., *Realizările spirituale, (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 3, p. 538). — *Românismul, (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 7, p. 70).

RALEA, M. D., *Valori.* Bucureşti, 1935. Edit. Fundaţia pentru literatură şi artă regele Carol al II-lea, tip. M. O. Imprimeria naţională 168 p. 12,5×19,5. 50 lei. Scriitorii români contemporani. Recensii de: CALINESCU, G., *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 744, p. 9). — DAN, SERGIU, *(Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 4, p. 184). DOBRIDOR, IL., *(Viaţa romînească,* an. XXVII (1935), nr. 2, p. 63); IOANID, M. D., *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 20, p. 2); MANCAŞ, MARIN, *(Atheneum,* an. I (1935), p. 282); PHILIPPIDE, AL., *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 21, p. 11); ROŞU, NICOLAE, *(Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 354); SEBASTIAN, MIHAIL, *(Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 6, p. 662); ŞULUŢIU, OCTAV, *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 1, p. 94).

ROSETTI, RADU, *Gânduri despre vitejie în trecutul românesc,* discurs rostit la 27 Mai 1935 în şedinţa solemnă cu răspunsul lui AL. LAPEDATU. Bucureşti, 1935, Edit. Academia română. Tip. M. O. Imprimeria naţională. 26 p.17,5×25. 20 lei. Discursuri de recepţie LXV.

GENERAL RADU ROSETTI: GANDURI DESPRE VITEJIE IN TRECUTUL ROMANESC.

Cartea cu titlul de mai sus este discursul de recepţie rostit de autor la 27 Mai 1935 — singurul discurs în 1935 — cu prilejul intrării sale în rândul membrilor activi, în locul numismatului dispărut, Mihail C. Sutzu.

Potrivit tradiţiei academice, autorul caracterizează mai întâi valoarea ştiinţifică universală a numismatului M. C. Sutzu, apoi examinează evoluţia fāptuirilor vitejeşti în trecutul românesc, dela actele determinate de instinctul conservării individuale, la actele Românilor grupaţi în unitate etnică şi naţională (chiar când au desfăşurat vitejia alături de străini), până la vitejia raţională a boierimei şi a ţărănimei.

Personalitatea militară a autorului, dublată printr'o intuiţie a însuşirilor vitejeşti şi o cultivare ştiinţifică a lor (acestea arătate mai pe larg de preşedintele Academiei, prof. Alex. Lapedatu, în răspunsul său la acest discurs), numai ea a putut ajunge la constatări atât de înălţătoare pentru neamul nostru: „Aceste câteva citaţii arată ce mare este, în limba română, sfera noţiunii exprimată prin cuvântul **VITEJIE,** pentrucă ea cuprinde tot ceeace se exprimă, în limba franceză, prin cuvintele: **BRAVOURE, HEROISME, VAILLANCE, PROUESSE, EXPLOIT,** iar în limba germană prin: **TAPFERKEIT, HELDENMUT, HELDENMUTTUM, HELDENMUTTAT**" (p. 9). **Şi este aceasta nu o înflorire stilistică, nici un artificiu oratoric, ci o lăudabilă realitate.**

Pentru aceste motive discursul generalului R. Rosetti poate forma, nu numai educaţia literară a elevilor noştri, cari studiază genul oratoric şi discursul academic, dar şi educaţia sentimentelor şi demnităţii naţionale a tuturor Românilor.

Dan Simonescu.

ROŞU, NICOLAE, *Dialectica naţionalismului.* Bucureşti, 1935. Edit. Cultura naţională, tip. Cartea de aur. 400 p. 12.5×19,5. 80 lei. Coperta de P. Grant. Cuprinde: Orientare. I. Pascal învingătorul lui Decartes; Antispinozism Kant şi filiaţiunea revoluţionară; Burghezie şi antiburghezie; Antinomiile Proudhoniene; Neotonismul şi concluziile sale antidemocratice; Procesul democraţiei revoluţionare; Declinul occidentului. II. Prolegomene; Sociologia naţiunii; Procesul ortodoxiei; Paşoptism şi francmasonerie; Ed. Quinet zeul revoluluţiei; In ritmul vremii; Situaţia lui Ion Heliade-Rădulescu şi N. Bălcescu; Democraţie şi cultură; Reacţiunea şi mistica democraţiei; Datele sociale ale unui proces politic; Un conflict iluzoriu; Mihail Kogălniceanu şi ideile timpului său; M. Kogălniceanu între liberali şi consevatori; Simion Bărnuţiu naţionalist şi democrat; Corelaţia între stările sociale şi teoria politică a lui Mihai Eminescu; Armonia operii ideologice, Epigonii paşoptismului. III. Aristocraţie şi plutocraţie; Condiţiile sociologice ale revoluţiei de dreapta; Antimodern. — *Kant şi filiaţiunea revoluţionară, (Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 445). *Procesul ortodoxiei, (Azi,* an. IV (1935), nr. 1593).

SAMARINEANU, ION, *Psihologia românească, (Rânduiala,* an. I (1935), p. 300).

SEBASTIAN, LASCĂR, *Izvoarele bucuriei, (Adevărul literar şi artistic* s. II, an. XIV (1935), nr. 751, p. 3).

SEBASTIAN MIHAIL, *Cum am devenit huligan,* texte, fapte, oameni. Bucureşti, 1935. Edit. Cultura naţională, tip. Cartea de aur. 10,5×18,5. 196 p. 60 lei. Recensii de: CONSTANTINESCU, POMPILIU, *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 379, p. 7); DIMITRESCU, GR., *(Viaţa literară,* an. IX (1935), nr. 168, p. 3); ŞULUŢIU, OCTAV, *(Familia,* s. III an. I (1935), nr. 10, p. 88); TATU, N., *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 739, p. 1).

ŞERBU, IERONIM, *Eseul şi cultura, (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 2, p. 445). — *Evoluţia artei şi nihilismul, (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 7, p. 207).

SIMENSCHY, TH. *Originea universului în concepţia indienilor şi grecilor, (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 5, p. 340).

SPERANŢIA, EUGEN, *Glosă la goana antimetafizica, (Gând românesc* an. III (1935), p. 385).

STAMATE, MIHAIL D., *Inscripţii pe frontispiciul unui secol... vremuri, oameni, fapte...* eseuri. Piatra-Neamt, 1935, Edit. Amicii literaturii, tip. Record. 14×21. 86 p. 15 lei.

STANILOAIE, D., *Ortodoxie şi naţiune, (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 76).

ŞTEFAN, ION, *Chemare la anonimat, (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 143) — *Despre opinie şi alte lucruri, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 219). — *Elogiul tăcerii, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 138). — *Impotriva renumelui (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 270). — *Procesul creaţiei şi echilibrul sufletesc, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 434) — *Propuneri pentru uzul literaţilor, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 349).

STOCKER, DR. A., *Sinteză sufletească,* cu o prefaţă de C. ANTONIADE. Bucureşti, 1935. Tip. Tiparul românesc. 96 p 16×23. 50 lei.

STHAL, HENRI H., *Prilej de îndoială, (Criterion,* an. I (1935), nr. 2, p. 1). — *Satul, (Criterion,* an. II (1935), nr. 6-7 p. 3).

STREITMAN, H. ST., *Capacitatea, (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 4, p. 29).

ŞULUŢIU, OCTAV, *Elogiul muntelui, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 396) p. 4) *Spre o aureolă a certitudinelor, (Azi* an. IV (1935), p. 1521).

TALEX, ALEXANDRU, *Popas spiritual, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 50, p. 3).

TELL, ALEXANDRU CRISTIAN, *Viaţa omului de azi, (Criterion,* an I (1935), nr. 1, p. 5).

ŢINCU, BUCUR, *Raţional şi iraţional, (Pagini literare,* an I (1935), p. 650) — *Filosofia subiectivă, (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 415).

TITA ŞTEFAN, *Ce este timpul, (Fabule pentru adulţi), (Azi,* an. IV (1935), p. 1807) — *Daltonism, (Fabule pentru adulţi), (Azi,* an. IV (1935), p. 1874).

TRATATUL *despre sublim al unui autor necunoscut din greceşte* cu un studiu introductiv de C. BALMUŞ. Bucureşti, 1935. Tipografia Adevarul 104 p. 16×23,5. 50 lei. Recensie de CALINESCU, G., [C. Balmuş: Rutilio Namaziano l'ultimo poeta din Roma. *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 777, p. 9).

TRATATUL DESPRE SUBLIM.

Un bun studiu introductiv precede această traducere a tratatului despre sublim atribuit lui Loghin. Autorul, C. Balmuş crede că acest autor, preocupat de Orient şi cunoscător al acestuia trebuie să fi fost evreu. Traducerea e limpede şi de o perfectă ţinută literară. E de mirare ce actuale sunt unele părţi dintr'o scriere aşa de veche, ieşită dintr'un mediu cu totul deosebit. Idei juste sunt însă amestecate cu singure precepte de tehnică. Interesantă e sentinţa: „Mai mult preţueşte sublimul cu defecte d cât mediocritatea fără cusur". **Un capitol admirat de Willamo Witz-Möllendorf.**

N. Iorga.

UŢA, MIHAI. *In memoria lui Conta, Xenopol şi Maiorescu (Gândul vremii,* an. III (1935), p. 35).

VALEA, TITU L., *Problema culturii lui Kant, (Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 11).

VIANU, TUDOR, *Estetica,* vol. I. Bucureşti, 1934. Edit. Fundaţia pentru literatură şi arta regele Carol al II-lea. Tip. M. O. Imprimeria naţională. 288 p. 16,5×24,5. 100 lei. Biblioteca de filosofie românească. Cuprinde: P. I Problemele preliminare celor estetice. P. II Valoarea e tetică. P. III Opera de artă. Recensii de: BRUCAR, MIRCEA, *(Analele de psihologie,* an. II (1935), p. 186); CONSTANTINESCU, POMPILIU, *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 382, p. 7); DIMA, ŞTE-

FAN, *(Reporter,* an. III (1935), nr. 69, p. 7); GAINĂ, S. *(Revista de pedagogie,* an. V (1935), nr. 1, p. 90); MATEESCU, MIRCEA, *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 26, p. 6); MICU, CONSTANTIN, *(Azi,* an. IV (1935), p. 1916). PAPU, EDGARD, *(Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 10, p. 218) — *Categoriile estetice, (Viaţa romînească,* an. XXVII (1935), nr. 9, p. 21). — *Filosofie şi poesie, (Gând românesc,* an. III (1935), p. 449) *Geniu şi talent, (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 7-8, p. 27). *Idealul clasic al omului.* Bucureşti, 1934. Edit. şi tip. Vremea, 176 p. 12,5×19,5. 50 lei. Cuprinde: Prefaţă. Idealul clasic al omului. Goethe şi timpul nostru, H. Ibsen şi idealurile moderne; Fr. Nietzsche şi filosofia ca formă de viaţa; Paul Valéry şi neoclasicismul; V. Pârvan şi concepţia tragica a existenţei; Benedetto Croce. Recensii de: CALINESCU, G., *(Adevarul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 747, p. 9); CHINEZU, ION, *(Gând românesc,* an. III (1935), p. 290); DIMA, AL., *(Pagini literare,* an. I (1935), p. 439); MACIU, VASILE, *(Atheneum,* an. I (1935). p. 119).

VLADESCU, TOMA, *Menirea cărturarilor sau despre o altă trădare a lor, (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 202, p. 249).

VULCANESCU, MIRCEA M., *Filosofia lui Freud, (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 2, p. 13) *Generaţie, (Criterion,* an. I (1935), nr. 3-4, p. 3)—*In jurul filosofiei lui Blaga (Criterion,* I (1935), nr. 5, p. 3) — *Logos şi Eros (Ideea românească,* an. I, (1935), nr. 1, p. 22). — *Spiritualitate, (Criterion,* an. I (1935), nr. 1).

ZELETIN, ŞTEFAN, *Forme de gândire şi forme de societate, (Revista de filosofie,* an. XX (1935), p. 273). — *Fragmente din «Clipe de reverie», (Revista de filosofie,* an. XX (1935), p. 294).

ZEVEDEIU, BARBU, *Doi prieteni apostolul Pavel şi Nietzsche, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 305) *Izvorul binelui, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 71) — *Problema sociologică la Simmel, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 213).

IV. ARTA

Ca şi capitolul care l-a precedat dăm aici material tratând despre istoria artei şi critica ei, dar numai din acela în legătură şi în imediată apropiere cu literatura. Aici sunt strânse lucrurile despre artă judecate prin prisma literaturii şi filosofiei, redactate în cuvânt şi frază pur literară.

De reţinut pentru claritatea şi conştiinciozitatea ochiului de adevărat critic artistic este articolul lui Al. Busuioceanu despre Ion Andreescu şi a lui Tudor Vianu despre Medrea.

ADERCA, F., *Pictorul revoltat: Cezanne (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 404, p. 8).

BENEŞ, V., *Despre critica de artă, (Pagini literare,* an. I (1935), p. 523-532). — *Monumentalitatea ca mijloc de expresie în artă (Pagini literare,* an. I (1935), p. 619-629)—*Michel Angelo şi dogma formelor culte, (Pagini literare,* an II (1935),p. 62-70), — *A. Demian iconarul pastoralei româneşti (Pagini literare,* an. II (1935), p. 210-212) — *Introducere la o metafizică a formei plastice, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 261-264) — *Rodin şi mitul formelor plastice (Pagini literare,* an. II (1935), p. 12-19).

BLECHER, M., *William Blake, vizionar genial şi chinuit (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 392, p. 5).

BROŞTEANU, D. AUREL, *Demian ilustrator al spiritului „Gândirii" (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 33-42).

BUSUIOCEANU, AL., *Preziosi.* Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. E. Marvan. 20 p.+32 reproduceri. 15,5×32. 60 lei. Collection Apollo. Aristes etrangeres en Roumanie, — *Ion Andreescu, (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 1, p. 100-115; nr. 4, p. 87-118), — *Toledo — El Greco, (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 9, p. 678-683).

DIAMANT, I., *Spiritul artei japoneze, (Pagini literare,* an. II (1935), p. 353-356).

CANTACUZINO, ION I., *Uzina de basme,* cronici cinematografice. Bucureşti, 1935. Edit. Universala-Alcalay. Tip. Leopold Geller. 240 p. 12,5×19,5. 60 lei. Coperta de P. Grant.
CORNEANU, GHEORGHE, *Principiul artei* (despre Gh. Panu) *(Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 2, p. 3).
CRAINIC, NICHIFOR, *Naţionalitatea în artă (Gândirea,* an. XIV, (1935), p. 113-116).

HAN, O., *Sculptorul D. Paciurea.* Bucureşti, 1935. Edit. Fundaţia pentru literatură şi artă regele Carol II-lea. Tip. M. O. Imprimeria naţională. 28+XXIV, p. 24 planşe reproduceri. 16×23,5. 60 lei. Biblioteca artistică. Recensii de: STRAJE, MIHAIL, *(Viaţa literară,* an. X (1935) nr. 2, p. 2); ŞULUŢIU, OCTAV *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 3, p. 98); ZAMBACCIAN, K. H., *(Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 6. p. 667-669).

IVANOVICI, GEORGE, *Sinceritatea în artă (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 9. p. 4).

LANOE, JULIEN, *Arta cu fructe de sticlă (Junimea literară,* an. XXIV (1935).

MANCAŞ, MIRCEA, *Arta şi contrastele sufleteşti (Gândul vremii,* an. III (1935), nr. 2, p. 19).

NONEA, ION COVRIG, *Note despre relaţia dintre artă şi morală, (Gând românesc,* an. III (1935), p. 421-429).

POPESCU, VIRGIL, *In atelierul lui Paciurea (Gând românesc,* an. III (1935), p. 337-341)

ROŞCA, NECULAE, *Unicitate şi individuaţie în artă (Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 341).

ŞERBU, IERONIM, *Evoluţia artei şi nihilismul, (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 7, p. 207-215).
SMÂNTÂNESCU, DAN, *Facilitatea în artă, (Tinerimea română,* an. LIII (1935), p. 313). — *Valorile artei moderne (Tinerimea română,* an. LIII (1935), p. 388).

TOHĂNEANU, ALEXANDRU, *Opera de artă expresie a unei individualităţi, (Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 109).

VIANU, TUDOR, *Medrea.* Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. E. Marvan 22 p. + 31 reproduceri. 15,5×22. 60 lei. Collection Apollo. Art roumaine moderne. Recensie de: CRAINIC, NICHIFOR *(Gândirea,* an. XIV (1935), p. 439).

ZAMBACCIAN, K. V., *Cum îl înţeleg pe Cézanne (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 9, p. 683-687).

V. SCRIITORI. PERSONALITĂŢI.

In acest al cincilea şi ultimul capitol al bibliografiei, am strâns materialul informativ relativ la scriitori şi personalităţi, împărţindu-l în două grupe: 1. Români; 2. Străini.

Ţinem să atragem atenţia, în ce priveşte aranjarea alfabetică, care aici se face după numele autorului despre care se ocupă articolul, studiul, cartea; iar nu după autorul ei.

In ceeace priveşte introducerea critică am renunţat, deoarece situaţia se prezintă la fel ca şi cea a capitolului II. Despre literatură; dar în schimb numărul notelor critice şi analitice s'a înmulţit din nou.

1. ROMANI.

PILLAT, ION, *Patriotismul în opera și poezia lui Vasile* Alecsandri, *(Luceafărul,* an. I (1935), p. 199).

PREAJBĂ, SCARLAT, *Vasile* Alecsandri *și poezia populară (Făt-Frumos,* an. X (1935), p. 59).

SCARLAT PREAJBĂ: VASILE ALECSANDRI ȘI POEZIA POPULARĂ

Autorul pornește dela articolul lui Pillat privitor la Folklorul în poezia nouă românească (Gândirea, an. XIV (1935), p. 119) și adună din diverse studii, informațiile relative la Vasile Alexandri și poezia populară, pe care le prezintă fără o analiză a activității folkloristice a poetului.

I. C. Cazan.

ZARIFOPOL, PAUL, *Vasile* Alecsandri, *(Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 10, p. 17).

GHEORGHIU, N. A., *Cincizeci de ani dela moartea lui Gr.* Alexandrescu, *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 774, p. 7). — *Grigore* Alexandrescu, *(Gazeta cărților,* an. V (1935), nr. 7-10, p. 1).

MOSCUNA, OCTAV I., *Grigore* Alexandrescu, *(Vlăstarul,* an. XII (1935), nr. 2-3, p. 4).

BĂRBULESCU, PAUL, *Dimitrie* Anghel, *(Cruciada românismului,* an. II (1935), nr. 54, p. 15).

IORGA, N., *Intre* **Antim** *şi Mitrofan mitropoliţii ţării româneşti, (Biserica ortodoxă română,* an. LIII (1935), p. 1; p. 113). — *Despre uciderea mitropolitului* **Antim,** *(Biserica ortodoxă română,* an. LIII (1935), p. 225).

DONEA, VALER, *O vizită la Tudor* **Arghezi,** *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 776, p. 5).

IONESCU, EUGEN, *Efortul* **Arghezi,** *(Ideea românească,* an. I (1935), p. 155).

IONESCU, N. PROF., *Un nedreptăţit: G.* **Asachi,** *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 410, p. 19).

NICANOR, P. & COMP., *Versuri italiene ale lui Gh.* **Asachi,** *(Viaţa romînească,* an. XXVII (1935), nr. 9-10 p. 107-108).

BILCIURESCU, VICTOR, *Constantin* **Bacalbaşa,** *(Calendarul ziarului Universul* pe anul 1936, p. 97).

IONESCU, CONST. D., *Profetul* **Bălcescu,** *(Gândirea,* an. XIV (1935), p. 141).

ISACEANU, ALECU, *Mormântul lui Nicolae* **Bălcescu,** Bucureşti, 1935. Tip. Cartea românească. 12×18. 16 p. Cu clişee în text. 10 lei.

MARCU, ALEXANDRU, *Un monument la mormântul lui* **Bălcescu,** *(Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 2, p. 435).

MILLIAN, CLAUDIA, *Nicolae* **Bălcescu,** *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 36, p. 8).

VIANU, TUDOR, *Ion* **Barbu,** Bucureşti, 1935. Edit. Cultura naţională. Tip. Cartea de aur. 10×18,5 128 p. 40 lei. Recensii de: CALINESCU, G., *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 770, p. 9); CHINEZU, ION, *(Gând românesc,* an. III (1935), p. 310); CONSTANTINESCU, POMPILIU, *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 409, p. 7); MARTINESCU, PERICLE, *(Reporter,* an. III (1935), nr. 63, p. 2); PAPADIMA, OVIDIU, *(Gândirea,* an. XIV (1935), p. 274); PREAJBA, SCARLAT, *(Munca literară,* an. III (1935), nr. 24-25, p. 4); STREINU, VLADIMIR, *(Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 5, p. 435); ŞULUŢIU, OCTAV, *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 1, p. 80).

T. VIANU: ION BARBU.

Studiul lui T. Vianu trebue primit cu bucurie şi merită mulţumirile cetitorilor fiind singurul până acum care caută să lămurească, să explice poezia nouă într'un punct de vedere mai larg mai obiectiv. Şi dacă autorul a ales tocmai pe Ion Barbu cu atât mai bine, pentrucă totdeauna — chiar şi în explicarea poeziei — pornind numai dela excepţii, dela figuri caracterisitce, dar izolate din cauze necunoscute, se va face lumină deplină, se va ajunge la generalităţi.

M. S.

LAZARESCU, BARBU, *Simion* **Bărnuţiu,** *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 29, p. 6).

PANDREA, PETRE, *Filosofia politico-juridică a lui Simion* **Bărnuţiu.** Bucureşti, 1935, Edit. Fundaţia pentru literatură şi artă regele Carol al II-lea, Tip. M. O. Imprimeria naţională. 236 p. 12,5×19,5. 60 lei. Biblioteca de filosofie românească.

Cuprinde: Prefață, Viața lui Bărnuțiu. Isvoarele lui B.; B. și clasificarea dreptului; B. și problema codificărilor; cinci teze bărnuțiene de filosofie politică; Două momente analoage în teoria statului habsburgic; B. și Kelsen; Semnificația sociologică a doctrinei lui B.; Concluzii; Discursul dela 1848 a lui B. (text modernizat). Recensii de: ROȘU, NICOLAE, *(Convorbiri literare* an. LXVIII (1935), nr. 506); ADANIA, ALFONS, *(Viața romînească,* an. XXVII (1935), nr. 7-8, p. 76); BYCK, AD., *(Cuvântul liber,* an. II (1935),nr. 26, p. 6); CĂLINESCU, G., *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 759, p. 9); COMARNESCU, PETRE, *(Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 5, p. 452); DOBRIDOR, ILARIE, *(Viața romînească,* an. XXVII (1935), nr. 5-6, p. 85).

PETRE PANDREA: FILOSOFIA POLITICO-JURIDICA A LUI SIMION BĂRNUȚIU.

Foarte bună carte, de cercetare amănunțită. Forma e originală și uneori voit dură (dece „aventurile spirituale ratate și divagațiile, probabil geniale, ale lui Hașdeu"? p. 6). **Excelentă scurtă biografie a lui Bărnuțiu. Se caută în operă influența** lui Savigny și a iluminismului francez. **Urmărire atentă a tuturor elementelor de împrumut în opera aceasta, apărută contra detractorilor. Dar nota polemică lovește și în acei cari, ca Andrei Rădulescu, țin la moștenirea noastră de datini.**

N. Iorga.

PAPADIMA, OVIDIU, *Simion* Bărnuțiu, *Un profet al naționalismului de azi, (Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 78, p. 3).

OVIDIU PAPADIMA: SIMION BĂRNUȚIU.

Autorul așează pe Bărnuțiu în seria luptătorilor pentru specificul românesc în limbă, în instituții, în cultură. Imaginea înălțătoare a tribunului ardelean și a profesorului dela Iași, apare din aceste rânduri, în toată strălucirea sa.

D. Bodin.

POPESCU, CEZAR, *Doctrina lui Simion* Bărnuțiu, *(Vlăstarul,* an. XII (1935), nr. 2-3, p. 19).

ROȘU, NICOLAE, *Simion* Bărnuțiu, *naționalist și democrat, (Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 122).

BRATEȘ, RADU, *Ion* Bianu, *(Pagini literare,* an. I (1935), p. 585).

COMȘA, N., *Ion* Bianu, *(Blajul,* an. II (1935), p. 117).

GOGA, OCTAVIAN, *Ion* Bianu, *(Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 4, p. 3).

MUȘLEA, ION, *Ion* Bianu *și folklorul nostru, (Anuarul arhivei de folklor,* an. III, p. 1-6).

PAUNEL, EUGEN I., *Ion* Bianu, *(Codrul Cosminului,* an. IX (1935), p. 345).

PUȘCARIU, SEXTIL, *Ion* Bianu, *(Gând românesc,* an. III (1935), p. 72).

TODOR, A. P., *Ion* Bianu, *(Tinerimea română,* an. LIII (1935), p. 258).

TZIGARA-SAMURCAȘ, AL., † *Ion* Bianu, 26 Aug. 1856-21 Feb. 1935, *(Convorbiri literare*, an. LXVIII (1935), p. 80).
IGIROȘEANU, I., *De vorbă cu Ion* Biberi *autorul romanului „Proces"*, *(Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 751, p. 11).
BUCUR, SEPTIMIU, *Poema marelui anonim, Lucian* Blaga, *(Gândirea*, an. XIV (1935), p. 479).
DRAGOMIRESCU-BRANGA, AL., *Drama lui Lucian* Blaga, *Vlăstarul*, an. XII (1935), nr. 3-4, p. 30).
MANOLIU, PETRE, *Teatrul lui Lucian* Blaga, *(Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 9-10, p. 3-7).
NICANOR & COMP., *Lucian* Blaga *premiat*, *(Viața romînească*, an. XXVII (1935), nr. 5-6, p. 115).
POPA, GRIGORE, *Lucian* Blaga *și sentimentul tragic al istoriei*, *(Pagini literare*, an. I (1935), p. 630).
PUȘCARIU, SEXTIL, *Lucian* Blaga, *(Analele Academiei române*, tom. LV (1935), p. 169) — *Poezia și drama lui Lucian* Blaga, *(Revista fundațiilor regale*, an. II (1935), nr. 8, p. 338).

SEXTIL PUȘCARIU: LUCIAN BLAGA

Este o prezentare amplă a poeziei și dramei lui Lucian Blaga. Sextil Pușcariu a fost printre întâii, dacă nu cel dintâi — care au recunoscut, din 1918 încă, noutatea și înălțimea poeziei lui Lucian Blaga. In perspectiva drumului pe care poetul l-a urcat de atunci și până azi, justa intuiție a profesorului clujean capătă o semnificație istorico-literară de primul rang.

Cităm aceste rânduri din încheerea studiului lui Sextil Pușcariu: El a trecut cu o nepăsare aristrocratică pe drumul ce-l depărta de succesul imediat, fără să facă concesii gustului mulțimii. Astfel a izbutit să dea în cincisprezece ani o operă poetică atât de închiegată nouă, originală și adâncă, frământând în tezaurul tradițional al limbii românești posibilități noi și plastice de expresie pentru cele mai abstracte idei fără să facă concesii neologismului ușor și ademenitor.

Ion Chinezu.

ȘULUȚIU, OCTAV, *De vorbă cu Lucian* Blaga, *(Vremea*, an. VIII (1935), nr. 405, p. 4). — *Lucian* Blaga, *(Familia*, s. III an. II (1935), nr. 3, p. 102).
TATU, N., *Lucian* Blaga *la universitate*, *(Societatea de mâine*, an. XII (1935), p. 62).
TECULESCU, HORIA, *Lucian* Blaga, *(Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 4, p. 102).
VIZIRESCU, PAN M., *Poetul minunii și al extazelor*, *(Lucian* Blaga*)*, *(Gândirea*, an. XIV (1935), p. 212).
POPA, OCTAVIAN, *Un nedreptățit, episcopul Ion* Bob, *Blajul*, an. II (1935), p. 341).
BOGDAN, DAMIAN P., *Ioan* Bogdan *și manuscriptele lui din biblioteca Academiei române*, *(Raze de lumină*, an. VII (1935), p. 18).
MORARIU, LECA, † *Gh.* Bogdan-Duică, *(Mihai Eminescu*, an. V (1934), nr. 12, p. 1).

PUŞCARIU, SEXTIL, *Gheorghe* **Bogdan-Duică**, *(Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 2, p. 334).

BUZDUGAN, DINU, † *Gheorghe* **Boldea**, *(Rânduiala,* an. I (1935), p. 109).

STELIAN, CONSTANTIN, *Amintiri despre George* **Boldea**, *(Gând românesc,* an. III (1935), p. 380-383).

BOZ, LUCIAN, *Demostene* **Botez**, *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 9, p. 2).

DONEA, VALER, *Demostene* **Botez**, *poetul pesimist, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 772, p. 3).

MORARIU, VICTOR, *Un Chamisso al României poetul germano-român Dr. Ionel* **Calinciuc**, *(Revista germaniştilor români,* an. IV (1935), p. 118).

SADOVEANU, IZABELA, *Dece a scris G.* **Călinescu** *biografia şi descrierea operei lui Eminescu? (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 763, p. 1).

IORGA, N., *Constantin stolnicul* **Cantacuzino**, *(Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 7, p. 3).

MATEESCU, MIRCEA, *Ion I.* **Cantacuzino**, *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 49, p. 3).

ARGHEZI, TUDOR, *Dimitrie* **Cantemir**, *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 759, p. 1).

CONTREA, PROF. DR. AUREL, *Dimitrie* **Cantemir**, *(Fruncea,* an. II (1935), nr. 25, p. 8).

CORNEANU, GHEORGHE, *Dimitrie* **Cantemir**, *şi timpul său, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 32, p. 7).

IORGA, N., *Practica domnească a unui ideolog: Dimitrie* **Cantemir**. Bucureşti, 1935. Edit. Academia română: Tip. M. O. Imprimeria naţională. 17,5×24,5. 10 p. 5 lei. Memoriile secţiunii istorice. s. III, tom. XIV, mem. 11.

N. IORGA: PRACTICA DOMNEASCA A UNUI IDEOLOG: D. CANTEMIR.

„Atitudinea domnului faţă de viaţa însăşi a patriei": folosul unirii boereşti, plăcerea de a se apropia de sufletul nevinovat al copiilor ţării sale, lipsa dorinţii de a se impune prin forme exterioare (ceremonii, fast), înlesnirile făcute săracilor la dări.

C. Grecescu.

LAZAR, ALEXANDRU, *Dimitrie* **Cantemir**, *cele trei republici moldoveneşti de sub el. (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 32, p. 1).

PAPAHAGI, VALERIU, *Dimitrie* **Cantemir**, *(Rânduiala,* an. I (1935), p. 241).

SANDU, IOAN D., *Dimitrie* **Cantemir**, *(Revista teologica,* an. XXV (1935) p. 305).

ŞOMUZ, I. R., *Din filosofia politică a lui* **Cantemir**, *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 32, p. 5).

SMÂNTANESCU DAN, *Dimitrie* **Cantemir**, *(Tinerimea română,* an. LIII (1935), p. 402).

BACIU, ŞTEFAN, *Nicolae* **Cantonieru**, *(Pământul,* an. IV (1935), nr. 114, p. 2).

ADERCA, F., **Caragiale** *venetic? (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 43, p. 3).

CONSTANTINESCU, POMPILIU, Caragiale, *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 380 supliment, p. 2).

COSMIN, RADU, Caragiale *şi cultura, (Cele trei Crişuri,* an. XVI (1935), p. 176).

DAVIDESCU, N., Caragiale *cel din urmă ocupant fanariot, sau inaderenţa lui la spiritul românesc, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 39, p. 5); — *Inaderenţa lui* Caragiale *la spiritul românesc, (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 2, p. 5).

N. DAVIDESCU: CARAGIALE.

O ingenuă, naivă judecată de ne luat în seamă este această afirmare şi susţinere încăpăţânată a lui N. Davidescu cum că I. L. Caragiale ar fi cel din urmă ocupant fanariot şi că **nu** ar fi aderat la spiritul românesc.

Cine poate crede asta după ce i-a cetit teatrul — nuvela schiţa?.

M. S.

EFTIMIU, VICTOR, Caragiale, *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 50, p. 6).

MANOLESCU, ION AUREL, *Monument lui* Caragiale, *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 50, p. 3).

SATEANU, C., Caragiale *în anecdotă, (Luceafărul,* an. I (1935), p. 312).

VLADESCU, TOMA, *«Inaderenţa» lui* Caragiale, *(Gândirea,* an. XIV (1935), p. 376). — Caragiale, *azi, (Linia dreaptă,* an. I (1935), nr. 1, p. 1).

BERNEA, ERNEST, *Matei Ion* Caragiale, *(Rânduiala,* an. I. (1935), p. 484).

FILITTI, I. C., *Vlădica Luca († 1629) strămoş al poetului buzoian Vasile* Cârlova *(1809-1831).* Ed. revăzută. Bucureşti, 1935. Tip. Lupta. 16 p. 16×23,5, 20 lei.

I. C. FILITTI: VLADICA LUCA.

Important studiu genealogic prin care se constată că poetul V. Cârlova, căruia istoricii literari îi atribuiau origină târgovişteană, este descendent din episcopul Buzăului Luca, de fel din Cipru, care însă a împământenit în ţară, făcându-l „moşnean al ţării", pe un nepot al lui, Lorinţ, care-l însoţise din Cipru. Cârlova a murit la Craiova de desinterie, dar mormântul lui până acum nu s'a descoperit.

Dan Simonescu.

ALEXIU, ŞTEFAN, *Badea* Cârţan, *(Gazeta cărţilor,* an. V (1935), nr. 5-6, p. 2).

SACERDOŢEANU, A., *De unde era* Cavalioti *(Revista istorică* an. XXI (1935), p. 23-25).

BARBULESCU, PAUL, *Medalioane: Vladimir* Cavarnali, *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 16, p. 4).

DONEA, VALER, *Cu Otilia* Cazimir *în cetatea Iaşului, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 781, p. 7).

CIORANESCU, AL., *Nou despre Petru* Cercel, Vălenii de Munte, 1935, Tip. Datina românească, 23×15,5. 32 p. 25 lei.

Extras din *Revista istorică,* an. XXI (1935), p. 247. — *Rugăciunea lui Petru* Cercel, *(Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 9, p. 660-666).

CEAŞCĂ, ION I., *Viața poetului filosof Panait* Cerna. Tulcea, 1935, Tip. Curierul Tulcei. 13,5×19. 74 p. 20 lei.

RACOȚA, TUILIU, *P.* Cerna *1881-1913. (Blajul,* an. II (1935), p. 381).

PĂTRAŞCU, N., *N. D.* Cocea *şi societatea românească (Reporter* an. III (1935), nr. 66-68, p. 7).

DONEA, VALER, *Poetul Mihail* Codreanu *(Adevărul literar şi artistic* s. II, an. XIV (1935), nr. 782, p. 1).

RUSU, LIVIU, *Pompiliu* Constantinescu *(Junimea literară,* an. XXIV (1935),p. 21).

BĂRBULESCU, PAUL, *George* Coşbuc *rememorare (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 43, p. 3).

CRAINIC, NICHIFOR, *George* Coşbuc *poetul rasei noastre (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 258).

NICHIFOR CRAINIC: GEORGE COŞBUC, POETUL RASEI NOASTRE.

Nichifor Crainic defineşte frumos esenţa poeziei coşbucene care ne dărueşte vasta imagine etnică, ce e închegată din elemente obiective ale vieții româneşti. Poezia lui defineşte simbolic rasa noastră.

Vasile Damaschin.

FLORIAN, G. I., *George* Coşbuc *(Vlăstarul,* an. XII (1935), nr. 2-3, p. 27).

NICANOR & COMP., *George* Coşbuc *rasist (Viața românească,* an. XXVII (1935), nr. 5-6, p. 120).

HOLBAN, T., *Un tratat de retorică scris de Miron* Costin, *(Revista istorică,* an. XXI (1935), p. 213).

BUZDUGAN, DINU, *Nichifor* Crainic *şi pozitivismul (Rânduiala,* an. I (1935), p. 100).

ŞTEFAN, MIHAI, *Nichifor* Crainic *şi teologia (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 37, p. 1).

ŞERBAN, MIHAIL, Creangă *la Fălticeni, (Adevărul literar şi artistic,* s. II an. XIV (1935), nr. 779, p. 6).

VULCĂNESCU, MIRCEA, *Ion* Creangă *văzut de generația actuală (Gând românesc,* an. III (1935), p. 1).

MIRCEA VULCĂNESCU: ION CREANGĂ VAZUT DE GENERAȚIA ACTUALĂ.

Privit în ansamblu, om şi operă, Ion Creangă prezintă semnături semnificative, o evoluţie caracteristică (sub semnul problemei capitale a neamului nostru, în jumătatea a doua a sec. al XIX-lea: asimilarea la urbanism), o traiectorie pe care au urmat-o, cu puţine excepţii (şi uneori cu mai puţin pitoresc), mai toţi fiii de ţărani porniţi spre integrarea în viaţă de oraş, spre cucerirea unei poziţii în clasa conducătoare. Devine tip reprezentativ al neamului. Sau cum formulează Mircea Vulcănescu în concluzii: „Reprezentativ în naştere şi obârşii, reprezentativ în copilărie şi în biruinţe. In Creangă fiecare român se recunoşte ca atare, cu tot ce

are mai de preţ al lui. In Creangă fiecare se simte crescut om întreg, la statul fiinţei lui adevărate. Vorbirea lui e graiul pe care simţi că ar trebui să-l vorbeşti, simţirea lui e simţirea cea dintâiu care te cuprinde, înainte de a te potrivi lăuntric altor calapoade sufleteşti. Liniştea lui, echilibrul lui intern, seninătatea în rezistenţa împotriva încercărilor, gluma, sunt însuşirile românului din balade şi poveşti. Prin Creangă românul intră în universalitate". **Multe intuiţii juste, observaţii şi clasificări, după care, privit dela o anumită distanţă, cu lustrul vremii care-i evidenţiază toate laturile, Ion Creangă apare mai mare decât pentru contimporanii săi, şi definitiv integrat între valorile culturii româneşti. Mircea Vulcănescu a încercat această revizuire, cu o matură pricepere, — şi acest articol, original prin metoda pe care o întrebuinţează, trebue cetit. De toţi, cei care vor să aibă o imagine rezumativă a sfârşitului veac de bogată contribuţie culturală junimistă, trebuie cetit.**

Radu Brateş.

BĂRBULESCU, PAUL, *A murit Maria* **Cuţan**, *(Cruciada românismului,* an. II (1935), nr. 52, p. 4).

GYR, RADU, *Maria* **Cuţan** *(Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 496).

MURĂŞANU, TEODOR, *Maria* **Cuţan** *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 474).

RED., *Maria* **Cuţan** *(Linia dreaptă,* an. I (1935), nr. 2, p. 2).

VRIONI, AIDA, *Opera, viaţa şi moartea Mariei* **Cuţan**, *(Revista scriitoarelor şi scriitorilor români,* an. IX (1935), nr 12, p. 1).

ILEA, ION TH., *Mircea* **Damian** *(Luceafărul,* an. I (1935) p. 605).

CONSTANTINESCU, POMPILIU, *Inaderenţa d-lui N.* **Davidescu** *la spiritul satiric, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 415. p. 9).

PELTZ, I., *Barbu* **Delavrancea** *(Vremea,* an. VIII (1935) nr. 386, p. 6).

GONGOPOL, C., *Aşa cum i-am cunoscut: Barbu* **Delavrancea**, *(Ramuri,* an. XXVII (1935), p. 326).

BUCUŢA, EMANOIL, *Ovid* **Densuşianu**, *(Boabe de grâu.* an. V (1934), p. 57).

ŞULUŢIU, OCTAV, *Al.* **Dima** *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 1, p. 99).

SACERDOŢEANU, AL., *De unde era* **Dionisie** *Eclesiarhul? (Arhivele Olteniei,* an. XIV (1935), p. 517-518).

FELEA, I., *C.* **Dobrogeanu-Gherea** *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 27, p. 5).

GRIGORAŞ, EM., *C.* **Dobrogeanu-Gherea**, *(Cuvântul liber.* an. II (1935), nr. 27, p. 5).

IVAŞCU, GH., *C.* **Dobrogeanu-Gherea** *şi actualitatea (Gândul vremii,* an. III (1935), p. 8).

LAZAR, ALEXANDRU, *C.* **Dobrogeanu-Gherea** *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 27, p. 5).

MILCOVICI, ZINCA, *C.* **Dobrogeanu-Gherea** *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 27, p. 5).

PANDREA, PETRE, *C.* **Dobrogeanu-Gherea** *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 753, p. 1).
PELTZ, I., *Constantin* **Dobrogeanu-Gherea** *(Vremea,* an VIII (1935), nr. 380, p. 6).
TITEL PETRESCU, C., *C.* **Dobrogeanu-Gherea,** *15 ani dela moartea lui (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 26, p. 4).
YGREC, DR., *C.* **Dobrogeanu-Gherea** *(Cuvântul liber,* an II (1935), nr. 27, p. 5).
ORASCU, CONSTANTIN, *Contribuția lui Mihail* **Dragomirescu** *în literatura secolului XX-lea (Convorbiri critice* s. nouă (1935), nr. 2, p. 14).
SORBUL, MIHAIL, *Ion* **Dragoslav** *(Calendarul ziarului Universul* pe anul 1936, p. 183).

AGAVRILOAIEI, GH., *Victor* **Eftimiu** *și... literatura națională, (Manifest,* an. II (1935), nr. 3, p. 12).
BUZDUGAN, DINU, *Mircea* **Eliade** *și literatura proastă (Rânduiala,* an.I (1935), p. 107) — *Panica sau graba lui Mircea* **Eliade** *(Rânduiala,* an. I (1935), p. 108).
MUSCELEANU, MIHAI, *Lirica unui gânditor, (Mircea* **Eliade**), *(Gând,* an. II (1935), nr. 7, p. 3).
ACTERIAN, ARȘAVIR, *Despre originea lui Mihail* **Eminescu** *(Ideea românească,* an. I (1935), p. 217-224).
ANDRONESCU, LUCREȚIA TH., *Mihai* **Eminescu** *(Revista scriitoarelor și scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 5, p. 20; nr. 6-7, p. 19; nr. 8-9, p. 23).
BALABAN, MIHAIL R., *La mormântul lui Mihai* **Eminescu** *(Luceafărul literar și critic* an. VIII (1935), nr. 5, p. 6).
BARBULESCU, PAUL, **Eminescu** *în franțuzește, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 44, p. 3).
BOGDAN DUICĂ, GH., *Corespondența lui* **Eminescu** *cu „Familia" (Mihai Eminescu,* an. VI (1935), nr. 13, p. 31).
BURDUN, GEORGE, *Mihai* **Eminescu,** *o viață sbuciumată o operă nemuritoare,* Brăila, 1935. Tip. Dunărea, 16×23,5. 48 p. 20 lei.
CĂLINESCU, G., *Opera lui Mihai* **Eminescu,** volumul II Cultura, Descrierea operei; volumul III, Descrierea operei Lămuriri, Prescurtări; București, 1935. Edit. Fundația pentru literatură și artă regele Carol II. Tip. M. O. Imprimeria națională. 12,5×19,5. 332 p. 70 lei. Scriitorii români contemporani. Recensii de: BUCUR, SEPTIMIU, *(Gând românesc,* an. III (1935), p. 432); IEȘAN, AL.,*(Mihai Eminescu,* an. VI (1935), fas. 13, p. 19); IORGA, N., *(Revista istorică,* an. XXI (1935), p. 384); MARTINESCU, PERICLE *(Reporter* an. III (1935), nr. 80, p. 2); MATEESCU, MIRCEA *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 42, p. 3); ȘULUȚIU, OCTAV, *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 5-6, p. 95). — *Viața și opera lui* **Eminescu** *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 757, p. 1) — *Factorul oniric la* **Eminescu** *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 781. p. 9).

G. CĂLINESCU: OPERA LUI MIHAI EMINESCU.

In „1936 literar" ne vom ocupa pe larg, într'un tot de privire, în ceeace privește această judecată originală, această

interpretare plină de îndrăsneli și afirmații bolnăvicioase pe care G. Călinescu le-a dat în a sale volume despre opera lui Mihai Eminescu.

M. S.

DICULESCU, LEON, **Eminescu**: *Scrisoarea III (Atheneum,* an. **I** (1935), p. 492).

ELIADE, MIRCEA, *Momentul* **Eminescu**, *(Viața literară,* an. X (1935), nr. 2, p. 1).

GRIGORESCU, LILIANA, **Eminescu** *în adevăr și închipuire (Rânduiala,* an. **I** (1935), p. 341).

LIVEZEANU, OCTAV, **Eminescu** *corporatist? (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 12, p. 8).

MANOILESCU, MIHAIL, **Eminescu** *economist (Revista fundațiilor regale* an. II (1935), nr. 1, p. 84).

MIHAIL MANOILESCU: EMINESCU ECONOMIST.

Laturea economică a studiilor lui Eminescu este interpretată de autor din punctul de vedere al corporatismului. Se vede din studiu că Eminescu avea o temeinică pregătire de economist fără ca prin aceasta să-și fi îngenunchiat personalitatea față de Occident. El și-a asimilat cultura Apusului dar i-a răspuns printr'o reacție critică personală.

M. Sânzianu.

MAZILU, DR. D., *Expresia linguistică a «Luceafărului de Mihai* **Eminescu**, *(Gazeta cărților,* an. IV (1935), nr. 15-16, p. 1; nr. 17-18, p. 1).

D. MAZILU: ANALIZA „LUCEAFĂRULUI"

D. Mazilu cercetând proporția elementelor latine în limba română prin analiza Luceafărului lui Mihai Eminescu, ajunge la concluzia că, din 1907 cuvinte, 1685 sînt de origină latină.

N. Iorga.

MILCOVICI, ZINCA, *Visul profetic literar în legătură cu scrisoarea III a lui Mihai* **Eminescu** *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 737, p. 5).

MINAR, OCTAV, **Eminescu**, *Aspecte din viața și opera poetului.* București, 1935. Edit. Clasic și modern. Tip. Socec 12,5×19,5. 124 p. diverse fotografii. 50 lei. *Poetul* **Eminescu** *profesor la Iași, (Cele trei Crișuri,* an. XVI (1935), p. 5).

OCTAV MINAR: EMINESCU PROFESOR LA IAȘI.

Se insistă asupra următoarelor puncte: O școală vestită: Institutele unite, din cine se compune corpul didactic, numirea lui Eminescu, profesor suplinitor de germană, cum făcea poetul cursurile, severitatea didactică a lui Eminescu, revolta elevilor cursul superior, amintiri din alte vremuri.

I. C. Cazan.

MORARIU, LECA, **Eminescu** *în italienește!* Cernăuți, 1935. Tip. Glasul Bucovinei. 16×13, 20 p. 10 lei. Extras din buletinul *Mihai Eminescu,* an. VI (1935), fasc. 13, p. 25.

MURĂRAŞU, D., *Mihai* Eminescu: *Ce te legeni codrule. (Făt-Frumos,* an. X (1935), p. 67).—*Strofa 2-a din «Luceafărul», (Mihai* Eminescu, an. V (1934), nr. 12, p. 18). — *Orientarea lui* Eminescu *spre folklor, (Gând românesc,* an. III (1935), p. 129-141)

D. MURĂRAŞU: „CE TE LEGENI CODRULE" DE MIHAI EMINESCU.

Stabilindu-i genesa şi cercetând de aproape toate variantele D. Murăraşu pune încă o cărămidă la edificiul izvorului de inspiraţie a lui Eminescu, din literatura populară.

I. C. Cazan.

NICU, ALEXANDRU M., *Mihai* Eminescu *pesimist, profet şi economist (Viaţa Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 7-8, p. 13).

PAUL, RADU I., *Izvoarele de inspiraţie a câtorva poezii ale lui* Eminescu. Cluj, 1934, Tip. Arieşul-Turda. 24 p. 17×24,5. 30 lei. Cuprinde: Despre izvoarele poeziilor: Junii conrupţi; Din străinătate, Venere şi Madonă, Mortua est, Singurătate, Mama, Scrisoarea I, Scrisoarea III, Imparat şi proletar.

PAUNESCU-ULMU, T., *Poezia lui* Eminescu. *Semnificaţia poeziei de interior şi intimitate (Ramuri,* an. XXVII (1935), p. 355).

RAŞCU, I. M., Eminescu *şi catolicismul.* Bucureşti, 1935. Tip. Lupta. 36 p. 16×24. 25 lei. Recensii de: BRATEŞ, RADU, *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 229-230); CALINESCU, G., *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 762, p. 9); MURĂRAŞU, D. *(Tinerimea română,* an. LIV (1935), p. 78); N. C., *(Blajul,* an. II (1935), p. 361); POPOVICI, D., *(Athenaeum,* an. I (1935), p. 680). SEMNOS *(Ideea românească,* an. I (1935), p. 340-341).

I. M. RAŞCU: EMINESCU ŞI CATOLICISMUL.

Este impresionantă strădunința venită din multiple direcţii, pentru lămurirea personalităţii lui Eminescu; atunci când această străduinţă porneşte din curat şi probitate intelectuală, este într'adevăr şi binefăcătoare.

Fără să ajungem la acea, să-i zicem ciudată, teorie de despărţire a personalităţii unui scriitor în părţi fără corespondenţă între ele, trebue să-l privim pe Eminescu sub cele două activităţi de primă importanţă: poet şi ziarist. Intre cele două activităţi, chiar dacă sunt puncte de diferenţiere, sunt atâtea altele care tocmai fiindcă-s fundamentale, duc la închegarea unei naturi unitare în tendinţe şi expresie spirituală, şi constitue din Eminescu un exemplar nu numai de elită dar şi tipic pentru o etapă din desvoltarea noastră culturală.

I. M. Raşcu îşi propune să cerceteze pe Eminescu in atitudinea lui faţă de catolicism. E foarte bine că a 'nceput prin a-l cerceta mai întâi ca poet, căci numai în această direcţie puteau intra înrâuriri în formarea sensibilităţii lui Eminescu. Dorinţa acestuia de mic de a cunoaşte Blajul, nu poate fi socotită ca o simpatie pentru catolicism: în excursia lui Emi-

nescu spre Blaj e curiozitate de român crescut în școala naționalistă dela Cernăuți și 'n atmosfera curat românească din casa lui Pumnul. In ce privește întrebuințarea unui vocabular, să-i zicem catolic, ca: dom, boltă, boltire, organe, iarăși nu trebue să căutăm o semnificație care nu există. Eminescu întrebuințează aceste cuvinte fără ca ele să exprime ceva din sensibilitatea lui ca om. Sunt cuvinte cu sens general și dacă recurge la dom, tot așa de bine, în același text, întrebuințează și cuvântul biserică. Astfel în cunoscuta poemă Strigoii, dom este și lăcașul în care oficiază bătrânul preot al lui Zamolxe:

In dom de marmur negru ei intră liniștiți
Și porțile în urmă în vechi țițini s'aruncă.

Numai câteva strofe după aceea, când e vorba de lăcașul creștinesc de închinare, Eminescu întrebuințează cuvantul biserică:

Biserica creștină, a ei catapeteasmă
De-un fulger drept în două e ruptă și tresare...

S'ar putea foarte bine ca Eminescu să fi utilizat un anumit limbaj în urma contactului cu Viena catolică, dar dintr'o problemă de vocabular nu se poate face una de conștiință religioasă.

De netăgăduită importanță sunt însă cercetările lui I. M. Rașcu în legătură cu influențele care se încrucișează în poezia plină de adâncă sensibilitate în care-i preamărită Maica Domnului. Cercetarea de către poet a unor rugăciuni ale bisericei catolice e neîndoelnică, după cum se vede din probele pe care ni le dă I. M. Rașcu. Versuri întregi, calificative revin în poezia lui Eminescu, ca reminiscențe din versurile latine cercetate.

Iacob Negruzzi amintește undeva că Eminescu avea intenția să treacă la catolicism, pentru ca să poată rămâne durabilă până la moarte căsătoria-i cu Veronica Micle. Cele mai multe încercări religioase, cu vădite reminiscențe din cântări latine, sunt în ms. 2276. Acest manuscris e de prin 1878-1880 și e curios că I. M. Rașcu arată atitudinea lui Eminescu față de catolicism. A mai pomenit ceea ce s'a spus de atâtea ori, că Românul este tolerant din fire, ar fi de prisos, dacă aci nu am avea în discuție tocmai atitudinea unui reprezentant al sufletului românesc. Om și cult și care însumează și însușirile neamului, Eminescu nu poate decât să vorbească cu respect despre catolicism, așa cum vorbește cu respect despre toate bisericile. Aceasta însă, cum bine se vede din citatele lui I. M. Rașcu, nu-l împiedică să se ridice împotriva bisericii catolice atunci când crede că interesele românismului sunt primejduite. Dacă articolul din 14 Martie 1880 este semnificativ pentru credința lui Eminescu în misiunea civilizatoare a catolicismului în apus, articolele de protestare împotriva ridicării unei catedrale în București, sunt revelatoare pentru capacitatea lui Eminescu de-a se ridica la viziunea intereselor prezente și viitoare ale colectivității din care face parte. Părerile lui Eminescu, așa cum o recunoaște și I. M. Rașcu, sunt în armonie cu gândurile lui statornice despre o viață de stat națională, ca expresie a unui suflet românesc a căruia principală țintă este de a se evidenția în tot ce este instituție ori activitate spirituală. Atitudinea de ridicare împotriva desvoltării bisericii catolice la noi merge mână în

mână cu susținerea ortodoxismului. E păcat că I. M. Rașcu n'a privit problema și sub acest unghi de cercetare. Manuscrisele și articolele publicate furnizează numeroase documente sufletești. Iată unul, în care se vede gândul de o clipă al poetului, la un imperialism ortodox de formă românească în întreg Orientul Europei: „A se convinge Turcii că imperiul trebue reîntinerit prin introducerea limbilor naționale în biserică și prin trezirea patriotismului local, excitat și împotriva Rușilor și împotriva Austriacilor. Grecii trebue eliminați cu totul din guvenarea bisericii române și substituiți prin Arabi în Orient, prin Români în Europa. Odată un Român patriarh, el va numi Români episcopi în ținuturile locuite de ei, Albanezi episcopi unde țările sunt locuite de Albanezi. Patriarhii vor înființa la Constantinopol o Academie de limbi orientale... La Agura mânăstire română, la Ierusalim strană română" (Ms. 2263 fol. 42. Notița are titlul semnificativ Noua Romă). Tot ce s'a petrecut dela războiul Independenței încoace: autocefalia bisericii noastre, îngrijirea de mânăstiri românești la Athos, patriarhia românească, nu e oare în sensul visurilor lui Eminescu? Și așa cum se desfășoară lucrurile de câțiva ani, mai ales după prăbușirea, cel puțin de formă, a ortodoxismului rusesc, cine poate ști ce surpriză rezervă viitorul pentru biserica ortodoxă a Românilor?

Lucrarea lui I. M. Rașcu are darul de a pune interesante probleme, dar nu e tot ce avem dreptul de a cere autorului. Problema tratată ar trebui înglobată în chestiunea generală a elementului mistic religios în opera lui Eminescu. Intr'o astfel de lucrare s'ar putea cerceta întreaga poezie religioasă a lui Eminescu, în influențele suferite și 'n tendințele ei, și și-ar găsi un capitol și atitudinea lui Eminescu față de instituțiile religioase.

Autorii sunt însă stăpâni pe subiectul pe care și-l aleg. Trebue să fim mulțumiți că I. M. Rașcu a pus conștiinciozitate și probitate intelectuală. O asemenea lucrare în mâna altuia ar fi devenit ușor un pamflet ori o scriere plină de insinuări. I. M. Rașcu a arătat și de data aceasta seriozitate și ne facem o plăcere din a i-o recunoaște.

D. Murărașu.

RED., *Notițe despre Mihai* Eminescu, *(Mihai Eminescu,* an. V (1935), fasc. 12, p. 2, 15, 21; an. VI (1935), fasc. 13, p. 47, 48).

SCOROPAN, GR. GR., *Edițiile lui* Eminescu. Iași, 1935. Tip. Țerek. 28 p. 23,5×16. 25 lei. Extras din *Revista Critică* an. IX (1935), p. 1. Recensie de: SEMNOS *(Ideea românească,* an.I (1935), nr. 1, p. 51).

ȘUTEU, TR., *Mihai* Eminescu, *revizor școlar.* București, 1935. Tip. Bucovina. 22 p. 16,5×24,5. Extras din *Revista generală a învățământului,* an. XXIII (1935), p. 213.

VACARESCU, ELENA, *Intoarcerea la* Eminescu, *(Luceafărul literar și critic,* an. VIII (1935), nr. 5, p. 1).

VIANU, TUDOR, *O punere la punct despre* Eminescu *(Gândirea,* an. XIV (1935), p. 46).

DRAGAN, GABRIEL, *Fantoma străzilor: poetul Artur* Enășescu *(Reacțiunea literară,* an. II (1935), nr. 1-2, p. 1).

IORGA, N., *Pour ses souvenir de la reine Elisabetha* (Car-

men-Sylva). I La reine Elisabeth et la société allemande de sa jeunesse. — II. La consolation littéraire et les amitiés dominatrices. III Elan vers la littérature de caractère universel. IV Retour vers elle-même. Appendice: Lettres de Basile Alecsandri. Télègrammes de Venise pendant la maladie. Note. (*Bulletin de la section historique* 1935. Tom. XIX).

IORDAN, AL., *N.* **Filimon**, *cronicar muzical (Muzică și poezie*, an. I (1935), nr. 2, p. 20).

SADOVEANU, IZABELA, *Niculai* **Ganea**, *(Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 740, p. 1).

SEVERINA, B., *Mihail* **Gașpar**, *(Fruncea.* an. II (1935), nr. 20, p. 3).

GEORGESCU-TISTU, N., *Ion* **Ghica**, *scriitorul.* Cu prilejul unor texte inedite. București, 1935. Edit. Academia română. Tip. M. O. Imprimeria națională. 17×24,5. 200 p. + 7 planșe afară din text. 130 lei. Studii și cercetări nr. 25. Cuprinde: Prefață; A) Viața 1) Epoca de pregătire, 2) In slujba libertății și a unirii, 3) Exilul, 4) Intre ctitorii României moderne, B) Opera, 5) Scrieri politice și sociale, 6) Publicații economice și științifice, 7) Scrieri literare, C) Anexe, D) Bibliografia publicațiilor de Ion Ghica și despre el. Indice. — Relații se dau și în legătură cu Vasile Alecsandri, Grigore Alexandrescu și Nicolae Bălcescu. — Recensii de: BERNEA, ERNEST, *(Rânduiala,* an. I (1935), p. 467-468); BOITOȘ, OLIMPIU, *(Gând românesc,* an. III (1935), p. 438); DEMETRESCU, ROMULUS, *(Pagini literare,* an. II (1935), p. 457); PAPADIMA, OVIDIU, *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 5-6, p. 116).

N. GEORGESCU-TISTU: ION GHICA SCRIITORUL.

Textele inedite amintite în titlu și publicate de autor (p. 107-171) sunt 18 scrisori din ms. Academiei române nr. 5040 (fondul românesc), scrise de Ion Ghica, în franțuzește, între 14 Iunie 1849-1857, la diferite căpetenii culturale și politice ale epocii. Manuscrisul din care au fost extrase cuprinde, însă, peste o sută de bucăți (scrisori, memorii, articole, notițe, etc.) de o mare importanță pentru viața și activitatea lui Ion Ghica și pentru istoria renașterii României.

Preocupările lui politice, sociale, economice și literare, în legătură cu prosperarea Principatelor, se regăsesc și în fiecare scrisoare din aceste texte, până acum inedite. Astfel: trimite lui Grigore Alexandrescu și V. Alecsandri două poezii ale poetului italian Giusepe Regaldi să le traducă în românește (anexa V); plănuește înființarea unei școli practice de agricultură în Dobrogea, la anul 1851 (anexa VI); N. Bălcescu indicat că are cea mai mare influență asupra Românilor, la 1851 (anexa VII); legăturile lui Ion Ghica cu D. Bolintineanu, pe care-l trimite la Aromâni, ca să-i îndepărteze de

politica grecească (anexa XII); situația negustorilor și a industriașilor în societatea românească, etc.

N. Georgescu-Tistu însoțește textul de numeroase notiți lămuritoare, care ajută mult la înțelegerea situațiilor descrise. Importanța publicației crește însă, pentrucă autorul, dându-și seama de lipsa unei monografii științifice despre Ion Ghica, schițează biografia scriitorului (p. 11-60), apoi caracterizează în mod general, opera lui (p. 61-106).

Acest studiu este documentat, foarte bine informat, științific expus, încât umple un gol adânc simțit în istoria literaturii române.

La p. 172-190 autorul prezintă bibliografia completă a publicațiilor lui Ion Ghica și a ceeace s'a scris despre el. Lucrarea se termină cu un indice (p. 191-197), foarte folositor.

Academia română publicând această operă, ne-a oferit nu numai aspecte necunoscute din viața aceluia care i-a fost timp de 23 ani (1874-1897) suflet distins și sprijin prețios, dar a dat și istoriei literare o monografie, a cărei lipsă se simțea îndeajuns.

Dan Simonescu.

CRAINIC, NICHIFOR, *Eugen* Goga, (*Gândirea,* an. XIV (1935), p. 388).

DRAGOMIR, SILVIU, † *Eugen* Goga, (*Revue de Transylvanie,* an. II (1935), nr. 1, p. 125).

IONICA, EUGEN, *Eugen* Goga, (*Rânduiala,* an. I (1935) p. 243).

P[ETRESCU], C[AMIL], *Eugen* Goga, (*Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 7, p. 1935).

COSTIN, LUCIAN, *Din viața scriitorilor. Ceasuri literare cu Octavian* Goga, (*Banatul literar,* an. II (1935), nr. 1-2, p. 1).

DEMETRESCU, ROMULUS, *Limba poeziei lui Octavian* Goga, (*Pagini literare,* an. I (1935), p. 455-460).

NIȚULESCU, PROF. AL., Goga *și Ardealul,* (*Vlăstarul,* an. XII (1935), nr. 2-3, p. 28).

PACURARU, B., *Amintiri despre Octavian* Goga, (*Hotarul,* an II (1935), nr. 8-9, p. 10).

COSTIN, LUCIAN, *Artur* Gorovei, (*Banatul literar,* an. I (1935), nr. 9-10, p. 1).

DONEA, VALER, *Un cărturar distins: Artur* Gorovei, (*Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 772, p. 1).

ȘERBAN, MIHAIL, *Artur* Gorovei, (*Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 756, p. 3).

CIORANESCU, AL., *Un poet mussetian necunoscut: P. V.* Grigoriu, (*Viața romînească,* an. XXVII (1935), nr. 1, p. 54).

AL. CIORANESCU: UN POET MUSSETIAN.

Autorul adună informații asupra vieții lui P. V. Grigoriu, înjghebând o scurtă biografie și analizează câteva aspecte ale

operei originale a acestui boem, în care se reflectă motive din Musset, izbutind să delimiteze traducerile lui în literatura franceză de creaţiile-i proprii

I. C. Cazan.

FILITTI, IOAN C., *Cine erau fraţii cărturari Radu şi Şerban* **Grecianu. Bucureşti, 1935. Tip. M. O.** Imprimeria naţională. 8 p. 17,5×23. 15 lei. Extras din *Revista istorică română,* vol. IV (1934).

CONTREA, AUREL, *Lirica lui Dorian* **Grozdan,** *(Fruncea,* an. II (1935), nr. 6, p. 6).

BOGDAN, P., *Radu* **Gyr,** *(Hotarul,* an. II (1935), nr. 10-11, p. 15).

CREŢU, N. N., *Poetul Radu* **Gyr,** *(Luceafărul literar şi critic,* an. VIII (1935), nr. 5, p. 5).

SMANTANESCU, DAN, *Un om mare: Spiru* **Haret,** *(Tinerimea română,* an. LIII (1935), p. 403).

CHRISTESCU, DOROTHEIA, *Iulia* **Haşdeu,** *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 391, p. 4).

MANOLESCU, ION AUREL, *Iulia* **Haşdeu,** *destinul unei păpuşi bolnave, (Cruciada românismului,* an. II (1935), nr. 54, p. 16).

NEDELCU, NICOLAE, *Castelul Iulia* **Haşdeu,** *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 8, p. 4).

POPOVICI, D., *Ideologia literară a lui I.* **Heliade-Rădulescu.** Bucureşti, 1935. Tip. Cartea românească. 17×24,5. 336 p. 200 lei. Institutul de istorie literară şi folclor. Cuprinde: Introducere; Primul contact cu estetica occidentală, Poezia; genurile literare, Poezie: versificaţie şi stil. Funcţia socială a artei: poetul agent de civilizare; Funcţia socială a artei: mesianismul poetic; Limba literară; Incheiere; Bibliografie. Index alfabetic. Recensii de: GEROTA, C., *(Convorbiri literare;* an. LXVIII (1935), p. 257); IORGA, N., *(Revista istorică,* an. XXI (1935), p. 386); PAPADIMA, OVIDIU, *(Gândirea,* an. XIV (1935), p. 385). — NICULESCU. C. H. *(Studii italiene,* an. II (1935), p. 234-236). —*Orientarea socialistă a lui I.* **Heliade-Rădulescu,** *(Atheneum,* an. I (1935), p. 506).

D. POPOVICI: IDEOLOGIA LITERARA A LUI I. HELIADE-RADULESCU.

Cartea lui D. Popovici se aşează pe linia cea bună a istoriografiei noastre literare. O carte masivă, în care densitatea erudiţiei nu e egalată de cât prin seriozitatea gândului care cerne şi organizează amănuntul. Amplificând temelia atât de solid aşezată de erudiţia lui Gh. Bogdan-Duică, D. Popovici aduce o contribuţie hotărâtoare pentru lămurirea figurii atât de complexe ale lui I. Heliade Rădulescu.

In adevăr, păstrăm despre acest părinte al literaturii noastre o imagine aproape de mit. O imagine de proporţii geologice, pierdute în lumina incertă a unor zori înnegurate. E drept, chiar privit lucid chipul lui nu îşi pierde grandoarea, dar aşa ne-am obişnuit noi, să-i lăsăm cărţile prăfuite, judecându-l, doar după cum l-am învăţat în şcoală.

D. Popovici încearcă să ne lămurească deocamdată ideologia literară a bătrânului I. Heliade Rădulescu. A vorbi despre ideologia literară a lui I. Heliade Rădulescu înseamnă oarecum o îndrăzneală, căci, sfera de azi a termenului nu prea coincide cu cercul asemănător în care s'a sbătut gândirea pateticului animator al literaturii noastre. Prinsă în rostogolirea unor vremi ce se grăbeau tulburi spre limpezirea într'o eră nouă, toată truda uriașă a lui I. Heliade Rădulescu îți apare azi ca un efort supra uman de a se ține la suprafață, de a le domina. Și în acest efort, orice putea servi de sprijin era binevenit. Timp de cinci decenii, în cari s'au rostogolit veacuri întregi din istoria noastră, boiernașul autodidactic I. Heliade Rădulescu a vrut să fie profetul unei țări ce se îndrepta din neguri spre o cultură care era în fond departe de vechea ei tradiție spirituală. Ca să evite renegarea în această întrecere de vremi, era o problemă de supleță spirituală și nici decum de rigiditate majestoasă în principii. Și câtă vreme resorturile inteligenței extraordinar de mobile a lui I. Heliade Rădulescu și-au păstrat această cerută elasticitate, el a fost în stare să răspundă viu cerințelor vremii, izbutind mai mult decât să se mențină la suprafață: să mărească el însuși tumultul înnoirilor, prin prodigioasa-i energie.

Iar când articulațiile sale spirituale au ruginit în amurgul vieții, I. Heliade Rădulescu se vede lăsat de curent ca o epavă tocmai când i-se părea că trebuie să fie mai ascultat: fiindcă mobilitatea sa spirituală încremenise de astădată într'o cristalizare de principii imuabile, cărora credea că însăși istoria noastră politică trebuie să li-se supuie. Ceeace însemna exact sfârșitul misiunii istorice a lui I. Heliade Rădulescu. Erudiția liniștită a lui D. Popovici urmărește aproape tot acest sbucium patetic al poetului acesta, înălțat și hulit ca nimeni altul. Sub ochiul sever al comparatorului de texte, toată clădirea profetică — savantă a teoriilor heliadiste pe marginea literaturii își lămurește materialul. Vezi clar cum uriașa voință de a construi a lui I. Heliade Rădulescu prindea, fără alegere aproape — fiindcă nu prea era posibilă — materialul ce-i venea la îndemână, dela moraliștii francezi ai veacului al XVII, până la utopicii saintsimonieni și gălăgioșii romantici în urmă — totul a fost necesar pentru a aduce grâu într'o moară ce altfel riscă să macine în gol.

D. Popovici stabilește neîndurat — cu o erudiție și cu o precizie în metodă rare la noi chiar în lumea științifică — izvoarele atât de difinite, atât de copios și de ingenuu utilizate, care s'au împlinit în cursul gândirii lui I. Heliade Rădulescu. Și nu-și poate reține un zâmbet de ironie, transparent printre rânduri, față de această facilitate prodigioasă de absorbiție.

E o ironie pe care bătrânul animator n'o merită întotdeauna. Trecând dela identificare la identificare, cercetătorul uită parcă uneori dincolo de texte pe I. Heliade Rădulescu cel adevărat, așa cum era el, în vremea sa.

Am vrea să-l vedem mai mult pe el, în ceeace îi era propriu, pe lângă străinii dela cari a trebuit să caute sprijini și material de gând. Misticismul său religios, voința lui de a-și

porni energiile din trecutul nostru biblia și istoria — închinarea lui de a clădi totul în proporții epice, grandioase, orgoliul său creator alături de facultatea sa de înțelegere, largă cât neamul nostru întreg, sânt atâtea dimensiuni sufletești ale sale, pe cari se poate organiza tot imensul material vânturat de verbul său în necontenit clocot, chiar și materialul străin.

D. Popovici e tentat să-l numească pe I. Heliade Rădulescu eclectic. E prea puțin pentru duhul său îndârjit, care își renega punctele de sprijin în idee mai mult din nevoia de a se simți întărit de un gând mai puternic, ca să nu-l ia valurile vremii.

De aceea paginele închinat în această carte lui I. Heliade Rădulescu în ipostaza de critic mi se par cele mai înțelegătoare.

Ovidiu Papadima.

EPURE, AL., *Calistrat* Hogaș, *Contribuțiuni la cunoașterea vieții și operei sale.* Roman. 1935. Tip. Școalei de arte și meserii. 12×23. 56 p. 20 lei. Recensie de: BOTEZ, IOAN ȘT., *(Revista vremii,* an. II (1935), nr. 3-4, p. 3).

SAVELA, AUREL, *Scriitori uitați: Calistrat* Hogaș, *(Luceafărul,* an. I (1935), p. 111).

STAHIESCU, D. L., *Calistrat* Hogaș *și societatea omenească, (Revista vremii,* an. II (1935), nr. 3-4, p. 2).

VRÂNCEANU, DRAGOȘ, *Ion Th.* Ilea, *(Viața literară,* an. X (1935), nr. 4, p. 1).

MASSIM, NICULAE, *Aspecte din gândirea lui N.* Iorga. *I Teatrul.* București 1935. Tip. Universul. 44 p. 16,5×24 15 lei.

THEODORESCU, BARBU, *Bibliografia istorică și literară a lui N.* Iorga, *1890-1934.* București, 1935. Edit. și tip. Cartea românească. XXIV+384 p. 17×24,5. 200 lei. Institutul de istorie literară și folklor. Secția bibliografică I. Recensii de: SIMONESCU, DAN *(Tinerimea română,* an. LII (1935), p. 407); PAPADIMA, OVIDIU *(Gândirea,* an. XIV (1935), p. 222).

BARBU THEODORESCU: BIBLIOGRAFIA ISTORICĂ ȘI LITERARĂ A LUI N. IORGA.

Incă din 1931, B. Theodorescu ne-a dat Bibliografia operelor lui N. Iorga, în 207 pag. Noua operă bibliografică a lui B. Theodorescu însumează acest material publicat în 1931 (operele publicate în volume) îl completează pe acesta cu ceeace N. Iorga a publicat în răstimpul 1931-1934, inclusiv și, ceeace este mai important, adaogă imensitatea de articole istorice și literare publicate de N. Iorga în diversele publicațiuni periodice conduse de dânsul sau de alții, începând cu 1890-1934. Astfel alcătuită, lucrarea lui B. Theodorescu este cea mai completă bibliografie a operelor lui N. Iorga, din câte s'au publicat până acum; cuprinde 5614 individualități bibliografice și s'au omis, pentru moment, numeroasele notițe de cronică și dări de seamă asupra cărților apărute, care cuprind de asemenea interesante contribuțiuni istorico-literare.

Față de o activitate așa de imensă, care a depășit cu mult

puterile omenești, se înțelege foarte ușor utilitatea bibliografici lui Barbu Theodorescu. Autorul împarte operele lui N. Iorga în 5 mari grupe, fiecare grupă având alte subdiviziuni; în interiorul fiecărei subdiviziuni se adoptă criteriul cronologic. Iată cele 5 grupe: Istoria universală, Istoria Românilor, Materii înrudite cu istoria, Literatura, Studii de literatură și artă. Autorul, pornind dela materialul existent în biblioteca Academiei române, ne-a dat și cotele unde se găsesc cărțile sau revistele în această bibliotecă. Descrierea bibilografică este făcută după toate criteriile bibliografice moderne, indicând titlul complet, formatul, editura, tipografia, etc.

Intrucât lucrarea inaugurează secția bibliografică a Institutului, autorul are și o prefață — un rezumat despre ceeace este bibliografia, clasificarea ei, evoluția bibliografiei la Români, apoi o listă a bibliografiilor române și în fine o listă a celor cari au mai lucrat bibliografii în legătură cu activitatea scriitoricească a lui N. Iorga.

Admirăm munca și răbdarea autorului depuse pentru săvârșirea lucrării, cât și altruismul de a face o operă mai puțin folositoare personal, dar de o netăgăduită necesitate cercetătorilor.

Dan Simonescu.

BARBULESCU, PAUL, *Un uitat St. O.* Iosif, *(Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 3, p. 7).

ACSINTEANU, GEORGE, *Panait* Istrati, *(Convorbiri literare* an. LXVIII (1935), p. 135).

AMARU, BOGDAN, *La groapa lui Panait* Istrati, *(Viața literară,* an. X (1935), nr. 1, p. 3).

BALTEANU, DAN, *Ideile politice ale lui Panait* Istrati, *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 39, p. 3).

BARBULESCU, PAUL, *Un om sincer: Panait* Istrati, *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 6, p. 6). — *Viața și moartea lui Panait* Istrati, *(Cruciada românismului,* an. I, (1935), nr. 21, p. 8).

BARCAROIU, CONSTANTIN, *La moartea lui Panait* Istrati, *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 21, p. 3).

BERNEA, ERNEST, *Panait* Istrati, *(Rânduiala,* an. I (1935), p. 243)

BIRIȘ, GH. J., *Comentar la confesiunile lui Panait* Istrati, *(Blajul,* an. II (1935), p. 369).

BOTEZ, DEMOSTENE, *Cazul Panait* Istrati, *(Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 1, p. 3).

CAVARNALI, VLADIMIR, *Panait* Istrati *și tinerii scriitori, (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 23, p. 4). — *S'a prăbușit idolul meu* [*Panait* Istrati] *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 21, p. 8).

COLIU, EMIL, *Panait* Istrati, *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 751, p. 12). — *Panait* Istrati, *(Viața romînească,* an. XXVII (1935), nr. 5-6, p. 45).

CONSTANTINESCU, POMPILIU, *La moartea lui Panait* Istrati, *(Vremea* an. VIII (1935), Pași, p. 47).

CORNEANU, GHEORGHE, *Două schițe necunoscute ale lui Panait* Istrati: Calul lui Bălan; 1 Mai *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 28, p. 4).

DESTHIEUX, JEAN, *Panait* Istrati, traducere de ALE-

XANDRU TALEX, *(Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 35, p. 1).

D. G., *Panait* **Istrati**, *a trădat, (Cuvântul liber*, an. II, (1935), nr. 48, nr. 5, p. 5).

GHIȚULESCU, ANGHEL, *„Străinismele" din limba franceză a lui Panait* **Istrati**, *(Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 31, p. 5).

ELIADE, MIRCEA, *Destinul lui Panait* **Istrati**, *(Vremea*, an. VIII (1935), nr. 402, p. 10).

IVAȘCU, G., *Panait* **Istrati**, *(Manifest*, an. II (1935), nr. 4, p. 3).

MANCAȘ, MIRCEA, *Panait* **Istrati**, *(Manifest*, an. II (1935), nr. 7, p. 3).

MANOLESCU, ION AUREL, *A murit Panait* **Istrati**, *(Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 21, p. 10).

MANOLIU, PETRU, *Aderarea lui Panait* **Istrati**, *(Azi*, an. IV (1935), p. 1651).

MARTINESCU, PERICLE, † *Panait* **Istrati**, *(Reporter*, an. III (1935), nr. 66-68, p. 2).

MATEESCU, MIRCEA, *Panait* **Istrati**, *copilul și oamenii, (Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 21, p. 4).

MIRONESCU, AL., *Panait* **Istrati**, *(Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 2, p. 67).

MUCENIC-ARGEȘ, AUREL, *Un cititor despre Panait* **Istrati**, *(Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 23, p. 3).

NEGURA, ALEX., *Panait* **Istrati**, *(Luceafărul*, an. I (1935), p. 329).

NICANOR, P. & COMP., *Epitaf pentru Panait* **Istrati**, *(Viața romînească*, an. XXVII (1935), p. 102).

PELTZ, I., *Panait* **Istrati**, *(Vremea*, an. VIII (1935), nr. 409, p. 6).

PETRESCU, CAMIL, *Panait* **Istrati**, *(Revista fundațiilor regale*, an. II (1935), nr. 6, p. 661).

POPESCU, GHIȚA, *Panait* **Istrati**, *(Revista vremii*, an. II (1935), nr. 1-2, p. 11).

RIEGER, ERWIN, *Intâlnire cu Panait* **Istrati**, *(Pasărea albastră*, an. I (1935), nr. 3, p. 1).

ROBOT, AL., *Amintiri despre Panait* **Istrati**, *(Reporter*. an. III (1935), nr. 70, p. 2).

STELESCU, MIHAIL, *Panait* **Istrati**, *(Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 20, p. 5). — *Românismul lui Panait* **Istrati**, *(Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 21, p. 5)

SEBASTIAN, LASCAR, *La moartea lui Panait* **Istrati**, *(Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 25, p. 2).

STANCIU, V. V., *Panait* **Istrati** *și mediul social românesc, (Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 28, p. 4).

TALEX, ALEXANDRU, *Panait* **Istrati**, *(Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 6, p. 5). — *Panait* **Istrati**, *date biografice, (Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 21, p. 3).— *Panait* **Istrati**, *omul și scriitorul, (Cruciada românismului*, an. I (1935), nr 21, p. 6-7). — *Opera lui Panait* **Istrati**, *(Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 22, p. 4). — *Panait* **Istrati**, *scriitor francez, (Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 29, p. 5). — *Panait* **Istrati**, *la editura Hertz, (Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 37, p. 2). — *Panait* **Istrati**, *a trădat? (Cruciada românismului*, an. I (1935), nr. 44, p. 3). — *Panait*

Istrati *şi Rusia sovietică, (Cruciada românismului,* an. II (1935), nr. 54, p. 12-13). — *Panait* **Istrati:** *Mediterranée, (Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 4, p. 9).

TRANDAFIR, HORIA, *Panait* **Istrati,** *(Societatea de mâine,* an. XII (1935), nr. 3-4, p. 56).

VLADESCU, TOMA, *Moartea lui Panait* **Istrati,** *(Gândirea,* an. XIV (1935), p. 279). — *Răspuns lui Panait* **Istrati,** *sau între anarhie şi ilusionism, (Gândirea,* an. XIV (1935), p. 101). — *Replică lui Panait* **Istrati,** *(Gândirea,* an. XIV (1935), p. 159).

VRIONI, AIDA, *Cu Panait* **Istrati** *la Menton... (Cruciada românismului,* an. II (1935), nr. 54, p. 6).

ADERCA, F., **Kogălniceanu,** *omul dela Dunăre al veacului, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 410, p. 4).

COMARNESCU, PETRU, *«Ideea românească» şi M.* **Kogălniceanu,** *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 390, p. 6).

CORNEANU, GHEORGHE, *Mihail* **Kogălniceanu,** *apărătorul omului, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 30, p. 9).

DELEANU, PAVEL COSTIN, *Mihail* **Kogălniceanu:** *Interpretare radical reacţionară, (Ideea românească,* an. I (1935), p. 3).

GHELASE, I., *M.* **Kogălniceanu,** *şi mocanii din Dobrogea, (Gazeta cărţilor,* an. IV (1935), nr. 15-16, p. 3).

HANEŞ, PETRE V., *Dragostea lui Mihail* **Kogălniceanu** *de Paris şi de Franţa, (Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 486).

MAZILU, DR. D., *M.* **Kogălniceanu,** *la Luneville în 1834-1835, (Gazeta cărţilor,* an. IV (1935), nr. 11-12, p. 1).

MURĂRAŞU, D., *Un mare ctitor al României moderne: M.* **Kogălniceanu,** *(Tinerimea română,* an. LIII (1935), nr. 292).

VLAD, N., *Mihail* **Kogălniceanu,** *(Tinerimea română,* an. LIII (1935), p. 305).

BOTEZ, OCTAV, *George* **Lesnea,** *(Manifest,* an. II (1935), nr. 5, p. 5).

AGAVRILOAIEI, GH., *Romanomania lui Eugen* **Lovinescu,** *(Manifest,* an. II (1935), nr. 11, p. 1).

REPORTER, *Un sfert de ceas cu E.* **Lovinescu,** *(Reporter,* an. III (1935), nr. 78, p. 8). — *Cu E.* **Lovinescu,** *despre „Bălăuca", (Viaţa literară,* an. X (1935), nr. 4, p. 2).

Ş(ERBU), I(ERONIM), *Cu E.* **Lovinescu,** *despre „Bălăuca", (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 413, p. 14).

CĂLINESCU, G., *Moartea lui Alexandru* **Macedonski,** *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 760, p. 7).

IACOBESCU, AL., *Alexandru* **Macedonski,** *(Luceafărul,* an. I (1935), p. 301).

PELTZ, I., *Al.* **Macedonski,** *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 373, p. 5).

POHONŢIU, EUGEN, *Alexandru Alex.* **Macedonski,** viaţă, atitudini, adversităţi, influenţe franceze şi concepţiile despre artă. Valoarea şi modernismul operei Macedonski şi generaţiile tinere. Bucureşti, 1935. Tip. Bucovina. 16,5×24. 156 p. 60 lei. Recensii de: BOITOŞ, OLIMPIU, *(Gând românesc,* an.

III (1935), p. 503), CALINESCU, G., (*Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 758, p. 9); PAPADIMA, OVIDIU, (*Gândirea*, an. XIV (1935), p. 435).

E. POHONȚIU: ALEXANDRU MACEDONSKI.

Pe cât de ușor poți lămuri omul care a fost Alexandru Macedonski, pe atât de greu să-l definești ca scriitor. Omul acesta care a fost atât de poet în viață, — care a întrupat de minune tipul de bard, vanitos, irascibil, fantezist și nepractic, în care burghezul pretinde să indentifice pe orice prieten al clinchetelor de argint ale poeziei — e uneori revoltător de puțin poet în versurile sale. Franțuzit până la încercarea ratată de a se împământeni cu totul în marea literatură a Parisului — e totuși atât de mult el însuși, încât îi poți identifica extrem de greu, aproape de loc isvoarele străine ale inspirației. Socotit până azi ca un liric prin excelență, îți apare totuși mult mai bogat, mai autentic, mai autohton chiar, la o cercetare amănunțită a prozei sale.

De aceea poate, figura sa literară e privită și azi cu prudență. Cercetată ușor, opera sa nu te atrage prea mult, prin aparenta ei răceală străvezie; adâncind-o, ajungi la un complex de constatări printre cari ți-e foarte dificil să te orientezi, căci în evoluția atât de grăbită și de diversă a lui Alexandru Macedonski sunt atâtea cotituri încât e greu să rămâi până la urmă cu o imagine unitară.

Pe când Alexandru Macedonski omul ți se conturează atât de energic încât îți impune imediat chiar și azi — o atitudine de luptă, pro sau contra (și de aceea, după avalanșa de invective de cari a avut parte în timpul pelerinajul său pământesc, azi aproape toate cele scrise despre el ca om și viață iau involuntar tonuri aproape de apărare) poetul e greu de prins în unda atât de mobilă și clară a versului său.

Cu aceste dificultăți se luptă și încercarea de sinteză prezentată de E. Pohonțiu.

In ceeace privește cursul bogat al vieții lui Alexandru Macedonski, cartea lui E. Pohonțiu aduce date înmănunchiate logic, însă fără a depăși cu mult informația din studiul publicat de Iordăchescu în 1923, în Adevărul literar.

Familia sa, copilăria și studiile, activitatea sa ziaristică chiar, sânt capitole din biografia sa cari trebuiesc împlinite.

In ceeace privește opera sa, E. Pohonțiu procedează academic, căutând să-i identifice izvoarele, operație care aici n'a dus la rezultate sigure, tocmai din pricina paradoxelor pe cari arătam că e clădită figura poetică a lui Alexandru Macedonski. Așa că poetul rondelurilor nu apare încă sub luminișul unei definiții clare.

Al treilea compartiment al cărții e închinat valorificării lui Alexandru Macedonski ca precursor al modernismului nostru — o problemă lămurită, care nu are nevoie atâta de argumentare, cât de completări de date. Capitolul acesta aduce, cu un oarecare entuziasm în triaj aceste date. Am fi dorit poate o mai atentă cercetare a prozei lui Alexandru Macedonski care e adesea mai revelatoare decât versul său.

In rezumat, o carte serios construită, care actualizează în chip fericit problema situației lui Macedonski în literatura noastră.

Ovidiu Papadima.

STAMATIAD, AL. T., *Note și însemnări, Moartea lui Dante Aligheri de Alexandru* Macedonski, *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 760, p. 8).

BASSARABESCU, I. A., *Patru scrisori dela Titu* Maiorescu, *(Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 209-214).

TOROUȚIU, I. E., *Titu* Maiorescu, *inedit. (Făt-Frumos,* an. X (1935), nr. 5-6, p. 206).

I. E. TOROUȚIU: TITU MAIORESCU INEDIT.

Se publică o scrisoare din 1876, a lui Titu Maiorescu, către sora lui Emilia, din care reies două informații: Emilia-scriitoare, Titu Maiorescu poet. Poezia acestuia All und Nichts pornește din sentimentul erotic inspirat — crede, pe bună dreptate I. E. Toroutiu — de Anicuța-Rosetti Maiorescu.

I. C. Cazan.

DAMASCHIN, VASILE, *Ceva despre tălmăcirile domnului Alexandru* Marcu, *(Azi,* an. IV (1935), p. 1657).

ARGHEZI, T., *Medalion Regina* Maria, *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 779, p. 1).

MILLER, VERGHY, MARGARETA, *Regina* Maria *în opera ei literară, (Revista scriitoarelor și scriitorilor români,* an. IX (1935), nr. 10-11, p. 16).

ODOBEȘTEANU, VICTOR, *Simbolul în literatura reginei* Maria, *(Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935). p. 415).

PETRESCU, NICOLAE, *Regina* Maria *și războiul, (Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 411).

STELIAN, CONSTANTIN, *Sensul unei coroane, (Regina* Maria), *(Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 405).

TZIGARA-SAMURCAȘ, AL., *Regina artistă* (Maria), *(Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 425).

COSTIN, LUCIAN, *Simeon Florea* Marian, *(Banatul literar,* an. I (1935), nr. 8, p. 3).

ȚEPORDEI, VASILE, *Valoarea traducerilor lui Alexei* Mateevici, *(Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 1, p. 29).

ADRIAN, GEORGE, *Gib. I.* Mihăescu, *(Cuvântul liber* an. II (1935), nr. 51, p. 6).

A. GH., *Gib. I.* Mihăescu, *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 46, p. 3).

ARIA, GEORGE, *Gib.* Mihăescu *a fost frânt de moarte, (Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 1, p. 1).

ATANASIU, GH., *Gib. I.* Mihăescu, *(Luceafărul,* an. I (1935), p. 515).

BERNEA, ERNEST, *Gib. I.* Mihăescu, *(Rânduiala,* an. I (1935), p. 358).

BOTEA, ELENA și HORIA, *Gib.* Mihăescu, *(Pământul,* an. IV (1935), nr. 114, p. 3).

CĂLINESCU, G., *Gib. I.* Mihăescu, *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 777, p. 1).

CHINEZU, ION, *Gib. I.* **Mihăescu**, *(Gând românesc*, an. III (1935), p. 502).
CIOCULESCU, ŞERBAN, *Gib. I.* **Mihăescu**, *(Revista fundaţiilor regale*, an. II (1935), nr. 12, p. 628).
CONSTANTINESCU, POMPILIU, *Gib. I.* **Mihăescu**, *(Vremea*, an. VIII (1935), nr. 411, p. 10).
CRAINIC, NICHIFOR, *Gib. I.* **Mihăescu**, *(Gândirea*, an. XIV (1935), p. 489).
CRISTINOIU, N., *A murit Gib. I.* **Mihăescu**, *(Viaţa romînească*, an. XXVII (1935), nr. 8-9, p. 101).
DEMETRESCU, ROMULUS, *Gib. I.* **Mihăescu**, *(Pagini literare*, an. II (1935), p. 378).
FORTUNESCU, C. D., *La moartea lui Gib. I.* **Mihăescu**, *(Arhivele Olteniei*, an. XIV (1935), p. 453-456).
GHIMBAŞANU, M., *Gib. I.* **Mihăescu**, *(Munca literară*, an. III (1935), nr. 24-25. p. 1).
MARTINESCU, PERICLE, *Gib. I.* **Mihăescu**, *(Reporter*, an. III (1935), nr. 83, p. 2). — *Gib. I.* **Mihăescu**, *(Societatea de mâine*, an. XII (1935), p. 157).
PAPADIMA OVIDIU, *Gib. I.* **Mihăescu**, *(Gândirea*, an. XIV (1935), p. 530).
PETRESCU, CEZAR, *Amintiri dintr'o viaţă moartă* (despre Gib. I. **Mihăescu**, *(Gândirea*, an. XIV (1935), p. 508-514).
PHLIPPIDE, AL., *Scriitorul şi opera (Gib. I.* **Mihăescu**), *(Adevărul literar şi artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 777, p. 1).
SADOVEANU, IZABELA, *Nu vom mai aştepta (Gib. I.* **Mihăescu**), *(Adevărul literar şi artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 778, p. 3).
STAHIESCU, D. L., *Gib. I.* **Mihăescu**, *(Revista vremii*, an. II (1935), nr. 3-4, p. 16).
ŞTEFAN, ION, *Gib. I.* **Mihăescu**, *(Junimea literară*, an. XXIV (1935), p. 390).
ŞULUŢIU, OCTAV, *Gib. I.* **Mihăescu**, *(Familia*, s. III, an. II (1935), nr. 7-8, p. 109).
MARTINESCU, VICTOR VALERIU, *N.* **Milcu**: *un sensitiv*, *(Revista fundaţiilor regale*, an. II (1935), nr. 10, p. 202).
SADOVEANU, IZABELA, *Romanul românesc: Virgiliu* **Monda**, *(Adevărul literar şi artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 736, p. 3).
GYR, RADU, *George* **Murnu**, *(Luceafărul literar şi critic*, an. IX (1935), nr. 1, p. 43).
VIANU, T., *G.* **Mugur**, *(Ramuri*, an. XXVII (1935), p. 432).

POPESCU, PR. VICTOR, *Poezia lui D.* **Nanu**, *o experienţă religioasă*. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Fântâna darurilor 13×21. 36 p. 20 lei.
PODOLEANU, S., *Barbu* **Nemţeanu**, *16 ani dela moartea lui (Reporter*, an. III (1935), nr. 72, p. 2).
SATEANU, C., *N.* **Nicoleanu**, *(Luceafărul*, an. I. (1935), p. 461).
BANUŢ, A. P., *Constantin* **Nottara**, *profesorul*,—amintiri— *(Societatea de mâine*, an. XII (1935), p. 39).

DIMA, AL., *Al.* **Odobescu**, privire sintetică asupra operei şi personalităţii. Sibiu, 1935. Tip. Dacia Traiană. 14×20,5. 32 p.

Publicațiile grupării intelectuale Thesis. 20 lei. Recensii de: CHINEZU, I. *(Gând românesc,* an. III (1935), p. 188); POPA, GRIGORE, *(Pagini literare,* an. I (1935), p. 666).—*Personalitatea estetică a lui Alexandru* Odobescu, *(Revista fundațiilor regale,* an. II(1935), nr. 10, p. 196).

IROAIE, PETRU, *Folkloristul* Odobescu, *(Făt-Frumos,* an. X (1935), p. 88).

PETRU IROAIE: FOLKLORISTUL ODOBESCU.

Bun cunoscător al folklorului Alexandru Odobescu **întrețese** în Pseudokyneghetikos **motive din basme, ca** Vulpea **bearcă și** Basmul cu fata din piatră și cu feciorul de împărat **cel** cu noroc **la** vânat, **pe care autorul articolului încearcă să le desprindă însoțindu-le de comentarii.**

I. C. Cazan.

TZIGARA-SAMURCAȘ, AL., *Al.* Odobescu, București, 1935, Edit. și tip. Cartea românească, 32 p. 12,5×19,5. 8 lei. Biblioteca Cunoștințe folositoare seria c. nr. 53.

LAPADAT, DUMITRU, *Virgil* Onițiu, *amintiri din tinerețe. (Țara Bârsei,* an. VII (1935), p. 539).

TECULESCU, HORIA, *Un ziditor de suflete Virgil* Onițiu, *(Țara Bârsei* an. VII (1935), p. 519).

COSMA, AUREL, *Scriitorul bănățean Th. V.* Păcățian, *Luceafărul,* an. I (1935), p. 509).

RACOVEANU, GHEORGHE, *Viața și nevoințele prea fericitului* Paisie, *starețul sfintelor mânăstiri Neamțul și Secul.* Dată acum pe slova nouă și graiu îndreptat. Râmnicu-Vâlcea, 1935. Tip. episcopul Vartolomeiu. 18×21,5, 120 p. Inițiale, gravuri și coperta de Mac Constantinescu. 80 lei. Cuprinde: Cuvânt de lămurire. Viața fericitului Paisie. Stih. pentru fericitul întru pomenirea părintelui starețul Paisie. Scrisoarea starețului Paisie către Măria Sa Constantin Moruzi Voevod. Note. Recensii de: AMZAR, D. C., *(Rânduiala,* an. I (1935), p. 349); GHERGHINESCU, VANIA, *(Gând românesc,* an. III (1935), p. 611); SEMNOS, *(Ideea românească,* an. I (1935), p. 342-344).

G. RACOVEANU: VIAȚA ȘI NEVOINȚELE FERICITULUI STREȚ PAISIE.

G. Racoveanu retipărește cu schimbări, biografia lui din 1836, a lui Paisie de la Neamț, **de ucenicul lui, Platon, în traducerea datorită duhovnicului rus Chiriac. Se adaugă scrisoarea lui Paisie către Vodă Alexandru Moruzi, publicată în** Studii și documente și **de acolo în broșura** Mânăstirea Neam-**țului 1912).**

N. Iorga.

YGREC, DOCTORUL, *Fenomenul antisemit (Gh.* Panu), *(Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 2, p. 3).

LOVINESCU, E., *Hortensia* Papadat-*Bengescu poeta (Familia,* s. III an. II (1935), nr. 3, p. 21).

PETRAȘINCU, DAN, *Cu scriitoarea H.* Papadat-*Bengescu*

despre romanul „Logodnicul" și *despre creație, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 389, p. 9).

TALEX, ALEXANDRU, *Semnificația unei aniversări, (Vasile* Pârvan), *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 30, p. 5). *Vasile* Pârvan, *precursorul (Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 1, p. 5) — *Viața lui Vasile* Pârvan, *fragment (Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 24, p. 4).

DONEA, VALER, *D. D.* Pătrășcanu, *literatul și omul (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 774, p. 1).

DUMITRESCU, GEORGE, *Ion* Păun Pincio, *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 408, p. 10).

BRANISCE-CALIMAN, V.,*Cincinat* Pavelescu, *(Țara Bârsei,* an. VII (1935), p. 40).

BRATEȘ, RADU, *Cincinat* Pavelescu, *(Pagini literare,* an. I (1935), p. 608).

COLAN, ION, *Strada neagră,* amintiri despre Cincinat Pavelescu, *(Brașovul literar,* an. IV (1935), nr. 21-22, p. 137).

CRAINIC, NICHIFOR, *Cincinat* Pavelescu, *(Brașovul literar,* an. IV (1935), nr. 21-22, p. 135). — *Cincinat* Pavelescu, *(Gândirea,* an. XIV (1935), p. 45).

DAIANU, DR. ILIE, *Cunoștiința mea cu Cincinat* Pavelescu *Brașovul literar,* an. IV (1935), nr. 21-22, p. 147).

FLORESCU, ION TH., *Primele acorduri, amintiri despre Cincinat* Pavelescu, *(Brașovul literar,* an. IV (1935), nr. 21-22, p. 131).

FOCȘANEANU, ION, *In memoriam-Cincinat* Pavelescu, *(Brașovul literar* an. IV (1935), nr. 21-22, p. 129).

LOVINESCU, E., *Cincinat* Pavelescu, *(Viața literară,* an. IX (1935), nr. 165, p. 1).

POPESCU-POLYCLET, I. C., *Cincinat* Pavelescu, Craiova, 1935. Tip. Ramuri. 12×16,5, 32 p. O fotografie. 20 lei.

RED., *Poetul Cincinat* Pavelescu, *(Convorbiri critice,* s. nouă (1935), nr. 1, p. 11) — *Cincinat* Pavelescu, *(Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 1, p. 57).

TEODORESCU, PETRU I., *Cincinat* Pavelescu, *inedit (Brașovul literar,* an. IV (1935), nr. 21-22, p. 149) — *O ultimă oră cu Cincinat* Pavelescu, *(Brașovul literar,* an. IV (1935), nr. 21-22, p. 145).

TEODORESCU, RAUL, *Cincinat* Pavelescu, *(Litere,* an. III (1935), nr. 16, p. 1).

VACARESCO, HÉLÈNE, *Un poète latin: Cincinat* Pavelescu, *(Brașovul literar,* an. IV (1935), nr. 21-22, p. 134).

AMARU, BOGDAN, *I.* Peltz, *titanul mizeriei (Reporter,* an. III (1935), nr. 62, p. 3).

CHIRESCU, AUREL, *Contra precizări pentru I.* Peltz, *(Litere,* an. III (1935), nr. 18-19, p. 5).

LOVINESCU, E., *I.* Peltz, *(Viața literară,* an. X (1935), nr. 1, p. 5).

MATEESCU, MIRCEA, *Răspuns lui I.* Peltz, *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 14, p. 4).

SADOVEANU, IZABELA, *Romanele lui I.* Peltz, *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 737, p. 9).

MILLER-VERGHY, MARG., *Ion R.* Peretz, *(Revista scriitoarelor și scriitorilor români,* an. IX (1936), nr. 3-4, p. 23).

IORDAN, IORGU, *Alexandru* Philippide, *(Manifest,* an. II (1935), nr. 7, p. 3).

MACIU, VASILE, *Alexandru* **Philippide** *în evoluția culturii românești (Gândul vremii*, an. III (1935), nr. 7, p. 32).
NICANOR & COMP., *Elogiul lui Alex.* **Philippide**, p. 118; *Igonra* **Philippide**, *poezia?*, p. 119. *(Viața românească*, an. XXVII (1935), nr. 5-6).
PETROVICI, IOAN, *Alexandru* **Philippide**, *în evoluția culturii românești*, discurs rostit la 28 Mai în ședința solemnă cu răspunsul lui C. RADULESCU-MOTRU. București, 1935. Edit. Academia română. Tip. M. O. Imprimeria națională. 32. p. 17,5×24,5. 20 lei. Discursuri de recepție LXVI. Recensii de NARLY, C. *(Revista de pedagogie*, an. V caet IV (1935), p. 408); POPOVICI, D. *(Atheneum*, an. I (1935), p. 560); STELIAN, CONSTANTIN, *(Convorbiri literare*, an. LXVIII (1935), p. 501-503).
PETRESCU, HORIA PETRA, *Din viața lui Ioan* **Pop-Reteganul**, *(Țara Bârsei*, an. VII (1935), p. 325).

CRAINIC, NICHIFOR, *Românismul d-lui C.* **Rădulescu-Motru**, *(Gândirea*, an. XIV (1935), p. 391).
ELIADE, MIRCEA,*Românismul d-lui C.* **Rădulescu-Motru**, *(Vremea*, an. VIII (1935), nr. 395, p. 6).
ADERCA, F., *Un tânăr semicentenar (Liviu* **Rebreanu**) *(Cuvântul liber*, an. III (1935), nr. 4, p. 4).
BALTAZAR, CAMIL, *Liviu* **Rebreanu** *își povestește viața (Vremea*, an. VIII (1935), nr. 416, p. 5). *De vorbă cu autorul „Răscoalei", (Liviu* **Rebreanu**), *(Cuvântul liber*, an. III (1935), nr. 4, p.5).
BOUREANU, RADU, *Liviu* **Rebreanu**, *(Reporter*, an. III (1935), nr. 8. p. 5).
CALINESCU, G., *Liviu* **Rebreanu**, *(Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 783, p. 1).
DOMINIC, AL., *„Ițic Ștrul dezertor" (Liviu* **Rebreanu**), *(Cuvântul liber*, an. III (1935), nr. 4, p. 4).
DONEA, VALER, *Liviu* **Rebreanu**, *(Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 783).
JEBELEANU, EUGEN, *Fenomenul social, Liviu* **Rebreanu**), *(Cuvântul liber*. an. III (1935), nr. 4, p. 4).
MANOLESCU, ION AUREL, *Liviu* **Rebreanu**, *pe două coloane, (Cruciada românismului*, an. II (1935), nr. 53, p. 3). *Liviu* **Rebreanu**, *plagiator? (Cruciada românismului*. an. II (1935), nr. 52, p. 3).
MANOLESCU, MIHAI M., *Romanul lui Liviu* **Rebreanu**, *(Vlăstarul*, an. XII (1935), nr. 2-3, p. 23).
MATEESCU, MIRCEA, *Romanul lui Liviu* **Rebreanu**, *(Cruciada românismului*, an. II (1935), nr. 52, p. 3).
NICANOR & COMP., *Liviu* **Rebreanu**, *a împlinit 50 de ani. (Viața românească*, an. XXVII (1935), nr. 11-12, p. 87).
PETRAȘINCU, DAN, *Lângă Liviu* **Rebreanu**, *în ziua celor 50 de ani, (Viața literară*, an. X (1935), nr. 4, p. 3). *Cu Liviu* **Rebreanu** *despre Răscoala», (Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 760, p. 1).
PETRESCU, CAMIL, *Liviu* **Rebreanu**, *(Munca literară*, an. III (1935), nr. 26, p. 4).
PHILIPPIDE, AL.,**Rebreanu** *și sufletul mulțimii, (Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 783, p. 1).

RED., *Liviu* **Rebreanu**, *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 7-8, p. 112).

ROMAN, HORIA, *Liviu* **Rebreanu**, *(Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 4, p. 1).

SAHIA, ALEXANDRU, *1907, (Liviu* **Rebreanu**), *(Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 4, p. 4).

TOMUȚA, ION, *Liviu* **Rebreanu**, *(Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 154).

WEISS, AURELIU, *Romanele și nuvelele lui Liviu* **Rebreanu**, *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 739, p. 5).

., *Lui Liviu* **Rebreanu**, *(Făt-Frumos,* an. X (1935), p. 117).

CONDURACHI, EMIL, *C. A.* **Rosetti**, *(Manifest,* an. II (1935), nr. 4, p. 4).

VALJAN, I., *Radu* **Rosetti**, *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 388, p. 6).

CHELARIU, TRAIAN, *Un poet al sincerității discrete G.* **Rotică**, *(Junimea literară,* an. XXIV (1935), p. 205).

COSTIN, LUCIAN, *Din viața scriitorilor Mihail* **Sadoveanu**, *(Banatul literar,* an. I (1935), nr. 7, p. 1).

DONEA, VALER, *Viața, personalitatea și opera lui Mihail* **Sadoveanu**, *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 767, 768, 769, 770, p. 3, nr. 771, p. 1).

LOVINESCU, VASILE, *Esoterismul în opera lui Mihail* **Sadoveanu**, *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 781, p. 3).

STRATON, L., *Un romantic: Mihail* **Sadoveanu**, *(Șantier,* an. III (1935), nr. 10, p. 12).

ȘAINEANU, CONST., *Lazăr* **Șăineanu**. București, 1935. Edit. Cultura poporului. Tip. Luceafărul. 48 p. 15,5×23. 25 lei.

GIUVELIC, ȘT. U., *Contribuțiuni la biografia scriitorului C.* **Sandu-Aldea**, *(Analele Brăilei,* an. VII (1935), nr. 1, p. 47).

ȘT. U. GIUVELIC: C. SANDU ALDEA.

Informațiunile sunt „culese dela Baba Stanca, Șerban Gostin, mătușa lui C. Sandu-Aldea , și dela Ștefan I. Petrea, văr". Se adaugă o scrisoare a lui C. Sandu-Aldea către Giuvelic, datată Băile Buziaș 22 August 1924, privind căminul cultural „C. Sandu-Aldea" din Tichilești.

D. Bodin.

DUMITRESCU, GEORGE, *Mihail* **Săulescu**, *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 414, p. 13).

IACOBESCU, AL., *Poetul Mihail* **Săulescu**, *(Luceafărul,* an. I (1935), p. 553).

ROȘU, NICOLAE, *Pentru Mihail* **Sebastian**, *(Azi,* an. IV (1935), p. 1576).

PAPADIMA, OVIDIU, *Un poet de demult (Alex.* **Sihleanu**), *(Ramuri* an. XXVII (1935), p. 360).

BARBULESCU, MIRCEA, *Nuvela lui* **Slavici**, *(Vlăstarul,* an. XII (1935), nr. 2-3, p. 21).

CIUHANDU, GH., *Ioan* **Slavici**, *ca pedagog, (Hotarul,* an. II (1935), nr. 12, p. 15).

PHILIPPIDE, AL., Slavici *şi stilul ardelean, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 782, p. 1).

POP, AUGUSTIN, Slavici, *(Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 323).

SLAVICI, ELEONORA, *Apărarea unui proces sufletesc (Ion* Slavici) *(Hotarul,* an. II (1935), nr. 12, p. 3).

CALUGARU, ION, *Theodor* Speranţia, *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 382, p. 6).

PATRAŞCU, N., *Un scriitor al micii burghezii (T. C.* Stan), *(Reporter,* an. III (1935), nr. 71, p. 4).

POP, AUGUSTIN, *Damian* Stănoiu, *(Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 207).

ADERCA, F., *Romancierul* Stere, *(Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 3, p. 5).

BOTEZ, DEMOSTENE, *Cehlăul (C.* Stere), *(Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 3, p. 5).

BOTEZ, OCTAV, *Constantin* Stere, *(Manifest,* an. II (1935), nr. 11-12, p. 5).

CALINESCU, G., *Constantin* Stere, *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 781, p. 1).

VALER, DONEA, *C.* Stere, *văzut de aproape, (Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 784, p. 3).

JEBELEANU, EUGEN, *C.* Stere *şi Ardealul, (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 3, p. 4).

LIVEZEANU, OCTAV, ‹*Trădătorul* Stere, *(Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 3, p. 4).

NICANOR & COMP., *C.* Stere *la 70 de ani, (Viaţa romînească,* an. XXVII (1935), nr. 11-12, p. 87).

POPESCU, GHIŢA, *Constantin* Stere, *(Revista vremii,* an. II (1935), nr. 3-4, p. 5).

RED.. *C.* Stere, *(Reporter,* an. III (1935), nr. 86-88).

SADOVEANU, IZABELA, *Ion Răutu în vâltoare... (C.* Stere), *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 784, p. 1).

ŞERBAN, MIHAIL, *Destinul lui Vania Răutu (C.* Stere), *(Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 6, p. 6).

VLADESCU, TOMA, *C.* Stere *la 70 de ani, (Sfarmă piatra,* an. I (1935), nr. 3, p. 3).

IGIROŞEANU, I., *De vorbă cu autoarea Stelei robilor», (H. Yvonne* Stahl), *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 734, p. 9).

BOCA, ROMAN, *Mircea* Streinul, *(Fruncea,* an. II (1935), nr. 6, p. 6).

SMANTANESCU, DAN, *Ion* Suchianu, *(Tinerimea română.* an. LIV (1935), p. 25).

DONEA, VALER, *Ionel* Teodoreanu, *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 785, p. 9).

I(VAŞCU), G., *Cu Ionel* Teodoreanu, *despre „Lorelei", (Manifest,* an. II (1935), nr. 9, p. 5).

STAN, T. C., *Păstorel* Teodoreanu, *(Al. O.) sau biata ţara a Moldovei, (Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 204).

VACARESCU, ELENA, *Enăchiţă* Văcărescu, *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 776, p. 7).

BERNEA, ERNEST, *Tudor* Vianu *critic literar, (Rânduiala,* an. I (1935), p. 229).

TOPLICEANU, TRAIAN, *Victor* **Vlad dela Marina**, *(Luceafărul*, an. I (1935), p. 74).

GYR, RADU, *G. M.* **Vlădescu**. *(Convorbiri literare*, an. LXVIII (1935), p. 344)

TOROUȚIU, I. E., *Alexandru* **Vlahuță** *(Făt-Frumos*, an. X (1935), p. 33; *Litere*, an. III (1935), nr. 18-19, p. 1).

I. E. TOROUȚIU: ALEXANDRU VLAHUȚA.

Documentele vin „să contureze în linii puternice personalitatea marelui gânditor și poet naționalist și în același timp poate cel mai pronunțat umanitarist... ca o firească integrare a aspirațiilor naționale în cadrul sentimentelor și intereselor etnice și generale ale umanității".

I. C. Cazan.

VLADESCU, TOMA, *Poezia lui Vasile* **Voiculescu**, *(Gândirea*, an. XIV (1935), p. 309).

POP, LICU, *Un filosof al istoriei: Al.* **Xenopol**. Sibiu, 1935. Publicațiile grupării intelectuale «Thesis», tip. Dacia-Traiană, 14×20. 28 p. 15 lei. Recensie de: LUȚCAN, V., *(Viața Basarabiei*, an. IV (1935), nr. 5; p. 77).

PELTZ, I., *Duiliu* **Zamfirescu**, *(Vremea*, an. VIII (1935), nr. 376, p. 6).

STANESCU, CONST. N., *Duiliu* **Zamfirescu** *traducător din italienește, (Studii italiene*, an. II (1935), p. 187-206).

CHINEZU, ION, *Paul* **Zarifopol**, *(Revista fundațiilor regale*, an. II (1935), nr. 2, p. 431).

ELIADE, MIRCEA, *Cum trebue citit Paul* **Zarifopol**, *(Revista fundațiilor regale*, an. II (1935), nr. 3, p. 658).

FLORIAN, MIRCEA, *Paul* **Zarifopol** *și luciditatea ca destin, (Revista fundațiilor regale*, an. II (1935), nr. 1, p. 169).

PETRESCU, CAMIL, *Paul* **Zarifopol** *și spiritul critic, (Revista fundațiilor regale*, an. II (1935), nr. 5, p. 243).

SAN-GIORGIU, ION, *«Herr Doktor» (Paul* **Zarifopol**) *(Revista fundațiilor regale*, an. II (1935), nr. 5, p. 422).

PAPACOSTEA, CEZAR, *Ștefan* **Zeletin** *și opera lui*. București, 1935. Tip. Tiparul universitar, 24×16, 72 p. 100 lei. Extras din *Revista de filosofie*, an. XX (1935), p. 201.

2. STRĂINI.

MOŞ-ANDREI, MIHAI, *Don Louis de Gongora y* Argote, *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 370, p. 5).

GRINDEA, M., *Schalom* **Asch**, *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 50, p. 5).

BERNEA, ERNEST, *Jaques* **Bainville**, *(Rânduiala,* an. I (1935), p. 482-484).

ARGHEZII, T., *In loc de prohod (Henry* **Barbusse**), *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 770, p. 1).

CALUGARU, ION, *Henry* **Barbusse**, *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 404, p. 11).

MATEESCU, MIRCEA, *A murit Henry* **Barbusse**, *(Cruciada românismului,* an. I (1935). nr. 40, p. 3).

M. N., *Henry* **Barbusse**, *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 770, p. 1).

SADOVEANU, IZABELA, *Licăriri în abis! (Henry* **Barbusse**), *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 771, p. 1).

MENICOVICI, MANUEL, *Maurice* **Barrès** *sau rădăcinile naţionalismului, (Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 51, p. 4).

STINO, AUREL GEORGE, *O femeie a trecut... (Ch.* **Baudelaire**), *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 772, p. 3).

YGREC, DOCTORUL, *Viaţa şi filosofia lui Henri* **Bergson** cu o prefaţă de P. P. NEGULESCU. Bucureşti, 1935. Tip. Adevărul. 156 p. 13×19, 5. O fotografie. 50 lei.

DONEA, VALER, *Johan* **Bojer**, *(Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 777).
MANCAȘ, MIRCEA, *Filosofia lui L.* **Brunschvicg**, *(Gândul vremii*, an. III (1935), nr. 3, p. 6).
TATU, N., *L.* **Brunschvicg**, *(Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 748, p. 3).
UȚA, MIHAI, *La philosophie de Leon* **Brunschvicg**, *(Atheneum*, an. I (1935), p. 213).

ELIADE, MIRCEA, **Carducci**, *(Vremea*, an. VIII (1935), nr. 397, p. 11).
BALTAZAR, CAMIL, *Don Quichote* **(Cervantes)**, *(Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 32, p. 2).
PILLAT, ION, **Cervantes**: *Don Quijote, (Revista fundațiilor regale*, an. II (1935), nr. 3, p. 559).
CLARNET, *Henri* **Cocardas** *poet anonim, (Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 23, p. 6). *Henri* **Cocardas**, *in memoriam, (Vremea*, an. VIII (1935), nr. 378, p. 6),
GRAUR, AL., **Conev** *B.: Istorja na bălgarskij ezik II (Bulletin linguistique*, an. II (1935), p. 193).
HEYCK, MELANIA, *«Balzac» de Robert* **Curtius**, *(Revista fundațiilor regale*, an. II (1935), nr. 1, p. 177).

FECIORU, D., *Viața sfântului Ioan* **Damaschin**. Studiu de istorie literară creștină. București, 1935. Tip. seminarului monahal Cernica-Ilfov, 17×24,5. VIII+208 p. 150 lei.
CANARACHE, ANA, *Cum se fac traducerile*, **Dickens** *în românește (Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 47, p. 6).
BUNESCU, I., *Geniul lui* **Dostoewsky**, *(Adevărul literar și artistic*, s. II, an. XIV (1935), nr. 755, p. 3-4).
CROITORU, M., **Dostoewsky**, *(Vremea*, an. VIII (1935), nr. 415, p. 4).
GEORGESCU, VALENTIN AL., *Problema răului la* **Dostoewsky**, *(Junimea literară*, an. XXIV (1935), p. 152).
NEAMTZU, IONEL, *Citind pe* **Dostoewsky**, *(Blajul*, an. II (1935), p. 15).
CLARNET, *Georges* **Duhamel**, *(Cuvântul liber*, an. III (1935), nr. 4, p. 3).
DEMETRESCU, ROMULUS, *Georges* **Duhamel**, *(Pagini literare*, an. II (1935), p. 413).
GRINDEA, M., *Georges* **Duhamel**, *(Cuvântul liber*, an. II (1935), nr. 34, p. 2; an. III (1935), nr. 1, p. 7).
NAUGHIN, JOSIF E., *Sociologismul lui* **Durkheim**, *(Revista teologică*, an. XIV (1935), nr. 476).

LIPCAN, S., *Serghie* **Esenin** *poetul unei epoci, (Cuvântul liber*, an. III (1935), nr. 8, p. 7).

CLARNET, *Robert de* **Flers**, *(Cuvântul liber*, an. III (1935), nr. 8, p. 7).
CLARNET, *Amintiri despre Anatole* **France**, *(Vremea*, an. VIII (1935), nr. 21).
NICANOR & COMP., *Impopularitatea lui Anatole* **France**, *(Viața romînească*, an. XXVII (1935), nr. 3-4, p. 103).

ACTERIAN, ARŞAVIR, *André* **Gide**, *către fervoare şi credinţă, (Ideea românească,* an. I (1935), p. 328-331).
OPRESCU, GABRIELA, *Teatrul lui André* **Gide**, *(Viaţa romînească,* an. XXVII (1935), nr. 3-4, p. 41-47).
SAHIA, ALEXANDRU, *Nordahl* **Grieg**, *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 52, p. 5).
GHERGHEL, ION, *Bibliografie critică despre* **Goethe** *în literatura română,* cap. III, p. 137; Partea II, cap. I, p. 153 *(Revista germaniştilor români,* an. IV (1935).
LOVINESCU, VASILE, *René* **Guénon**, *(Familia,* s. II, an. III (1935), nr. 3, p. 51).

NAUM, T. A., **Horaţiu**, *(Gând românesc,* an. III (1935), p. 513).
NICULESCU, CONST. I., *Non omnis moriar* **(Horaţiu)**, *Vremea,* an. VIII (1935), nr. 417, p. 9).
HOLBAN, ANTON, *Victor* **Hugo**, *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 381, p. 7). — *Cincizeci de ani dela moartea lui Victor* **Hugo**, *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 390, p. 7).
IONESCU, EUGEN, *Victor* **Hugo**, *(Ideea românească,* an. I (1935), p. 103; p. 231-256).
POPA, NICOLAE I., *Actualitatea lui V.* **Hugo**, *(Atheneum,* an. I (1935), p. 340).
RAIN, I. G. şi MIHAI ANASTASIU, *Victor* **Hugo**, *(Şantier,* an. III (1935). nr. 6, p. 8).
SADOVEANU, IZABELA, *Religia lui Victor* **Hugo**, *(Adevărul literar şi artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 748, p. 9).
ŞULUŢIU, OCTAV, *Victor* **Hugo** *după 50 ani dela moarte. (Viaţa literară,* an. X (1935), nr. 2, p. 1).

VLĂDESCU, TOMA, *Sensul grandoarei în opera lui* **Ibsen**, *(Gândirea,* an. XIV (1935), p. 18-24).

IORGA, N., *Despre Dora d'***Istria**, *(Revista istorică,* an. XXI (1935), nr, 4-6, p. 103).

PANĂ, SAŞA, *Alfred* **Jarry**, *(Azi,* an. IV (1935), p. 1620).
BIBERI, ION, *James* **Joyce**, *(Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 5, p. 392),

CONSTANŢIU, DRAGOMIR, *Jules* **Laforgue**, *(Azi,* an. IV (1935), p. 1922).
MARTINESCU, PERICLE, *Poetul freneziei:* **Lawrence**, *(Vremea.* an. VIII (1935), Paşti, p. 13).
BALTAZAR, CAMIL, *Rosamond* **Lehman**: *Dusty Answer, (Revista fundaţiilor regale,* an. II (1935), nr. 5, p. 439).

IOANID, M. D., **Maeterlinck**, *misticul renegat, (Viaţa romînească,* an. XXVII (1935), nr. 8-9, p. 43).
BĂCOV, EMILIAN, *Vladimir* **Mayakowsky**, *(Societatea de mâine,* an. XII (1935), p. 102).
GINZBOURG, DR. I., **Maimonide** *Rabi Moşe Ben Maimon (Roban)* în româneşte de: B. MAZAL DERERA. Bucureşti, 1935. Edit. şi tip. Slova. 136 p. 12,5×20. Diverse ilustraţii. 60 lei. Cuprinde: Pribegia, medicul, talmudistul, filosoful, etica, pro şi contra.

URMAN, IOSIF, **Maimonide**, viața și opera lui. Bolgrad, 1935. Tip. Victoria, 24 p. 12×16,5.
UȚĂ, MIHAI, *Mose* **Maimonide**. București, 1935. Edit Oficiu de librărie. 72 p. 16×24. 50 lei. Recensie de: GAINĂ, S. *(Revista de pedagogie,* an. V (1935), nr. 4, p. 415). — *Mose* **Maimonide**, *(Atheneum,* an. I (1935), p. 355).
DINU, GHEORGHE, *Scriitorul lumii, (André* **Malraux**), *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 37, p. 7).
GRINDEA, M., *Thomas* **Mann**, *(Cuvântul liber,* an. II (1935,) nr. 46, p. 5).
BUSUIOCEANU, AL., *Arturo* **Marpicati**, *(Gândirea,* an. XIV (1935), p. 387).
UȚĂ, MIHAI, *Oamenii lui François* **Mauriac**, *(Viața românească,* an. XXVII (1935), nr. 1, p. 23).
TEODORESCU, PETRU I., *Adrian* **Mickiewicz**: *Pan Tadeusz, 1834. (Brașovul literar,* an. IV (1935), nr. 21-22, p. 153).
TEMPEANU, VIRGIL, *Eduard* **Mörike**, *(Revista germaniștilor români,* an. IV (1935), p. 195).
ȘIREAGU, OCTAVIAN, *O celebritate medievală: Thomas* **Morus**, *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 764, p. 9).
DRAGOMIRESCU-BRANGA, AL., *Axel* **Munthe**, *(Vlăstarul,* an. XI (1935), nr. 3, p. 8).

MICU, CONSTANTIN, *Actualitatea* **Nietzsche**, *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 386, p. 9).
SAHIA, ALEXANDRU, *Boris* **Pilinak**, *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 49, p. 4).
BEUCHE, ARISTIA, **Pirandello** *și pirandellism, (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 778, p. 7).
MATEI, NICODIM ION, *In legătură cu «abdicarea» lui Luigi* **Pirandello**, *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 36, p. 3).
CALUGARUL, ION, *Un sob: Ietien* **Po**, *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 379).
MARTINESCU, VICTOR VALERIU, *Edgar Allan* **Poe**, *(Reporter,* an. III (1935), nr. 54, p. 2).
HOLBAN, ANTON, *Asemănări (Marcel* **Proust**), *(Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 4, p. 1). — *Marcel* **Proust** *între alți scriitori, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 415, p. 9).
PETRESCU, CAMIL, *Marcel* **Proust**, *(Reporter,* an. III (1935), nr. 64, p. 4). — *Noua structură și opera lui Marcel* **Proust**, *(Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 11, p. 377).
ROȘU, NICOLAE, *Destinul lui Marcel* **Proust**, *(Convorbiri literare,* an. LXVIII (1935), p. 316).
MIHAILOV, A., *Alexandru Serghievici* **Pușchin**, *(Gazeta cărților* an. IV (1935), nr. 13-14, p. 1).
C. AL., *Poetul sdrențăroșilor Jehan* **Rictus**, *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 52, p. 6).
MARTINESCU, PERICLE, *Odiseeia lui* **Rimbaud**, *în Abisinia (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 412, p. 5).
PROTOPOPESCU, DRAGOȘ, *Edwin Arlington* **Robinson**, *(Gândirea,* an. XIV (1935), p. 317).
MARTINESCU, PERICLE, *Drieu la* **Rochelle**, *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 376, p. 7).

SADOVEANU, IZABELA, *Un cugetător rus: W. W.* **Rozanov**, *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 781, p. 1).

MARINESCU, G., **Schiller**: *Das lied von der Glocke (Vlăstarul* an. XI (1935),nr. 7-8, p. 12).
POP, MIRCEA, V., *Opera dramatică a lui Fr.* **Schiller**, *(Vlastarul,* an. XI (1935), nr. 7-8, p. 8).
STERIADE, N., *Fredrich* **Schiller**, *(Vlăstarul,* an. XI (1935), nr. 7-8, p. 4).
D. GH., *Inteligența (Bernard* **Shaw**), *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 43, p. 5).
SEREANU, L., *Umorul (Bernard* **Shaw**), *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr. 43, p. 5).
KYO, **Stendhal**, *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 761, p. 7).
MARTINESCU, PERICLE, **Stendhal**, *în 1935, (Vremea,* an. VIII (1935), nr. 406).
ELIADE, MIRCEA, *Despre Italo* **Svevo**, *(Revista fundațiilor regale,* an. II, (1935), nr. 7, p. 201).

ADERCA, F., **Tolstoi**, *și jandarmii, (Cuvânul liber,* an. III (1935),nr. 1, p. 7).
BARBULESCU, PAUL, *Lew.* **Tolstoi**, *(Cruciada românismului,* an. I (1935), nr. 50, p. 1).
BUNESCU, I., *„Invierea"* *lui* **Tolstoi**, *(Șantier,* an. III (1935), nr. 12, p. 10).
CALIMACHI, SCARLAT, *Lew.* **Tolstoi**, *în București, (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 1, p. 5).
DENSUȘIANU-FIUL, O., *Despre* **Tolstoi**, *(Cele trei Crișuri,* an. XVI (1935), p. 177).
DIMA, F., *Proorocul dela Iasnaia Poliana,* (**Tolstoi**), *(Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 1, p. 5).
DINU, GHEORGHE, *Două generații de scriitori Leon N.* **Tolstoi**-*Alexis Tolstoi, (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 1, p. 5).
FLORESCU, PETRE, *Uriașul dela Iasnaia Poliana* (**Tolstoi**), *(Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 3, p. 5).
GORKI, MAXIM, *Omul, Note, Note despre* **Tolstoi** *omul; (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 1, p. 1, 4, 7).
GRINDEA, M., **Tolstoi** *și muzica, (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 1, p. 6).
INCULEȚ, TH., *Cu prilejul împlinirii unui pătrar de veac dela moartea lui* **Tolstoi**, *(Viața Basarabiei,* an. IV (1935), nr. 11-12, p. 7).
ISAIU ION, *Un sfert de veac dela moartea lui* **Tolstoi**, *(Familia,* s. III, an. II (1935), nr. 7-8, p. 115).
NOUR, ALEXIS, *Înțeleptul* (**Tolstoi**), *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 781, p. 5). — *Comemorarea lui* **Tolstoi**, *în U. R. S. S. (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 782, p. 5).
PARDU, LEO, *Lew. Nic.* **Tolstoi**, *spiritul lui progresist, (Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 1, p. 4).
PETRESCU, C. TITEL, **Tolstoi**, *(Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 1, p. 4).

PETRESCU, C. TITEL, **Tolstoi,** *(Cuvântul liber,* an. III (1935), nr. 1, p. 4).

SĂTEANU, C., *Câte ceva despre* **Tolstoi,** *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an, XIV (1935), nr. 782, p. 5). — *Memoriile postume ale lui* **Tolstoi,** *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 757, p. 1).

BALTAZAR, CAMIL, *Georg* **Trakl,** *un mare poet austriac, (Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 12, p. 650).

VEREA, LILI, **Trilussa,** *(Vremea,* an. VIII (1935), Paști, p. 22).

IORDAN, IORGU, *Miguel de* **Unamuno** *și noul spirit spaniol.* București, 1935. Tip. Adevărul. 24 p. 23×16. Extras din *Viața romînească.* an. XXVII (1935), nr. 5-6, p. 54.

VRÂNCEANU, DRAGOȘ, *Giuseppe* **Ungaretti,** *(Azi,* an. IV (1935), p. 1929).

IONESCU-DUNĂREANU, I., *Metodica artei lui Paul* **Valérv,** *(Viața romînească,* an. XXVII (1935), nr. 1, p. 33)

MILCOVICI, ZINCA, *Lope de* **Vega;** *trei sute de ani dela moartea, lui (Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 769, p. 6).

ROBOT, AL., *Romanele lui Roger* **Vercel,***(Reporter,* an. III (1935), nr. 59, p. 2).

PAPU, EDGARD, **Vico** *în cultura românească, (Studii italiene,* an. II (1935), p. 161-186).

ALESSANDRESCU, ALFRED, *Richard* **Wagner,** *muzicant poet, (Muzică și poezie,* an. I (1935), nr. 2, p. 23).

CIOMAC, EM., *Viața și opera lui Richard* **Wagner,** București, 1934. Edit. Fundația pentru literatură și artă regele Carol II-lea. Tip. M. O. Imprimeria națională, 12,5×19,5. 314 p. 8 planșe în afară de text. 60 lei. Scriitorii români contemporani. Recensii de: CĂLINESCU, G. *(Adevărul literar și artistic,* s. II, an. XIV (1935), nr. 760, p. 9); COMARNESCU, PETRU, *(Vremea,* an. VIII (1935), nr. 376, p. 7).

URSU, VICTORIA, *Tannhäuser; cavaler poet, maestru cântăreț al dragostei, (Richard* **Wagner),** *(Muzică și poezie,* an. I (1935), nr. 1, p. 29).

MATEI, NICODIM ION, *Dialectica existențelor în romanul lui Iacob* **Wassermann,** *(Pasărea albastră,* an. I (1935), nr. 3, p. 4).

TEMPEANU, VIRGIL, *Cântecele de cruciată ale lui Walter von der Vogel* **Weide,** Fălticeni, 1935, Tip. J. Bendit, 240 p. 14×21,5, 85 lei.

MARTINESCU, VICTOR VALERIU, *Karel van der* **Woestijne,** *(Reporter,* an. III (1935), nr. 53, p. 2).

SEBASTIAN, MIHAIL, *Notă la un roman englez; Virgina* **Woolf:** *Night and day, (Revista fundațiilor regale,* an. II (1935), nr. 1, p. 171).

MORARIU, VICTOR, *Un roman german cu subiect românesc, «So lange die Erde steht» de Ernest* **Wurm,** *(Junimea literară,* an. XXIV, nr. 8-9, p. 280; *Revista germaniștilor români,* an. IV (1935), p. 224).

GRINDEA, M., *Ștefan* **Zweig,** *(Cuvântul liber,* an. II (1935), nr.47, p. 7).

INDICE

1. PERIODICELE CONSULTATE.

Pentru alcătuirea acestei sinteze, în anul 1935, am urmărit aproape 90 de periodice din ale căror pagine am înregistrat tot materialul interesant în domeniul literaturii și disciplinelor care vin în imediată legătură cu studiul și istoria literaturii române. Ceeace a rămas nesemnalat este de mult prea redus interes și într'un mic procent, față de materialul înregistrat.

In indicele care urmează dăm scurte lămuriri în dreptul fiecărui periodic în legătură cu importanța, înfăptuirile și programul lui, cum și ceeace am găsit de cuviință să extragem sau să lăsăm deoparte. De asemeni în paranteze după titlul periodicelor însemnăm numerele până unde a mers urmărirea în anul 1935, sau numerele pe care nu le-am consultat, până în prezent, din motive independente de voința noastră.

In fine o ultimă lămurire, în legătură cu materialul din ziarele neconsultate în acest an 1935, ne găsim obligați să o dăm aici. Nu am făcut și această grea, dar din cele mai folositoare lucrări, din lipsă de ajutoare și din lipsa însăși a ziarelor, pe cari deabia în anul ce-a venit, se pot consulta în

biblioteca Academiei române. Şi pentrucă nu vrem să lăsăm lipsită bibliografia noastră de acest material, câteodată şi în ce priveşte literatura modernă de multe ori, de mare utilitate, promitem că în sinteza biblio-critică a anului 1936, se va găsi înregistrat şi materialul din ziarele apărute în anul 1935.

ACADEMIA ROMANĂ, ANALELE. S'au înregistrat numai raporturile de premii ale cărţilor apărute în 1935 şi trecute în sinteză.

ACADEMIA ROMANĂ, BULLETIN DE LA SECTION HISTORIQUE.

ACADEMIA ROMANĂ, MEMORIILE SECŢIUNII ISTORICE. S'au înregistrat extrasele a căror subiecte erau în mai strânsă legătură cu studiul şi istoria literaturii.

ACADEMIA ROMANĂ, MEMORIILE SECŢIUNII LITERARE.

ADEVĂRUL LITERAR ŞI ARTISTIC, revistă de popularizare a literaturii, de informaţie literară generală cu colaborări însemnate şi o cronică literară redactată de G. Gălinescu. Din materialul ei am omis aceea serie întreagă de proză tradusă din diverşi autori străini moderni, fără importanţă pentru mişcarea traducerilor în româneşte. De asemeni am lăsat neînregistrat materialul publicat la rubrica „Primii paşi" consacrată debutanţilor anonimi cari vin cu lucruri lipsite de o personalitate ce se vrea remarcată şi de nici un interes pentru cercetătorul serios.

ALMANAHUL ZIARELOR ADEVĂRUL ŞI DIMINEAŢA PE ANUL 1936.

ANALELE BRĂILEI, (urmărită până în Martie 1935, inclusiv), revistă de cercetări istorico-culturale în legătură cu Brăila. Publică de multe ori şi cercetări, critice, contribuţiuni literare.

ANALELE DE PSIHOLOGIE.

ANUARUL ARHIVEI DE FOLKLOR, publică studii şi culegeri de folklor românesc într'o ţinută şi cercetare ştiinţifică serioasă. Preţioasă bibliografia folklorului şi studiilor despre folklor publicată la sfârşitul fiecărui volum.

ANUARUL ATENEULUI ROMAN, din care am înregistrat rezumatele conferinţelor şi prelegerilor în legătură cu obiectul acestei sinteze.

ARHIVA, apare la Iaşi şi publică studii de literatură veche şi diverse chestiuni relativ la istoria limbii.

ARHIVELE OLTENIEI, cercetare istorico-culturală a Olteniei. Publică şi literatură modernă cum şi diverse cronici, notiţe, dări de seamă cu mult spirit de conştiinciozitate.

ATHENEUM.

AZI, revistă de literatură, critică şi artă, în jurul căreia sunt grupate o serie de tinere talente cari luptă şi muncesc pentru câştigarea hegemoniei faţă de celelalte reviste conduse de tineri. Intrebarea: vor reuşi?..

BANATUL LITERAR.

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ, din care am înregistrat studiile despre literatură și limba română veche, mai ales literatură bisericească.

BLAJUL, conștiincioasă Publicație ardeleană cu studii îngrijite de informație cum și cu recensii sau scurte note de actualitate literară.

BOABE DE GRÂU. Am consultat anul V (1934) și s'au înregistrat monografiile privitoare la instituțiile în imediată legătură cu cartea, cu mișcarea literaturii (biblioteci, tipografii, etc.). De asemenea diverse note și recensii.

BRAȘOVUL LITERAR, apărut într'un singur număr dedicat memoriei lui Cincinat Pavelescu.

BULETINUL CĂRȚII ROMÂNEȘTI, ne-a servit mai ales pentru urmărirea cărților și periodicelor apărute în anul 1935.

BULETINUL INSTITUTULUI DE FILOLOGIE ALEX. PHILIPPIDE, apare la Iași.

BULLETIN LINGUISTIQUE, condus de profesorul Al. Rosetti publică în fiecare an studii, note, recensii în legătură cu istoria și fonetica limbii române.

CALENDARUL ZIARULUI UNIVERSUL, PE ANUL 1936.

CELE TREI CRIȘURI, revistă de cultură din care am înregistrat materialul în legătură cu obiectul acestei sinteze.

CODRUL COSMINULUI.

CONVORBIRI CRITICE (urmărită până la nr. 4 serie nouă (1935) inclusiv), continuă în această formă vechea publicație scoasă tot de Mihail Dragomirescu. Am înregistrat materialul beletristic și unele recensii mai obiectiv redactate.

CONVORBIRI LITERARE, fără să mai fie astăzi revista unei școli sau unui curent literar, aduce totuși în paginele ei o literatură de ținută decentă și o informație clară.

CRITERION, (urmărită până la nr. 7 (1935) inclusiv), revistă de ideologie care adunase în jurul ei câteva nume de tineri dornici să lămurească marelui public gândurile, faptele, planurile lor.

CRUCIADA ROMÂNISMULUI, publică și literatură având totodată o permanentă cronică literară.

CUGET MOLDOVENESC, din al cărui material am neglijat de multe ori versurile și proza obscură a unor colaboratori și mai obscuri.

CUVÂNTUL LIBER, revistă de politică, ideologie și literatură socială de stânga. Din conținut am înregistrat tot ceeace vine în mai direct contact cu obiectul acestei sinteze.

FAMILIA, revistă de cultură apare la Oradea într'o îngrijită ținută cu colaboratori de pretutindeni, cu mare dragoste pentru lucrul frumos. Cronica literară scrisă regulat și cu conștiinciozitate de Octav Șuluțiu este încă o notă bună dată acestei publicații de provincie.

FĂT-FRUMOS, apare la Cernăuți publică literatură și studii de istorie și critică literară câteodată de viu interes.

FRIZE,(urmărită numai în Martie și Aprilie 1935).

FRUNCEA, revistă bănățeană, apare la Timișoara, publică literatură regională.

GÂND, (neurmărite numerele 2, 3 (1935).

GANDIREA, revistă de literatură și ideologie tradiționalistă, din care s'a înregistrat mai tot materialul. Este, — și ne vedem siliți ca o datorie de conștiință s'o mărturisim aici—cea mai frumos și complet alcătuită revistă românească, cu toată ideologia sănătoasă, dar de restrâns cerc pe care vrea să-o impună.

GÂNDUL VREMII, din care am înregistrat câteva lucrări de un mai larg interes pentru cercetătorul literaturii române.

GÂND ROMÂNESC, apare la Cluj cu un bogat material literar și ideologic, semnat de condee energice și de reale talente.

GAZETA CĂRȚILOR, publică bibliografie, diverse informații privitoare la scriitori și viața cărții de eri și de azi, nu am înregistrat materialul literar (versuri, proză) lipsit de orice interes pentrucă sau este câte o scurtă antologie de lucruri publicate în volumele nou apărute, sau lucru inedit și lipsit de semnificație.

GAZETA FESTIVĂ A CĂRȚII, apărută într'un singur număr cu ocazia săptămânii cărții.

HOTARUL, (urmărit numai în lunile Aprilie-Octombrie), aduce un modest material literar.

HYPERION, (urmărit numai în lunile Ianuarie-Februarie) o revistă de puțină importanță publicând de preferință numai versuri și mai ales pe cele ale redactorului C. Argintaru care îi umple paginele chiar și cu traduceri de infim interes.

IDEEA ROMÂNEASCĂ, cu un material nou, inedit umple multe goluri în ceeace privesc revistele românești. Cu studiile și notițele serios redactate această revistă scoasă de un grup de tineri intelectuali îndrăgostiți de frumos și muncă constructivă, reușise să se impună.

JUNIMEA LITERARĂ, continuă să apară cu colaborarea unui mănunchi de tineri bucovineni cari îi dau tot sufletul, fără însă a interesa prea mult din cauza unei accentuate crize de stabilire în actualitate.

LINIA DREAPTĂ, în ale cărei pagini se găsea și material în legătură cu obiectul nostru.

LITERE, (urmărită în lunile Ianuarie-Februarie).

LUCEAFĂRUL, redactat de Aurel Cosma la Timișoara aduce un bogat material prezentat în frumoase condițiuni. Revistă provincială care a înțeles să-și alcătuiască și să urmeze un program în care faptul și creația să respire în actualitate lucrul sănătos, nu lipsit de interes.

LUCEAFĂRUL LITERAR ȘI ARTISTIC, urmărit pentru întreg materialul în care de multe ori se găseau lucruri prețioase.

MAGAZINUL, din paginile căruia lângă câteva piese de teatru am extras versuri și proză originală românească.

MANIFEST, (neurmărit nr. 10), apare la Iași cu o accentuată atitudine spre stânga publică proză, versuri și cronică literară.

MERIDIAN, apare la Craiova periodic de literatură cu accente de modernism în școala dela „Unu“.

MIHAI EMINESCU, buletin care publică studii, recensii, documente, inedite în legătură cu viața și opera marelui poet.

MUNCA LITERARĂ, se ostenește prin redactorul ei poetul Ioan Georgescu să fie o conștiincioasă publicație de informație literară.

MUZICĂ ȘI POEZIE, revista societății Filarmonica publică versuri și studii în legătură cu obiectul acestei bibliografii.

PAGINI LITERARE, apare la Turda scoasă din entusiasmul câtorva tineri intelectuali se prezintă excepțional din toate punctele de vedere. La cronică ne-a surprins plăcut bogata și obiectiva informație literară.

PĂMÂNTUL, respiră un aer de sănătoasă atmosferă literară.

PARLAMENTUL ROMÂNESC, s'au înregistrat câteva notițe și versuri.

PASĂREA ALBASTRĂ, revistă de literatură, critică și artă.

RAMURI, (ne urmărit nr. 7), continuă să apară la Craiova în frumoase condițiuni și ținută.

RÂNDUIALA, arhivă de gând și faptă românească publică studii, versuri și recensii. Nota de seriozitate, și documentarea completă fac cinste redactorilor ei Dim. Amzăr și Ernest Bernea.

RĂSĂRITUL, din care am înregistrat unele lucruri literare mai însemnate.

RAZE DE LUMINĂ, revista studenților în teologie.

REACȚIUNEA LITERARĂ, apărută într'un singur număr.

REPORTER, un magazin de literatură cu prețioase informații și cronică literară.

REVUE DE TRANSYLVANIE, apare la Cluj.

REVUE HISTORIQE DU SUD-EST EUROPEEN.

REVISTA COLEGIULUI NAȚIONAL SF. SAVA, (ne urmărit numărul 5 anul IX), am înregistrat câteva recensii și articole de istorie literară.

REVISTA CRITICĂ, scoasă de profesorul George Pascu publică studii de istorie literară. Nu am înregistrat notele din lipsa de seriozitate și obiectivitate a celor cari le-au redactat.

REVISTA DE FILOSOFIE, (ne urmărit nr. 4), am înregistrat numai ceeace era în mai strânsă legătură cu disciplina istoriei și esteticei literare.

REVISTA DE PEDAGOGIE.

REVISTA FUNDAȚIILOR REGALE, aduce un material bogat și foarte divers. Fără a avea încă un program fix și fără a impune o atitudine critică, revista fundațiilor regale nu este încă ceeace ce trebue să fie.

REVISTA GENERALĂ A INVĂȚĂMÂNTULUI.

REVISTA GERMANIȘTILOR ROMÂNI, publică studii de istorie literară comparată, traduceri, bibliografie.

REVISTA ISTORICĂ, condusă de N. Iorga, prețioasă pentru nenumăratele notițe critice și unele articole în obiectul nostru.

REVISTA ISTORICĂ ROMÂNĂ, din care am înregistrat câteva studii în legătură cu obiectul acestei sinteze, de ase-

meni am folosit pentru orientare şi control notițele bibliografice.

REVISTA SCRIITOARELOR ŞI SCRIITORILOR ROMANI.

REVISTA TEOLOGICĂ, din care am notat câteva scurte recensii şi notițe critice.

REVISTA VREMII, apare la Galaţi nu am putut urmări decât numărul pe Noemvrie şi Decemvrie. Publică literatură şi scurte note fără prea mare interes.

ŞANTIER, revistă socială aduce şi material în legătură cu obiectul acestei bibliografii.

SFARMĂ PIATRĂ, publică lângă comentarii politice şi literatură.

SOCIETATEA DE MÂINE, apare la Cluj lângă un bogat material în legătură cu politica şi sociologia îşi face loc literatura semnată de scriitori tineri.

ŢARA BARSEI, revistă regională s'a înregistrat tot materialul literar şi istoric în legătură cu obiectul nostru. Un gând bun redactorilor cari se silesc să publice studii bine îngrijite şi serios documentate.

TINERIMEA ROMÂNĂ, revista societății cu acelaşi nume, publică diverse bucăți literare. O cronică literară viu scrisă de profesorii D. Murăraşu, Dan Simonescu, Dan Smântânescu, etc...

VIAŢA BASARABIEI, apare la Chişinău prezentând câteva nume de scriitori basarabeni cu mică răspândire dar nu lipsiţi de interes. Bine informată şi ţinută la zi, cronica.

VIAŢA LITERARĂ, apare nu prea regulat. Am înregistrat tot materialul şi am admirat râvna pe care o depune redactorul I. Valerian să o ducă mai departe pe drumul plin de promisiuni pe care a mers până acum.

VIAŢA ROMINEASCĂ, cu colaborări şi lucruri foarte capricios prezentate completează totuşi linia generală în care ar trebui să activeze revista.

VLĂSTARUL, (ne urmărit an. IX nr. 6), revista tinerilor dela liceul Spiru-Haret; am înregistrat câteva recensii şi articole de istorie literară.

VREMEA, magazin politic, literar, social foarte de actualitate, viu scrisă este singura reuşită în acest gen în româneşte. S'a înregistrat materialul literar în legătură cu obiectul acestei bibliografii exceptând pagina humoristică şi cea a spectacolelor.

2. RECENSII și NOTE.

ROSETTI, AL., *(Ioachim Botez:* Insemnările unui belfer) p. 73-74.

ŞANDRU, D., *(P. Dan:* Motivul «lenore» în poezia populară ardeleană) p. 237. — *(Alf. Lombard:* La prononciation du roumain) p. 244.

SÂNZIANU, M., *(Mihail Manoilescu:* Eminescu economist) p. 288.

SEBASTIAN, MIHAIL, *(Gala Galaction:* La răspântie de veacuri) p. 113-115.

SIMONESCU, DAN, *(Gh. Adamescu;* Viaţa cuvintelor) p. 241-242. — *(Eugen Barbul:* Biblioteca universităţii regele Ferdinand I) p. 194. — *(Ion Breazu:* Michelet şi Românii) p. 237. — *(Ariadna Camariano:* Influenţa poeziei lirice neogreceşti asupra celei româneşti) p. 246-248. — *(Nestor Camariano:* Primele încercări literare ale lui C. Negruzzi) p. 248.— *(Dimitrie Cantemir:* Descrierea Moldovei, ediţie îngrijită de Gh. Adamescu) p. 219-222. — *(N. Cartojan:* Poema cretană Erotocrit în literatura românească şi izvorul ei necunoscut) p. 249-250. — *(Ion Diaconu:* Folklor din Râmnicul-Sărat) p. 198-200. — *(I. C. Filitti:* Vlădica Luca) p. 284. — *(N. Georgescu-Tistu:* Ion Ghica scriitorul) p. 292-293. — *(Artur Gorovei:* Elementul popular în literatura cultă) p. 251-252. — *(George Marinescu:* Studii literare III) p. 214. — *(I. Minea:* Din istoria culturii româneşti) p. 215. — *(Zenovie Pâclişeanu:* Un vechiu proces literar) p. 216. — *(Giorge Pascu:* Cronicarii moldoveni: Gligorie Ureache şi Miron Costin) p. 216-217. — *(Generalul Radu Rosetti:* Gânduri despre vitejie în trecutul nostru) p. 268. — *(D. Russo:* Cronica Ţării româneşti de Mitrofan Grigoras) p. 227-229. — *(Dr. Hector Sarafidi:* Dicţionar grec român) p. 183-184. — *(Iulian Ştefănescu:* Epopeea lui Mihai-Viteazul în lumea greco-rusească în sec. 17 şi 18) p. 255-256. — *(Barbu Theodorescu:* Bibliografia istorică şi literară a lui N. Iorga) p. 296-297).

SMÂNTÂNESCU, DAN, *(Mihai Eminescu:* Scrieri literare, ediţie îngrijită de D. Murăraşu) p. 223-224.

STELIAN, CONSTANTIN, *(Ştefan Baciu:* Poemele tânărului poet) p. 9. — *(Al. T. Stamatiad:* Peisagii sentimentale) p. 55. — *(Vladimir Streinu:* Tradiţia conceptului modern în poezie) p. 208.

STREINU, VLADIMIR, *(Octav Şuluţiu:* Ambigen) p. 136-141.

ŞULUŢIU, OCTAV, *(M. D. Ioanid:* Desmeticire) p. 82-83. — *(Sărmanul Klopştock:* Feciorul lui nenea Tache Vameşul II) p. 117-119. — *(Constantin Micu:* Sosirea lavelor) p. 41. — *(Constantin Salcia:* Năvodar de stele) p. 51-52. — *(Teodor Scarlat:* Claviaturi) p. 53. — *(G. M. Vlădescu:* Moartea fratelui meu) p. 145-146.

SURU, MIRON, *(George Acsinteanu:* Convoiul flămânzilor) p. 103. — *(C. Ardeleanu:* Domnul Tudor) p. 153-154. — *(Geo Bogza)* p. 165-166. — *(I. Al. Brătescu-Voineşti:* Din pragul apusului) p. 230. — (Buletinul cărţii româneşti) p. 185. — *(G. Călinescu:* Opera lui Mihai Eminescu) p. 287-288. — *(Ion I. Cantacuzino:* Dridri) p. 175. — *(Şerban Cioculescu:* Detractorii lui Caragiale) p. 213 — *(Ion Creangă:* Poveşti, etc.,.. ediţie îngrijită de Paul I. Papadopol) p. 222-

223. — *(Mircea Damian:* Bucureşti) p. 166. — *(Mircea Damian;* Deacurmezişul) p. 109. — *(N. Davidescu:* I. L. Caragiale) p. 284. — *(Ovid Densuşianu:* Florilege de chants populaire roumains) p. 198. — *(I. Dongorozi:* Escapada) p. 79. — *(Sera Furpa:* Prima aventură) p. 80-81. — *(C. Gane:* Trecute vieţi de doamne şi domniţe II) p. 155. — *(Florin Iordăchescu:* La paşa vine un... oltean) p. 36. — *(N. Iorga:* Istoria literaturii române contemporane) p. 210. — *(Maria Mihălcescu:* Inceputurile teatrului muntean) p. 240. — *(Volbură Poiană Năsturaş;* Din stejar stejar răsare) p. 122. — *(G. T. Niculescu-Varone:* Bibliografia poeziei noastre populare) p. 186-187. — *(Lucreţia Petrescu;* Joc primejdios) p. 176-177. — *(Victor Ion Popa:* Vicleimul, şi Cuiul lui Pepelea) p. 177. — *(Lucian Predescu:* Istoria literaturii române) p. 211. — *(Alexandru Sahia:* U. R. S. S. azi) p. 168 — *(Mihail Sebastian:* Oraşul cu salcâmi) p. 131. — *(Mircea Şeptilici:* O fată) p. 131. — *(Dan Simonescu:* Din activitatea tipografică a Bucureştilor) p. 194-195. — *(Mihail Sorbul:* Dracul) p. 178. — *(Damian Stănoiu)* p. 134. — *(C. Stere:* In preajma revoluţiei) p. 134. — *(Sandu Teleajen:* Drumul dragostei) p. 141-142. — *(Ionel Teodoreanu:* Crăciunul dela Silivestri) p. 142-144. — *(Ionel Teodoreanu:* Lorelei) p. 144. — *(I. Valjean:* Generaţia de sacrificiu) p. 178. — *(Tudor Vianu:* Ion Barbu) p. 280. — *(George Mihail Zamfirescu:* Idolul şi Ion Anapoda) p. 179.

— *(N. Davidescu:* Ideea de muzicalitate în poezia modernă) p. 204-205.

— *(I. Pillat:* Folklorul în poezia nouă românească) p. 255.

— *(Vladimir Streinu:* O perspectivă a poeziei noastre actuale) p. 211-212.

— *(Al. O. Teodoreanu:* Bercu Leibovici) p. 94.

3. N U M E.

N. B. — RUGAM ATENŢIE, DEOARECE IN CUPRINSUL ACELEAŞI PAGINE SE ÎNTÂMPLA ADESEA CA UN NUME SA SE REPETE DE MAI MULTE ORI.

*

*

*

CUPRINSUL

S'a tipărit acest volum în Tipografia Cărților Bisericești din București, în anii 1936-1937, lunile Mai-Ianuarie în două formate. Din primul format (24×17) s'au tipărit șase exemplare pe hârtie velină special, numerotate dela I-VI nepuse în comerț; și douăzeci exemplare pe hârtie de ediții special, numerotate dela VII-XXVI pentru bibliofili, toate semnate de autor. Din al doilea format (21×13,5) s'au tipărit douăzeci exemplare pe hârtie velină special numerotate dela 1-20 semnate de autor, dintre care numai exemplarele dela 10-20 pentru bibliofili și ediția obișnuită pe hârtie de tipar special cu un tiraj de una mie exemplare. Coperta de Mircea Șeptilici.

PREȚUL 120 LEI